

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

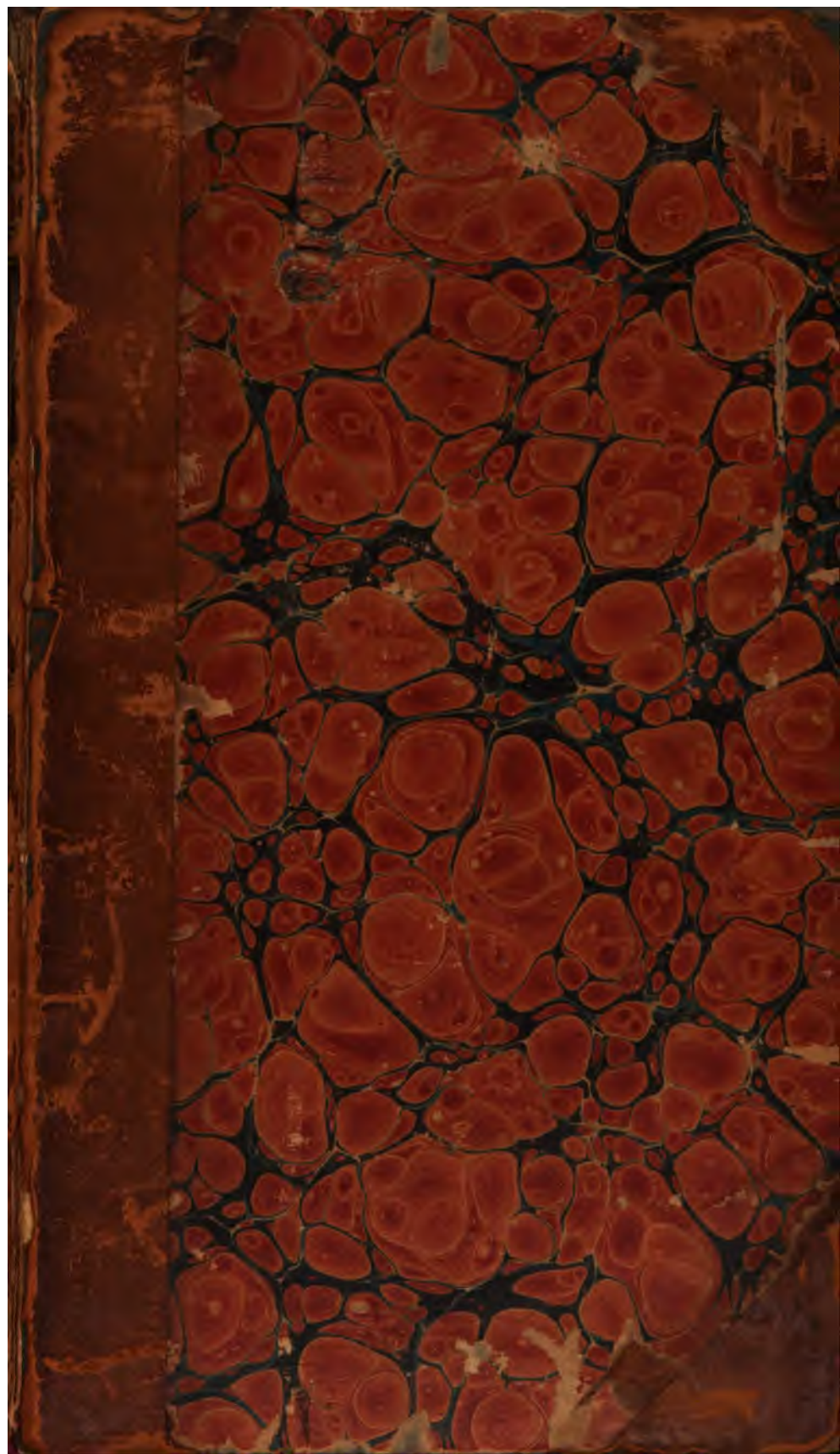
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

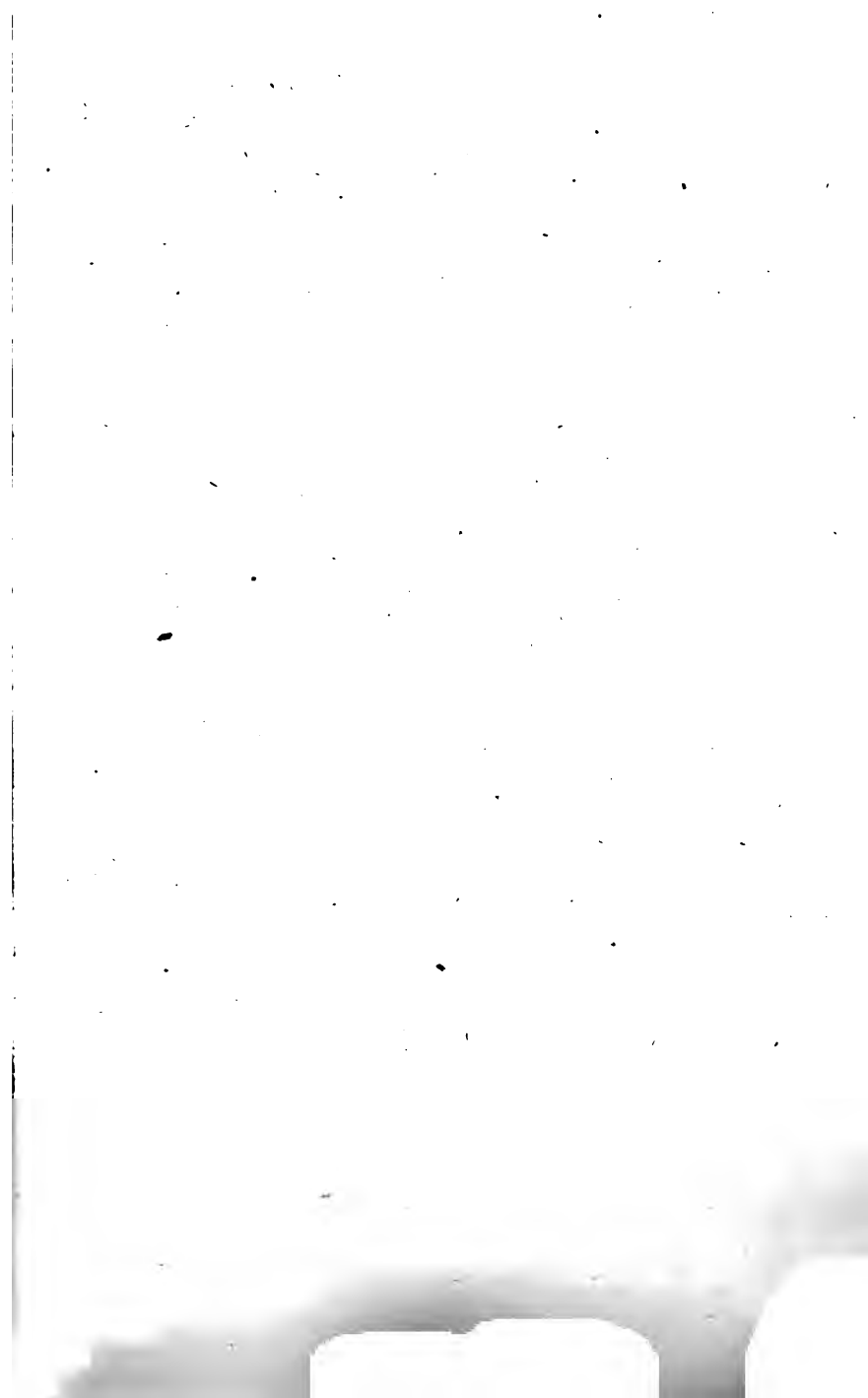
29.

560.

600005532L

1890

**LYSIAE
ORATIONES**

QUAE SUPERSUNT OMNES

ET

DEPERDITARUM FRAGMENTA.

EDIDIT

ET

BREVI ADNOTATIONE CRITICA INSTRUXIT

CAROLUS FOERTSCH,

PH. DOCT.

**PRAECEDIT COMMENTATIO CRITICA DE LOCIS NONNULLIS
LYSIAE ET DEMOSTHENIS.**

**L I P S I A E,
SUMPTIBUS AUGUSTI LEHNHOLDI.**

MDCCCXXIX.

560.

LIBRARY

UNIVERSITY OF TORONTO

LIBRARY

100.

COMMENTATIO CRITICA

DE

LOCIS NONNULLIS

LYSIAE ET DEMOSTHENIS.

EDITA A. 1827.

ADITHYAN GANESHA MURUGU

OR

SHIVAJI MURUGU

SIXTH EDITION IN HINDI

SHIVAJI MURUGU

VIRO ILLUSTRISSIMO
GODOFREDO HERMANNO

S. P. D.

CAROLUS FOERTSCH.

Quo saepius temporis, quod in Academia Lipsiensi transegi, memoriam repeto: eo magis, quam multis et magnis commodis incommoda, quibus non rare afficiebar et premebar, praeponderata sint, perspicio: Quaecunque autem bona et commoda divino munere mihi contigerunt, eorum nullum est maius, nullum praestantius, quam quod *Te, Hermanne*, praeceptorem sum nactus. *Tu* enim non modo scholis publicis, quibus aut scriptores graecos interpretabare aut eas, quarum cognitione antiquitatis eruditae studiosis opus est, disciplinas explicabas, et ardentissimum veterum scriptorum amorem in animo meo excitasti et studia mea plurimum adiuuisti; verum etiam id mihi tribuere non es gravatus, ut societatis graecae, quae *Te* moderatore floret et floruit, sodalibus me adscriberes: qua re non habeo profecto quid salutaris mihi et fructuosius obtigisse dicam. Propius sic *Tibi* admodum tum excellentis *Tui* ingenii magnitudinem et elegantissimae *Tuae* doctrinae copiam, tum singulares illas virtutes, quibus ornatus cumulatusque es, etiam melius intueri magis-

que admirari potui. Quam acris ibi studio *Te, Vir Summe*, nobis discipulis *Tuis* viam ad antiquitatis cognitionem veramque doctrinam praeuntem videbamus! Quantam humanitatem, egregie iunctam cum gravitate et severitate, exhibebas in castigandis nostris erroribus, errantium et labentium animos non deprimens et infringens, sed erigens et confirmans! Quam candide; quum quis nostrum sagaciter vitiosa investigaverat ac solerter emendaverat, laude eum afficiebas eiusque studium etiam magis incitabas! Quanto veritatis amore *Te* perpetuo incensum videbamus quamque acriter nos eodem amore inflammare studebas, ipse nostram a *Tuis* placitis dissensionem, si modestiae et verecundiae finibus contineretur, non modo ferens, verum etiam exhortans nos assidue, ut, quaecunque nobis proposuisses, non creduli probaremus, sed accurate examineremus *Tibi*que ingenue, si qua contradici posse nobis viderentur, patefaceremus! Quamquam quid ego conor laudes *Tuas*, quae et plurimae sunt et maximae, celebrare, qui me huic rei et minime parem esse sentiam et probe teneam virtutum *Tuarum* iam alios, quibuscum neque ingenio neque doctrina comparandus sim, exstitisse laudatores? Ac nihil attinet hic ea dicere, quae in vulgus nota ac testata sunt: eorum potius meum fuerit hic mentionem facere, quae ego praeter illa summa, quae ex *Tua* institutione et consuetudine ut ad omnes *Tuos* discipulos, ita ad me redundarunt, emolumenta, eximiae *Tuae* benevolentiae grata acceptaque refero. Sed et *Tua* singularis modestia, qua beneficia in alios collata reticere mavis quam divulgari, et infantia me mea ne hoc quidem gratissimum in me suscipere negotium patiantur. Huc accedit, quod merita in me *Tua* tot tantaque exstiterunt, ut, etiamsi essem facundissimus, oratione his prorsus digna persequi non possem. Unum

tamen est, quod quin strictim saltem attingam tenere me non possum: summam illam dico humanitatem *Tuam*, qua mihi saepenumero morbis et aegritudinibus afflicto solatium solebas afferre, qua me propter multa, quae mihi obiecta videbam, impedimenta de iustis studiorum progressibus desperantem et languescentem exhortabare, ut nihilominus via, quam ingressus eram, pergerem. Profiteor, me, quotiescumque *Tecum, Vir Praestantissime*, cuius ipsi vultus quanta sit *Tua* humanitas et comitas loquuntur, sermones contulisse, quamvis antea demissum et tristem, domum rediisse erectum et laetum. Quid quod, ex quo Lipsia absum, simulatque animo fracto et moesto *Tua* imago obversabatur, statim eum confirmatum exhilaratumque esse sensi. Ac vel hoc unum inecum reputans pervideo fieri omnino non posse, ut eam, quae *Tuis* in me meritis quodammodo conveniat, gratiam *Tibi* referam, quum ne agendi quidem gratias officio, ut par est, perfungi me posse intelligam. Veruntamen, ut aliquo certe modo gratum meum piumque animum publice *Tibi* testarer, haec ad *Te* scribere sustinui: quin etiam eo sum progressus, ut has qualescumque studiorum meorum primitias *Tibi* dedicarem. Quod utrum facerem necne, propter libelli tenuitatem per diu quidem dubitavi: tamen flagrans gratam beneficiorum memoriam utcumque declarandi cupiditas tandem vicit rationem, qua hoc modo me illi cupiditati nullo pacto satisfacere posse monebar. Vicit sperare me iubens, *Te*, qua es eximia indulgentia, hoc munusculum non adspernaturum, sed eo, quo semper erga me faisti, benevolo animo esse accepturum. Hanc autem bonam spem eo minus extenuari patior, quo magis in diiudicando hoc libello *Te* memorem eorum, quae me in eo adornando et edendo occupatum oppresserunt, frontem esse remissurum est mihi persuasum. Quae illa

mea meique libri fuerint fata, paucis hic liceat mihi enarrare. Quum ante hos duos annos summorum in philosophia honorum rite capessendorum caussa commentationem criticam de locis nonnullis Lysiae et Demosthenis conscripsissem: Hartmannus, librarius Lipsiensis, se mihi promisit eam typis exscribendam curaturum esse, si ei editionem orationum Lysiacarum essem adiuncturus. Convenit inter nos: confidebam enim per otium, quod mihi Lipsiae etiamtum versanti dabatur, me mox hanc rem ita, ut librario satisfaceret, profligaturum esse. Vix autem commentatio illa aeneis formis erat impressa, quum mihi a b. Niemeyero et A. Iacobsio, Regii Paedagogii Halensis Directoribus Illustrissimis, munus praeceptoris hac in schola est delatam. Sic factum, ut Lipsia relicta Halas commigrarem. Spes autem, quam conceperam, ibi me facile tantum otii nacturum esse, ut ad tempus solverem promissum, plane me est frustrata. Praeterquam enim quod negotia scholastica, quae mihi mandabantur, mihi in re paedagogica adhuc prorsus hospiti otium relinquebant nullum: praeterea persaepe incommodissima infirmissimaque tentabar valetudine. Sic annus abierat nec cogitare potueram de opera, quam Lysiae orationibus aliquantulum castigandis et exponendis me navaturum esse receperam. Feriis demum vernis anni superioris aggredi licebat hoc negotium, quod ut tandem aliquando exsequerer librarius monere et urgere non desinebat. Non ita multo post transmisi ei complures schedulas, quas typographo non minus impatienti traderet. Sed eheu! mox mihi affertur nuncius, litteras quidem meas, quibus schedularum illarum mentionem feceram, a librario acceptas, schedas ipsas autem negligentia nescio cuius esse disiectas. Iam operam meam perditam meque in necessitatem adductum videbam, ut, quod spatium vixdum eram

emensus, denuo decurrerem. Qua re quantopere animus meus, per se ab aegritudine non vacuus, contractus fuerit ac demissus, verbis non queo satis exprimere. Diu a me impetrare non potui, ut studii aliquid ad detrimentum mihi importatum resarciendum conferrem. Auctumno demum ineunti, postquam animus satis reffectus recreatusque erat, retuli me ad studia illa longo intervallo intermissa. Rationem autem, quam in primis plagulis iam ante excusis teneram, paullulum tum immutare minusque in adnotationibus verborum parcus esse coepi. In universum autem quae instituti mei ratio fuerit quidque praestare voluerim, breviter hic exponere non abs re esse videtur.

Bibliopola, qui bene perspexerat, ex quo Lysias ab Immanuele Bekkero, Viro de scriptoribus veteribus immortaliter merito, emendatior puriorque a librarium mendis editus esset, nondam prodiisse eius editionem, quae non amplis copiosisque commentariis, sed brevi tantum adnotatione critica instructa exiguo pretio comparari posset (Tauchnitzii enim et Weigelii editiones prius vulgatae et ex Reiskiana sunt expressae), me rogavit, ut commentationi criticae, quam redemerat, talem editionem adiicerem. Hanc igitur parans in eo potissimum elaboravi, ut Lysiae orationes quam fieri posset emendatissimas exhiberem. Bekkeri autem editioni meam plurimum debere, grato, quo decet, animo profiteor: non ita tamen me ei quasi in servitutem addixi, ut nalli scripturae aut emendationi, nisi quae huic viro docto esset probata, locum concederem: immo quotiescunque aut potior codicum lectio aut melior emendatio ab eo repudiata mihi videbatur, hanc reponere non dubitavi. Nec verendum mihi videtur, ne mea editio nihil aliud esse dicatur quam repetitio Bekkerianae. Cum ea tamen si mea magis conspirat, quam aliorum scriptorum posteriores edi-

tiones cum prioribus, hoc inde est factum, quod Bekkerus, ut solet, prudentissime cautissimeque editoris munere est functus raroque editori sequenti, qui novis subsidiis criticis destitutus est, a se dissentiendi copiam facit. Tali vero tantoque viro praeceunte non puto vitio mihi datum iri, quod tam saepe librorum manuscriptorum auctoritate posthabita virorum doctorum emendationes in verborum ordinem recepi. Lysias omnium fere scriptorum graecorum miserrime est depravatus et quotquot eius exstant codices scripti, deterioris illi sunt notae *). Saepius igitur, quam aliis in libris, in huius oratoris operibus ab ingenio auxilium est petendum. Mearum tamen coniecturarum perpau-
cis iisque tantum, quas vel *Tibi*, *Vir Praestantissime*, vel b. Reisigio vel aliis viris doctis probatas esse sciebam, locum inter Lysiae verba assignavi. Idem autem, quod aliis hunc scriptorem emendantibus non semel accidit, mihi quoque evenit, ut emendationes nonnullas in commentatione critica propositas exinde cognoscerem iam ab aliis esse occupatas. Diligenter vero, ut aequum erat, singulis in locis editionis id indicavi. Unam tamen coniecturam, quam ante paucos demum dies Valckenarii diatriben in Euripidis perdit. dramat. reliquias forte inspiciens ab hoc homine eruditissimo mihi praereptam vidi, in adnotationibus commemorare non potui: eam dico, quam ipso commentationis principio protuli quamque a Valckenario l. l. p. 263. propositam hoc tempore perspexi **).

---

*) Unus Laurentianus C., quem modo simpliciter *Laurentianum*, modo *optimum Bekkeri codicem* appellavi, alleulus est pretii.

**) Quod *Commentat. crit.* p. 17. dixi, *Demosth.* p. 1146. R. mihi *κατὰ τὰ ψηφισματα* legendum videri, idem Seagero in mentem venisse, e Schaeferi demum *App. Crit.* Vol. V. p. 224., qui tomus multo post meam dissertationem vulgatus est, cognovi.

Iam vero dicendum est de adnotatiunculis, quas Lysiae verbis subieci. In his et per librarium, ut chartae parceretur, monentem et per temporis angustias, id tantum agere licuit, ut meam ab H. Stephano et Bekkero dissensionem accurate adnotarem *) et vero etiam in orationibus a Bremio editis ad huius viri, quem propter singularem integritatem aequae ac propter insignem eruditionem magnopere veneror, editionem respicerem. Quocumque autem singulis in locis concordo, cum paucis quibusdam locis exceptis, nomine non appellavi. Praeterea ubi scriptura librorum manu exaratorum repudiata viri cuiusdam docti coniecturam praetuli, lectores huius rei certiores feci. Earum vero coniecturarum, quae a me non sunt susceptae, solas eas commemoravi perpetuo, quae a Stephano **) et Bekkero sunt propositae, quoniam omnino consilium mihi erat, quaquam in re ab his discreparem, legentes monere. Quae ab aliis sunt coniectata, sed a me non recepta, ea rarius nec nisi iusta cogente causa retuli. In oratione funebri insuper lectiones margini Aldini oratorum Graecorum exemplaris in bibliotheca Vimariensi Magni Ducis servati adscriptas, quas insigni Osalni ***), Viri Clarissimi, liberalitati debeo easque, quas e codice Leidensi et margine Aldinae Lugdunensis enotatas Sluiterus in

---

*) In rebus tantum levioribus et minutionibus id facere omisi: item quae aperte typosetarum sunt peccata silentio praetermisi. Si vero nihilominus hic illic talia adnotata sunt, ea inducere me fugit.

**) Ubi refert Stephanum aliam scripturam, quam quae a me est recepta, exhibere, in margine vero sic, ut ego dedi, coniectasse (ut p. 9. *μικρὰς ἡγολαθε*] *μικρὰς ἡγολαθε* Steph., sed in marg. „*M. μικρὰς ἡγολαθε*.“): haec coniectura, nisi aperte contrarium pronuncio, existimanda est deinde codicibus scriptis confirmata esse.

***) Hic vir doctissimus, cui pro summa erga me benevolentia maximam habeo gratiam, haec adscripserat illis lectionibus: „*In tuenti facile patebit, eas e codice aliquo MS. excerptas esse, non ex editione Stephani, quanquam cum ea magnopere conspirant.*“

lectionibus Andocideis commemoravit, adiect. Denique illarum lectionum, quae ex margine Aldinae Lugdunensis depromptae sunt, eas quoque paucas, quae ibi etiam ad nonnullas alias priorum orationum adscriptae leguntur, enotavi, ratus fore quibus hoc non iniucundum esset. Sunt eae vero partim emendationes viri cuiusdam docti, partim lectiones codicis alicuius Veneti. (v. Sluit. l. l. p. 242.) *).

His dictis nihil iam restat nisi ut *Te, Hermanne, Vir Praestantissime*, etiam atque etiam rogem, ut hoc manusculum pio animo *Tibi* a me oblatum boni consulas neque ex pretii magnitudine, sed ex animi voluntate tantum metiare. Meliora *Tuaque* Amplitudine paullo certe digniora dedissem, si mihi et plus otii et firmior valetudo contigisset. Hoc vero velim *Tibi* penitus persuadeas, nihil mihi maiori fore curae, quam ut in posterum aliquid conficiam, quod maximis *Tuis* in me meritis non prorsus sit inconveniens. Vale, *Vir Illustrissime*, mihi que favere perge. Scripsi Halis Saxonum Idibus Aprilibus A. MDCCCXXIX.

---

*) Has lectiones memorans instituti mei tenendi causa non subieci, quot et qui alii codices idem praebent. Quod moneo, ne quis opinetur, si, ut hoc utar exemplo, p. 13. dixi: „Σωζομενος Venet. Σωζομενος Steph.“ Σωζομενος uno ab Veneto praeberi. Nunc autem sane melius mihi videor acturus fuisse, si, ut in posterioribus, ita in prioribus orationibus brevitati paullo minus consuluissem. Eos igitur, qui operam meam diiudicare volent, rogatos volo, ut non ex prioribus tantum plagulis de ea faciant iudicium, verum etiam ad posteriores respiciant, et praeterea libellum *Observationum criticarum in Lyctae orationes*, quem propediem in lucem emittam, his in locis, quos ibi tractavi, addeant.

Lysias orat. VI. in Andoc. §. 33. ed. Bekk. p. 230.
ed. Reisk.

Εἰς τοσοῦτο δὲ ἀνασχυντίας ἀφίεται, ὥστε καὶ πα-
ρασκευάζεται τῇ πόλει καὶ πράττει καὶ ἡδὴ δημηγο-
ρεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισί,
καὶ etc.

Hic primum offensioni sunt verba παρασκευάζε-
ται τῇ πόλει καὶ πράττει, unde equidem non
possum aptam elicere sententiam. Iure Tylor, *va-
leat*, inquit, *critice*, *si haec sint sana!* Coniicit igitur,
legendum esse: παρασκευάζεται τὰ τῆς πόλεως πράτ-
τειν. Reiskio post παρασκευάζεται videtur verbum
λυμάλνεσθαι a librariis omissum esse. Ego vero per-
suasum mihi habeo, huius orationis auctorem, quis-
quis fuerit, scripsisse: παρασκευάζεται τὰ πολιτικὰ πράτ-
τειν. Loquendi formula τὰ πολιτικὰ πράττειν, etiamsi
non Lysiae, aliis tamen scriptoribus usitatissima est
(cf. Sturz. Lexic. Xenoph. s. vv. πράττειν et πολ.), et
mutatio literarum **ΤΗΠΟΛΕΙΚΑΙ** in **ΤΑΠΟΛΙΤΙΚΑ**
sane quam lenis. — Deinde offendit Reiskius in vo-
cula ἡδὴ, eamque aut plane delendam, ut natam ex
initio proximi vocabuli δημηγορεῖ, aut ante καὶ collo-
candam esse contendit. Sed nostra emendatio si vera
est, hic omni supersedere possumus mutatione: ora-

tor enim hoc sibi vult: *eo processit Andocides audaciae, ut se paret ad rempublicam gerendam atque adeo iam* (cf. Brem. ad Aeschin. orat. adv. Ctesiph. §. 64. s. p. 162. sq. ed. Turic.) *concionetur* — καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισί. Etiam haec verba male habuerunt Reiskium, dicentem, aut ea transponenda esse sic: καὶ ἐπιτιμᾷ τῶν ἀρχόντων τισὶ καὶ ἀποδοκιμάζει καὶ συμβ., aut certe, reliquis manentibus immotis, pro τισί cum Marklando legendum *τινάς*. Mea autem sententia neutra harum emendationum eget hic locus. Neque enim raro reperiuntur loci, ubi Obiectum (hic τισί), ad duo pertinens Praedicata, in eo positum est casu, quem verbum remotius (ἐπιτιμᾷ), neque autem in eo, quem verbum proprius (ἀποδοκιμάζει) requirit. Cf. inprimis Lobeck. ad Sophocl. Aiac. v. 475. (p. 295.), qui ex Isocrate affert h. l. Areopag. §. 18. p. 232. Lang. ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἔμενον, θανμάζοντες καὶ ὀμιλοῦντες τοὺς ἐν τούτοις πρωτεύοντας: ubi bene egit Coraës, quod librorum lectionem intactam reliquit, spretis coniecturis virorum doctorum ὑμνοῦντες, ζηλοῦντες, τιμῶντες etc. Adde Xenophont. Cyropaed. III, 2, 28. ὅπως ἔχω καὶ τιμᾶν καὶ δορεῖσθαι τῶν συστρατευομένων τοὺς ἀξιους, quem locum huc quadrare docet ibi Poppo, verbo δορεῖσθαι dicens a Xenophonte semper Dativum personae adiungi. Praeterea conferantur, quae deinde ad Demosthen. or. pro Coron. §. 289. ed. Bekk. adnotabimus.

Lys. orat. VIII. πρὸς τοὺς συνουσ. κακολογ. §. 3. Bk. p. 297. R.

Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μὴ τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν οἷς ἐξημέρηται πρόφασιν πορίσεται τῆς ἀμαρτίας, εἰπάτω οὖν τίς ὑμῶν κ. τ. λ.

Non probō, quod Bekkerus V. C. unum sequutus codicem Laurentianum C. (qui non malus quidem, at tantae non est auctoritatis, quantae codex Demosth. Σ.) posterius illud οὖν post εἰπάτω expunxit. Etenim quum alii scriptores persaepe particulam aliudve vocabulum, enunciationis initio positum, nonnullis interiectis verbis repetunt, tum noster Lysias potissimum. Idem οὖν iteratum est a Thuc. I. VIII, 57. πάντων οὖν τούτων λογισμῷ καὶ προνοίᾳ, ὥςπερ ἐβούλετο ἐπανιστοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, μεταμεψάμενος οὖν etc. — Νυνὶ Lys. orat. XIII. in Agorat. §. 93. Bk. p. 511. Ῥ. ὑμεῖς τοίνυν νυνὶ δὴ, ἐπειδὴ ἐν τῷ τότε χρόνῳ — οὗχ οἷοι τε ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γεγονότα διὰ τὰ πράγματα τὰ περιεσθηκότα, νυνὶ, ἐν ᾧ δύνασθε, τιμωρήσαστε τὸν ἐκείνων φονέα. Andocid. de redivo, §. 22. Bk. p. 22. HSt. νῦν δὲ (ἐκεῖνα μὲν τότε δταν ἀποτελεσθῇ γνώσεσθε ἅμα καὶ ἀφελήθησεσθε) νῦν δὲ, ᾧ Ἄθ. etc. — Τοίνυν Lys. or. XIX. pro bonis Aristoph. §. 48. Bk. p. 649. Ῥ. Καλλίας τοίνυν ὁ Ἰαπωνίκου, ὅς, ὅτε νεώσι ἐτεθνήκει ὁ πατήρ, πλεῖστα τῶν Ἑλλήνων ἐδόκει κερτῆσθαι καὶ, ὥς φησι, διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ ὁ πάππος, τὸ τούτου τοίνυν τμήμ' οὐδὲ δυοῖν ταλάντων ἐστὶ. Alterum τοίνυν, a Reiskio propter τότε, quod vulgo articuli τὸ loco legebatur, in τανῦν immutatum, rectissime restituit Bekkerus, comprobante Bremio. Cf. Isocrat. Panegy. §§. 43 et 44. ed. Bekk. — Τότε Lys. or. XXXI. adv. Philon. §. 32. Bk. p. 889. Ῥ. τότε δὲ, ὅτε οἱ κινδυνοὶ μὲν ὑμῖν καὶ οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν --- τότε οὐκ ἐδέοντο αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν καὶ κοινῇ τῇ πόλει. — Εἰ Lys. or. III. apol. Simon. §. 43. Bk. p. 160. Ῥ. καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ ὅσοι ἐκ μέθης καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδικῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ περὶ ἐταίρας μαχόμενοι ἕλεος ἔλαβον, εἰ ὑπὲρ τούτων, ὧν, ἐπειδὴν βέλτιον

φρονήσωσιν, ἅπανσι μεταμέλει, οὕτως ὅμοις μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε, ὥστε κ. τ. λ. Hic non possum quin Bremium notem *), qui particulam ἄν quidem post δεινόν, duce Bekkero, recepit, deinde vero in verbis εἰ ὑπὲρ τούτων lectionem vulgatam ἢ retinuit, pro qua Bekkerus, tres codices I. M. X. sequutus, rectissime εἰ edidit. Si enim ἢ retinetur, αἱ μάχαι ἐκ μέθης καὶ φιλονεικίας, ἐκ παιδικῶν, ἐκ λοιδορίας, περὶ ἐταίρας eximuntur ex iis rebus, quarum tantum non omnes, ubi resipuerunt, poenitet. Hoc vero falsum est: nam illae a Lysia enumeratae res ipsae sunt eae, quarum poenitentia unusquisque fere postmodo moveri soleat. Sin vero εἰ legitur pro ἢ, illae res verbis [εἰ ὑπὲρ τούτων,] ἄν ἐπειδὴν βέλτιον φρονήσωσιν, ἅπανσι μεταμέλει comprehenduntur. Quae sic exsistit anacoluthia, quatenus de personis (ὅσοι μαχόμενοι) orator dicere exorsus exinde ad res ab iis factas transit (εἰ ὑπὲρ τούτων, ὧν -- ἅπανσι μεταμέλει), offensioni esse non potest praesertim apud Lysiam anacoluthorum admodum amanter. — Tl Demosth. orat. Philipp. III. §. 35. Bk. p. 120. ineunt. ed. Reisk. καὶ τοὶ τὸν ἅπανιν ἀσελγῶς ὅτω χρώμενον τὶ ὀλέσθε, ἐπειδὴν καθ' ἕνα ἡμῶν ἐκάστου κύριος γένηται, τὶ ποιήσιν. Cf. eiusd. or. pro Coron. §. 240. Bk. p. 307. R. — Restat nobis Lysiae locus,

---

*) Idem vir doctissimus festinans orat. XIX. pro bonis Aristoph. §. 18. Bk. p. 624. R. lectionem vulgatam; quae aperte vitiosa est, ἀλλὰ μὲν in sua editione reliquit. Rectius Bekk. reposuit, quod reponendum erat, ἀλλὰ μὴν. — Orat. XXX. in Nicomach. §. 80. Bk. p. 865. R. ὅταν τοίνυν ὅμιν μεταμειψάται τῶν πεπραγμένων, καὶ μὴ ὑπὸ τούτων ἀεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεται recte atque ordine Bekk. e codice C. edidit ὑπὸ τούτων pro lectione vulgata ὑπὸ τῶν, quae quod relicta est in editione Bremiana aegerime fero.

quo, si libros et manu scriptos et editos sequimur, nulla quidem huius usus vestigia deprehenduntur, quo tamen ego persuasum mihi habeo Lysiam eodem atque in locis allatis modo vocabulum enunciationis principio positum postea repetisse: orat. XIII. in Agorat. §. 65. Bk. p. 488. R. πολλὰ τοίνυν, ὃ ἄ. δ., ὅσα καὶ αἰσχρὰ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς ὅσας κ. τ. λ. — οὐδὲν μὲ δεῖ πάντ' ἕκαστον λέγειν. Iacobsius in Museo Attico Novo T. III. P. 2. p. 97. „Vielleicht, *inquit*, muss πάντα gelesen werden. Den sämtlichen Uebelthaten werden in den Worten: περὶ δὲ συκοφαντίας... λέγειν die einzelnen Verbrechen entgegengesetzt.“ Eandem emendationem Bekkerus (ignorans haud dubie iam ab Iacobsio eam esse prolatam) proposuit Brēmiique nactus est assensum. Ego vero vitium quidem in γ. πολλὰ insidere non infitior, sed paulo leniori mutatione exstirpari posse censeo. Malim πολλὰ mutari in πολὺ, quod sub huius enunciationis finem iteratum videmus: πολὺ τοίνυν, ὃ ἄ. δ., ὅσα — ἐπιτετήδευται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν.

Lys. or. VIII. πρὸς τ. συνουσι. κακ. §. 4. Bk. p. - 299. R.

— Καίτοι οὕτως ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι, καὶ μᾶλλον ἐμοῦ κατεπειν.

Haec verba corruptissima virorum doctorum alius aliter emendare studuit. Palmerius sic: καίτοι αὐτος ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι, ἢ μᾶλλον ἐμοῦ κατεπειν. Marklandus: καίτοι οὕτως ἐνοχλεῖτε, ὥς περὶ πλείονος ποιῆσθαι τὸ δοκεῖν ἐμοῦ κήδεσθαι μᾶλλον ἢ ἐμοῦ κατεπειν, hoc sensu: et tamen adeo putidi et molesti estis, ut malitia speciem prae

vobis ferre, non maledicentium mihi, sed curam mei gerentium. Reiskius: *καίτοι οὕτως ἐνώχλει* (supplet ὁ ταῦτα πρὸς ἐμὲ μὲνύσας), ὥστε — *κῆδεσθαι ἢ ἄλλων πρὸς ἐμὲ κατεπεῖν.* Augerus denique: *καίτοι οὕτως ἐκείνος εἶπεν, ὥστε περὶ κλειονος ἐποίησατο δοκεῖν ἐμ. κηδ. ἢ ἄλλων πρὸς ἐμὲ κατεπεῖν.* Harum coniecturarum alia alio nomine est reprehendenda: ut nulla nobis digna videatur, quam approbemus. Igitur ipsi nunc periculum faciamus haec verba probabiliori ratione emendandi. Gravissimum, quo inquinata sunt, vitium in eo. cernitur, quod Subiectum, de quo illud ἐμοῦ κῆδεσθαι praedicatur, non est nominatum. Hoc vero Lysiae hic indicandum fuisse, manifestum est: nam in verbis antecedentibus nulla dum eius, qui familiarium dicta retulerat, mentio est facta. Equidem illud Subiectum delitescere arbitror in verbo, quod mea sententia hic non bene locum habere potest, h. e. δοκεῖν, unde exigua mutatione efficio ὁ δεῖνα. — Hoc ulcere sanato restant duo alia, quibus medendum erit, alterum in verbis *καίτοι ἐνώχλει*, alterum in vv. *καὶ μᾶλλον.* Etenim illud ἐνώχλει, quod non referri potest nisi ad illum hominem, qui oratori familiarium maledicta et convicia renuntiaverat, ea ipsa de causa vitiosum est. Neque enim homo erga oratorem benevolentissimus, sed potius malevoli isti familiares ἐνώχλειν dici possunt. Legatur igitur ἐνώχλεις, quod (ut ἐπιχειρεῖς) ad calumniatores est referendum, simulque *καίτοι* hic minus aptum immutetur in *καὶ τί.* Alterum mendum, quod in vv. *καὶ μᾶλλον* inest, etiam facilius tolli posse videtur: conflatur modo duplex, quae in libris msc. invenitur, scriptura ἢ μᾶλλ. et καὶ μ. in unam et scribatur: ἢ καὶ μᾶλλον. Itaque totus locus e nostra emendatione ita se habebit: *καὶ τί οὕτως ἐνώχλεις, ὥστε περὶ κλειονος*

ἐποιήσατο ὁ δεῖνα ἐμοῦ κήδεσθαι ἢ καὶ μᾶλλον ἐμοῦ
κατεπειν; h. s.: *et quid vos tantas fecistis facitisque*
turbas (atrocibus, quibus me insectamini, verbis), *ut*
quidam (quem nominare neque iuvat nec licet) *pluris*
faceret mei curam gerere, quam etiam magis (id quod
futurum esse e gliscente paulatim collegarum petulan-
tia praevidebat) *me incusare atque infamare?*

Lys. orat. XII. in Eratosthen. §§. 55 et 56. Bk.
p. 420. sq. R.

Τούτων τοίνυν Φείδων ὁ τῶν τριάκοντα γερόμενος
καὶ Ἰπποκλῆς καὶ Ἐπιχάρης ὁ Λαμπρεὺς καὶ ἑτεροὶ οἱ
δοκοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρικλεῖ καὶ Κριτίᾳ καὶ
τῇ ἐκείνων ἑταιρείᾳ — πολὺ μείζω στάσιν καὶ πόλεμον
ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ ἢ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίησαν. οἱ δὲ
φανερώς ἐπεδείξαντο, ὅτι οὐχ ὑπὲρ τ. ἐν II. κ. τ. λ.

Οἱ δὲ est lectio vulgata. In cod. Stephani legitur
οἱ καὶ; quicum consentiunt Bekkeriani libri C. X.
Vindobon. praebet ἢ καὶ, unde Reiskius effecit ἢ καὶ
(quod vertit: *quo etiam; eoque planum fecerunt.*) At-
que hanc emendationem Bekkerus et Bremius, qui al-
tum hinc obtinet silentium, non dubitaverunt in tex-
tum recipere. Mihi primo aspectu in mentem venie-
bat, utraque lectione οἱ δὲ et οἱ καὶ in unam conflata
legendum esse οἱ δέκα, *qui decemviri* (cf. Jacobs. ad
Aechill. Tat. 84, 29.): sed nunc persuasum mihi est,
lectionem optimorum librorum οἱ καὶ unice veram
esse. Hoc pronomen autem ad τοὺς δέκα, de quibus
modo dictum est, referendum et id, quo isti decem-
viri ostendebant, ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν Πειραιεῖ — ἵστα-
σίαζον, non tam in antecedentibus quaerendum est,
quam in sequentibus, §. 57. λαβόντες γὰρ τὰς ἀρχὰς
καὶ τὴν πόλιν κ. τ. λ. Sententia enim oratoris nostri
haec esse videtur: Phidon, Hippocles, Epichares et eae-

tari, qui Charicli et Critiae eorumque sodalitis adversari videbantur, imperium iterum adepti, contra Piraeenses longe saeviore tumultum excitaverunt, quam iis, qui in urbe remanserant: qui (i. e. isti vero decemviri) etiam clare ostenderunt, se non Piraeensium studio dissidere (a collegis cf. §. 55. *οἱ δοκοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρικλῇ καὶ Κριτ. κ. τ. λ.*) neque eorum gratia, qui per nefas peribant; nec luctu eorum affici, qui aut mortui aut morituri erant, sed invidia eorum, qui plus auctoritatis habebant celeriusque ditescebant. Etenim rerum potiti cum utrisque bellum gerebant et cum tyrannis et vobiscum. — Pronomen autem relativum sic cum vi quadam ponere unus omnium maxime amat noster Lysias. Afferamus nonnullos locos, huc pertinentes: orat. XII. §. 40. Bk. p. 410. R. *ἀλλὰ τίς γ' οὕτως εἶλον ὅλα τῆς ἐαυτῶν πατρίδος κατέσκαψαν; οἵ τινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρουρία μεθεῖλον, καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν* etc. Ibid. §§. 64. et 65. Bk. p. 426. R. *νῦν δὲ ὁρῶ τὰς τε ἀπολογίας εἰς ἐκείνον ἀναφερομένας, τοὺς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶσθαι πειρωμένους, ὥς περ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίου* --- δὲ πρῶτον μὲν τῆς προτέρας ὀλιγαρχίας αἰσιώτατος ἐγένετο. Orat. XXX. in Nicom. §. 21. Bk. p. 860. R. -- *εἰ δὲ μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρέσκει, ἐκαλεῖσθαι καλεῖται, καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν ὥς οὐδὲν ἀδικεῖ*· δὲ ἐν δυοῖν μὲν ἐτοῖν κλεῖα ἤδη τοῦ δέοντος δῶδεκα ταλάντοις ἀνάλωσε κ. τ. λ. Ibid. §. 4. καὶ γάρ τοι -- ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν, ὅποیان καὶ νῦν τὴν ἀρχὴν κατεστήσατο; ὅστις πρῶτον μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν. (cf. ib. §§. 25 et 27.) Or. XV. in Alcib. II. §. 10. Bk. p. 568. R. *χρὴ - ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου τῇ πόλει τὰ βέλτιστα ψηφίσασθαι* --- δὲ ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ καταγελῶν τῆς πόλεως ἄπεισιν. Or. X. in Theomn. I. §. 28. Bk. p. 570. R. *τί γὰρ ἂν τούτου ἀνιαιρότερον γένοιτο αὐ-*

τῷ, ἢ τεθνάναι μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰεὶ δ' ἔχειν ὑπὸ τῶν παίδων; οὐκ ἔτι καὶ νῦν -- τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα -- ἀνάκειται. Orat. IX. ὑπὲρ τ. στρατιωτ. §. 16. Bk. p. 332. R. πᾶν ἂν ἐπράξαν μέλλοντες μεγάλα μὲν ἐμὲ βλάψειν, πολλὰ δ' ἑαυτοὺς ἀφελήσων· οἷτινες -- πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ δικαίου. Orat. XXXII. §. 20. Bk. p. 904. R. εἰς τοσαύτην γὰρ ὑποψίαν Διογενίῳ πάντας ἀνθρώπους εἰς ἀλλήλους καθίστησιν, ὥστε -- -- ὅς ἐτόλμησεν τὰ μὲν ἔκαρνος γενέσθαι etc. Adde orat. VII. περὶ τ. σπκ. §. 16. Bk. p. 274. R. et Demosth. adv. Boeot. de dote §. 43. Bk. p. 1021. R.

Lys. orat. XIII. in Agorat. §. 20. Bk. p. 458. R.

Τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν; ἵν' εἰδῆτε ὅτι τὰ ψηφίσματα τὰ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ ἔτι εὐνόλα τῇ ὑμετέρᾳ, ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου τοῦ ὑμετέρου ἔπαντα ἐλέγγο καὶ ὥς τοιοῦτοις οὐδὲν αὐτοῖς τὸν νοῦν [ἤσσαν] προσέχῃ.

Loquitur hic orator de senatu, qui ante imperium triginta virorum reipublicae praeerat, eumque corruptum fuisse et oligarchiam appetuisse inde dicit elucere, quod ex eo plurimi senatui, qui sub triginta virorum imperio Athenis praesidebat, adscripti fuerint. Tum pergit: *quamobrem autem haec dico? — Hac de causa, ut intelligatis, cuncta decreta prioris illius senatus non amplius benevolentiae causa erga vos, sed ut democratia pessumderetur, esse facta etc.* Illud οὐκ ἔτι, *non amplius*, mihi hic minus aptum videri ingenue fateor: ac miror, quod nullus dum interpretum hac in voce offendit. Haud dubie legendum est: οὐκ ἐπ' εὐνόλα τῇ ὑμετέρᾳ. Sic optime se habebit hic locus, mutatione in integrum restitutus, quae propemodum nulla est. (I et II saepissime esse permutata a librariis, docuerunt Dorvill.

ad Charit. p. 249 et 288. et Bast. commentat. palaeogr. p. 738.) Caeterum cf. Lys. orat. XXII. in Dardanarios. §. 11. Bk. p. 719. R. ἐκ' εὐνοίας τῆς πόλεως συνεανοῦντο τὸν σίτον. Ibid. §. 13. Bk. p. 721. R. ταῦτα ἐκ' εὐνοίας φασὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρανομῆσαι. An-
dociid. de reditu, §. 25. Bk. p. 22. sub. fin. HSt. — οὕτω καὶ ἐπὶ τῇ νῦν εὐνοίᾳ μὴ ζητεῖτε ἐτέρων βάσανον ἢ κ. τ. λ.

Eadem vocula οὐκέτι in discrimen adducta est in Demosthenis or. pro Coron. §. 88. Bk. p. 254. extr. ed. Reisk. τούτων δὲ γιννομένων ὅ·τι μὲν προσῆκε ποιεῖν ὑμῶς, οὐκέτ' ἐρωτήσω, a Fr. A. Wolfio, qui ad Leptin. p. 220. vv. οὐκέτ' ἐρωτήσω in οὐκ ἐπερωτήσω immutanda esse dicit. Quae coniectura quanquam codice C. confirmata est, tamen nec recepta est a Bekkero nec probata Schaefero. Rectissime enim hic vir egregius in app. crit. et exeg. T. II. p. 129. „οὐκέτι“, inquit, „refertur ad interrogationes, quibus supra orator adversarium identidem urserat.“

In eadem adv. Agorat. oratione §. 88. Bk. p. 506. R. Lysias Agoratum ait hoc, ut absolvatur, dicturum esse, se contra iurairanda et pactiones ab urbanis cum Piraeensibus factas hanc causam capitis dicere. Cui rationi haec obiicit orator: (§§. 89. 90.) οἱ ὄρκοι τοῖς ἐν ἄστει πρὸς τοὺς ἐν Πειραιεὶ γεγένηνται. εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν ἐν ἄστει, ἡμεῖς δ' ἐν Πειραιεὶ ἤμεν, εἰχὼν τινα λόγον αὐτῷ αἱ συνδῆλαι· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεὶ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμαρνούμενοι, ὥς τε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδῶν· οὐδένα γὰρ ὄρκον οἱ ἐν Πειραιεὶ τοῖς ἐν ἄστει ᾤμοσαν. Verba τοῖς ἐν ἄστει (ante ᾤμοσ.) mendosa esse, unusquisque statim intelliget, atque assentietur Bekkero, qui Palmerii coniecturam τοῖς ἐν Πειραιεὶ in textum recepit. Sed etiam in verbis

ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδῶν vitium, inesse visum est viris doctis: quare Marklandus scribendum. coniecit: ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδῶν ὁ ὄρκος, Reiskius vero voculam οὐδέν post ἐμποδῶν inserendam esse censuit. Hanc Reiskii sane lenissimam (facillime enim οὐδέν sequenti οὐδένα elidi poterat) et ad sensum quoque non malam emendationem recentissimi Lysiae editores, Bekkerus et Brémius, dignam habuerunt, quam in textum recipere. Equidem vero hic non possum assentiri duumviris eruditissimis, locum sanissimum esse putans. Subiectum enim in verbis illis ὥστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδῶν est ipse *Agoratus*: et, si pluribus verbis hic uti maluisset orator, sic, opinor, dixisset: νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεὶ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι, ὥσθ' οὗτος οὐκ ἔστιν ἡμῖν αὐτὸν τιμωρούμενοις (s. ἐν τῇ τιμωρείᾳ) ἐμποδῶν, i. e. et Agor. in Piraeo erat et ego et Dion., et hi omnes istum hac actione ulciscentes: unde consequitur, eum, ut qui pariter ac nos in Piraeo fuerit, nobis ipsum accusantibus non impedimento esse posse: neque enim ullo iureiurando Piraeenses Piraeensibus se obstrinxerunt.

Lys. or. XIV. in Alcibiad. I. §. 22. Bk. p. 534. R.

Postquam Lysias Alcibiadem his de causis damnandum esse dixit, quod noti homines, quippe qui aliis exemplo sint, prae caeteris poenam dare debeant, et quod Alcibiades solus militares migraverit leges, quum alii id delinquere veriti sint: a §pho 20. demonstrat, ei ne propter cognatos quidem veniam esse dandam, et exinde iudicibus suggerit, quomodo Alcibiadis defensores, si qui exsistant, refutent et repellant. Ἐγὼ τοιὸν αἰεὶ, inquit §. 22, ἂν μὲν ἀποδείξωσιν οἱ λέγοντες καὶ αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου ὥς ἱστῶσιν ὅτι

το ἐν τοῖς ὁπλίταις ἢ ὡς λαπεύειν δεδοκιμασμένος ἐστίν, ἀποφηγίσασθαι· ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχοντες δικαίον κελεύωσιν αὐτῷ ὀργίσεσθαι, μνησθῆσθαι γρηΐ διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐπιτρέψιν κ. τ. λ. i. e. Ego igitur statuo sic, si Alcibiades defensores demonstraverint, eum inter gravis armaturae milites stipendia meruisse aut probatum in censu obiisse militiam equestrem (h. e. si Alcibiadis patroni iustam causam proferentes eum absolvi voluerint) eum esse absolvendum: — iam vero sequitur contrarium, in quo hunc inesse debere sensum liquet: si illi nulla iusta causa prolata eum a vobis absolvi voluerint. Illud „*nulla iusta causa prolata*“ bene expressum est verbis *μηδὲν ἔχοντας δικαίον*, sed pro hoc „*si eum a vobis absolvi voluerint*“ legitur: *ἐὰν ὑμᾶς κελεύωσιν αὐτῷ ὀργίσεσθαι*, quae verba ipsum contrarium sensum praebent. Schoettus igitur pro *ὀργίσεσθαι* legendum esse censuit *ἀποφηγίσασθαι*; Marklandus *μὴ ὀργίσεσθαι* (quod Augerus Bremiusque comprobaverunt); Reiskius denique *οὐ κελεύωσιν*. Ego autem arbitror Lysiam hic *χαρίσεσθαι* scripsisse: quod verbum persaepe ab eo est usurpatum de iudiciis reo cuidam sese benevolos praebentibus. Cf. or. adv. Andocid. §. 7. *ὅστις μὰ τὸν Διὰ οὐ ῥαδιόν ἐστιν ὑμῖν οὐδὲν χαρισάμενοις αὐτῷ παρὰ τὸ δικαίον λαθεῖν τοὺς Ἕλληνας*. Alcib. II. §. 6. Alia exempla afferre taedet pigetque.

Contra *χαρίσεσθαι* in *ὀργίσεσθαι* mutandum esse, haud iniuria mihi statuere videor orat. II. in Alcibiad. §. 8. Bk. p. 566. R., ubi de strategis pro Alcibiade desertae militiae accusato petentibus dicitur: *δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι κ. τ. λ.* h. e. indignum autem mihi videtur esse, si strategis, quum iis non liceat ex equitibus probatis quemcunque velint in peditum ordinem transferre, e peditibus non probatis quemcunque ve-

lint ordini equestri adscribere licebit. *εἰ μὲν τολῶντες κύριοι πολλῶν βουλομένων μηδὲνα τῶν ἄλλων ἐκπεῖν εἶσαν, οὐκ ἂν δικαίως χαρίζοσθε αὐτοῖς· εἰ δ' ἄνθρωποι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξαι, ἐνδυμειῖσθαι χρηὲς ὅτι ὁμωμόκατε τὰ δίκαια γινώσκεισθαι κ. τ. λ.* Posteriora verba quum hanc contineant sententiam: „si strategī illam potestatem non habentes, Alcibiadem confitebuntur a se esse adscriptum ordini equestri, vos iuravisse considerare debetis, iusta vos esse pronunciaturos i. e. non connivebitis, sed irascemini“: apertum est in enunciatione priorē, huic opposita, hunc inesse debere sensum: „si strategī illam habentes potestatem, multis idem flagitantibus, unum tamen Alcibiadem equitum ordini adscripsissent: vos iure conniveatis, sive: non iure irascamini.“ Itaque non *οὐκ ἂν δικαίως χαρίζοσθε αὐτοῖς* scripsit hic Lysias, sed potius *οὐκ ἂν δικαίως ὀργίζοισθε αὐτοῖς*. (Marklandus coniecit legendum esse: *ἀδίκως*, Reiskius: *εἰ καὶ μὴ δικαίως*.)

Lys. orat. XVI. apolog. Mantith. §. 5. Bk. p. 573. R.

Mantitheus quidam, sorte *βουλευτῆς* designatus, quum ab inimicis, ut repudiaretur efficere studebantibus, accusatus esset, quod sub imperio triginta virorum eques fuisset: hac se defendit oratione. Nos inquit §. 4., pater ante cladem in Hellesponto acceptam in Pontum ad Satyrum miserat, apud quem commoraremur, ac neque quum moenia diruerentur, neque quum reipublicae forma mutaretur, revertimus, sed quinto die ante quam exules Phyle in Piraeum redirent. Tum pergit §. 5. sic: *καίτοι οὔτε ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιδυμειν μετέχειν τῶν ἄλλοτριων κινδύνων, οὔτ' ἐκείνοι φαίνονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες, ὥστε καὶ τοῖς ἀποδημοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἑξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς πολιτείας, ἀλλὰ μάλλον*

ἡτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. Καὶ post ἡτίμαζον ex optimis libris msc. C. et X., quibuscum Coislin. et Vindobon. concordant, edidit Bekkerus pro ἡ, quod vulgo legitur. Sed sive hoc sive illud probes, locus non fundit sensum satis probum et aptum. Viri docti, qui Lysiae orationibus interpretandis et emendandis operam dederunt, fere omnes spem deposuisse videntur probabilis hinc excogitandae emendationis. Solus Reiskius, cuius ingenium sagax et acutum etiam desperatissimis locis medelam aliquam inveniebat, periculum fecit haec verba corrigendi. Servata enim lectione vulgata ἡ post τὸν δῆμον verbum ἐτίμων, quod ei videbatur oppositio requirere, addidit: ut locus sic se habeat: ἀλλὰ μᾶλλον ἡτίμαζον, ἢ τοὺς συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον ἐτίμων, h. s.: contra vero multo magis hos probris ac contumeliis dehonestabant, quam eos honoribus cumulerent, quos in evertenda republica socios atque adiutores habuissent. Nonnulla commendatio huic coniecturae peti possit ex orat. XVIII. §. 9. Bk. ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν ὥστε μᾶλλον ὀργίζετο τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν ἢ τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰτίοις γεγεννημένοις ἔχαιρε: ubi a Bekkero demum verbum ἔχαιρε, in nullo antea repertum libro, e cod. C. illatum est. Contra hoc officit illi Reiskii emendationi, quod meliores codd. non ἡ τοὺς συγκ., sed καὶ τοὺς συγκ. praebent. Quae quum ita sint, mihi videtur, una litera deleta et duabus mutatis, locus sic scribendus esse: ἀλλὰ μᾶλλον ἡτίμαζον αὐτοὺς οὐ συγκαταλύσαντας τὸν δῆμον. (Qui factum sit, ut οὐ omitteretur, facile intelliget, qui consideraverit, quam similia sibi sint οὐ et οὐ: cf. Bast. comment. palaeogr. p. 734.) Sensus autem hic est: nec nos credibile est in tali tempore concupivisse alienis periculis nos immi-

scere, nec trigipta viris ea erat mens, ut cum peregre profectis nulloque sibi scelere cognitis reipublicae administrationem communicarent: sed potius (hoc sensu saepissime ponit Lysias *ἀλλὰ μᾶλλον*, cf. or. XXXI, §. 23 et 3.) eos dehonestabant, non ausos una cum ipsis rempublicam evertere.

Lys. orat. XIX. pro bonis Aristoph. §. 11. Bk. p. 619. R.

Nicophemus quidam et Aristophanes, illius filius*), sub triginta virorum imperio indicta causa capitis fuerant damnati eorumque bona omnia postmodo publicata. Quae quum opinione multo minora inventa essent, orationem hanc habentis pater, cuius filia Aristophani nupserat, accusatus est, quod maiorem a genere relictorum bonorum partem avertisset et summo visset. Cuius ante iudicium mortui filius hac oratione evincere studet, Aristophanem, ut qui multa in rempublicam impenderit, minime diffluxisse et abundasse divitiis. In exordio autem ostendit, quam difficile sibi sit suam causam bene dicere. *Χαλεπὸν μὲν οὖν*, inquit §. 11., *ὃ ἄ. δ., ἀπολογισθαι πρὸς δόξαν, ἣν ἔνιοι ἔχουσι περὶ τῆς Νικοφήμεου οὐσίας καὶ σπάων ἀργυρίου, ἣ νῦν ἐστὶν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δημόσιον ὄντος*, i. e. difficile est causam agere adversus opinionem nonnullorum de Nicophemi

---

*) Bremius errat in prooemio huic orationi praemisso dicens: „*Nicophemi et Aristophanis, generi illius, bona post restitutam pacem publicabantur.*“ Aristophanes enim non gener, sed filius Nicophemi fuit, uti quum e multis aliis locis, tum e §. 12. 36. etc. intelligi potest. Aristophanes vero sororem eius, qui hanc habet orationem, in matrimonium duxerat: unde liquet Aristophanem eius, quo Actor utebatur patre, generum fuisse.

fortunis et adversus pecuniae inopiam, qua nunc premitur respublica et quod adversus aerarium hoc certamen forense est decertandum.“ Huius enunciationis ambo posteriora membra si cum priori contendamus, illis causas exponi apparet, de quibus difficile sit, quod priori dicitur membro, causam agere adversus opinionem quorundam de Nicophemi divitiis. Quocirca conicio Lysiam sic scripsisse: χαλεπὸν μὲν οὖν -- ἀπολογεῖσθαι πρὸς δόξαν, ἣν ἔνιοι ἔχουσι περὶ τῆς Νικοφήμευ οὐσίας καὶ διὰ σπάνιν ἀργυρίου, ἣ νῦν ἔστιν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δημόσιον ὄντος. *Difficile est causam agere adversus opinionem, quae quorundam animos de Nicophemi fortunis tenet, tum propter inopiam, in qua nunc versatur respublica, tum quod hoc certamen forense cum aerario decertandum est.*

Eadem medicina forsitan adhibenda est his quoque Lysiae verbis (orat. XXI. apolog. de crimine largition. §. 21. Bk. p. 709. R.) ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, μὴ καταγινῶναι δωροδοκίαν ἐμοῦ, μηδ' ἡγγήσασθαι τοσαῦτα χρήματα εἶναι, ἃ ἐγὼ βουλευθείην ἂν τι κακὸν τῇ πόλει γενέσθαι. Mendum hoc in loco inesse patet. Scaliger igitur ὦν pro ἃ legendum esse coniecit; Marklandus scribi voluit vel ἃ ἔχων βουλευθ. vel πρὸς ἃ ἐγὼ βουλευθ. vel ἃ ἐγὼ λαβὼν βουλευθείην; Reiskius: vel ἃ λαβὼν β. vel ἃ δεξιόμενος. Harum emendationum nulla mihi satis placet; immo malim inter εἶναι et ἃ interseri δι', quod propter similitudinem cum duabus postremis verbi εἶναι literis (AI ≠ ΔΙ) facile a negligentibus librariis omitti poterat. Sensus tum prodit hic: *ne putetis, quaeso, tantas esse opes, ut propter eas velim civitati mali aliquid accidere. Δι' ἃ* enim pro ὥστε διὰ ταῦτα positum est. Cf. Schaefer. in app. crit. et exeg. ad Demosth. T. II. p. 531. et

(quos locos Marklandus memoravit) Lys. or. XXIII. οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα ἃν ὑμεῖς ἡττηθήσεσθε, ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας: atque or. XXIX. οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ἃ ὑμεῖς, οὓς ἂν λαμβάνητε ἀδικοῦντας, ἀποτρέψει τιμωρεῖσθαι.

Quo modo ego hos ambos Lysiae locos dixi emendandos esse, eodem Reiskius mederi studuit Demosthenis verbis, quae leguntur in orat. XLVII. in Euerg. et Mnesibul. §. 23. Bk. p. 1146. in. R. τότε δὲ καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ τὸν νόμον ἡναγκαζόμενυ παραλαμβάνειν. Hic inter καὶ et τὰ Reiskius praepositionem διὰ inseruit. Ego interponi malim κατὰ, quae praepositio facillime a librariis, similitudine vocularum καὶ τὰ et κατὰ deceptis, omitti poterat. Tum ad ἡναγκαζόμενυ subintelligendum est ὑπὸ τῆς βουλῆς. Caeterum cf. §. 22. ἡ βουλή — παρέδωκε κατὰ τε τὸν νόμον καὶ τὰ ψηφίσματα. §. 37. εἰ δὲ μὴ, ἐνέχυρα ἔφην λήψεσθαι κατὰ τε τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα κ. τ. λ.

Ead. orat. pro bonis Aristoph. §. 62. Bk. p. 660. R.

Postquam orator exposuit, quantum pecuniae pater in rempublicam insumserit quantumque liberalitatis in amicos contulerit, sub finem orationis loquitur in hanc fere sententiam: si pater meus non tam liberalis et munificus fuisset, non pauca e multis reliquisset. Si enim nunc quidem ab istis meis accusatoribus decepti bona nostra publicetis, ne duo quidem talenta accipiat. Itaque non modo famae vestrae expedit, verum etiam e re fisci vestri magis est, nos a vobis absolvi. Etenim si nos bona nostra in posterum quoque habere et administrare sinatis, multo plura emolumenta inde ad vos redundabunt, quam si publicetis. Σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, ὅσα φαίνεται ἀηλωμένα εἰς τὴν πόλιν· καὶ νῦν ἀπὸ τῶν ὑπολοίπων

τριηραρχῶ μὲν ἐγὼ, τριηραρχῶν δὲ ὁ πατὴρ ἀπέθανεν,
 ἀνιρρίσσομαι δ', ὥσπερ ἐκεῖνον ἐώρων, ὀλίγα κατὰ μι-
 ἀρὸν παρασκευάσασθαι εἰς τὰς κοινὰς ἀφελείας. ὥστε
 τοῦ τ' ἔργου πάλαι ταῦτ' ἐστὶ, καὶ οὐτ' ἐγὼ ἀφηρημένος
 ἀδικίῃσθαι οἴησομαι, κ. τ. λ. Pro τ' in verbis τοῦ τ'
 ἔργου Marklandus legendum esse coniecit γ': quam
 coniecturam iure meritoque Reiskius, Bekkerus et
 Bremius comprobarunt. Porro Reiskius censuit, post
 πάλαι addendum esse ὑμέτερα sensumque loci hunc
 esse: bona, de quibus nunc iure vobiscum contendo,
 et fuerunt semper et sunt et erunt bona vestra, tam-
 etsi ego ea possidere pergā. Bremius, videtur ta-
 men, inquit, ex ipso contextu hic sensus elu-
 cere, etiamsi non addatur ὑμέτερα. Mihi qui-
 dem non elucet, sed persuasum est, si, quem constituit
 Reiskius, sensus loci sit neque ullum vocabulum depra-
 vatum sit, pronomen ὑμέτερα, ut quod hic maximam
 habeat vim, addendum esse. Ipse quidem nolim intrude-
 re: immo arbitror inesse vitium in v. πάλαι: quod mo-
 do in πόλει immutaveris, locus optime se habebit. Hanc
 ipsam emendationem quanquam vidi, Augeri forte edi-
 tionem evolvens, iam ab hoc viro docto esse occupa-
 tam: ideo tamen minime excrucior nimio dolore. Per-
 peram enim locum, sic emendatum, est interpretatus,
 vertens hunc in modum: *conabor et egomet quemad-*
modum patrem animadverti pauca paulatim compa-
rare ad publicam utilitatem, ita ut haec quae dixi re-
apse dixerim civitatis causa; atque addens hanc
 notulam: *πόλει idem est, quod ἔνθα πόλεως.* Quod
 contra ego haec verba ita accipi volo: *ita ut revera*
haec bona urbi sint. — Omissio articuli ante voca-
 bulum πόλει neminem, opinor, offendet. Cf. Schae-
 ffer. ad Sophocl. Oedip. Reg. v. 630. [Demosth.] in
 Aristogit. A. §. 32. Bk. p. 780, 2. R. --- ἡ μέγιστον

μὲν ἐστὶν αὐτῷ τῷ ἔχοντι κακὸν, δεινὸν δὲ καὶ χαλεπὸν
 πᾶσι, πόλει δ' οὐκ ἀνεκτόν (ut e libris msc. edidit
 Bekkerus). Lys. in Agorat. §. 80. Bk. p. 499. R.
 ἐπειδὴ δὲ διαλλαγὰς πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ ἐπεμψαν
 οἱ πολῖται ἐκ Πειραιῶς τὴν κομπήν εἰς πόλιν, ἡγρεῖτο
 μὲν Αἰσιμὸς τῶν πολ. κ. τ. λ., ubi miroꝛ a Bekkero
 Reiskii coniecturam, εἰς τὴν πόλιν pro εἰς πόλ. scribi
 volentis, esse commemoratam. Eodem modo, quo hic
 Reiskius, erravit Ludov. Dindorf. ad Diod. Sic. p. 408,
 30.; sed in Addendis (T. IV. p. 546.) errorem corre-
 xit, huius quoque loci Lysiaci mentionem iniiciens.

Lys. or. XXIII. in Panceleon. §. 11. Bk. p. 735. R.

Actor huius causae evincere studens, Panceleonem
 non esse Plataeensem, a §. 9. narrat fere haec: quum,
 Nicomede Panceleonem in servitutem redacturo, existi-
 tissent, qui asseverarent, illi fratrem esse, qui eum in
 libertatem vindicaturus esset: postero tamen die nec
 frater neque alius quisquam hoc facturum apparuit,
 sed sola mulier quaedam, istum suum esse servum
 contendens ideoque negans se eum Nicomedi conces-
 suram. (§. 11.) ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐρρήθη, πολὺς ἂν
 εἴη μοι λόγος διηγέσθαι· εἰς τοῦτο δὲ βιαιότητος ἦλθον
 οἱ τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος, ὥστε ἐθέλοντος
 μὲν τοῦ Νικομήδους, ἐθελούσης δὲ τῆς γυναικὸς ἀφιέ-
 ναι, εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ἄγοι ἢ φάσκων ἐαυ-
 τοῦ δοῦλον εἶναι, τούτων οὐδὲν ποιήσαντες, ἀφελόμενοι
 ἦχοντο. Quod hic primum verba ἐθέλοντος μὲν - ἐθε-
 λούσης δὲ attinet, talibus animadverti Lysiam non me-
 diocriter oblectari. Cf. or. in Agor. init. προσήκει μὲν —
 προσήκει δέ. Ibid. §. 45. Bk. p. 470. R. ἴσατε μὲν —
 ἴσατε δέ. In Eratosth. §. 94. Bk. p. 443. R. ἐνδυμη-
 θέντες μὲν — ἐνδυμηθέντες δέ. Ibid. §. 19. Bk. p.
 395. R. ἔχοντες μὲν — ἔχοντες δέ. Or. VIII. init. p.

295. R. *πάρεισι μὲν -- πάρεισι δέ.* Pro bon. Aristophan. §. 9. p. 617. *ἑστειρημένοι μὲν -- ἑστειρημένοι δέ.* In Andoc. §. 28. p. 226. R. *ἔφηνε μὲν -- ἔφηνε δέ,* etc. — Deinde de verbis *εἴ τις ἢ εἰς ἑλευθ.* — *δοῦλον εἶναι* Bremius dicit: „vere, opinor, monet Reiskius neminem unquam dixisse *εἰς ἑλευθερίαν ἄγειν*, sed omnes *εἰς ἑλευθερίαν ἐξαιριῖσθαι* et *εἰς δουλείαν ἄγειν*. Hinc probabiliter coniicit *εἴ τις ἢ εἰς ἑλευθερίαν τοῦτον ἐξαιροῖτο ἢ εἰς δουλείαν ἄγοι φάσκων* etc.“ Hoc quidem lubentissime largior, Graecos fere non dixisse *εἰς ἑλευθερίαν ἄγειν* pro *ἐξαιριῖσθαι εἰς ἑλευθερίαν* (cf. Meier. et Schoemann. de lite Attica, p. 395. sqq.): nihilominus tamen existimo hīc Lysiam sic scripsisse, ut libri praebent; probe sciens, eum brachylogiae non esse osorem. Itaque h. l. tantum aberat, ut plene, sicuti Reiskius voluit, loqueretur, ut verbum *ἄγειν*, significatione *abducendi* hīc accipiendum, et de vindicando in libertatem et de redigendo in servitutem usurparet. *Si quis eum aut in libertatem aut ita abduceret, ut servum suum esse contenderet* h. e. *si quis eum aut in libertatem assereret aut in servitutem redigeret.* Minus haud dubie haesissent VV. DD. hoc in loco, si Lysias verba sic collocasset: *εἴ τις τοῦτον ἄγοι ἢ εἰς ἑλευθερίαν ἢ φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι*: sed hac in re oratorem nostrum non raro sibi nimium indulxisse, eos, quibus cum eo est familiaritas, non fugiet. — Simili modo Aeschines sibi hoc sumsit, ut in orat. adv. Ctesiph. §. 16. diceret: *καὶ λόγον καὶ εὐθύνας ἐγγράφειν*, quum ei proprie *καὶ λόγον ἐγγράφειν καὶ εὐθύνας διδόναι* dicendum esset. Cf. Brem. ad h. l. et Dorrill. ad Charit. p. 440. sqq.

Orat. XXVI. in Evandr. §. 9. Bk. p. 793. R.

Κάκεινο ἐνθυμῖσθε, ὅτι ὁ θεὸς τὸν περὶ τῶν δοκι-

μασιῶν νόμον οὐχ ἥμιστα [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρ-
ξάντων ἔνεκεν ἔθηκεν ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ δι-
οὗς ἡ δημοκρατία κατελύετο, οὗτοι ἐν αὐτῇ τῇ πο-
λιτείᾳ πάλιν ἄρξουσιν καὶ etc.

Hic Bekkerus primum praepositionem περὶ un-
cis inclusit: id quod iure suo eum fecisse concedo:
quamvis non ignorem, quae *Matthiae* gr. Gr. p. 1270.
ed. alt. et *Iacoba*. ad Achill. Tat. 130, 10. disserue-
runt. Qua autem de causa deinde verba τῇ πολι-
τείᾳ iisdem signis circumdederit, minus me intelli-
gere non diffiteor. Libri enim MSC., quos contulit
vir longe doctissimus, ea non omittere videntur: nam
alioquin id haud dubie in notis textui subiectis signi-
ficasset. Nimirum, si vocabulum πολιτεία latiori ca-
que frequentiori significatione *forma civitatis* ac-
cipias, est hic quo offendare. At tenendum est, quod
Suidas et Harpocration praeceperunt: πολιτεία· ἰδίως
εἰσάδει τῷ ὀνόματι χρῆσθαι οἱ ῥήτορες ἐπὶ τῆς δη-
μοκρατίας. Cf. Isocr. Panegy. c. XXXV. εἰς το-
σοῦτον μεταβεβλήκασιν, ὥστε ταῖς μὲν πολιτεαῖς
πολεμοῦσι, τὰς δὲ μοναρχίας συγκαθιστᾶσι. V. Mori
not. ad h. l., qui affert Demosthen. de Rhodior. libert.
p. 196. R. οἱ τὰς πολιτείας καταλύοντες καὶ μετιστάντες
εἰς ὀλιγαρχίαν, κοῖνοι ἐχθροὶ πάντων τῶν ἐλευθερίαν
ἐπιθυμούντων; et Fr. A. Wolf. ad Leptin. p. 461. v.
15. R. (in Schaeff. appar. T. III. p. 88.) Xenoph. de
republ. Atheniens. 6, 3, 5. τυραννίσι μᾶλλον ἢ πολιτεί-
αις ἡδόμενοι. Lysias igitur l. l. hoc dicit: *si, per*
quos democratia eversa est, ii ipsa in democratia
rursus ad magistratus admitti volunt etc. Atque quia
hic in δημοκρατίας notione maxima inest vis, maluit
orator plenius dicere ἐν αὐτῇ τῇ πολιτείᾳ, quam sim-
plex pronomen αὐτῇ ponere. Illa autem verba a libra-
rio quodam αὐτῇ explicante addita esse minus est credi-

bile: nam is procul dubio potius vocabulum δημοκρατία quam πολιτεία adieciisset. — Paulo post §. 15. Bk. p. 779. R. leguntur haecce: καὶ δόξετε ἀντὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικοὺς εἰς τὰς ἀρχὰς καθιστάνειν. Cave mutes formam καθιστάνειν in καθιστάναι. Cf. Lys. or. XXV. de affect. tyr. §. 3. Bk. p. 762. R. τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς μηδὲν ἡμαρτηκότας εἰς αἰτίαν καθιστάνειν, ut ad unum omnes libri exhibent. Coraëus, qui hunc locum ad Isocrat. σελ. 438. στ. 15. obiter tractat, dicens .... Διὰ τὸν αὐτὸν δ' Ἀττικισμόν καὶ τὸ Καθιστάνειν εἰς τὸ Καθιστάναι τρεπτέον. Τὸ γὰρ Ἰστάναι μόνον χρηστὸν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς· τὸ δὲ Ἰστᾶν καὶ τὸ Ἰστάνειν τῶν μεταγενεστέρων ἐστὶ. — non est audiendus. Recte ei iam Bremius est obloquutus, quem v. p. 172. Adde Lys. or. XXVIII. in Ergocl. §. 7. Bk. p. 821. R. -- ἐτόιμοι εἰσι καὶ χωρὶα καταλαμβάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάνειν, ut omnium codicum consensu est editum. Sufficiat hos Lysiae locos attulisse: e caeteris oratoribus facili negotio etiam plures peti poterunt.

Priusquam ab hac Lysiae in Evandrum oratione discedam, paucula addere liceat de §pho 7. Bk. (p. 790. sq. R.) εἰ δὲ ταῦτα πάνθ' οὗτος ὥστε γενέσθαι διαπέπρακται, εἰ προσδοκᾷτε δοκιμασθέντ' αὐτὸν ποιῆσαι, εἰ τὴν ἐξιοῦσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ ἔνεκα παρανομῆσαι; in qua una enunciatione hypothetica duplex notanda est conditio, εἰ — διαπέπρακται et εἰ — πέπεικεν. Hoc ideo ab oratore factum esse patet, ut auditores ad ea, quae ut conditio hic proferuntur, vel maxime animum attenderent. Apud Lysiam non inveni alium id genus locum, verum apud Demosthen. in orat. I. in Aphob. §. 45. Bk. p. 827. R. -- ἵνα δυοῖν θάτερον διαπράξαιτο, ἢ διὰ τὰ διδόμενα βελτίους αὐτοὺς εἶναι περὶ τὴν ἐπιτροπὴν προτρέψειεν ἢ εἰ κα-

καὶ γίγνουτο, μηδεμίαν συγγνώμην παρ' ὑμῶν τυγχάνουσιν, εἰ τοσούτων ἀξιοθέντες τοιαῦτ' εἰς ἡμᾶς ἐξαμαρτάνουσιν. Demosth. or. in Theocrin. §. 16. Bk. p. 1326. R. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν ἀκριβές, ὁπότερός ἐστιν, οὐκ ἔχω λέγειν· εἰ δ' οὖν ἐστὶν ὡς οὗτος ἔρεϊ, πολὺ δικαιότερον εἶναι νομίζω καταψηφίσασθαι ὑμᾶς αὐτοῦ, εἰ ταῦθ' οὕτως ἐστίν. Adde Andocid. de myster. §. 11. Bk. p. 6. Reisk. — ἐὰν ψηφίσῃσθε ἄδειαν ὡς ἐγὼ κελεύω, θεράπων ὑμῖν ἐνὸς τῶν ἐνθάδε ἀνδρῶν ἀμύνητος ὢν ἔρεϊ τὰ μυστήρια, εἰ δὲ μὴ (sc. ἔρεϊ ὑμῖν ὁ θεράπων τὰ μυστήρια καὶ οὕτως ἐγὼ φανοῦμαι εἰρηκώς τὰ ψευδῆ, ut recte supplet Reisk.), χρῆσθε ἐμοὶ ὃ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ, ἐὰν μὴ τάληθῇ λέγω*). Xenoph. Agesil. II, 7. καὶ οὐ τοῦτο λέξαν ἔρχομαι, ὡς πολὺ μὲν ἐλάττους, πολὺ δὲ χείρονας ἔχων ὁμῶς συνέβαλεν· εἰ γὰρ ταῦτα λέγοιμι, Ἀγησίλαόν τ' ἂν μοι δοκῶ ἄφρονα ἀποφαίνειν — εἰ ἐκαιοίην τὸν περὶ τῶν μεγίστων εἰκὴ κινδυνεύοντα. (Hunc Xenophontis locum, ut nonnullos Platonicos, etiam Matthiae Gr. Gr. p. 1317. ed. alt. attulit.) Porro comparari potest Andocidis orat. de

*) In eiusdem orationis §pho 64. ed. Bk. p. 31. R. dicit Andocides: ὡς οὖν ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, τὸν τε παῖδα τὸν ἐμὸν παρέδωκα βασανίσαι, ὅτι ἔκαμνον καὶ οὐδ' ἀνιστάμην ἐκ τῆς κλίνης, καὶ τὰς θραπείνας ἔλαβον οἱ περὶ τὰς, ὅθεν ὁρμώμενοι ταῦτ' ἐποιοῦν ἐκείνοι. Hic nequaquam necesse est, praecunte Reiskio, participium εἰδόμενα inter βασανίσαι et ὅτι intrudi. Verba sic sunt intelligenda: haec vera esse quo clarius appareret, (sc. haec facta sunt, quae verba orator properans et statim ipsa singula facta allaturus omittit.) — et servum meum in tormenta dedi, (idque ideo feci) ut evinceretur, me tum aegrotasse et ne surrexisse quidem e lecto, et ancillas tradidi ptyanibus, inquiruntibus, unde etc. — Paulo ante hunc locum, §. 63. Bk. p. 31. ineunt. ed. Reisk. in verbis οἱ δ' αἰσθόμενοι δεῖν αὐτὸ ἐποιεῖν ὅτι εἰδείην μὲν τὸ πρᾶγμα, πεποιηκώς δὲ οὐκ εἶην. Valcke-

pace cum Lacedaem. ineund. §. 15. Bk. p. 96. l. 14. R. *ἐὰν δὲ ἄρα κατεργασώμεθα, τί ποτε αὐτοὶ πείσεσθαι δοκοῦμεν ὑπὸ τῶν βαρβάρων, ὅταν ταῦτα πράξωμεν;*

Orat. XXVII. in Epibrat. sociosque legat. epilog.

§. 1. Bk. p. 806. sq. R.

Huius orationis initium est hocce: *κατηγόρηται μὲν, ὃ ἂν. Ἀθ., Ἐπικράτους ἱκανὰ καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν ἐνθυμείσθαι δὲ χρῆ ὅτι πολλάκις ἡκούσατε τούτων λεγόντων, ὅποτε βούλονται τινα ἀδίκως ἀπολέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφιεῖσθε ὧν αὐτοὶ κελεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. καὶ νῦν οὐδὲν ἤττον ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν πλεῖθος καὶ ἡ αἰσχύνη ἡ διὰ τούτων ὑμῖν γίγνεται, ἡ δ' ὠφέλεια τούτοις.* Vocabulum *πλεῖθος* quum hīc plane ineptum visum sit viris doctis, certatim aptius verbum, quod in eius locum substitui possit, coniectura assequi studuerunt. Schottus, teste Taylora, coniecit *τὸ πένθος*: quam emendationem reprobāt Marklandus, *πένθος* dicens Nostro et caeteris scriptoribus prosaicis fere esse luctum ob mortem alicuius vel insi-

---

naerio (Sluitero in lectionibus Andocidis p. 125. referente) pro *δεινὰ ἐποιοῦν* legendum esse visum est *δεινὰ ἐποιοῦντο*: quae emendatio mea sententia omnino non necessaria est. Verum quidem est, sensu *indignandi* plerumque dici *δεινὰ ποιεῖσθαι* (cf. Xenophont. Anab. Lib. V, 9, 11. οἱ Παφλαγόνες *δεινὰ ἐποιοῦντο* et Krüger. ad h. l.) Sed etiam Activum *ποιεῖν δεινὰ* passim in optimorum scriptorum libris sic usurpatam reperitur. Cf. Herodot. lib. II. c. 121. §. 5. *τὸν δὲ βασιλέα, ὡς αὐτῷ ἀπηγγέλη τοῦ φαρὸς ὁ νέκυσ ἐκκελευμένος, δεινὰ ποιεῖν*, ubi hanc formulam *indignandi* vim habere, satis docent subsequētia — *πάντως δὲ βουλευόμενον ἐρεθῆναι ὅστις κοτὲ εἴη ὁ ταῦτα μηχανώμενος, ποιῆσαι μιν τάδε.* [Demosth.] orat. I. in Aristogit. §. 60. Bk. p. 788. R. *αἰτιωμένον δὲ καὶ δεινὰ ποιοῦντος τὰν θρόνον καὶ λόγοντος* etc.

gnem aliquam calamitatem morti paene aequandam: hic vero agi de *dedecore ex corruptis iudiciis et largitionibus pecuniariis* et παραπρεσβεία: his autem multo melius convenire τὸ ὄνειδος. Haec coniectura a Bekkero est commemorata, et haud dubie hoc honore longe dignior est, quam emendationes a Reiskio excogitatae μῖσος et βλάβος. Ego aliquando conieceram, τὸ πάθος Lysiam scripsisse: quae coniectura nunc, inita subductaque ratione, non placet. Immo existimo librorum lectionem genuinam minimeque tentandam esse. Ni fallor, hoc sibi vult orator: Epicrates quique una cum eo legationem obierunt, satis quidem sunt accusati: considerare autem vos oportet, vos saepe hos audivisse dicentes, quotiescunque aliquem per nefas perdere volebant, vobis, nisi quos damnari iubeant condemnetis, defuturam esse τὴν μισθοφοράν. Ac nunc nihilominus deest; ita ut vobis inde (ἐκ τοῦ καταψηφισασθαι) fiat multitudo (*damnatarum*) et dedecus h. e. ut ad vos inde hoc redundet, quod multi sunt, quos condemnastis, et quod haec res vobis dedecori est; ad hos autem utilitas. (Quoniam enim putantur vos iubere, utram in partem malint, decernere, fit, ut facile a nefariis pecuniam accipiant.)

Ibid. §. 6. Bekk. p. 810. Reisk.

Νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέτερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθωσιν, ἀδεῶς αὐτοῖς ἔξουσι χρῆσθαι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἢ μέρεϊ τῶν ἀδικημάτων τὸν κίνδυνον ἐξέπραντο, ἢ εἰς ἀγῶνα καταστάντες τῇ αὐτῶν δυνάμει ἐσώθησαν: h. e. nunc vero sine periculo iis licet vos compilare. Etenim si hoc occultum manet, quae surripuerunt, iis secure uti poterunt. Sin autem deprehendantur, aut redimunt periculum parte τῶν ἀδικη-

μάτων, aut etc. Vocabulum ἀδικημα quid hīc sibi velit, non perspicio. Augerus vertit: *parte eorum, quae per flagitium paravere*, Matthiae Gr. Gr. p. 679. ed. alt. „*die entwandten Gelder*.“ Hoc oratorem hīc dicere voluisse, luce est clarius; sed vocabulo ἀδικημα ad id significandum eum usum fuisse, non possum mihi persuadere, quum a nullo alio scriptore sic usurpatum invenerim. Quamobrem non dubito, quod mihi in mentem venit Lysiam scripsisse, in medium proferre h. e. τῶν ἀδικῶν χρημάτων. (Eurip. Helen. v. 905. ὁ πλοῦτος ἄδικος, divitiae per nefas paratae.) Facillime e vv. ἀδικῶν χρημάτων, per compendium scriptis, ἀδικημάτων fieri posse, non fugiet palaeographiae peritos. — Idem vocabulum etiam in inscriptione orationis XVII. „περὶ δημοσίων ἀδικημάτων“ in suspicionem adductum est a Marklando et Taylora, qui pro eo χρημάτων scribi maluerunt. Hanc emendationem Bekkerus probavit et recepit. Recte, ut videtur: nisi forte hīc quoque ἀδικῶν χρημάτων scribi praestat. Duo adiectiva sic sine copula iuxta se posita non magis offensionem esse possunt, quam si latine dicas: Romani cervicibus Carthaginensium praepotentem finitimum regem imposuerunt. Liv. 42, 50. *) Cf. Matth. Gr. Gr. §. 444. ed. alt.

---

*) Hac occasione oblata breviter disserere liceat de Livii l. II. c. l. §. 2. „*Nam priores ita regnarunt, ut haud immerito omnes deinceps conditores partium certe urbis, quas novas ipsi sedes ab se auctae multitudini addiderunt, numerentur.*“ Certe post partium legitur in cod. Rotterod. Helmst. Gad. Flor. etc. et probata est haec lectio Rhenano, Gronovio, Drakenb., Crevierio, Stroth., Doer. et novissimo editori Baumgarten-Crusio. Alii libri, ut omnes Palatini, coepitae prae-

Lys. orat. XXVIII. in Ergocl. epilog. §. 3. Bk. p. 818. R.

Καὶ γὰρ δὴ δεινὸν ἂν εἶη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ
πιεζόμενοι ταῖς εἰσφοραῖς συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι
καὶ τοῖς δωροδοκοῦσιν ἔχοιτε, ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ καὶ
τῶν οἰκῶν τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν
δημοσίων προσόδων μεγάλων οὐσῶν θανάτῳ ἐκολά-
ξετε τοὺς πῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας.

Marklandus participium οὐσῶν aut delendum esse
censuit (ratus Grammatici cuiuspiam esse notantis dif-
ferentiam generis inter οἰκῶν et προσόδων et metuen-
tis, ne masculinum ὄντων utrique applicaretur ἀπὸ
κοινοῦ), aut in ὁμῶς mutandum. Erravit vir doctis-
simus. Quanto rectius Doryillius in animadv. ad Cha-

bent: quod comprobantur praeter veteres nonnullos editores Gebh.,
Banerus in Excerpt. Liv. et Ernestius in Glossar. Liv. p. 119. Si cer-
te legitur, sensus prodit hic, ut Gronovius dicit: *ita regnarunt pri-
ores illi reges, ut conditores numerentur (ne nimium putes, non di-
co urbis), sed partium dumtaxat urbis, partium minimum urbis.*
Sed vide ne Bauerus iure suo illud *certe* fringere dixerit: id quod ego
hinc fieri existimo, quod lectores ista particula ad cogitationem, quae
nullius omnino sani hominis animum subire potest, sc. *illos re-
ges urbis conditores esse posse*, deducuntur. Altera vero
lectione *coepit* recepta evanescoit hoc, sensu exente hocce: sie ha-
ben so regirt, dass sie alle nach der Reihe als Erbauer von Theilen
der angefangenen Stadt i. e. als Erweiterer der Stadt aufgeführt wer-
den können. Atque hoc titulo eos haud immerito insigniri posse iu-
dicat Livius, quatenus novas sedes a se auctae multitudinī addide-
rint. — Eiusd. cap. § 10. „*deinde quo plus virum in se-
natu frequentid etiam ordinis faceret, caedibus*
--- *explevit.*“ Quam hic a cod. Leid. absit praepositio *in*,
mihi in mentem venit, eam fortasse plane expungendam esse quippe
enatam e fine antecp'dentis vocabuli *virum*. Tum *senatū* non pro
Ablativo sed pro Dativo habendum: cf. Sanct. Minerv. ed. Bauer.
T. I. p. 43. Mihi certe formula *alicui facere vires* magis usui lo-
quendi convenire videtur, quam illa *in aliquo vires facere*.

riton. p. 322. ed. Lips. „si cui,“ *inquit*, „haec in Areopago forent pronuntianda, sentiret, quae vis in-
esset repetitioni participiorum ὄντων et οὐσῶν his lo-
cis collocatorum!“ — Per hanc occasionem tractemus
nonnullos alios Lysiae locos, ubi, quae semel posita
suffecissent, ab oratore nihilominus sunt iterata. Orat.
XIV. in Alcibiad. I. §. 43. Bk. p. 552. R. *τις οὖν ἐλ-
πὶς ὑπὸ τούτων τι ἀγαθὸν πείσασθαι τὴν πόλιν, ὃν
ὕμεῖς, ὅτι μὲν οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν, ἐπειδὴν ἀπολογῆται,
εἴσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτη-
δευμάτων εἴσεσθε;* ad quae verba Bremius haec ad-
scripsit: „parum quidem grata repetitio eiusdem ver-
bi in ratione non pari. Primo quidem loco aptum,
minus in altero. Marklandi quidem coniectura in ho-
norem viri docti oblivioni danda; melius Reiske *ἴστε.*“
Nulla, si quid video, hic opus est emendatione; immo
aptissimum alterum illud futurum *εἴσεσθε*. Etenim
ratione habita prioris membri *ὅτι οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν,
ἐπειδὴν ἀπολογῆται, εἴσεσθε*, posterius ita est acci-
piendum: *ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, εἴσεσθε, ἐπειδὴν τῶν
ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἐνθυμηθῆτε*, i. e. eum vero im-
probum et nequam esse, si caetera eius studia accura-
tius perpenderitis et consideraveritis, scietis. Etiam
nobis Germanis tali nexu futurum ponere licet. Vi-
desis Sophocl. Oedip. Tyrann. v. 442. ed. HER-
MANN. *τοιαῦτ' ὀνείδιξ' οἷς ἐμ' εὐρήσεις μέγαν*: quem
versum rectissime sic explicuit Erfurdcius — *quibus
me, si diligentius rem perpendere volue-
ris, magnum invenies*. Cf. HERMANN. V. C.
ad Viger. p. 747. n. 164.*) — Lys. orat. XIII. in

---

*) Nec magis tentandus videtur futuri infinitivus in Demosthe-
nis orat. pro Coron. §. 77. Bk. p. 251. lin. 5. Reisk. *καθ' ὅλον μὲν οὖν*

Agorat. §. 83. Bk. p. 501. R. οὐ γὰρ οἶμαι οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσμίαν εἶναι, ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι — τοῦτον δεῖν ἀποδεικνύναι: ubi Reiskius iure notatus est a Bremio, quod verba ἐγὼ μὲν οἶμαι unciis inclusit. — Orat. VI. in Andoc. §. 44. Bk. p. 242. R. ἡγούμενοι ἀποδημοῦντες μὲν ἀδῶ-οι καὶ ἐπίτιμοι δόξειν εἶναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολίταις τοῖς ἡδικημένοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι. Huc etiam mos oratorum referri potest pronominis αὐτὸς loco vocabulum ipsum, quod modo nominatum erat, repetendi. Cf. Lys. orat. XVIII. in Poliuch. §. 8. Bk. p. 603. R. τινες ἂν ἡμῶν εἴησαν δυστυχέστεροι, εἰ ἐν μὲν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθνήσκοιμεν εὐνοὶ ὄντες τῷ πλήθει, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς κακόνιοι ὄντες τῷ πλήθει ἀποστεροίμεθα τῶν ὄντων. Orat. VI. in Andoc. §. 46. Bk. p. 244. R. οὐτα πρὸ τῆς συμφορᾶς οὔτε μετὰ τὴν συμφορὰν etc. — Or. XXVI. de Evandr. prob. §. 18. Bk. p. 802. R. καὶ ἡγούνται γε, διὰ μὲν τοὺς τοιούτους τοὺς συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν, διὰ δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς συλληφθέντας ἐκφεύγειν: ubi nihil egit Reiskius, διὰ δὲ τούτους τοὺς ἄλλους, τοὺς οὐ συλληφθέντας ἐκφεύγειν legendum esse dicens. Sensus loci aperte hic est: *et putant, per tales, qualis est Evander, comprehensos tum supplicio affectos esse, per caeteros autem factum esse, ut comprehensi necem effugerent.* — Demosth. de

---

ἔμοιγε φαίνεται ἐν μεγάλῃ εὐηθείᾳ ἔσεσθαι, εἰ οἷσθ' ἐμὲ λανθάνειν ὅτι κ. τ. λ., ubi pro ἔσεσθαι Reiskius, legi mavult, praepositione ἐν omissa, *συνέχεσθαι* vel *ἐνέχεσθαι*; Schaeferus autem εἶναι. Mihi futurum recte se habere et cum urbanitate et modestia quadam a Philippo usurpatum videtur: „vos, opinor, in magno eritis stupore, ei“ etc.

falsa legat. §. 266. Bk. p. 426. R. τὰς πόλεις ἀπάσας ἀπολώλεκεσαν τὰς ἐν τῇ Χαλκιδικῇ οἱ προδιδόντες, καὶ Φίλιππος οὐκ ἐτ' εἶχεν ὑπακούειν τοῖς προδιδοῦσιν. „*Tales repetitiones tantum abest, ut onerent orationem, ut eius vim augeant,*“ ut recte Schaeferus ad h. l. (app. T. p. 690.) observat.

Post illa verba ex epilogo in Ergoclem petita orator noster, si Thrasybulus, *inquit*, cum triremibus ἐναυιγатурος has vobis proposuisset conditiones, ut illas naves, quas novas accipiebat, vobis traderet obsoletas et pericula quidem vestra essent, emolumenta autem ad amicos suos refundarent; et si idem addidisset, vos per contributiones se exhausturum, Ergoclem vero adulatōresque suos quam maxime locupletaturum esse: equidem vos cunctos confessuros arbitror, neminem hoc fieri passurum fuisse, ut Thrasybulo classis committeretur: ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὰ χρήματα ἀπογράφαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων ἐλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνου καταπλεῖν εὐθύνας δάσοντας, Ἐργοκλῆς ἔλεγεν ὥς ἤδη συκοφαντεῖτε κ. τ. λ. „*Sic* [καὶ ἐπειδὴ pro ἐπειδὴ καὶ quod libri habent msc.] *dedi secundum Stephanum* [quem etiam Bekkerus sequutus est]. *Verum adhuc tamen deest ὅπου vel ὅτι, ut sit ἄλλως τε, καὶ ὅπου, ἐπειδὴ τάχιστα; ut ὅπου cum* ἔλεγεν Ἐργοκλῆς *cohaereat, quemadmodum ἐπειδὴ cum ἐψηφίσασθε cohaeret.*“ REISKIUS. Sane fere post ἄλλως τε καὶ sequitur vel Modus finitus cum coniunctione aliqua vel participium (ut apud Lysiam, or. III. §. 29. VII. §. 36. XV. §. 10. XXXIV. §. 5.); minime tamen inusitatum est, Modum finitum sine coniunctione sequi. Quod quando fit, ἄλλως τε καὶ non *quum-aliter, tum* (uti, coniunctionis sequente, accipiendum esse, notum est ex HERMANNI V. S. annotatione ad Vi-

ger. p. 780. n. 232.) sed *praetereaue etiam; caeterum etiam* vertendum est. Hoc si considerassent Lysiae interpretes, non sic, uti factum est, titubassent et vacillassent in sensu huius loci constituendo. Cf. Luciani Diall. Mortt. XIV. 5. (T. II. p. 197. ed. Lehmann.) ubi Alexandro dicenti: τὸ φιλοκίνδυνον οὐκ ἐπαινεῖς καὶ τὸ ἐν Ὁξυδράκαις πρῶτον καθάλασθαι εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους καὶ τοσαῦτα λαβεῖν τραύματα Philippus respondet: non laudo; Ammon enim sic falsus vates et prophetae adulescentes arguebantur; et medicorum operam requirens omnibus ridiculus fiebas: νῦν μὲν γὰρ ὁπότε ἤδη τέθνηκας, οὐκ οἶε πολλοὺς εἶναι τοὺς τὴν προσποίησιν ἐκελήνῃ ἐκικερτομουήσας ὁρῶντας τὸν νεκρὸν τοῦ θεοῦ ἐκτάδην κείμενον—; ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χροῖσιμον, ὃ ἔφης, τὸ διὰ τοῦτο κρατεῖν ῥαδίως, πολὺ σε τῆς δόξης ἀφῆρθε τῶν κατορθουμένων i. e. praetereaue etiam illa utilitas, quam dicebas—, multum tibi detraxit gloriae egregiorum facinorum. Lys. orat. VII. περὶ τ. σηκ. §. 6. Bk. p. 265. Reisk. πῶς ἂν δικαίως ὑπὲρ τῶν τῇ πόλει γεγενημένων συμφορῶν ἐγὼ νυνὶ δίκην διδόνην; ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ἐν τῷ πολέμῳ δημευθὲν ἄπρατον ἦν πλείω ἢ τρία ἔτη: ubi Reiskius item excidisse opinatur ὅπου, recte autem Bremius id non necessario addendum esse censet.

Sub finem eiusdem orationis in Ergocl., §. 15. ed. Bk. p. 826. R. Lysias noster, ὥστε ἄξιον, inquit, ὑμᾶς — παρὰ τούτων νυνὶ δίκην τὴν μεγίστην λαβεῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ἐπιδείξαι ὡς τοὺς ἀδικούντας τιμωρεῖσθε καὶ τοὺς ὑμετέρους ἄρχοντας βελτίους ποιήσετε. — ὑμᾶς δὲ χρὴ εἰδέναι ὅτι, ἂν μὲν ἐμοὶ πεισθῇτε, εὖ περὶ αὐτῶν βουλευσέσθε etc. Bekkerus V. C. verba καὶ τοὺς ὑμ. ἀρχ. βελτ. ποιήσετε aptius ait post βουλευσέσθε §. positum iri. Sed quum Halicarnasso aliisque ur-

Nihil Ergone, dixerat, eiusque collegae magnam fecerunt iniuriam, non itaque hic orator mihi videtur dicere: oportet vos summas pecunias ab istis sumere vocat omnibus Graecis ostendere, vos animadvertere ut homines meliores et magistratus vestros meliores esse redditorios: ut haec ego vos adhortor: vos autem scire debetis, si mihi obsequimini, vos optime vobismet ipsis consulturos; sin minus, nequioribus vos pacteris civibus usuros esse. Exinde addit orator: ἔτι δέ, ὡς ἂν λέγῃ, ἂν αὐτῶν ἀποφθίσκησθε, οὐδεμίαν ὑμῖν εἴδονται χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς χρήμασι οἷς ὑφίστηται κ. τ. λ. Ergone impensis et pecuniis, quas Atheniensibus surripuerunt, salutem isti acceptam referent? — At isti homunciones nihil fere pecuniae possidebant, sed pauperes erant (cf. §. 1. ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμετέρων πλούσιος γεγενημένος, §. 2. τοὺς πένητας καὶ ἀπόρους ἐκπλεύσαντας etc.) et quidquid postea habebant, suffurati erant civitati. Itaque quum, ut quosdam corrumperent, nullas alias insumere possent pecunias, nisi quas per nefas sibi comparaverant, Lysiam verisimilius mihi videtur hic scripsisse: τοῖς ἀνηλωμένοις ἐκείνοις χρήμασιν οἷς ὑφίστηται. Scio quidem rationem, qua erunt qui librorum lectionem defensissent: sed etiamsi ea ineatur, tamen non poterit, opinor, evinci, apte oratorem hoc loco sic esse loquentum.

Orat. XXX. in Nicomach. §. 9. Bk. p. 845. sq. R.

Ἔτι δέ, οἶμαι, θαυμάσιον νομίζω Νικόμαχον ἐτέροις ἀδικούσι μηχανικαῖν εἶδουσιν ὃν ἐγὼ ἐπιβουλεύσαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω.

Dele vel οἶμαι vel νομίζω. TAYLOR. Vel eodem modo vel sic, ut sive pro οἶμαι scribatur, Marklandus insulsam istam tautologiam removendam cen-

suit. Reiskius ingeniose locum ita emendavit in Variet. lectt. Lys. p. 725. ἔστι δ', οἶμαι, θαυμαστὸν νομίζειν Νικόμαχον. Quibus coniecturis repudiatis Bremius, *equidem*, inquit, *in vulgata lectione acquiesco*. Οἶμαι enim, *deposita propria notione, formulae cum ironia affirmativae significationem sumsit et valet* ἴσως, δῆπον. Substituamus δῆπον. Quid lucramur? — Tautologia manet; δῆπον enim nil aliud est quam *opinor*. Itaque ego non dubito, quin οἶμαι sit expungendum. Quod ut in textum irreperet, duabus fieri potuit rationibus. Aut lector aliquis v. νομίζω per οἶμαι explicuit (quemadmodum persaepe verbo ἡγείσθαι ut interpretamentum substitutum est οἰεσθαι, cf. Lys. Areopag. περὶ τ. σηκ. §. 2. Bk., ubi pro ἡγούμενοι codd. C. O. praebent οἰόμενοι; Aeschin. ed. Brem. T. I. p. 142. Schaef. app. ad Demosthen. p. 43, 5.) aut librarius aliquis magis sensum verborum, quam ipsa singula verba, quae transscripturus erat, memoria tenens pro ἔτι δὲ θαυμαστὸν νομίζω scripsit ἔτι δ' οἶμαι θαυμαστὸν; videns autem deinde se errasse, ne omitteret quidquam, etiam νομίζω appinxit. — In Aeschinis loco (orat. de fals. legat. c. 11. p. 157. ed. Brem.), cuius Taylorus et Marklandus mentionem fecerunt, ego quidem minus offendo. Verba sunt haecce: ἰδὼν δὲ αὐτὸν (Demosthenem) ὁ Φίλιππος ὡς δικάετο, θαρσύνειν τε παρεκελεύετο, καὶ μὴ νομίζειν, ὥσπερ ἐν τοῖς θεάτροις, διὰ τοῦτο οἰεσθαι τι πεπονθέναι. Dummoda post θεάτροις paululum subsistamus legendo, non amplius offendiculo erit illud οἰεσθαι. *Adhortabatur eum Philippus, ut bono esset animo neve eam haberet opinionem, quae in theatris valeret; — nempe ne propterea sibi magni aliquid accidisse opinaretur.*

Ad verba §phi 11. οἱ δὲ βουλόμενοι αὐτὸν ἀπολέσαι, δεδιότες μὴ οὐκ ἀποκτείνωσιν ἐν τῷ δικαστηρίῳ

... ὅς γε καὶ τὴν
 ... addat, ut, quoniam
 ... Νικόμαχος nomine-
 ... ἰδίον νόμον ἀπο-
 ... Hemsterhusii not.
 ... 451. ed. Lehmann, abs
 ... testis citatur Koen. ad
 ... XVIII. et p. 290. ed. Lips.)
 ... non insolens, inquit;
 ... nomen in eadem per-
 ... Libens hoc concedo. Sed for-
 ... improbable est, Lysiam Nico-
 ... cavillandi causa Νικομαχίδην
 ... patris (ὅς δημόσιος ἦν, ut
 ... §. 2. vel πατρὸς (δι' οὗς Νικόμαχον
 ... §. 27. cll. §. 6.). Nos non mi-
 ... diceremus: Da bereden sie nun
 ... eines Nikomachios, ein Gesetz auf-
 ... Nimirum sumendum est, patri vel ma-
 ... cum Nicomacho reo fuisse nomen.
 ... viri de me optime meriti, libell. *die Mo-*
 ... *Taufnamen* p. 6. et 7.) — Nihilominus
 ... quam laudat Harpocration sub γ. ἐπι-
 ... κατὰ Νικόμαχιδου) ora-
 ... hanc ipsam esse κατὰ Νικόμαχον. Memor
 ... huius loci Νικομαχίδου scripsit pro Νικο-
 ...

Hic venit mihi in mentem Plutarchi locus, ubi
 de Demosthenis cognominibus agitur, vit. Demosthen.
 cap. 4. Ἦν ἐξ ἀρχῆς κἀτισχνος καὶ νοσώδης καὶ τὴν
 κοιδεφομένην ἐκωνυμίαν, τὸν Βάταλον, εἰς τὸ σῶμα
 λέγεται σκώπτομενος ὑπὸ τῶν παιδῶν λαβεῖν. ἦν δ' ὁ
 Βάταλος, ὡς μὲν ἔτι φασιν, αὐλητὴς τῶν κατεαγό-
 ... καὶ δραμάτων εἰς τοῦτον, κωμῶδων αὐτὸν Ἀντι-

φάνης πεποίηκεν. ἔνιοι δὲ τινες ὡς ποιητοῦ τρυφερά καὶ
καρσίνια γράφοντος τοῦ Βατάλου μέμνηται. δοκεῖ δὲ
καὶ τῶν οὐκ εὐκρεπῶν τι λεχθῆναι τοῦ σώματος μορίων
παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τότε καλεῖσθαι βάταλος. ὁ δ' Ἄργας
(καὶ τοῦτο γὰρ φασὶ πρὸ Δημοσθένει γενέσθαι παρώνυ-
μον) ἢ πρὸς τὸν τρόπον, ὡς θηριώδη καὶ πικρὸν, ἐτέ-
θη· τὸν γὰρ ὄφιν ἔνιοι τῶν ποιητῶν ἄργαν ὀνομάζου-
σιν· ἢ πρὸς τὸν λόγον, ὡς ἀνιῶντα τοὺς ἀκρωμένους.
καὶ γὰρ Ἄργας τοῦνομα ποιητῆς ἦν νόμων ποιητῶν
καὶ ἀργαλέων. καὶ ταῦτα μὲν ταύτη, κατὰ Πλά-
τωνα. Verba postrema quum vulgo sic explicentur
„sed de his, ut Plato ait, hactenus“ et illa κατὰ
Πλάτωνα ad formulam transitionis καὶ ταῦτα μ. τ. re-
ferantur: summo iure Wytttenbachius in eclog. histor.
p. 336. ed. Lips. s. p. 423. extr. ed. Amstelod. non
credibile esse, ait, Plutarchum laudasse auctorem Pla-
tonem in formula tum per se frequente, tum non
frequentiore Platoni quam cuivis alii scriptori. Itaque
illud κατὰ Πλάτωνα, ut a temeraria manu insitum,
litura delendum aut statuendum esse censet, quaedam
verba excidisse proxima deinceps post ταύτη, quibus
verbis de Demosthenis apud Platonem in philosophia
studio narraretur, ex hisque hoc κατὰ Πλάτωνα re-
mansisse. Quod quomodo mihi accipiendum vi-
deatur, perspicuum erit, quum legeris, quae e Dio-
gene Laërtio aliisque sum transcripturus. Diogen.
Laert. I. III. 5. 4. (s. p. 44. secund. Fischeri ed. IV.
Platon. diall. Lips. 1783.): ἐγυμνάσατο δὲ [ὁ Πλάτων]
παρὰ Ἀρίστωνι πρὸ Ἀργεῖω, παλαιστῇ· ἀφ' οὗ καὶ Πλά-
των διὰ τὴν εὐξέλειαν μετωνομάσθη, πρότερον Ἀριστο-
κλῆς ἀπὸ τοῦ πάππου καλούμενος ὄνομα, καθά φησι
Ἀλέξανδρος ἐν Διαδοχαῖς. ἔνιοι δὲ διὰ τὴν πλατύτητα
τῆς ἐρμηνείας οὕτως ὀνομασθῆναι· ἢ ὅτι πλατὺς ἦν τὸ
μέγεθος, ὥς φησι Νεάνθης. Hesych. Miles. in vit.

Plat. p. 73. ed. Fisch. πλατὺς δὲ ὦν τὰ στήθια, ἣ τὸ μέτωπον, Πλάτων προσηγορεύθη· οἱ δὲ, ὡς πλατὺν ἐν λόγοις, οὕτω φασὶν αὐτὸν κληθῆναι etc. Olympiod. vit. Plat. p. 77. ed. Fisch. γυμναστῇ μὲν ἐχρήσατο διδασκάλῳ, Ἀριστῶνι τῷ Ἀργεῖῳ, ὑφ' οὗ καὶ Πλάτων, ὡς φασί, μετωνομάσθη, πρότερον Ἀριστοκλῆς λεγόμενος τῷ τοῦ πάππου ὀνόματι. Ἐκλήθη δ' οὕτω, διὰ τὸ δύο μόρια τοῦ σώματος ἔχειν πλατύτητα, τὸ τε στήθιον καὶ τὸ μέτωπον, ὡς δηλοῦσι πανταχοῦ αἱ ἀνακείμεναι αὐτοῦ εἰκόνες, οὕτω φαινόμεναι. (Cf. etiam Apulei. de habit. doctrin. Pl. I. p. 1. Elmenh. „Platoni habitudo corporis cognomentum dedit.“ Senec. ep. 58. p. 206. T. II. et Fisch. ad Olymp. p. c.) Nonne ex his satis liquet, in verbis illis Plutarcheis hunc inesse sensum: *sed haec hactenus de cognominibus Demosthenis; qua in re comparari potest cum Platone?* (De κατὰ similitudinem significante cf. Matth. Gr. Gr. p. 1153. ed. alt.). Si autem verba illa controversa reapse non a Plutarcho profecta sunt (id quod non omnino improbabile est): at certe eorum, quae dixi, ratione habita, a sciolo quodam sunt assuta.

In eadem Lysiae oratione in Nicomachum. § 21. Bk. p. 858. R. inveniuntur haec: ἐνθυμεισθε τοίνυν, ὦ ἄ. δ., ὅτι, ὅταν μὲν κατὰ τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια θύεται, ἐπειδὴν δὲ κατὰ τὰς στήλας, ἃς οὗτος ἀνέγραψε, πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται. καὶ τούτοις ὁ ἱερόσυλος περιτρέχει λέγων ὡς εὐσέβειαν, ἀλλ' οὐκ εὐτίλειαν ἀνέγραψε. Mendum, quod in verbis καὶ τούτοις inest, ut removeret, Marklandus legendum esse coniecit: ἐπὶ τούτοις i. e. *ob haec facta*; Reiskius: *καίτοι οὗτος*: quae non mala est emendatio, melior certe, quam quae ab Iacobsio Ad-ditam. animadv. in Athen. p. 320. est proposita καὶ

τα οὗτος. Bremius lectionem vulgatam non plane improbari vult, dicens, *τούτοις* quasi Dativum instrumenti esse id indicantem, quod incitaverit hominem ad discurrendum. Vellem vir doctissimus ad hanc sententiam confirmandam e prosaïcis scriptoribus locos similes attulisset: alioquin ego quidem ei non assim adstipulari. Suspicio potius Lysiam scripsisse: *ἐν ταύταις* (i. e. *καὶ ἐν ταύταις ταῖς στήλαις*) ὁ ἱερόςυλος περιτρέχει λέγων ὡς εὐσεβείαν; ἀλλ' οὐκ ἐπέλειαν ἀνέγραψε· (ἀναγράφειν τι ἐν στήλῃ, cf. Demosth. or. in Neaer. § 105. Bk. p. 1381. R.) h. e. *atque in his stelis pietatem, non parsimoniam se scripsisse* (i. e. *in scribenda pietatem, non parsimoniam spectasse*) dicens *discursat iste sacrilegus*. Verborum collocatio nemini, puto, offensionem erit, nisi qui dictionis Lysiacae prorsus sit ignarus.

In §pho 29. Bekk. p. 864. extrem. Reisk. ὁ δὲ πάντων δεινότερον, [ὅτι] ὑπογραμματοεῦσαι μὲν οὐκ ἔστι δις τὸν αὐτὸν τῇ ἀρχῇ τῇ αὐτῇ, περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἔατε πολὺν χρόνον κυρίους εἶναι, non probo, quod Bekkerus post δεινότερον e solo libro C. ὅτι in textum recepit. Illum librum optimum esse codicum msc. Lysiae non infitior; sed tamen caute eo utare pervehim: namque e vestigiis satis manifestis perspicui potest, permultis eum locis correctiones viri cuiusdam sane quam docti linguaeque graecae satis periti praebere. (Cf., ut unum tantummodo nunc exemplum afferam, orat. XII. in Erato-sthen. § 48. Bk. p. 415. R. ἄλλων δὲ πολλῶν, ubi pro ἄλλων in C. legitur κακῶν, quod mihi, uti Bremio, glossema [non *glossa*, ut perperam dicit Brem. cf. Graefenh. ad Aristot. poet. c. 21. p. 154.] esse videtur.) Sic hoc loco ab illo viro, non ignorante, post

παίδουσι Νικομαχίδην νόμον ἀποδεῖξαι ὥς γρη καὶ τὴν βουλὴν συνδικάζειν Marklandus suadet, ut, quoniam alibi in hac oratione reus semper Νικόμαχος nominetur, sic legatur: παίδουσι Νικόμαχον ἴδιον νόμον ἀποδεῖξαι. Contra eum Bremius affert Hemsterhusii not. ad Luc. Timon. §. 44. (T. I. p. 451. ed. Lehmann., abs quo viro dilectissimo praeterea testis citatur Koen. ad Gregor. Corinth. Praefat. p. XVIII. et p. 290. ed. Lips.) ubi Batavus omnium doctissimus, *non insolens*, inquit, *ut primum et patronymicum nomen in eadem persona locum obtineant*. Lubens hoc concedo. Sed forsitan hoc quoque non improbabile est, Lysiam Nicomachum reum hoc loco cavillandi causa Νικομαχίδην vocasse, respectu habito patris (ὃς δημόσιος ἦν, ut dicitur §. 2.) vel maiorum (δι' οὓς Νικόμαχον προσήκει πεπραῖσθαι, §. 27. cll. §. 6.). Nos non minori cum acerbitate diceremus: Da bereden sie nun diesen Sprössling eines Nikomachos, ein Gesetz aufzuweisen etc. Nimirum sumendum est, patri vel maiorum alicui idem cum Nicomacho reo fuisse nomen. (cf. Dolzii, viri de m̃o optime meriti, libell. *die Moden in den Taufnamen* p. 6. et 7.) — Nihilominus vero credo, quam laudat Harpocration sub γ. ἐπιβολή (ὥς καὶ παρὰ Ἀνσίᾳ κατὰ Νικομαχίδου) orationem, hanc ipsam esse κατὰ Νικομάχου. Memor haud dubie huius loci Νικομαχίδου scripsit pro Νικομάχου.

Hic venit mihi in mentem Plutarchi locus, ubi de Demosthenis cognominibus agitur, vit. Demosthen. cap. 4. Ἦν ἐξ ἀρχῆς κάτισχνος καὶ νοσώδης καὶ τὴν λοιδορομένην ἐπωνυμίαν, τὸν Βάταλον, εἰς τὸ σῶμα λέγεται δκωπόμενος ὑπὸ τῶν παίδων λαβεῖν. ἦν δ' ὁ Βάταλος, ὥς μὲν ἔνιοι φασιν, αὐλητῆς τῶν κατεργῶν καὶ δραμάτων εἰς τοῦτόν, κωμῶδων αὐτὸν Ἀντι-

φάνης πεποιήκεν. ἔνιοι δὲ τινες ὡς ποιητοῦ τρυφερά καὶ παροίγια γράφοντος τοῦ Βατάλου μέμνηται. δοκεῖ δὲ καὶ τῶν οὐκ εὐκρεπῶν τι λεχθῆναι τοῦ σώματος μορίων παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς τότε καλεῖσθαι βάταλος. ὁ δ' Ἄργας (καὶ τοῦτο γὰρ φασὶ τῷ Δημοσθένει γενέσθαι παρώνυμον) ἢ πρὸς τὸν τρόπον, ὡς θηριώδη καὶ πικρὸν, ἐτέθη· τὸν γὰρ ὄφιν ἔνιοι τῶν ποιητῶν ἄργαν ὀνομάζουσιν· ἢ πρὸς τὸν λόγον, ὡς ἀνιῶντα τοὺς ἀκρωμένους. καὶ γὰρ Ἄργας τοῦνομα ποιητῆς ἦν νόμων ποιητῶν καὶ ἀργαλέων. καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ, κατὰ Πλάτωνα. Verba postrema quum vulgo sic explicantur „sed de his, ut Plato ait, hactenus“ et illa κατὰ Πλάτωνος ad formulam transitionis καὶ ταῦτα μ. τ. referantur: summo iure Wyttenbachius in eclog. histor. p. 336. ed. Lips. s. p. 423. extr. ed. Amstelod. non credibile esse, ait, Plutarchum laudasse auctorem Platonem in formula tum per se frequente, tum non frequentiore Platoni quam cuivis alii scriptori. Naque illud κατὰ Πλάτωνα, ut a temeraria manu insitum, litura delendum aut statuendum esse censet, quaedam verba excidisse proxima deinceps post ταύτῃ, quibus verbis de Demosthenis apud Platonem in philosophia studio narraretur, ex iisque hoc κατὰ Πλάτωνα remansisse. Quod quomodo mihi accipiendum videatur, perspicuum erit, quum legeris, quae e Diogene Laërtio aliisque sum transscripturus. Diogen. Laert. I. III. 5. 4. (s. p. 44. secund. Fischeri ed. IV. Platon. diall. Lips. 1783.): ἐγυμνάσατο δὲ [ὁ Πλάτων] παρὰ Ἀρίστωνι τῷ Ἀργεῖῳ, παλαιστῇ· ἀφ' οὗ καὶ Πλάτων διὰ τὴν εὐεξίαν μετωνομάσθη, πρότερον Ἀριστοκλῆς ἀπὸ τοῦ κάππου καλούμενος ὄνομα, καθὰ φησὶ Ἀλέξανδρος ἐν Διαδοχαῖς. ἔνιοι δὲ διὰ τὴν πλατύτητα τῆς ἐρμηνείας οὕτως ὀνομασθῆναι· ἢ ὅτι πλατὺς ἦν τὸ μέτωπον, ὥς φησὶ Νεάνθης. Hesych. Miles. in vit.

Quum enim orator modo dixerit: *ideo a civitate oratoribus exiguum temporis spatium ad praeparationem constitutum esse videtur, quo facilius ab auditoribus veniam impetrent*: mente tenens „quanquam igitur mihi orationem habenti venia dabitur“ dicit ὁμῶς δὲ (cf. Viger. p. 428); prius vero quam ea ipsa verba, quae protenus sequi debent (ὁ ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα), proferat, iis ut oppositionem praemittit haec: ὁ μὲν λόγος μοι περὶ τούτων. Nam saepe Graeci per particulas μὲν et δὲ duo periodi membra connectunt, quorum posterius primariam enunciationis notionem, prius secundariam continet, ideo praemissam, quo magis per hanc oppositionem primariam notionem percipias et persentiscas. Cf. quae Buttmanus Gr. Gr. (edit. XII.) p. 429. sq. et ad Dem. Mid. §. 7. a. ac Schaeferus in apparat. crit. et exeget. ad Demosth. T. IV. p. 186. disputaverunt. — Antiph. de caede Herod. §. 85. Bk. p. 139. HSt. καλτοὶ οὐ δῆπον, οἱ μὲν ἔχθιστοι οἱ ἐμοὶ δύο ἀγῶνας περὶ ἐμοῦ πεποιήκασιν, ὑμεῖς δὲ οἱ τῶν δικαίων ἴσοι κριταὶ προκαταγνώσεσθί μου ἐν τῷδε τῷ λόγῳ τὸν φόνον. Lys. or. XIV. in Alcibiad. I. §. 31. Bk. p. 344. R. εἰδίσται λέγειν, ὥς οὐκ εἰκὸς ἔστι τὸν μὲν πατέρα αὐτοῦ κατελθόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ δήμου λαβεῖν, τοῦτον δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν

ἦλθον ἡμῶν δεόμενοι, φιλότητα μὲν ἀντὶ διαφορᾶς ἐθέλοντες εὐχένην δ' ἀντὶ πολέμου ποιέσθαι, τὴν τε συμμαχίαν ἀποδεικνύντες ὅσῳ κρείττων ἢ σφετέρᾳ εἴη τῶν Ἑγεσταίων καὶ τῶν Καταναίων, εἰ βουλομένης πρὸς αὐτοὺς ποιέσθαι, ἡμεῖς τούτων εἰλούμεθα καὶ τότε πόλεμον ἀντὶ εἰρήνης etc. Ad quae verba Reiskius haecce adscripsit: „malim inter εἴη τῶν inserponi τῆς.“ Ego nolim. Articulum τῆς hic omnino non necessarium esse, satis docet vel illud Homeri: κρείσσων Διὸς γενεὴ Πριάμοιο τέτυκται pro γενεῆς Πριάμοιο. Cf. Matth. Gr. Gr. §. 453. ed. alt. HERMANN. ad Viger. p. 417. Schaefer. melet. crit. p. 127.

τὴν ἐκείνου διαβεβλήσθαι. ἔμοι δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεὰς αὐτοῦ ἀφείλεσθε ὥς οὐ δικαίως δεδωκότες, τούτου δὲ ἀδικούντος ἀποψηφιεῖσθε κ. τ. λ. Adde orat. III. §. 32. Bk. p. 151. R. XXIV, §. 13. Bk. p. 749. R. XXXI, §. 32. Bk. p. 889. R. XXXIV, §. 11. Bk. p. 924. R. Isocrat. ad Demonic. §. 11. sub fin. Bk. etc. etc.

Ibid. §. 4. Bk. p. 55. sq. R.

Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ πάλαιον ἦσαν θυγατέρες, οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμῶδοντα ποταμὸν, μόναι μὲν ὀπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβάσαι, οἷς ἀνελπίστως δι' ἀπειρίαν τῶν ἐναντίων ἤρουν μὲν τοὺς φεύγοντας, ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐφυλίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναικες.

Bekkerus in Addendis et Corrig (orat. att. ed. Berolin. T. V. p. 695.) „δὲ, inquit, ante διὰ omiserim.“ Vellem vir egregius causam indicasset, cur sic statueret. Ego saltem nullam expiscari possum: immo magis magisque adducor, ut particulam illam, quam omnes libri msc. tuentur, rectissime hic se habere credam. Verba autem sunt hoc modo construenda: Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ πάλαιον ἦσαν θυγατέρες, οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμῶδοντα ποταμὸν (μόναι δὲ -- ἐπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας) ἐνομίζοντο δὲ διὰ etc. Sic enim saepissime particula δὲ ab optimis scriptoribus repetita est: de quo usu optime Buttmannus disseruit in Excurs. XII. ad Demosthen. Midian. Cf. Lys. or. XII. in Eratosthen. §. 69. Bk. p. 428. R. ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄ. Ἀθ., (πραττούσης - Θεραμένει) εἰδότες δὲ -- ὁμῶς ἐπετρέφατε αὐτῷ πατρὶδα etc. Antiph. de caed. Herod. §. 42. τοῖς δ' ἐπὶ τοῦ τροχοῦ λεγομένοις (λόγοις), οὓς ἐκείνος ἀνάγκη μᾶλλον ἢ ἀληθεία ἔλεγεν, τούτοις δὲ διεφέρετο.

(cf. Coraë's ad Isocrat. Panegyri. σελ. 73, στ. 20.) Andocid. de myster. §. 149. Bk. τοὺς δὲ ὄντας πολίτας τούτους δὲ ἀπόλλυτε. Eiusd. orat. de pace §. 1. Bk. οὗ δὲ -- τοῦτο δὲ -- et §. 27. (p. 102. R.) πατρίαν δὲ εἰρήνην ὀνομάζοντες, ἣ χρῶνται, τοῖς δὲ ἄλλοις Ἑλλήσιν, οὐκ ἐπὶ πατρίαν γενέσθαι τὴν εἰρήνην, ubi non faciendum cum Reiskio dicente: „aut ἢ delendum, aut potius insequens proximum δὲ, quod est in hoc versu secundum.“ Lycurg. Isocrat. p. 160. l. 13. HSt. χορήσαντος δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ -- ὁ δὲ τῷ θεῷ περὶ θόμενος τοῦτ' ἐπραξε καὶ τοὺς ἐπιστρατευομένους ἐκ τῆς χώρας ἐξέβαλε: ad quem locum Pinzgerus adnotavit, se in Lysiae oratione funebri, §. 29. Bk. legi malle: Ὑφισταμένου δ' οὐδενός, ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακουόντων, τῶν δὲ ἐκόντων προδιδόντων, (οἱ μὲν γὰρ -- δέος) Ἀθηναῖοι δ', οὕτω διακειμένης τῆς Ἑλλάδος, — ἐβοήθησαν, quum Bekk. ediderit ὑφισταμένου οὐδενός, commate ante ὑφιστ. posito et puncto, post προδιδ. Sed praeterquam quod illud δὲ nec multi nec boni praebent libri, etiam multo melius nobis oratio hic procedere videtur, verbis, sicut a Bekkero factum, distinctis. Et, si δὲ, quemadmodum in exemplis allatis vidimus, orator hic iterare voluisset, potius sic, opinor, collocasset verba posteriora: οὕτω δὲ διακειμένης τῆς Ἑλλάδος Ἀθην. — Paulo post hunc Lysiae locum, §. 31. leguntur haec: γενομένου δὲ τοῦ κινδύνου κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δὲ, οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενόμενοι, ἀλλὰ τοῦ πλῆθους ψευσθέντες καὶ οὓς φυλάξεν ᾤοντο καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἐμελλον, οὐκ ἡττηθέντες πᾶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐκ ἐτάχθησαν μάχεσθαι. Constructionem hic claudicare manifestum est. Itaque Reiskius ἐδυστύχησαν vel συμφορᾷ ἐχρήσαντο post verba: Λακεδαιμόνιοι δὲ inseri voluit. Quid

quod Iacobsius in Attic. (ed. IV.) p. 235. e simili Isocratis loco (Panegy. c. 26) post ἐμελλον reapse intrusit verbum διαφθάρησαν. Audacioŕa sunt haec tentamina, quam quae comprobemus. Multo probabilior fuerit haec emendatio: Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυμαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐ. — οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενομένοι, ἀλλὰ τοῦ πλήθους ψευσθέντες . . . οὐχ ἡττηθέντες . . . ἀλλ' etc.: nisi malis existimare, Lysiam hic abreptum vi et gravitate antithetorum, quὴ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γεν., ἀλλὰ — ψευσθέντες antecedentium oblitum esse et ita in ea, quae propior erat, constructione h. e. in participiis perrexisse. (Cf. Matth. Gr. Gr. p. 1300. ed. alt.)

Lys. orat. IV. περὶ τραύματος. §. 5. Bk. p. 170. R. Ἀλλ' ἦν, εἰ βούλεται, ἐχθρὸς· δίδωμι γὰρ αὐτῷ τοῦτο· οὐδὲν γὰρ διαφέρει. οὐκοῦν ἦλθον αὐτὸς αὐτὸν ἀποκτενῶν, ὥς οὗτός φησι, καὶ βλεῖ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἦλθον.

„Αὐτὸς] videtur delendum, ut e proximo αὐτὸν natum.“ REISKIUS. Bekkerus eum sequutus uncis hoc vocabulum inclusit: id quod mihi non recte fecisse videtur vir longe doctissimus. Quam vim illud pronomen hic habeat, et e verbis subsequentibus καὶ βλεῖ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἦλθον et e §pho 11. (ἡ ἀνθρωπος τοῦτ' ἂν κατεῖπε -- ἐπεὶ δὲ εἰ μεταπεμφθέντες ἦλθομεν ἢ οὐδενὸς καλέσαντος) et §. 15. (εἰ μεταπεμφθέντες ἢ μὴ [ἦλθομεν] — ἐκείνη μᾶλλον ἂν ἦδει) abunde patet. Significat nihil aliud, quam *spon te*. (cf. S. HERMANN. ad Viger. p. 733. III.) „Igitur *spon te*, a nemine arcessitus, accessi, hoc consilio ut eum conficerem.“ Caeterum, quo magis suspicio ab hac voce removeatur, considerandum est, Graecos lubentissime aut unam eandemque vocem continuo bis, sed diver-

sia casibus, aut vocabulum quoddam iuxta aliud eiusdem originis ponere. *Αὐτός αὐτοῦ*, quippe usitatissimum et notissimum, praetereamus. (Cf. Reisig. V. C. ad Oedip. Colon., Comment. crit. p. 849. Bast. epist. crit. p. 212. Schaef. ad Demosthen. 325, 18.) Sed alia nonnulla e Demosthene petita exempla hic apponamus. Sicuti nostro Lysiae loco, *αὐτός αὐτόν* reperitur Demosth. adv. Pantaen. §. 51. B. p. 981. R. *χωρίς δὲ τούτων αὐτός αὐτόν οὗτος ἀφῆκε τῶν τοιούτων αἰτιῶν ἀπασῶν*. — *Τούτου τοῦτον* In Aristogit. I. §. 14: Bk. p. 773. R. Adv. Aphob. §. 7. Bk. p. 846. R. cf. Schaef. melet. crit. p. 133. Erfurdt. ad Antig. v. 500. — *Ἐκεῖνος ἐκεῖνοις* In Aristocr. §. 107. Bk. p. 656. R. — *Μόνος μόνῳ* Pro Coron. §. 137. B. p. 273. R. Adv. Phormion. §. 32. B. p. 916. R. Adv. Onetor. I. §. 22. B. p. 870. R. et ib. §. 23. cf. Rutil. Lup. ed. Ruhnk. p. 85. „*LYSIAE: — Quid multa? commotus humanitus precibus, deprecanti, quod petebat, dedi, solus soli, quo minus nota calamitas hominis esset.*“ — Ut ἄλλος ἄλλον (v. Erf. ad Oed. R. v. 175), sic ἕτερος ἕτερον in Euerg. et Mnesib. §. 77. B. p. 1162. R. In Olymp. §. 9. B. p. 1169. R. In Dionysod. §. 2. B. p. 1282. R. — *Πολλῶν πολλάκις* Pro Cor. §. 257. B. p. 312. R. (cf. §. 27. B. p. 316. R. In Mid. 169. B. p. 569. R. In Aristocr. §. 113. B. p. 658. R. Adv. Calliel. §. 20 et 21. B. p. 1277. Elmsl. ad Eur. Heracl. v. 919. Hinc in or. adv. Polyol. §. 57. B. p. 1223. R. illud: *Πολυκλεῖ πολλάκις*. — *Κακὸς κακῶς* Pro Cor. §. 180. B. p. 288. R. et ibid. §. 267. In Mid. §. 204. B. p. 580. R. Adv. Zenothem. init. s. §. 6. B. cf. Reisig. commentat. crit. ad Oed. Col. p. 342. Porson. ad Eur. Hec. v. 586. — *Πονηρὸς πονηρῷ* In Theocrin. §. 20. B. p. 1327. extr. R. — *Ἐκὼν πρὸς ἐκόντα*, in Olymp. §. 54. B.

p. 1182. R. — In Aristog. I. §. 101. B. p. 800. R. *καὶ ἅπαντας ἅπασιν πάντα*. Adv. Pantaen. §. 24. B. p. 973. R. *πολίτης πολίτην*. Adv. Eubulid. p. 1315. R. §. 54. *ἀστὸν ἐξ ἀστῆς*. etc. etc. Cf. Matth. Gr. Gr. p. 1296. edit. alt.

DEMOSTHENIS

Orat. Olynth. I. §. 24. Bk. p. 16. l. 10. R.

Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄ. Ἀθ., τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ᾧ δεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν αὐτὸν οἴεσθε ἐτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἔλθεῖν;

Schaeferus V. C. in apparat. crit. et exeg. ad Dem. T. I. p. 221. „Rüdigerus, inquit, *πῶς οἴεσθε* iungens vertit: *nonne putatis?* Immo iungenda *πῶς ἐτοίμως* et referenda ad Infinitivum *ἔλθεῖν*.“ Cui non assentiens Fritzschi meus in Quaestionibus Lucianeis p. 80. dicit: *quin cohaerent πῶς οἴεσθε h. e. ἐτοιμότητα*: (ut verborum constructio hoc loco sit haecce: *λογιζομένους, Φίλιππον ἐφ' ὑμᾶς ἔλθεῖν — πῶς οἴεσθε ἐτοίμως*;) Equidem hic non possum quin obloquar viro mihi amicissimo et in eandem cum Schaefero abeam sententiam: quae, ni egregie fallor, unice vera est. Etenim amant oratores post *ἐνθυμεῖσθαι, λογίεσθαι* etc., quo sunt animo commotiori, interrogationem directam cum verbo *οἴεσθαι* et similibus ponere, obliti quasi, se ab initio verbo *ἐνθυμεῖσθαι* sive alio eiusdem significationis, quod interrogatio indirecta (et, ut par est, sine *οἴεσθαι*) sequi debet, usos fuisse. (Cf. quae Bremius ad. v. 4. In app. Schaefer. p. 219. adnotavit.) Demosth. or. in Midiam, §. 209. Bk. p. 581. R. *ἐνθυμεῖσθ' ὦ ἄ. δ., εἰ γένοιτο — οὗτοι*

κύριοι τῆς πολιτείας μετὰ Μειδίου καὶ τῶν ὁμοίων τού-
 τῳ, καὶ τις ὑμῶν τῶν πολλῶν καὶ δημοτικῶν ἀνθρώ-
 πων ἁμαρτῶν εἰς τινα τούτων, μὴ τοιαῦθ' οἶα Μειδίας
 εἰς ἐμὲ, ἀλλ' ὅτιοῦν ἄλλο, εἰς δικαστήριον εἰσὶοι πεπλη-
 ρωμένον ἐκ τούτων, τίνος συγγνώμης ἢ τίνος ἔλεου
 τυχεῖν ἂν οὔρεσθε; Advers. Macartat. §. 72. p. 1075.
 R. ἐκείνο δ' ἐνθυμεῖσθε πρὸς ὑμᾶς, τί ποτ' οὔρεσθε
 ἡμᾶς πάσχειν ἐν τῷ παρεληλυθότι χρόνῳ; Lys. orat.
 VII. περὶ τ. σηκ. §. 38. p. 290. R. ἐνθυμεῖσθαι δὲ
 χρῆ, ὃ βουλῇ, ποτέροις χρῆ πιστεύειν μᾶλλον --- καὶ
 πότερον οὔρεσθε αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως βοηθεῖν ἢ
 συκοφαντοῦντα αἰτιάσασθαι; Lys. accusat. Philonis, §.
 31. Bk. p. 888. R. ἔτι δὲ ἐνθυμήθητε, ποίων ἂν
 ὑμῖν δοκῇ οὗτος ὅρκων φροντίσαι, ὃς ἔργῳ τοὺς πατρώ-
 υς θεοὺς προὔδωκεν; Demosth. or. de male gesta
 legat. §. 148. Bk. p. 387. R. ἔτι τολύνην κάκεινο σκέ-
 ψασθε, ὃ ἄ. Ἀθ., πότερ' οὔρεσθε πλέον Φωκίας
 Θηβαίων ἢ Φίλιππον ὑμῶν κρατεῖν τῷ πολέμῳ;

Nec magis probare possum, quae idem vir do-
 ctus et acutus l. l. p. 74. ad Luciani, de quo scripto-
 re optime meretur, Timon. c. 46. (T. I. p. 103. ed.
 Lehmann.) προκαλοῦμαι *) σε τραύματος εἰς Ἀρει-
 ον πάγον adnotavit: „Demosth. adv. Boeot. [de
 dote materna] 32. 9. ed. Bk. τραύματος εἰς Ἀρειον
 πάγον με προῦκαλέσατο. Bekkerus ibi προεκαλέσατο
 edidit, in quam sententiam multo ante pedibus ivit
 Valcken. Animadv. ad Ammon. p. 127., qui quod προ-
 καλεῖσθαι ita positum tantum non condemnat, haud
 mediocri exemplorum numero officiente, non obtineat.
 Si recte suspicor, Luciano Demosthenis locum, quum
 ista conscriberet, obversatum esse, fides inde vulgati

*) Pro προκαλοῦμαι hic προεκαλοῦμαι legendum esse, recto
 statuerunt auctores libri „Der Attische Process“ p. 314. not. 66.

προὔκαλίσσας magnum incrementum capit.“ Vellem vir amicissimus exemplis aptis et incorruptis evicisset verbum προκαλεῖσθαι eadem nonnunquam ac προςκαλεῖσθαι significatione usurpatum fuisse. Equidem vereor, ut hoc quisquam facere possit. Namque re ipsa haud exiguum intercedit inter πρόσκλησιν et πρόκλησιν discrimen: de quo pluribus me disserere non opus est, quum a viris iuris Attici peritis iam ad liquidum sit perductum. De πρόσκλησ. cf. (praeter Harpocrat. s. h. v.) Meier. et Schoemann. in libro „der Attische Process“ p. 375. 663 etc. Hudtwalker. de diaeteticis p. 41. sqq., de πρόσκλησ. Meier. et Schoem. l. l. p. 576. sqq. Matth. Miscell. Philoll. p. 257. sqq. Bremi ad Lys. p. 239. etc. Porro Bekkerus non de coniectura in Demosthenis l. c. προςεκαλίσσας edidit, sed e bonae notae codicibus, ut Augustano l. etc. Ergo suspicio, Luciano verba illa supra apposita conscribenti Demosthenis locum obversatum fuisse, nulla est. Atque omnino in tam usitatis tritisque loquutionibus, quales sunt προςκαλεῖσθαι τινα εἰς Ἄρειον πάγον, προκαλεῖσθαι τινα et simil., non suspicandum est, scriptorum veterum alterum imitatum esse alterum. Cf. Schaefer. ad Demosth. or. de male gesta legat. p. 348, 23. (T. II. p. 439. *)

Etiam in eo non convenit mihi cum Fritzsche, quod l. l. p. 66. dicit in Aeschinis or. advers. Ctesiphont. §. 17. B. (p. 21. Brem. ed. Turic.) πρὸς δὲ δὴ τὸν ἄφαντον λόγον, ὃν φησι Δημοσθένης, βραχεία βούλομαι προαπειῖν. Λέξει γὰρ οὗτος — pro ὃν φησι legendum esse ὃν φήσῃ (quae coniectura etiam a Marklando est proposita, v. edit. Reiskian. p. 404.) Mihi aequae ac Bremio, quamvis λέξει γὰρ οὗτος sequatur, praesens nihilominus optime se habere videtur. Rectissime vir ille ingeniosus, „ibi, inquit, ver-

ba ipsa recitat Aesch., quibus Demosthenem in oratione usurum esse opinatur. Nostro autem loco ea respiciuntur, quae hoc ipso tempore Demosthenes in circulis privatis iactaverit.

Demosthen. orat. II. in Philipp. §. 16. Bk. p. 69.
et sq. ed. R.

Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὐτ' εἰ τὰ πρῶτα βιασθῆις ἄκων ἐπραξεν οὐτ' ἂν εἰ νῦν ἀπεγίνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἐχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ' ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κἀκεῖνα ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας· ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάντα πραγματεύεται κατὰ τῆς πόλεως συντάττων.

Recte atque ordine editum est a Bekkero ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ pro ἐκ πάντων δ' ἂν τις ὀρθῶς θεωρῶν, quod in edit. Reiskii et Augeri invenitur: nec minus laudo, quod idem Bekkerus, optimos sequutus libros manu scriptos, coniunctionem ὅτι, quae vulgo vocabulo πάντα praeposita reperitur, penitus expunxit. Quanquam, etiam sic constituto loco, oratio aspera et hiulca est: nam verba ἐκ πάντων, quae ad δῆλός ἐστι referenda esse oppositio ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ docet, non participium, sed indicativus πραγματεύεται sine coniunctione ὅτι sequitur. Schaeferus nihil omnino ad hunc scrupulum, qui me urit, eximendum contulit: nihil enim aliud adscripsit, quam simplicissimum esse quod Bekkerus ediderit. Mihi autem nequaquam dubium est, quin Demosthenes h. l. ita scripserit: ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κἀκεῖνα ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας· ἐκ πάντων δ', ἂν τις ὀρθῶς θεωρῇ, πάντα δ', ἃ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων. Possis leniori etiam mutatione πάντα δ' scribere, si minus respicias, quae

Schaeferus (meo quidem iudicio rectissime) in appar. ad Demosthen. I. Olynth. p. 10., l. 4. de hiatu in Demosthenis orationibus disseruit. Sed persaepe etiam πάνθ' α, ἐπειθ' α et simil. cum πάντα, ἔπειτα etc. a librariis negligentibus esse commutata, eos, qui indices lecti. var. inspexerunt, non latebit. Si quis exemplum poscat, conferat Demosth. p. 314. 7. R., ubi pro πάνθ' α August. I. πάντα praebere Reiskius adnotavit. Iam vero apertum est, ex antecedentibus ad ἐκ πάντων... συνάπτων cogitatione verba δηλός ἐστι ad-denda sensumque loci hunc esse: *ex iis, quae nunc facit, elucet, eum etiam illa (prius facta) dedita opera fecisse: ex omnibus vero, si quis recte reputet, [elucet] eum, quaecumque moliatur, contra urbem instruere et componere.* Sic egregie sibi singula respondent ac facile et leniter fluit oratio. Praeterea huic coniecturae valde, puto, favent, quae in Demosthen. orat. de rebus Chersones. §. 43. Bk. p. 100. v. 16. R. leguntur, δεύτερον δ' εἰδέναι σαφῶς ὅτι πάνθ' ὅσα πραγματεύεται καὶ κατασκευάζεται νῦν, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πόλιν παρασκευάζεται: quae eadem verba in Philippica quarta (quam orationem e variis Demosthenis locis ab alia quadam manu conflata esse constat) §. 15. p. 135. R. repetita inveniuntur. (Adde Philipp. III. §. 17. Bk. p. 115. R.)

Demosth. III. in Philipp. § 3. in Bk. p. 111, l. 12. R.

Καὶ πολλοὺς ἂν τις οἰκέτας ἴδοι παρ' ὑμῖν μετὰ πλείονος ἐξουσίας ὃ τι βούλονται λέγοντας ἢ πολλίας ἐν ἐνίοις τῶν ἄλλων πόλεων.

Schaeferus sese ait ante πολλίας articulum τοὺς requirere: Mea sententia is sane poni poterat, verum etiam omitti. Eodem modo nos Germani (de quorum maxima in articuli usu cum Graecis consensione cf.

HERMANN. V. S. ad Soph. Philoctet. v. 888. et Schaef. in app. ad Demosth.) tali nexu dicere possumus aut articulo addito: *mancher Slav darf bei euch seine Meinung mit grösserer Freiheit sagen, als die Bürger in andern Städten*, aut articulo demto: *mancher Slav darf bei euch seine Meinung freier aussprechen, als Bürger in andern Städten* (sive *ein Bürger in a. St.*). Si articulus ponitur, omnes cives in unum coniuncti (id quod nos per v. *die Bürgerschaft* exprimere possumus) multis servorum opponuntur, et dicitur definite: *die Bürgerschaft an andern Orten hat weniger Freiheit im Sprechen, als etc.* Sin vero omittitur articulus, indefinite dicuntur cives, si qui sint sententiam suam prolaturi.

Paragrapho 17. Bk. p. 115. v. 7. R. φησι μὲν γὰρ οὐ πολεμεῖν, ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω ταῦτα ποιοῦντα ἐκείνον ὁμολογεῖν ἄγειν τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην, ὥστε καὶ Μεγάρων ἀπτόμενον καὶ --- λύειν φημι τὴν εἰρήνην καὶ πολεμεῖν ὑμῖν, εἰ μὴ καὶ τοὺς τὰ μηχανήματα ἐπιστάντας εἰρήνην ἄγειν φήσετε, ἕως ἂν αὐτὰ τοῖς ταλχεσιν ἤδη προσαγάγωσι. „Καὶ [ante τοὺς τὰ] omittit Tiberius [p. 45.]. Idem pro ἐπιστάντας habet ἐπιστήδοντας, quod non displicet.“ SCHAEFER. Mihi, ut candide fatear, displicet. Hic enim non potest sermo esse de aliquo, qui machinas bellicas circa moenia exstruet, sed de eo dicendum est, qui iam exstruit et mox moenibus admovebit. Etenim comparatur cum eiusmodi homine Philippus Μεγάρων ἀπτόμενος καὶ ἐν Εὐβοίᾳ τυραννίδα καταστέλλων etc. Hae singulae res, quae cum machinis bellicis conferuntur, quum partim iam factae essent, partim etiamtum fierent: etiam is, quocum Philippus componitur, non ἐπιστήδων, sed ἐπιστάς esse debet. Confirmant hanc sententiam verba sqq. „ὁ τοῦτο τὸ μηχανήμα ἐπὶ τὴν

κόλιν ἰστάς.“ — Par. 24. Bk. p. 117, l. 6. R. --
*Λακεδαιμονίοις ἄρξασι καὶ παρελθοῦσιν εἰς τὴν αὐτὴν
 δυναστείαν ὑμῖν, ἐπειδὴ πλεονάζειν ἐπεχειροῦν καὶ πέ-
 ρα τοῦ μετρίου τὰ καθεστηκότα ἐκίνοον, πάντες εἰς
 πόλεμον κατέστησαν* — Schaeferus καὶ particulam
 post τοῦ μετρίου poni mavult, ut verba *πέρα τοῦ με-
 τρίου* cohaereant cum verbis *πλεονάζειν ἐπεχειροῦν*.
 Mihi vero vulgata collocatio multo magis huic loco
 convenire videtur. Nam quum *πλεονάζειν* hic nihil
 aliud sit, quam (uti bene Reiskius in indice Graecit.
 vertit) *plus auctoritatis, iurium, potestatis sibi arro-
 gare, quam convenit*: vel ipso in hoc verbo inest sen-
 sus, qui exprimitur verbis *πέρα τοῦ μετρίου*. Sequen-
 tibus autem vv. (*τὰ καθεστηκότα ἐκίνοον*) per se spe-
 ctatis deest haec notio, unde iis illud *πέρα τ. μ.* ad-
 iunctum fuisse iure colligas.

Demosthen. or. pro Coron. §. 289. Bk. p. 322. R.
 p. 173. ed. Wunderl. (ann. 1820.) et Jacobs.
 Antholog. T. II. p. 841. ed. Lips.

Οἶδε πάτρας ἔνεκα σφετέρας εἰς δῆρην ἔθεντο

Ὅπλα καὶ ἀντιπάλων ὕβριν ἀπισκέδασαν.

Μαργάμενοι δ' ἄρετῆς καὶ δέλματος οὐκ ἐσάωσαν

Ψυχὰς, ἀλλ' Ἀθῆναι κοινὸν ἔθεντο βράβην,

Οὐνεκα Ἑλλήνων, ὥς μὴ ζυγὸν αὐχένι θέντες

Δουλοσύνης στυγεράν ἀμφὶς ἔχουσιν ὕβριν.

His versibus emendandis etenucleandis quamquam
 iam doctissimi viri, H. Wolfius, Marklandus, Reiskius,
 Valcken., Schaeferus, alii, maximam dederunt operam:
 ego tamen nunc non possum abstinere, quin explica-
 tionem certe novam de iis in medium proferam:
 profecto id non facturus, nisi HERMANNI, Vi-
 ri Summi et praeceptoris de me mirifice meriti, as-
 sensum tulissem. — Libri MSC. ad unum omnes prae-

bent, quod edidit Bekkerus, *μαρνώμενοι δ' ἀρετῆς καὶ δέλματος*. Pro *δέλματος* Markl. legi vult *δέλγματος* (quod in marg. Victor. repertum comprobatur Gölher. ad Dion. Halicarn. de composit. Vv. p. 100.), Valcken. *λήματος*, quam coniecturam in textum recepit Reiskius, vel *ἐνεκα* vel *ὑπὲρ* vel *ὑπὸ* subaudiendum esse dicens. Wunderlich coni. *ἀρετῇ καὶ λήματι*; Iacobs. *ἀρετῇ δίχα δέλματος*. Schaeferus V. C. ter de hoc loco disseruit. Primum ad Lamb. Bos. Ellips. p. 666., ubi post δ' comma ponendum et *ἀρετῆς καὶ λήματος* iungendum esse dicit sequentibus, comparans hanc loquutionem cum illis, ad quarum Genitivos vulgo *ἀντί* supplent. Deinde in edit. Harles. p. 474. pro *μαρνώμενοι* fortasse *ἀρνούμενοι* legendum coniectat h. s. *cum strenuis facinoribus vitam servare cuperent*: addens „facinora illa pro pretio sunt, quo vita tanquam redimitur: unde Genitivi *ἀρετῆς καὶ λήματος*.“ Denique in app. ad Dem. T. II. p. 364. hanc proponit emendationem: *ἀρετῆς διὰ δέλγματος*. — Hae sunt virorum doctorum sententiae de hoc loco desperato, quarum alia aliā de causa est reprehendenda. Una Marklandi coniectura *λήματος* laude est digna: minus ratio, qua Genitivos illos *ἀρ. κ. λημ.* explicat. Vertit enim: *qua erant praestanti virtute, strenue pugnantibus*. Ego vero existimo, auctorem huius epigrammatis sic dicere apud se constituisse: *μαρνώμενοι Ἀιδὸν ἔδοντο κοινὸν βράβην* (vel potius *βραβῆ*) *ἀρετῆς καὶ λήματος* *) i. e. *pugnantes Plutonem sibi constituerunt*

---

*) Hac ratione etiam librorum msc. lectionem *δέλματος* quodammodo defendi posse non ignoro. At minus placet ob verba illa *οὐκ ἐδάωσαν ψυχὰς*, quam Valcken. emendatio *λήματος*. *Λήμα* auctore Ammonio est: *παράστημα ψυχῆς*. Cf. Blomfieldii glossar. ad Aeschyl. Sept. ad Theb. v. 444. et ad Pers. v. 55.

communem fortitudinis et audentiae iudicem. Sed postquam verba maximi momenti ἀρετῆς καὶ λήματος posuit: non illico, quae sequi debent Ἀτθ. — βραβῆ, profert; verum facit his oppositionem haud ineptam, dicens: οὐκ ἐσάωσαν ψυχὰς, ἀλλ' i. e. non vitae servandae operam dederunt, sed —. Itaque sic verba distinguere possis: μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ λήματος — οὐκ ἐσάωσαν ψυχὰς, ἀλλ' — Ἀτθην κοινὸν ἔθεντο βραβῆ. Multos similes locos, ubi, ut Lobeck ii verbis utar, non ut proximum quodque est, ita ad illud reliqua congruunt, sed quasi intermissione quadam quiescit constructio et suspenditur, donec ad institutum ordinem redeat, collegit vir ille praestantissimus ad Sophoclis Aiac. v. 475. (p. 294.) Unum ex promere liceat, Zenodoti Epigr. T. II. 65.

Ἀρσενα γὰρ λόγοι εὖρες, ἐνηθλήσω δὲ προνοία,
Αἰρεσιν ἀτρέστον ματέρ' ἐλευθερίας.

Cf. praeterea Huschk. in Wolf. Analect. I. p. 173., quem testem citavit Kiesslingius ad Theocrit. Idyll. XIII, 22., ubi idem schematismus reperitur. Huc referendus est hic Lysiae locus, orat. X. in Theomnest. I. §. 9. Bk. p. 349. R. εἰ τίς σε εἰποι ῥῖψαι *) τὴν ἀσπίδα, ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρητο, εἰάν τις φάσκει ἀποβιβληκέναι, ὑπόδικόν εἶναι, οὐκ ἀν' ἐδικάζου αὐτῷ, ἀλλ' ἐξήκει ἀν' σοι ἐρῶφέναι τὴν ἀσπίδα, λέγοντι οὐδέν σοι μέλει; οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτὸ ἐστι ῥῖψαι καὶ ἀποβιβληκέναι: siquidem vera est Bremii explicatio haec: „λέγοντι iungendum cum αὐτῷ, ut sensus hic sit: non li- tem ipsi moveres, si diceret: hoc nihil ad te, non est, cur aegre feras. Num haec tibi excusatio

*) Perperam Bremius scripsit ῥῖψαι: sequi debebat Bekkerum, recte scribentem ῥῖψαι. Cf. Cel. Buttman. Gr. Gr. maxim. T. II. P. I. p. 226. et Passovii V. C. lex. gr. s. v. ῥίπτω.

sufficeret *)? — Valde Criticos torsit hic locus Demosthen. orat. de rebus Chersones. § 5. Bk. p. 91. R. ἔστι δὲ, εἰ μὲν ἡσυχίαν Φίλιππος ἄγει καὶ μήτε τῶν ἡμετέρων ἔχει παρὰ τὴν εἰρήνην μηδὲν μήτε συσχευάζεται πάντα ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς, οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀλλ' ἀπλῶς εἰρήνην ἀκτεῖν, καὶ τὰ γε ἀφ' ὑμῶν ἑτοιμα ὑπάρχοντα ὁρῶ. Schaeferus Reiskium laudans ἔστι δὲ vertentem *verum res sio se habet* et colon post verba illa poni iubens, „non dissimilis est, *inquit*, constructio in Eurip. Phoen. 1013. Pors. [αἰσχροὺν γὰρ, οἱ μὲν διασφάτων ἐλεύθεροι -- στάντες παρ' ἀσπίδ' οὐκ ὀκνήσουσιν θανεῖν], ubi nec de ellipsi cogitandum, nec verba interrogative accipienda. Mirum vero, interpretes Tragicī non meminisse formularum δηλον δὲ, φανερὸν δέ etc., quarum omnium consimilis est ratio“. Nae ego non dubitarem in hanc viri egregii sententiam transire, modo e Demosthene alijsve scriptoribus probatis locos attulisset, ubi ἔστι δὲ

*) Fateor me de veritate huius explicationis dubitare. Vix crediderim, Lysiam nostrum participium λέγοντι ita posuisse, ut non ad propius σοί, sed ad remotius αὐτῷ referendum sit. Caeterum quum e tota oratione, tum ex exemplis, quae a §pho 8. afferuntur, elucet, oratorem excusationem illam „quia in lege verbum ἀποβεβληκέναι usurpatum sit, non esse respiciendum, si quis εἶπαι dicat“ potius ab ipso Theomnesto verba magis quam sensum legum spectante prolatam velle. Itaque fortasse Lysias μέλειν (ut Stephan. conl.) scripsit et verba ita construi voluit: ἀλλ' ἐξήκει αὖ σοι λέγοντι, οὐδὲν σοι μέλειν [τοῦ] ἐξήφέναι τὴν ἀσπίδα h. e. sed sufficeret tibi dicere, tua non referre, si dicaris ἐξήφέναι τὴν ἀσπίδα. Absentia articuli τοῦ ab infin. ἐξήφέναι hic ferri posse videtur, quum hoc verbum enunciationis initio, ubi sequentia minus curabat orator, sit positum. (Cf. vv. subseqq. „οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτὸ ἔστι εἶπαι κ. ἀποβεβλ. pro τὸ εἶπαι.) — Verbum ἐξαρκεῖν autem etiam a Demosth. or. in Euerg. et Mnesibul. § 52. Bk. 1155. R. iunctum est cum particip. ταῦτα ἔχουσιν οὐκ ἐξήκεισεν αὐτοῖς. i. e. haec habere iis non sufficiebat.

usurpatum est hoc sensu: *verum res sic se habet*. Quod quum non fecerit et ego non meminerim me eiusmodi locos invenire, sic existimo; ἔστι cohaerere cum verbis ἀπλῶς εἰρήνην ἀκτίον, orationem vero eodem modo, quo in epigrammate supra tractato factum esse ostendi, verbis οὐδὲν δεῖ λέγειν, ἀλλ' interruptam esse. — Conferre etiam possis: Demosth. or. in Mid. § 221. Bk. p. 585. R. τί δήποτε; ὅτι τῇ ψυχῇ τοῦτ' οἶδε καὶ θαρσύνει καὶ πεπείσμεναι τῇ πολιτείᾳ, μηδὲνα αὐτὸν ἔλξειν μηδ' ὑβριεῖν μηδὲ τυπτήσιν. „Cur? quoniam hoc animo suo novit (hoc fidit atque republica fretus est) se a nemine tractum aut contumeliose tractatum aut verberatum iri. (De infinit. post οἶδε conf. Matth. Gr. Gr. § 530, 2. ed. sec.) Demosth. or. de rebus Chersones. § 30. Bk. p. 97. R. ὑμεῖς οἱ καθήμενοι οὕτως ἤδη διάκεισθε ὥστε, ἂν τις εἴπῃ ---, εὐθέως φατὲ καὶ θορυβεῖτε, ὡς ὁρῶντες λέγει*). Denique v., quae supra p. 2. ad Lys. orat. VI. in Andocid. § 33. Bk. p. 230 R. καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδομιμᾶζει τῶν ἀρχόντων τινα adnotavimus.

Demosth. orat. de falsa legat. §. 35. Bk. p. 352, 8. R.

Dicit h. l. orator: probuleuma, quod me referente de legatione ad Philippum missa factum est, quoque nec laus legatorum neque invitatio in Prytaneum continetur, οὐδεὶς ἀνέγνω τῷ δήμῳ, οὐδ' ἤκουσεν ὁ δῆμος, ἀναστὰς δ' οὕτως [Aeschines] ἐδημηγόρει ταῦθ'.

*) Primo ad aspectu hac referendus videri possit hic Lysiae locus, orat. XIII. in Agorat. § 70. Bk. p. 491. R. λέξει δὲ ὁ ἄνθρωπος δικασταὶ καὶ ἐξαπατησάμενος ὑμᾶς πειράσεται, ὡς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρόνιμον ἀπέκτεινε. Sed cf. Xenophont. Anab. lib. V, 7, 6. ἴσθιν οὖν ὅστις τοῦτο δύναιτ' ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσει, ὡς ὁ ἥλιος, ἴδθα μὲν ἀνίσχει, δύσται δ' ἐνταῦθα etc. ad quae verba cf. adnotat. Krügeri, qui e Platone affert (Cratyl. p. 413. d.): ἴσως ἂν σε καὶ τὰ ἐπιλοιπα ἐξαπατήσασιν ὡς οὐκ ἀνηκῶς λέγω. His in locis ἐξαπατῶ significat ἐξαπατῶν πρὸς ἑαυτὸν.

α διεξήλθον ἄρτι πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ, τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγαθὰ, ἃ πεπεικῶς ἔφη τὸν Φίλιππον ἤκειν καὶ διὰ τοῦτο χρῆμαθ' ἑαυτῷ τοὺς Θηβαίους ἐπικεκρηχέναι. ὧςδ' ὑμᾶς ἐκπεπληγμένους τῇ παρουσίᾳ τὸ πρῶτον τῇ τοῦ Φιλίππου, καὶ τούτοις ὀργιζομένους, ἐπὶ τῷ μὴ προηγηλάναι, πραιοτέρους γενέσθαι τινός. Aeschinis igitur oratione, qua se multa et ingentia bona a Philippo impetrasse contendebat, Atheniensēs, Philippī praesentia perterriti et legatis succensentes, facti sunt *πραιοτέροι τινος*. Vocula τινὸς vehementer vexavit interpretes. Marlandus *μέχρι τινὸς* legi vult; Reiskius *ἀρνὸς πραιοτέρους*. Schaeferus „*τινὰς*, inquit, *quod duo Bekkeri codices praebent, vide ne genuinum sit. ὑμᾶς-τινὰς componas cum τοὺς περὶ τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς* p. 31, 15. *Demosthenes quo coronae auribus parceret, quod de omnibus dixerat, videtur addito τινὰς ad pauciores retulisse.*“ Sed praeterquam quod nullam video causam, cur orator hoc ipso in loco populi auribus parcens pro ὑμῖς dixerit ὑμῶν *τινες* — multa enim alia, quae Atheniensibus minime laudī erant, de universa pronunciat multitudine —: etiam illi codices, in quibus τινὰς scriptum legitur, deterioris sunt notae. Si quid video, lectio vulgata recte se habet. Genitivus τινὸς pendet a comparativo *πραιοτέρους*, h. s. *ihr wurdet sanfter, als Einer s. als es Einer nur seyn kann*. Reiskius non multum abfuit quin verum deprehenderet, dicens, coniectura ista (*ἀρνὸς*) prolata: „an non satis intelligo popularem Atticismum, cuius color necesse est ut insit in τινὸς, si recte habeat? paene ut nos usurpamus vulgo *geschmeidiger als was, als irgend etwas, das sich zur Vergleichung schickte.*“ Non dubitasset vir praestantissimus de hoc Atticorum usu, si ei otium fuisset accuratius et attentius Demosthenis

orationes perlegendi. Cf. Demosthen. or. in Midiam, §. 66. Bk. p. 536. R. *εἰ γὰρ ἐκάστω τῶν χορηγούντων τοῦτο πρόδηλον γένοιτο, ὅτι, ἂν ὁ δεῖνα ἐχθρὸς ᾦ μοι --, πρῶτον μὲν ἀφαιρεθήσομαι τὴν νίκην, καὶ ἄμεινον ἀγωνίσωμαι τίνος κ. τ. λ.* Eiusd. orat. in Aristocrat. §. 82. Bk. p. 647. extr. ed. R. *οὐκ οἶδ' εἴ τινος ᾗ τινος οὗτος ἔχει καλῶς καὶ δικαίως ὁ νόμος.*

Demosthen. or. in Androction. §. 13. Bk. p. 597, l. 5. R.

Οἷον πολλὰ μὲν ἂν τις ἔχοι λέγειν καὶ παλαιὰ καὶ καινὰ· ἃ δ' οὖν πᾶσι μάλιστα ἀκούσθαι γνώριμα, τοῦτο μὲν, εἰ βούλεσθε, οἱ τὰ προπύλαια καὶ τὸν παρθενῶνα οἰκοδομήσαντες ἐκεῖνοι καὶ τὰλλα ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἱερὰ κοσμήσαντες, ἐφ' οἷς φιλοτιμούμεθα πάντες εὐκρίτως, ἵστε γὰρ δήπου τοῦτο ἀκοῇ, ὅτι — καὶ τὴν πόλιν — ἐσώσαν.

De his verbis (quibus orator utitur ad demonstrandum, quidquid aut secundi aut infausti Atheniensium reipublicae evenerit, repetendum esse aut e copia aut ex inopia navium) quae dixit Schaeferus non possum quin probem, excepto hoc, quod G. Dindorfio, viro doctissimo, assentitur particulam γὰρ inter ἵστε et θεῶν positam delenti. Nam primum plurimi et optimi libri msc. particulam illam praebent, tres tantummodo, August. I., k. et r., omittunt. Deinde, quamvis τὸ ἐξῆς (ut Schaefer. ait) ea turbetur, ideo tamen non est delenda: oratoribus enim eiusmodi anacoluthiae sunt frequentissimae. Qui autem factum sit, ut Demosthenes illam particulam post ἵστε adderet, facillimum est explicatu. Postquam enim eos, de quibus primo loco loquitur (οἱ τὰ προπύλαια-οἰκοδομήσαντες) satis descripsit, ibi, ubi ad rem ipsam, quae de iis hic narranda erat, venit, ei succurrit, illam, uti promiserat, fama notam esse debere: quare orationis filo abrupto addit: ἵστε

γὰρ δηλον τοῦτο ἀκοῇ δτι - et subsequentia ab his vv. suspensa facit. Cogitatione igitur ante illa verba hanc fere suppleas sententiam „*híc, ubi ἃ πᾶσιν ἐστὶ μάλιστ' ἀκοῦσαι γνώριμα allaturus sum, hanc rem, quam in eo sum ut referam, rectissime mihi afferre videor: (nam vos, opinor, hoc fama percepistis, eos etc.)* — Nec magis tentandum est γὰρ Lys. orat. XIII. in Agorat. §. 63. Bk. p. 486. R. οἱ δ' αὐτῶν περιγεγόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν ὡμῶς, καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη*), ἣ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησε· φυγόντες γὰρ ἐν-θύνδε -- κατελδόντες ἀπὸ Φυλῆς, τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὥς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες. Reiskio, qui γὰρ uncis inclusit, iure suo obloquitur Bremius in excursu V. p. 442., dicens, abreptum Lysiam opinatum esse cum περιεποίησε finitam esse enunciationem et sic pendere Nominativos participiorum περιγεγόμενοι καὶ σωθέντες. — Eadem particula etiam Demosthen. orat. advers. Leochar. §. 55. Bk. p. 1097, 8. R. διὰ τί ποτε Δεσφύρατος οὐτοσί οὐχ αὐτὸν ἀλλὰ τοῦτον ἐπεγράφατο τῇ διαμαρτυρίᾳ; -- δτι νῆ Δι', ἂν εἴποι, τοῦτον γὰρ εἰςπεποίηκα νιδὸν τῷ Ἀρχιάδῃ.. a Reiskio et Bekkero uncis

*) Hoc verbo mihi in memoriam revocatur adnotatio Bremii ad orat. Lys. I. de caede Eratosthenis §. 30., ubi demonstraturus Accusativum personae verbo καταγιγνώσκουσιν iunctum fuisse apud bonos scriptores „*hoc, inquit, tum certi loci docent, tum passivum καταγιγνώσκεισθαι de personis adhibitum etc.*“ Alterum argumentum a passivo sumtum nihili est. Si verum esset, eodem iure e Platon. Euthyd. p. 273. C. εἰπὼν οὖν ταῦτα καταφρονήθην ὅπ' αὐτοῦ colligi posset, καταφρονεῖν nonnunquam cum Accusativo constructum esse. Quis vero non rideret, si alter hoc contenderet? — Sed ne multa, etiam ea res vel persona, quae, si activum verbi usurpatur, in Genit. vel Dativo ponenda est, ad passivum in Nominativo ut Subiectum ponitur: cf. Matth. Gr. Gr. p. 922. edit. alt.

est circumdata. Rectius G. Dindorfius eam his vinculis liberavit. Quanto enim oratio vividior et communi vitae accommodatior est particula posita, quam *demta*? „*Quia per Iovem*, inquit ille, (iam, coniunctionem *ὅτι* non amplius curans, sed cogitans „*iure illud factum est*“, pergit) — *hunc enim adoptavi Archiadue*.

Demosthen. or. in Aristogit. I. §. 4. ed. Bk. p. 771.
ineunt. ed. Reisk.

Praesentem causam dicit orator noster multo differre a caeteris omnibus: in illis iudices ab accusatoribus et reis de rebus doceri, de quibus agatur. *Τὰ δὲ τούτου τοῦ ἀγῶνος πᾶς ἔχει; οἱ μὲν δικάζοντες ὑμῖς ἦτε μᾶλλον ἡμῶν τῶν κατηγορῶν εἰδότες καὶ ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ τούτου καὶ ἐγγεγραμμένον ἐν ἀκροπόλει καὶ οὐκ ἔξὸν αὐτῷ λέγειν.* Reiskius: „*καὶ abesse malim.* Constructio haec est: *εἰδότες τούτου λέγειν (οὐκ ἔξὸν αὐτῷ) καὶ ὀφείλοντα τῷ δημοσίῳ καὶ ἐγγεγραμμένον ἐν τῇ ἀκροπόλει*, gnari Aristogitonem hunc oratorem agere, quem agere haud ipsi liceat, quippe qui et aerario debeat et inter aerarios in arce pendeat.“ His verbis, ut videtur, commoti Bekkerus et G. Dindorfius particulam *καὶ* ante *οὐκ ἔξὸν* uncis circumdederunt. Non probo. Etenim tenendum est, participia *ἔξὸν, προσήκον* etc., quae plerumque absolute usurpantur, ut significant *quum liceat, quum deceat*, nonnunquam post *ὑπάρχειν, οἶδα* etc., quae participium sequi solet, ita poni, ut per con. *ὅτι* sint solvenda. Hinc *οἶδα ἔξὸν* dicitur pro *οἶδα, ὅτι ἔξεστι*, scio *licere*. Itaque sensus nostri loci hic est: *vos iudices venistis magis, quam nos accusatores, scientes, aerarium esse istum, eius nomen in fisci tabulas relatum eumque legibus veliitum esse verba publice facere.* Eodem modo passim Xenophon participio *ἔξὸν* est usus. Cf. eius li-

bell. de republ. Lacedaemon. c. XIV. §. 4. ἐπιστα-
μαι δὲ καὶ πρόσθεν τούτου ἐνεκα ξηνιασίας γιγνομέ-
νας καὶ ἀποδημεῖν οὐκ ἐξ ὄν, ὅπως μὴ ἑαδιουργίας οἱ
πολίται ἀπὸ τῶν ξένων ἐμπέπλαιντο. Eiusd. l. de ve-
ctigal. c. V, 12. γινώσεται δὲ ὁ σκοπῶν, ἐπεὶ εἰρήνη κατὰ
θάλατταν γεγέννηται, ἠϋξήμενας τε τὰς προσόδους καὶ
ταύταις ἐξ ὄν τοῖς πολίταις χρῆσθαι ὃ τι βούλονται.
Ibidem participium μετόν, quod saepissime absolute
ponitur (v. Viger. p. 330.), a Demosthene est usurpa-
tum init. orat. advers. Eubulid. p. 1299. R. πειρά-
σομαι τάληθῃ καὶ τὰ δίκαια λέγων, ὃ ἄ. δ., δεῖξαι καὶ
μετόν τῆς πόλεως ἡμῶν καὶ πεπονθότα ἑμαυτὸν οὐχὶ
προσέχοντα ὑπὸ τούτου. Ibidem §. 55. Bk. p. 1315.
extrem. ed. Reisk. καὶ νῦν πῶς ἂν τις ὑμῶν σαφέστε-
ρον ἐπιδείξει μετόν τῆς πόλεως αὐτῶ. — Προει-
ρημένον, Antiphont. orat. pro Choreut. §. 40. Bk.
p. 146. HSt. ἐπύθετο προειρημένον εἰργασθαι μοι τῶν
νομιμῶν ὑπὸ τούτων. — Nec dissimile est, quod De-
mosthen. advers. Macartatum §. 50. Bk. p. 1066. R.
legitur: πανταχῇ δὴ καὶ πάντα τρόπον ἐξελέγχονται ἐξ
ἐτέρου οἴκου καὶ γένει ἀπατέρω ὄντες καὶ οὐ προσῆ-
χον αὐτοῖς κληρονομεῖν οὐδενὸς τῶν Ἀγνίου. — Ab
hoc loco non alienum videtur mentionem facere for-
mulae ἐξ ὄν εἶναι, qua Graeci imprimis seriores (ut
Lucianus) non raro usi sunt pro ἐξεῖναι. Cf. Luciani
Asin. p. 42. l. 4. ed. Courier. (La Luciade ou l'âne
de Lucius de Patras. à Paris. 1818.) καὶ οὐκ ἦν ἐξ ὄν
καταπεσεῖν: quibus verbis quam adiecit doctus ille Fran-
co-Gallus adnotationem lubet transscribere: οὐκ ἦν
ἐξ ὄν καταπ.] C'est-à-dire, οὐκ ἐξῆν, οὐκ ἦν ἐξουσία
καταπεσεῖν. Apollodore, ἦν δὲ οὐκ ἐξ ὄν ξένους τότε μυ-
εῖσθαι. St. Paul et les actes des Apôtres emploient
cette expression et disent même ἐξ ὄν simple-

ment *) pour *ἐξὸν ἦν*, comme dans la lettre de Brutus aux Samiens, *ἐξὸν ὑμῖν ἐλέσθαι*, pour *ἐξὸν ἔστιν ὑμῖν ἐλέσθαι*. Plutarque a dit aussi, *ποιητικῇ μὲν οὐ πᾶν μέλον ἔστι τῆς ἀληθείας*, et Platon. dans les Loix, *σφόδρα ἂν εἴη περὶ αὐτῆς δέον ἀκούειν*. On dit bien plus communément *πρέπον ἔστι*, **) *πρέπον ἂν εἴη* et *πρέπον* simplement, pour *πρέπει*. De même, *καλῶς ἔστιν ἔχον*, *ὥδ' ἔχον ἂν εἴη*, *καλῶς ἂν εἴη ἔχον*, *ἔστιν οὐχ οὕτως ἔχον*, pour *καλῶς ἔχει*, *καλῶς ἂν ἔχοι*, *οὐχ οὕτως ἔχει*, *ὥδ' ἂν ἔχοι*.“ Hinc factum, ut auctor prioris argumenti Demosth. or. adv. Leptin. (p. 451. R.) scriberet: *διὰ τοῦτο Λεπτίνης νόμον εἰσένηγεν εἶναι μηδένα ἀτελεῖ, μήτε τὸ λοιπὸν ἐξὸν εἶναι τῷ δήμῳ δοῦναι* etc. Scilicet exquisitius putans ille *ἐξὸν εἶναι* id substituit tritiori *ἐξεῖναι*, quo p. 457, 17. usus est Demosthenes. Neque igitur audiendus est Schaeferus, qui (app. T. III. p. 57.) a Taylora inductus *ἐξεῖναι* ibi legi iubet. — Porro e loco Platonico, quem Courrierius attulit (*σφόδρα ἂν εἴη περὶ αὐτῆς δέον ἀκούειν*) explicandum est, quod apud Demosthenem, initio Olynthiacae tertiae (p. 28. R.) legitur: *τοὺς μὲν γὰρ λόγους περὶ τοῦ τιμωρῆσθαι Φίλιππον ὁρᾷ γιγνομένους, τὰ δὲ πράγματα εἰς τοῦτο προήκοντα, ὥστε, ὅπως μὴ πεισόμεθα αὐτοὶ πρότερον κακῶς, σκέψασθαι*

*) Intelligit hos locos: II. epist. ad Cor. 12, 4. *ὅτι ἡρεπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι*. et Act. legat. I. M. 2, 29. *Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἶπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Λαβίδ, ὅτι κ. τ. λ.* — Additum est verbum *εἶναι* in Evangel. Matth. 12, 4. *πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φάγειν κ. τ. λ.* ad quem locum cf. Fritzs. in commentar. p. 421.

**) Cf. Lys. orat. XIX. pro bonis Aristophanis §. 59. Bk. p. 659. R. *νῦν δὲ πρέπον ἔστι καὶ ὑμᾶς ἀκούσαι μου*.

δίων, ubi Schaeferus (app. T. I. p. 278. „*Vulgata*, inquit, *si recte habet, notanda est constructio, cuius alia exempla legere non memini.*“

Demosthen. or. in Theocrin. §. 6. Bk. p. 1323. v. 15. R.

Pauca quaedam praefatus accusator legem *περὶ τῶν φαινόντων καὶ οὐκ ἐπεξιόντων* recitari iubet: quofacto dicit (§. 6.): *ὁ νόμος οὗτος τοῖς προαιρουμένοις ἢ γράφεσθαι γραφὰς ἢ φαίνειν ἢ ἄλλο τι ποιεῖν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ γεγραμμένων προλέγει διαρρήδην, ἐφ' οἷς ἑκαστὸν ἐστὶ τούτων ποιητέον.* Haec igitur lex et accusaturis et indicaturis et aliud quippiam eorum, quae in ea sunt scripta, facturis diserte dicit, quibus conditionibus singula sint facienda. Iam sequuntur verba *ἔστι δὲ ταῦτα*: quibus lectis quis est, quin exspectet, protenus illas ipsas condiciones, quibus aut *γραφὰς γράφεσθαι* aut *φαίνειν* liceat, allatum iri? Sed ecce! non haec, verum novae plane res, quae praeterea lege illa continentur, subsequuntur, sc. si quis actionem persequutus non tulerit quintam suffragiorum partem, ei mille drachmas esse solvendas etc. Cur igitur non probemus Reiskii coniecturam *ἔτι δέ „praeterea vero haec dicit lex,*“ quam miror a Bekkero ne mentione quidem dignam esse habitam? — In verbis subsequentibus *ἵνα μήτε συκοφαντῇ μηδεὶς μήτ' ἄδειαν ἔχων ἐργολαβῇ καὶ καθυφείη τὰ τῆς πόλεως* laudo G. Dindorfium, quod Bekkeri coniecturam *καθυφείη*, quam veram esse luce clarius est, in textum recipere non dubitavit.

Lys. epilog. in Epicrat. §. 14. Bk. p. 814. ed. R. leguntur haec: *ἔτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι χορὴ καὶ τῶν κατηγορῶν σφόδρα δεῖσθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν*

δαῖτον παρ' ἡμῶν ὀλίγων ὄντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ' ὑμῶν, ἔτι δὲ ῥᾶον ἄλλους τινὰς τὰ ὑμέτερα καταχαρίζεσθαι ἢ ὑμᾶς αὐτούς γε. Hic verba ἔτι δὲ (ante ῥᾶον) male me habent: sententiam enim, quae per ἔτι adiungitur, si cum praecedente comparaveris, videbis non diversam et novam esse (quales per ἔτι δὲ indicantur) sed ipsam illam priorem, tantummodo universe expressam. Sin vero cum Reiskio ἔστι δὲ scribamus, orator his verbis sententiam reorum ut universalem proponit confirmatque: „*isti vos implorabunt, rati, se illam gratiam facilius a nobis paucis obtenturos esse, quam a vobis: et sane facilius est etc.*“

Dent. or. in Theocrin. §. 12. Bk. p. 1325, 13. R.

Postquam accusator, causis cur hanc orationem habeat expositis, primam legem, quam ei Theocrines migrasse videbatur explanavit: ad aliam transit, qua recitata haecce dicit: ἀκούετε τοῦ νόμου, ᾧ κελεύει πάσχειν, ὃ ἄ. δ., τὸν συκοφάντην. οὐκοῦν εἰ μὲν τι πεποιηκότα τούτων ὧν ἔγραψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποιημέναι τὸν Μικίωνα, καθυφείκε τὸ πρᾶγμα καὶ διαλέλνται πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἀδικεῖ πάντας ὑμᾶς καὶ δικαίως ὀφείλει τὰς χιλίας. Multa negotia interpretibus facessivit Accusativus πεποιηκότα, qui quo esset referendus perspicere non potuerunt. Quare Hier. Wolfius coniecit, post Μικίωνα inserendum esse participium φήνας. Iurinus sic scribi et interpungi voluit: οὐκοῦν εἰ μὲν τι πεποιηκότος τούτων, ὧν ἔγραψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποιημέναι, τοῦ Μικίωνος, καθυφῆκε τὸ πρᾶγμα. Taylor., diu, inquit, *suspicabar πεποιηκότα τὸν Μικίωνα absolute dici, ut solent aliquando Graeci scriptores.* Hanc sententiam comprobavit Dorvillius ad Chariton. p. 642. Recte autem re-

pugnat Reiskius, ipse potius εἰδώς inter τι et πεποι-
ηκότα interserendum esse ratus: quae coniectura Bek-
kero ita est probata, ut eam in notis commemoraret.
Ego vero persuasum mihi habeo, lectionem librorum
msc. rectissime hīc habere. Accusativo illo πεποιηκότα
usus est orator, quia in animo habebat, iis verbis, quae
huic participio apponere debebat (τι τούτων, ὧν ἔγρα-
ψεν ἐν τῇ φάσει Θεοκρίνης πεποιημένοι τὸν Μικίωνα),
prolatis, ponere verba διαλέλνται πρὸς τὸν ἄνθρωπον.
Sed antequam haec proloquatur, interponit, quo ma-
gis huic toti rei auditores attendant, verba καθυφεῖς τὸ
πρᾶγμα. Cf. quae suprap. 51. ad epigramma in Demosth.
or. pro Coron. p. 322. R. adnotavimus. Caeterum si
cui oratio eiusmodi durior videatur, suadeo, ut Accu-
sativum πεποιηκότα in Dativum πεποιηκότι immutet.
Tum sic construenda verba: Θεοκρ. καθυφεῖς τὸ πρᾶγ-
μα [αὐτῷ] τι πεποιηκότι τούτων i. e. *Theocrines*
in Micionis, qui -- fecit, gratiam litem
non persequutus est. Cf. Demosth. orat. de male
gesta legatione §. 6. Bk. p. 843, 3. R. ὅτι πολλὰς,
ὦ ἄ. Ἀθ., συμβαίνει πολλῶν πραγμάτων καὶ μεγά-
λων καιρῶν ἐν βραχεῖ χρόνῳ γίνεσθαι, ὃν ἐάν τις
ἐκὼν καθυφῇ τοῖς ἐναντίοις καὶ προδοῇ, οὐδ' ἂν ὅτι-
οὖν ποιῇ πάλιν ὁλός τ' ἔσται σωῖσαι.

Dem. or. in Theocrin. §. 46. Bk. p. 1337. l. 8. R.

Accusator Theocrinem, qui legibus contraria de-
cerni se non sinere gloriatus erat, hoc nomine tra-
ducens hanc ei proponit quaestionem: si quis ferret
hanc legem „*liceat ignominiosis et aerariis γράφε-
σθαι, φαίνειν* etc.“ num huius decreti auctorem le-
gum violatarum accusares necne? Deinde haec addit:
si non accusabit Theocr., ei non potest fides haberi
glorianti se legibus repugnantia decerni non sinere. εἰ

δὲ γραῖται ἂν, πῶς οὐ δεινὸν ἔστιν ἑτέρου μὲν γρα-
φαντος κωλύειν ἂν τέλος ἔχειν τὸ ψήφισμα, ἵνα μὴ πάν-
τες τοῦτο ποιῶσι, καὶ γραφὴν ἀπενεγκόντα καὶ παρα-
γραφήμενον σαφῶς τοὺς νόμους κωλύειν τὸ πρᾶγμα,
νυνὶ δ' -- κ. τ. λ. Verba κωλύειν τὸ πρᾶγμα Reiskius
censet aut plane delenda aut in τοὺς κωλύοντας τὸ
πρᾶγμα mutanda esse. Mihi neutrum placet: locus
noster, si quis alijs, est incorruptus et integer. Hac
autem de causa verba illa καὶ γραφὴν ἀπενεγκ: - κωλ.
τὸ πρ. ab oratore sunt addita, quo magis Theocrinis
perversitas appareret. „Sin vero accusaret, nonne ini-
quum alio auctore impedire, quo minus illud decre-
tum ratum fiat et impedire id instituenda actione τῆς
γραφῆς et adscribendis legibus, nunc vero etc.“ —
Maiores etiam turbas critici moverunt in verbis, quae
paulo post sequuntur: καὶ δεινὰ φήσει αὐτίκα δὴ μάλα
πᾶσχειν, εἰ μὴ ταῦτ' ἐξέσται αὐτῷ ποιεῖν, καὶ διέξεισι
τὰς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας, αἷς ἐνοχος ἂν ἄλλῳ γενή-
σεται. τῶν δὲ νόμων μὴ φροντίζειν, ἀλλ' ἀξιοῦν αὐ-
τῷ τηλικαύτην δωρεὰν διδασθαι παρ' ὕμνων, ὅσῃν οὐδ'
αἰτῆσαι τετόλμηκεν οὐδεὶς; nam videtur hic aliquid omis-
sum esse, unde pendeant infinitivi φροντίζειν et ἀξιοῦν.
Idcirco Hier. Wolfius legendum esse coniecit: τῶν νόμων
μηδὲν φροντίζει, ἀλλ' ἀξιοῖ; Reiskius, post οὐδεὶς, in-
quit, deest τί φήσωμεν; vel simile quid: nam alias labat
constructio: pendent inde isti infinitivi φροντίζει. et
ἀξ. Ego ne hic quidem quidquam mutandum aut
addendum esse dixerim: immo existimo, infinitivos il-
los φρ. et ἀξ. a verbis Sphi. 46. πῶς οὐ δεινὸν ἔστιν
pendere, verba autem καὶ δεινὰ φήσει -- γενήσεται
pro parenthesis esse habenda. —

INDEX

LOCORUM LYSIAE ET DEMOSTHENIS, QUI IN HAC DISSERTATIONE AUT EXPLICANTUR, AUT EMENDANTUR.

Lysiae.				Orat. XXVII, §. 1. — p. 24.			
Orat. II, §. 2.	—	p. 39.		— ib. §. 6.	—	—	25.
— ib. §. 4.	—	41.		— ib. §. 14.	—	—	62.
— ib. §. 29.	—	42.		— XXVIII, §. 3.	—	—	27.
— ib. §. 31.	—	42.		— ib. §. 5.	—	—	30.
— III, §. 43.	—	3.		— ib. §. 15. et 16.	—	—	31.
— IV, §. 5.	—	43.		— XXX, §. 9.	—	—	32.
— VI, §. 33.	—	1.		— ib. §. 11.	—	—	33.
— VII, §. 6.	—	31.		— ib. §. 21.	—	—	36.
— VIII, §. 3.	—	2.		— ib. §. 29.	—	—	37.
— ib. §. 4.	—	5.		— ib. §. 32.	—	—	38.
— X, §. 9.	—	53.					
— XII, §. 55. et seq.	—	7.		Demosθενis.			
— XIII, §. 20.	—	9.		Orat. I, §. 24.	—	p. 45.	
— ib. §. 63.	—	58.		— III, §. 1.	—	—	61.
— ib. §. 65.	—	5.		— VI, §. 16.	—	—	48.
— ib. §. 70.	—	55.		— VIII, §. 5.	—	—	54.
— ib. §. 80.	—	19.		— IX, §. 3.	—	—	49.
— ib. §. 83.	—	28.		— ib. §. 17.	—	—	50.
— ib. §. 88.	—	10.		— ib. §. 24.	—	—	51.
— XIV, §. 22.	—	11.		— XVIII, §. 88.	—	—	10.
— ib. §. 43.	—	28.		— ib. §. 289.	—	—	51.
— XV, §. 8.	—	12.		— XIX, §. 35.	—	—	55.
— XVI, §. 5.	—	13.		— XX, argument.	—	—	61.
— XVII, Titul.	—	26.		— XXI, §. 221.	—	—	55.
— XIX, §. 11.	—	15.		— XXII, §. 13.	—	—	57.
— ib. §. 48.	—	3.		— XXV, §. 4.	—	—	59.
— ib. §. 62.	—	17.		— XL, §. 32.	—	—	46.
— XXI, §. 21.	—	16.		— XLIV, §. 55.	—	—	58.
— XXIII, §. 11.	—	19.		— XLVII, §. 23.	—	—	17.
— XXVI, §. 7.	—	22.		— LVIII, §. 6.	—	—	62.
— ib. §. 9.	—	20.		— ib. §. 12.	—	—	63.
— ib. §. 15.	—	22.		— ib. §. 46.	—	—	64.
— ib. §. 18.	—	29.					

LYSIAE
ORATIONES.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

540 EAST 57TH STREET

CHICAGO, ILL. 60637

TEL. 733-7321

1968

1969

1970

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΩΝ ΑΤΤΟΥ ΛΟΓΩΝ.
ΕΚ ΤΩΝ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.
 (T. II. p. 82. ed. Sylburg.)

Λυσίας ὁ Κεφάλου Συρακουσίων μὲν ἦν γόνιμος, ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνησι μετοικοῦντι τῷ πατρὶ καὶ συνεπαυδευθέντι τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονώς εἰς Θουρίδους ᾤχετο πλείων σὺν ἑσπεροῖς δυοὶ κοινωνήσιων τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστειλλον Ἀθηναῖοι τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτη πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτῷ πολινεύμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχούσης Ἀθηναίους ἐν Σικελίᾳ· μετ' ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος συνιστάμενος τοῦ δήμου ἐκπύπτει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐγκληθεῖσι· καὶ παραγενόμενος αὐθις εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρχοντα Καλλίαν, ἑβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὥς ἂν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιήμενος Ἀθήνησι. πλείστοις δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ πρὸς ἐκκλησίας εὐθέτους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικοὺς, ἐρωτικοὺς, ἐπιστολικοὺς, τῶν μὲν ἡμεροσθεν γεγονυμένων ζητούντων ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀπασιάντων ἠφάνισεν τὰς δόξας· τῶν δὲ ἐπιγενομένων οὐ πολλοὺς τιτὼ κατέλειπεν ὑπερβολὴν, αἳ ἐν ἀπάσαις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων καὶ μὴ δι' οὐδ' αὖτε ταῖς φανταστάσις εὐδοκίμων. τίνι δὲ κίρρηται

χαρκτηρι λόγων καὶ τίνες ἀρετὰς εἰσηνήνεται τίνι τε κρείττων ἐστὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀκμασάντων καὶ πῇ καταδέσσερος καὶ τί δεῖ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, νῦν ἤδη πειράσσομαι λέγειν.

2 Καθαρός ἐστὶ τὴν ἐρμηνείαν πάνυ καὶ τῆς Ἀττικῆς γλώττης ἄριστος κανὼν, οὐ τῆς ἀρχαίας, ἣ κέχρηται Πλάτων καὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης, ὡς ἐστὶ τεκμήρασθαι τοῖς τε Ἀνδοκίδου λόγοις καὶ τοῖς Κριτίου καὶ ἄλλοις συγγραῖς. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ πρῶτον καὶ κυριώτερον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρεῦναι τὴν διάλεκτον, οὐδεὶς τῶν μετὰ μὲνιστὸν αὐτὸν ὑπερεβάλετο· ἀλλ' οὐδὲ μισησασθαι πολλοὶ δύναμαι· ἔσχω, ὅτι μετ' ἑμὸς Ἰσοκράτης. καθαρώτατος δὴ τῶν ἄλλων μετὰ γε Λυσίαν ἐν τοῖς ὀνόμασιν οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ γενέσθαι ὁ ἀνὴρ. μίαν μὲν δὴ ταύτην ἀρετὴν ἔχον ζῆλον καὶ μίμησιν εὐρόσκα πικρὴ τῷ ἥτορι· καὶ παρακλεινυσαμένη ἂν ταῖς βονλομένοις καθαρῶς γράφειν ἢ καὶ λέγειν, ἐκείνον τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς.

3 Ἐτέρω δὲ ᾧδε ἐλάττω ταύτης, ἣν πολλοὶ μὲν ἐξήκωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαίωτερον ἐπεδείξατο. τίς δ' ἔστιν αὕτη; ἢ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κριτικῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφέρουσα· τὰ νοούμενα ἤκιστα γὰρ ἂν τις εὖροι Λυσίαν τροπικῇ φράσει χρησάμενον· καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαινέειν ἔξω· ἀλλ' ὅτι καὶ περὶ τὰ καὶ σεμνὰ καὶ μεγάλα φάσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ ταῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι καὶ ποιητικῆς οὐκ ἀπτόμενος κατασκευῆς. τοῖς δὲ προτέροις οὐχ αὕτη ἡ δόξα ἦν· ἀλλ' οἱ βουλόμενοι κάσασιν τινα προσεῖναι τοῖς ὅλοις ἐξήλλαττον ἰδιώτην καὶ βατέφανγον εἰς τὴν ποιητικὴν φράσιν, μεταβολαῖς τε πολλαῖς χρώμενοι καὶ ὑπερβολαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τροπικαῖς ἰδέαις, ὀνομάτων τε γλωττηματικῶν καὶ ἑνῶν χρησὶ καὶ τῶν εἰς εἰσθάτων σχηματισμῶν τῇ διαλλαγῇ καὶ τῇ ἄλλῃ καινολογίᾳ κατακλιητόμενοι τὸν ἰδιώτην. δηλοῖ δὲ τοῦτο Γοργίας τε ὁ Λεοντίνος καὶ πολλοὶς πάνυ φρετικὴν τε καὶ ὑπερβολὴν ποιῶν τὴν κατασκευὴν καὶ οὐ πόρρω διδυρεμένων ἑνὶ φθγγέμενος καὶ τῶν ἐκείνου συνουσιαστῶν οἱ καὶ Λικύμειον τε καὶ Πλά-

λον. ἤψατο δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι ρητόρων ἢ ποιητικῇ τε καὶ τροπικῇ φράσει, ὥς μὲν Τιμαίος φησι, Γοργίου ἄρξαντος, ἥλικα Ἀθήναζε πρεσβεύων καταπλήξατο τοὺς ἀκούοντας ἐν τῇ δημηγορίᾳ. ὥς δὲ τάληθὺς ἔχει, ὃ καὶ παλαιότερον αἰεὶ θαυμαζόμενος Θουκυδίδης τοῦνομα, δαιμονιώτατος τῶν συγγραφέων, ἐν τε τῷ ἐπιταφίῳ καὶ ἐν ταῖς δημηγορίαις ποιητικῇ κατασκευῇ χρησάμενος, ἐν πολλαῖς ἐξήλλαξε τὴν ἐρμηνείαν εἰς ὄγκον ἅμα καὶ κόσμον ὀνομάτων ἀηδέστερον. Λυσίας δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἤσκησεν (ἐν γοῦν τοῖς σπουδῇ γραφομένοις δικανικοῖς καὶ συμβουλευτικοῖς λόγοις) ποιῆσαι πλὴν εἴ τι μικρὸν ἐν τοῖς παρηγορικοῖς. περὶ γὰρ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ καὶ ἐταιρικῶν καὶ τῶν ἄλλων, οὓς μετὰ παιδίας ἔγραψεν, οὐδὲν δέομαι λέγειν. ὁμοίως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν πλεῖστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει. καὶ ἐπεὶ ποιητῆς κράτιστος λόγων, λελυμένης ἐκ μέρους λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων εὐρηκῶς ἀρμονίαν, ἣ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἡδύνει, μηδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μηδὲ φορτικόν. ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν καλεῖω παρὰ τοῦ ρήτορος τοῦτου λαμβάνειν, εἴ τινες ἀξιούσι τὸν αὐτὸν ἐκείνη διαλέγεσθαι τρόπον. ἐγένοντο μὲν οὖν πολλοὶ τῆς προαιρέσεως ταύτης ἡλωταὶ συγγραφεῖς τε καὶ ρήτορες· ἔγμισα δὲ αὐτῆς μετὰ Λυσίαν ἤψατο τῶν πρεσβυτέρων νέος ἐπασκῆσας Ἰσοκράτης· καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν, προσωτέρω τούτων σκοπῶν, ἐτέρους ρήτορας ἰσχυρὸν καὶ δύνάμιν τοσαύτην ἐν ὀνόμασι κυρίους καὶ κοινοῖς ἀποδειξαμένους.

Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήνειαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασιν· ἔστι γὰρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια, οὐ πολλοῖς γνώριμος. τεκμαίρομαι δὲ ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἱ δεινότατοι πράγματα ἐξεῖπεν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστα ἔστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δεόμενα ἐξηγητοῦ· ἡ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασα ἔστι φανερά καὶ σαφὴς καὶ τῷ πάντι πόρρω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφρογάναι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμειος ἐγίνετο τὸ σαφές, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν· νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς ἀντὶ περιουσίας ἀποδείκνυται ταύτην τὴν ἀρετὴν. ὥστε τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ

ζηλοῦν ἄξιον· καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σάφους, χαλεποῦ τοῦ πράγματός ὄντος φύσει, τοῦ συναγαγεῖν ἀμφώ ταῦτα καὶ κερᾶσαι μετρίως, μάλιστα ἢ οὐδενός ἦντων τῶν ἄλλων ἀποδεικνύται *Λυσίας* χρώμενος· ὥστε οὐδὲν τοῖς διὰ χειρὸς ἔχουσι τὸν ἄνδρα οὔτε ἀκυρολογίας οὔτε ἀσαφείας δόξαν λαβεῖν. τούτου δὲ αἰτιον· ὅτι οὐ τοῖς ὀνόμασι δουλεύει τὰ πράγματα παρ' αὐτῶ, τοῖς δὲ πράγμασιν ἀπολουθεῖ τὰ ὀνόματα, τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι λαμβάνει. Καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἐρμηνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἄκαρτός τις καὶ μακρός· συνέστραπται δὲ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνωται τῷις νοήμασι. καὶ τοσούτου δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων ἂν δόξειε παραλιπεῖν· ὃν μὰ Δί' ἀσθενεία εὐρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρῆσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἴδαι γενέσθαι τοὺς λόγους. βραχὺς γὰρ μὴν οὕτως, ὥς μὲν ἰδιώτῃ δηλωᾶσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα ἀποδῶν, ὥς δὲ ρήτορι περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασθαι ζητοῦντι οὐχ ἱκανός. μιμητέον δὲ καὶ τὴν βραχύτητα τὴν *Λυσίου*· μετρίωτέρα γὰρ οὐκ ἂν εὐρεθείη παρ' ἑτέρῳ ρήτορι.

5 Μετὰ ταύτας ἀρετὴν εὐρίσκω παρὰ *Λυσίᾳ* πᾶν θάυμαστήν, ἥς Θεόφραστος μὲν φησιν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι *Λυσίαν*· καὶ γὰρ τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ· λέγω δ' ὥς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἀμφοῖν· καὶ εἰ μὴ τοῦτο δοθείη, τό γέ τοι περὶ τοὺς ἀληθινούς ἀγῶνας ἐκείνου μᾶλλον τετρίφθαι· οὐ μέντοι διαβεβαιουῖμαι γε, ὁπότερος ἦρξεν τῆς ἀρετῆς ταύτης κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλ' ὅτι *Λυσίας* μᾶλλον ἐν αὐτῇ διήνεγκε, τοῦτο θαρδῶν ἂν ἀποφηνάμην. τίς δ' ἔστιν ἣν φημι ἀρετὴν; ἡ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στρογγύλως ἐκφέρουσα λέξεις, οἰκία πᾶν καὶ ἀναγκαῖα τοῖς δικανικοῖς λόγοις καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἀγῶνι. ταύτην ὀλίγοι μὲν ἐμιμήσαντο, *Δημοσθένης* δὲ καὶ ὑπερεβάλετο· πλήν οὐχ οὕτως εὐτελῶς οὐδὲ ἀφελῶς, ὥσπερ *Λυσίας*, χρησάμενός αὐτῇ, ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς· λεγέσθω γὰρ, ὥς ἐμοὶ φαίνεται· ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸν οἰκῆιον διαλέξομαι καιρόν.

6 Ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλήν ἢ *Λυσίου* λέξεις. αὕτη

ἔστι δὴ δύναμις τις ὑπὸ τὰς αἰσθηθείσας ἀγοσάα τὰ λεγόμενα.
 γινεται δὲ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούντων λήψεως. ὁ δὲ προσέ-
 χων τὴν διάνοιαν τότε Λυσίου λόγοις οὐχ οὕτως ἔσται σκαιὸς
 ἢ δυσάρεστος ἢ βραδὺς τὸν νοῦν, ὡς οὐχ ὑπόληψεται τὰ δη-
 λούμενα ὡς γινόμενα δοῶν καὶ ὥσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ῥή-
 τωρ εἰσάγῃ πρόσωποις ὁμιλεῖν. ἐπιζητήσει τε οὐδὲν εἰκός· τοὺς
 μὲν ἂν δοῦναι ἴδοι, τοὺς δὲ παθεῖν, τοὺς δὲ διανοηθῆναι, τοὺς
 δὲ εἰπεῖν. Κράτιστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ῥητόρων φύσιν
 ἀνθρώπων κατοπιτεῦσαι καὶ τὰ προσήκοντα ἐκαστοῖς ἀποδοῦ-
 ναι πάθῃ τε καὶ ἡθῇ καὶ ἔργῳ. Ἀποδίδωμι τε οὖν αὐτῷ καὶ
 τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετὴν, καλουμένην δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν
 ἡδοποιάν. ἀπλῶς γὰρ οὐδὲ εὗρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ῥήτορι
 τούτῳ πρόσωπον οὔτε ἀνηθοποίητον οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε
 ὄντων, ἐν οἷς καὶ περὶ αὐτῇ ἀρετῇ ταύτῃ συμβέβηκεν εἶναι,
 διανοίας τε καὶ λέξεως καὶ τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν ἅπαι
 τούτοις αὐτὸν ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοομένους
 ῥήτορας ὑποτίθεται χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας,
 ὥστε εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἡθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ
 τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἡθεσιν οἰκείαν· ἢ πέφυκεν αὐτὰ ἑαυ-
 τῶν κράτιστά δηλοῦσθαι τὴν σαφῆ καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ
 πᾶσιν ἀνθρώποις συνηθεστάτην. ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ἔξενον καὶ
 τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν ἀνηθοποίητον. καὶ συντίθησιν γε αὐ-
 τὴν ἀπλῶς πάννυ καὶ ἀφελῶς· δοῶν ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ
 τοῖς ῥυθμοῖς, ἀλλ' ἐν τῇ διαλελυμένῃ λέξει γίνεσθαι τὸ ἡθος.
 καθόλου δὲ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἴπω τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ'
 εἰ τις ἄλλος ῥητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων
 τοῦ λόγου εἴτε ἡδίων συνέθηκεν εἴτε πιθανώτερον. δοκεῖ μὲν
 γὰρ ἀπολήγος τις εἶναι καὶ ἀτεχνύτετος ὁ τῆς ἀρμονίας αὐτοῦ
 τρακτήρ. καὶ οὐ θαυμάσαιμ' ἂν εἰ πᾶσι μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ
 ὁλίγοις δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς
 περὶ λόγους, τοιαύτην τινα παρὰσχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύ-
 τος καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως δὲ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγ-
 κριται. ἔστι δὲ παντός μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμέ-
 νος· πεποίηται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀποίητον καὶ δέδεται τὸ λε-
 γόμενον· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν θεινῶς κατεσκευασθαι τὸ

THE
JOURNAL
OF
THE
ROYAL ANTHROPOLOGICAL INSTITUTE
OF GREAT BRITAIN AND IRELAND
VOLUME 10
PART 1
1880

ΛΥΣΙΟΥ ΒΙΟΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΥ ΛΟΓΩΝ.
ΕΚ ΤΩΝ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ.
(T. II. p. 82. ed. Sylburg.)

Λυσίας ὁ Κεφάλου Συρακουσίων μὲν ἦν γόνιμος, ἐγεννήθη δὲ Ἀθήνῃσι μετοικοῦντι τῷ πατρὶ καὶ συνεπαυδενῶς τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίων· ἔτη δὲ πεντεκαίδεκα γεγονώς εἰς Θουρίδους ὄχλητο πλέων σὺν ὁμοῖοις δυοὶ κοινωνήσαν τῆς ἀποικίας, ἣν ἔστειλλον Ἀθηναῖοι τε καὶ ἡ ἄλλη Ἑλλὰς δωδεκάτην πρότερον ἔτει τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· καὶ διετέλεσεν αὐτῷ πολιτευόμενος ἐν εὐπορίᾳ πολλῇ μέχρι τῆς συμφορᾶς τῆς κατασχύσεως Ἀθηναίων ἐν Σικελίᾳ· μετ' ἐκεῖνο δὲ τὸ πάθος στασιάσαντος τοῦ δήμου ἐκπλήττει σὺν ἄλλοις τριακοσίοις Ἀττικισμὸν ἐγκληθεῖσι· καὶ παραγενόμενός τινθις εἰς Ἀθήνας κατὰ ἄρχοντα Καλλίαν, ἔβδομον καὶ τεσσαρακοστὸν ἔτος ἔχων, ὥς ἂν τις εἰκάσειεν, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου διετέλεσε τὰς διατριβὰς ποιήματος Ἀθήνῃσι. πλείστον δὲ γράψας λόγους εἰς δικαστήριά τε καὶ βουλὰς καὶ πρὸς ἐκκλησίας ἐσθότους, πρὸς δὲ τούτοις πανηγυρικοὺς, ἑρωτικούς, ἐπιστολικούς, τῶν μὲν ἑμπεροσθεν γεγεννημένων ζητόρων ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων ἠφάνισε τὰς δόξας· τῶν δὲ ἐπιγενομένων οὐ πολλοὺς τισὶ κατέλειπεν ὑπερβολὴν, ἅτ' ἐν ἀπάσις ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων καὶ μὴ Δι' οὐτῶν τε ταῖς φανταστάταις εὐδοκίμων. εἴνε δὲ κίχρηται

χαρακτῆρι λόγων καὶ τίνες ἀρετὰς εἰσενήνκεται τίνι τε κρείττων ἐστὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἀκμασάντων καὶ πῇ καταδεέστερος καὶ τί δεῖ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ, νῦν ἤδη πειράσομαι λέγειν.

2 Καθαρός ἐστὶ τὴν ἐρμηνείαν πάνν καὶ τῆς Ἀττικῆς γλωττῆς ἄριστος κανὼν, οὐ τῆς ἀρχαίας, ἣ πέχρηται Πλάτων καὶ Θουκυδίδης, ἀλλὰ τῆς κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐπιχωριαζούσης, ὡς ἐστὶ τεκμήρασθαι τοῖς τὰ Ἀνδοκίδου λόγοις καὶ τοῖς Κριτίου καὶ ἄλλοις συγγραφαῖς. κατὰ τοῦτο μὲν δὴ τὸ μέρος, ὅπερ ἐστὶ πρῶτον καὶ κυριώτερον ἐν λόγοις, λέγω δὲ τὸ καθαρεύειν τὴν διάλεκτον, οὐδεὶς τῶν μεταγενεστέρων αὐτὸν ὑπερεβάλετο· ἀλλ' οὐδὲ μνησθῆναι πολλοὶ δύνανται ἔχειν, ὅτι μὲν μόνος Ἰσοκράτης καθαρώτατος δὴ τῶν ἄλλων μετὰ γε Λυσίαν ἐν τοῖς ὀνόμασιν οὗτος ἔμοιγε δόκει γενέσθαι ὁ ἀνὴρ. μίαν μὲν δὴ ταύτην ἀρετὴν εἶλαν ζῆλον καὶ μίμησιν εὐρόσκειν παρὰ τῷ ἑήτορι· καὶ παρακλειψαμένην αὖ ταῖς βουλομένοις καθαρῶς γράφειν ἢ καὶ λέγειν, ἐκείνον τὸν ἄνδρα ποιεῖσθαι παράδειγμα ταύτης τῆς ἀρετῆς.

3 Ἐτέρων δὲ ῥηδὲν ἐλάττω τῆς τῆς, ἣν πολλοὶ μὲν ἐξήλωσαν τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀκμασάντων, οὐδεὶς δὲ βεβαιότερον ἐπεδείξατο. τίς δ' ἔστιν αὐτῆς ἡ διὰ τῶν κυρίων τε καὶ κοινῶν καὶ ἐν μέσῳ κειμένων ὀνομάτων ἐκφύρουσα τὰ νοσημένα· ἥμισυ γὰρ αὖ τις εὖροι Λυσίαν τροπικῇ φράσει χρησάμενον· καὶ οὐκ ἐπὶ τούτῳ μόνον ἐπαινεῖν ἄξιον· ἀλλ' ὅτι καὶ περὶ τὰ καὶ σεμνὰ καὶ μεγάλα φράζεσθαι τὰ πράγματα ποιεῖ ταῖς κοινοτάτοις χρώμενος ὀνόμασι καὶ ποιητικῇς οὐχ ἀπτόμενος κατασκευῆς. τοῖς δὲ προτέροις οὐχ αὐτὴ ἡ δόξα ἦν· ἀλλ' οἱ βουλόμενοι νόμον τινὰ προσεῖναι τοῖς ὅλοις ἐξήλλαττον ἰδιώτην καὶ ἀπεφάνγον εἰς τὴν ποιητικὴν φράσιν, μεταβολαῖς τε πολλαῖς χρώμενοι καὶ ὑπερβολαῖς καὶ τοῖς ἄλλαις τροπικαῖς ἰδέαις, ὀνομάζον τε γλωττηματικῶν καὶ ἑνῶν χροῶσι καὶ τῶν εἰς εἰσθότων σχηματισμῶν τῇ διαλλαγῇ καὶ τῇ ἄλλῃ καιρολογίᾳ καταπληκτοίμενοι τὸν ἰδιώτην. δηλοῖ δὲ τοῦτο Γοργίας τε ὁ Λεοντίνος καὶ πολλοὶ πάνν φρετικῇν τε καὶ ὑπερβολὴν ποιῶν πρὶν κατασκευῇν καὶ οὐ πόρρω διδυράμβων ἔνια φθγγόμενος καὶ τῶν ἐκείνου συνουσιαστῶν οἱ πλεοὶ Ἀκρίμιόν τε καὶ Πα-

λον. ἦψατο δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι φητόρων ἡ ποιητικὴ τε καὶ τροπικὴ φράσις, ὥς μὲν Τιμαῖός φησι, Ἰωργίου ἄρξαντος, ἠνίκα Ἀθηναῖς πρεσβέων κατεπλήξατο τοὺς ἀκούοντας ἐν τῇ δημηγορίᾳ, ὥς δὲ τάληθις ἔχει, ὃ καὶ παλαιότερον αἰεὶ θαυμαζόμενος Θουκυδίδης τοῦνομα, δαιμονιώτατος τῶν συγγραφέων, ἐν τε τῷ ἐπιταφίῳ καὶ ἐν ταῖς δημηγορίαις ποιητικῇ κατασκευῇ χρησάμενος, ἐν πολλαῖς ἐξηλάξε τὴν ἐρμηνείαν εἰς ὄγκον ἅμα καὶ κόσμου ὀνομάτων ἀηδέστερον. Λυσίας δὲ τριούττον οὐδὲν ἥσκησεν (ἐν γοῦν τοῖς σπουδῇ γραφομένοις δικανικοῖς καὶ συμβουλευτικοῖς λόγοις) ποιῆσαι πλὴν εἴ τι μικρὸν ἐν τοῖς πανηγυρικοῖς. περὶ γὰρ τῶν ἐπιστολικῶν αὐτοῦ καὶ ἐταιρικῶν καὶ τῶν ἄλλων, οὓς μετὰ παιδιᾶς ἔγραψεν, οὐδὲν θέομαι λέγειν. ὁμοίως δὲ τοῖς ἰδιώταις διαλέγεσθαι δοκῶν πλείστον ὅσον ἰδιώτου διαφέρει. καὶ ἐπεὶ ποιητὴς κράτιστος λόγων, λελυμένης ἐκ μέτρου λέξεως, ἰδίαν τινὰ λόγων εὐρηκῶς ἀρμονίαν, ἥ τὰ ὀνόματα κοσμεῖ τε καὶ ἡδύνει, μηδὲν ἔχοντα ὀγκῶδες μηδὲ φορτικόν. ταύτην δευτέραν τὴν ἀρετὴν καλεῖω παρὰ τοῦ φητόρος τοῦτου λαμβάνειν, εἴ τινας ἀξιούσι τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ διαλέγεσθαι τρόπον. ἐγένοντο μὲν οὖν πολλοὶ τῆς προαιρέσεως ταύτης ζηλωταὶ συγγραφεῖς τε καὶ φητορες· ἔγγραστα δὲ αὐτῆς μετὰ Λυσίαν ἦψατο τῶν πρεσβυτέρων νέος ἐπασκήσας Ἰσοκράτης· καὶ οὐκ ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν, πρῶτον τούτων σκοπῶν, ἐτέρους φητορας ἰσχυρὸν καὶ δύνανταιν τοσαύτην ἐν ὀνόμασι κυρίους καὶ κοινοῖς ἀποδειξαμένους.

Τρίτην ἀρετὴν ἀποφαίνομαι περὶ τὸν ἄνδρα τὴν σαφήνειαν, οὐ μόνον τὴν ἐν τοῖς ὀνόμασι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι· ἔστι γὰρ τις καὶ πραγματικὴ σαφήνεια, οὐ πολλοῖς γνώριμος. τεκμαίρομαι δὲ ὅτι τῆς μὲν Θουκυδίδου λέξεως καὶ Δημοσθένους, οἱ δεινότατοι πράγματα ἐξετεῖν ἐγένοντο, πολλὰ δυσείκαστα ἔστιν ἡμῖν καὶ ἀσαφῆ καὶ δεόμενα ἐξηγητοῦ· ἡ δὲ Λυσίου λέξις ἅπασα ἔστι φανερά καὶ σαφὴς καὶ τῷ πάντι πόρρω δοκοῦντι πολιτικῶν ἀφεστάναι λόγων. καὶ εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν δυνάμειος ἐγίνετο τὸ σαφές, οὐκ ἄξιον ἦν αὐτὸ ἀγαπᾶν· νῦν δὲ ὁ πλοῦτος τῶν κυρίων ὀνομάτων ἐκ πολλῆς αὐτῷ περιουσίας ἀποδεικνύεται ταύτην τὴν ἀρετὴν. ὥστε τὴν σαφήνειαν αὐτοῦ

ζηλοῦν ἄξιον· καὶ μὴν τό γε βραχέως ἐκφέρειν τὰ νοήματα μετὰ τοῦ σαφούς, χαλεποῦ τοῦ πράγματος ὄντος φύσει, τοῦ συναγαγεῖν ἅμω τὰυτα καὶ περάσαι μετρίως, μάλιστα ἢ οὐδενός ἦντων τῶν ἄλλων ἀποδείκνυνται *Λυσίας* χρόμενος· ὥστε οὐδὲν τοῖς διὰ χειρὸς ἔχουσι τὸν ἄνδρα οὔτε ἀκυρολογίας οὔτε ἀσαφείας δόξαν λαβεῖν. τούτου δὲ αἴτιον ὅτι οὐ τοῖς ὀνόμασι δουλεύει τὰ πράγματα παρ' αὐτῶ, τοῖς δὲ πράγμασιν ἀπολουθεῖ τὰ ὀνόματα, τὸν δὲ κόσμον οὐκ ἐν τῷ διαλλάττειν τὸν ἰδιώτην, ἀλλ' ἐν τῷ μιμεῖσθαι λαμβάνει. Καὶ οὐκ ἐπὶ μὲν τῆς ἐρημνείας τοιοῦτός ἐστιν, ἐν δὲ τοῖς πράγμασιν ἁπαρὺς τις καὶ μακρὸς· συνέστραπται δὲ, εἴ τις καὶ ἄλλος, καὶ πεπύκνωται τοῖς νοήμασι. καὶ τοσούτου δεῖ τῶν οὐκ ἀναγκαίων τι λέγειν, ὥστε καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων ἂν δέξειε παραλιπεῖν· οὐ μὰ Δὴ ἀσθενεία εὐρέσεως αὐτὸ ποιῶν, ἀλλὰ συμμετρήσει τοῦ χρόνου, πρὸς ὃν ἔδει γενέσθαι τοὺς λόγους. βραχὺς γέ μὴν οὕτως, ὥς μὲν ἰδιώτῃ δηλᾶσαι βουλομένῳ τὰ πράγματα ἀπόηρᾶν, ὥς δὲ ῥήτορι περιουσίαν δυνάμεως ἐνδείξασθαι ζητοῦντι οὐχ ἐκινός. μιμητίον δὲ καὶ τὴν βραχύτητα τὴν *Λυσίου*· μετριώτερά γάρ οὐκ ἂν εὐρεθείη παρ' ἑτέρῳ ῥήτορι.

5 Μετὰ ταύτας ἀρετὴν εὐρίσκω παρὰ *Λυσίᾳ* πάντῳ θαυμαστήν, ἥς Θεόφραστος μὲν φῆσιν ἄρξαι Θρασύμαχον, ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι *Λυσίαν*. καὶ γὰρ τοῖς χρόνοις οὗτος ἐκείνου προέχειν ἔμοιγε δοκεῖ· λέγω δ' ὥς ἐν ἀκμῇ κοινῇ βίου γενομένων ἁμφοῖν· καὶ εἰ μὴ τοῦτο δοθείη, τό γέ τοι περὶ τοὺς ἀληθινούς ἀγῶνας ἐκείνου μᾶλλον τετρίφθαι. οὐ μέντοι διαβεβαιουῦμαι γε, ὁπότερος ἦρξε τῆς ἀρετῆς ταύτης κατὰ τὸ παρὸν, ἀλλ' ὅτι *Λυσίας* μᾶλλον ἐν αὐτῇ διήνεγκε, τοῦτο θαρδῶν ἂν ἀποφηνάμην. τίς δ' ἔστιν ἥν φημι ἀρετὴν; ἡ συστρέφουσα τὰ νοήματα καὶ στοργγύλως ἐκφέρουσα λέξεις, οἰκεία πάνυ καὶ ἀναγκαῖα τοῖς δικανικοῖς λόγοις καὶ παντὶ ἀληθεῖ ἀγῶνι. ταύτην ὀλίγοι μὲν ἐμιμήσαντο, *Δημοσθένης* δὲ καὶ ὑπερεβάλετο· πλήν οὐχ οὕτως εὐτελεῶς οὐδὲ ἀφελῶς, ὥσπερ *Λυσίας*, χρησάμενός αὐτῇ, ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς· λεγέσθω γάρ, ὥς ἐμοὶ φαίνεται· ὑπὲρ ὧν κατὰ τὸν οἰκείον διαλέξομαι καιρὸν.

6 Ἐχει δὲ καὶ τὴν ἐνάργειαν πολλὴν ἡ *Λυσίου* λέξις. αὕτη

δὲ ἔστι δύναμις τις ὑπὸ τὰς αἰσθηθεὶς ἄγουσα τὰ λεγόμενα.
 γίνεται δὲ ἐκ τῆς τῶν παρακολουθούντων λήψεως. ὁ δὲ προσέ-
 χων τὴν διάνοιαν τοῦ Ἀυσίου λόγοις οὐχ οὕτως ἔσται σκαιὸς
 ἢ δυσάρεστος ἢ βραδὺς τὸν νοῦν, ὅς οὐχ ὑπολήψεται τὰ δη-
 λούμενα ὡς γινόμενα ὁρᾶν καὶ ὥσπερ παροῦσιν οἷς ἂν ὁ ρή-
 τωρ εἰσαγγὴ προσώποις ὁμιλεῖν. ἐπιζητήσει τε οὐδὲν εἰκός· τοὺς
 μὲν ἂν ὁρᾶσαι ἴδοι, τοὺς δὲ παθεῖν, τοὺς δὲ διανοηθῆναι, τοὺς
 δὲ εἰπεῖν. Κράτιστος γὰρ δὴ πάντων ἐγένετο ρητόρων φύσιν γ'
 ἀνθρώπων κατοπτεῦσαι καὶ τὰ προσήκοντα ἑκάστοις ἀποδοῦ-
 ναι πάθῃ τε καὶ ἥθῃ καὶ ἔργῳ. Ἀποδίδωμι τε οὖν αὐτῷ καὶ
 τὴν εὐπρεπεστάτην ἀρετὴν, καλουμένην δὲ ὑπὸ τῶν πολλῶν
 ἡθοποιαν. ἀπλῶς γὰρ οὐδὲ εὗρεῖν δύναμαι παρὰ τῷ ρήτορι
 τοῦτο πρόσωπον οὔτε ἀνηθοποίητον οὔτε ἄψυχον. τριῶν τε
 ὄντων, ἐν οἷς καὶ περὶ ἧς ἀρετὴν ταύτην συμβέβηκεν εἶναι,
 διανοίας τε καὶ λέξεως καὶ τρίτης τῆς συνθέσεως, ἐν ἅπασι
 τοῖς αὐτὸν ἀποφαίνομαι κατορθοῦν. οὐ γὰρ διανοοῦμένους
 μόνον ὑποτίθεται χρηστὰ καὶ ἐπιεικῆ καὶ μέτρια τοὺς λέγοντας,
 ὥστε εἰκόνας εἶναι δοκεῖν τῶν ἡθῶν τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ
 τὴν λέξιν ἀποδίδωσι τοῖς ἡθεσιν οικείαν· ἥ πέφυκεν αὐτὰ ἐν-
 τῶν κράτιστά δηλοῦσθαι τὴν σαφῆ καὶ κυρίαν καὶ κοινὴν καὶ
 πᾶσιν ἀνθρώποις συνηθεστάτην. ὁ γὰρ ὄγκος καὶ τὸ ξένον καὶ
 τὸ ἐξ ἐπιτηδεύσεως ἅπαν ἀνηθοποίητον. καὶ συντίθησθαι γε αὐ-
 τὴν ἀπλῶς πάνυ καὶ ἀφελῶς· ὁρῶν ὅτι οὐκ ἐν τῇ περιόδῳ καὶ
 τοῖς θυμοῖς, ἀλλ' ἐν τῇ διαλειλυμένῃ λέξει γίνεται τὸ ἡθος.
 καθόλου δὲ, ἵνα καὶ περὶ ταύτης εἰπῶ τῆς ἀρετῆς, οὐκ οἶδ'
 εἰ τις ἄλλος ρητόρων τῶν γε τῇ ὁμοίᾳ κατασκευῇ χρησαμένων
 τοῦ λόγου εἴτε ἡδίων συνέθηκεν εἴτε πιθανώτερον. δοκεῖ μὲν
 γὰρ ἀπολήτός τις εἶναι καὶ ἀτεχνύτετος ὁ τῆς ἀρμονίας αὐτοῦ
 χαρακτήρ. καὶ οὐ θαυμάσαιμ' ἂν εἰ πᾶσι μὲν τοῖς ἰδιώταις, οὐκ
 οἰοῖσιν δὲ καὶ τῶν φιλολόγων, ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς
 περὶ λόγους, τοιαύτην τινὰ παράσχοι δόξαν, ὅτι ἀνεπιτηδεύ-
 τος καὶ οὐ κατὰ τέχνην, αὐτομάτως ᾗ πως καὶ ὡς ἔτυχε σύγ-
 κειται. ἔστι δὲ παντὸς μᾶλλον ἔργου τεχνικοῦ κατεσκευασμέ-
 νος· πεπoίηται γὰρ αὐτῷ τοῦτο τὸ ἀπολήτον καὶ δέδεται τὸ λε-
 λυμένον· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μὴ δοκεῖν θεινῶς κατεσκευάσθαι τὸ

δεινὸν ἔχει· τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰς ἐπιτηδεύου καὶ φύσει μμη-
τὴς γίνεσθαι βουλόμενος οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τῇ Ἀυσίῳ συνδί-
σει χρώμενος· ἑτέραν γὰρ οὐκ ἂν εὖροι ταύτης ἀληθοσιάν.

8 Οἶμαι δὲ καὶ τὸ πρέπον ἔχει τὴν Ἀυσίῳ λέξιν αὐθενὸς
ἦντων τῶν ἀρχαίων φητόρων, κρατίστην ἀπασῶν ἀρετῇ καὶ
τελειοτάτην, ὁρῶν αὐτὴν πρὸς τε τὸν λέγοντα καὶ πρὸς τοὺς
ἀκούοντας καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα (ἐν τοῦτοις γὰρ δὴ καὶ πρὸς
ταῦτα τὸ πρέπον) ἀρκούντως ἡρμοσμένην. καὶ γὰρ ἡλικία καὶ
γένει καὶ παιδείᾳ καὶ ἐπιτηδεύματι καὶ βίῳ καὶ ταῖς ἑλλοις,
ἐν οἷς διαφέρει προσώπων τὰ πρόσωπα, τὰς οἰκίας ὑποδί-
δωσι φωνάς· πρὸς τε τὸν ἀκροατὴν συμμετρῆται τὰ λεγόμενα
οἰκίως, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον δικαστῇ τε καὶ ἐκκλησιαστῇ καὶ
πανηγυρίζοντι διαλεγόμενος ὅλῳ. διαφορὰς τε αὐτῶν λαμβάνει
κατὰ τὰς ἰδέας τῶν πραγμάτων ἢ λέξεις· ἀρχομένῳ μὲν γὰρ ἐστὶ
καθεστηκυῖα καὶ ἡθικῇ, διηγουμένῳ δὲ πιθανῇ καὶ ἀπερίε-
ρος, ἀποδεικνύντι δὲ στρογγύλῃ καὶ πυκνῇ, αὖροντι δὲ καὶ
παθαινομένῳ σεμνῇ καὶ ἀληθινῇ, ἀνακεφαλαιουμένῳ δὲ δια-
λειυμένη καὶ σύντομος. Ληπτέον δὲ καὶ τὸ πρέπον τῆς τά-
ξεως παρὰ Ἀυσίῳ.

9 Ὅτι μὲν γὰρ πιθανῇ καὶ πειστικῇ καὶ πολὺ πρὸ φυσικῶν
ἐποφαιλούσα καὶ πάνθ' ὅσα τῆς τοιαύτης ἰδέας ἔχειται πρὸς
εἰδότας οὐδὲν ἴσως δεῖ λέγειν. δι' ὅχλου γὰρ ἤδη τοῦτο γε καὶ
οὐδεὶς ἐστὶν ὅστις οὐχὶ καὶ πύρα καὶ ἀκοῇ μαθὼν ὁμολογεῖ
πάντων φητόρων αὐτὸν εἶναι πιθανώτατον· ὥστε καὶ ταύτην
τὴν ἀρετὴν ληπτέον παρὰ τοῦ φητορος. — — —

I.

ΛΥΣΙΟΥ

ΤΗΣ ΕΡΤΟΤ

ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ φόνων δίκην φόνου Εὐφίλητος τὸν Ἐρατοσθέτην ὀλέσεν τὴν
αὐτοῦ γυναῖκα μοιχεύοντα ἐπ' ἀντοφώρῳ λαβὼν ἀπέκνευσε.

SCALIG. MS.

Περὶ πολλοῦ ἂν ποιησαίμην, ὦ ἄνδρες, τὸ τοιούτους¹
ἡμᾶς ἐμοὶ δικαστὰς περὶ τούτου τοῦ πράγματος γενέσθαι,
ὁλοκρεῖ ἂν ὑμῖν αὐτοῖς, εἰ ἦτε τοιαῦτα πεπονθότες· ἐγὼ
γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ τῶν ἄλλων ἔχοιτε
ἢ περὶ ὑμῶν αὐτῶν, οὐκ ἂν εἴη ὅστις οὐκ ἐπὶ τοῖς
γεγενημένοις ἀγανακτοίη, ἀλλὰ πάντες ἂν περὶ τῶν τὰ
τοιαῦτα ἐπιτηδευόντων τὰς ζημίας μικρὰς ἡγοῖσθε. καὶ²
ταῦτα οὐκ ἂν εἴη μόνον παρ' ὑμῖν οὕτως ἐγνωσμένα, ἀλλ'
ἐν ἡλικίᾳ τῇ Ἑλλάδι· περὶ τούτου γὰρ μόνον τοῦ ἀδική-
ματος καὶ ἐν δημοκρασίᾳ καὶ ὀλιγαρχίᾳ ἡ αὐτὴ τιμωρία

Titul. κατ' Ἐρατοσθέτην μοιχείας cod. Venet. (Smit, lectt. Andoc. p. 242.)

1, 3. εἰ ἦτε] εἴητε cod. Venet. et Bekk.

7. μικρὰς ἡγοῖσθε] μακρὰς ἡγοῖσθε Steph., in marg. M. μ-
κρὰς ἡγοῖσθε.

τοῖς ἀσθενεστάτοις πρὸς τοὺς τὰ μέγιστα δυναμένους ἀποδίδεται, ὥστε τὸν χειρίστον τῶν αὐτῶν τυγχάνειν τῷ βελτίστῳ. οὕτως, ὦ ἄνδρες, ταύτην τὴν ὕβριν ἅπαντες ἄνθρωποι δεινотάτην ἡγοῦνται. περὶ μὲν οὖν τοῦ μεγέθους τῆς ζημίας ἅπαντας ὑμᾶς νομίζω τὴν αὐτὴν διάνοιαν ἔχειν, καὶ οὐδένα οὕτως ὀλιγώρως διακεῖσθαι, ὅστις οἰεται δεῖν συγγνώμης τυγχάνειν ἢ μικρᾶς ζημίας ἀξίους. ἡγήται τοὺς τῶν τοιούτων ἔργων αἰτίους· ἡγοῦμαι δέ, ὦ ἄνδρες, τοῦτο με δεῖν ἐπιδείξαι, ὥς ἐμοίχενεν Ἑρατοσοδίνης τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν καὶ ἐκελίην τε διέφθοιρε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμούς τῷ σῶν καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὕβρισεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν εἰσιῶν· καὶ οὔτε ἔχθρα ἐμοὶ καὶ ἐκελίῳ οὐδεμία ἦν πλήν ταύτης, οὔτε χρημάτων ἕνεκα ἔπραξα ταῦτα, ἵνα πλούσιος ἐκ πένητος γένωμαι, οὔτε ἄλλον κέρδους οὐδενὸς πλήν τῆς κατὰ νόμους τιμωρίας.

5 Ἐγὼ τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν ἅπαντα ἐπιδείξω τὰ ἑμαυτοῦ πράγματα, οὐδὲν παραλείπων, ἀλλὰ λέγων τάληθ'· ταύτην γὰρ ἑμαυτῷ μόνῃν ἡγοῦμαι σωτηρίαν, ἐὰν ὑμῖν βέλπειν ἅπαντα δυνήθῃ τὰ πεπραγμένα. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες, ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἡγαγόμεν εἰς τὴν οἰκίαν, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτω διεκείμεν, ὥστε μήτε λυπεῖν μήτε λίσαν ἐπ' ἐκείνῃ εἶναι ὃ τι ἂν θέλῃ ποιεῖν, ἐφύλαττόν τε ὥς οἶόν τε ἦν, καὶ προσείχον τὸν νοῦν ὅπως εἰκὸς ἦν. ἐπειδὴ δέ μοι παιδίον γίγνεται, ἐπίστευον ἤδη καὶ πάντα τὰ ἑμαυτοῦ ἐκείνῃ παρέδωκα, ἡγοῦμενος ταύτην οἰκειότητά μερίστην εἶναι. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ χρόνῳ, ὦ Ἀθηναῖοι, πασῶν ἦν βελτίστη· καὶ γὰρ οἰκονόμος δεινὴ καὶ φειδωλὸς ἀγαθὴ καὶ ἀκριβῶς πάντα διοικοῦσα. ἐπειδὴ δέ μοι ἡ μήτηρ ἐτελεύτησε, πάντων τῶν κακῶν ἄποθανοῦσα αἰτία μοι γεγένηται. ἐπ' ἐκφορὰν γὰρ αὐτὴ ἀκολουθήσασα ἢ ἐμὴ γυνὴ ὑπὸ τούτου τοῦ ἀνθρώπου ὀφθείσα χρόνῳ διαφθείρεται· ἐπιτηρῶν γὰρ τὴν θερά-

5, 4. ἅπαντα δυνήθῃ] δυνήθῃ ἅπαντα Steph. et Bremi.

6, 4. θέλῃ] θέλοι Steph.

8, 1. γὰρ om. Steph., add. Venet.

πειναν τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδίζουσιν καὶ λόγους πρὸς-
 φέρων ἀπώλεσεν αὐτήν. Πρῶτον μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες,⁹
 (οἱ γὰρ καὶ ταῦθ' ὑμῖν διηγήσασθαι,) οἰκιδίον ἐστὶ μοι
 ἀπλοῦν, ἴσα ἔχον τὰ ἄνω τοῖς κάτω, κατὰ τὴν γυναικω-
 πειν καὶ κατὰ τὴν ἀνδρωνίτιν. ἐπειδὴ δὲ τὸ παιδίον ἐγέ-
 νετο ἡμῖν, ἡ μήτηρ αὐτὸ ἐθήλαξεν· ἵνα δὲ μὴ, ὅποτε
 λῦσθαι δεῖσι, κινδυνεύῃ κατὰ τῆς κλιμακος καταβαλίνου-
 σα, ἐγὼ μὲν ἄνω διηγάμην, αἱ δὲ γυναῖκες κάτω. καὶ¹⁰
 οὕτως ἤδη συνειδισμένοι ἦν, ὥστε πολλάκις ἡ γυνὴ ἀπῆει
 κάτω καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον, ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ
 διδῶ καὶ μὴ βοᾷ. καὶ ταῦτα πολὺν χρόνον οὕτως ἐγένετο
 καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπτευσά· ἀλλ' οὕτως ἡλιθίως διεκεί-
 μην, ὥστε ὦμην τὴν ἐμαντοῦ γυναῖκα πασῶν σφαρρονεστά-
 τιν εἶναι τῶν ἐν τῇ πόλει. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, ὧ ἄν-¹¹
 δρες, ἤκου μὲν ἀπροσδοκῆτως ἐξ ἀγροῦ, μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον
 τὸ παιδίον ἐβόα καὶ ἐδυσκόλαιγεν ὑπὸ τῆς θεραπεΐνης ἐπί-
 ττις λυπούμενον, ἵνα ταῦτα ποιῇ· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἔκδο-
 ν ἦν (ὑστερον γὰρ ἅπαντα ἐπυθόμην)· καὶ ἐγὼ τὴν γυναῖκα¹²
 ἀπέναι ἐκέλευον καὶ δοῦναι τῷ παιδίῳ τὸν τιτθόν, ἵνα
 παύσῃται κλαῖον. ἡ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελεν, ὡς ἂν
 ἀσμένῃ με διαρακῆα ἤκουσα διὰ χρόνον· ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ
 ὠργισμένη καὶ ἐκέλευον αὐτὴν ἀπέναι, Ἴνα σύ γε, ἔφη,
 κείρας ἐνταῦθα τὴν παιδίσκην· καὶ πρότερον δὲ μεθύων
 εἶλες αὐτήν. ἀγῶ μὲν ἐγέλω· ἐκείνη δὲ ἀναστᾶσα καὶ¹³
 ἀπαιῶσα προστίθησι τὴν θύραν, προσποιουμένη κάλειν,
 καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκεται. ἀγῶ τούτων οὐδὲν ἐνθυμούμε-
 νος οὐδ' ὑπονοῶν ἐκάθευδον ἄσμενος, ἥκων ἐξ ἀγροῦ.¹⁴
 ἐπειδὴ δὲ ἦν πρὸς ἡμέραν, ἤκεν ἐκείνη καὶ τὴν θύραν
 ἀνέφθην. ἐρομένου δ' ἐμοῦ, τί αἱ θύραι νύκτωρ φοφοῖεν,
 ἔφασκε τὸν λύχνον ἀποσβεσθῆναι τὸν παρὰ τῷ παιδίῳ,

⁹, 6. κινδυνεύῃ] κινδυνεύοι Steph.

¹², 2. παιδίῳ] Sic Bekk. e coniectura. παιδί Steph. et libri MSS.

³. κλαῖον] κλαίων Steph.

⁴. διὰ] δὴ διὰ Steph.

¹⁴, 3. δ' ἐμοῦ] δέ μου Steph.

εἶτα ἐκ τῶν γειτόνων ἐνάψασθαι. ἐσιώπων ἐγὼ καὶ ταῦτα οὕτως ἔχειν ἡγοῦμην. ἔδοξε δέ μοι, ὦ ἄνδρες, τὸ πρόσδοπον ἐψιμυθιωσθαι, τοῦ ἀδελφοῦ τεθνεώτος οὕτω τριάκονθ' ἡμέρας· ὅμως δ' οὐδ' οὕτως οὐδὲν εἰπὼν περὶ τοῦ 15 πρῶγατος, ἐξελθὼν ὀρόμην ἔξω σιωπῇ. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὦ ἄνδρες, χρόνου μεταξὺ διαγενομένου καὶ ἐμοῦ πολὺ ἀπολελειμμένου τῶν ἐμαυτοῦ κακῶν, προσέρχεται μοι τις πρεσβύτες ἄνθρωπος ὑπὸ γυναικὸς ὑποπεμφθεῖσα, ἣν ἐκεῖνος ἐμολχευεν, ὡς ἐγὼ ὕστερον ἤκουον· αὐτὴ δὲ ὀργισμένη καὶ ἀδικεῖσθαι νομίζουσα, ὅτι οὐκέτι ὁμοίως ἐφοίτα παρ' αὐτὴν, ἐφύλαττεν ἕως ἐξεῦρεν ὅτι εἴη τὸ αἴτιον. 16 προσελθοῦσα οὖν μοι ἐγγὺς ἡ ἄνθρωπος τῆς οἰκίας τῆς ἐμῆς ἐπιτηροῦσα, Εὐφίλῃτε, ἔφη, μηδεμίᾳ πόλυνπραγμοσύνη προσεληλυθέναι με νόμιζες πρὸς σε· ὁ γὰρ ἀνὴρ ὁ ὑβρίδων εἰς σὲ καὶ τὴν σὴν γυναῖκα ἐχθρὸς ἂν ἡμῖν τυγχάνει. ἂν οὖν λάβῃς τὴν θεράπαιναν τὴν εἰς ἀγορὰν βαδίζουσαν καὶ διακονοῦσαν ὑμῖν καὶ βασιανίσῃς, ἅπαντα 17 πύσῃ· ἔστι δ', ἔφη, Ἐρατοσθένης Οἰηθεὶν ὁ ταῦτα πράττων, ὃς οὐ μόνον τὴν σὴν γυναῖκα διέφθαρεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλας πολλὰς· ταύτην γὰρ τὴν τέχνην ἔχει. ταῦτα εἰποῦσα, ὦ ἄνδρες, ἐκείνη μὲν ἀπηλλάγη, ἐγὼ δὲ εὐθέως ἐταρατιόμην, καὶ πάντα μου εἰς τὴν γνώμην εἰσῆει, καὶ μεστὸς ἦν ὑποψίας, ἐνθυμούμενος μὲν ὡς ἀπεκλείσθην ἐν τῷ ὄρωματι, ἀναμνησκόμενος δὲ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐψόφει ἡ μέταυλος θύρα καὶ ἡ αὐλειος, (ὃ οὐδέποτε ἐγένετο) ἔδοξε τέ μοι ἡ γυνὴ ἐψιμυθιωσθαι. ταῦτά μου πάντα εἰς τὴν

14, 5. ἐνάψασθαι] ἀνάψασθαι Steph.

7. ἐψιμυθιωσθαι] ἐψιμυθιωσθαι Steph.

15, 4. ὑποπεμφθεῖσα] ἐπιπεμφθεῖσα Steph.

16, 2. Εὐφίλῃτε] ὦ φίλτατε Venet. (Sluit. lectt. Andd. p. 242.)

3. πρὸς σε Venet. (Sluit. l. l.) etc. πρὸς σοῦ Steph., sed margini adscripsit: II. πρὸς σε.

4. τὴν σὴν γυναῖκα cum aliis libris Venet. (Sluit. l. l.) τὴν γυναῖκα Steph.

7. Οἰηθεὶν] οἰκοθεὶν Steph.

17, 1. τὴν τέχνην] τὴν οἰκ. Bekk. in vitis libris MSS.

7. ἐψιμυθιωσθαι] ἐψιμυθιωσθαι Steph.

γνώμην εἰδῆναι, καὶ μεστοῦς ἦν ὑπόφλας. ἔλθων δὲ οὐκ ἄνευ¹⁸
ἐκέλευον ἀκολουθεῖν μοι τὴν θεράπαιναν εἰς τὴν ἀγορὰν.
ἀγαθὸν δ' αὐτὴν ὥς τῶν ἐπιτηδείων τινὰ ἔλεγον ὅτι ἐγὼ
πάντα εἴην πεπυσμένος τὰ γινόμενα ἐν τῇ οἰκίᾳ· σοὶ οὖν,
ἔφη, ἔξεστι δυοῖν ὁπότερον βούλει ἐλέσθαι, ἢ μαστιγω-
θεῖσθαι εἰς μύλωνά ἐμπεσεῖν καὶ μηδέποτε παύσασθαι
πακοῖς τοιοῦτοῖς συνεχομένην, ἢ κατειπούσαν ἅπαντα
τάληθ' μηδὲν παθεῖν κακόν, ἀλλὰ συγγνώμης παρ'
ἐμοῦ τυχεῖν τῶν ἡμαρτημένων. ψεύσῃ δὲ μηδὲν, ἀλλὰ,
πάντα τάληθ' λέγε. κακένη τὸ μὲν πρῶτον ἔξαρκος¹⁹
ἦν καὶ ποιεῖν ἐκέλευεν ὅ τι βούλομαι· οὐδὲν γὰρ εἰδέ-
ναι· ἔπειθ' ὁ δὲ ἐγὼ ἐμνήσθην Ἐρατοσθένους πρὸς αὐ-
τὴν καὶ εἶπον ὅτι οὗτος ὁ φοιτῶν εἴη πρὸς τὴν γυναικα,
ἐκπλαγὴ ἡγήσαμένη με πάντα ἀκριβῶς ἐγνακῆναι. καὶ
οὔτε ἤδη πρὸς τὰ γόνατά μου πεσοῦσα καὶ πίστιν παρ'
ἐμοῦ λαβοῦσα μηδὲν πείσεσθαι κακόν, κατηγόρει πρῶτον²⁰
μὲν ὥς μετὰ τὴν ἐκφορὰν αὐτῇ προσέλοι, ἔπειτα ὥς αὐτῇ
τελευτῶσα εἰσαγγεῖλαι καὶ ὥς ἐκείνη τῷ χρόνῳ πεισθεῖη·
καὶ τὰς εἰσόδους οἷς τρόποις προσέλοι καὶ ὥς θεσμοφοροῖς
ἐμοῦ ἐν ἀγορᾷ ὄντος ὄχρεται εἰς τὸ ἱερὸν μετὰ τῆς μητρὸς
τῆς ἐκείνου καὶ τὰ πάντα γενόμενα πάντα ἀκριβῶς διηγῆ-
σαιο. ἔπειθ' ὁ δὲ πάντα εἰρηγό αὐτῇ, εἶπον ἐγὼ, "Ὅπως²¹
τοῖνυν ταῦτα μηδεὶς ἀνδρώπων πεύσεται· εἰ δὲ μή, οὐδὲν
σοὶ κύριον ἔσται τῶν πρὸς ἐμ' ὁμολογημένων· ἀξιώ δὲ σε
ἐκ αὐτοφώρου ταῦτά μοι ἐπιδείξαι· ἐγὼ γὰρ οὐδὲν δεομαι
λόγων, ἀλλὰ τὸ ἔργον φανερόν γενέσθαι, εἴπερ οὕτως
ἔχει. ὁμολόγει ταῦτα ποιήσιν. καὶ μετὰ ταῦτα διεγέ-²²
νοντο ἡμέραι τέσσαρες ἢ πέντε, ὥς ἐγὼ μεγάλοις ὑμῖν
τεκμηρίοις ἐπιδείξω. πρῶτον δὲ διηγῆσασθαι βούλομαι τὰ
πραχθέντα τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ. Σώστρατος ἦν μοι ἐπι-

20, 3. πεισθεῖη] Sic dedi e conjectura Reiskii, προσθεῖη Steph.
cum libris MSS.

21, 2. πεύσεται] πύσεται Steph.

3. πρὸς ἐμ' ὁμολ.] „M. πρὸς σε ἐμοὶ ὁμολ.“ Steph. in marg.

22, 4. Σώστρατος Venet. Σώσαστρατος Steph.

τῆδεος καὶ φίλος. τρύτην ἡλίου δεδυκότος λόντι ἐξ ἀγροῦ
 ἀπήντησα· εἰδὼς δ' ἐγὼ ὅτι τεχνικαῦτα ἀφιγμένοις οὐδένα
 καταλήφαιτο οἴκοι τῶν ἐπιτηθείων, ἐκέλευον συνδυναμεῖν
 καὶ ἰλδόντες οἴκαδε ὡς ἐμὲ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπερφῶν
 23 ἰδεῖν πνύμεν. ἐπειδὴ δὲ καλῶς αὐτῷ εἶχεν, ἐκεῖνος μὲν
 ἀπὼν ὄρχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθευδον· ὁ δ' Ἑρατοσθένης, ὡς ἂν-9
 ὄρες, εἰσέρχεται, καὶ ἡ θεράπαινα ἐπεγείρασά με εὐθύς
 φράζει ὅτι ἔνδον ἐστὶ. καὶ γὰρ εἰπὼν ἐκέλευν ἐπιμελεῖσθαι τῆς
 θύρας, καταβὰς σιωπῇ ἐξέρχεται καὶ ἀφικνούμεν· ὡς τὸν
 καὶ τὸν· καὶ τοὺς μὲν ἔνδον κατέλαβον, τοὺς δὲ οὐκ ἐπι-
 24 δημοῦντας εὗρον. παραλαβὼν δ' ὡς οἶόν τε ἦν πλείστους
 ἐκ τῶν παρόντων ἐβάδιζον. καὶ δᾶδας λαβόντες ἐκ τοῦ
 ἐγγύτατα καπηλείου εἰσερχόμεθα, ἀνεωγμένης τῆς θύρας
 καὶ ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου παρεσκευασμένης. ὥσαντες δὲ τὴν
 θύραν τοῦ δωματίου οἱ μὲν πρῶτοι εἰσιόντες ἔτι εἰδομεν
 αὐτὸν κατακείμενον παρὰ τῇ γυναικί, οἱ δ' ὕστερον ἐν τῇ
 25 κλινῇ γυμνὸν ἐστηκότα. ἐγὼ δ', ὡς ἄνδρες, πατάξας κατα-
 βάλλω αὐτὸν καὶ τὰ χεῖρε περιαγαγὼν εἰς τοῦπισθεν καὶ
 θήσας ἡρώτων, διὰ τί ὑβρίζει εἰς τὴν οὐκ ἀνιτήν ἐμὴν εἰς-
 26 τεινε μὴ αὐτὸν κτεῖναι, ἀλλ' ἀργύριον πράξασθαι. ἐγὼ δ'
 εἶπον ὅτι οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος,
 ὃν σὺ παραβαίνων περὶ ἐλάττονος τῶν ἡδονῶν ἐποιήσω,
 καὶ μᾶλλον εἴλου τοιοῦτον ἁμάρτημα ἐξαμαρτάνειν εἰς τὴν
 γυναικα τὴν ἐμὴν καὶ εἰς τοὺς παῖδας τοὺς ἐμούς ἢ τοῖς
 27 νόμοις πεῖθεσθαι καὶ κόσμιος εἶναι. οὕτως, ὡς ἄνδρες,
 ἐκεῖνος τούτων ἔτυχεν ὥνπερ οἱ νόμοι κελεύουσι τοὺς τὰ
 τοιαῦτα πράττοντας, οὐκ εἰσαρπασθεῖς ἐκ τῆς ὁδοῦ, οὐδ'

22, 6. οὐδένα] Sic de suo dedit Bekk. pro οὐδὲν ἂν, uti in libris MSS. et éditione Steph. scriptum legitur.

23, 5. ὡς marg. Ald. Lugd. εἰς Steph.

24, 8. ἐγγύτατα mg. Ald. Lugd. ἐγγυτάτου Steph.

5. πρῶτοι] πρῶτον Steph.

26, 3. ἐποιήσω, quod coniectura assecutus est Cornes. ad Isocrat. P. II. p. 290. dedi cum Bekk. et Bremio. ἐποιήσας Steph. et MSS.

27, 2. ὥνπερ οἱ νόμοι mg. Ald. Lugd. ὥνπερ καὶ νόμοι Steph.

ἐπὶ τῶν ἐστίνων καταφυγῶν, ὥσπερ αὐτοὶ λέγουσι· πῶς γὰρ
 ἂν, ὅστις ἐν τῷ θαυμασίῳ πλημμελεῖ κατέπεσεν εὐθύς, πε-
 ριέσσευα δ' αὐτοῦ τῷ χεῖρα, ἐνδον δ' ἦσαν ἄνθρωποι
 τοσοῦτοι, οὓς διαφονεῖν οὐκ ἔδύνατο οὔτε σίδηρον οὔτε
 ῥῖλον οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἔχων, ὃ τοὺς εἰσελθόντας ἂν ἡμύ-
 νατο. ἀλλ', ὡς ἄνδρες, οἶμαι καὶ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι οἱ μὴ 28
 καὶ δίκαια πράττοντες οὐχ ὁμολογοῦσι τοὺς ἐχθροὺς λέγειν
 ἀληθῆ, ἀλλ' αὐτοὶ ψευδομέναι καὶ τὰ τοιαῦτα μηχανώμα-
 νοὶ ὁργὰς τοῖς ἐχθροῖσι κατὰ τῶν τὰ δίκαια πράττοντων
 παρασκευάζουσι. Πρῶτον μὲν οὖν ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

Οὐκ ἡμιτισβήτει, ὡς ἄνδρες, ἀλλ' ὁμολόγει ἀδικεῖν, 29
 καὶ ὅπως μὲν μὴ ἀποθάνῃ ἡντιβόλαι καὶ ἰκέτευεν, ἀποτί-
 νειν δ' ἐτόιμος ἦν χρήματα. ἐγὼ δὲ τῷ μὲν ἐκείνου τιμή-
 ματι οὐ συνεχώρουν, τὸν δὲ τῆς πόλεως νόμον ἤξιουν εἶ-
 ναι κυριώτερον, καὶ ταύτην ἔλαβον τῆς δίκης, ἣν ὑμεῖς
 δικαιωτάτην εἶναι ἡγησάμενοι τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύου-
 σιν ἐτάξατε. Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτου τὸν νόμον ἐκ τῆς στήλης 30
 τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου.

NOMOS.

Ἀκούετε, ὡς ἄνδρες, ὅτι αὐτῷ τῷ δικαστηρίῳ ἐγὼ ἐξ
 Ἀρείου πάγου, ὃ καὶ πατέρων ἔστι καὶ ἐφ' ὑμῶν ἀποδίδο-
 ται τοῦ φόνου τὰς δίκας διακρίνειν, διαφύχθην εἰρηται τοῦ.

27, 5. πλημμελεῖ est emendatio Toupit ad Suid. T. II. p. 298. et Valckenarii ad Herodot. V, 120., confirmata a Vind., codice Augeri B. et tribus, ut videtur, Bekkeri libris. πο-
 δηγῆς Steph. ποδισθεῖς mg. Ald. Lugd.

7. ἐδύνατο] ἡδύνατο Steph.

28, 2. τὰ δίκαια] τὰ, om. Venet.

3. ἀληθῆ] τὰληθῆ Steph.

30, 3. ΝΟΜΟΣ om. Steph.

5. ἐφ' ὑμῶν] ἐφ' ὁμῶν Steph.

τον μὴ καταγινώσκειν φόνου, ὅς ἂν ἐπὶ δάμαρτι τῇ ἐαν-
 31 τοῦ μοιχὸν λαβὼν ταύτην τὴν τιμωρίαν ποιήσῃται. καὶ
 οὕτω σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δι-
 καία ταῦτα ἡγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς
 ταῖς ἐλάττονος ἀξίας τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκε. καίτοι
 δῆλον ὅτι, εἴ τινα εἶχε ταύτης μείζω τιμωρίαν ἐπὶ ταῖς
 γαμεταῖς, ἐποίησεν ἄν· νῦν δὲ οὐχ οἷός τε ὦν ταύτης
 ἰσχυροτέραν ἐπ' ἐκείναις ἐξευρεῖν, τὴν αὐτὴν καὶ ἐπὶ ταῖς
 παλλακαῖς ἡξίωσε γίνεσθαι. Ἀνάγνωθι δέ μοι καὶ τοῦτον
 τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ

32 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι κελεύει, ἐάν τις ἀνδραπομὴν ἐλεύ-
 θερον ἢ παιδα αἰσχρὴν βία, διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλῃν.
 ἐάν δὲ γυναῖκα, ἐφ' αἵσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς
 αὐτοῖς ἐνέχεσθαι. οὕτως, ὦ ἄνδρες, τοὺς βιαζομένους
 ἐλάττονος ζημίας ἀξίους ἡγήσατο εἶναι ἢ τοὺς πείδοντας.
 τῶν μὲν γὰρ θάνατον κατέγνω, τοῖς δὲ διπλὴν ἐποίησε
 33 τὴν βλάβην, ἡγούμενος τοὺς μὲν διαπραττομένους βία
 ὑπὸ τῶν βιασθέντων μισεῖσθαι, τοὺς δὲ πείσαντας οὕτως
 αὐτῶν τὰς ψυχὰς διαφθεῖρειν, ὥστ' οἰκειότερας αὐτοῖς
 ποιεῖν τὰς ἀλλοτριὰς γυναῖκας ἢ τοῖς ἀνδράσι, καὶ πᾶσαν
 ἐπ' ἐκείνοις τὴν οἰκίαν γεγονέναι, καὶ τοὺς παῖδας ἀδή-
 λους εἶναι ὁποτέρων τυγχάνουσιν ὄντες, τῶν ἀνδρῶν ἢ
 τῶν μοιχῶν· ἀνδ' ὦν ὁ τὸν νόμον τιθεὶς θάνατον αὐτοῖς
 34 ἐποίησε τὴν ζημίαν. Ἐμοῦ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οἱ μὲν νό-
 μοι οὐ μόνον ἀπεγνωκότες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ καὶ κεκε-
 λευκότες ταύτην τὴν δίκην λαμβάνειν· ἐν ὑμῖν δ' ἐστὶ πό-
 35 τερον χρὴ τούτους ἰσχυροὺς ἢ μηδενὸς ἀξιολογεῖν εἶναι. ἐγὼ
 μὲν γὰρ οἶμαι πάσας τὰς πόλεις διὰ τοῦτο τοὺς νόμους

32, 1. ὁ om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

2. διπλὴν mg. Ald. Lugd. διπλοῦν Steph.

3. γυναῖκα] γυναῖκας Steph.

33, 7. τιθεῖς] θεῖς mavult Bekk.

35, 2. μὲν om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

ἰδιδεσθαι, ἵνα, περὶ ὧν ἂν πραγμάτων ἀπορῶμεν, παρὰ
 τούτους ἐλθόντες σκεψώμεθα ὅτι ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. οὐ-
 τοι τοίνυν περὶ τῶν τοιούτων τοῖς ἀδικουμένοις τοιαύτην
 δίκην λαμβάνειν παθακελεύονται· οἷς ὑμᾶς ἀξιῶ τὴν αὐ-36
 τὴν γνώμην ἔχειν· εἰ δὲ μὴ, τοιαύτην ἄδειαν τοῖς μοιχοῖς
 ποιήσετε, ὥς καὶ τοὺς κλέπτας ἐπαρεῖτε φάσκειν μοιχοὺς
 εἶναι, εὖ εἰδότες ὅτι, ἐὰν ταύτην τὴν αἰτίαν περὶ ἑαυτῶν
 λέγωσι καὶ ἐπὶ τούτῳ φάσκωσιν εἰς τὰς ἀλλοτριὰς οἰκίας
 εἰσελθάναι, οὐδεὶς αὐτῶν ἄψεται. πάντες γὰρ εἰδονται ὅτι
 τοὺς μὲν νόμοις τῆς μοιχείας χαίρειν ἔαν δεῖ, τὴν δὲ ψῆ-
 φον τὴν ὑμετέραν δεδιέναι· αὕτη γὰρ ἐστὶ πάντων τῶν
 ἐν τῇ πόλει κυριωτάτη. Σκέψασθε [δ'], ὧ ἄνδρες· κατῆ-37
 γοροῦσι γὰρ μου ὡς ἐγὼ τὴν θεράπαιναν ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡμέρᾳ μετελθεῖν ἐκέλευσα τὸν νεανίσκον. ἐγὼ δὲ, ὧ ἄν-
 δρες, δίκαιον μὲν ἂν ποιεῖν ἡγούμην ὥτινιοῦν τρόπῳ
 τὸν τὴν γυναικα τὴν ἐμὴν διαφθείραντα λαμβάνων. εἰ μὲν38
 γὰρ λόγων εἰρημένων, ἔργου δὲ μηδεὸς γεγεννημένου με-
 τελθεῖν ἐκέλευον ἐκείνον, ἡδίκουν ἂν· εἰ δὲ ἤδη πάντων
 διαπεπραγμένων καὶ πολλάκις εἰσεληλυθότος εἰς τὴν οἰ-
 κίαν τὴν ἐμὴν ὥτινιοῦν τρόπῳ ἐλάβανον αὐτὸν, σωφρο-
 νεῖν ἐμαυτὸν ἡγούμην. σκέψασθε δὲ ὅτι καὶ ταῦτα ψεύ-39
 δονται· θαδίως δὲ ἐκ τῶνδε γνώσεσθε. ἐμοὶ γὰρ, ὧ ἄν-
 δρες, (ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον) φίλος ὢν Σώστρατος καὶ
 οἰκείως διακειμένος ἀπαντήσας ἐξ ἀγροῦ περὶ ἡλίου δυ-
 σμᾶς συνεδείπνει· καὶ ἐπειδὴ καλῶς εἶχεν αὐτῷ, ἀπιὼν
 ὤχετο. καίτοι πρότερον μὲν, ὧ ἄνδρες, ἐνθυμήθητε ὅτι,40
 εἰ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβούλευον Ἐρατοσθένει, πότε-
 ρον ἢν μοι κρεῖττον αὐτῷ ἑτέρῳθι δειπνεῖν ἢ τὸν συνδει-
 πνήσοντά μοι εἰσαγαγεῖν; οὕτω γὰρ ἂν ἤττον ἐτόλμησεν

36, 8. τὴν ὑμετέραν] τὴν om. Steph., add. Venet.

ib. ἐστὶ Venet., ἐπὶ Steph.

37, 1. [δ'] om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

4. μὲν | ἐμὲ Steph.

39, 5. ἐπειδὴ Venet. ἐπεὶ δὲ Steph.

40, 3. ἢ τὸν] ἢ καὶ τὸν mg. Ald. Lugd.

4. μοι om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

ἐκεῖνος εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν. εἶτα δοκῶ ἂν ὑμῖν τὸν
 συνδεικνύοντα ἄφελς μόνος καταλειφθῆναι καὶ ἔρημος γε-
 νέσθαι, ἢ κελεύειν ἐκείνον μένειν, ἵνα μετ' ἐμοῦ τὸν μοι-
 41 χρόν τιμωρεῖτο; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν,
 τοῖς ἐπιτηδεύουσιν μεθ' ἡμέραν παραγγεῖλαι καὶ κελεύσαι αὐ-
 τοὺς συλλεγεῖν εἰς οἰκίαν τῶν φίλων τῶν ἐγγυτάτω, μᾶλ-
 λου ἢ, ἐπειδὴ τάχιστα ἡσθόμην, τῆς νυκτὸς περιτρέχειν,
 οὐκ εἰδὼς ὄντινα οἴκοι καταλήψομαι καὶ ὄντινα ἔξω; καὶ
 ὥς Ἀρμόδιον μὲν καὶ τὸν δεῖνα ἦλθον οὐκ ἐπιδημιούντας
 (οὐ γὰρ ἦδεν), ἑτέρους δὲ οὐκ ἔνδον ὄντας κατέλαβον,
 42 οὓς δ' οἷός τε ἦν λαβὰν ἐβάδιζον. καίτοιγε εἰ προῆδεν,
 οὐκ ἂν δοκῶ ὑμῖν καὶ θεράποντας παρασκευάσασθαι καὶ
 πρὸς φίλοις παραγγεῖλαι, ἵν' ὥς ἀσφαλέστατα μὲν αὐτοὺς
 εἰσῆγειν (τί γὰρ ἦδεν εἰ τι κακείνους εἶχε σιδήριον;), ὥς
 μετὰ πλείστων δὲ μαρτύρων τὴν τιμωρίαν ἐποιούμην, νῦν
 43 δ' οὐδὲν εἰδὼς τῶν ἐσομένων ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ, οὓς οἷός
 τε ἦν παρέλαβον. Καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· σκέψασθε
 δὲ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς οὕτω περὶ τούτου τοῦ πράγματος,
 ζητοῦντες εἰ τις ἐμοὶ καὶ Ἐρατοσθένει ἐχθρὰ γεγένηται
 44 πώποτε πλὴν ταύτης. οὐδεμίαν γὰρ εὐρήσατε· οὔτε γὰρ
 συκοφαντῶν γραφάς με ἐγράψατο, οὔτε ἐβάλλειν ἐκ τῆς
 πόλεως ἐπεχείρησεν, οὔτε ἰδίας δίκας ἐδικάζετο, οὔτε συν-
 ῆδει κακὸν οὐδὲν ὃ ἐγὼ δεδιώς μὴ τις πύθεται ἐπεθύ-
 μουν αὐτὸν ἀπολέσαι, οὔτε, εἰ ταῦτα διεπραξάμην, ἡλι-
 45 ζον [μὲν] χρήματα λήψεσθαι· ἔνιοι γὰρ τοιούτων πραγμά-
 των ἕνεκεν θάνατον ἀλλήλοις ἐπιβουλεύουσι. τοσοῦτον
 τοίνυν δεῖ ἢ λουδογρία ἢ παροιμία ἢ ἄλλη τις διαφορὰ ἡμῖν 96

41, 5. καταλήψομαι Venet. καταλείψομαι Steph.

42, 5. ἐποιούμην] ἐποίησάμην mg. Ald. Lugd.

8. ΜΑΡΤΥΡΕΣ mg. Ald. Lugd. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ Steph.

43, 8. γεγένηται πώποτε] πώποτε γεγένηται Steph. Idem et Brem.
 lin. 2. οὕτως pro οὕτω.

44, 6. [μὲν] Sine uncis Steph.

γεγονέναι, ὥστε οὐδὲ ἑσπερίως ἦν τὸν ἄνθρωπον πώποτε
 πλὴν ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτί. τί ἂν οὖν βουλόμενος ἐγὼ τοιοῦ-
 τον κίνδυνον ἐκινδύνευον, εἰ μὴ τὸ μέγιστον τῶν ἀδικη-
 μάτων ἦν ἐπ' αὐτοῦ ἡδικοημένος; ἔπειτα παρακαλέσας αὐ-46
 τὸς μάρτυρας ἠσέβουν, ἔξόν μοι, εἴπερ ἀδίκως ἐπεθύμουν
 αὐτὸν ἀπολέσαι, μηδὲνα μοι τούτων συνειδέει; Ἐγὼ μὲν47
 οὖν, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἰδίαν ὑπὲρ ἑμαντοῦ νομίζω ταύτην
 γενέσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀπάσης· οἱ
 γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες οἷα τὰ ἄθλα πρόκειται
 τῶν τοιοῦτων ἀμαρτημάτων, ἤττον εἰς τοὺς ἄλλους ἐξα-
 μαρτήσονται, ἐὰν καὶ ὑμᾶς δρῶσι τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχον-
 τας. εἰ δὲ μὴ, πολὺ κάλλιον τοὺς μὲν καμμένους νόμους48
 ἐξαλείψαι, ἑτέρους δὲ θείναι, οὔτινες τοὺς μὲν φυλάττον-
 τας τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ταῖς ξημίαις ξημιώσουσι, τοῖς
 δὲ βουλομένοις εἰς αὐτάς ἀμαρτάνειν πολλὴν ἄδειαν ποιή-
 σουσι. πολὺ γὰρ εὐτὼ δικαιότερον ἢ ὑπὸ τῶν νόμων49
 τοὺς πολίτας ἐνεδρεύεσθαι, οἱ κελεύουσι μὲν, ἐὰν τις μοι-
 χὸν λάβῃ, ὅ τι ἂν βούληται χρῆσθαι, οἱ δ' ἀγῶνες δεινό-
 τεροι τοῖς ἀδικουμένοις καθεστήκασιν ἢ τοῖς παρὰ τοὺς
 νόμους τὰς ἄλλοτριὰς καταισχύνουσι γυναῖκας. ἐγὼ γὰρ50
 νῦν καὶ περὶ τοῦ σώματος καὶ περὶ τῶν χρημάτων καὶ
 περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων κινδυνεύω, ὅτι τοῖς τῆς πό-
 λεως νόμοις ἐπειμώμην.

45, 3. οὐδὲ] οὔτε Steph., οὐδὲ Venet.

4. ἂν om. Steph., add. Venet.

46, 3. τούτων] τούτων Venet.

47, 5. ἐξαμαρτήσονται mg. Ald, Lugd. ἐξαμαρτήσουσιν Steph.

6. ἐὰν καὶ] ἐὰν δὲ Steph., in marg. „M. ἐὰν γε.“

48, 4. ἄδειαν mg. Ald, Lugd., cum in Aldina scriptum sit ἑνδμιν.

50, 3. τῆς πόλεως] τῆς om. Steph., add. Venet.

Π.
ΑΥΣΙΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΟΣ
ΤΟΙΣ
ΚΟΡΙΝΘΙΑΝ ΒΟΗΘΟΙΣ

1. **Ε**ἰ μὲν ἤκουσεν οὖν ἐν εἴναι, ὃ παρὶς ἐπὶ τῷ
τῷ τῷ, λόγῳ δηλώσει τὴν τὴν ἐνθάδε παρὶς ἀνδρῶν
ἀρετὴν, ἐμμεψάμην ἂν τοῖς ἐπαγγελάσιν ἐπὶ αὐτοῖς ἐξ οὐ-
ρανῶν ἡμερῶν λέγειν. ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὃ πᾶς
χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἔσθαι παρασκευάσαι καὶ τούτων
ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ προεταμένη τῶν
ἐνθάδε λεγόντων ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιῆσαι, ἥγου-
μένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς καὶ πᾶσι ἀκού-
σάντων ευχαρίστησιν. ὅμως δὲ ὁ μὲν λόγος μοι περὶ πάντων,
ὁ δ' ἄγων οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς προ-
τερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκύνες. τούτῳ γὰρ ἀφθονίαν πα-
ρασκεύασεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιῶν δυσχερέως
καὶ τοῖς εἶπεν βουληθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς
πνεύματις περὶ αὐτῶν εἰρησθῆναι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις
ἐκείνῳ, ὅτε γὰρ γῆς ἀπαιροὶ οὔτε θαλάττης οὐδε μίαν,

1. 4. πᾶσιν, ἐπὶ πᾶσιν Steph.
2. 1. ἡμῶν δὲ Cl. commentat. crit. p. 89.
3. πρὸς τούτων, περὶ τούτων Leid.
7. ἐκείνῳ γινώσκων, Leid. ἐξόν Steph.

πανταχοῦ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐτῶν
ἐκθουήτες κακὰ τὰς τούτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιούς κινδύνους τῶν³
προγόνων δίδειμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβών· ἄξιον
γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀκείνων μεμνήσθαι, ὑμνοῦντας
μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν
ᾠγαῖς, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις,
κιδεύοντες δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶν-
τας. Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρσας μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγα-⁴
ῆρες· οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, μό-
ναι μὲν ὠκλισμέναι αἰδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ
τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβάσαι, οἷς ἀνεπίστως δι-
ἐκρίβαν τῶν ἐναντίων ἦρουν μὲν τοὺς φεύγοντας,
ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐ-
φυλίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναικες· πλέον
γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέ-
αις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν καὶ ἔργῳ μὲν⁵
τοὺς περὶ αὐτάς καταδεδουλωμέναι, λόγῳ δὲ περὶ τῆσδε
τῆς χώρας ἀκούουσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ με-
γάλης ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν
ἐθνῶν ἐστράτευσαν ἐπὶ τῇδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ'
ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ἐκτέσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει
καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον
ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωματικῶν ἐδοξαν εἶναι γυ-

2, 9. πανταχοῦ] πανταχῇ. Vimar. Leid.

3, 8. πᾶσιν ἀνθρώποις] „Emendator. πάντας ἀνθρώπους.“ mg.
Ald. Lugd.

5. μνήμῃς Vimar. Leid. mg. Ald. Lugd. Steph. et Bekk. γνώμῃς
Ald. et Reisk.

ib. τοῖς τῶν τεθν.] τῶν om. Steph. et Vimar., add. Leid. et mg.
Ald. Lugd.

6. ἔργοις] Sic Vimar. pro Ald. λόγοις.

4, 1. γὰρ] μὲν γὰρ Steph., μὲν om. Leid.

2. μόναι μὲν Leid. et Vimar. μόναι δὲ Steph.

6. ἐνομίζοντο δὲ] δὲ omitti vult Bekk. (in Add. et Corr. p. 695.)

8. ἰδέαις] Sic Vimar. pro Ald. ἰδίαις.

5, 2. τοὺς περὶ] τὸ περὶ Leid.

7. τῆς προτέρας] ἄλλης τοῖς προτέροις Vimar.

Π.

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ 190
ΤΟΙΣ
ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

1 **Ε**ἰ μὲν ἡγοῦμην οἶόν τε εἶναι, ὃ παρόντες ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετὴν, ἐμεμφάμην ἂν τοῖς ἐπαγγεῖλασιν ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλίγων ἡμερῶν λέγειν· ἐπειδὴ δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ πᾶς χρόνος οὐχ ἱκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς τούτων ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ προνοουμένη τῶν ἐνθάδε λεγόντων ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιείσθαι, ἡγουμένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς παρὰ τῶν ἀκουσάντων τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν λόγος μοι περὶ τούτων, ὁ δ' ἄγων οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότες. τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν παρεσκεύασεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ τοῖς εἰπεῖν βουληθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρησθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελειφθαι, ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐξεῖναι εἰπεῖν. οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς,

1, 4. πᾶσιν] τοῖς πᾶσιν Steph.

2, 1. ὅμως δὲ] Cf. commentat. crit. p. 89.

ib. περὶ τούτων] περὶ τούτου Leid.

7. ἐξεῖναι Vimar. Leid. ἐξῆν Steph.

πανταχοῦ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐτῶν
πενθοῦντες ἀκακὰ τὰς ταύτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

Πρῶτον μὲν οὖν τοὺς παλαιούς κινδύνους τῶν³
προγόνων διέμει, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβάν· ἄξιον
γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις ἀκείνων μεμνησθαι, ὑμνοῦντας
μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν
μνήμας, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις,
παιδεύοντες δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶν-
τας. Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγα-⁴
τέρες· οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν, μό-
ναι μὲν ἀπλισμέναι αἰδήρῳ τῶν περὶ αὐτὰς, πρῶται δὲ
τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβαῖναι, οἷς ἀνεκλίστως δι-
ἀπείριαν τῶν ἐναντίων ἤρουν μὲν τοὺς φεύγοντας,
ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐ-
φυλίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλεον
γὰρ ἐφόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέ-
αις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν καὶ ἔργῳ μὲν⁵
τοὺς περὶ αὐτὰς καταδεδουλευμέναι, λόγῳ δὲ περὶ τῆσδε
τῆς χώρας ἀκούουσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ με-
γάλῃς ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν
ἐθνῶν ἐστράτευσαν ἐπὶ τήνδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ'
ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ἐκτέθαιτο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει
καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον
ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωματικῶν ἔδοξαν εἶναι γυ-

2, 9. πανταχοῦ] πανταχῇ. Vimar. Leid.

3, 8. πᾶσιν ἀνθρώποις] „Emendator. πάντας ἀνθρώπους.“ mg.
Ald. Lugd.

5. μνήμας Vimar. Leid. mg. Ald. Lugd. Steph. et Bekk. γνώμας
Ald. et Reisk.

ih. τοῖς τῶν τεθν. τῶν om. Steph. et Vimar., add. Leid. et mg.
Ald. Lugd.

6. ἔργοις] Sic Vimar. pro Ald. λόγοις.

4, 1. γὰρ] μὲν γὰρ Steph., μὲν om. Leid.

2. μόναι μὲν Leid. et Vimar. μόναι δὲ Steph.

6. ἐνομίζοντο δὲ] δὲ omitti vult Bekk. (in Add. et Corr. p. 695.)

8. ἰδέαις] Sic Vimar. pro Ald. ἰδίαις.

5, 2. τοὺς περὶ] τὸ περὶ Leid.

7. τῆς προτέρας] ἄλλης τοῖς προτέροις Vimar.

II.

ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ 190

ΤΟΙΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ ΒΟΗΘΟΙΣ.

1 **Ε**ἰ μὲν ἡγούμην οἶόν τε εἶναι, ὦ παρόντες. ἐπὶ τῷδε τῷ τάφῳ, λόγῳ δηλῶσαι τὴν τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετὴν, ἐμεμψάμην ἂν τοῖς ἐπαγγελίας ἐπ' αὐτοῖς ἐξ ὀλίγων ἡμερῶν λέγειν. ἐπειδὴ δὲ πᾶσαν ἀνθρώποις ὁ πᾶς χρόνος οὐκ ἱκανὸς λόγον ἴσον παρασκευάσαι τοῖς τούτων ἔργοις, διὰ τοῦτο καὶ ἡ πόλις μοι δοκεῖ προνοουμένη τῶν ἐνθάδε λεγόντων ἐξ ὀλίγου τὴν πρόσταξιν ποιεῖσθαι, ἡγουμένη οὕτως ἂν μάλιστα συγγνώμης αὐτοὺς παρὰ τῶν ἀκουσάντων τυγχάνειν. ὅμως δὲ ὁ μὲν λόγος μοι περὶ τούτων, ὁ δ' ἄγων οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλὰ πρὸς τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. τοσαύτην γὰρ ἀφθονίαν παρεσκεύασεν ἡ τούτων ἀρετὴ καὶ τοῖς ποιεῖν δυναμένοις καὶ τοῖς εἰπεῖν βουλευθεῖσιν, ὥστε καλὰ μὲν πολλὰ τοῖς προτέροις περὶ αὐτῶν εἰρησθαι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκεῖνοις παραλείφθαι, ἱκανὰ δὲ καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐξεῖναι εἰπεῖν. οὔτε γὰρ γῆς ἄπειροι οὔτε θαλάττης οὐδεμιᾶς,

1, 4. πᾶσιν] τοῖς πᾶσιν Steph.

2, 1. ὅμως δὲ] Cf. commentat. crit. p. 89.

ib. περὶ τούτων] περὶ τούτου Leid.

7. ἐξεῖναι Vimar. Leid. ἐξῆν Steph.

πανταχοῦ δὲ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις οἱ τὰ αὐτῶν
κινθονῦντες κακὰ τὰς τοῦτων ἀρετὰς ὑμνοῦσι.

Πρώτον μὲν οὖν τοῖς παλαιοῖς κινδύνους τῶνδ'
προγόνων διέμι, μνήμην παρὰ τῆς φήμης λαβὼν· ἄξιον
γὰρ πᾶσιν ἀνθρώποις κἀκείνων μεμνήσθαι, ὑμνοῦντας
μὲν ἐν ταῖς εἰδαῖς, λέγοντας δ' ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν
μνήμας, τιμῶντας δ' ἐν τοῖς καιροῖς τοῖς τοιούτοις,
παιδευομένους δ' ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων ἔργοις τοὺς ζῶν-
τας. Ἀμαζόνες γὰρ Ἄρεος μὲν τὸ παλαιὸν ἦσαν θυγα-
τέρες· οἰκοῦσαι δὲ παρὰ τὸν Θερμῶδοντα ποταμὸν, μό-
ναι μὲν ὥπλισμέναι σιδήρῳ τῶν περὶ αὐτάς, πρῶται δὲ
τῶν πάντων ἐφ' ἵππους ἀναβάσαι, οἷς ἀνελπίστως δι'
ἀκρίαν τῶν ἐναντίων ἤρουν μὲν τοὺς φεύγοντας,
ἀπέλειπον δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζοντο δὲ διὰ τὴν εὐ-
φυλίαν μᾶλλον ἄνδρες ἢ διὰ τὴν φύσιν γυναῖκες· πλείον
γὰρ ἐδόκουν τῶν ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς διαφέρειν ἢ ταῖς ἰδέ-
αις ἐλλείπειν. ἄρχουσαι δὲ πολλῶν ἐθνῶν καὶ ἔργῳ μὲν
τοὺς περὶ αὐτάς καταδεδουλωμένοι, λόγῳ δὲ περὶ τῆσδε
τῆς χώρας ἀκοτόουσαι κλέος μέγα, πολλῆς δόξης καὶ με-
γάλης ἐλπίδος χάριν παραλαβοῦσαι τὰ μαχιμώτατα τῶν
ἐθνῶν ἐστράτευσαν ἐπὶ τῆνδε τὴν πόλιν. τυχοῦσαι δ'
ἀγαθῶν ἀνδρῶν ὁμοίως ἐκτῆσαντο τὰς ψυχὰς τῇ φύσει
καὶ ἐναντίαν τὴν δόξαν τῆς προτέρας λαβοῦσαι μᾶλλον
ἐκ τῶν κινδύνων ἢ ἐκ τῶν σωματῶν ἐδοξαν εἶναι γυ-

2, 9. πανταχοῦ] πανταχῇ Vimar. Leid.

3, 8. πᾶσιν ἀνθρώποις] „Emendator. πάντας ἀνθρώπους.“ mg.
Ald. Lugd.

5. μνήμας Vimar. Leid. mg. Ald. Lugd. Steph. et Bekk. γνώμας
Ald. et Reisk.

ib. τοῖς τῶν τεθν. τῶν om. Steph. et Vimar., add. Leid. et mg.
Ald. Lugd.

6. ἔργοις] Sic Vimar. pro Ald. λόγοις.

4, 1. γὰρ] μὲν γὰρ Steph., μὲν om. Leid.

2. μόναι μὲν Leid. et Vimar. μόναι δὲ Steph.

6. ἐνομίζοντο δὲ] δὲ omitti vult Bekk. (in Add. et Corr. p. 695.)

8. ἰδαίς] Sic Vimar. pro Ald. ἰδαίς.

5, 2. τοὺς περὶ] τὸ περὶ Leid.

7. τῆς προτέρας] ἄλλοις ταῖς προτέροις Vimar.

δυναίτες· μόναις δ' αἰτιάς οὐκ ἐγγένετο ἐν τῶν ἡμαρ- 191
τημένων μαθούσαις περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλευσα-
σθαι οὐδ' οἴκαδε ἀπαλθούσαις ἀπαγγεῖλαι τὴν ἐν σφετέ-
ραν αὐτῶν δυστυχίαν καὶ τὴν τῶν ἡμετέρων προγόνων
ἀρετὴν· αὐτοῦ γὰρ ἀποθανοῦσαι καὶ δοῦσαι δίκην τῆς
ἀνοίας τῆσδε μὲν τῆς πόλεως διὰ τὴν ἀρετὴν ἀδανάτων
μνήμην ἐποιήσαντο, τὴν δὲ ἐαυτῶν πατρίδα διὰ τὴν ἐν-
θάδε συμφορὰν ἀνώνυμον κατέστησαν. ἐκεῖνα μὲν
οὖν τῆς ἀλλοτρίας ἀδίκως ἐπιθυμήσασαι τὴν ἐαυτῶν δι-
καίως ἀπώλεσαν.

7 Ἀθράστου δὲ καὶ Πολυνείκους ἐπὶ Θήβας στρατεύ-
σάντων καὶ ἡττηθέντων μάχῃ, οὐκ ὥντων Καδμείων
θάπτειν τοὺς νεκροὺς, Ἀθηναῖοι ἡγησάμενοι ἐκείνους
μὲν εἴ τι ἥδικον ἀποθανόντας δίκην ἔχειν τῇ μεγα-
στην, τοὺς δὲ κάτω τὰ αὐτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ
μεινομένων τοὺς ἄνω θεοὺς ἀσεβῆσθαι, τὸ μὲν πρῶ-
τον ἐμφαντες κήρυκας ἰδέοντο αὐτῶν δοῦναι τῶν νε-
κρῶν ἀναίρεσιν, νομίζοντες ἀνδρῶν μὲν ἀραδῶν εἶναι
ζῶντας τοὺς ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι, ἀπιστούντων δὲ
σφίσι αὐτοῖς ἐν τοῖς τῶν τεθνεώτων σώμασι τὴν εὐψυ-
χίαν ἐπιδεικνύσθαι· οὐ δυνάμενοι δὲ τούτων τῶν
ἐστράτευσαν ἐπ' αὐτοὺς, σὺδεμῖα διαφορᾶς πρότερον
πρὸς Καδμείους ὑπαρχούσης, οὐδὲ τοῖς ζῶσιν Ἀργείων
οἰαριζόμενοι, ἀλλὰ τοὺς τεθνεώτας ἐν τῷ πολέμῳ ἄξιον

6, 2. περὶ τῶν λοιπῶν ἄμεινον βουλευσασθαι] ἄμεινον περὶ τῶν
λοιπῶν βουλεύσασθαι Bekk. περὶ τῶν λοιπῶν βουλευσα-
σθαι ἄμεινον Leid.

5. δοῦσαι δίκην τῆς ἀνοίας] δίκην τῆς ἀνοίας δοῦσαι Bekk.

7. ἐποιήσαντο - κατέστησαν] ἐποίησαν - κατέστησαντο manult
Bekk.

9. ἐαυτῶν Leid. Vimar. αὐτῶν Steph.

7, 2. Καδμείων] τῶν Καδμείων Steph., articulum om. Leid.

5. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

6. μεινομένων] μὴ γενομένων Leid. et (pro δὲ μεινομ., quod
Aldina habet) Vimar.

7. τῶν] τὴν τῶν Bekk.

3, 2. δὲ σφίσι] δὲ καὶ σφίσι mg. Ald. Lugd.

6. ὑπαρχούσης] αὐτοῖς ὑπαρχούσης Bekk. Sed cf. §. 14, 2.

τας τῶν νομιζομένων τυγχάνειν πρὸς τοὺς ἑτέρους ὑπὲρ,
ἄφοπτότερον ἐκινδύνευσαν, ὑπὲρ μὲν τῶν, ἵνα μὴ κέτι
εἰς τοὺς τεθνεώτας ἐξαμαρτάνοντες. πλείω περὶ τοὺς
θεοὺς ἐξυβρίσωσιν, ὑπὲρ δὲ τῶν ἑτέρων, ἵνα μὴ πρότα-
ρον εἰς τὴν αὐτῶν ἀπέλθωσι. πατρίου τιμῆς ἀνυψήσαν-
τες καὶ Ἑλληνικοῦ νόμου στεφθεμένοι καὶ κοινῆς ἐλαί-
δος ἡμαρτηκότες. ταῦτα θάνατον θάνατες καὶ πᾶς ἐν τῷ¹⁰
πολέμῳ τύχας ποινὰς ἀπάντων ἀνθρώπων νομίζοντες,
πολλοὺς μὲν πολεμίους πῶμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες.
σύμμαχον ἐπὶ πᾶσι μαχόμενοι. καὶ οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης
ἐκπεσόντες μείζονος παρὰ Καδμείων τιμωρίας ἐπεθύμη-
σαν, ἀλλ' ἐκείνοις μὲν ἀντὶ τῆς ἀσεβείας τὴν ἑαυτῶν
ῥετὴν ἐπεδείξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἄδρα ὄντα
ἐνεκὲν ἀφίκοντο, τοὺς Ἀργείων νεκροὺς, ἔθαψαν ἐν τῇ
αὐτῶν Ἑλευσίνι. περὶ μὲν οὖν τοὺς ἀποθανόντας τῶν
ἐπὶ ἐπὶ Θήβας τοιοῦτοι γέγονασιν.

Τότερ' οὖν δὲ χρόνῳ, ἐπειδὴ Ἡρακλῆς μὲν ἐξ ἀνθρώ-¹¹
πων ἠφανίσθη, οἱ δὲ πικρὸς αὐτοῦ ἔφηνον μὲν Εὐρυ-
σθέα, ἐξηλαύνοντο δὲ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, αἰ-
σχυνομένων μὲν τοῖς ἔργοις, φοβουμένων δὲ τὴν Εὐρυ-
σθέως δύναμιν, ἀφικόμενοι εἰς τὴνδε τὴν πόλιν ἵκνται
ἐπὶ τῶν βωμῶν ἐκαθέζοντο. ἐξαιτουμένου δὲ αὐτοῦ¹²
Εὐρυσθέως Ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδοῦναι, ἀλλὰ τὴν
Ἡρακλῆος ἀρετὴν μᾶλλον ἡδοῦντο ἢ τὸν κίνδυνον τὸν
ἑαυτῶν ἐφοβοῦντο, καὶ ἤξιον ὑπὲρ τῶν ἀσθενεστέρων
μετὰ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δυναμύ-

9, 6. αὐτῶν] αὐτῶν Leid. „atque ita fere semper.“ Skift.

10, 1. ἐν τῷ πολ. Leid. Vimar. (cf. Osann. ad Lycarg. p. 113.) ἐπὶ
τῷ πολ. Steph.

6. ἀσεβείας Leid. ἀσβεβείας Steph.

8. ἐνεκὲν Leid. Vimar. mg. Ald. Lugd. ἐνεκα Steph.

11, 1. Ἡρακλῆς μὲν] μὲν om. Leid.

2. ἔφηνον μὲν] ἔφηνον (sine μὲν) Leid.

5. ἵκνται Vimar. pro Ald. οἰκείται.

6. ἐπὶ τῶν βωμῶν Leid. ἢ τῶν βωμῶν Vimar. ἐπὶ τὸν βωμὸν
Steph.

νοις χαρίζόμενοι τοὺς ὑπ' ἐκείνων ἀδικουμένους ἐκδοῦ-
 13ναι. ἐπιστρατεύσαντος δ' Εὐρυσθέως μετὰ τῶν ἐκείνων
 τῷ χρόνῳ Πελοπόννησον ἐχόντων, οὐκ ἔργως τῶν θειῶν
 γενόμενοι μετέγνωσαν, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν εἶχον γνώμην
 ἤνπερ πρότερον, ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 14αὐτῶν πεπονθότες ἐκείνους τ' οὐκ εἰδότες ὅποιοι τινες
 ἄνδρες ἔσονται γενόμενοι. δίκαιον δὲ νομίζοντες εἶναι, οὐ
 προτέρας ἔχθρας ὑπαρχούσης πρὸς Εὐρυσθέα οὐδὲ κέρ-
 δους προκειμένου πλὴν δόξης ἀγαθῆς, τοσοῦτον κίνδυ-
 νον ὑπὲρ αὐτῶν ἦσαντο, τοὺς μὲν ἀδικουμένους ἔλουν-
 τες, τοὺς δ' ὑβρίζοντας μισοῦντες, καὶ τοὺς μὲν καλύειν
 ἐπιχειροῦντες, τοῖς δ' ἐπικουρεῖν ἀξιοῦντες, ἡγούμενοι
 ἐλευθερίας μὲν σημεῖον εἶναι μηδὲν ποιεῖν ἄποντας, δι-
 καιοσύνης δὲ τοῖς ἀδικουμένοις βεβαιεῖν, εὐφυχίας δ'
 ὑπὲρ τούτων ἀμφοτέρων εἰ δέοι μαχομένους ἀποθνή-
 15σκεν. τοσοῦτον δ' ἐφρόνουν ἀμφοτέροι, ὥσθ' οἱ μὲν
 μετ' Εὐρυσθέως οὐδὲν παρ' ἐκόντων ἐξήτουν εὐρίσκε-19
 σθαι, Ἀθηναῖοι δὲ οὐκ ἤξιον Εὐρυσθέα αὐτὸν ἡμι-
 τεύοντα τοὺς ἰκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν. παρταξάμενοι δ'
 ἰδίᾳ δυνάμει τὴν ἐξ ἀπάσης Πελοποννήσου στρατιὰν ἐλ-
 θούσαν ἐνίκων μαχόμενοι· καὶ τῶν Ἡρακλέους παίδων
 τὰ μὲν σώματα εἰς ἄδειαν κατέστησαν, ἀπαλλάξαντες δὲ
 τοῦ δέους καὶ τὰς ψυχὰς ἡλευθέρωσαν, διὰ δὲ τὴν τοῦ

13, 1. ἐκείνων τῷ χρόνῳ Leid. ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ Vimar. Steph.
 Bekk. Sed cf. §. 16. τῇ αὐτῇ-ἡμέρᾳ. De caede Eratosth. §. 42.
 ἐκείνῃ τῇ νυκτί. Orat. 17. §. 9. τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ etc.

3. εἶχον] ἔχον Leid.

14, 1. τ' οὐκ] δ' οὐκ Leid. Vimar.

2. νομίζοντας εἶναι οὐ προτέρας] νομίζοντες, οὐ πρότερον Leid.

5. ὑπὲρ αὐτῶν] ὑπὲρ αὐτοῦ Leid.

15, 1. ὥσθ' οἱ μὲν μετ'] οἷς οἱ μὲν παρ' Leid.

2. ἐκόντων] ἀκόντων Leid. Vimar.

4. τοὺς ἰκέτας αὐτῶν ἐξελεῖν] τοὺς ἡμιτεύοντας παρ' αὐτῶν
 ἐξαιτεῖν Vimar.

6. τῶν Ἡρακλέους παίδων Leid. Vimar. τῶν παίδων Steph.

7. δὲ τοῦ δέους] δὲ, quod Ald. omittit, add. Vimar.

8. διὰ δὲ τὴν Leid. Vimar. διὰ τὴν Steph.

παρὸς ἀρετὴν ἐκείνους τοῖς αὐτῶν κινδύνοις ἐστραφέν-
 16 σεν. τοσοῦτον δὲ εὐτυχέστεροι παῖδες ὄντες ἐγένοντο 16
 τοῦ πατρὸς· ὁ μὲν γὰρ καίπερ ὦν ἀγαθῶν πολλῶν αἰ-
 τως ἅπασιν ἀνθρώποις ἐπέκονεν καὶ φιλόνηκον καὶ φι-
 λότιμον αὐτῷ καταστήσας τὸν βίον, τοὺς μὲν ἄλλους
 ἀδικούοντας ἐκόλασεν, Εὐρυσθέα δὲ καὶ ἐχθρὸν ὄντα καὶ
 εἰς αὐτὸν ἐκαρκεράσοντα οὐχ ὁλός τε ἦν τιμωρῆσθαι·
 αἱ δὲ καὶ δες αὐτοῦ διὰ τήνδε τὴν πόλιν τῇ αὐτῇ εἶδον
 17 ἡμέρᾳ τὴν θ'· ἐαυτῶν σάτηραν καὶ τὴν τῶν ἐχθρῶν τι-
 μωρίαν.

Πολλὰ μὲν οὖν ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις 17
 μὴ γνῶμη χρωμένοις περὶ τοῦ δικαίου διαμάχεσθαι. ἥ
 18 τε γὰρ ἀρετὴ τοῦ βίου δικαία· οὐ γὰρ, ὥσπερ οἱ πολλοί,
 παταχόθεν συνειλεγμένοι καὶ ἑτέρους ἐκβαλόντες τὴν
 ἀλλοτρίαν ᾤκησαν, ἀλλ' αὐτόχθονες ὄντες τὴν αὐτὴν
 ἐέκτηντο μητέρα καὶ πατρίδα. πρῶτοι δὲ καὶ μόνοι 18
 τῷ ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐκβαλόντες τὰς παρὰ σφίσιν αὐτοῖς
 δυναστείας δημοκρατίαν κατεστήσαντο, ἡγούμενοι τὴν
 πάντων ἐλευθερίαν ὁμόνοιαν εἶναι μεγίστην· κοινὰς δ'
 ἀλλήλοις τὰς ἐκ τῶν κινδύνων ἐλπίδας ποιήσαντες ἐλευ-
 19 θεῖραις ταῖς ψυχαῖς ἐπολιτεύοντο, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς 19
 τιμῶντες καὶ τοὺς κακοὺς κολάζοντες, ἡγησάμενοι θη-
 ρίων μὲν ἔργον εἶναι ὑπ' ἀλλήλων βίᾳ κρατεῖσθαι, ἀν-
 θρώποις δὲ προσήκειν νόμῳ μὲν ὀφείσθαι τὸ δίκαιον,
 λόγῳ δὲ πείσθαι, ἔργῳ δὲ τούτοις ὑπηρετεῖν, ὑπὸ νό-

9. ἐκείνους τοῖς] ἐκείνους δὲ τοῖς Steph. ἐκείνους δὴ τοῖς Leid. Vimar.

16, 1. τοσοῦτον δὲ εὐτυχέστεροι] τοσοῦτον εὐτυχέστεροι mg. Ald. Lugd. εὐτυχέστεροι om. Leid.

3. ἅπασιν] πᾶσιν Leid.

5. ἐχθρὸν] αἰσχρὸν Leid.

7. διὰ om. Leid.

17, 4. παταχόθεν συνειλεγμένοι om. Leid.

ib. ἑτέρους] τοὺς ἑτέρους Leid. Vimar.

6. μητέρα] καὶ μητέρα Bekk.

18, 6. ἐπολιτεύοντο] ἐπολιτεύσαντο Leid.

19, 4. προσήκειν] προσήκει Leid.

ib. ὀφείσθαι Leid. Vimar, ὀφείσαι Steph.

μου μὲν βασιλευμένους, ὑπὸ λόγου δὲ διδασκομένους
 20 καὶ γὰρ τοὶ καὶ φύντες καλῶς καὶ γνόντες ὅμοια πολλὰ
 μὲν καλὰ καὶ θανμαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε κειμέ-
 νων εἰργάσαντο, ἀειμνηστὰ δὲ καὶ μεγάλα καὶ πάντα
 τοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γερονότες τρόπαια διὰ τῇ αὐτῇ
 ἀρετῇ κατέλιπον· μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος
 πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκμηδύνευσαν.
 21 ὁ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς οὐκ ἀγαπῶν τοῖς ἐπάρχουσιν
 ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίων καὶ τὴν Εὐρώπην δουλώσασθαι
 ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. ἡγησάμενοι δὲ
 εἰ τῇδε τὴν πόλιν ἢ ἐκοῦσαν φίλην ποιήσαιντο ἢ ἄκου-
 σαν καταστρέφαιτο, ῥαδίως τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἄρ-
 ξειν, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα· νομίσαντες οὕτως ἂν
 ἐρημοτάτους εἶναι συμμάχων τοὺς Ἕλληνας, εἰ ἔτι στα-
 σιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ὧς τινὲς καὶ τὸν τρόπον τοῦς ἐπιόν-
 22 τας ἀμύνασθαι τὸν κίνδυνον ποιήσαιντο. ἔτι δ' αὐτοῖς
 ἐκ τῶν προτέρων ἔργων περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα
 παρειστήκει, ὥς, εἰ μὲν πρότερον ἐκ' ἄλλην πόλιν ἴα-
 σιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πολεμήσουσε· προθύμως γὰρ

6. βασιλευμένους—διδασκομένους mg. Ald. Lugd. βασιλευμέ-
 νοις—διδασκομένοις Steph. (et Leid.)

20, 5. μόνοι] μόνοι Leid.

ib. ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος Leid. Vimar. ἀπάντων τῶν τῆς Ἑλλάδος
 Steph.

21, 2. δουλώσασθαι Leid. δουλώσασθαι mg. Ald. Lugd. δουλώ-
 σθαι Steph.

3. ἡγησάμενοι δὲ om. Leid. ἡγούμενοι mg. Ald. Lugd.

5. ἄλλων] λοιπῶν et ἄλλων mg. Ald. Lugd. ἄλλων etiam Vimar
 pro Ald. πολλῶν.

6. νομίσαντες] νομίζοντες Leid.

ib. ἂν ἐρημοτάτους] Sic Vimar., quum in Aldina legatur ἂν
 ὄρε
 θαλίτους.

8. τῆς Ἑλλάδος κ. τ. λ.] τῆς Ἑλλάδος ὅτι τὸν τρόπον τοῦς τοιαύτη
 δόξα παρειστήκει ἐπιόντας Vimar. pro Ald. τῆς Ἑλλάδος
 ὡς
 ἐπιόντας.

22, 2. πόλεως κ. τ. λ.] πόλεως ὥς εἰ μὲν πρότερον ἐκ' ἄλλην πόλιν
 ἴωσιν Vimar. pro Ald. πόλεως τοιαύτης δόξης
 ἔκ
 ἄλλην πόλιν ἴωσιν.

3. παρειστήκει] παρειστήκει Steph. (et Leid.)

ib. ἴωσιν Leid. ἴωσιν Steph.

4. προθύμως γὰρ add. Vimar., quum in Ald. lacuna sit.

τοῖς ἀδικουμένοις ἤξουσι βοηθήσοντες· εἰ δ' ἐνθάδε
 πρῶτον ἀφίξονται, οὐδένες ἄλλους τῶν Ἑλλήνων τολ-
 μήσειν ἑτέρους σώζοντας φανεράν· ἔχθραν πρὸς ἐκείνους
 ὑπὲρ αὐτῶν καταθέσθαι· οἱ μὲν τοίνυν τοιαῦτα δι-23
 νοοῦντο· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ εἰδότες
 τοὺς ἐν τῇ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὖ-
 κλειᾶ θάνατον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν
 λόγον οὐκ ἐπεβήθησαν τὸ πλεῖστος τῶν ἐναντιῶν, ἀλλὰ
 τῇ αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν· καὶ αἰσχυρόμενοι
 ὅτι ἦσαν οἱ βάρβαροί αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ οὐκ ἀνέμειναν
 πυθέσθαι οὐδὲ βοηθεῖν τοὺς συμμάχους, οὐδ' ᾤκηθη-
 σαν δεῖν ἑτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφι-
 δὲ αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἑλληνας· τεκτα μὲν γινώσκοντες²⁴
 πάντες γινόντες ἀπῆντων ὅλγοι πρὸς πολλοὺς· ἐνόμιζον
 γὰρ ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πέντων προσήκειν, ἀγα-
 θοὺς δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἄλλο-
 23 τριὰς διὰ τὸν θάνατον κεκτῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κιν-
 δύνων μνήμην ἰδίαν καταλείπειν. ἡξίου δ' οὐς μὴ
 μόνοι νικῶεν οὐδ' ἂν μετὰ συμμάχων δύνασθαι· καὶ
 ἡττηθέντες μὲν ὀλίγων τῶν ἄλλων προαπολείσθαι, νικη-

5. εἰ δ' ἐνθάδε] εἰ δ' ἐνταῦθα mg. Ald. Lugd.

23. 1. τοιαῦτα Leid. ταῦτα Steph.

2. οἱ δ' ἡμέτεροι] ἀλλ' οἱ δ' ἡμέτεροι Vimar. pro Ald. ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι.

ib. εἰδότες] δόντες Bekker. ἰδόντες Vimar. Leid.

4. περὶ τῶν ἀγαθῶν] παρὰ τῶν ἀγαθῶν mg. Ald. Lugd.

7. ἀνέμειναν Vimar. pro Ald. ἐνέμειναν.

9. χάριν εἰδέναι] εἰδέναι χάριν Leid. Vimar.

24. 2. πάντες γινόντες] γινόντες πάντες Leid.

ib. ἐνόμιζον γὰρ] Post haec verba in Aldina est vacuum spa-
 tium aliquot versuum etiam nota;λείπει πολὺ. Tum se-
 quantur vv. τὴν στρατιὰν ἐν τ. Ἀρ. Quae vero hic in Ald.
 desunt et ab H. Steph. primum suppleta sunt, exstant
 etiam in margine Vimar.

6. καταλείπειν] ἀπολείπειν mg. Ald. Lugd. „Hinc vero ne-
 que ad v. 19. (p. 193, ed. Steph.) τὴν στρατ. ἐκ τῆς Ἀρ.,
 quae absunt ab ed. Ald., e MS. supplevis Vir Doct. in
 M.“ Sluſt.

7. νικῶεν] κινῶεν mg. Ald. Lugd.

8. ἡττηθέντες μὲν] μὲν om. Vimar.

μενοι; ἀλλὰ τοῦ ἀλήθους φευδόμενοι καὶ οὐκ φυλάξαν
 ὄντο καὶ πρὸς οὐδὲ κινδυνεύσειν ἔμελλον, οὐχ ἡττηθέν-
 τες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐδέποτε ἐτάχθησαν
 32 μάχεσθαι. τοῦτο δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δεστυχησάντων,
 τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο
 ἐπὶ τῇδε τῇ πόλει· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι παθόμε-
 ναι μὲν τὴν γεγενημένην Λακεδαιμονίοις σφραγῶν, ἀπο-
 ρούντες δὲ τοῖς περισσηγόσοι πράγμασιν, εἰδότες δ' ὅτι,
 εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπικυ-
 βαντες χιλίας ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν λήψονται, εἰ δὲ
 εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται; ὑπὸ τῆς κέρους στρατιᾶς
 ἀλώσονται, ἀμφοτέρω δ' οὐ δυνήσονται, ἀμύνεσθαι τε
 33 καὶ φυλακὴν ἑαυτῶν καταλιπεῖν, θεοῖν δὲ προσκειμένοι,
 πότερον χερὶ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων
 γενομένους καταδουλώσεσθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησάμενοι
 κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φονγῆς ἐλευθερίαν
 ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλούτου δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐξέ-
 λικον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἑκα-
 τέρας, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κινδύ-
 34 νύσωσιν. ὑπεκείμενοι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ μητέ-
 ρας εἰς Σαλαμίνα συνήθροισιν καὶ τὸ τῶν ἄλλων συμμά-
 χων ναυτικόν. οὐ πολλαῖς δ' ὥστερον ἡμέραις ἦλθε καὶ
 ἡ περὶ στρατιὴ καὶ τὸ ναυτικὸν τὸ τῶν βαρβάρων, ὃ τίς
 ἰδὼν οὐκ ἂν ἐφοβήθη; ὅλος μέγας καὶ δεινὸς τῷδε τῇ
 πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἡγα-
 35 νύσθη. ποίαν δὲ γνῶμην εἶχον ἢ οἱ θεώμενοι τοὺς ἐν
 ταῖς ναυσὶν ἐκείναις, οὔσης καὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀπί-
 στου καὶ τοῦ προσιόντος κινδύνου, ἢ οἱ μέλλοντες ναυ-

32, 1. τοῦτο δὲ τῷ τρόπῳ] τοῦτο δὲ τὸν τρόπον mg. Ald. Lugd.

33, 1. θεοῖν δὲ] θεοῖν δὲ Leid.

2. ἐκλιπεῖν] ἐκκλίνειν Ald. ἐκλιπεῖν et καταλιπεῖν mg. Ald. Lugd. καταλιπεῖν Vimar. Leid. Steph.

34, 1. δὲ, quod deest in Ald., add. Vimar.

5. ἰδὼν οὐκ ἂν Vimar. Leid. οὐκ ἂν ἰδὼν Steph.

ib. ὅλος] ὡς Bekk. εἰς Leid. ἢ εἰς Vimar. et mg. Ald. Lugd.

35, 2. αὐτῶν] αὐτῶν Leid.

3. προσιόντες] προϊόντες mg. Ald. Lugd.

μαχήσειν ὑπὲρ τῆς φιλότητος, ὑπὲρ τῶν ὀθλων τῶν ἐν Σαλαμῖνι; οἷς τοσοῦτον πανταχόθεν περιειστήκει πλη-36
θος πολεμίων, ὥστε ἐλάχιστον μὲν αὐτοῖς εἶναι τῶν πα-
ρόντων πακῶν τὸν θάνατον τὸν αὐτῶν, τῷ αὐτὸν προσι-
δέναι, μεγίστην δὲ συμφορὰν, ἃ ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐν-
τυγησάντων τοὺς ὑπεκτεθέντας ἡλιζον πείσεσθαι. ἡ που37
διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπορίαν πολλάκις μὲν ἐδεξιώσαντο
ἀλλήλους, εἰκότως δὲ σφᾶς αὐτοὺς ὀλοφύραντο, εἰδότες
μὲν τὰς σφαιτέρας ναῦς ὀλίγας οὖσας, ὀρῶντες δὲ πολ-
λὰς τὰς τῶν πολεμίων, ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν
ἡρημαμένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην καὶ μεστὴν
τῶν βαρβάρων. [ἱερῶν δὲ καιομένων, ἀπάντων δ' ἐγ-
γὺς ὄντων τῶν δεινῶν] ἀκούοντες δ' ἐν ταύτῃ συμ-38
μεμιγμένου Ἑλληνικοῦ καὶ βαρβαρικοῦ παιᾶνος, παρακε-
λευσμοῦ δ' ἀμφοτέρων καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων
καὶ τῆς θαλάττης μεστῆς τῶν νεκρῶν καὶ πολλῶν μὲν
συμπιπτόντων καὶ φιλῶν καὶ πολεμίων ναυαγίων, ἀντι-
πάλου δὲ πολὺν χρόνον οὔσης τῆς ναυμαχίας δοκοῦντες
τοτὲ μὲν νενικηκέναι καὶ σεσῶσθαι, τοτὲ δ' ἠττησθαι
καὶ ἀπολωλέναι. ἡ που διὰ τὸν παρόντα φόβον πολλὰ39
μὲν ᾤήθησαν ἰδεῖν ὧν οὐκ εἶδον, πολλὰ δ' ἀκοῦσαι ὧν
οὐκ ἤκουσαν. ποῖαι δ' οὐχ ἱκετεῖαι θεῶν ἐγένοντο ἢ
δυσιῶν ἀναμνήσεις, ἑλεός τε παίδων καὶ γυναικῶν πό-
θος οἰκτός τε πατέρων καὶ μητέρων, λογισμός τε εἰ δυσ-
τυχήσειαν τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν; τίς οὐκ ἂν40
θεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου;
ἢ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἂν ἐδάκρυσεν; ἢ τίς τῆς τόλμης

36, 1. Σαλαμῖνι; οἷς est coniectura Marklandi. Σαλαμινίοις Steph. et MSS.

4. ἃ addidi e conj. Taylori.

37, 7. ἱερῶν - δεινῶν] Sine uncis haec verba exhibent Steph. et Bekk.

39, 4. πόθος] πένθος mg. Ald. Lugd.

5. λογισμός τε, εἰ δυστυχήσειαν] λογισμός δ' εἰ δυστυχήσεις Leid.

6. ἔσεσθαι κακῶν] κακῶν ἔσεσθαι Leid.

40, 3. ἢ τίς τῆς] ἢ τῆς Leid.

αὐτοὺς οὐκ ἂν ἠγάσθη; ἡ πολὺ πλείστον ἐκείνοι κατὰ
 τὴν ἀρετὴν ἀπάντων ἀνθρώπων δεινέγκαν καὶ ἐν τοῖς
 βουλευμάσι καὶ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, ἐκλιπόν-
 τες μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐμβάντες, τὰς δ' αὐ-
 τῶν ψυχὰς ὀλίγας οὖσας ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς
 41' Ἀσίας. ἐπέδειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις νικήσαντες τῇ
 ναυμαχίᾳ, ὅτι κρείττον μετ' ὀλίγων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
 κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευομένων ὑπὲρ τῆς αὐ-
 42 τῶν δουλείας. πλείστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκείνοι ὑπὲρ τῆς
 τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας συνεβάλοντο, στρατηγὸν μὲν
 Θεμιστοκλέα, ἱκανώτατον εἰπεῖν καὶ γινῶναι καὶ πρᾶξαι,
 ναῦς δὲ πλείους τῶν ἄλλων ἀπάντων συμμάχων, ἄνδρας
 δ' ἐμπειροτάτους. καίτοι τινες ἂν τούτοις τῶν ἄλλων
 43 Ἑλλήνων ἤρισαν γνῶμη καὶ πλήθει καὶ ἀρετῇ; ὥστε
 δικαίως μὲν ἀναμφισβήτητα ἀρίσטיα τῆς ναυμαχίας ἔλα-
 βον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμο-
 νοοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτίσαντο, γνησίαν δὲ καὶ αὐ-
 τόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας βαρβάροις τὴν αὐτῶν ἀρετὴν
 44 ἐπέδειξαντο.

Ἐν μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιοῦτους αἰτούς παρα-
 σχόντες καὶ πολὺ πλείστον τῶν κινδύνων μετασχόν-
 τες τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἐκτίσαντο ὥστερον δὲ Πελοποννησίων διατειχιζόντων τὸν

40, 4. αὐτοὺς] αὐτῶν Leid.

7. ἐμβάντες Leid. ἐσβάντες Steph.

8. τῷ πλήθει] τῷ om. Leid.

41, 3. αὐτῶν] αὐτῶν Steph. [Leid.]

42, 2. τῶν Ἑλλήνων] τῶν om. Leid.

4. ἀπάντων, quod om. Aldina, add. Vimar.

43, 2. ἀναμφισβήτητα] ἀναμφισβητήτως Steph. et plerique libri
 MSS. ἀναμφισβήτητ Leid.

ib. ἀρίσטיα] Sic e Reiskii conjectura, quam unus Bekkeri
 codex confirmare videtur, scripsi; ceteri libri MSS. et
 Steph. ἀρίστια.

44, 2. παρασχόντες] παρέχοντες Leid.

3. καὶ τοῖς ἄλλοις] καὶ om. Steph., add. Leid.

5. διατειχιζόντων Vimar. pro Ald. τειχιζόντων.

Ἰσθμὸν καὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δ' ἀπὸ ἀλλήλας τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύνου καὶ διανοομένων τοὺς ἄλλους Ἑλληνας περιδεῖν ὑπὸ τοῖς βαρβάρους γενομένους, ὀργισθέντες Ἀθηναῖοι συνεβούλευον αὐ- 45 τοῖς, εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἔξουσιν, περὶ ἅπασάν τὴν Πελοπόννησον τείχος περιβαλεῖν· εἰ γὰρ αὐτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ τῶν βαρβάρων ἔσονται, οὐτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλίων νεῶν οὔτε τούτους ἀφελήσειν τὸ 95 ἐν Ἰσθμῷ τείχος· ἀκινδύνως γὰρ ἔσεσθαι τὴν τῆς θαλάττης ἀρχὴν βασιλείας. διδασκόμενοι δὲ καὶ νομίζοντες 46 αὐτοὶ μὲν ἄδικά τε ποιεῖν καὶ κακῶς βουλευέσθαι, Ἀθηναίους δὲ δίκαιά τε λέγειν καὶ τὰ βέλτιστα αὐτοῖς παραινεῖν, ἐβοήθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀποδράντων δὲ ὑπὸ νύκτα τῶν πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Τεγεᾶται τοὺς βαρβάρους ἐτρέψαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πλαταιεῖς πάντας τοὺς Ἑλληνας ἐνίκων μαχόμενοι τοὺς ἀπογνόν- 47 τας τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπομεινάντας τὴν δουλείαν. ἐν 48 ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ καλλίστην τελευτὴν τοῖς προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες βέβαιον μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασι δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἔλεγον τῆς ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ περὶ μαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνας, ὑπὸ πάντων ἡξιώθησαν καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν ἡγε- μόνες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος.

44, 6. ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ] ἀγαπόντων μὲν τὴν-σωτηρίαν Leid.

9. γενομένους Vimar. pro Ald. γενομένους.

45, 2. ἔξουσιν] ἔξουσι Leid.

5. τούτους] τούτοις Leid.

6. θαλάττης] θαλάσσης [Leid.] Steph.

7. ἀρχὴν βασιλείας] ἀρχὴν βασιλείων Leid. ἀρχὴν τοῦ βασιλείας Steph.

46, 5. συμμάχων] Ἑλλήνων Leid. βαρβάρων

47, 3. κινδύνοις ἐπιθέντες] ἐπιθέντες κινδύνοις Bekk.

6. καὶ ναυμαχοῦντες om. Leid.

ib. τοὺς βαρβάρους] βαρβάρους [Leid.] Steph.

48 Ὅττι' ἄρα δὲ χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου καταστάντος
 διὰ ξῆλον τῶν γεγενημένων καὶ φθόνον τῶν πεπραγμέ-
 νων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονοῦντες, μικρῶν δ' ἐγκλημά-
 των ἕκαστοι δεόμενοι, ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Αἰγυ-
 νήτας καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομένης ἑβδομή-
 49 κοντα τριήρεις αὐτῶν ἐλάμβανον. πολιορκούντων δὲ
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Αἰγυπτίον τε καὶ Αἰγύριον, καὶ
 τῆς ἡλικίας ἀπούσης ἐν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ περὶ
 στρατεύματι, Κορινθιοὶ καὶ οἱ ἐκείνων σύμμαχοι, ἡγού-
 μενοι ἢ εἰς ἔρημον τὴν χώραν ἐμβαλεῖν ἢ ἐξ Αἰγύπτου
 ἄξιον τὸ στρατόπεδον, ἐξελθόντες πανδημεὶ Γεράνειαν
 50 κατέλαβον, Ἀθηναῖοι δὲ τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἔγγυς
 ὄντων, οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμψασθαι· ταῖς δ' αὖ-
 τῶν ψυχαῖς πιστεύσαντες καὶ τῶν ἐπιόντων καταφρονη-
 σάντες οἱ γεωλῆται καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γεγονότες
 51 ἠξίουσαν αὐτοὶ μόνοι τὸν κίνδυνόν ποιήσασθαι, οἱ μὲν
 ἐμπειρίᾳ τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι, καὶ οἱ μὲν
 αὐτοὶ πολλοῦ ἀγαθοῦ γεγενημένοι, οἱ δ' ἐκείνους μι-
 μούμενοι, τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπίσταμένων, τῶν
 52 δὲ νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων· Μυ-
 ρωνίδου στρατηγούντος ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν Με-
 γαρικὴν ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν ἐκεί-
 νων τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὐπω δυναμένοις
 τοὺς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας εἰς τὴν ἀλ-
 53 λοτριαν ἀπαντήσαντες, τρόπαιον δὲ στήσαντες καλλίστου
 μὲν αὐτοῖς ἔργον, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις, οἱ μὲν
 οὐκέτι τοῖς σώμασιν, οἱ δ' οὐπω δυνάμενοι, ταῖς δὲ ψυ-

48, 2. φθόνον Vimar. pro Ald. φθόνον.

49, 2. Αἰγυπτίον τε] „II. Αἰθιοπὸν τε.“ Steph. in marg.

3. ἀπούσης] ἀπάσης Leid.

5. ἔρημον Vimar. pro Ald. ἔρημα.

6. Γεράνειαν Vimar. pro Ald. γέραν εἰ.

50, 2. μεταπέμψασθαι] μέμψασθαι Leid.

4. ἐντὸς] οὐκ ἐντὸς Vimar. et mg. Ald. Lugd.

51, 3. πολλοῦ ἀγαθοῦ] ἀγαθοὶ πολλοῦ Leid. — Pro ἀγαθῶν, quod Ald. habet, Vimar. ἀγαθοί.

52, 2. αὐτοὶ] αὐτὴν Leid. ἢ αὐτὴν Vimar.

ταῖς ἀμφοτέροις κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλλιότητος δόξης εἰς τὴν αὐτῶν ἀπελθόντες οἱ μὲν πάλιν ἐπαιδεύοντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλεύοντο.

Καθ' ἑκάστων μὲν οὖν οὐ ῥάδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν⁵⁴ κινδυνευθέντα ὑφ' ἑνὸς ῥηθῆναι οὐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ παραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. τίς γάρ ἂν ἢ χρόνος ἢ λόγος ἢ ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο μνηῦσαι τῶν ἐνθάδε κειμένων ἀνδρῶν ἀρετὴν; μετὰ πλείστων⁵⁵ γὰρ πόνων καὶ φανερωτάτων ἀγώνων καὶ καλλίστων κινδύνων ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν Ἑλλάδα, μεγίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ἐβδομήκοντα μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες, ἀστασιάστους δὲ παρασχόντες τοὺς συμμάχους, οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δουλεύειν⁵⁶ ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες, οὐδὲ τοὺς συμμάχους ἀσθενεῖς ποιοῦντες, ἀλλὰ κάκεινους ἰσχυροὺς καθιστάντες καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν τῷ σκῆπτρῳ ἐπιδείξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας βασιλεὺς οὐκέτι τῶν ἀλλοτρίων ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο, καὶ οὔτε τριήρεις ἐν ἐκείνῳ τῷ⁵⁷ χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐπλευσαν οὔτε τύραννος ἐν τοῖς Ἑλλήσι κατέστη οὔτε Ἑλληνὶς πόλις ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἠνδραποδίσθη. τοσαύτην σφαιροσύνην καὶ δέος ἢ τούτων ἀρετῇ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεῖχεν. ὧν ἕνεκα δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡγεμόνας τῶν πόλεων γίγνεσθαι.

Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις τὴν ἑαυτῶν⁵⁸ ἀρετὴν. ἀπολομένων γάρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ εἶτε

54, 1. μὲν οὖν οὐ Vimar. pro Ald. μὲν οὐ.

4. ἢ χρόνος ἢ λόγος Vimar. pro Ald. ἢ λόγος ἢ χρόνος.

55, 1. πλείστων γάρ] γὰρ πλείονων Leid.

56, 1. ὀλίγοις] λόγοις Leid.

5. ἐπιδείξαντες] ἀποδείξαντες Leid.

57, 6. τῶν πόλεων Vimar. pro Ald. πόλεων.

7. γίγνεσθαι] γενέσθαι Leid.

58, 1. ἑαυτῶν] αὐτῶν Leid.

2. ἀπολομένων Leid. ἀπολλυμένων Steph.

μου μὲν βασιλευμένους, ὑπὸ λόγον δὲ διδασκομένους.
 20 καὶ γὰρ τοὶ καὶ φύντες καλῶς καὶ χύντες ὅμοια πολλὰ
 μὲν καλὰ καὶ θανμαστὰ οἱ πρόγονοι τῶν ἐνθάδε κειμέ-
 νων εἰργάσαντο, ἀέμνηστα δὲ καὶ μεγάλα καὶ παντα-
 χοῦ οἱ ἐξ ἐκείνων γερονότες τρόπαια διὰ τῆν αὐτῶν
 ἀρετὴν κατέλιπον· μόνοι γὰρ ὑπὲρ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος
 πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διεκινδύνευσαν.
 21 δὲ γὰρ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς ἐνὶ ἀγαπῶν τοῖς ὑπάρχουσιν
 ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἐλπίων καὶ τὴν Εὐρώπην δουλώσασθαι
 ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. ἡγησάμενοι δὲ,
 εἰ τήνδε τὴν πόλιν ἢ ἐποῶσαν φίλην ποιήσαιτο ἢ ἄκου-
 σαν καταστρέφαιτο, ὁρδίως τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἄρ-
 ξειν, ἀπέβησαν εἰς Μαραθῶνα· νομίσαντες οὕτως ἂν
 ἐρημοτάτους εἶναι συμμάχων τοὺς Ἕλληνας, εἰ ἔτι στα-
 σιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ὧς τινὲς χρόνον τοὺς ἐπιόν-
 22 τας ἀμύνασθαι τὸν κίνδυνον ποιήσαιτο. ἔτι δ' αὐτοῖς
 ἐκ τῶν προτέρων ἔργων περὶ τῆς πόλεως τοιαύτη δόξα
 παρεστήκει, ὥς, εἰ μὲν πρότερον ἐκ' ἄλλην πόλιν ἴα-
 σιν, ἐκείνοις καὶ Ἀθηναίοις πολυμήσουσι· προθύμως γὰρ

6. βασιλευμένους - διδασκομένους mg. Ald. Lugd. βασιλευμέ-
 νοις - διδασκομένοις Steph. (et Leid.)

20, 5. μόνοι] μόνοι Leid.

ib. ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος Leid. Vimar. ἀπάντων τῶν τῆς Ἑλλάδος
 Steph.

21, 2. δουλώσασθαι Leid. δουλώσασθαι mg. Ald. Lugd. δουλώσε-
 σθαι Steph.

8. ἡγησάμενοι δὲ om. Leid. ἡγούμενοι mg. Ald. Lugd.

5. ἄλλων] λοιπῶν et ἄλλων mg. Ald. Lugd. ἄλλων etiam Vimar.
 pro Ald. πολλῶν.

6. νομίσαντες] νομίζοντες Leid.

ib. ἂν ἐρημοτάτους] Sic Vimar., quum in Aldina legatur ἂν
 ὁρ-
 δατέτους.

8. τῆς Ἑλλάδος κ. τ. λ.] τῆς Ἑλλάδος ὅτινι τρόπῳ τοῦς τοιαύτη
 δόξα παρεστήκει ἐπιόντας Vimar. pro Ald. τῆς Ἑλλάδος
 ὧς ἐπιόντας.

22, 2. πόλεως κ. τ. λ.] πόλεως ὥς εἰ μὲν πρότερον ἐκ' ἄλλην πόλιν
 ἴασιν Vimar. pro Ald. πόλεως τοιαύτης δόξης
 ἄλλην πόλιν ἴασιν.

3. παρεστήκει] παρεστήκει Steph. (et Leid.)

ib. ἴασιν Leid. ἴασιν Steph.

4. προθύμως γὰρ add. Vimar., quum in Ald. lacuna sit.

τοῖς ἀδικουμένοις ἤξουσι βοηθήσοντες· εἰ δ' ἐνθάδε
 πρῶτον ἀπλῆξονται, οὐδένας ἄλλους τῶν Ἑλλήνων τολ-
 μήσειν ἑτέρους σώζοντας φανερὰν ἔχθραν πρὸς ἑκαίνοους
 ὑπὲρ αὐτῶν καταθέσθαι· εἰ μὲν τοίνυν τοιαῦτα δις-23
 ποῦντο· οἱ δ' ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ εἰδότες
 τοὺς ἐν τῇ πολέμῳ κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν εὖ-
 κλειπ δάνατον ἀθάνατον περὶ τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν
 λόγον οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ πλῆθος τῶν ἐναντιῶν, ἀλλὰ
 τῇ αὐτῶν ἀρετῇ μᾶλλον ἐπίστευσαν· καὶ αἰσχυρόμενοι
 οἱ ἦσαν οἱ βάρβαροί αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ οὐκ ἀνέμειναν
 ποτὶςθαι οὐδὲ βοηθῆσαι τοὺς συμμάχους, οὐδ' ᾤρηθη-
 σαν δεῖν ἑτέροις τῆς σωτηρίας χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφι-
 ῶν αὐτοῖς τοὺς ἄλλους Ἑλλήνας· τὰυτὰ μὲν γινώσκοντες
 πάντες γινόντες ἀπῆλθον ὅλγοι πρὸς πολλοὺς· ἐνόμιζον
 γὰρ ἀποθανεῖν μὲν αὐτοῖς μετὰ πέντεσσιν προσήκειν, ἀγα-
 θοὺς δ' εἶναι μετ' ὀλίγων, καὶ τὰς μὲν ψυχὰς ἄλλο-
 193 τριᾶς διὰ τὸν θάνατον κεντῆσθαι, τὴν δ' ἐκ τῶν κιν-
 δύνων μνήμην ἰδίαν καταλείπειν. ἡξίου δ' οὐς μὴ
 μόνον νικῶεν οὐδ' ἂν μετὰ συμμάχων δύνασθαι· καὶ
 ἡττηθέντες μὲν ὀλίγων τῶν ἄλλων προαπολείσθαι, νικῆ-

5. εἰ δ' ἐνθάδε] εἰ δ' ἐνταῦθα mg. Ald. Lugd.
 23. 1. τοιαῦτα Leid. ταῦτα Steph.
 2. οἱ δ' ἡμέτεροι] ἀλλ' οἱ δ' ἡμέτεροι Vimar. pro Ald. ἀλλ'
 οἱ ἡμέτεροι.
 ib. εἰδότες] δόντες Bekker. ἰδόντες Vimar. Leid.
 4. περὶ τῶν ἀγαθῶν] παρὰ τῶν ἀγαθῶν mg. Ald. Lugd.
 7. ἀνέμειναν Vimar. pro Ald. ἐνέμειναν.
 9. χάριν εἰδέναι] εἰδέναι χάριν Leid. Vimar.
 24. 2. πάντες γινόντες] γινόντες πάντες Leid.
 ib. ἐνόμιζον γὰρ] Post haec verba in Aldina est vacuum spa-
 tium aliquot versuum cum nota;λείπει πολὺ. Tum se-
 quantur vv. τὴν στρατιὰν ἐν τ. Δσ. Quae vero hic in Ald.
 desunt et ab H. Steph. primum suppleta sunt, exstant
 etiam in margine Vimar.
 6. καταλείπειν] ἀπολείπειν mg. Ald. Lugd. „Hinc vero ne-
 que ad v. 19. (p. 193, ed. Steph.) τὴν στρατ. ἐκ τῆς Δσ.,
 quae absunt ab ed. Ald., e MS. supplevis Vir Doct. in
 M.“ Sluit.
 7. νικῶεν] κινῶεν mg. Ald. Lugd.
 8. ἡττηθέντες μὲν] μὲν om. Vimar.

25σαντες δὲ καὶ τοὺς ἄλλους ἐλευθερώσειν. ἄνδρες δ' ἀγαθοὶ γινόμενοι καὶ τῶν μὲν σωμάτων ἀφειδήσαντες ὑπὲρ δὲ τῆς ἀρετῆς οὐ φιλοψυχήσαντες, καὶ μᾶλλον τοῦ παρ' αὐτοῖς νόμους αἰσχυνόμενοι ἢ τὰν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον φοβούμενοι ἔστησαν μὲν τρόπαια ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τῶν βαρβάρων ἐν τῇ αὐτῇ, ὑπὲρ χρημάτων εἰς τὴν ἄλλοτριαν ἐμβαλόντων, παρὰ τοὺς θρούους τῆς χώρας· οὕτω δὲ διὰ ταχέων τὸν κίνδυνον ἐποιήσαντο, ὥστε οἱ αὐτοὶ τοῖς ἄλλοις ἀπήγγειλαν τὴν τι ἐνθάδε ἀφίξιν τῶν βαρβάρων καὶ τὴν τῶν προγόνων νίκην· καὶ γὰρ τοι οὐδεὶς τῶν ἄλλων ἔδιδαν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος κινδύνου, ἀλλ' ἀκούσαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας ἠσθῆσαν· ὥστε οὐδὲν θαυμαστόν, πάλαι τῶν ἔργων γεγενημένων, ὥσπερ καινῶν ὄντων ἔτι καὶ νῦν τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἡλοῦσθαι.

27 Μετὰ δὲ ταῦτα Ξέρξης ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς καταφρονήσας μὲν τῆς Ἑλλάδος, ἐψευδμένος δὲ τῆς ἐλπίδος, ἀτιμαζόμενος δὲ τῷ γεγενημένῳ, ἀχθόμενος δὲ τῇ συμφορᾷ, ὄργιζόμενος δὲ τοῖς αἰτίοις, ἀπαθής δ' ὢν κακῶν καὶ ἀπειρος ἀνδρῶν ἀγαθῶν, δεκάτῳ ἔτει παρασκευασάμενος

24, 9. ἐλευθερώσειν] ἐλευθερώσαιεν mg. Ald. Lugd.

25, 3. οὐ φιλοψυχ.] οὐ om. Steph., add. Vimar. Leid.

4. αὐτοῖς] αὐτῆς mg. Ald. Lugd. αὐτοῖς Vimar.

ib. ἢ τὰν - φοβούμενοι om. Steph. (Leid.) et Vimar.

5. τρόπαια] τρόπαιον mg. Ald. Lugd.

6. ἐν τῇ αὐτῇ] ἐν τῆς αὐτῶν mg. Ald. Lugd.

7. ἐμβαλόντων] ἐμβαλλόντων Vimar.

26, 1. οὕτω δὲ διὰ ταχέων] οὕτω δὲ δὴ ταχέως mg. Ald. Lugd.

2. ἀπήγγειλαν] ἐπήγγειλαν mg. Ald. Lugd.

ib. τὴν τε ἐνθάδε] τὴν ἐνθάδε Steph. (et Leid.) — τε ἐνθάδε om. Vimar.

3. τῶν προγόνων νίκην] νίκην τῶν προγόνων mg. Ald. Lugd.

5. ἀκούσαντες] ἀκούσαι τὰς mg. Ald. Lugd.

6. ἠσθῆσαν] ἠσθησαν Leid.

ib. πάλαι τῶν ἔργων] παλαιῶν ἔργων Steph. παλαιῶν τῶν ἔργων Vimar. Leid. τῶν παλαιῶν ἔργων mg. Ald. Lugd.

27, 3. ἀχθόμενος δὲ] Et post ὄργιζόμενος mg. Ald. Lugd. omittit. δέ.

χιλλαῖς μὲν καὶ διακοσίαις ναυσὶν ἀφίκετο· τῆς δὲ πεζῆς
στρατιᾶς οὕτως ἄπειρον τὸ κληῖθος ἦγεν, ὥστε καὶ τὰ
ἔθνη τὰ μετ' αὐτοῦ ἀκολουθήσαντα πολὺ ἂν ἔργον εἴη
καταλέξειν. τὸ δὲ μέγιστον σημεῖον τοῦ κληῖθους· ἐξόν 28
γὰρ αὐτῷ χιλλαῖς ναυσὶ διαβιβᾶσαι κατὰ τὸ στεγνότερον
τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν πεζὴν στρατιάν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς
τὴν Εὐρώπην, οὐκ ἠθέλησεν, ἡγούμενος τὴν διατριβὴν
αὐτῷ πολλὴν ἔσεσθαι· ἀλλ' ὑπεριδὼν καὶ τὰ φησε πε- 29
φυκτότα καὶ τὰ θεῖα πράγματα καὶ τὰς ἀνθρωπίνους δια-
νοίας ὁδὸν μὲν διὰ τῆς θαλάσσης ἐποιήσατο, πλοῦν δὲ
διὰ τῆς γῆς ἠνάγκασε γενέσθαι, ξεῖρας μὲν τὸν Ἑλλή-
σποντον, διορύξας δὲ τὸν Ἄθω, ὑφισταμένον οὐδένος,
ἀλλὰ τῶν μὲν ἀκόντων ὑπακούοντων, τῶν δὲ ἐκόντων
προδιδόντων, οἳ μὲν γὰρ οὐκ ἱκανοὶ ἦσαν ἀμύνεσθαι,
οἱ δ' ὑπὸ χρημάτων διεφθαρμένοι· ἀμφοτέρω δ' ἦν
αὐτοὺς τὰ πειθόντα, κέρδος καὶ δέος. Ἀθηναῖοι δ' οὐ 30
τω διακειμένης τῆς Ἑλλάδος αὐτοὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς εἰς-
βάντες ἐπ' Ἀρτεμίσιον ἐβοήθησαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ
τῶν συμμάχων· ἐνίοι εἰς Θερμοπύλας ἀπήντησαν, ἡγού-
μενοι διὰ τὴν στενότητα τῶν χωρίων τὴν παράδοσιν οἰοί-
ναι ἔσεσθαι· διαφυλάξαι· γενομένου δὲ τοῦ κινδύνου 31
κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀθηναῖοι μὲν ἐνίκων τῇ ναυ-
μαχίᾳ, Λακεδαιμόνιοι δὲ, οὐ ταῖς ψυχαῖς ἐνδεεῖς γενό-

27, 6. χιλλαῖς μὲν καὶ διακοσίαις] διακοσίαις δὲ καὶ χιλλαῖς mg.

Ald. Lugd.

ib. ἀφίκετο] ἀφίκετο Vimar.

7. στρατιᾶς] στρατιᾶς mg. Ald. Lugd.

8. ἔργον· εἴη] εἴη ἔργον mg. Ald. Lugd.

28, 1. τὸ δὲ] ὁ δὲ (i. e. ὁ δὲ) mg. Ald. Lugd.

2. γὰρ αὐτῷ om. mg. Ald. Lugd.

ib. κατὰ] πρὸς mg. Ald. Lugd.

5. αὐτῷ] αὐτῷ Bekk.

29, 5. Ἄθω] Ἄθων Leid.

ib. ὑφισταμένον] ὑφισταμένου δὲ Leid. Cf. Commentat. crit. p. 42.

6. ἀλλὰ om. Leid.

8. διεφθαρμένοι Vimar. pro Ald. ἐφθαρμένοι.

9. αὐτοὺς] αὐτοῖς Leid.

30, 5. οἰοί τε Vimar. pro Ald. οἷον τε.

31, 2. Λακεδαιμόνιοι δὲ] Cf. commentat. crit. p. 42. sq.

ib. οὐ ταῖς ψυχαῖς] Sic Leid. οὐδὲ ταῖς ψυχαῖς Steph. οὐδὲ
ταῖς ψυχᾶς mg. Ald. Lugd.

μενοι· ἀλλὰ τοῦ κλήθους· φευδόντες καὶ οὐδ' φυλάττει
 ὄντο καὶ πρὸς οὓς κινδυνεύσειν ἐμελλον, οὐχ ἡττηθί-
 ντες τῶν ἐναντίων, ἀλλ' ἀποθανόντες οὐπὲρ ἐτάχθησαν
 32 μάχεσθαι. τοῦτο δὲ τῷ τρόπῳ τῶν μὲν δεστυχησάντων,
 τῶν δὲ τῆς παρόδου κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο
 ἐπὶ τῇδε τῇ πόλει· οἱ δ' ἡμετέροι προέγοντο· πεθόμε-
 ναι μὲν τὴν γεγεννημένην Λακεδαιμονίῳις σφραγίσαν, ἀπο-
 ροῦντες δὲ τοῖς περισσεύουσι πράγμασιν, εἰδότες δ' ὅτι,
 εἰ μὲν κατὰ γῆν τοῖς βαρβάροις ἀπαντήσονται, ἐπιπλε-
 ούσαντες χιλίας ναυσὶν ἐρήμην τὴν πόλιν ἀψύονται, εἰ δὲ
 εἰς τὰς τριήρεις ἐμβήσονται, ὑπὸ τῆς περὶ στρατιᾶς
 ἀλώσονται, ἀμφοτέρω δ' οὐ δύνησονται, ἀμυνασθαι τε
 33 καὶ φυλακὴν ἱκανὴν καταλαπεῖν, δυοῖν δὲ προκειμένοι,
 πότερον χερὶ τὴν πατρίδα ἐκλιπεῖν ἢ μετὰ τῶν βαρβάρων
 γενομένους καταδουλώσασθαι τοὺς Ἕλληνας, ἡγησάμενοι
 κρεῖττον εἶναι μετ' ἀρετῆς καὶ πενίας καὶ φυχῆς ἐλευθερίαν
 ἢ μετ' ὀνείδους καὶ πλούτου δουλείαν τῆς πατρίδος, ἐκ-
 λικον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν, ἵν' ἐν μέρει πρὸς ἐκα-
 τέραν, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρας ἅμα τὰς δυνάμεις κινδύ-
 34 νεύσασθον. ὑπεκθήμενοι δὲ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ μητέ-
 ρας εἰς Σαλαμίνα συνήθροισαν καὶ τὸ πᾶν ἄλλων συμμά-
 χων ναυτικόν. οὐ πολλαῖς δ' ὥστερον ἡμέραις ἦλθε καὶ
 ἡ περὶ στρατιὰ καὶ τὸ ναυτικόν τὸ τῶν βαρβάρων, ὃ τίς
 ἰδὼν οὐκ ἂν ἐφοβήθη; οἷος μέγας καὶ δεινὸς τῷδε τῇ
 πόλει κίνδυνος ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἡγα-
 35 νίσθη. ποίαν δὲ γνώμην εἶχον ἢ οἱ θεώμενοι τοὺς ἐν
 ταῖς ναυσὶν ἐκείναις, οὐσης καὶ τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἀπί-
 στου καὶ τοῦ προσιόντος κινδύνου, ἢ οἱ μέλλοντες ναυ-

32, 1. τοῦτο δὲ τῷ τρόπῳ] τοῦτο δὲ τὸν τρόπον mg. Ald. Lugd.

33, 1. δυοῖν δὲ] διοῖν δὲ Leid.

2. ἐκλιπεῖν] ἐκλίπειν Ald. ἐκλιπεῖν et καταλαπεῖν mg. Ald. Lugd. καταλαπεῖν Vimar. Leid. Steph.

34, 1. δὲ, quod deest in Ald., add. Vimar.

5. ἰδὼν οὐκ ἂν Vimar. Leid. οὐκ ἂν ἰδὼν Steph.

ib. οἷος] ὡς Bekk. εἰς Leid. ἢ εἰς Vimar. et mg. Ald. Lugd.

35, 2. αὐτῶν] αὐτῶ Leid.

3. προσιόντες] προϊόντες mg. Ald. Lugd.

μαχήσειν ὑπὲρ τῆς φιλότιτος, ὑπὲρ τῶν ἄθλων τῶν ἐν
Σαλαμῖνι; οἷς τοσοῦτον πανταχόθεν περιειστήκει κλῆ-36
θος πολεμίων, ὥστε ἐλάχιστον μὲν αὐτοῖς εἶναι τῶν πα-
ρόντων πακῶν τὸν θάνατον τὸν αὐτῶν, τῷ αὐτὸν προει-
δέναι, μεγίστην δὲ συμφορὰν, ἃ ὑπὸ τῶν βαρβάρων εὖ-
τυχησάντων τοὺς ὑπεκτεθέντας ἡλιζον πείσεσθαι. ἡ ποῦ37
διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπορίαν πολλάκις μὲν ἐδεξιώσαντο
ἀλλήλους, εἰκότως δὲ σφᾶς αὐτοὺς ὠλοφύραντο, εἰδότες
μὲν τὰς σφετέρας ναῦς ὀλίγας οὕσας, ὁρῶντες δὲ πολ-
λὰς τὰς τῶν πολεμίων, ἐπιστάμενοι δὲ τὴν μὲν πόλιν
ῥηγνυμένην, τὴν δὲ χώραν πορθουμένην καὶ μεστὴν
τῶν βαρβάρων. [ἱερῶν δὲ καιομένων, ἀπάντων δ' ἐγ-
γὺς ὄντων τῶν δεινῶν] ἀκούοντες δ' ἐν ταύτῃ συμ-38
μμιγμένου Ἑλληνικοῦ καὶ βαρβαρικοῦ παιᾶνος, παρακε-
λευσμοῦ δ' ἀμφοτέρων καὶ κραυγῆς τῶν διαφθειρομένων
καὶ τῆς θαλάττης μεστῆς τῶν νεκρῶν καὶ πολλῶν μὲν
συμπικτόντων καὶ φιλίων καὶ πολεμίων ναυαγίων, ἀντι-
πάλου δὲ πολὺν χρόνον οὔσης τῆς ναυμαχίας δοκοῦντες
τοτὲ μὲν νενικημέναι καὶ σεσῶσθαι, τοτὲ δ' ἠττησθαι
καὶ ἀπολωλέναι. ἡ ποῦ διὰ τὸν παρόντα φόβον πολλὰ39
φῖν ᾤήθησαν ἰδεῖν ἄν οὐκ εἶδον, πολλὰ δ' ἀκοῦσαι ἄν
οὐκ ἤκουσαν. ποῖαι δ' οὐχ ἱκετεῖαι θεῶν ἐγένοντο ἡ
δυσιῶν ἀναμνήσεις, ἑλεός τε παίδων καὶ γυναικῶν πό-
θος οἰκτός τε πατέρων καὶ μητέρων, λογισμός τε εἰ δυσ-
τυχήσειαν τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κακῶν; τίς οὐκ ἂν40
θεῶν ἠλέησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ μεγέθους τοῦ κινδύνου;
ἡ τίς ἀνθρώπων οὐκ ἂν ἐδάκρυσεν; ἡ τίς τῆς τύλης

36, 1. Σαλαμῖνι; οἷς est coniectura Marklandi. Σαλαμινίοις Steph. et MSS.

4. ἃ addidi e conj. Taylori.

37, 7. ἱερῶν-δεινῶν] Sine uncis haec verba exhibent Steph. et Bekk.

39, 4. πόθος] πέσθος mg. Ald. Lugd.

5. λογισμός τε, εἰ δυστυχήσειαν] λογισμός δ' εἰ δυστυχίσεις Leid.

6. ἔσεσθαι κακῶν] κακῶν ἔσεσθαι Leid.

40, 8. ἡ τίς τῆς] ἡ τῆς Leid.

αὐτοὺς οὐκ ἂν ἠγάσθη; ἡ πολὺ πλεῖστον ἐκείνοι κατὰ
 τὴν ἀρετὴν ἀπάντων ἀνθρώπων δῆνεγκαν καὶ ἐν τοῖς
 βουλευμάσι καὶ ἐν τοῖς τοῦ πολέμου κινδύνοις, ἐκλιπόν-
 τες μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δ' ἐμβάντες, τὰς δ' αὐ-
 τῶν ψυχὰς ὀλίγας οὖσας ἀντιτάξαντες τῷ πλήθει τῷ τῆς
 41 Ἀσίας. ἐπέδειξαν δὲ πᾶσιν ἀνθρώποις νικήσαντες τῇ
 ναυμαχίᾳ, ὅτι κρεῖττον μετ' ὀλίγων ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
 κινδυνεύειν ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευομένων ὑπὲρ τῆς αὐ-
 42 τῶν δουλείας. πλεῖστα δὲ καὶ κάλλιστα ἐκείνοι ὑπὲρ τῆς
 τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας συνεβάλοντο, στρατηγὸν μὲν
 Θεμιστοκλέα, ἱκανώτατον εἰπεῖν καὶ γινῶναι καὶ προᾶξαι,
 ναῦς δὲ πλείους τῶν ἄλλων ἀπάντων συμμάχων, ἄνδρας
 δ' ἐμπειροτάτους. καίτοι τίνας ἂν τούτοις τῶν ἄλλων
 43 Ἑλλήνων ἦρισαν γινῶμῃ καὶ πλήθει καὶ ἀρετῇ; ὥστε
 δικαίως μὲν ἀναμφισβήτητα τᾶριστεῖα τῆς ναυμαχίας ἔλα-
 βον παρὰ τῆς Ἑλλάδος, εἰκότως δὲ τὴν εὐτυχίαν ὁμο-
 νοοῦσαν τοῖς κινδύνοις ἐκτήσαντο, γνησίαν δὲ καὶ αὐ-
 τόχθονα τοῖς ἐκ τῆς Ἀσίας βαρβάροις τὴν αὐτῶν ἀρετὴν
 44 ἐπεδείξαντο.

Ἐν μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιοῦτους αἰτούς παρα-
 σχόντες καὶ πολὺ πλεῖστον τῶν κινδύνων μετασχόν-
 τες τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ κοινὴν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἐκτήσαντο· ὕστερον δὲ Πελοποννησίων διατειχίζοντων τὸν

40, 4. αὐτοὺς] αὐτῶν Leid.

7. ἐμβάντες Leid. ἐσβάντες Steph.

8. τῷ πλήθει] τῷ om. Leid.

41, 3. αὐτῶν] αὐτῶν Steph. [Leid.]

42, 2. τῶν Ἑλλήνων] τῶν om. Leid.

4. ἀπάντων, quod om. Aldina, add. Vimar.

43, 2. ἀναμφισβήτητα] ἀναμφισβητήτως Steph. et plerique libri
 MSS. ἀναμφισβήτητ Leid.

ib. τᾶριστεῖα] Sic e Reiskii coniectura, quam unus Bekkeri
 codex confirmare videtur, scripsi; ceteri libri MSS. et
 Steph. ἀριστεῖα.

44, 2. παρασχόντες] παρέχοντες Leid.

3. καὶ τοῖς ἄλλοις] καὶ om. Steph., add. Leid.

5. διατειχίζοντων Vimar. pro Ald. τειχίζοντων.

Ἰσθμὸν καὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δ' ἀπηλλάχθαι τοῦ κατὰ θάλατταν κινδύνου καὶ διανοομένων τούτους ἄλλους Ἕλληνας περιδεῖν ὑπὸ τοῖς βαρβάρους γενομένοις, ὀργισθέντες Ἀθηναῖοι συνεβούλευον αὐτοῖς, εἰ ταύτην τὴν γνώμην ἔξουσιν, περὶ ἅπασάν τὴν Πελοπόννησον τείχος περιβαλεῖν· εἰ γὰρ αὐτοὶ ὑπὸ Ἑλλήνων προδιδόμενοι μετὰ τῶν βαρβάρων ἔσονται, οὐτ' ἐκείνοις δεήσειν χιλλῶν νεῶν οὔτε τούτους ἀφελήσιν τὸ ἐν Ἰσθμῷ τείχος· ἀκινδύνως γὰρ ἔσεσθαι τὴν τῆς θαλάττης ἀρχὴν βασιλείᾳς. διδασκόμενοι δὲ καὶ νομίζοντες αὐτοὶ μὲν ἀδικὰ τε ποιεῖν καὶ κακῶς βουλευέσθαι, Ἀθηναίους δὲ δίκαιά τε λέγειν καὶ τὰ βέλτιστα αὐτοῖς παραινεῖν, ἐβρόχθησαν εἰς Πλαταιάς· ἀποδράντων δὲ ὑπὸ νύκτα τῶν πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων, Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Τεγεᾶται τοὺς βαρβάρους ἐτρέψαντο, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Πλαταιεῖς πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐνίκων μαχόμενοι τοὺς ἀπογνόντας τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπομείναντας τὴν δουλείαν. ἐν τῇ ἡμέρᾳ καλλίστῃ τελευτὴν τοῖς προτέροις κινδύνοις ἐπιθέντες βέβαιον μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῇ Εὐρώπῃ κατειργάσαντο, ἐν ἅπασι δὲ τοῖς κινδύνοις δόντες ἑαυτῶν ἀρετῆς, καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἑτέρων, καὶ περὶ μαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὑπὸ πάντων ἡξιώθησαν καὶ μεθ' ὧν ἐκινδύνεον καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν ἡγούμενες γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος.

44. 6. ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ] ἀγαπόντων μὲν τὴν-σωτηρίαν Leid.

9. γενομένους Vimar. pro Ald. γενομένων.

45. 2. ἔξουσιν] ἔξουσι Leid.

5. τούτους] τούτοις Leid.

6. θαλάττης] θαλάσσης [Leid.] Steph.

7. ἀρχὴν βασιλείας] ἀρχὴν βασιλείων Leid. ἀρχὴν τοῦ βασιλείας Steph.

46. 5. συμμάχων] Ἑλλήνων Leid. βαρβάρων

47. 3. κινδύνοις ἐπιθέντες] ἐπιθέντες κινδύνοις Bekk.

6. καὶ ναυμαχοῦντες om. Leid.

ib. τοὺς βαρβάρους] βαρβάρους [Leid.] Steph.

48 Ὅτ' ἐπεὶ δὲ χρόνῳ Ἑλληνικοῦ πολέμου καταστάτος
 διὰ ξῆλον τῶν γεγενημένων καὶ φθόνον τῶν πεπραγμέ-
 νων, μέγα μὲν ἅπαντες φρονοῦντες, μικρῶν δ' ἐγκλημά-
 των ἕκαστοι δεόμενοι, ναυμαχίας Ἀθηναίοις πρὸς Αἰγυ-
 νήτας καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομένης ἑβδομή-
 49 κοντα τριήρεις αὐτῶν ἐλάμβανον. πολιορκούντων δὲ
 κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον Αἰγυπτίον τε καὶ Αἰγιναν, καὶ
 τῆς ἡλικίας ἀπούσης ἐν τε ταῖς ναυσὶ καὶ ἐν τῷ περὶ
 στρατεύματι, Κορινθιοὶ καὶ οἱ ἐκείνων σύμμαχοι, ἡγού-
 μενοι ἢ εἰς ἔρημον τὴν χώραν ἐμβαλεῖν ἢ ἐξ Αἰγίνης
 ἄξιον τὸ στρατόπεδον, ἐξελθόντες πανδημεὶ Γεράνειαν
 50 κατέλαβον, Ἀθηναῖοι δὲ τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἐγγὺς
 ὄντων, οὐδένα ἐτόλμησαν μεταπέμψασθαι· ταῖς δ' αὐ-
 τῶν ψυχαῖς πιστεύσαντες καὶ τῶν ἐπιόντων καταφρονή-
 σαντες οἱ γεραίτεροι καὶ οἱ τῆς ἡλικίας ἐντὸς γερονότες
 51 ἤξιουν αὐτοὶ μόνοι τὸν κίνδυνόν ποιήσασθαι, οἱ μὲν
 ἐμπειρίᾳ τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ φύσει κεκτημένοι, καὶ οἱ μὲν
 αὐτοὶ πολλοῦ ἀγαθοῦ γεγενημένοι, οἱ δ' ἐκείνους μι-
 μούμενοι, τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἄρχειν ἐπισταμένων, τῶν
 52 δὲ νεωτέρων τὸ ἐπιταττόμενον ποιεῖν δυναμένων. Μυ-
 ρωνίδου στρατηγοῦντος ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν Με-
 γαρικὴν ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασαν τὴν δύναμιν τὴν ἐκεί-
 νων τοῖς ἤδη ἀπειρηκόσι καὶ τοῖς οὐπω δυναμένοις,
 τοὺς εἰς τὴν σφετέραν ἐμβαλεῖν ἀξιώσαντας εἰς τὴν ἁλ-
 53 λοτριαν ἀπαντήσαντες, τρώπαιον δὲ στήσαντες καλλίστου
 μὲν αὐτοῖς ἔργου, αἰσχίστου δὲ τοῖς πολεμίοις, οἱ μὲν
 οὐκέτι τοῖς σώμασιν, οἱ δ' οὐπω δυνάμενοι, ταῖς δὲ ψυ-

48, 2. φθόνον Vimar. pro Ald. φθόνων.

49, 2. Αἰγυπτίον τε], „II. Αἰθιόπ. τε.“ Steph. in marg.

3. ἀπούσης] ἀπάσης Leid.

5. ἔρημον Vimar. pro Ald. ἔρημα.

6. Γεράνειαν Vimar. pro Ald. γέραν εἰ.

50, 2. μεταπέμψασθαι] μέμψασθαι Leid.

4. ἐντὸς] οὐκ ἐντὸς Vimar. et mg. Ald. Lugd.

51, 3. πολλοῦ ἀγαθοῦ] ἀγαθοῦ πολλοῦ Leid. — Pro ἀγαθῶ,
 quod Ald. habet, Vimar. ἀγαθῶ.

52, 2. αὐτοὶ] αὐτὴν Leid. ἢ αὐτὴν Vimar.

ταῖς ἀμφοτέροις κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλλίστης δόξης εἰς τὴν αὐτῶν ἀπαλθόντες οἱ μὲν πάλιν ἐκπαιδεύοντο, οἱ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν ἐβουλευόντο.

Καθ' ἑκάστον μὲν οὖν οὐ ῥάδιον τὰ ὑπὸ πολλῶν⁵⁴ κινδυνευθέντα ὑφ' ἑνὸς ῥηθῆναι οὐδὲ τὰ ἐν ἅπαντι τῷ χρόνῳ πραχθέντα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλωθῆναι. τίς γὰρ ἂν ἢ χρόνος ἢ λόγος ἢ ῥήτωρ ἱκανὸς γένοιτο μνηῦσαι τὴν τῶν ἐνθάδε καίμενων ἀνδρῶν ἀρετὴν; μετὰ κλειστων⁵⁵ γὰρ πόνων καὶ φανερωτάτων ἀγώνων καὶ καλλίστων κινδύνων ἐλευθέραν μὲν ἐποίησαν τὴν Ἑλλάδα, μεγίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ἐβδομήκοντα μὲν ἔτη τῆς θαλάττης ἄρξαντες, ἀστασιάστους δὲ παρασχόντες τοὺς συμμάχους, οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δουλεύειν⁵⁶ ἀξιώσαντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχειν ἅπαντας ἀναγκάσαντες, οὐδὲ τοὺς συμμάχους ἀσθενεῖς ποιοῦντες, ἀλλὰ κάκεινους ἰσχυροὺς καθιστάντες καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν τῷ αὐτῇ ἐπιδείξαντες, ὥσθ' ὁ μέγας βασιλεὺς οὐκέτι τῶν ἀλλοτρίων ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδου τῶν ἑαυτοῦ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβεῖτο, καὶ οὔτε τριήρεις ἐν ἐκείνῳ τῷ⁵⁷ χρόνῳ ἐκ τῆς Ἀσίας ἔπλευσαν οὔτε τύραννος ἐν τοῖς Ἑλλήσι κατέστη οὔτε Ἑλληνὶς πόλις ὑπὸ τῶν βαρβάρων⁵⁸ ἠνδραποδίσθη. τοσαύτην σωφροσύνην καὶ δέος ἢ τούτων ἀρετὴ πᾶσιν ἀνθρώποις παρείχεν. ὧν ἕνεκα δεῖ μόνους καὶ προστάτας τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡγεμόνας τῶν πόλεων γλῆναι.

Ἐπέδειξαν δὲ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις τὴν ἑαυτῶν⁵⁸ ἀρετὴν. ἀπολομένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ εἴτε

54, 1. μὲν οὖν οὐ Vimar. pro Ald. μὲν οὐ.

55, 4. ἢ χρόνος ἢ λόγος Vimar. pro Ald. ἢ λόγος ἢ χρόνος.

55, 1. κλειστων γὰρ] γὰρ κλειόνων Leid.

56, 1. ὀλίγοις] λόγοις Leid.

56, 5. ἐπιδείξαντες] ἀποδείξαντες Leid.

57, 6. τῶν πόλεων Vimar. pro Ald. πόλεων.

7. γίγνεσθαι] γενέσθαι Leid.

58, 1. ἑαυτῶν] αὐτῶν Leid.

2. ἀπολομένων Leid. ἀπολλυμένων Steph.

ἡγεμόνος κακίᾳ εἶτε θεῶν διανοίᾳ καὶ συμφορᾷ ἐκείνης
 μερίστη γενομένης καὶ ἡμῖν τοῖς δυστυχῆσαι καὶ τοῖς
 ἄλλοις Ἑλλήσιν, ἐδήλωσαν οὐ πολλῷ χρόνῳ ὅστέρον οὐ
 ἢ τῆς πόλεως δύναμις τῆς Ἑλλάδος ἦν σωτηρία. ἐτέ-
 59^{ων} γὰρ ἡγεμόνων γενομένων ἐνίκησαν μὲν ναυμαχοῦν-
 τες τοὺς Ἕλληνας οἱ πρότερον εἰς τὴν θάλατταν· οὐκ
 ἐμβαλόντες, ἔπλευσαν δ' εἰς τὴν Εὐρώπην, δουλεύουσι
 δὲ πόλεις τῶν Ἑλλήνων, τύραννοι δ' ἐγκαθιστᾶσιν, οἱ
 μὲν μετὰ τὴν ἡμετέραν συμφορὰν, οἱ δὲ μετὰ τὴν νίκην
 60^{των} βαρβάρων. ὅστ' ἄξιον ἦν ἐπὶ τῷδε τῷ τόπῳ τότε
 κείρασθαι τῇ Ἑλλάδι καὶ πενθῆσαι τοὺς ἐνθάδε κειμή-
 νους, ὡς συγκαταδαπτομένης τῆς αὐτῶν ἐλευθερίας τῇ
 τούτων ἀρετῇ· ὡς δυστυχῆς μὲν ἡ Ἑλλάς τοιοῦτων ἀν-
 δρῶν ὀρφανὴ γενομένη, εὐτυχῆς δ' ὁ τῆς Ἀσίας βασι-
 λεὺς ἐτέρων ἡγεμόνων λαβόμενος· τῇ μὲν γὰρ τούτων
 στερηθείσῃ δουλεία περιέστηκε, τῇ δ' ἄλλων ἀρξάντων
 ζῆλος ἐγγίνεται τῆς τῶν προγόνων διανοίας.

61 Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐξήχθη ὑπὲρ πάσης ὀλοφύρασθαι
 τῆς Ἑλλάδος· ἐκείνων δὲ τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδίᾳ
 καὶ δημοσίᾳ μεμνησθαι, οἳ φεύγοντες τὴν δουλείαν καὶ
 περὶ τοῦ δικαίου μαχόμενοι καὶ ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας
 στασιάσαντες, πάντας πολεμικοὺς κεκτημένοι εἰς τὸν Παι-

58, 3. ἡγεμόνος Vimar. (ἡγεμόνοισι Ald.) τοῦ ἡγεμόνος Leid., Vet.
 Cod. ἡγεμόνων. Marg. Ald. Lugd.

5. ἐδήλωσαν mg. Ald. Lugd. ἐδήλωσεν Steph. [Leid.] et
 Vimar. („Eodem modo Aldina: unde intelligitur, hanc
 lectionem eo consilio ex codice margini adscriptam esse,
 ut Aldina lectio, ab aliis posthac reiecta, firmaretur. Pari
 modo mox §. 59, 4. ad Aldinam lectionem καθιστᾶσιν ea-
 dem in margine repetita est.“ OSANN.)

59, 2. θάλατταν] θάλασσαν Steph.

4. ἐγκαθιστᾶσιν est coniectura H. Stephani. ἐγκαθιστᾶσιν Leid.
 ἐγκαθιστᾶσιν vulgo.

60, 2. κείρασθαι] κείρεσθαι Leid. et Vimar.

3. συγκαταδαπτομένης] συγκαταδαπτομένης Steph.

4. τοιοῦτων Vimar. pro Ald. τοσούτων.

8. τῆς τῶν προγόνων] τῶν προγόνων omisso articulo τῆς, Leid.

61, 2. καὶ ἰδίᾳ] ἦν ἰδίᾳ Leid.

ρηῶ κατῆλθον, οὐχ ὑπὸ νόμον ἀναγκασθέντες, ἀλλ' ὑπο τῆς γνώσεως πεισθέντες, καινοῖς κινδύνοις τὴν παλαιὰν ἀρετὴν τῶν προγόνων μιμησάμενοι, ταῖς αὐτῶν⁶² ψυχαῖς κοινὴν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἄλλοις κτησάμενοι, θάνατον μετ' ἐλευθερίας αἰρούμενοι ἢ βίον μετὰ δουλείας, οὐχ ἥττον ταῖς συμφοραῖς αἰσχυρόμενοι ἢ τοῖς ἐχθροῖς ὀργιζόμενοι, μᾶλλον βουλευθέντες ἐν τῇ αὐτῶν ἀποθνήσκειν ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν οἰκοῦντες, συμμάχους μὲν ὄρκους καὶ συνθήκας ἔχοντες, πολεμίους δὲ τοὺς πρότερον ὑπάρχοντας καὶ τοὺς πολίτας τοὺς αὐτῶν. ἀλλ' ὅμως οὐ τὸ πλῆθος τῶν ἐναντίων φοβηθέν⁶³ τες, ἀλλ' ἐν τοῖς σώμασι τοῖς ἑαυτῶν κινδυνεύσαντες τρόπαιον μὲν τῶν πολεμίων ἔστησαν, μάρτυρας δὲ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς ἐγγὺς ὄντας τοῦδε τοῦ μνήματος τοὺς Λακεδαιμονίων τάφους παρέχονται. καὶ γὰρ τοὶ μεγάλην μὲν ἀντὶ μικρᾶς ἀπέδειξαν τὴν πόλιν, ὁμονοοῦσαν δὲ ἀντὶ στασιαζούσης ἀπέφηναν, τείχη δὲ ἀντὶ τῶν καθηρημένων ἀνέστησαν. οἱ δὲ κατελθόντες αὐτῶν ἀδελφά⁶⁴ τα βουλευόμενα τοῖς ἔργοις τῶν ἐνθάδε κειμένων ἐπιδεικνύοντες οὐκ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν ἐχθρῶν, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν τῆς πόλεως ἐγράποντο, καὶ οὐτ' ἐλαττοῦσθαι δυνατόμενοι οὐτ' αὐτοὶ πλέον ἔχειν θεόμενοι τῆς μὲν αὐτῶν ἐλευθερίας καὶ τοῖς βουλομένοις δουλεύειν μετέδωκαν, τῆς δ' ἐκείνων δουλείας αὐτοὶ μετέχουν οὐκ ἡξίωσαν. ἔργοις⁶⁵ δὲ μεγίστοις καὶ καλλίστοις ἀπελογήσαντο, ὅτι οὐ κακίᾳ τῇ αὐτῶν οὐδ' ἀρετῇ τῶν πολεμίων πρότερον ἐδυσπηγήσει ἢ πόλιν· εἰ γὰρ στασιάσαντες πρὸς ἀλλήλους

61, 8. ἀρετὴν τῶν προγόνων] τῶν προγόνων ἀρετὴν Steph. [Leid.]

62, 3. βίον Vimar. pro Ald. βίου.

4. οὐχ ἥττον] ὡς οὐχ ἥττον Bekk.

5. ἀποθνήσκειν] ἀποθανεῖν mg. Ald. Lugd.

63, 2. κινδυνεύσαντες] κινδυνεύοντες Leid.

5. καὶ γὰρ τοὶ] καὶ γάρτοι καὶ Vimar. mg. Ald. Lugd.

64, 5. θεόμενοι] δυνάμενοι Leid.

6. μετέδωκαν Leid, μετέδωκαν Steph.

65, 2. ἀπελογήσαντο Leid, ἀπελογίσαντο Steph.

βία παρόντων Πελοποννησίων καὶ τῶν ἄλλων ἐχθρῶν εἰς τὴν αὐτῶν οἰοί τ' ἐγένοντο κατελθεῖν, δηλὸν ὅτι 66 ῥαδίως ἂν ὁμονοοῦντες πολεμεῖν αὐτοῖς ἐδύναντο. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν διὰ τοὺς ἐν Πειραιεῖ κινδύνους ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ζηλοῦνται· ἄξιον δὲ καὶ τοὺς ξένους τοὺς ἐνθάδε κειμένους ἐπαινέσαι, οἳ τῷ πλήθει βοηθήσαντες καὶ περὶ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας μαχόμενοι, πατριδα τὴν ἀρετὴν ἡγησάμενοι, τοιαύτην τοῦ βίου τελευτὴν ἐποιήσαντο· ἀνθ' ὧν ἡ πόλις αὐτοὺς καὶ ἐπένησε καὶ ἔθαψε δημοσίᾳ καὶ ἔδωκεν ἔχειν αὐτοῖς τὸν ἅπαντα χρόνον τὰς αὐτὰς τιμὰς τοῖς ἀστοῖς.

67 Οἱ δὲ νῦν θάπτομενοι, βοηθήσαντες Κορινθίοις ὑπὸ παλαιῶν φίλων ἀδικουμένοις καινοὶ σύμμαχοι γενόμε- 197 νοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην Λακεδαιμονίοις ἔχοντες (οἱ μὲν γὰρ τῶν ἀγαθῶν αὐτοῖς ἐφθόρουν, οἱ δὲ ἀδικουμένους αὐτοὺς ἤλεον, οὐ τῆς προτέρας ἐχθρας μεμνημένοι, ἀλλὰ τὴν παροῦσαν φιλίαν περὶ πολλοῦ ποιούμενοι)· πᾶσιν ἀνθρώποις φανεράν τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ἐπε- 68 δεῖξαντο. ἐτόλμησαν γὰρ μεγάλην ποιοῦντες τὴν Ἑλλάδα οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὐτῶν σωτηρίας κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν πολεμίων ἐλευθερίας ἀποθνήσκειν· τοῖς γὰρ Λακεδαιμονίων συμμάχοις περὶ τῆς ἐκείνων ἐλευθερίας ἐμάχοντο. νικῆσαντες μὲν γὰρ ἐκείνους τῶν αὐτῶν ἤξουν, δυστυχήσαντες δὲ βέβαιον τὴν δουλείαν 69 τοῖς ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατέλιπον. Ἐκείνοις μὲν οὖν οὕτω διακειμένοις ὁ βίος οἰκτρὸς καὶ ὁ θάνατος εὐκτὸς· οὗτοι δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες ζηλωτοί, παιδεύ- θέντες μὲν ἐν τοῖς τῶν προγόνων ἀγαθοῖς, ἄνδρες δὲ γενόμενοι τὴν τ' ἐκείνων δόξαν διασώσαντες καὶ τὴν 70 αὐτῶν ἀρετὴν ἐπιδείξαντες. πολλῶν μὲν γὰρ καὶ καλῶν

65, 6. αὐτῶν] αὐτῶν Steph. [Leid.].

ib. ἐγένοντο Vimar. Leid. et mg. Ald. Lugd. ἐγένοντο Steph.

67, 2. καινοὶ est emendatio Tylori (in Lectt. Lysiac. c. IV. p. 246. ed. Reisk. proposita) et Reiskii. καινοὶ Steph. et MSS.

7. ἐπεδείξαντο marg. Ald. Lugd. ἐπιδείξαντες Steph. [Leid.]

68, 8. ὑπὲρ Vimar. περὶ Leid. Ald. Steph.

αἵτιοι γεγέννηται τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, ἐπηνώρθωσαν δὲ τὰ ὕψ' ἐτέρων δυστυχηθέντα; πόρρω δ' ἀπὸ τῆς αὐτῶν τὸν πόλεμον κατέστησαν. ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον, ὥσπερ χρεὶ τούτους ἀγαθοὺς ἀποδνήσκειν· τῇ μὲν γὰρ πατρίδι τὰ τροφεῖα ἀποδόντες, τοῖς δὲ θρόνοις λύπας καταλιπόντες. ὥστε ἄξιον τοῖς ξῶσι τούτους ποθεῖν καὶ 71 ὅπως αὐτοὺς ὀλοφύρεσθαι καὶ τοὺς προσήκοντας αὐτῶν ἔλεειν τοῦ ἐπιλοῖπου βίου. τίς γὰρ αὐτοῖς ἐτι ἡδονὴ καταλείπεται τοιοῦτων ἀνδρῶν θάπτομένων, οἳ πάντα περὶ ἐλάττονος τῆς ἀρετῆς ἡγνούμενοι αὐτοὺς μὲν ἀπεστέρησαν βίον, γῆρας δὲ γυναικας ἐποίησαν, ὁρφανούς δὲ τοὺς αὐτῶν παῖδας ἀπέλιπον, ἐρήμους δ' ἀδελφούς καὶ πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν; Πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν 72 ὑπαρχόντων τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν ζηλῶ, ὅτι νεώτεροί εἰσιν ἢ ὥστε εἰδέναι οἷων πατέρων ἐστέρηται, ἐξ ὧν δ' οὗτοι γεγόνασιν οἰκτεῖρω, ὅτι πρεσβύτεροι ἢ ὥστε ἐπιλαθίσθαι τῆς δυστυχίας τῆς ἑαυτῶν. τί γὰρ ἂν τούτων 73 ἀνιαιρότερον γένοιτο, ἢ τεκεῖν μὲν καὶ θροῖναι καὶ θάψαι τοὺς αὐτῶν, ἐν δὲ τῷ γήρᾳ ἀδυνάτους μὲν εἶναι τῷ σώματι, πασῶν δ' ἀπεστερημένους τῶν ἐλπίδων ἀφίλους καὶ ἀπόρους γεγενῆσθαι, ὑπὸ δὲ τῶν αὐτῶν πρότερον ζηλοῦσθαι καὶ νῦν ἔλεεσθαι; ποθεινότερον δ' αὐτοῖς εἶναι τὸν θάνατον τοῦ βίου; ὅσα γὰρ ἄνδρες ἀμείνους

70, 5. μὲν γὰρ] Sic plerique libri MSS. et Steph., qui tamen in margine indicavit, se γὰρ deleri velle. Omiserunt deinde hanc particulam Reisk. Auger. Bekk., codicibus nonnullis assentientibus. Sed conf. Herodot. I, 82. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὰ ἐναντία πούτων ἔθεντο νόμον· οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου, ἀπὸ τούτου κομᾶν: quem locum mihi suppeditavit Matth. Gramm. Gr. §. 556, not. 1.

6. τροφεῖα] τρόφι· Leid.

71, 2. αὐτῶν] αὐτοῖς Vimar. Leid.

5. ἀπεστέρησαν βίον] ἀπεστερημένους βίου Leid.

72, 4. πρεσβύτεροι ἢ] „πρεσβύτατοι: al. πρεσβύτεροι“ mg. Ald. Lugd. Pro πρεσβύτατοι, quod est in Aldina, Vimar. πατέρων πρεσβύτεροι.

73, 2. ἀνιαιρότερον] ἀνιαιρότερον Steph. (Cf. Osann. ad Lycurg. p. 113.)

3. αὐτῶν] ἑαυτῶν Vimar.

ἦσαν, τούτους τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μείζον.
 74 πῶς δ' αὐτοὺς χρὴ λῆξαι τῆς λύπης; πότερον ἐν ταῖς
 τῆς πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε αὐτῶν εἰκὺς καὶ τοὺς
 ἄλλους μεμνήσθαι. ἀλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς;
 ἀλλ' ἱκανὸν λυπῆσαι τῶν μὲν σφετέρων τέκνων τέτελευ-
 τηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαύοντων τῆς τούτων ἀρε-
 τῆς. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις, ὅταν ὁρῶσι τοὺς μὲν
 πρότερον ὄντας φίλους φεύγοντας τὴν αὐτῶν ἀπορίαν,
 τοὺς δ' ἐχθροὺς μέγα φρονούντας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις
 75 ταῖς τούτων; μόνην δ' ἂν μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐν-
 θάδε κειμένοις ἀποδοῦναι χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοκίας αὐ-
 τῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖνοι περὶ πολλοῦ ποιούμεθα, τοὺς
 δὲ παῖδας οὕτως ἀσπαζοίμεθα ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄν-
 τες; ταῖς δὲ γυναιξὶν εἰ τοιούτους βοηθοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς
 76 παρέχοιμεν, οἷοίπερ ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν. τίνας γὰρ ἂν
 εἰκότως μᾶλλον τιμᾶμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων; τίνας δ'
 ἂν τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιούμεθα ἢ
 τοὺς τούτοις προσήκοντας, οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς
 τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλυσαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι
 γνησίως τῆς δυστυχίας μετέχουσιν;
 77 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὃ τι δεῖ τοιαῦτα ὀλοφύρεσθαι·
 οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπαξ ὄντας θνητοί.
 ὥστε τί δεῖ ἂν πάλαι προσεδοκῶμεν πείσεσθαι ὑπὲρ τού-
 των νῦν ἄχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς
 τῆς φύσεως συμφοραῖς, ἐπιταμένους ὅτι ὁ θάνατος κοι-

73, 9. πῶς δ' αὐτοὺς] περὶ δ' αὐτοὺς Aldin. πῶς δ' (et πότε δ')
 αὐτοὺς mg. Ald. Lugd. πῶς δ' αὐ Vimar.

74, 6. ὅταν ὁρῶσι om. Leid.

8. δυστυχίαις ταῖς τούτων] δυστυχίαις τούτων Leid.

75, 1. μόνην mg. Ald. Lugd. μόνοι [Leid.] Steph.

3. ποιούμεθα - ἀσπαζοίμεθα] ποιούμεθα - ἀσπαζόμεθα Leid.

76, 6. γνησίως] γνησίαν mg. Ald. Lugd. et Vimar.

77, 1. ὃ τι] ὅτι Steph.

ib. τοιαῦτα - ὥστε τί δεῖ om. Leid.

2. ἀπαξ om. Steph., post ἐλανθάνομεν ponit Vimar. et mg.
 Ald. Lugd.

ib. ὄντας θνητοί] ὄντας θνητοί Steph., in marg. haec adno-
 tans: II. ὄντας θνητούς.

198 νός καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις; οὐτε γὰρ
 τοὺς πονηροὺς ὑπεροχῇ οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς θαυμάζει,
 ἀλλ' ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πᾶσιν. εἰ μὲν γὰρ οἷόν τε ἦν 78
 τοῖς τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφυγοῦσιν ἀθανά-
 τους εἶναι τὸν λοιπὸν χρόνον, ἄξιον ἦν τοῖς ζῶσι τὸν
 ἅπαντα-χρόνον πευθεῖν τοὺς τεθνεώτας· νῦν δὲ ἡ τε φύ-
 σις καὶ νόσων ἦττων καὶ γήρως, ὃ τε δαίμων ὁ τὴν ἡμε-
 τέραν μοῖραν ἐλήχως ἀπαραιτήτος. ὥστε προσήκει τοῦ-79
 τους εὐδαιμονεστάτους ἡγείσθαι, οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων
 καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βλόν ἐτελεύτη-
 σαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ οὐδ' ἀνα-
 μείναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν
 καλλίστον. καὶ γὰρ τοὶ ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνήμαι,
 ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἱ πεν-80
 θοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὥς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ
 ὥς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν. καὶ γὰρ τοὶ θάπτονται
 δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥάμης καὶ σο-
 φίας καὶ πλούτου, ὥς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ
 τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους
 τιμᾶσθαι. ἔγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θανά-81
 του καὶ ζηλῶ καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖτ-
 τον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωμαμάτων ἔτυ-
 χον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον·
 ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι καὶ θεραπεύ-
 οντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θάπτομένους.

77, 7. χειρίστοις] καλίστοις Leid. „ut videtur ex emendatione: ante scriptum erat χειρίστοις.“ Sluit.

78, 1. μὲν γὰρ Vimar., μὲν Ald.

3. ἦν τοῖς Vimar. τοῖς Ald.

79, 8. κινδυνεύσαντες] κινδυνεύοντες Leid.

ib. οὕτω] οὕτως Steph.

6. καὶ γὰρ τοῖ] καὶ τοι γὰρ Steph. et [Leid.]

7. δὲ] δὲ αὐτῶν Steph. [Leid.]

80, 5. ἀθάνατοι] θάνατοι Leid.

81, 2. μόνοις τούτοις ἀνθρώπων] μόνοις ἀνθρώπων Leid.

ib. κρεῖττον εἶναι γεν.] κρεῖττον γενέσθαι Leid.

5. ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις] ὅμως ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις Leid.

ib. θεραπεύοντας] θεραπεύοντα Leid.

III.

ΑΥΣΙΟΧ

96

ΑΠΟΔΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ.

1 **Π**ολλὰ καὶ δεινὰ συνειδὼς Σίμωνι, ὃ βουλή, οὐκ ἂν ποτ' αὐτὸν εἰς τοσοῦτο τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι, ὥστε ὑπὲρ ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ τούτων ὡς ἀδικούμενον ἐγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν 2 ὄρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν. εἰ μὲν οὖν ἄλλοι τινὲς ἔμελλον περὶ ἐμοῦ διαγνώσεσθαι, σφόδρα ἂν ἐφοβούμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν ὅτι καὶ παρασκευαὶ καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίνονται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαλίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν· εἰς ὑμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλ- 3 πίζω τῶν δικαίων τεύξεσθαι. μάλιστα δ' ἀγανακτῶ, ὃ βουλή, ὅτι περὶ τῶν τραυμάτων εἰπεῖν ἀναγκασθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχνόμενος, εἰ μέλλοιεν πολλοὶ μοι συνείσεσθαι, ἡνεσχόμην ἀδικούμενος. ἐπειδὴ δὲ Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην κατέστησεν, οὐδὲν ἀποκρυφάμενος ἅπαντα διηγῆσομαι πρὸς ὑμᾶς τὰ πεπρα- 4 γμένα. ἀξιῶ δὲ, ὃ βουλή, εἰ μὲν ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐὰν δὲ περὶ τούτων ἀποδείξω ὥς οὐκ ἐνοχός εἰμι οἷς Σίμων διωμόσατο, ἄλλως δὲ ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἔμμαντοῦ ἀνοητότερον πρὸς τὸ μει-

1, 2. τοσοῦτο] τοσοῦτον Steph.

5. εἰς] ὡς mg. Ald. Lugd. item §. 2, lin. 5.

ράκιον διατεθείς, αἰτοῦμαι ὑμᾶς μηδὲν με χεῖρω νομίζειν,
 εἰδότες ὅτι ἐπιθυμῆσαι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις ἔνεστιν,
 οὗτος δὲ βέλτιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κο-
 σμώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται. οἷς ἅπασιν ἐμ-
 ποδῶν ἔμολ γεγένηται Σίμων οὗτος, ὥς ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω.
 ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ὧ βουλῇ, Θεοδότου, Πλαταῖ-5
 κού μειρακίου, καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν ἡξίουν εἶναι
 μοι φίλον, οὗτος δὲ ὑβρίων καὶ παρανομῶν φέτο ἀναγ-
 κάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ τι βούλοιο. ὅσα μὲν οὖν ἐκείνος
 κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ὅσα
 δ' εἰς ἐμὲ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν, ἡγοῦμαι ταῦθ' ὑμῖν προσή-
 κειν ἀκούσαι. πυνθόμενος γὰρ ὅτι τὸ μειράκιον ἦν παρ' 6
 97 ἔμολ, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν νύκτωρ μεθύων, ἐκ-
 κόψας τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναικωνῆτιν, ἔνδον
 οὐδῶν τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ τῶν ἀδελφιδῶν, αἷ
 οὕτω κοσμίως βεβιώκασιν, ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀρώ-
 μεναι αἰσχύνησθαι. οὗτος τολῶν εἰς τοῦτο ἦλθεν ὑβρεως, 7
 ὥστ' οὐ πρότερον ἡθέλησεν ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτὸν ἡγοῦ-
 μενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παραγενόμενοι καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλ-
 θόντες ἐπὶ παιδᾶς κόρας καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα ἐξήλα-
 σαν βίᾳ. καὶ τοσούτου ἐδέησεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν
 ὑβρισμένων, ὥστε ἐξευρὼν οὐ ἐδειπνοῦμεν ἀτοπώτατον
 πρᾶγμα καὶ ἀπιστότατον ἐποίησεν, εἰ μὴ τις εἰδείῃ τὴν
 τούτου μανίαν. ἐκκαλέσας γὰρ με ἔνδοθεν, ἐπειδὴ τάχι-8
 στα ἐξῆλθον, εὐθύς με τύπτειν ἐπεχείρησεν· ἐπειδὴ δὲ
 αὐτὸν ἡμυνάμην ἐνστάς, ἔβαλλέ με λίθοις. καὶ ἐμοῦ μὲν
 ἁμαρτάνει, Ἀριστοκρίτου δὲ, ὅς παρ' ἐμὲ ἦλθε μετ' αὐ-
 τοῦ, βαλὼν λίθῳ συντρίβει τὸ μέτωπον. ἐγὼ τολῶν, ὧ 9
 βουλῇ, ἡγοῦμενος μὲν δεινὰ πάσχειν, αἰσχυρόμενος δὲ
 (ὅπερ ἦδη καὶ πρότερον εἶπον) τῇ συμφορᾷ, ἡνειχόμεν
 καὶ μᾶλλον ἡγοῦμην μὴ λαβεῖν τούτων τῶν ἁμαρτημάτων
 δίκην ἢ δοῦναι τοῖς πόλιταις ἀνότητος εἶναι, εἰδὼς ὅτι τῇ
 μὲν τούτου κοληρῇ πρόποντα ἔσται τὰ πεπραγμένα, ἐμοῦ

δὲ πολλοὶ καταγελᾶσθαι τοιαῦτα πάσχοντος τῶν φθο-
νεῖν εἰδισμένων, ἂν τις ἐν τῇ πόλει προθυμῇται χρηστός
10 εἶναι. οὕτω δὲ σφόδρα ἠπορούμην ὃ τι χρησαίμην, ὃ
βουλῇ, τῇ τούτου παρανομίᾳ, ὥστε ἔδοξέ μοι κράτιστον
εἶναι ἀποδημῆσαι ἐκ τῆς πόλεως. λαβὼν δὲ τὸ μειράκιον
(ἅπαντα γὰρ δεῖ ἀληθῶς λέγειν) ὠχόμην ἐκ τῆς πόλεως.
ἐπειδὴ δὲ ὥμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον Σίμωνι ἐπιλα-
θεῖσθαι μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμελῆσαι δὲ τῶν πρότερον
11 ἡμαρτημένων, ἀφικνουῦμαι πάλιν. κἀγὼ μὲν ὠχόμην ἐς
Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἦκοντα τὸν Θεόδο-
τον καὶ διατρίβοντα παρὰ Λυσιμάχῳ, ὃς ᾤκει πλησίον τῆς
οἰκίας ἧς οὗτος ἐμεμλόθωτο, παρεκάλεσέ τινας τῶν τού-
του ἐπιτηδείων. καὶ οὗτοι μὲν ἡρίστων καὶ ἔπινον· φύ-
λακας δὲ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ τέγους, ἔν', ὅποτε ἐξέλθοι τὸ
12 μειράκιον, εἰσαρπάσαιεν αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ
ἀφικνουῦμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς καὶ τρέπομαι παριῶν ὡς
τὸν Λυσίμαχον. ὀλίγον δὲ χρόνον διατρίψαντες ἐξερχό-
μεθα· ἤδη μεθύοντες οὗτοι [δ'] ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς· καὶ
οἱ μὲν τινες αὐτῷ τῶν παραγενομένων οὐκ ἠθέλησαν συν-
εξαμαρτεῖν, Σίμων δὲ οὗτοσι καὶ Θεόφιλος καὶ Πρώ-
ταρχος καὶ Αὐτοκλῆς εἶλκον τὸ μειράκιον. ὁ δὲ βίβας τὸ
13 ἱμάτιον ᾧχετο φεύγων· ἐγὼ δὲ ἡγούμενος ἐκείνον μὲν
ἐκφεύξεσθαι, τούτους δ' ἐπειδὴ τάχιστα ἐντύχοιεν ἀν-
θρώποις αἰσχυνομένους ἀποτρέψεσθαι, ταῦτα διανοηθεὶς
ἐτέραν ὁδὸν ὠχόμην ἀπὼν. οὕτω σφόδρ' αὐτοὺς ἐφυ-
λαττόμην καὶ πάντα ταῦτα ὑπὸ τούτων γιγνόμενα μεγά-
14 λην ἐμαυτῷ συμφορὰν ἐνόμιζον. καὶ ταῦτα μὲν δι' ἃ φησι

11, 1. ἐς] εἰς Steph.

6. τέγους] στεγους Steph.

12, 2. Πειραιῶς] Πειραιῆς Steph.

3. ἐξερχόμεθα. ἤδη μεθύοντες οὗτοι [δ'] ἐκπ. Distinxi haec verba, uti Schottus suavit, et δ' uncis inclusi auctore Bremio. ἐξερχόμεθα ἤδη μεθύοντες. οὗτοι δ' ἐκπ. Steph. et Bekk.

14, 1. ταῦτα] „II. ταύτη.“ Steph. in marg.

ib. δι' ἃ] ἵνα Steph.

Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, ἔνθα οὔτε τούτων οὔτε ἡμῶν οὐδείς οὔτε κατέαγχε τὴν κεφαλὴν οὔτε ἄλλο κακὸν οὐδὲν ἔλαβεν, ὥς ἐγὼ τοὺς παραγενομένους ὑμῖν παρήξομαι μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

“Οτι μὲν τοῖνον οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ὃ βουλὴ, καὶ 15 ἐπιβουλεύσας ἡμῖν καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται ὑμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν μειράκιον εἰς γναφεῖον κατέφυγεν, οὔτοι δὲ συνεισπεσόντες ἦγον αὐτὸν βίᾳ βοῶντα καὶ κεκραγόντα καὶ μαρτυρόμενον. συνδραμόντων δὲ ἀνθρώπων πολλῶν καὶ ἀγανάκτούντων 16 τῷ πράγματι καὶ δεινὰ φασκόντων εἶναι τὰ γινόμενα, τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν ἐφρόντιζον, Μόλωνά δὲ τὸν γναφέα καὶ ἄλλους τινὰς ἐπαμύνειν ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. ἤδη δὲ αὐτοῖς οὐσί παρὰ τὴν Λάμπωνος οἰκίαν ἐγὼ μό- 17 νος βαδίζων ἐντυγχάνω· θεινὸν δὲ ἡγησάμενος εἶναι καὶ 98 αἰσχροὺς περιιδεῖν οὕτως ἀνόμως καὶ βιαίως ὑβρισθέντα τὸν νεανίσκον, ἐπιλαμβάνομαι αὐτοῦ. οὔτοι δὲ, διότι μὲν τοιαῦτα παρηνόμουν εἰς ἐκεῖνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν ἐρωτηθέντες· ἀφήμενοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἔτυπτον ἐμὲ. μάχης δὲ γενομένης, ὃ βουλὴ, καὶ τοῦ μειρακίου βάλλον- 18 τος αὐτοὺς καὶ περὶ τοῦ σώματος ἀμυνομένου καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόντων, ἔτι δὲ τυπτόντων αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης, καὶ ἐμοῦ ἀμυνομένου καὶ τῶν παραγενομένων ὥς ἀδικουμένοις ἡμῖν ἀπάντων ἐπικουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ θορόνῳ συντριβόμεθα τὰς κεφαλὰς ἅπαντες. καὶ οἱ 19 μὲν ἄλλοι οἱ μετὰ τούτου παροινήσαντες, ἐπειδὴ τάχιστά με εἶδον μετὰ ταῦτα, ἐδιδόντό μου συγγνώμην ἔχειν, οὐχ ὥς ἀδικούμενοι, ἀλλ’ ὥς δεινὰ πεποιηκότες· καὶ ἐξ ἐκεῖ-

14, 2. ἔνθα om. Steph.

4. ἔλαβεν] ἐπαθεν Steph.

ib. παρήξομαι μάρτυρας] μάρτυρας παρήξομαι Steph.

15, 5. μαρτυρόμενον] μαρτυρούμενον Steph.

16, 4. ἐπαμύνειν Steph., sed Ald. et Reisk. μεταμύνειν.

17, 1. Λάμπωνος] sic Steph. Bekk. et Brem. Λάμπους Ald. Λαμπουῶς Reisk.

νου τοῦ χρόνου τετάρων ἐτῶν παρεληλυθόντων οὐδὲν μοι
20 πώποτε ἐνεκάλεσεν οὐδεὶς. Σίμων δ' οὐτοσί, ὁ πάντων
τῶν κακῶν αἴτιος γενόμενος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυ-
χίαν ἤγε δεδιώς περὶ αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ δίκας ἰδίας ἤσθε-
το κακῶς ἀγωνισάμενον ἐξ ἀντιδόσεως, καταφρονήσας
μου οὕτως τολμηρῶς εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέστη-
σεν. ὥς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς
παραγενομένους μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων
ἀκηκόατε· ἐβουλόμην δ' ἂν, ὦ βουλή, Σίμονα τὴν αὐ-
τὴν γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες
τῆς ἀληθείας ἔγνωτε τὰ δίκαια. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ οὐδὲν
μέλει τῶν ὄρκων ὧν διωμόσατο, πειράδομαι καὶ περὶ ὧν
22 οὗτος ἔφενσται διδάσκειν ὑμᾶς. ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν ὡς
αὐτὸς μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἔδωκε Θεοδότῳ, συνθή-
κας πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, ἐγὼ δ' ἐπιβουλεύσας ἀπέ-
στησα αὐτοῦ τὸ μισθόκιον. καίτοι ἔρχην αὐτὸν, εἴπερ
ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς πλείστους
23 κατὰ τοὺς νόμους διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν. οὗτος δὲ
τοιοῦτον οὐδὲν πώποτε φαίνεται ποιήσας, ὑβρίζων δὲ
καὶ τύπτων ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ κωμάζων καὶ τὰς θύ-
ρας ἐκβάλλων καὶ νύκτωρ εἰσιὼν ἐπὶ γυναικας ἐλευθέ-
ρας· ἃ χρὴ μάλιστα, ὦ βουλή, τεκμήρια νομίζειν, ὅτι
ψεύδεται πρὸς ὑμᾶς. σκέψασθε δὲ ὡς ἅπιστα εἴρηκε.
24 τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πενήτημοντα καὶ δια-
κοσίαν δραχμῶν ἐτιμήσατο. καίτοι θαυμαστὸν εἰ τὸν
ἐταιρήσοντα πλειόνων ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς τυγχάνει
25 κεκτημένος. εἰς τοῦτο δ' ἦκει τόλμης, ὥστε οὐκ ἔφαρκε
περὶ τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδωκέ-
ναι τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ καὶ κεκομίσθαι φησὶ· καίτοι πῶς
εἰκός ἐστὶ τότε μὲν ἡμᾶς τοιαῦτα ἑξαμαρτάνειν οἷα κα-

20, 1. πάντων τῶν κακῶν] πάντων κακῶν Steph.

23, 3. ἀμφοτέρους] ἅμ' ἀμφοτέρους Steph. et MSS., expuncti ἅμ' auctore Taylora.

τηγόρηκεν οὗτος, ἀποστερηθῆσαι βουλομένους τὰς τριακο-
σίας δραχμὰς, ἐπειδὴ δὲ ἀπεμαχεσάμεθα, τηνικαῦτα ἀπο-
δοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτε ἀφειμένους τῶν ἐγκλη-
μάτων μήτε ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς γενομένης; ἀλλὰ 26
γὰρ, ὦ βουλὴ, πάντα αὐτῷ ταῦτα σύγκειται καὶ μεμη-
χάνηται· καὶ δοῦναι μὲν φησιν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ ποι-
εῖν, εἰ μηδενὸς αὐτῷ συμβολαίου γεγεννημένου τοιαῦτα
ἐτόλμα ὑβρίζειν τὸ μειράκιον, ἀπειληθέναι δὲ προσποιεῖ-
ται, διότι φανερός ἐστίν ἐγκαλέσας οὐδέποτε ἀργύριον
οὐδὲ μνείαν περὶ τούτου οὐδεμίαν ποιησάμενος.

Φησὶ δ' ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ θύραις ὅπ' ἐμοῦ δεινῶς δια-27
τεθῆναι τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλείον ἢ τέτταρα στά-
δια ἀπὸ τῆς οἰκίας διώξας τὸ μειράκιον, οὐδὲν κακὸν
ἔχων; καὶ ταῦτα πλεον ἢ διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων
ἐξαρνός ἐστι. Λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν 28
τὴν τούτου ὄστροakon ἔχοντες καὶ ὡς ἠπέλουν αὐτῷ ἐγὼ
ἀποκτενεῖν καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια. ἐγὼ δ' ἡγοῦ-
μαι, ὦ βουλὴ, ῥᾷδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται, οὐ μό-
νον ὑμῖν τοῖς εἰωθόσι σκοπεῖσθαι περὶ τῶν τοιούτων,
ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. τῷ γὰρ ἂν δόξειε πιστόν 29
99 ὡς ἐγὼ προνοηθεὶς καὶ ἐπιβουλεύων ἤλθον ἐπὶ τὴν Σί-
μωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν, μετὰ τοῦ μειρακίου, τοσοῦ-
των ἀνθρώπων παρ' αὐτῷ συνειλεγμένων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο
μανίας ἀφικόμην, ὥστε ἐπιθυμεῖν εἰς ὧν πολλοῖς μάχε-
σθαι, ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ἀσμένως ἂν με εἶδεν ἐπὶ
ταῖς θύραις ταῖς αὐτοῦ· ὃς καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν
φοιτῶν εἰσῆει βίβλιν, καὶ οὔτε τῆς ἀδελφῆς οὔτε τῶν ἀδελ-
φιδῶν φροντίδας ζητεῖν με ἐτόλμα, καὶ ἐξευρὼν οὐ δει-
πνῶν ἐτύγγανον, ἐγκαλέσας ἔτυπτε με. καὶ τότε μὲν 30
ἄρα, ἵνα μὴ περιβόητος εἴην, ἡσυχίαν ἤγον, συμφορὰν
ἐμαυτοῦ νομίζων τὴν τούτου πονηρίαν· ἐπειδὴ δὲ χρό-

26, 2. αὐτῷ] αὐτοῦ Steph., sed hic ipse V. D. coniecit, quod deinde
libri MSS. confirmarunt, αὐτῷ.

28, 3. ἐγὼ δ'] ἐγὼ Steph., sed margini adscripsit: Π. ἐγὼ δέ.

νος διεγίνετο, πάλιν (ὡς αὐτός φησιν) ἐπεθύμησα περι-
 31βόητος γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τοῦτω τὸ μειρά-
 κιον, εἶχεν ἄν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ
 διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκαζόμεν ἀνοητότερόν τι ποιεῖν
 32τῶν εἰκότων· νῦν δὲ τοῦτω μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ'
 ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμοῖ δ' ἐτύγ-
 χανε διαιτώμενον. ὥστε τῷ ὑμῶν πιστόν ὡς ἐγὼ πρό-
 τερον μὲν ἐξέπλευσα ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον,
 ἵνα μὴ τοῦτω μαχοίμην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμεν πάλιν, ἦγον
 αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὗ πλείστα ἐμελλον
 33πράγματα ἔξειν; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ
 ἦλθον ἀπαράσκευος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε
 ἄλλον ἀνθρώπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε
 τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μὲν μοι οὐκ ἂν ἡδύνατο, μη-
 νῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἴ τι ἐγὼ ἐξημάρτα-
 34νον. ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἀφικόμεν, ὥστε ἐπιβου-
 λεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἷόν τ' ἦν
 λαβεῖν ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἦλθον
 οὐ αὐτὸς ἐμελλον ὑπὸ πλείστων ὀφθήσεσθαι τε καὶ συγ-
 κοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρί-
 35σκων, ἵν' ὡς μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθείην. Ἔτι
 τοίνυν, ὦ βουλῇ, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ὁμό-
 διον γινῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἔγνω,
 ῥῖψαν θοιμάτιον, φεύγον ὥχετο, οὗτοι δὲ αὐτὸν ἐπεδίω-
 36κον, ἐγὼ δὲ ἐτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν εἰρόμην. καίτοι πο-
 τέρους χρῆν αἰτίους τῶν γεγεννημένων εἶναι νομίζειν,
 τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητοῦντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν
 γὰρ ἠγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ
 αὐτῶν δεδιότες, διώκουσι δὲ οἱ βουλόμενοι τι ποιῆσαι
 37κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα, ἄλλως δὲ παρ' αὐτῶν

32, 3. διαιτώμενον] διαιτώμενος mg. Ald. Lugd.

34, 1. ἀμαθίας] ἀμαθείας Steph.

35, 4. αὐτὸν] αὐτὸ Steph.

36, 2. χρῆν] χρῆ mavult Bekk.

37, 1. ταῦτα εἰκότα Steph. et Bekk. ταῦτα μὲν εἰκότα Reisk. Auger. et Bremi.

πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἦγον βίᾱ, ἐντυχὼν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβανόμην· οὗτοι δὲ ἐκείνόν τε ἦγον βίᾱ καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται· ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν οὕτω δεινὰ καὶ παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπα-38
θον, εἰ τάναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς ἔχων τῶν ἐπιτηδείων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμην αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτόν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν ἄγειν βίᾱ ἐξήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότος ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαυτοῦ ἀπάσης κινδυνεύω; Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδι-39
κηθεις καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὡς φησιν, οὐκ ἐτόλμῃσε τετάρων ἐτῶν ἐπισκῆψασθαι εἰς ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν ἐρῶσι καὶ ἀποστερῶνται ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχοῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦσιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον. Ὅτι μὲν οὖν, ᾧ βουλή,40
οὐδενὸς αἰτίος εἰμι τῶν γεγενημένων ἱκανῶς ἀποδεδείχθαι νομίζω. οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρισμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταγείς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐτοῦ οὐκ ἐτόλμῃσα αὐτῷ ἐπισκῆψασθαι, ἡγούμενος δει-
100 νόν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ παιδικῶν ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους, τούτου ἕνεκα ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ οὐδεμίαν ἡγούμην πρό-41
νοιαν εἶναι τραύματος, ὅστις μὴ ἀποκτεῖναι βουλόμενος ἔτρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ

37, 2. πέπρακται] „M. πέπλασται.“ marg. Steph.

38, 2. νῦν] νυνὶ mg. Ald. Lugd.

39, 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

40, 4. διαφορὰς] συμφορὰς mg. Ald. Lugd.

7. παιδικῶν est Taylori emendatio, quam codex M. confirmare videtur. παίδων Steph.

8. ἕνεκα] ἔνεκεν Steph.

ἦσαν, τσούτω τοῖς καταλειπομένοις τὸ πένθος μῆζον.
 74 πῶς δ' αὐτοὺς ἡρῇ λῆξαι τῆς λύπης; πότερον ἐν ταῖς
 τῆς πόλεως συμφοραῖς; ἀλλὰ τότε αὐτῶν εἰκὸς καὶ τοὺς
 ἄλλους μεμνησθαι. ἀλλ' ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς;
 ἀλλ' ἱκανὸν λυπῆσαι τῶν μὲν σφετέρων τέκνων τετελευ-
 τηκότων, τῶν δὲ ζώντων ἀπολαυνόντων τῆς τούτων ἀρε-
 τῆς. ἀλλ' ἐν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις, ὅταν ὁρῶσι τοὺς μὲν
 πρότερον ὄντας φίλους φεύγοντας τὴν αὐτῶν ἀπορίαν,
 τοὺς δ' ἐχθροὺς μέγα φρονούντας ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις
 75 ταῖς τούτων; μόνην δ' ἂν μοι δοκοῦμεν ταύτην τοῖς ἐν-
 θάδε κειμένοις ἀποδοῦναι χάριν, εἰ τοὺς μὲν τοιέας αὐ-
 τῶν ὁμοίως ὥσπερ ἐκεῖνοι περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα, τοὺς
 δὲ παῖδας οὕτως ἀσπαζοίμεθα ὥσπερ αὐτοὶ πατέρες ὄν-
 τες, ταῖς δὲ γυναῖξιν εἰ τοιούτους βοηθοὺς ἡμᾶς αὐτοὺς
 76 παρῆχοιμεν, οἵοιπερ ἐκεῖνοι ζῶντες ἦσαν. πῶς γὰρ ἂν
 εἰκότως μᾶλλον τιμῶμεν τῶν ἐνθάδε κειμένων; πῶς δ'
 ἂν τῶν ζώντων δικαιότερον περὶ πολλοῦ ποιοίμεθα ἢ
 τοὺς τούτοις προσήκοντας, οἳ τῆς μὲν τούτων ἀρετῆς
 τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν, ἀποθανόντων δὲ μόνοι
 γνησίως τῆς δυστυχίας μετέχουσιν;

77 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ τοιαῦτα ὀλοφύρεσθαι.
 οὐ γὰρ ἐλανθάνομεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἄπαξ ὄντες θνητοί.
 ὥστε τί δεῖ ἃ πάλοι προσεδοκῶμεν πείσεσθαι ὑπὲρ τού-
 των νῦν ἄχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως φέρειν ἐπὶ ταῖς
 τῆς φύσεως συμφοραῖς, ἐπισταμένους ὅτι ὁ θάνατος κοι-

73, 9. πῶς δ' αὐτοὺς] περὶ δ' αὐτοὺς Aldin. πῶς δ' (et πότε δ')
 αὐτοὺς mg. Ald. Lugd. πῶς δ' ἀν Vimar.

74, 6. ὅταν ὁρῶσι om. Leid.

8. δυστυχίαις ταῖς τούτων] δυστυχίαις τούτων Leid.

75, 1. μόνην mg. Ald. Lugd. μόνοι [Leid.] Steph.

3. ποιοίμεθα—ἀσπαζοίμεθα] ποιοῦμεθα—ἀσπαζόμεθα Leid.

76, 6. γνησίως] γνησίαν mg. Ald. Lugd. et Vimar.

77, 1. ὅ τι] ὅτι Steph.

ib. τοιαῦτα—ὥστε τί δεῖ om. Leid.

2. ἄπαξ om. Steph., post ἐλανθάνομεν ponit Vimar. et mg.
 Ald. Lugd.

ib. ὄντες θνητοί] ὄντας θνητοί Steph., in marg. haec adno-
 tans: II. ὄντες θνητοί. H, ὄντας θνητούς.

198 νὸς καὶ τοῖς χειρίστοις καὶ τοῖς βελτίστοις· οὐτε γὰρ
 τοὺς πονηροὺς ὑπεροχῇ οὔτε τοὺς ἀγαθοὺς θαυμάζει,
 ἀλλ' ἴσον ἑαυτὸν παρέχει πᾶσιν. εἰ μὲν γὰρ οἷόν τε ἦν 78
 τοῖς τοῖς ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνους διαφυγοῦσιν ἀθανά-
 τους εἶναι τὸν λοιπὸν χρόνον, ἄξιον ἦν τοῖς ζῶσι τὸν
 ἅπαντα-χρόνον πενθεῖν τοὺς τεθνεώτας· νῦν δὲ ἥ τε φύ-
 σις καὶ νόσων ἥττων καὶ γήρως, ὃ τε δαίμων ὁ τὴν ἡμε-
 τέραν μοῖραν εἰληχῶς ἀπαράλτῃτος, ὥστε προσήκει τοῦ 79
 τοὺς εὐδαιμονεστάτους ἡγεῖσθαι, οἵτινες ὑπὲρ μεγίστων
 καὶ καλλίστων κινδυνεύσαντες οὕτω τὸν βίον ἐτελεύτη-
 σαν, οὐκ ἐπιτρέψαντες περὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ οὐδ' ἀνα-
 μείναντες τὸν αὐτόματον θάνατον, ἀλλ' ἐκλεξάμενοι τὸν
 κάλλιστον. καὶ γὰρ τοὶ ἀγήρατοι μὲν αὐτῶν αἱ μνήμαι,
 ζηλωταὶ δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ τιμαί· οἱ πεν 80
 θοῦνται μὲν διὰ τὴν φύσιν ὥς θνητοί, ὑμνοῦνται δὲ
 ὥς ἀθάνατοι διὰ τὴν ἀρετὴν. καὶ γὰρ τοὶ θάπτονται
 δημοσίᾳ, καὶ ἀγῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς ῥάμης καὶ σο-
 φίας καὶ πλούτου, ὥς ἀξίους ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ
 τετελευτηκότας ταῖς αὐταῖς τιμαῖς καὶ τοὺς ἀθανάτους
 τιμᾶσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τοῦ θανά 81
 του καὶ ζηλῶ καὶ μόνοις τούτοις ἀνθρώπων οἶμαι κρεῖτ-
 τον εἶναι γενέσθαι, οἵτινες, ἐπειδὴ θνητῶν σωματῶν ἔτυ-
 χον, ἀθάνατον μνήμην διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν κατέλιπον·
 ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις ἔθρεσι χρῆσθαι καὶ θεραπεύ-
 οντας τὸν πάτριον νόμον ὀλοφύρεσθαι τοὺς θάπτομένους.

77, 7. χειρίστοις] καλίστοις Leid. „ut videtur ex emendatione: ante scriptum erat χειρίστοις.“ Sluit.

78, 1. μὲν γὰρ Vimar., μὲν Ald.

3. ἦν τοῖς Vimar. τοῖς Ald.

79, 3. κινδυνεύσαντες] κινδυνεύοντες Leid.

ib. οὕτω] οὕτως Steph.

6. καὶ γὰρ τοῖ] καὶ τοι γὰρ Steph. et [Leid.]

7. δὲ] δὲ αὐτῶν Steph. [Leid.]

80, 3. ἀθάνατοι] θάνατοι Leid.

81, 2. μόνοις τούτοις ἀνθρώπων] μόνους ἀνθρώπων Leid.

ib. κρεῖττον εἶναι γεν.] κρεῖττον γενέσθαι Leid.

5. ὅμως δ' ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις] ὅμως ἀνάγκη τοῖς ἀρχαίοις Leid.

ib. θεραπεύοντας] θεραπεύοντα Leid.

III.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

96

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΣΙΜΩΝΑ.

1 **Π**ολλὰ καὶ δεινὰ συνειδῶς Σίμωνι, ὃ βουλὴ, οὐκ ἂν ποτ' αὐτὸν εἰς τοσοῦτο τόλμης ἡγησάμην ἀφικέσθαι, ὥστε ὑπὲρ ὧν αὐτὸν ἔδει δοῦναι δίκην, ὑπὲρ τούτων ὡς ἀδικούμενον ἐγκλημα ποιήσασθαι καὶ οὕτω μέγαν καὶ σεμνὸν 2 ὄρκον διομοσάμενον εἰς ὑμᾶς ἔλθεῖν. εἰ μὲν οὖν ἄλλοι τινὲς ἐμέλλον περὶ ἐμοῦ διαγνώσεσθαι, σφόδρα ἂν ἐφοβούμην τὸν κίνδυνον, ὁρῶν ὅτι καὶ παρασκευαὶ καὶ τύχαι ἐνίοτε τοιαῦται γίνονται, ὥστε πολλὰ καὶ παρὰ γνώμην ἀποβαίνειν τοῖς κινδυνεύουσιν· εἰς ὑμᾶς δ' εἰσελθὼν ἐλ- 3 πίζω τῶν δικαίων τεύξεσθαι. μάλιστα δ' ἀγανακτῶ, ὃ βουλὴ, ὅτι περὶ τῶν τραυμάτων εἰπεῖν ἀναγκασθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, ὑπὲρ ὧν ἐγὼ αἰσχυρόμενος, εἰ μέλλοιεν πολλοὶ μοι συνείσεσθαι, ἡνεσχόμην ἀδικούμενος. ἐπειδὴ δὲ Σίμων με εἰς τοιαύτην ἀνάγκην κατέστησεν, οὐδὲν ἀποκρυφάμενος ἅπαντα διηγῆσομαι πρὸς ὑμᾶς τὰ πεπρα- 4 γμένα. ἀξιῶ δὲ, ὃ βουλὴ, εἰ μὲν ἀδικῶ, μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν· ἐὰν δὲ περὶ τούτων ἀποδείξω ὡς οὐκ ἐνοχὸς εἰμι οἷς Σίμων διωμόσατο, ἄλλως δὲ ὑμῖν φαίνωμαι παρὰ τὴν ἡλικίαν τὴν ἔμμαντοῦ ἀνοητότερον πρὸς τὸ μεί-

1, 2. τοσοῦτο] τοσοῦτον Steph.

5. εἰς] ὡς mg. Ald. Lugd. item §. 2, lin. 5.

ράκιον διατεθείς, αὐτοῦμαι ὑμᾶς μηδὲν με χεῖρον νομίζω,
 εἰδότες ὅτι ἐπιθυμῆσαι μὲν ἅπασιν ἀνθρώποις ἐνεστί,
 οὗτος δὲ βέλτιστος ἂν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κο-
 σμιάτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται. οἷς ἅπασιν ἐμ-
 ποδῶν ἐμοὶ γέγνηται Σίμων οὗτος, ὥς ἐγὼ ὑμῖν ἐπιδείξω.
 ἡμεῖς γὰρ ἐπεθυμήσαμεν, ὦ βουλῇ, Θεοδοῦτου, Πλαταῖ-5
 κοῦ μειρακίου, καὶ ἐγὼ μὲν εὖ ποιῶν αὐτὸν ἡξίουν εἶναι
 μοι φίλον, οὗτος δὲ ὑβρίζων καὶ παρανομῶν ᾤετο ἀναγ-
 κάσειν αὐτὸν ποιεῖν ὅ τι βούλοιο. ὅσα μὲν οὖν ἐκείνος
 κακὰ ὑπ' αὐτοῦ πέπονθε πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ὅσα
 δ' εἰς ἐμὰ αὐτὸν ἐξημάρτηκεν, ἡγοῦμαι ταῦθ' ὑμῖν προσή-
 κειν ἀκοῦσαι. πυθόμενος γὰρ ὅτι τὸ μειράκιον ἦν παρ' 6
 97 ἐμοί, ἐλθὼν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐμὴν νύκτωρ μεθύων, ἐκ-
 κόψας τὰς θύρας εἰσῆλθεν εἰς τὴν γυναικωνῦτιν, ἐνδον
 οὐσῶν τῆς τε ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς καὶ τῶν ἀδελφιδῶν, αἱ
 οὕτω κοσμίως βεβιάκασιν, ὥστε καὶ ὑπὸ τῶν οἰκείων ὀρώ-
 μεναι αἰσχύνεσθαι. οὗτος τολῶν εἰς τοῦτο ἦλθεν ὑβρεως, 7
 ὥστ' οὐ πρότερον ἡθίλησεν ἀπελθεῖν, πρὶν αὐτὸν ἡγοῦ-
 μενοι δεινὰ ποιεῖν οἱ παραγενόμενοι καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐλ-
 θόντες ἐπὶ παῖδας κόρας καὶ ὀρφανὰς εἰσιόντα ἐξήλα-
 σαν βίᾳ. καὶ τοσούτου ἐδέξεν αὐτῷ μεταμειλῆσαι τῶν
 ὑβρισμένων, ὥστε ἐξευρῶν οὐ ἐδεικνυόμεν ἀτοπώτατον
 πρᾶγμα καὶ ἀπιστότατον ἐποίησεν, εἰ μὴ τις εἰδείη τὴν
 τούτου μανίαν. ἐγκαλέσας γὰρ με ἐνδοθεν, ἐπειδὴ τάχι-8
 στα ἐξῆλθον, εὐθύς με τύπτειν ἐπεχείρησεν· ἐπειδὴ δὲ
 αὐτὸν ἡμυνάμην ἐνστάς, ἔβαλλέ με λίθοις. καὶ ἐμοῦ μὲν
 ἁμαρτάνει, Ἀριστοκρίτου δὲ, ὅς παρ' ἐμὰ ἦλθε μετ' αὐ-
 τοῦ, βαλὼν λίθον συντρίβει τὸ μέτωπον. ἐγὼ τολῶν, ὧ9
 βουλῇ, ἡγοῦμενος μὲν δεινὰ πάσχειν, αἰσχυνόμενος δὲ
 (ὅπερ ἦδη καὶ πρότερον εἶπον) τῇ συμφορᾷ, ἡνειχόμεν
 καὶ μᾶλλον ἡγοῦμην μὴ λαβεῖν τούτων τῶν ἁμαρτημάτων
 δίκην ἢ δόξαι τοῖς πολίταις ἀνόητος εἶναι, εἰδὼς ὅτι τῇ
 μὲν τούτου κούνησις πρέποντα ἔσται τὰ πεπραγμένα, ἐμοῦ

δὲ πολλοὶ καταγελᾶσονται τοιαῦτα πάσχοντος τῶν φθο-
νεῖν ἐθισμένων, ἂν τις ἐν τῇ πόλει προθυμῇται χρηστός
10 εἶναι. οὕτω δὲ σφόδρα ἠπορούμην ὃ τι χρησαίμην, ὃ
βουλῇ, τῇ τούτου παρανομίᾳ, ὥστε ἔδοξέ μοι κράτιστον
εἶναι ἀποδηῆσαι ἐκ τῆς πόλεως. λαβὼν δὲ τὸ μειράκιον
(ἅπαντα γὰρ δεῖ ἀληθῆ λέγειν) ὠχόμην ἐκ τῆς πόλεως.
ἐπειδὴ δὲ ὥμην ἱκανὸν εἶναι τὸν χρόνον Σίμωνι ἐπιλα-
θεῖσθαι μὲν τοῦ νεανίσκου, μεταμελῆσαι δὲ τῶν πρότερον
11 ἡμαρτημένων, ἀφικνοῦμαι πάλιν. κάρῳ μὲν ὠχόμην ἐς
Πειραιᾶ, οὗτος δ' αἰσθόμενος εὐθέως ἦκοντα τὸν Θεόδο-
τον καὶ διατρέβοντα παρὰ Αὐσιμάχῳ, ὃς ᾤκει πλησίον τῆς
οἰκίας ἧς οὗτος ἐμεμίσθωτο, παρεκάλεσέ τινας τῶν τού-
του ἐπιτηδείων. καὶ οὗτοι μὲν ἡρόστων καὶ ἔπινον· φύ-
λλακας δὲ κατέστησαν ἐπὶ τοῦ τέγους, ἵν', ὅποτε ἐξέλθοι τὸ
12 μειράκιον, εἰσαρπάσαιεν αὐτόν. ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ
ἀφικνοῦμαι ἐγὼ ἐκ Πειραιῶς καὶ τρέπομαι παριῶν ὡς
τὸν Αὐσιμάχον. ὀλίγον δὲ χρόνον διατρέψαντες ἐξερχό-
μεθα· ἤδη μεθύοντες οὗτοι [δ'] ἐκπηδῶσιν ἐφ' ἡμᾶς· καὶ
οἱ μὲν τινες αὐτῷ τῶν παραγενομένων οὐκ ἠθέλησαν συν-
εξαμαρτεῖν, Σίμων δὲ οὗτοισι καὶ Θεόφιλος καὶ Πρώ-
ταρχος καὶ Αὐτοκλῆς εἴλκον τὸ μειράκιον. ὃ δὲ ῥίψας τὸ
13 ἱμάτιον ᾧχετο φεύγων· ἐγὼ δὲ ἡγούμενος ἐκείνους μὲν
ἐκφεύξεσθαι, τούτους δ' ἐπειδὴ τάχιστα ἐντύχοιεν ἀν-
θρώποις αἰσχρονομένους ἀποτρέψεσθαι, ταῦτα διανοηθεὶς
έτέραν ὁδὸν ὠχόμην ἀπὸ αὐτῶν. οὕτω σφόδρ' αὐτοὺς ἐφυ-
λαττόμην καὶ πάντα ταῦτα ὑπὸ τούτων γιγνόμενα μεγά-
14 λην ἐμαντῷ συμφορὰν ἐνόμιζον. καὶ ταῦτα μὲν δι' ἃ φησι

11, 1. ἐς] εἰς Steph.

6. τέγους] στέγους Steph.

12, 2. Πειραιῶς] Πειραιῆς Steph.

3. ἐξερχόμεθα. ἤδη μεθύοντες οὗτοι [δ'] ἐκπ. Distinxi haec verba, uti Schottus snasit, et δ' uncis inclusi auctore Bremio. ἐξερχόμεθα ἤδη μεθύοντες. οὗτοι δ' ἐκπ. Steph. et Bekk.

14, 1. ταῦτα] „II. ταύτη.“ Steph. in marg.

ib. δι' ἃ] ἵνα Steph.

Σίμων τὴν μάχην γενέσθαι, ἔνθα οὔτε τούτων οὔτε ἡμῶν οὐδείς οὔτε κατέαγῃ τὴν κεφαλὴν οὔτε ἄλλο κακὸν οὐδὲν ἔλαβεν, ὥς ἐγὼ τοὺς παραγενομένους ὑμῖν παρῆξομαι μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὅτι μὲν τοίνυν οὗτος ἦν ὁ ἀδικήσας, ᾧ βουλὴ, καὶ 15 ἐπιβουλεύσας ἡμῖν καὶ οὐκ ἐγὼ τούτῳ, ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται ὑμῖν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ μὲν μειράκιον εἰς γναφεῖον κατέφυγεν, οὗτοι δὲ συνεισπεσόντες ἦγον αὐτὸν βίᾳ βοῶντα καὶ κεκραγόντα καὶ μαρτυρόμενον. συνδραμόντων δὲ ἀνδρῶπων πολλῶν καὶ ἀγανακτούντων 16 τῷ πράγματι καὶ δεινὰ φασκόντων εἶναι τὰ γινόμενα, τῶν μὲν λεγομένων οὐδὲν ἐφρόντιζον, Μόλωνα δὲ τὸν γναφεῖα καὶ ἄλλους τινὰς ἐπαμύνειν ἐπιχειροῦντας συνέκοψαν. ἤδη δὲ αὐτοῖς οὐσι παρὰ τὴν Λάμπανος οἰκίαν ἐγὼ μό- 17 νος βαδίζων ἐντυγχάνω· δεινὸν δὲ ἡγησάμενος εἶναι καὶ 98 αἰσχροὺς περιδεῖν οὕτως ἀνόμως καὶ βιαίως ὑβρισθέντα τὸν νεανίσκον, ἐπιλαμβάνομαι αὐτοῦ. οὗτοι δὲ, διότι μὲν τοιαῦτα παρηγόμουν εἰς ἐκεῖνον, οὐκ ἠθέλησαν εἰπεῖν ἐρωτηθέντες· ἀφήμενοι δὲ τοῦ νεανίσκου ἔτυπον ἐμὲ. μάχης δὲ γενομένης, ᾧ βουλὴ, καὶ τοῦ μειρακίου βάλλον- 18 τος αὐτοὺς καὶ περὶ τοῦ σώματος ἀμυνομένου καὶ τούτων ἡμᾶς βαλλόντων, ἔτι δὲ τυπτόντων αὐτὸν ὑπὸ τῆς μέθης, καὶ ἐμοῦ ἀμυνομένου καὶ τῶν παραγενομένων ὥς ἀδικουμένοις ἡμῖν ἀπάντων ἐπικουρούντων, ἐν τούτῳ τῷ θορύβῳ συντριβόμεθα τὰς κεφαλὰς ἅπαντες. καὶ οἱ 19 μὲν ἄλλοι οἱ μετὰ τούτου παροινήσαντες, ἐπειδὴ τάχιστα με εἶδον μετὰ ταῦτα, ἐδέοντό μου συγγνώμην ἔχειν, οὐχ ὥς ἀδικούμενοι, ἀλλ' ὥς δεινὰ πιπονηκότες· καὶ ἐξ ἐκεῖ-

14, 2. ἔνθα om. Steph.

4. ἔλαβεν] ἐκαθεῖς Steph.

ib. παρῆξομαι μάρτυρας] μάρτυρας παρῆξομαι Steph.

15, 5. μαρτυρόμενον] μαρτυρούμενον Steph.

16, 4. ἐπαμύνειν Steph., sed Ald. et Reisk. μεταμύνειν.

17, 1. Λάμπανος] Sic Steph. Bekk. et Brem. Λαμπανός Ald. Λαμπανός Reisk.

νου τοῦ χρόνου τετάρων ἔτων παρεληλυθόντων οὐδέν μοι
20 πώποτε ἐνεκάλεσεν οὐδεὶς. Σίμων δ' οὐτοσί, ὁ πάντων
τῶν κακῶν αἴτιος γενόμενος, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον ἡσυ-
χίαν ἤγε δεδιώς περὶ αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ δίκας ἰδίας ἥσθε-
το κακῶς ἀγωνισάμενον ἐξ ἀντιδόσεως, καταφρονήσας
μου οὕτως τολμηρῶς εἰς τοιοῦτον ἀγῶνά με κατέστη-
σεν. ὥς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τούτων ὑμῖν τοὺς
παραγενομένους μάρτυρας παρῆξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

21 Τὰ μὲν οὖν γεγενημένα καὶ ἐμοῦ καὶ τῶν μαρτύρων
ἀκηκόατε· ἐβουλόμην δ' ἂν, ὃ βουλή, Σίμονα τὴν αὐ-
τὴν γνώμην ἐμοὶ ἔχειν, ἵν' ἀμφοτέρων ἡμῶν ἀκούσαντες
τᾶληθῇ ῥαδίως ἔγνωτε τὰ δίκαια. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ οὐδέν
μέλει τῶν ὄρκων ὧν διωμόσατο, πειράσομαι καὶ περὶ ὧν
22 οὗτος ἔφηνσται διδάσκειν ὑμᾶς. ἐτόλμησε γὰρ εἰπεῖν ὡς
αὐτὸς μὲν τριακοσίας δραχμὰς ἔδωκε Θεοδότῳ, συνθή-
κας πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, ἐγὼ δ' ἐπιβουλεύσας ἀπέ-
στησα αὐτοῦ τὸ μειράκιον. καίτοι ἐχρῆν αὐτὸν, εἴπερ
ἦν ταῦτ' ἀληθῆ, παρακαλέσαντα μάρτυρας ὡς πλείστους
23 κατὰ τοὺς νόμους διαπράττεσθαι περὶ αὐτῶν. οὗτος δὲ
τοιοῦτον οὐδέν πώποτε φαίνεται ποιήσας, ὑβρίζων δὲ
καὶ τύπτων ἀμφοτέρους ἡμᾶς καὶ κωμάζων καὶ τὰς θύ-
ρας ἐκβάλλων καὶ νύκτωρ εἰσιὼν ἐπὶ γυναικας ἐλευθέ-
ρας· ἃ χρὴ μάλιστα, ὃ βουλή, τεκμήρια νομίζειν, ὅτι
ψεύδεται πρὸς ὑμᾶς. σκέψασθε δὲ ὡς ἄπιστα εἴρηκε.
24 τὴν γὰρ οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἅπασαν πεντήκοντα καὶ δια-
κοσίων δραχμῶν ἐτιμήσατο. καίτοι θαυμαστὸν εἰ τὸν
ἐταιρήσαντα πλειόνων ἐμισθώσατο ὧν αὐτὸς τυγχάνει
25 κεκτημένος. εἰς τοῦτο δ' ἦκει τόλμης, ὥστε οὐκ ἐξαρκεῖ
περὶ τούτου μόνον αὐτῷ ψεύσασθαι, περὶ τοῦ δεδωκέ-
ναι τὸ ἀργύριον, ἀλλὰ καὶ κεκομίσθαι φησὶ· καίτοι πῶς
εἰκὸς ἐστὶ τότε μὲν ἡμᾶς τοιαῦτα ἐξαμαρτάνειν οἷα κα-

20, 1. πάντων τῶν κακῶν] πάντων κακῶν Steph.

23, 3. ἀμφοτέρους] ἅμ' ἀμφοτέρους Steph. et MSS., expunxi ἅμ'
auctore Taylora.

τηγόρηκεν οὗτος, ἀποστερηθεὶς βουλομένους τὰς τριακο-
σίας δραχμὰς, ἐπειδὴ δὲ ἀπεμαχεσάμεθα, τηνικαῦτα ἀπο-
δοῦναι τὸ ἀργύριον αὐτῷ, μήτε ἀφειμένους τῶν ἐγκλη-
μάτων μήτε ἀνάγκης ἡμῖν μηδεμιᾶς γενομένης; ἀλλὰ 26
γὰρ, ὦ βουλὴ, πάντα αὐτῷ ταῦτα σύγκειται καὶ μεμη-
χάνηται· καὶ δοῦναι μὲν φησιν, ἵνα μὴ δοκῇ δεινὰ ποι-
εῖν, εἰ μηδενὸς αὐτῷ συμβολαίου γεγεννημένου τοιαῦτα
ἐτόλμα ὑβρίσειν τὸ μειράκιον, ἀπειληφέναι δὲ προσποιεῖ-
ται, διότι φανερός ἐστὶν ἐγκαλέσας οὐδέποτε ἀργύριον
οὐδὲ μνεῖαν περὶ τούτου οὐδεμίαν ποιησάμενος.

Φησὶ δ' ἐπὶ ταῖς αὐτοῦ θύραις ὑπ' ἐμοῦ δεινῶς δια-27
τεθῆναι τυπτόμενος. φαίνεται δὲ πλεῖον ἢ τέτταρα στά-
δια ἀπὸ τῆς οἰκίας διώξας τὸ μειράκιον, οὐδὲν κακὸν
ἔχων, καὶ ταῦτα πλεον ἢ διακοσίων ἰδόντων ἀνθρώπων
ἐξαρνός ἐστι. Λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν 28
τὴν τούτου ὄστρακον ἔχοντες καὶ ὡς ἠπεύλουν αὐτῷ ἐγὼ
ἀποκτενεῖν καὶ ὡς τοῦτο ἐστὶν ἡ πρόνοια. ἐγὼ δ' ἡγοῦ-
μαι, ὦ βουλὴ, ῥᾷδιον εἶναι γινῶναι ὅτι ψεύδεται, οὐ μόνον
ὑμῖν τοῖς εἰωθόσι σκοπεῖσθαι περὶ τῶν τοιούτων,
ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ᾧπασιν. τῷ γὰρ ἂν δόξεις πιστόν 29
99 ὥς ἐγὼ προνοηθεὶς καὶ ἐπιβουλεύων ἤλθον ἐπὶ τὴν Σι-
μωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν, μετὰ τοῦ μειρακίου, τούτου-
των ἀνθρώπων παρ' αὐτῷ συνειλεγμένων, εἰ μὴ εἰς τοῦτο
μηνίας ἀφικόμην, ὥστε ἐπιθυμεῖν εἰς ὧν πολλοῖς μάχε-
σθαι, ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ἀσμένως ἂν με εἶδεν ἐπὶ
ταῖς θύραις ταῖς αὐτοῦ· ὅς καὶ ἐπὶ τὴν ἐμὴν οἰκίαν
φοιτῶν εἰσῆει βίβλιν, καὶ οὕτως τῆς ἀδελφῆς οὔτε τῶν ἀδελ-
φιδῶν φροντίδας ζητεῖν με ἐτόλμα, καὶ ἐξευρὼν οὐ δει-
πνῶν ἐτύγχανον, ἐγκαλέσας ἔτυπτε με. καὶ τότε μὲν 30
ἄρα, ἵνα μὴ περιβόητος εἴην, ἡσυχίαν ἤγον, συμφορὰν
ἐμαυτοῦ νομίζων τὴν τούτου πονηρίαν· ἐπειδὴ δὲ χρό-

26, 2. αὐτῷ] αὐτοῦ Steph., sed hic ipse V. D. coniecit, quod deinde
libri MSS. confirmarunt, αὐτῷ.

28, 3. ἐγὼ δ'] ἐγὼ Steph., sed margini adscripsit: Π. ἐγὼ δέ.

νος διεγίνετο, πάλιν (ὡς αὐτός φησιν) ἐπεθύμησα περι-
 31βόητος γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειρά-
 κιον, εἶχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ
 διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκαζόμεν ἀνοητοτέρῳ τι ποιεῖν
 32τῶν εἰκότων· νῦν δὲ τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ'
 ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμοὶ δ' ἐτύγ-
 χανε διαιτώμενον. ὥστε τῷ ὑμῶν πιστόν ὡς ἐγὼ πρό-
 τερον μὲν ἐξέπλευσα ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον,
 ἵνα μὴ τούτῳ μαχοίμην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμεν πάλιν, ἦγον
 αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὐ πλείστα ἔμελλον
 33πράγματα εἶναι; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ
 ἦλθον ἀπαράσκευος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε
 ἄλλον ἀνθρώπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε
 τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μὲν μοι οὐκ ἂν ἡδύνατο, μη-
 νῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενόν, εἴ τι ἐγὼ ἐξημάρτα-
 34νον. ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἀφικόμεν, ὥστε ἐπιβου-
 λεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἶόν τ' ἦν
 λαβεῖν ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἦλθον
 οὐ αὐτὸς ἔμελλον ὑπὸ πλείστων ὀφθήσεσθαι τε καὶ συγ-
 κοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρί-
 35σκων, ἢν' ὡς μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβριστείην. "Ἐτι
 τοίνυν, ὦ βουλή, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ῥά-
 διον γινῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἔγνω,
 ῥῖψαν θοιμάτιον, φεύγον ὥχετο, οὗτοι δὲ αὐτὸν ἐπεδίω-
 36κον, ἐγὼ δὲ ἐτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾤχόμην. καίτοι πο-
 τέρους χρῆν αἰτίους τῶν γεγεννημένων εἶναι νομίζεν,
 τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητοῦντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν
 γὰρ ἡγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ
 αὐτῶν δεδιότες, διώκουσι δὲ οἱ βουλόμενοι τι ποιῆσαι
 37κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα, ἄλλως δὲ παρ' αὐτῶν

32, 3. διαιτώμενον] διαιτῶμενος mg. Ald. Lugd.

34, 1. ἀμαθίας] ἀμαθείας Steph.

35, 4. αὐτὸν] αὐτὸ Steph.

36, 2. χρῆν] χρῆ mavult Bekk.

37, 1. ταῦτα εἰκότα Steph. et Bekk. ταῦτα μὲν εἰκότα Reisk. Auger. et Bremi.

πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ
 ἦγον βίᾳ, ἐντυχῶν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ
 μειρακίου δ' ἐπελαμβανόμεν· οὗτοι δὲ ἐκείνόν τε ἦγον
 βίᾳ καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγε-
 νομένων μεμαρτύρηται· ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων
 ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν οὐ-
 τω δεινὰ καὶ παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπα-38
 θον, εἰ τὰναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς
 ἔχων τῶν ἐπιτηδεύων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμεν
 αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτὸν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν
 ἄγειν βίᾳ ἐξήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότος
 ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πα-
 τρίδος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαυτοῦ ἀπάσης κινδυνεύω;
 Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδι-39
 κηθεῖς καὶ ἐπιβουλευθεῖς ὑπ' ἐμοῦ, ὡς φησιν, οὐκ ἐτόλ-
 μησε τεττάρων ἔτων ἐπισκήψασθαι εἰς ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν
 ἄλλοι, ὅταν ἐρωδοὶ καὶ ἀποστερωῶνται ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ
 συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχρῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦ-
 σιν, οὗτος δὲ χρόνους ὕστερον. Ὅτι μὲν οὖν, ὃ βουλή,40
 οὐδενὸς αἰτίος εἰμι τῶν γεγενημένων ἱκανῶς ἀποδεδει-
 χθαι νομίζω. οὕτω δὲ διάκειμαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοι-
 οῦτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρι-
 σμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταγείς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐ-
 τοῦ οὐκ ἐτόλμησα αὐτῷ ἐπισκήψασθαι, ἡγούμενος δει-
 100 νόν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ παιδικῶν ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς
 πρὸς ἀλλήλους, τούτου ἕνεκα ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ
 τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ οὐδεμίαν ἡγούμεν πρὸ-41
 νοιαν εἶναι τραύματος, ὅστις μὴ ἀποκτεῖναι βουλόμενος
 ἔτρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ

37, 2. πέπρακται] „M. πέπλασται.“ marg. Steph.

38, 2. νῦν] νυνι mg. Ald. Lugd.

39, 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

40, 4. διαφορὰς] συμφορὰς mg. Ald. Lugd.

7. παιδικῶν est Taylori emendatio, quam codex M. confir-
 mare videtur. παῖδων Steph.

8. ἕνεκα] ἕνεκεν Steph.

νος διεγένητο, πάλιν (ὡς οὗτος φησιν) ἐπεθύμησα περι-
 81βόητος γενέσθαι; καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειρά-
 κιον, εἶχεν ἂν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ
 διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠναγκαζόμεν ἄνοητότερόν τι ποιεῖν
 82τῶν εἰκότων· νῦν δὲ τούτῳ μὲν οὐδὲ διελέγετο, ἀλλ'
 ἐμίσει πάντων ἀνθρώπων μάλιστα, παρ' ἐμοῖ δ' ἐτύγ-
 χανε διαιτώμενον. ὥστε τῷ ὑμῶν πιστόν ὡς ἐγὼ πρό-
 τερον μὲν ἐξέπλευσα ἐκ τῆς πόλεως ἔχων τὸ μειράκιον,
 ἵνα μὴ τούτῳ μαχοίμην, ἐπειδὴ δὲ ἀφικόμην πάλιν, ἦγον
 αὐτὸν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν Σίμωνος, οὗ πλεῖστα ἐμιλλον
 83πράγματα ἔξιν; καὶ ἐπεβούλευον μὲν αὐτῷ, οὕτω δὲ
 ἦλθον ἀπαράσκευος, ὥστε μήτε φίλους μήτε οἰκέτας μήτε
 ἄλλον ἀνθρώπον παρακαλέσαι μηδένα, εἰ μὴ τοῦτό γε
 τὸ παιδίον, ὃ ἐπικουρῆσαι μὲν μοι οὐκ ἂν ἠδύνατο, μη-
 νῦσαι δὲ ἱκανὸν ἦν βασανιζόμενον, εἴ τι ἐγὼ ἐξημάρτα-
 84νον. ἀλλ' εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἀφικόμην, ὥστε ἐπιβου-
 λεύων Σίμωνι οὐκ ἐτήρησα αὐτὸν οὐ μόνον οἷόν τ' ἦν
 λαβεῖν ἢ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἦλθον
 οὐ αὐτὸς ἐμιλλον ὑπὸ πλείστων ὀφθήσεσθαι τε καὶ συγ-
 κοπήσεσθαι, ὥσπερ κατ' ἐμαυτοῦ τὴν πρόνοιαν ἐξευρί-
 85σκων, ἵν' ὡς μάλιστα ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑβρισθείην. Ἔτι
 τοίνυν, ὦ βουλή, καὶ ἐκ τῆς μάχης τῆς γενομένης ῥά-
 διον γινῶναι ὅτι ψεύδεται. τὸ γὰρ μειράκιον ὡς ἔγνω,
 ῥῖψαν θοιμάτιον, φεῦγον ᾗχετο, οὗτοι δὲ αὐτὸν ἐπεδίω-
 86κον, ἐγὼ δὲ ἐτέραν ἀπελθὼν ὁδὸν ᾠχόμην. καίτοι πο-
 τέρους χορὴν αἰτίους τῶν γεγεννημένων εἶναι νομίζειν,
 τοὺς φεύγοντας ἢ τοὺς ζητοῦντας καταλαβεῖν; ἐγὼ μὲν
 γὰρ ἠγοῦμαι πᾶσιν εἶναι δῆλον ὅτι φεύγουσι μὲν οἱ περὶ
 αὐτῶν δεδιότες, διώκουσι δὲ οἱ βουλόμενοί τι ποιῆσαι
 87κακόν. οὐ τοίνυν ταῦτα εἰκότα, ἄλλως δὲ παρ' αὐτῶν

82, 3. διαιτώμενον] διαιτώμενος mg. Ald. Lugd.

84, 1. ἀμαθίας] ἀμαθείας Steph.

85, 4. αὐτόν] αὐτό Steph.

86, 2. χορὴν] χορὴ mavult Bekk.

87, 1. ταῦτα εἰκότα Steph. et Bekk. ταῦτα μὲν εἰκότα Reisk. Auger. et Bremi.

πέπρακται, ἀλλὰ καταλαβόντες τὸ μειράκιον ἐκ τῆς ὁδοῦ ἦγον βίᾱ, ἐντυχὼν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἡπτόμην, τοῦ μειράκιου δ' ἐπελαμβανόμεν· οὗτοι δὲ ἐκείνόν τε ἦγον βίᾱ καὶ ἐμὲ ἔτυπτον. καὶ ταῦθ' ὑμῖν ὑπὸ τῶν παραγενομένων μεμαρτύρηται· ὥστε δεινὸν εἰ περὶ τούτων ἐγὼ δόξω προνοηθῆναι, περὶ ὧν οὗτοι τυγχάνουσιν οὕτω δεινὰ καὶ παράνομα πεποιηκότες. τί δ' ἂν ποτε ἔπα-38
θον, εἰ τὰναντία τῶν νῦν γεγενημένων ἦν, εἰ πολλοὺς ἔχων τῶν ἐπιτηδείων ἐγὼ, ἀπαντήσας Σίμωνι, ἐμαχόμεν αὐτῷ καὶ ἔτυπτον αὐτὸν καὶ ἐδίωκον καὶ καταλαβὼν ἄγειν βίᾱ ἐξήτουν, ὅπου νῦν τούτου ταῦτα πεποιηκότες ἐγὼ εἰς τοιοῦτον ἀγῶνα καθέστηκα, ἐν ᾧ καὶ περὶ τῆς πα-
τρίδος καὶ τῆς οὐσίας τῆς ἐμαυτοῦ ἀπάσης κινδυνεύω; Τὸ δὲ μέγιστον καὶ περιφανέστατον πάντων· ὁ γὰρ ἀδι-39
κηθεις καὶ ἐπιβουλευθεὶς ὑπ' ἐμοῦ, ὡς φησιν, οὐκ ἐτόλμησε τεττάρων ἐτῶν ἐπισκήψασθαι εἰς ὑμᾶς. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι, ὅταν ἐρωσὶ καὶ ἀποστειρῶνται ὧν ἐπιθυμοῦσι καὶ συγκοπῶσιν, ὀργιζόμενοι παραχρῆμα τιμωρεῖσθαι ζητοῦ-
σιν, οὗτος δὲ χρόνοις ὕστερον. "Οτι μὲν οὖν, ᾧ βουλή,40
οὐδενὸς αἰτίος εἰμι τῶν γεγενημένων ἱκανῶς ἀποδεδείχθαι νομίζω. οὕτω δὲ διακείμεαι πρὸς τὰς ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων διαφορὰς, ὥστε καὶ ἄλλα πολλὰ ὑβρι-
σμένος ὑπὸ Σίμωνος καὶ καταγείς τὴν κεφαλὴν ὑπ' αὐ-
τοῦ οὐκ ἐτόλμησα αὐτῷ ἐπισκήψασθαι, ἡγούμενος δει-
100 νόν εἶναι, εἰ ἄρα περὶ παιδικῶν ἐφιλονεικήσαμεν ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους, τούτου-ἕνεκα ἐξελάσαι τινὰς ζητῆσαι ἐκ τῆς πατρίδος. ἔπειτα δὲ καὶ οὐδεμίαν ἡγούμεν πρὸ-41
νοιαν εἶναι τραύματος, ὅστις μὴ ἀποκτείναι βουλόμενος ἔτρωσε. τίς γὰρ οὕτως ἐστὶν εὐήθης, ὅστις ἐκ πολλοῦ

37, 2. πέπρακται] „M. πέπλασται.“ marg. Steph.

38, 2. νῦν] νυνὶ mg. Ald. Lugd.

39, 3 ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

40, 4. διαφορὰς] συμφορὰς mg. Ald. Lugd.

7. παιδικῶν est Taylori emendatio, quæ codex M. confir-
mare videtur. παίδων Steph.

8. ἕνεκα] ἔνεκεν Steph.

προσθεται ὅπως ἔλκος τις αὐτοῦ τῶν ἐχθρῶν λήφεται;
 42 ἀλλὰ δῆλον ὅτι καὶ οἱ τοὺς νόμους ἐνθάδε θέντες, οὐκ εἰ
 τινες μαχεσάμενοι ἔτυχον ἀλλήλων κατεύξαντες τὰς κεφα-
 λὰς, ἐπὶ τούτοις ἤξιωσαν τῆς πατρίδος φυγὴν ποιήσα-
 σθαι, (ἢ πολλοὺς γ' ἂν ἐξήλασαν,) ἀλλ' ὅσοι ἐπιβουλεύσαν-
 τες ἀποκτεῖναι τινὰς ἔτρωσαν, ἀποκτεῖναι δὲ οὐκ ἡδυνή-
 θησαν, περὶ τῶν τοιούτων τὰς τιμωρίας οὕτω μεγάλας
 κατεστῆσαντο, ἡγούμενοι, ὑπὲρ ὧν ἐβούλευσαν καὶ προϋ-
 νοήθησαν, ὑπὲρ τούτων προσήκειν αὐτοῖς δίκην δοῦναι·
 εἰ δὲ μὴ κατέσχον, οὐδὲν ἦττον τό γ' ἐκείνων πεποιήσθαι.
 43 καὶ ταῦτα ἤδη καὶ πρότερον πολλάκις ὑμεῖς οὕτω διέγνωντε
 περὶ τῆς προνομίας· καὶ γὰρ δεινὸν ἂν εἶη, εἰ ὅσοι ἐκ μέ-
 θης καὶ φιλονεικίας ἢ ἐκ παιδικῶν ἢ ἐκ λοιδορίας ἢ περὶ
 ἐταίρας μαχόμενοι ἔλκος ἔλαβον, εἰ ὑπὲρ τούτων ὧν ἐπει-
 δὲν βέλτιον φρονήσωσιν ἅπασι μεταμέλει, οὕτως ὑμεῖς
 μεγάλας καὶ δεινὰς τὰς τιμωρίας ποιήσεσθε, ὥστε ἐξελαύ-
 νειν τινὰς τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς πατρίδος.

44 Θαναμάζω δὲ μάλιστα τούτου τῆς διανοίας· οὐ γὰρ
 τοῦ αὐτοῦ μοι δοκεῖ εἶναι ἐρᾶν τε καὶ συκοφαντεῖν, ἀλλὰ
 τὸ μὲν τῶν εὐθδεστέρων, τὸ δὲ τῶν πανουργοτάτων.
 ἐβουλόμεν δ' ἂν ἐξεῖναι μοι παρ' ὑμῖν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων
 ἐπιδεῖξαι τὴν τούτου πονηρίαν, ἵνα ἐπίστησθε ὅτι πολὺ
 ἂν δικαιότερον αὐτὸς περὶ θανάτου ἡγωνίζετο ἢ ἑτέρους
 45 ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς κίνδυνον καθίστη. τὰ μὲν οὖν ἄλλα
 ἐάσω· ὃ δ' ἡγοῦμαι ὑμῖν προσήκειν ἀκοῦσαι καὶ τεκμή-
 ριον ἔσεσθαι τῆς τούτου θρασυτήτος καὶ τόλμης, περὶ
 τούτου μνησθήσομαι. ἐν Κορίνθῳ γὰρ, ἐπειδὴ ὕστερον
 ἦλθε τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους μάχης καὶ τῆς εἰς Κορώ-

42, 7. ὑπὲρ ὧν] Pro ὑπὲρ mg. Ald. Lugd. περὶ.

9. τό γ' ἐκείνων] τό γε ἐκ' ἐκείνων Steph.

43, 2. ἂν om. Steph.

4. εἰ ὑπὲρ τούτων] ἢ ὑπὲρ τούτων Steph. et Bremi. Cf. com-
 mentat. crit. p. 4.

5. οὕτως ὑμεῖς] οὕτω καὶ ὑμεῖς Steph.

44, 6. ἂν] καὶ Steph.

νειαν στρατείας, ἐμάχετο τῷ ταξίαρχῳ Ἀάχητι καὶ ἔτυ-
πεν αὐτόν, καὶ πανστρατιᾷ τῶν πολιτῶν ἐξεληθόντων, δό-
ξας ἀκοσμιώτατος εἶναι καὶ πονηρότατος, μόνος Ἀθη-
ναίων ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἐξεκηρύχθη. Ἔχοιμι δ' ἂν καὶ 46
ἄλλα πολλὰ εἰπεῖν περὶ τούτου, ἀλλ' ἐπειδὴ παρ' ὑμῖν οὐ
νόμιμόν ἐστιν ἔξω τοῦ πράγματος λέγειν, ἐκείνο ἐνθυμέ-
σθε· οὗτοι εἰσιν οἱ βίᾳ εἰς τὴν ἡμετέραν οἰκίαν εἰσιόν-
τες, οὗτοι οἱ διακοντες, οὗτοι οἱ βίᾳ ἐκ τῆς ὁδοῦ συναρ-
πάζοντες ἡμᾶς. ὦν ὑμεῖς μεμνημένοι τῇ δίκαιᾳ ψηφίσεσθε 47
καὶ μὴ περιυδῆτε ἐκ τῆς πατρίδος ἀδίκως ἐκπεσόντα, ὑπὲρ
ἧς ἐγὼ πολλοὺς κινδύνους κεκινδύνευκα καὶ πολλὰς λει-
τουργίας λελειτούργηκα, καὶ κακοῦ μὲν αὐτῇ οὐδενὸς
ἀτίος γεγένημαι οὐδὲ τῶν ἐμῶν προγόνων οὐδεὶς, ἀγα-
θῶν δὲ πολλῶν· ὥστε δικαίως ἂν ὑφ' ὑμῶν καὶ ὑπὸ τῶν
ἄλλων ἐλεηθεῖην, οὐ μόνον εἴ τι πάθοιμι ὦν Σίμων βου-
λεται, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἡναγκάσθην ἐκ τοιούτων πραγμάτων
εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καταστῆναι.

45, 5. στρατείας] Sic dedi e coniectura Marklandi: στρατιᾶς Steph.
et MSS.

7. ἀκοσμιώτατος] Sic emendavit Taylor, librorum MSS. et
Stephani lectionem κοσμιώτατος, quam retinuit Bekkerus.

7. καὶ πονηρότατος] καὶ om. Steph.

47, 2. μὴ] Pronomen με, quod contra libros MSS. Ald. et Steph.,
auctoribus Contio et Reiskio, Bekkerus et Brem. addide-
runt, omisi, quamvis primo adspectu mihi valde place-
ret haec emendatio. Sed cf. §. 20. VII, 25. 29. et 39. etc.

IV.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΠΕΡΙ ΤΡΑΤΜΑΤΟΣ ΕΚ ΠΡΟΝΟΙΑΣ,
ΠΕΡΙ ΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΝ.

1Θαυμαστόν γε, ὡ βουλῇ, τὸ διαμάχεσθαι περὶ τούτου, ὥς οὐκ ἐγένοντο ἡμῖν διαλλαγαι, καὶ τὸ μὲν ξεῦρος καὶ τὰ ἀνδράποδα καὶ ὅσα ἐξ ἀγροῦ κατὰ τὴν ἀντίδοσιν. ἔλαβε μὴ ἂν δύνασθαι ἀρνηθῆναι ὥς οὐκ ἀπέδωκε, φανερώς δὲ περὶ πάντων διαλελυμένον ἀρνεῖσθαι τὰ περὶ τῆς ἀνθρώπου, μὴ κοινῇ ἡμᾶς χρῆσθαι συγχωρῆσαι. καὶ τὴν μὲν ἀντίδοσιν δι' ἐκείνην φανερός ἐστι ποιησάμενος, τὴν δ' 101 αἰτίαν δι' ἣν ἀπέδωκεν ἃ ἔλαβεν οὐκ ἂν ἄλλην ἔχοι εἰπεῖν (βουλόμενος τἀληθῆ λέγειν) ἢ ὅτι οἱ φίλοι περὶ πάντων 3ῆμᾶς τούτων συνήλλαξαν. ἐβουλόμην δ' ἂν μὴ ἀπολαχεῖν αὐτὸν κριτὴν Διονυσίοις, ἵν' ὑμῖν φανερός ἐγένετο ἐμοὶ διηλλαγμένος, κρίνας τὴν ἐμὴν φυλὴν νικᾶν. νῦν δὲ 4ἔγραψε μὲν ταῦτα εἰς τὸ γραμματεῖον, ἀπέλαχε δέ. καὶ ὅτι ἀληθῆ ταῦτα λέγω Φιλῖνος καὶ Διοκλῆς ἴσασιν. ἀλλ' οὐκ ἔστ' αὐτοῖς μαρτυρῆσαι μὴ διομοσαμένοις περὶ τῆς αἰτίας

1, 8. ἔλαβε — ἀπέδωκε] Sic dedi ex optimo codice Laurentiano

C. ἔλαβον — ἀπέδωκε Steph. ἔλαβε — ἀπέδωκα Bekker.

5. πάντων mg. Ald. Lugd. τούτων Steph.

6. ἡμᾶς] ὑμᾶς Steph.

2, 2. φανερός] φανερώς Steph.

3. ἃ ἔλαβεν est coniectura Tylori, quam codex Bekkeri M. confirmare videtur: ἢ ἔλαβεν ceteri libri MSS. et Steph.

ἢ ἐγὼ φεύγω, ἐπεὶ σαφῶς ἔγνωτ' ἂν ὅτι ἡμεῖς ἤμεν αὐ-
τὸν οἱ κριτὴν ἐμβαλόντες καὶ ἡμῶν εἵνεκα ἐκαθέζετο.
'Αλλ' ἦν, εἰ βούλεται, ἐχθρός· (ἴδωμι γὰρ αὐτῷ τοῦτο ὅ
οὐδὲν γὰρ διαφέρει.) οὐκοῦν ἦλθον αὐτὸς αὐτὸν ἀποκτε-
νῶν, ὥς οὗτός φησι, καὶ βίᾳ εἰς τὴν οἰκίαν εἰσῆλθον. διὰ
τὸ οὐν οὐκ ἀπέκτεινα ὑποχείριον λαβὼν τὸ σῶμα καὶ το-
σοῦτον κρατήσας, ὥστε καὶ τὴν ἀνθρωπον λαβεῖν; φρα-
σάτω πρὸς ὑμᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔχει εἰπεῖν. Καὶ μὴν οὐδεὶς 6
γε ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι θᾶττον ἂν ἐγχειριδίᾳ πληγῆς ἀπέθα-
νεν ἢ πυξὶ καίόμενος. φαίνεται τοίνυν οὐδ' αὐτὸς αἰτιώ-
μενος τοιοῦτόν τι ἔχοντας ἡμᾶς ἐλθεῖν, ἀλλ' ὁστράκῳ φησὶ
πληγῆναι. καίτοι φανερόν ἦδη ἐξ ὧν ἔρρηκεν ὅτι οὐ πρό-
νοια γεγένηται. οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἦλθομεν, ἀδήλου δ' ὅν-7
τως εἰ παρὰ τούτῳ εὐρήσομεν ὁστράκον ἢ οὕτως αὐτὸν
ἀποκτενοῦμεν, ἀλλ' οἴκοθεν ἔχοντες ἂν ἐβαδίζομεν. νῦν
δ' ὁμολογούμεθα πρὸς παῖδας καὶ ἀνλητρίδας καὶ μετ' οἴ-
νον ἐλθόντες· ὥστε πῶς ταῦτ' ἐστὶ πρόνοια; ἐγὼ μὲν γὰρ
οἶμαι οὐδαμῶς. ἀλλ' οὗτος ἐναντίως τοῖς ἄλλοις δύσε-8
ρός ἐστι καὶ ἀμφοτέρω βούλεται, τό τε ἀργύριον μὴ ἀπο-
δοῦναι καὶ τὴν ἀνθρωπον ἔχειν. εἴτα ὑπὸ τῆς ἀνθρώ-
που παρωξυμμένος ὀξύχει λίαν καὶ πάροινός ἐστιν, ἀνάγ-
κη δ' ἀμύνασθαι. ἢ δὲ τοτὲ μὲν ἐμὲ περὶ πολλοῦ τοτὲ δὲ
τοῦτόν φησι ποιῆσθαι, βουλομένη ὑπ' ἀμφοτέρων ἐρᾶ-
σθαι. καὶ ἐγὼ μὲν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὐκόλως εἶχον καὶ νῦν ἔτι 9
ἔχω· ὁ δ' εἰς τοῦτο βαρυδαιμονίας ἦκει, ὥστε οὐκ αἰσχύ-
νεται τραυμάτ' ὀνομάζων τὰ ὑπάπια καὶ ἐν κλίνῃ περι-

4, 4. ἡμεῖς om. Steph., add. mg. Ald. Lugd.

5, 2. αὐτός] Hoc pronomēn ut e proximo αὐτόν natum uncis circumdederunt Reisk. et Bekk. Cf. commentat. crit. p. 43.

ib. ἀποκτενῶν] ἀποκτενῶν Steph.

6, 5. πρόνοια] Sic hic et §. 7, 6. e Taylori et Marklandi coniectura scripsi: προνοία MSS. et Steph.

7, 1. γὰρ ἂν] ἂν om. Steph.

8, 4. παρωξυμμένος] παρωξυμμένος Steph.

9, 3. τραυμάτ'] Sic coniecit Coraes ad Isocrat. p. 398, 15. τραύματα mg. Ald. Lugd. τραυμά γε MSS. et Steph. τραυμά τ' Bekk. e coniectura Reiskii.

φερόμενος καὶ δεινῶς προσποιούμενος διακείσθαι ἔνεκα πόρνῃς ἀνθρώπου, ἣν ἔξεστιν αὐτῷ ἀναμφισβητήτως ἔχειν 10 ἔμοι ἀποδόντι τὰργύριον. καὶ φησὶ μὲν δεινῶς ἐπίβου-
λευθῆναι καὶ πρὸς ἅπανθ' ἡμῖν ἀμφισβητεῖ, ἐξὰν δ' ἐκ
τῆς ἀνθρώπου βασανισθείσης τὸν ἔλεγχον ποιήσασθαι οὐκ
ἡθέλησεν· ἢ πρῶτον μὲν τοῦτ' ἂν κατείπε, πότερα κοινῇ
ἡμῖν ἢ ἡ ἰδίᾳ τούτου, καὶ πότερα τὸ ἡμῖν τοῦ ἀργυ-
11 ρίου ἐγὼ, συνεβαλόμεν ἢ οὗτος ἅπαν ἔδωκε, καὶ εἰ διη-
λαγμένοι ἢ ἔτι ἐχθροὶ ἡμεν, ἔτι δὲ εἰ μεταπεμφθέντες
ἦλθομεν ἢ οὐδενὸς καλέσαντος, καὶ εἰ οὗτος ἦρχε χει-
ρῶν ἀδίκων ἢ ἐγὼ πρότερος τοῦτον ἐπάταξα. τούτων
καθ' ἓν ἕκαστον καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἦν ὃ τι οὐ ῥᾷδιον
τοῖς τε ἄλλοις ἐμφανὲς καὶ τούτοις ποιῆσαι.

12 "Οτι μὲν οὖν οὐτε πρόνοια ἐγένετο οὐτε ἀδικῶ τοῦ-
τον, ᾧ βουλῇ, ἐκ τοσούτων τεκμηρίων καὶ μαρτυριῶν
ὑμῖν ἐπιδέδεικται· ἀξιῶ δ', ὅσον ἂν ἐγένετο σημείου του-
τω πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν φυγόντος ἐμοῦ τὴν βά-
σανον, τοσοῦτον ἔμοι τεκμήριον γενέσθαι ὅτι οὐ ψευδο-
μαι, διότι οὗτος οὐκ ἡθέλησεν ἐκ τῆς ἀνθρώπου ποιή-
σασθαι τὸν ἔλεγχον, καὶ μὴ τοσοῦτον ἰσχυῖναι τοὺς του-
του λόγους, ὅτι φησὶν αὐτὴν ἐλευθέραν εἶναι· ὁμοίως
γὰρ προσήκει καὶ μοι τῆς ἐλευθερίας, τὸ ἴσον καταθέντι
13 ἀργύριον. ἀλλὰ ψεύδεται καὶ οὐκ ἀληθῆ λέγει. ἢ δει-
νὸν γε· εἰ εἰς μὲν λύσιν τοῦ σώματος ἔδωκε τὸ ἀργύ-
ριον ἐκ τῶν πολεμίων, ἐξῆν ἂν μοι χρησθαι αὐτῇ ὃ τι
ἐβουλόμην, κινδυνεύοντι δέ μοι περὶ τῆς πατρίδος οὐδὲ
πυθέσθαι παρ' αὐτῆς τὰληθῆ ἐκγενήσεται περὶ ὧν εἰς τὴν
κρίσιν καθέστηκα. καὶ μὲν δὴ πολὺ ἂν δικαιότερον ἐπὶ
ταύτῃ τῇ αἰτίᾳ βασανισθῆναι ἢ ἐπὶ τῇ ἐκ τῶν πολεμίων
λύσει πραδείῃ, ὅσῳ παρὰ μὲν ἐκείνων βουλομένων ἀπο-
λῶσαι ἔστι καὶ ἄλλοθεν εὐπορήσῃσι κομισθῆναι, ἐπὶ δὲ 102
τοῖς ἐχθροῖς γενόμενον οὐ δυνατόν· οὐ γὰρ ἀργύριον

10, 4. ἢ est emendatio Contii, Schotti et Marklandi, quam confir-
mant complures libri MSS. ἢ Steph.

λαβεῖν προθυμοῦνται, ἀλλ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκβαλεῖν αὐ-
τον ποιοῦνται. ὥσθ' ὑμῖν προσήκει μὴ ἀποδέχεσθαι¹⁴
αὐτοῦ διὰ τοῦτο οὐκ ἀξιούντος βασανισθῆναι τὴν ἀν-
δραπον, ὅτι αὐτὴν ἐλευθέραν ἐσκήπτετο εἶναι, ἀλλὰ πο-
λὺ μᾶλλον συκοφαντίαν καταγινώσκειν, ὅτι παραλιπὼν
ἐλεγχον οὕτως ἀκριβῆ ἑξαπατήσειν ὑμᾶς ῥαδίως ᾤηθη.
οὐ γὰρ δὴ πον τὴν γε τούτου πρόκλησιν πιστοτέραν¹⁵
ὑμᾶς νομίζειν δεῖ τῆς ἡμετέρας, ἐφ' οἷς τοὺς αὐτοῦ οἰ-
κέτας ἡξίου βασανίζεσθαι. ἃ μὲν γὰρ ἐκεῖνοι ἤδεσαν,
ἐλθόντας ἡμᾶς ὡς τοῦτον, καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν· εἰ.
δὲ μεταπεμφθέντες ἢ μὴ, καὶ πότερον πρότερον ἐπλήρην.
ἢ ἐπάταξα, ἐκείνη μᾶλλον ἂν ᾔδει. ἔτι δὲ τοὺς μὲν τοῦ¹⁶
του οἰκέτας, ἰδίους ὄντας τούτου, εἰ ἐβασανίζομεν, ἀνοή-
τως ἂν τι τούτῳ χαριζόμενοι καὶ παρὰ τὴν ἀλήθειαν
ἐμοῦ κατεψεύσαντο· αὕτη δὲ ὑπῆρχε κοινὴ, ὁμοίως ἀμ-
φοτέρων ἀργύριον κατατεθεικότων, καὶ μάλιστα ᾔδει. διὰ
ταύτην ἅπαντα τὰ παραχθέντα ἡμῖν γεγένηται καὶ οὐ λή-
σει οὐδὲν αὐτῇ. καίτοι ἔγωγ' οὐκ ἔσον εἶχον βασανι-¹⁷
σθείσης, ἀλλ' ἀπεκινδύνεον τοῦτο· πολὺ γὰρ περὶ πλειο-
νος τοῦτον ἢ ἐμὲ φαίνεται ποιησαμένη, καὶ μετὰ μὲν
τούτον ἐμὲ ἡδίκηκυῖα, μετ' ἐμοῦ δ' οὐδεπώποτε εἰς τοῦ-
τον ἐξαμαρτοῦσα. ἀλλ' ὅμως ἐγὼ μὲν εἰς ταύτην κατέ-
φυγον, οὗτος δὲ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτῇ. Οὐκ οὖν δεῖ ὑμᾶς,¹⁸
ὡ βουλή, τηλικούτου ὄντος τοῦ κινδύνου, ῥαδίως ἀπο-
δέχεσθαι τοὺς τούτου λόγους, ἀλλ' ἐνθυμουμένους ὅτι
περὶ τῆς πατρίδος μοι καὶ τοῦ βίου ὁ ἀγὼν ἐστίν, ἐν
ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι. καὶ μὴ ζη-

13, 12. ποιοῦνται] πειρῶνται coniecit, Steph., alii aliter.

15, 1. τούτου mg. Ald. Lugd. τοῦτων Steph.

16, 4. αὕτη] Sic dedi auctore Tyloro, αὕτη MSS. et Steph.

17, 1. κατατεθεικότων, καὶ μάλιστα ᾔδει. διὰ ταύτην] κατατεθει-
κότων· καὶ μάλιστα ᾔδη διὰ ταύτην Steph.

7. αὕτην. καίτοι ἔγωγ' οὐκ ἔσον] ἐν ταύτῃ. ἔγω γ' ἂν ἔσον Steph.

18, 4. ἐστίν, ἐν ὑπολόγῳ, nti coniecit Markl. dedi cum Reisk. Aug.
et Bekkero. Libri MSS. aut ἐστίν ὑπολόγῳ aut ἐστίν μὲν
ὑπὸ λόγῳ, quod exhibet Steph. in marg. adnotans: „II.
ἀγὼν, ἐν τινι μὲν ὑπολόγῳ τ. τ. πρ. κ. καὶ μὴ ζητεῖν τ.“

τεῖτε τούτων ἔτι μείζους πίσταις (οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι εἰ-
πεῖν, ἀλλ' ἢ ταύτας), ὥς οὐδὲν εἰς τοῦτον προνοηθῆναι.
19 ἄρα νακτῷ δ', ὦ βουλῇ, εἰ διὰ πόρνην καὶ δούλην ἄν-
θρωπον περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθέστηκα, τί
κακὸν πῶποτε τὴν πόλιν ἢ αὐτὸν τοῦτον ἐργασμένος,
ἢ εἰς τίνα τῶν πολιτῶν ὀτιοῦν ἐξαμαρτῶν; οὐδὲν γὰρ
ἔμοιγέ ἐστι τοιοῦτον πεπραγμένον, ἀλλὰ λόγῳ τὸ τῶν
πάντων κινδυνεύω πολὺ μείζω συμφορὰν ἑμαυτῷ διὰ
20 τοῦτους ἐπαγαγέσθαι. πρὸς οὖν παίδων καὶ γυναικῶν
καὶ θεῶν τῶν τότε τὸ χωρίον ἔχοντων ἱκετεύω ὑμᾶς
καὶ ἀντιβολῶ, ἐλεήσατέ με καὶ μὴ περιδῶτε ἐπὶ τούτῳ
γενόμενον μηδὲ ἀνηκέστῳ συμφορᾷ περιβύλητε· οὐ γὰρ
ἄξιός οὗτ' ἐγὼ φεύγειν τὴν ἑμαυτοῦ οὔτε οὗτος τοσαύ-
την δίκην παρ' ἐμοῦ λαβεῖν ὑπὲρ ὧν φησὶν ἡδίκησθαι,
οὐκ ἡδίκημένος.

18, 7. προνοηθῆναι] Satius duxi hanc librorum MSS. et Stephani
lectionem retinere, quam cum Bekkero Augeri coniectu-
ram προύνοήθην recipere.

V.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΤΗΡ ΚΑΛΛΙΟΥ ΙΕΡΟΣΤΑΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Εἰ μὲν περὶ ἄλλου τινὸς ἢ τοῦ σώματος, ὃ ἄνδρες δι-1
 κασαι, Καλλίας ἠγωνίζετο, ἐξήρκει ἂν μοι καὶ τὰ παρὰ
 τῶν ἄλλων εἰρημένα· νῦν δὲ μοι δοκεῖ αἰσχρὸν εἶναι,
 κελεύοντος καὶ δεομένου, καὶ φίλου ὄντος καὶ ἐμοὶ καὶ
 (ἕως ἔξῃ) τῷ πατρὶ, καὶ πολλῶν συμβολαίων ἡμῖν πρὸς
 ἀλλήλους γεγενημένων, μὴ βοηθῆσαι Καλλίᾳ τὰ δίκαια,
 ὅπως ἂν δύναμαι. ἐνόμιζον μὲν οὖν οὕτω μετοικεῖν αὐ-2
 τὸν ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, ὥστε πολὺ πρότερον ἀγαθοῦ τι-
 νὸς τεύξεσθαι παρ' ἡμῶν ἢ ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις εἰς το-
 οῦτον κίνδυνον καταστήσεσθαι· νῦν δὲ οἱ ἐπιβουλεύον-
 τες οὐχ ἥττον ἐπικίνδυνον ποιοῦσι τὸν βίον τοῖς μηδὲν
 ἀδικοῦσιν ἢ τοῖς πολλῶν κακῶν αἰτίαις οὖσιν. ὑμᾶς δὲ 3
 ἄξιον μὴ τοὺς μὲν τῶν θεραπεόντων λόγους πιστοὺς νο-
 μίσκειν, τοὺς δὲ τούτων ἀπίστους, ἐνθυμουμένους ὅτι
 Καλλίᾳ μὲν οὐδεὶς πώποτε οὐτ' ἰδιώτης ἐνεκάλεσεν οὔτε
 ἄρχων, οἰκῶν δ' ἐν ταύτῃ τῇ πόλει πολλὰ μὲν ἀγαθὰ
 ὑμᾶς ἐποίησεν, οὐδεμίαν δὲ σχῶν αἰτίαν εἰς τοῦτο τῆς
 ἡλικίας ἀφίκται, οὗτοι δὲ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ μεγάλα ἡμαρ-
 τημότες καὶ πολλῶν κακῶν πεπειραμένοι, ὥσπερ ἀγαθοῦ

1, 3. παρ' ἡμῶν] παρ' ὑμῶν Steph.

τινὸς αἷτιοι γεγεννημένοι περὶ ἐλευθερίας νυνὶ ποιοῦνται
 4 τοὺς λόγους. καὶ οὐ θαυμάζω· ἴσασι γὰρ ὅτι, ἂν ψευ-
 δόμενοι ἐλεγχθῶσιν, οὐδὲν μείζον τῶν ὑπαρχόντων πεί-
 σονται, ἐὰν δὲ ὑμᾶς ἐξαπατήσωσι, τῶν παρόντων κακῶν
 ἔσονται ἀπηλλαγμένοι. καίτοι τοὺς τοιούτους οὔτε κα-
 τηγόρους οὔτε μάρτυρας πιστοὺς χρῆ νομίζειν εἶναι, οἵ-
 τινες αὐτοὶ μεγάλα κερδαίνοντες περὶ ἐτέρων ποιοῦνται
 τοὺς λόγους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅσοι τῷ δημοσίῳ βοή-
 5 θοῦντες εἰς κινδύνους σφᾶς αὐτοὺς καθιστᾶσιν. ἄξιον
 δέ μοι δοκεῖ εἶναι οὐ τούτων ἴδιον ἡγεῖσθαι τὸν ἀγῶνα,
 ἀλλὰ κοινὸν ἀπάντων τῶν ἐν τῇ πόλει· οὐ γὰρ τούτοις
 μόνοις εἰσὶ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν, οἱ
 πρὸς τὴν τούτων τύχην ἀποβλέποντες οὐκέτι σκέψονται,
 ὃ τι ἀγαθὸν ἐργασμένοι τοὺς δεσπότας ἐλεύθεροι γέ-
 6 νοιντο, ἀλλ' ὃ τι ψεῦδος περὶ αὐτῶν μὴνύσαντες.

5, 7. Post μὴνύσαντες in editionibus Aldi et Stephani est vacuum
 spatium aliquot versuum et insequentia non orationi καὶ
 Ἀνδοκίδου, sed τῇ ὑπὲρ Καλλίου ἐπεροσυνίας ἀπολογία at-
 tribuuntur.

VI.

ΑΥΣΙΟΤ

ΚΑΤ' ΑΝΔΟΚΙΔΟΥ ΑΣΕΒΕΙΑΣ.

.....
 ..... [ἔδῃσε τὸν ἔπικον] ἔκ τοῦ ῥόπτρου τοῦ¹
 ἱεροῦ ὡς ἀποδιδούς, τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ὑφείλετο. οὐ-
 τος οὖν ὁ ταῦτα ποιήσας θανάτῳ τῷ ἀλγίστῳ ἀπώλετο,
 ἡμῶ· πολλῶν γὰρ καὶ ἀγαθῶν αὐτῷ ἐπὶ τὴν τράπεζαν
 παρατιθεμένων ὄξειν ἐδόκει τοῦ ἄρτου καὶ τῆς μάξης
 κάκιστον, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκθίλειν. καὶ ταῦτα πολλοὶ
 ἡμῶν ἤκουον τοῦ ἱεροφάντου λέγοντος. [ὅτι Ἀνδοκίδης²
 μηνύων τοὺς αὐτοῦ συγγενεῖς, καὶ φίλους ἀπώλλυε, φά-
 σκων αὐτοὺς συναργοὺς εἶναι.] δίκαιον οὖν μοι δοκεῖ³
 εἶναι νῦν ἐπὶ τούτῳ τὰ τότε λεχθέντα ἀναμνησθαι καὶ μὴ
 μόνον τοὺς τούτου φίλους ὑπὸ τούτου καὶ τῶν τούτου
 λόγων ἀπόλλυσθαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῦτον ὑφ' ἐτέρου.
 ἄδύνατον δὲ καὶ ὑμῖν ἐστὶ περὶ τοιούτου πράγματος φέ-
 ρουσι τὴν ψῆφον ἢ κατελεῆσαι ἢ καταχαρίσασθαι Ἀνδο-
 κίδῃ, ἐπισταμένους ὅτι ἐναργῶς τῷ θεῷ τούτῳ τιμω-

1, 2. [ἔδῃσε τὸν ἔπικον] Haec non habet Steph.; suppleta sunt a Taylora ex Harpocr. v. ῥόπτρον.

2, 1. ὅτι—εἶναι] Auctore Reiskio haec verba inclusi uncis.

2. ἀπώλλυε] Est emendatio Marklandi, quam nonnulli, ut videtur, Bekkeri libri confirmant. ἀπολλύων Steph., qui ante ὅτι comma posuit.

3, 7. τῷ θεῷ ταύτῳ τιμωρεῖται] τῷ θεῷ τούτῳ τιμωρεῖται Steph.

ρεῖται τοὺς ἀδικοῦντας. ἔλπίσαι οὖν χρὴ πάντα ἀνδρα-
 4πον ὄντα καὶ ἑαυτῷ καὶ ἑτέρῳ ἔσεσθαι. Φέρε γάρ, ἂν
 νυνὶ Ἀνδοκίδης ἀθῶος ἀπαλλαγῇ ἡμῶν ἐκ τοῦδε τοῦ
 ἀγῶνος καὶ ἔλθῃ κληρωσόμενος τῶν ἐννέα ἀρχόντων καὶ
 λάχῃ βασιλεὺς, ἄλλο τι ἢ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ θυσιάσει καὶ
 εὐχὰς εὐξεται κατὰ τὰ πάτρια, τὰ μὲν ἐν τῷ ἐνθάδε
 Ἐλευσινίῳ, τὰ δὲ ἐν τῷ Ἐλευσίνι ἱερῷ, καὶ τῆς ἐορτῆς
 ἐπιμελήσεται ἐν τοῖς μυστηρίοις, ὅπως ἂν μηδεὶς ἀδικῇ
 5μηδὲ ἀσεβῇ περὶ τὰ ἱερά; καὶ τίνα γνώμην οἴεσθε ἔχειν
 τοὺς μύστας τοὺς ἀφικνουμένους, ἐπειδὴν ἴδωσι τὸν βα-
 σιλέα ὅστις ἐστὶ καὶ ἀναμνησθῶσι πάντα τὰ ἡσεβημένα
 αὐτῷ, ἢ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας, οἳ ἔνεκα ταύτης τῆς ἐορ-
 τῆς ἢ θύειν εἰς ταύτην τὴν πανήγυριν βουλόμενοι ἢ θεω-
 6ρεῖν; οὐδὲ γὰρ ἀγνῶς ὁ Ἀνδοκίδης οὔτε τοῖς ἔξω οὔτε
 τοῖς ἐνθάδε διὰ τὰ ἡσεβημένα. ἀναγκαίως γὰρ ἔχει ἀπὸ
 τῶν πολὺ διαφερόντων ἢ κακῶν ἢ ἀγαθῶν ἔργων τοὺς
 ποιήσαντας γινώσκεισθαι. ἔπειτα δὲ καὶ διωχθήκε πό-
 λεις πολλὰς ἐν τῇ ἀποδημίᾳ, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Πελο-
 πόννησον, Θρακίαν, Ἑλλήσποντον, Ἰωνίαν, Κύπρον·
 βασιλεὺς πολλοὺς κεκολάκευκεν, ὃ ἂν ξυγγένηται, πλὴν
 7τοῦ Συρακουσίου Διονυσίου. οὗτος δὲ ἢ πάντων εὐν-
 χέστατός ἐστιν ἢ πλείστον γνώμῃ διαφέρει τῶν ἄλλων,
 ὃς μόνος τῶν συγγενομένων Ἀνδοκίδῃ οὐκ ἐξηπατήθη
 ὑπ' ἀνδρὸς τοιοῦτου, ὃς τέχνην ταύτην ἔχει, τοὺς μὲν
 ἐχθροὺς μηδὲν ποιεῖν κακόν, τοὺς δὲ φίλους ὃ τι ἂν
 8δύνηται κακόν. ὥστε μὰ τὸν Δία οὐ ῥαδίον ἐστὶν ὑμῖν
 οὐδὲν χαρισάμενοις αὐτῷ παρὰ τὸ δίκαιον λαθεῖν τοὺς 10
 Ἑλληνας. νῦν οὖν ὑμῖν ἐν ἀνάγκῃ ἐστὶ βουλευσασθαι
 περὶ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἐπίστασθε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι

4, 6. Ἐλευσινίῳ — Ἐλευσίνι] Sic scripsi Palmerium secutus: Ἐλευ-
 σίνι — Ἐλευσινίῳ libri MSS. et Steph.

7. ἐν τοῖς om. Steph.

5, 2. ἀφικνουμένους] ἀφικνομένους Steph.

6, 7. ξυγγένηται] συγγένηται Steph.

7, 2. πλείστον] πλείστον Steph., sed margini adscripsit: Π. πλείστον.

7. οὐδὲν χαρισάμενοις αὐτῷ] αὐτῷ οὐδὲν χαρίζομένοις Steph.

οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστὶν ἅμα τοῖς τε νόμοις τοῖς πατρίοις καὶ Ἀνδοκίδῃ χρῆσθαι, ἀλλὰ δυοῖν θάτερον, ἢ τοὺς νόμους ἐξαλειπτέον ἐστὶν ἢ ἀπαλλακτέον τοῦ ἀνδρός.

Εἰς τοσοῦτο δὲ τόλμης ἀφίεται, ὥστε καὶ λέγει περὶ 9 τοῦ νόμου, ὡς καθήρηται ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος καὶ ἔστιν αὐτῷ ἤδη εἰσεῖναι εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς τὰ ἱερά . . . . . ἂν ἔτι καὶ νῦν Ἀθηναίων ἐν τῷ βουλευτηρίῳ. καίτοι Περικλέα ποτὲ φασὶ παραινέσαι ὑμῖν 10 περὶ τῶν ἀσεβούντων, μὴ μόνον χρῆσθαι τοῖς γεγραμμένοις νόμοις περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀγράφοις, καθ' οὓς Εὐμολπίδαι ἐξηγοῦνται, οὓς οὐδεὶς πω κύριος ἐγένετο καθελεῖν οὐδὲ ἐτόλμησεν ἀντεκείν, οὐδὲ αὐτὸν τὸν θέντα ἴσασιν· ἡγεῖσθαι γὰρ ἂν αὐτοὺς οὕτως οὐ μόνον τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ τοῖς θεοῖς δίδοναι δίκην. Ἀνδοκίδης δὲ τοσοῦτον καταπεφρόνηκε τῶν 11 θεῶν καὶ ὧν ἐκείνοις δεῖ τιμᾶσθαι, ὥστε πρὶν μᾶλλον ἢ ἦντο ἢ ἐπιδεδημηκέναι δέκα ἡμέρας ἐν τῇ πόλει προσκαλέσασθαι δίκην ἀσεβείας πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἔλα-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-

ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος αἷτιοι εἰσιν· εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἦτε καὶ ἐστὲ οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' οὐ τοι αἷτιοι ἔδονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέψαι, ἔξδὼν τὸν ἀδικοῦντα κολάσαι
 14σιν ἀπηλλάχθαι. ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνούνται τὰ μεμνημένα, οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. καλτοὶ καὶ ἐν Ἀρεῖῳ πάγῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ, ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποδνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν. οὐκ οὖν ὁμοίαν χρὴ γνῶμην ἔχειν περὶ τε τῶν ἀρνούμενων
 15καὶ περὶ τῶν ὁμολογουμένων. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι· ἂν μὲν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, αὐτὸς μὲν κατὰ τοὺς νόμους ἐξ Ἀρείου πάγου φεύζεται τὴν τοῦ ἀδικηθέντος πόλιν [ἢ τραύματος ἐκ προνοίας], καὶ ἐὰν [μὲν] κατὶγ, ἐνδευχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δὲ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν καλύσεται τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ εἰσιόντα οὐ τιμωρήσεσθε. καὶ μὲν δὴ τούτων καὶ δίκαιον καὶ ἀγαθόν ἐστιν ἐπιμελεῖσθαι, ὑφ' ὧν
 16καὶ εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ ἐλάττονος ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι
 17τὰ ὑμέτερα. τοσοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερὰ καὶ ἑορτὰς ἡσέβει, οὗτος δὲ ἔργῳ περὶ τὰ

14, 5. πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν] Sic cum Bekkero e codice C. dedi prt πολλοὺς οὐδὲ δόξαν, quod legitur in Stephani editione Non diffiteor tamen me cum Marklando πολλοὶ οὐδὲ ἔδοξαν legi malle. Cf. orat. pro Polyst. §. 15.

15, 4. [ἢ τραύματος ἐκ προνοίας] Absunt unci in ed. Steph.

5. ἐὰν [μὲν] Sine uncis Steph., μὲν plane expunxit Bekk.

17, 1. τοσοῦτο ex optimis codd. rescripsi: Cf. orat. fun. §. 16. etc τοσοῦτῳ Steph. et Bekk.

ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει. ὀργίσεσθαι οὖν χρῆ, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικοῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ
 ταῦτα τὰ ἱερά· τὸ μὲν γὰρ ὥσπερ ἀλλότριόν ἐστιν ἀμάρ-
 τημα, τὸ δ' οἰκτεῖον. καὶ μὴ οὕς μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας¹⁸
 ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζητεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπικη-
 105 ρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν τῷ ἀπάγοντι ἢ
 ἀποκτείναντι. εἰ δὲ μὴ, δόξετε τοῖς Ἑλλήσι κομπάζειν
 μᾶλλον ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. ἐπεδείξατο δὲ καὶ τοῖς¹⁹
 Ἑλλήσιν ὅτι θεοὺς οὐ νομίζει· οὐ γὰρ ὥς δεδιώς τὰ πε-
 ποιημένα, ἀλλ' ὥς θαρσύνων ναυκληροῖα ἐπιθέμενος τὴν
 θάλατταν ἔπλει. ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτόν, ἵνα ἀφικύ-
 μενος εἰς τὰ ἀμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ προφάσει δῶν δι-
 κην. ἐλπίσω μὲν οὖν αὐτόν. καὶ δώσειν δίκην· θαυμά-
 20 σιον δὲ οὐδὲν ἂν μοι γένοιτο· οὔτε γὰρ ὁ θεὸς παρα-
 χοῖμα κολάζει, ἀλλ' αὕτη μὲν ἐστὶν ἀνθρωπίνῃ δίκῃ. πολ-
 λαχόθεν δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὁρῶν καὶ ἐτέ-
 ρους ἡσεβηκότας χρόνῳ δεδωκότας δίκην καὶ τοὺς ἐξ ἐκεί-
 νων διὰ τὰ τῶν προγόνων ἀμαρτήματα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ
 χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κινδύνους· ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τοῖς
 ἀδικοῦσιν, ὥστε πολλοὺς ἤδη ἐπιδυμῆσαι τελευτήσαντας
 τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος τούτων λυμη-
 νάμενος τῷ βίῳ θάνατον ἐπέθηκε. Σκέψασθε δὲ καὶ αὐ-
 21 τοῦ Ἀνδοκίδου τὸν βίον, ἀφ' οὗ ἡσέβηκε, καὶ εἴ τις τοι-
 οὔτος ἕτερός ἐστιν. Ἀνδοκίδης γὰρ ἐπειδὴ ἡμαρτεν, ἐξ
 ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, ἔδησέν ἑαυτὸν τι-
 μυσάμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ παραδοίῃ τὸν ἀκόλουθον· εὖ²²
 δ' ἤδει οὐ δυνησόμενος παραδοῦναι, ὅς διὰ τοῦτον καὶ
 τὰ τούτου ἀμαρτήματα ἀπέθανεν, ἵνα μὴ μνηστὴς γέ-
 νοιτο. καίτοι πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέ-

17, 5. ἀστοῖς] αὐτοῖς Steph., in marg. „M. ἀστοῖς.“

20, 8. τελευτήσαντας] τριτησαντας Steph.

9. τούτων] Hoc proposuit Scaliger pro τούτῳ, quod libri MSS. praebent et Steph.

21, 4. ἐπιβολῆς] ἐπιβουλῆς Steph.

22, 3. ἵνα μὴ] μὴ, quod MSS. omittunt, additum est e conjectura Stephani.

φθειρεν, ὃς ῥᾶον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμήσασθαι ἢ ἀργυρίου
 23 ἐπ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ' οὖν τούτου τοῦ τιμήματος
 ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαντὸν καὶ ἐμήνυσσε δεδεμένους κατὰ τῶν
 αὐτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων, ἀδελφὰς δοθείσης αὐτῷ, εἰ
 δόξειε τάληθ' ἡμνῦσαι. καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν
 ἔχειν, ὅπως τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ ἀσχιμὰ ἐποίει μη-
 νύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία ἀφανὴς
 24 αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονῶς ἦν, οὓς αὐτὸς
 ἔφη περὶ πλείστον ποιεῖσθαι, ἔδοξε τάληθ' ἡμνῦσαι καὶ
 ἐλύθ'· καὶ προσεψηφίσασθε ὑμεῖς αὐτὸν εἰργασθαι τῆς
 ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μὴ ἀδικουμένῳ ὑπὸ τῶν
 25 ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν. οὐδεὶς γάρ που, ἐξ ὅσου
 Ἀθηναῖοι ἀέμνηστοι εἰσιν, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ ἡτιμώθη
 δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα οὐδεὶς πώ εἰργάσατο.
 καὶ τούτων πότερ' αὖτε τοὺς θεοὺς χρὴ ἢ τὸ αὐτόματον αἰ-
 26 τιᾶσθαι; μετὰ δὲ ταῦτα ἐπλευσεν ὡς τὸν Κιττιέων βα-
 σιλέα, καὶ προδιδούς· ληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐδέθη· καὶ οὐ
 μόνον τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο, ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν
 αἰκίσματα, οἴομενος τὰ ἀκρωτήρια ζώντος ἀπομνηθῆσε-
 27 σθαι. ἀποδράς δὲ ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου κατέπλευσεν
 εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεὸς λήθην
 ἔδωκεν, ὥστε εἰς τοὺς ἡδικημένους αὐτοὺς ἐπεθύμησεν
 ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ ἐδέθη καὶ ἡκίσθη, ἀπώλετο
 28 δὲ οὐχ, ἀλλ' ἐλύθη. ἔνθεν δὲ ἐπλευσεν ὡς Εὐαγόραν
 τὸν Κύπρου βασιλεύοντα καὶ ἀδικήσας εἰρχθῆ. ἀποδράς
 τοῦτον ἐφρευγε μὲν τοὺς ἐνθάδε θεοὺς, ἐφρευγε δὲ τὴν

22, 5. ἢ ἀργυρίου] Hoc coniectura assecutus est Taylorus pro vulg. μαρτυρίου.

25, 2. Ἀθηναῖοι] Sic vulgo. Ἀθηναί de suo dedit Bekk., cuius codd. Ἀθηναίων praebent.

ib. ἡτιμώθη. δικαίως] ἡτιμώθη δικαίως. Steph.

26, 1. Κιττιέων] Κιττιέων Steph.

27, 2. ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεός] Sic emendavit hunc locum Taylor. ἐπὶ τῶν τετρακοσίων θεός — Steph. cum plerisque MSS.: in ceteris aut ἐπειδὴ aut ἐπ' εἰ legitur pro ἐπὶ.

28, 2. ἀποδράς] Sic Bekk. e Reiskii coniectura ἀποδράσας libri MSS. et Steph.: cf. Bekk. ad Andocid. de myster. § 125. et Buttm. Gramm. Max. I. p. 110.

ἑαυτοῦ πόλιν, ἔφηνεγε δὲ εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τό-
 πους. καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν ἢ ἐν πολλά-
 κισ, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε; καταπλεύσας δὲ ἐκείθεν²⁹
 δεῦρο εἰς δημοκρατίαν εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν τοῖς μὲν
 πρυτανεῦσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν προσαγάγοιεν
 ἐνθάδε. ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς
 θεοῖς βεβαλιούντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσασθε. καὶ τὸν³⁰
 ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, οὐ πόλις
 ἐθέλει διέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ
 ὅσου ἡσέβησεν, ἀλώμενος διάγει, πιστεύων αἰεὶ μᾶλλον
 τοῖς ἀγνώσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἡδικημέναι οὓς γινώ-
 σκει. τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δις
 ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδέδεικται. καὶ τὸ μὲν σῶμα αἰεὶ ἐν δεσμοῖς³¹
 ἔχει, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίνε-
 ται, καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς
 συκοφάνταις διανέμη, τοῦτ' ἔστι τὸ τὸν βίον ἀβίω-
 106 τόν. ἂ τούτῳ ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδω-
 σιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων.
 τὸ δὲ τελευταῖον νυνὶ παραδίδωκεν, αὐτὸν ὑμῖν χορῇ³²
 σθαι ὅ τι αὖν βούλεσθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ'
 ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκης. οὐκ ἔστιν ἡμῶν
 τὸν Δία οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας
 Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κινδύνων σωζόμενον, συνειδότας αὐ-
 τῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέρους γίνεσθαι. ἐν-
 θυμουμένους ὅτι ἡμῖς ὁ βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπως
 ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπούμενῳ, ὥσπερ οὗτος. Εἰς τοσοῦτον³³

29, 2. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Steph.

4. ἐνθάδε] ἐνθάθεν Steph.

31, 3. αὐτοῦ] αὐτοῦ Steph.

4. διανέμη] διανέμει Steph.

ib. τὸ τὸν βίον ἀβ.] τὸ βιοῦν τὸν βίον ἀβ. Steph.

32, 2. οὐ τῷ] οὕτω Steph., in marg. „II. οὐ τὸ [τῷ] μὴ ἀδ.“

7. κρείττων] Sic vulgo et in C. legitur. κρείττον Bekk.

ib. ἀλύπως] „II. ἀλύπω“ Steph. in marg.

8. ἐστὶν ἢ διπλάσιος] ἐστὶ διπλάσιον Steph.

33, 1. τοσοῦτο] τοσοῦτον Steph.

δὲ ἀναισχυντίας ἀφίεται, ὥστε καὶ παρασκευάζεται τῇ πόλει καὶ πράττει καὶ ἤδη δημηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισι, καὶ συμβουλεύει εἰς τὴν βουλὴν εἰσιῶν περὶ θυσιαῶν καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντεῶν. καίτοι τοῦτῳ πειθόμενοι ποίοις θεοῖς ἡγήσεσθε κεχαρισμένα ποιεῖν; μὴ γὰρ οἴεσθε, ὧς ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ τοῦτῳ πεποιημένα ἐπι-
 34 λαθῆσθαι καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλήσεσθαι. ἀξιοὶ δὲ οὐκ ὥς ἡδικοκῶς ἥσυχον ἔχων πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ἔξευρὼν τοὺς τὴν πόλιν ἀδικήσαντας, οὕτω διανοεῖται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως ἑτέρων μείζον θυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πραότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ δεδωκὼς ὑμῖν δίκην, εἰς οὗς νῦν ἀμαρτάνων οὐ λανθάνει, ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεται τε καὶ δώσει δίκην.

35 Ἰσχυρεῖται δὲ καὶ τοῦτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκάως γὰρ ἔχω ὑμᾶς διδάσκειν ἃ οὗτος ἀπολογήσεται, ἐν' ἀκούσαντες παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνώτε· φησὶ γὰρ ἀγαθὰ μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν, μνηύσας καὶ ἀπαλλάξας δέους καὶ ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγάλων κα-
 36 κῶν αἴτιος ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος; ποιήσας ἃ ἐποίησεν; εἴτα τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τοῦτῳ χάριν εἰδέναι, ὅτι ἐμήνυσσε, μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν, τῆς δὲ ταραχῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἴτιοι ἐστε, ὅτι ἐζητεῖτε τοὺς ἡσεβηκότας; οὐ δῆπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τοῦναντίον· ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν, κατεστήσατε δ'
 37 ὑμεῖς. Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι ὥς αἱ συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσι, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἴεται πολ-

33, 2. παρασκευάζεται τῇ πόλει] Cf. commentat. crit. p. 1.

34, 4. ἑτέρων] ἑτερον Steph.

36, 2. τοῦτῳ χάριν εἰδέναι] χάριν εἰδέναι τοῦτῳ Bekk.

3. αὐτῷ] αὐτοῦ Steph.

4. ταραχῆς] Ita scribendum esse censuit Palmer. ἀρχῆς libri MSS. et Steph.

5. τοῦτο suadente Reiskio uncis inclusit Bekk.

37, 1. ἀπολογήσεσθαι] ἀπολογήσασθαι Steph.

λους ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσῃτε τὰς συνθήκας, αὐτοῦ ἀποψηφιεῖσθαι. ὥς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν³⁸ συνθηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ τὸν Δία τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε τῶν πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς· οὐδενὶ γὰρ ὑμῶν τοσούτων ὄντων τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς Ἀνδοκίδου· ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαῦσαι. ἀλλ' οὐ³⁹ μὲν δὴ ἔνεκά γε τούτου διαφερόμενοι, ἐπειδὴ καὶ τοῦτω μετέδομεν τῶν συνθηκῶν, τότε διηλλάγηνμεν. οὐ γὰρ ἔνεκα ἑνὸς ἀνδρὸς, ἀλλ' ἔνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστεος καὶ ἐκ Πειραιῶς αἱ συνθήκαι ἐγένοντο καὶ οἱ ὄρκοι, ἐπεὶ τοι δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημοῦντος αὐτοὶ ἐνδεεῖς ὄντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθῇ αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς αὐ⁴⁰ τοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπαθον ἀγαθὸν τι ὑπ' αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε αὐτοῦ; ἀντὶ πόλεως εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,⁴¹ τοῦτω ἀληθῆς αὕτη ἢ ἀπολογία, μηδ' ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε· οὐ γὰρ τοῦτο λύειν ἔστι τὰ συγκείμενα, εἰ Ἀνδοκίδης ἔνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων δίδωσι δίκην, ἀλλ' ἔάν τις ἔνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινὰ τιμωρῇται.

Ἴσως οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἔξει⁴² ὅ τι λέγῃ· τὰ γὰρ ἀληθῆ χρὴ λέγειν. ἀλλ' ὑμεῖς οὐκ ἂν δύναισθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τὸν τε ἀπολογούμενον καὶ τὸν κατηγοροῦντα κολᾶσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου καιρὸς ἔστι γινῶναι τὰ δίκαια· ἕτερος δὲ ἦξει Κηφισίῳ καὶ

39, 3. μετέδομεν] μετέδωκε Steph.

4. ἔνεκα — ἔνεκα] ἐνεκεν — ἐνεκεν Steph.

5. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph.

6. ἀποδημοῦντος] ἀποδημοῦντες Steph.

40, 1. — ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδ.] — ἁμαρτήματα ἄλλα. Λακεδαιμόνιοι Steph.

42, 1. Κηφισίου]. Κηφισίου Steph.

2. λέγῃ est emendatio Bekkeri. λέγοι Steph. λέγει libri MSS.

ib. οὐκ] οὐδ' Steph.

5. ἦξει] ἔξει Steph. — Idem Κηφισίῳ pro Κηφισίῳ.

ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων κατηγορήσει. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους οἱ ἐπιτάξαντες καταδέξασθαι ἀδικοῦσι καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀσεβήματος αἴτιοι εἰσιν· εἰ δ' ὑμεῖς αὐτοκράτορες ἦτε καὶ ἐστὲ οἱ ἀφελόντες τὰς τιμωρίας τῶν θεῶν, ἀλλ' οὐτοι αἴτιοι ἔσονται. ὑμεῖς οὖν μὴ βούλεσθε εἰς ὑμᾶς τὴν αἰτίαν ταύτην περιτρέφαι, ἐξόν τὸν ἀδικοῦντα κολάσαι
 14σιν ἀπηλλάχθαι. ἔπειτα δ' ἐκεῖνοι μὲν ἀρνεῦνται τὰ μνηνυμένα, οὗτος δὲ ὁμολογεῖ ποιῆσαι. καίτοι καὶ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἐν τῷ σεμνοτάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ δικαστηρίῳ, ὁμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποδνήσκει, ἐὰν δὲ ἀμφισβητῇ, ἐλέγχεται, καὶ πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν ἀδικεῖν. οὐκ οὖν ὁμοίαν χρὴ γνώμην ἔχειν περὶ τῶν ἀρνευμένων
 15καὶ περὶ τῶν ὁμολογουμένων. δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι· ἂν μὲν τις ἀνδρὸς σῶμα τρώσῃ, κεφαλὴν ἢ πρόσσωπον ἢ χεῖρας ἢ πόδας, αὐτὸς μὲν κατὰ τοὺς νόμους ἐξ Ἀρείου πάγου φεύξεται τὴν τοῦ ἀδικηθέντος πόλιν [ἢ τραυμάτος ἐκ προνοίας], καὶ ἐὰν [μὲν] κατ'ἡ, ἐνδευχθεὶς θανάτῳ ζημιωθήσεται· ἐὰν δὲ τις τὰ αὐτὰ ταῦτα ἀδικήσῃ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, οὐδ' αὐτῶν κωλύσεται τῶν ἱερῶν ἐπιβαίνειν ἢ εἰσιόντα οὐ τιμωρήσεσθε. καὶ μὲν δὴ τούτων καὶ δίκαιον καὶ ἡγαθόν ἐστίν ἐπιμελεῖσθαι, ὅφ' ὦν
 16καὶ εὖ καὶ κακῶς δυνήσεσθε πάσχειν. φασὶ δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων πολλοὺς διὰ τὰ ἐνθάδε ἀσεβήματα ἐκ τῶν παρ' αὐτοῖς ἱερῶν ἐξείργειν. ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ οἱ ἀδικηθέντες περὶ ἐλάττονος ποιεῖσθε τὰ παρ' ὑμῖν νόμιμα ἢ ἕτεροι
 17τὰ ὑμέτερα. τοσοῦτο δ' οὗτος Διαγόρου τοῦ Μηλίου ἀσεβέστερος γεγένηται· ἐκεῖνος μὲν γὰρ λόγῳ περὶ τὰ ἀλλότρια ἱερὰ καὶ ἑορτὰς ἡσέβει, οὗτος δὲ ἔργῳ περὶ τὰ

14, 5. πολλοὶ οὐδ' ἔδοξαν] Sic cum Bekkero e codice C. dedi πολλοὺς οὐδὲ δόξαν, quod legitur in Stephani editione. Non diffiteor tamen me cum Marklando πολλοὶ οὐδὲ ἔδοξαν legi malle. Cf. orat. pro Polyst. §. 15.

15, 4. [ἢ τραύματος ἐκ προνοίας] Absunt unci in ed. Steph.

5. ἐὰν [μὲν] Sine uncis Steph., μὲν plane expunxit Bekk.

17, 1. τοσοῦτο ex optimis codd. rescripti: Cf. orat. fun. §. 16. etc. τοσοῦτῳ Steph. et Bekk.

ἐν τῇ αὐτοῦ πόλει. ὀργίσεσθαι οὖν χρη, ὃ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, τοῖς ἀστοῖς ἀδικοῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς ξένοις περὶ
 ταῦτα τὰ ἱερά· τὸ μὲν γὰρ ὥσπερ ἀλλότριόν ἐστιν ἁμαρ-
 τημα, τὸ δ' οἰκτεῖον. καὶ μὴ οὕς μὲν ἔχετε ἀδικοῦντας¹⁸
 ἀφίετε, τοὺς δὲ φεύγοντας ζητεῖτε συλλαμβάνειν, ἐπι-
 105 ρύττοντες τάλαντον ἀργυρίου δώσειν τῷ ἀπαγοντι ἢ
 ἀποκτείναντι. εἰ δὲ μὴ, δόξετε τοῖς Ἑλλήσι κομπάζειν
 μᾶλλον ἢ τιμωρεῖσθαι βούλεσθαι. ἐπεδειξάτο δὲ καὶ τοῖς¹⁹
 Ἑλλήσιν ὅτι θεοὺς οὐ νομίζει· οὐ γὰρ ὡς δεδιώς τὰ πε-
 ποιημένα, ἀλλ' ὡς θαρσύνων ναυκληροῖα ἐπιπύμενος τὴν
 θάλατταν. ἔπλει. ὁ δὲ θεὸς ὑπῆγεν αὐτόν, ἵνα ἀφικό-
 μενος εἰς τὰ ἁμαρτήματα ἐπὶ τῇ ἐμῇ προσφάσει δῆψ δι-
 κην, ἐλπίζω μὲν οὖν αὐτόν. καὶ δώσειν δίκην· θανάτῳ²⁰
 σιον δὲ οὐδὲν ἂν μοι γένοιτο· οὔτα γὰρ ὁ θεὸς παρα-
 χρῆμα κολάζει, ἀλλ' αὕτη μὲν ἐστὶν ἀνθρωπίνη δίκη. πολ-
 λαχόθεν δὲ ἔχω τεκμαιρόμενος εἰκάζειν, ὅρῳ καὶ ἑτε-
 ρους ἡσεβηκότας χρόνῳ δεδωκότας δίκην καὶ τοὺς ἐξ ἐκεί-
 νων διὰ τὰ τῶν προγόνων ἁμαρτήματα. ἐν δὲ τούτῳ τῷ
 χρόνῳ δέη πολλὰ καὶ κινδύνους· ὁ θεὸς ἐπιπέμπει τοῖς
 ἀδικοῦσιν, ὥστε πολλοὺς ἤδη ἐπιδυμῆσαι τελευτήσαντας
 τῶν κακῶν ἀπηλλάχθαι. ὁ δὲ θεὸς τέλος τούτων λυμ-
 νάμενος τῷ βίῳ θάνατον ἐπέθηκε. Σκέψασθε δὲ καὶ αὐ-
 21 τοῦ Ἀνδοκίδου τὸν βίον, ἀφ' οὗ ἡσέβηκε, καὶ εἴ τις τοι-
 οῦτος ἕτερός ἐστιν. Ἀνδοκίδης γὰρ ἐπειδὴ ἤμαρτεν, ἐξ
 ἐπιβολῆς εἰσαχθεὶς εἰς τὸ δικαστήριον, ἔδησέν ἑαυτὸν τι-
 μυσάμενος δεσμοῦ, εἰ μὴ παραδοίη τὸν ἀχόλουθον· ἐν²²
 δ' ἥδει οὐ δυνησόμενος παραδοῦναι, ὅς διὰ τούτου καὶ
 τὰ τούτου ἁμαρτήματα ἀπέθανεν, ἵνα μὴ μηνυτὴς γέ-
 νοιτο. καίτοι πῶς οὐ θεῶν τις τὴν τούτου γνώμην διέ-

17, 5. ἀστοῖς] αὐτοῖς Steph., in marg. „M. ἀστοῖς.“

20, 8. τελευτήσαντας] τριετήσαντας Steph.

9. τούτων] Hoc proposuit Scaliger pro τούτῳ, quod libri MSS. praebent et Steph.

21, 4. ἐπιβολῆς] ἐπιβουλῆς Steph.

22, 3. ἵνα μὴ] μὴ, quod MSS. omittunt, additum est e conjectura Stephani.

φθειρεν, ὃς ῥᾶον ἡγήσατο δεσμοῦ τιμῆσασθαι ἢ ἀργυρίου
 23 ἐκ' ἐλπίδι τῇ αὐτῇ; ἐκ δ' οὖν τούτου τοῦ τιμήματος
 ἐδέδετο ἐγγὺς ἐνιαυτὸν καὶ ἐμήνυσσε δεδεμένους κατὰ τῶν
 αὐτοῦ συγγενῶν καὶ φίλων, ἀδελφὰς δοθείσης αὐτῷ, εἰ
 δόξειε τάληθ' ἡ μηνῦσαι. καὶ τίνα αὐτὸν δοκεῖτε ψυχὴν
 ἔχειν, ὅποτε τὰ μὲν ἔσχατα καὶ τὰ ἀσχεύιστα ἐπολεῖ μὴ-
 νύων κατὰ τῶν ἑαυτοῦ φίλων, ἡ δὲ σωτηρία ἀφανὴς
 24 αὐτῷ; μετὰ δὲ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπεκτονῶς ἦν, οὓς αὐτὸς
 ἔφη περὶ πλείστον ποιεῖσθαι, ἔδοξε τάληθ' ἡ μηνῦσαι καὶ
 ἐλύθη· καὶ προσεψηφίσανθ' ὑμεῖς αὐτὸν εἰργασθαι τῆς
 ἀγορᾶς καὶ τῶν ἱερῶν, ὥστε μὴ ἀδικουμένῳ ὑπὸ τῶν
 25 ἐχθρῶν δύνασθαι δίκην λαβεῖν. οὐδεὶς γάρ που, ἐξ ὅσου
 Ἀθηναῖοι ἀέμνηστοι εἰσιν, ἐπὶ τοιαύτῃ αἰτίᾳ ἡτιμώθη.
 δικαίως· οὐδὲ γὰρ ἔργα τοιαῦτα οὐδεὶς πώ εἰργάσατο.
 καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς χρὴ ἢ τὸ αὐτόματον αἰ-
 26 τιᾶσθαι; μετὰ δὲ ταῦτα ἔπλευσεν ὡς τὸν Κιτιέων βα-
 σιλέα, καὶ προδιδούς· ληφθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἐδέθη· καὶ οὐ
 μόνον τὸν θάνατον ἐφοβεῖτο, ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἡμέραν
 αἰκίσματα, οἴομενος τὰ ἀκρωτήρια ζῶντος ἀποτεμῆσθαι·
 27 ὅθεν ἀποδράς δὲ ἐκ τούτου τοῦ κινδύνου κατέπλευσεν
 εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεὸς λήθην
 ἔδωκεν, ὥστε εἰς τοὺς ἡδικομένους αὐτοὺς ἐπεδύμησεν
 ἀφικέσθαι. ἀφικόμενος δὲ ἐδέθη καὶ ἡμίσθη, ἀπώλετο
 28 δὲ οὐχί, ἀλλ' ἐλύθη. ἔνθεν δὲ ἔπλευσεν ὡς Εὐαγόραν
 τὸν Κύπρου βασιλεύοντα καὶ ἀδικήσας εἰσρχθῆ. ἀποδράς
 τοῦτον ἔφρευγε μὲν τοὺς ἐνθάδε θεοὺς, ἔφρευγε δὲ τὴν

22, 5. ἢ ἀργυρίου] Hoc coniectura assecutus est Taylorus pro vulg. μαρτυρίων.

25, 2. Ἀθηναῖοι] Sic vulgo. Ἀθῆναι de suo dedit Bekk.; cuius codd. Ἀθηναίων praebeant.

ib. ἡτιμώθη. δικαίως] ἡτιμώθη δικαίως. Steph.

26, 1. Κιτιέων] Κιτιέων Steph.

27, 2. ἐπὶ τῶν τετρακοσίων· θεός] Sic emendavit hunc locum Taylor. ἐπὶ τῶν τετρακοσίων θεός — Steph. cum plerisque MSS.: in ceteris aut ἐπειδὴ aut ἐπ' εἰ legitur pro ἐπὶ.

28, 2. ἀποδράς] Sic Bekk. e Reiskii coniectura. ἀποδράσας libri MSS. et Steph.: cf. Bekk. ad Andocid. de myster. § 125. et Buttm. Gramm. Max. I. p. 110.

ἐαυτοῦ πόλιν, ἔφηνε· δὲ εἰς οὓς τὸ πρῶτον ἀφίκοιτο τό-
 πους. καίτοι τίς χάρις τῷ βίῳ, κακοπαθεῖν ἢ ἐν πολλὰ-
 νις, ἀναπαύσασθαι δὲ μηδέποτε; καταπλεύσας δὲ ἐκείθεν²⁹
 δεῦρο εἰς δημοκρατίαν εἰς τὴν ἐαυτοῦ πόλιν τοῖς μὲν
 πρυτανεῦσιν ἔδωκε χρήματα, ἵνα αὐτὸν προσαγάγοιεν
 ἐνθάδε. ὑμεῖς δ' αὐτὸν ἐξηλάσατε ἐκ τῆς πόλεως, τοῖς
 θεοῖς βεβαιοῦντες τοὺς νόμους οὓς ἐψηφίσασθε. καὶ τὸν³⁰
 ἄνδρα οὐ δῆμος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ τύραννος, οὐ πόλις
 ἐθέλει δέξασθαι διὰ τέλους, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον, ἐξ
 ὅσου ἡσέβησεν, ἀλώμενος διάγει, πιστεύων αἰεὶ μᾶλλον
 πῶς ἀγνώσι τῶν γνωρίμων διὰ τὸ ἡδικηκέναι οὓς γινώ-
 σκει. τὸ δὲ τελευταῖον νῦν ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν δις
 ἐν τῷ αὐτῷ ἐνδεδεικται. καὶ τὸ μὲν σῶμα αἰεὶ ἐν δεσμοῖς³¹
 ἔχει, ἡ δὲ οὐσία αὐτοῦ ἐλάττων ἐκ τῶν κινδύνων γίνε-
 ται, καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς
 συκοφάνταις διανέμῃ, τοῦτ' ἔστι τὸ τὸν βίον ἀβίω-
¹⁰⁶τον. ἂ τοῦτ' ὁ θεὸς οὐκ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐπινοεῖν δίδω-
 σιν, ἀλλὰ τιμωρούμενος τῶν γεγενημένων ἀσεβημάτων.
 τὸ δὲ τελευταῖον νυνὶ παραδέδωκεν, αὐτὸν ὑμῖν χορῇ³²
 σθαι ὅ τι ἂν βούλεσθε, οὐ τῷ μὴ ἀδικεῖν πιστεύων, ἀλλ'
 ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ἀγόμενος ἀνάγκῃς. οὐκ οὖν χορῇ μὰ
 τὸν Δία οὔτε πρεσβύτερον ὄντα οὔτε νεώτερον, ὁρῶντας
 Ἀνδοκίδην ἐκ τῶν κινδύνων σωζόμενον, συνειδότας αὐ-
 τῷ ἔργα ἀνόσια εἰργασμένῳ, ἀθεωτέροισι γίνεσθαι· ἐν-
 θυμουμένους ὅτι ἡμῖς ὁ βίος βιωῖναι κρείττων ἀλύπως
 ἔστιν ἢ διπλάσιος λυπὸνμένῳ, ὥσπερ οὗτος. Εἰς τοσοῦτο³³

29, 2. ἐαυτοῦ] αὐτοῦ Steph.

4. ἐνθάδε] ἐνθένδε Steph.

31, 3. αὐτοῦ] αὐτοῦ Steph.

4. διανέμῃ] διανέμει Steph.

ib. τὸ τὸν βίον ἀβ.] τὸ βιοῦν τὸν βίον ἀβ. Steph.

32, 2. οὐ τῷ] οὕτω Steph., in marg. „II. οὐ τὸ [τῷ] μὴ ἀδ.“

7. κρείττων] Sic vulgo et in C. legitur. κρεῖττον Bekk.

ib. ἀλύπως] „II. ἀλύπτω“ Steph., in marg.

8. ἔστιν ἢ διπλάσιος] ἐστὶ διπλάσιον Steph.

33, 1. τοσοῦτο] τοσοῦτον Steph.

δὲ ἀναισχυντίας ἀφίεται, ὥστε καὶ παρασκευάζεται τῇ πόλει καὶ πράττει καὶ ἤδη δημηγορεῖ καὶ ἐπιτιμᾷ καὶ ἀποδοκιμάζει τῶν ἀρχόντων τισὶ, καὶ συμβουλευεῖ εἰς τὴν βουλὴν εἰσιῶν περὶ θυσιῶν καὶ προσόδων καὶ εὐχῶν καὶ μαντείων. καίτοι τούτῳ πειδόμενοι ποίοις θεοῖς ἡγήσεσθε κεχαρισμένα ποιεῖν; μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ ὑμεῖς βούλεσθε τὰ τούτῳ πεποιημένα ἐπι-
 34λαθῆσθαι καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιλήσεσθαι. ἀξιοὶ δὲ οὐχ ὥς ἡδίκηκώς ἤσυχIAN ἔχων πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ὥσπερ αὐ-
 τὸς ἔξευρῶν τοὺς τὴν πόλιν ἀδίκησαντας, οὕτω διανοεῖ-
 ται, καὶ παρασκευάζεται ὅπως ἑτέρων μῆζον δυνήσεται, ὥσπερ οὐ διὰ πρᾶότητα καὶ ἀσχολίαν τὴν ὑμετέραν οὐ
 δεδωκώς ὑμῖν δίκην, εἰς οὗς νῦν ἀμαρτάνων οὐ λανθάνει, ἀλλ' ἅμα ἐξελεγχθήσεται τε καὶ δώσει δίκην.
 35 Ἰσχυριεῖται δὲ καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ· ἀναγκαίως γὰρ
 ἔχω ὑμᾶς διδάσκειν ἃ οὗτος ἀπολογήσεται, ἵν' ἀκούσαν-
 τες παρ' ἀμφοτέρων ἄμεινον διαγνώτε· φησὶ γὰρ ἀγα-
 θὰ μεγάλα ποιῆσαι τὴν πόλιν, μηνύσας καὶ ἀπαλλάξας
 θεοὺς καὶ ταραχῆς τῆς τότε. τίς δὲ τῶν μεγάλων κα-
 36κῶν αἴτιος ἐγένετο; οὐκ αὐτὸς οὗτος; ποιήσας ἃ ἐποίη-
 σεν; εἴτα τῶν μὲν ἀγαθῶν δεῖ τούτῳ χάριν εἰδέναι, ὅτι
 ἐμήνυσε, μισθὸν ὑμῶν αὐτῷ διδόντων τὴν ἄδειαν, τῆς δὲ
 ταραχῆς καὶ τῶν κακῶν ὑμεῖς αἴτιοι ἐστε, ὅτι ἐζητεῖτε
 τοὺς ἡσεβηκότας; οὐ δῆπουθεν, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο τοῦ-
 ναντίον· ἐτάραξε μὲν οὗτος τὴν πόλιν, κατεστῆσατε δ'
 37ὑμεῖς. Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν μέλλειν ἀπολογήσεσθαι ὥς
 αἱ συνθῆκαι καὶ αὐτῷ εἰσὶ, καθάπερ καὶ τοῖς ἄλλοις
 Ἀθηναίοις. καὶ τοῦτο πρόσχημα ποιούμενος οἶεται πολ-

33, 2. παρασκευάζεται τῇ πόλει] Cf. commentat. crit. p. 1.

34, 4. ἑτέρων] ἑτερον Steph.

36, 2. τούτῳ χάριν εἰδέναι] χάριν εἰδέναι τούτῳ Bekk.

3. αὐτῷ] αὐτοῦ Steph.

4. ταραχῆς] Ita scribendum esse censuit Palmer. ἀρχῆς libri MSS. et Steph.

5. τοῦτο suadente Reiskio uncis inclussit Bekk.

37, 1. ἀπολογήσεσθαι] ἀπολογήσασθαι Steph.

λοὺς ὑμῶν, δεδιότας μὴ λύσῃτε τὰς συνθήκας, αὐτοῦ ἀποψηφιῆσθαι. ὥς οὖν οὐδὲν προσήκει Ἀνδοκίδῃ τῶν³⁸ συνθηκῶν, περὶ τούτου λέξω, οὔτε μὰ τὸν Δία τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους, ἃς ὑμεῖς συνέθεσθε, οὔτε τῶν πρὸς τοὺς ἐν τῷ ἄστει οἱ ἐκ Πειραιῶς· οὐδενὶ γὰρ ὑμῶν τοσούτων ὄντων τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα οὐδ' ὅμοια ἦν τοῖς Ἀνδοκίδου· ὥστε καὶ τοῦτον ἡμῶν ἀπολαύσαι. ἀλλ' οὐ³⁹ μὲν δὴ ἔνεκά γε τούτου διαφερόμενοι, ἐπειδὴ καὶ τούτῳ μετέδομεν τῶν συνθηκῶν, τότε διηλλάγγμεν. οὐ γὰρ ἔνεκα ἑνὸς ἀνδρὸς, ἀλλ' ἔνεκα ἡμῶν τῶν ἐξ ἄστειος καὶ ἐκ Πειραιῶς αἱ συνθήκαι ἐγένοντο καὶ οἱ ὅρκοι, ἐπεὶ τοι δεινὸν ἂν εἴη, εἰ περὶ Ἀνδοκίδου ἀποδημούντος αὐτοὶ ἐνδεεῖς ὄντες ἐπεμελήθημεν, ὅπως ἐξαλειφθῇ αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐν ταῖς πρὸς αὐ⁴⁰ τοὺς συνθήκαις ἐπεμελήθησαν Ἀνδοκίδου, ὅτι ἔπαθον ἀγαθὸν τι ὑπ' αὐτοῦ; ἀλλ' ὑμεῖς ἐπεμελήθητέ γε αὐτοῦ; ἀντὶ ποίας εὐεργεσίας; ὅτι πολλάκις δι' ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκινδύνευσεν; οὐκ ἔστιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,⁴¹ τούτῳ ἀληθῆς αὐτῇ ἡ ἀπολογία, μὴδ' ὑμεῖς ἐξαπατᾶσθε· οὐ γὰρ τοῦτο λύνειν ἔστι τὰ συγκείμενα, εἰ Ἀνδοκίδης ἔνεκα τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων δίδωσι δίκην, ἀλλ' ἔάν τις ἔνεκα τῶν δημοσίων συμφορῶν ἰδίᾳ τινὰ τιμωρῇται.

Ἰδὼς οὖν καὶ Κηφισίου ἀντικατηγορήσει, καὶ ἔξει⁴² ὅ τι λέγῃ· τὰ γὰρ ἀληθῆ χροῇ λέγειν. ἀλλ' ὑμεῖς οὐκ ἂν δύναισθε τῇ αὐτῇ ψήφῳ τὸν τε ἀπολογούμενον καὶ τὸν κατηγοροῦντα κολάσαι. ἀλλὰ νῦν μὲν περὶ τούτου καιρὸς ἔστι γινῶναι τὰ δίκαια· ἕτερος δὲ ἤξει Κηφισίῳ καὶ

39, 3. μετέδομεν] μετέδωκε Steph.

4. ἔνεκα — ἔνεκα] ἔνεκεν — ἔνεκεν Steph.

5. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph.

6. ἀποδημούντος] ἀποδημούντες Steph.

40, 1. — ἁμαρτήματα. ἀλλὰ Λακεδ. — — ἁμαρτήματα ἄλλα. Λακεδαιμόνιοι Steph.

42, 1. Κηφισίου] Κηφισίου Steph.

2. λέγῃ est emendatio Bekkeri. λέγοι Steph. λέγει libri MSS.

ib. οὐκ] οὐδ' Steph.

5. ἤξει] ἔξει Steph. — Idem Κηφισίῳ pro Κηφισίῳ.

ἡμῶν ἐκάστω, ὃν οὗτος νῦν μεμνήσεται. μὴ οὖν καὶ 107
 δι' ἑτέραν ὁργὴν τούτου ἀδικοῦντος νῦν ἀποψηφίσῃθε.
 43 ἀλλὰ λέξει ὅτι μηνυτὴς ἐγένετο καὶ ἕτερος οὐδείς ὑμῶν
 ἐθελήσει μηνύειν, ἐὰν κολάζητε. Ἀνδοκίδης δὲ ἔχει τὰ
 μηνύτρα παρ' ὑμῶν, σῶσας τὴν αὐτοῦ ψυχὴν, ἑτέρων
 διὰ ταῦτα ἀποθανόντων. τῆς μὲν οὖν σωτηρίας ὑμεῖς
 τούτῳ αἵτιοι ἐστέ, τῶν δὲ κακῶν τῶνδε καὶ τῶν κινδύ-
 νων αὐτὸς ἑαυτῷ, παραβὰς τὰ δόγματα καὶ τὴν ἔδειαν,
 44 ἐφ' ἣ μηνυτὴς ἐγένετο. οὐκ οὖν ἐξουσίαν χρὴ ποιεῖν τοῖς
 μηνυταῖς ἀδικεῖν (ἀρκεῖ γάρ τὰ πεποιημένα), ἀλλὰ πα-
 ραβαίνοντας κολάζειν· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι μηνυταί, ὁπόσοι
 ἐπ' αἰσχροῖς αἰτίαις ἐξηλεγμένοι σφᾶς αὐτοὺς ἐμνήσαν,
 ἐν γοῦν ἐπίστανται, μὴ ἐνοχλεῖν τοῖς ἡδικημένοις, ἡγοῦ-
 μενοι, ἀποδημοῦντες μὲν ἀδῶοι καὶ ἐπίτιμοι δόξειν εἶ-
 ναι, ἐπιδημοῦντες δὲ παρὰ τοῖς πολλοῖς τοῖς ἡδικημέ-
 45 νοις πονηροὶ δόξειν καὶ ἀσεβεῖς εἶναι. ὁ γοῦν πάντων
 πονηρότατος Βάτραχος πλὴν τούτου, γενόμενος ἐπὶ τῶν
 τριάκοντα μηνυτῆς καὶ οὐδῶν αὐτῷ συνθηκῶν καὶ ὅρ-
 κων καθάπερ τοῖς Ἐλευσινίοθεν, δεισας ὑμῶν οὐς ἡδί-
 κησεν, ἐν ἑτέρῳ πόλει ᾤκει. Ἀνδοκίδης δὲ καὶ αὐ-
 τοὺς τοὺς θεοὺς ἀδικήσας περὶ ἐλάττονος αὐτοὺς ἔδε-
 το εἰσιῶν εἰς τὰ ἱερὰ, ἣ Βάτραχος τοὺς ἀνθρώπους.
 ὅστις οὖν καὶ πονηρότερος καὶ ἀμαθέστερος Βατράχου
 ἐστὶ, πᾶνν δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμῶν αὐτὸν σωθῆναι.

42, 6. ἡμῶν] ὑμῶν Steph.

7. ἑτέραν] Sic Steph. et Bekk, sed Reisk. e coniectura Mark-
 landi et Taylori ἑτέρων.

43, 2. κολάζητε] Hoc, quod coniecit Steph., obtulit cod. C. κομί-
 ζητε vulgo.

44, 4. ἐπ' αἰσχροῖς αἰτίαις] μετ' αἰσχροῦς αἰτίας Steph., sed mar-
 gini veram lectionem e codice aliquo adscripsit.

45, 2. πλὴν] Est emendatio Reiskii, quam unus Bekkerianorum
 librorum confirmare videtur: in ceteris scriptum est, quod
 exhibet Steph., πλν.

4. Ἐλευσινίοθεν] Ita scripsi cum Reiskio et Bekkero: libri M36.
 et Steph. Ἐλευσινίοθεν.

9. πᾶνν δεῖ ἀγαπητῶς ὑφ' ὑμ. αὐτ. σωθῆναι] πᾶνν δὲ ἀγαπητὸς
 ὑφ' ὑμ. αὐτ. σωθέντα Steph.

Φέρε δὴ, τί σκεψαμένους χρὴ ὑμᾶς Ἀνδοκίδου ἀποψη-46
φισασθαι; πότερον ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐδέπω-
κοί' ἐκ τῆς πόλεως ἐστρατεύσατο, οὔτε ἱππεὺς οὔτε ὀπλί-
της οὔτε τριήραρχος οὔτ' ἐπιβάτης, οὔτε πρὸ τῆς συμ-
φορᾶς οὔτε μετὰ τὴν συμφορὰν, πλεόν ἢ τετταράκοντα
ἔτη γεγονώς. καὶ ἕτεροι φεύγοντες ἐν Ἑλλησπόντῳ συν-47
επιηράρχουν ὑμῖν. ἀναμνήσθητε δὲ καὶ αὐτοὶ, ἐξ ὅσων
κακῶν καὶ πολέμου ὑμᾶς αὐτοὺς περιποιήσατε καὶ τὴν
πόλιν, πολλὰ μὲν τοῖς σώμασι πονήσαντες, πολλὰ δὲ
ἀνελώσαντες χρήματα καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ, πολλοὺς δὲ
καὶ ἀγαθοὺς τῶν πολιτῶν καταθάψαντες διὰ τὸν γενό-
μενον πόλεμον. Ἀνδοκίδης δὲ, ἀπαθὴς τούτων τῶν κα-48
κῶν γενόμενος εἰς τὴν σωτηρίαν τῇ πατρίδι, ἀξιοῖ νυνὶ
μετέχειν τῆς πόλεως, ἀσεβῶν ἐν αὐτῇ. ἀλλὰ πλουτῶν
γὰρ καὶ θυνάμενος τοῖς χρήμασι καὶ βασιλευσὶν ἔξενω-
μένος καὶ τυράννοισ; ἂ νυνὶ κομπάσει, ἐπιστάμενος τοὺς
ὑμετέρους τρόπους, ποίαν εἰσφορὰν . . . . . τοῦτ' ἀγα-
θὸν γένοιτο, καὶ ἐπιστάμενος ἐν πολλῷ σάλῳ καὶ κινδύ-49
νῳ τὴν πόλιν γενομένην, ναυκληρῶν οὐκ ἐτόλμησεν
ἐπαρθεῖς σίτον εἰσαγαγῶν ὠφελῆσαι τὴν πατρίδα. ἀλλὰ
μέτοικοι μὲν καὶ ξένοι ἔνεκα τῆς μετοικίας ὠφέλουν τὴν
πόλιν εἰσάγοντες· σὺ δὲ τί καὶ ἀγαθὸν ποιήσας, ὦ Ἀν-
δοκίδη, ποῖα ἀμαρτήματα ἀνακαλεσάμενος, ποῖα τροφεῖα
ἀνταποδούς . . . . .

Ἀθηναῖοι, μνήσθητε τὰ πεποιημένα Ἀνδοκίδῃ, ἐν-50
θυμήθητε δὲ καὶ τῆς ἑορτῆς, δι' ἣν ὑπὸ τῶν πολλῶν
προϋτιμήθητε. ἀλλ' ἐστὶ γὰρ ὑπὸ τῶν τούτου ἀμαρτη-

46, 1. τί conī. Taylor. εἴ τι M88. et Steph.

47, 1. καὶ] Bekk. cū Augero mavult καίτοι.

4. σώμασι] σώμασιν Steph.

ib. πολλὰ δὲ] πολλὰ δὲ καὶ Steph.

6. γενόμενον] γινόμενον Steph.

48, 5. νυνὶ] νῦν εἰ Steph.

6. εἰσφορὰν . . .] Nullum lacunae indicium in edit. Stephani.

49, 2. γενομένην] γινομένην Steph.

3. εἰσαγαγῶν] εἰσάγων Steph. (Cf. Andoc. de reſitu §. 11.)

7. ἀνταποδούς . . .] Post h. v. Steph. interrogationis signum
posuit, nulla lacunae nota apposita.

μάτων ἤδη καταπλήγες διὰ τὸ πολλάκις ἰδεῖν καὶ ἀκοῦσαι, ὥστε οὐδὲ τὰ δεινὰ ἔτι δεινὰ δοκεῖ ὑμῖν εἶναι. ἀλλὰ προσέχετε τὸν νοῦν, δοκεῖτω δ' ὑμῖν ἡ γνώμη ὁρᾶν ἃ 51 οὗτος ποιεῖ, καὶ διαγνώσεσθε ἄμεινον. οὗτος γὰρ ἐνδὺς στολὴν, μιμούμενος τὰ ἱερὰ ἐπεδείκνυε ταῖς ἀμυήτοις καὶ εἶπε τῇ φωνῇ τὰ ἀπόρρητα, τῶν δὲ θεῶν, οὓς ἡμεῖς θεοὺς νομίζομεν καὶ θεραπεύοντες καὶ ἀγνεύοντες θύομεν καὶ προσευχόμεθα, τούτους περιέκοψε. καὶ ἐπὶ τούτοις ἱέρειαι καὶ ἱερεῖς σιάντες κατηράσαντο πρὸς ἐσπέραν καὶ φοινικίδας ἀνέσεισαν κατὰ τὸ νόμιμον τὸ πα- 52 λαιὸν καὶ ἀρχαῖον. ὁμολόγησε δὲ οὗτος ποιῆσαι. ἔτι δὲ παρελθὼν τὸν νόμον ὃν ὑμεῖς ἔθεσθε, εἰργεσθαι τῶν ἱερῶν αὐτὸν ὡς ἀλιτήριον ὄντα, ταῦτα πάντα βιασάμενος εἰσελήλυθεν ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἔθυσεν ἐπὶ τῶν βωμῶν ὧν οὐκ ἔξην αὐτῷ, καὶ ἀπῆντα τοῖς ἱεροῖς περὶ ἃ ἡσέβησεν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ Ἑλευσίνιον, χερσὶν- 53 ψατο ἐκ τῆς ἱερᾶς χέρυβος. τίνα χρῆ ταῦτα ἀνασχέ- 108 σθαι; ποῖον φίλον, ποῖον συγγενῇ, ποῖον δικαστὴν χρῆ τούτῳ χαρισάμενον κοῦβδην φανερώς τοῖς θεοῖς ἀπέχθασθαι; νῦν οὖν χρῆ νομίζειν τιμωρουμένους καὶ ἀπαλλαττομένους Ἀνδοκίδου τὴν πόλιν καθαιρεῖν, [ἀρὰν ἀπάγεσθαι] καὶ ἀποδιοπομπεῖσθαι καὶ φαρμακὸν ἀποπέμπειν καὶ ἀλιτήριον ἀπαλλάττεσθαι, ὡς ἐν τούτων οὗτος 54 ἔστι. Βούλομαι τοίνυν εἰπεῖν ἃ Διοκλῆς ὁ Ζακόρου τοῦ ἱεροφάντου, πάππος δὲ ἡμέτερος, συνεβούλευσε βουλευομένοις ὑμῖν ὃ τι δεῖ χρῆσθαι Μεγαρεῖ ἀνδρὶ ἡσεβηκότι. κελυνόντων γὰρ ἐτέρων ἄκριτον παραχρῆμα ἀποκτεῖναι, παρήνευσε κοῦναι τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα, ἵνα ἀκούσαντες καὶ ἰδόντες σωφρονέστεροι οἱ ἄλλοι ᾧσι, τῶν δὲ θεῶν ἕνεκα οἴκοθεν ἕκαστον, ἃ δεῖ τὸν ἀσεβοῦντα

51, 6. ἱέρειαι] ἱερεῖα Steph.

52, 3. αὐτόν] αὐτῶν Steph.

4. ἐπὶ τῶν βωμῶν ὧν] ἐπὶ τὸν βωμὸν ὃν Steph.

53, 5. ἀρὰν ἀπάγεσθαι] Haec verba, quae ex interpretamento nata esse Taylorus statuit, omisit Bekkerus.

παθεῖν, αὐτὸν παρ' ἑαυτῷ κεκρικότα εἰς τὸ δικαστήριον
 εἰσιέναι. καὶ ὑμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (ἐπίστασθε⁵⁵
 γὰρ ἃ δεῖ ποιῆσαι) μὴ ἀναπεισθῆτε ὑπὸ τούτου· φανε-
 ρῶς ἔχετε αὐτὸν ἀσεβοῦντα· εἴδετε, ἡκούσατε τὰ τού-
 του ἁμαρτήματα. ἀντιβολήσει καὶ ἰκετεύσει ὑμᾶς· μὴ
 ἐλεεῖτε. οὐ γὰρ οἱ δικαίως ἀποθνήσκοντες, ἀλλ' οἱ ἀδί-
 κως ἄξιοι εἰσὶν ἐλεεῖσθαι.

---

⁵⁴, 8. εἰς] „II. δεῖ εἰς Steph. in marg.“

VII.

ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΣ.

ΠΕΡ ΤΟΥ ΣΗΚΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

1 **Π**ρότερον μὲν, ὡς βουλὴ, ἐνόμιζον ἐξεῖναι τῷ βουλο-
μένῳ, ἥσυχίαν ἄγοντι, μήτε δίκας ἔχειν μήτε πράγματα·
νυνὶ δὲ οὕτως ἀπροσδοκήτοις αἰτίαις καὶ πονηροῖς συ-
κοφάνταις περιπέπτωκα, ὥστ', εἴ πως οἶόν τε, δοκεῖ μοι
δεῖν καὶ τοὺς μὴ γεγονότας ἤδη δεδιέναι περὶ τῶν μελ-
λόντων ἐσεσθαι· διὰ γὰρ τοὺς τοιούτους οἱ κίνδυνοι κοι-
νοὶ γίνονται καὶ τοῖς μὴδὲν ἀδικοῦσι καὶ τοῖς πολλὰ
2 ἡμαρτηκόσιν. οὕτω δ' ἄπορος ὁ ἀγὼν μοι καθέστηκεν,
ὥστε ἀπεγράψην τὸ μὲν πρῶτον ἐλαλᾶν ἐκ τῆς γῆς ἀφα-
νίζειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐωνημένους τοὺς καρπούς τῶν μο-
ριῶν πυνθανόμενοι προσήεσαν· ἐπειδὴ δ' ἐκ τούτου τοῦ
τρόπου ἀδικοῦντά με οὐδὲν εὐρεῖν ἐδυνήθησαν, νυνὶ με
σηκὸν ἀφανίζειν ἡγούμενοι ἐμοὶ μὲν ταύτην τὴν αἰτίαν
ἀπορωτάτην εἶναι ἀποδείξει, αὐτοῖς δὲ ἐξεῖναι μᾶλλον ὅ

1, 3. ἀπροσδοκήτοις] Sic cpmi, Tayl. et Markl. ἀπροσδοκήτως libri MSS. et Steph.

6. κοινοὶ] Sic dedi auctore Stephano. In editione vero hujus viri legitur, quod libri MSS. praebent, οἱ κοινοί.

2, 3. τῶν μοριῶν.] Steph., qui post haec verba punctum et post προσήεσαν colon posuit, margini haec adscripsit: *M. καὶ πυνθ.* "H, οἱ δὲ πυνθαν.

6: ἀφαν.] „*M. ἀφανίζειν αἰτιῶνται, ἡγούμενοι ἐμοὶ μὲν τ. "H ἀντι τοῦ αἰτιῶνται ἄλλο τι ῥῆμα.*" Steph. in marg.

τι ἂν βούλωνται λέγειν. καὶ δεῖ με, περὶ ὧν οὗτος ἐπι-3
 βεβουλευκὼς ἦκει, ἐν ὑμῖν τοῖς διαγνωσομένοις περὶ τοῦ
 πρῶγματος ἀκούσασι καὶ περὶ τῆς πατρίδος καὶ περὶ
 τῆς οὐσίας ἀγωνίσασθαι. ὅμως δὲ πειράσομαι ἐξ ἀρχῆς
 ὑμᾶς διδάξαι. ἦν μὲν γὰρ τοῦτο Πεισάνδρου τὸ χω-4
 ρίον· δημευθέντων δὲ τῶν ὄντων ἐκείνου Ἀπολλόδωρος
 ὁ Μεγαρεὺς δωρεὰν παρὰ τοῦ δήμου λαβὼν τὸν μὲν ἄλ-
 λον χρόνον ἐγεώργει, ὀλίγον δὲ πρὸ τῶν τριάκοντα Ἀν-
 τικλῆς παρ' αὐτοῦ πριάμενος ἐξεμίσθωσεν· ἐγὼ δὲ παρ'
 Ἀντικλέους εἰρήνης οὔσης ὠνούμην. ἡγοῦμαι τοίνυν, ὧς5
 βουλή, ἐμὸν ἔργον ἀποδείξαι ὥς, ἐπειδὴ τὸ χωρίον ἐκτη-
 σάμην, οὗτ' ἐλάλα οὔτε σηκὸς ἐνῆν ἐν αὐτῷ. νομίζω
 γὰρ τοῦ μὲν προτέρου χρόνου, οὐδ' εἰ κάλαι ἐνῆσαν μυ-
 ριαί, οὐκ ἂν δικαίως ζημιουῖσθαι· εἰ γὰρ μὴ δι' ἡμᾶς
 εἰδὼν ἠφανισμέναι, οὐδὲν προσήκει περὶ τῶν ἀλλοτριῶν
 ἀμαρτημάτων ὥς ἀδικοῦντας κινδυνεύειν. πάντες γὰρ6
 ἐπίστασθε ὅτι πόλεμος καὶ ἄλλων πολλῶν αἴτιος κακῶν
 γένηται, καὶ τὰ μὲν πόρρω ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐτέ-
 μνετο, τὰ δ' ἐγγὺς ὑπὸ τῶν φίλων διηρπάζετο· ὥστε πῶς
 ἂν δικαίως ὑπὲρ τῶν τῇ πόλει γεγεννημένων συμφορῶν
 ἐγὼ νυνὶ δίκην διδολῇ; ἄλλως τε καὶ τοῦτο τὸ χωρίον
 ἐν τῷ πολέμῳ δημευθὲν ἄκρατον ἦν πλείω ἢ τρία ἔτη.
 109 οὐ θαυμαστόν δ' εἰ τότε τὰς μορίας ἐξέκοπτον, ἐν ᾧ7
 οὐδὲ τὰ ἡμέτερά αὐτῶν φυλάττειν ἠδυνάμειθα. ἐπίστασθε
 δὲ, ὦ βουλή, ὅσοι μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖσθε,

3, 2. ἐν] ἀλλ' Steph., in marg. „M. λείπει τι μετὰ τὸ ἦκει, καὶ μετὰ τὸ πρῶγματος.“

3. ἀκούσασι] ἀκούσαντες Steph.

4. τῆς οὐσίας] Articulum om. Steph.

ib. ἀγωνίσασθαι] ἀγωνίζεσθαι Steph.

4, 2. δημευθέντων δὲ] δὲ om. Steph, plerique codd. ponunt post ὄντων.

5, 3. ἐνῆν] ἦν Steph., in margine commemorans letionem ἐνῆν.

4. μυριαί] μορία Steph. μυριαί mg. Ald. Lugd., quod verissimum indicat Sluiter.

6, 6. ἄλλως τε καὶ] Vide commentat. crit. p. 30 et sq.

7. ἄκρατον] ἀκρατον mg. Ald. Lugd.

ib. πλείω] πλείονα Steph.

7, 1. δ' om. Steph.

πολλά ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ δασέα ὄντα ἰδίαις καὶ μορίαις ἐλαίαις, ὧν νῦν τὰ πολλά ἐκκέκοπται καὶ ἡ γῆ ψιλλή γεγένηται· καὶ τῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ ἐν τῷ πολέμῳ κεκτημένων οὐκ ἀξιοῦτε παρ' αὐτῶν, ἐτέρων ἐκσκοπάντων, δικὴν λαμβάνειν. καίτοι εἰ τοὺς διὰ παντὸς τοῦ χρόνου γεωργοῦντας τῆς αἰτίας ἀφίετε, ἥ που χορ' τοὺς γ' ἐν τῇ εἰρήνῃ πριαμένους ἀφ' ὑμῶν ἀζημίλους γενέσθαι.

9 Ἀλλὰ γάρ, ὦ βουλῇ, περὶ μὲν τῶν πρότερον γεγενημένων πολλά ἔχων εἰπεῖν ἱκανὰ νομίζω τὰ εἰρημύνα· ἐπειδὴ δ' ἐγὼ παρέλαβον τὸ χωρίον, πρὶν ἡμέρας πέντε γενέσθαι, ἀπεμίσθωσα Καλλιστράτῳ, ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος. δύο δ' ἔτη ἐγεώργησεν οὔτε ἰδίαν ἐλαίαν οὔτε μορίαν οὔτε σηκὸν παραλαβών. τρίτῳ δ' ἔτει Δημήτριος οὗτος ἐργάσατο ἐνιαυτόν· τῷ δὲ τετάρτῳ Ἀλκίᾳ Ἀντισθένης ἀπελευθέρῳ ἐμίσθωσα, ὃς τέθνηκε ταῦτα τρίᾳ ἔτη. ὁμοίως καὶ Πρωτέας ἐμίσθωσατο. καὶ μοι δευρὶ ἵτε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

11. Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήκει, αὐτὸς γεωργῶ. φησὶ δὲ ὁ κατήγορος ἐπὶ Σουινιάδου ἄρχοντος σηκὸν ὑπ' ἐμοῦ ἐκκεκόφθαι. ὑμῖν δὲ μεμαρτυρήκασιν οἱ πρότερον ἐργαζόμενοι καὶ πολλὰ ἔτη παρ' ἐμοῦ μεμισθωμένοι μὴ εἶναι σηκὸν ἐν τῷ χωρίῳ. καίτοι πῶς ἂν τις φανερώς ἐξελέγξειε ψευδόμενον τὸν κατήγορον; οὐ γὰρ οἷόν τε, ἂν πρότερον μὴ ἦν, ταῦτα τὸν ὕστερον ἐργαζόμενον ἀφανίσκειν. Ἐγὼ τοίνυν, ὦ βουλῇ, ἐν μὲν τῷ τέως χρόνῳ, ὅσοι με φάσκοιεν δεινὸν εἶναι καὶ ἀκριβῆ καὶ οὐδὲν ἂν εἰκῇ καὶ ἀλογίστως ποιῆσαι, ἡγανάκτουν ἂν, ἡγούμενος μάλ-

7, 4. ἰδίαις καὶ μορίαις ἐλαίαις] ἰδίαις ἐλαίαις καὶ μορίαις Steph.

7. ἀξιοῦτε] ἀξιοῦται Steph., in margine indicans se ἀξιοῦτε malle.

10, 5. Πρωτέας] Sic Bekk. πρότερον Steph. (πρότερον e con. Steph. Reisk.) Πρωτέως mg. Ald. Lugd. e V. C. et libri Bekkeri.

7. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ om. Steph.

11, 5. πῶς ἂν τις] „M. πῶς οὐκ ἂν τις.“ Steph. in marg.

λον λέγεσθαι ὥς μοι προσήκε· νῦν δὲ πάντας ἂν ὑμᾶς
 βουλομένη περὶ ἐμοῦ ταύτην τὴν γνώμην ἔχειν, ἵνα ἡγή-
 σθῃ με σκοπεῖν, εἴπερ τοιούτοις ἔργοις ἐπεχειροῦν, καὶ ὅ-
 τι κέρδος ἐγένετο τῷ ἀφανίσαντι καὶ ἥτις ζημία τῷ ποιή-
 σαντι, καὶ τί ἂν λαθὼν διεπραξάμην καὶ τί ἂν φανερός
 γενόμενος ὑφ' ὑμῶν ἔπασχον· πάντες γὰρ ἄνθρωποι τὰ¹³
 τοιαῦτα οὐχ ὕβρεως, ἀλλὰ κέρδους ἕνεκα ποιοῦσι· καὶ
 ὑμᾶς εἰκὸς οὕτω σκοπεῖν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐκ τούτων
 τὰς κατηγορίας ποιεῖσθαι, ἀποφαίνοντας ἥτις ἀφέλεια
 τοῖς ἀδικήσασιν ἐγένετο· οὗτος μέντοι οὐκ ἂν ἔχοι ἀπο-¹⁴
 δεῖξαι οὐδ' ὥς ὑπὸ πένιας ἡναγκάσθη τούτοις ἔργοις
 ἐπιχειρεῖν, οὐδ' ὥς τὸ χωρίον μοι διαφθείρεται τοῦ ση-
 κοῦ ὄντος, οὐδ' ὥς ἀμπέλοις ἔμποθὼν ἦν, οὐδ' ὥς οἰκίας
 ἔγγυς, οὐδ' ὥς ἐγὼ ἄπειρος τῶν παρ' ὑμῶν κινδύνων, εἴ-
 τι τούτων ἔπραττον. πολλὰς ἂν καὶ μεγάλας ἑμαυτῷ ζη-
 μίας γενομένης ἀποφύναμι· ὅς πρῶτον μὲν μεθ' ἡμέραν¹⁵
 ἐξέκοπτον τὸν σηκόν, ὥσπερ οὐ πάντας λαθεῖν δεόν, ἀλλὰ
 πάντας Ἀθηναίους εἰδέναι. καὶ εἰ μὲν αἰσχροὺς ἦν μόνον
 τὸ πρᾶγμα, ἴσως ἂν τις τῶν παριόντων ἡμέλησέ· νῦν δ'
 οὐ περὶ αἰσχύνης, ἀλλὰ τῆς μεγίστης ζημίας ἐκινδύνευον.
 πῶς δ' οὐκ ἂν ἦν ἀθλιώτατος ἀνθρώπων ἀπάντων, εἰ¹⁶
 τοὺς ἑμαυτοῦ θεράποντας μηκέτι δούλους ἔμελλον ἔξιν,
 ἀλλὰ δεσπότας τὸν λοιπὸν βίον, τοιοῦτον ἔργον συνει-
 δότας; ὥστα εἰ καὶ τὰ μέγιστα εἰς ἐμὲ ἐξημάρτανον, οὐκ
 ἂν οἶόν τε ἦν δίκην με παρ' αὐτῶν λαμβάνειν· εὐ γὰρ
 ἂν εἰδείην ὅτι ἐπ' ἐκείνοις ἦν καὶ ἐμὲ τιμωρήσασθαι καὶ
 αὐτοῖς μηνύσασιν ἔλευθέρους γενέσθαι. ἔτι τοίνυν εἰ τῶν¹⁷
 οἰκετῶν παρέσθῃ μοι μηδὲν φροντίζειν, πῶς ἂν ἐτόλμησα
 τοσούτων μεμισθωμένων καὶ ἀπάντων συνειδότην ἀφανί-
 σαι τὸν σηκὸν βραχέος μὲν κέρδους ἕνεκα, προθεσμίας δὲ
 οὐδεμιᾶς οὔσης τῷ κινδύνῳ, τοῖς ἐργασμένοις ἅπασιν τὸ χω-

12, 7. ἀφανίσαντι] ἀφανίζοντι Steph., sed margini adscripsit e libro quodam participium aor.

16, 1. πῶς δ'] πῶς οὖν Steph. πῶς δ' οὖν Bremi.

17, 2. οἰκετῶν est coniectura Palmerii. εἰκότων libri MSS. et Steph.

ρίον ὁμοίως προσῆκον εἶναι σῶον τὸν σηκόν, ἴν', εἴ τις αὐτοὺς ἡττιάτο, εἶχον ἀνευεγκεῖν ὅτῳ παρέδοσαν. νῦν δὲ καὶ ἐμὲ ἀπολύσαντες φαίνονται καὶ σφᾶς αὐτοὺς, εἴπερ 18 ψεύδονται, μετόχους τῆς αἰτίας καθιστάντες. εἰ τοίνυν 11 καὶ ταῦτα παρεσκευασάμην, πῶς ἂν οἷός τ' ἦν πάντας πείσαι τοὺς παριόντας ἢ τοὺς γείτονας, οἳ οὐ μόνον ἀλλήλων ταῦτ' ἴσασιν, ἀ καὶ ὅρῳν ἔξεστιν, ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν ἀποκρυπτόμεθα μηδένα εἰδέναι, καὶ περὶ ἑκείνων πυκνῶνται; ἐμοὶ τοίνυν τούτων οἱ μὲν φίλοι, οἱ δὲ 19 διάφοροι περὶ τῶν ἐμῶν τυγχάνουσιν ὄντες. οὗς ἐχρῆν 19 τοῦτον παρασχέσθαι μάρτυρας, καὶ μὴ μόνον οὕτω τολμηρᾶς κατηγορίας ποιεῖσθαι· ὅς φησιν ὡς ἐγὼ μὲν παρειστήκειν, οἱ δ' οἰκείται ἐξέτεμνον τὰ πρέμνα, ἀναδύμε- 20 νος δὲ ὁ βοηλάτης ὦχετο ἀπάγων τὰ ξύλα. καίτοι, ὦ Νικόμαχε, χρῆν σε τότε καὶ παρακαλεῖν τοὺς παριόντας μάρτυρας καὶ φανερόν ποιεῖν τὸ πρᾶγμα· καὶ ἐμοὶ μὲν οὐδεμίαν ἂν ἀπολογίαν ἀπέλιπες, αὐτὸς δὲ, εἰ μὲν σοὶ ἐχθρὸς ἦν, ἐν τούτῳ τῷ τρόπῳ ἦσθα ἂν με τετιμωρη- μένος, εἰ δὲ τῆς πόλεως ἐνεκα ἔπραττες, οὕτως ἐξελέγξας 21 οὐκ ἂν ἐδόκεις εἶναι συκοφάντης, εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβού- λου, τότε ἂν πλείστον ἔλαβες· φανεροῦ γὰρ ὄντος τοῦ πράγματος οὐδεμίαν ἄλλην ἡγούμην ἂν εἶναι μοι σω- τηρίαν ἢ σε πείσαι. τούτων τοίνυν οὐδὲν ποιήσας διὰ τοὺς σοὺς λόγους ἀξιοῖς με ἀπολέσθαι καὶ κατηγορεῖς ὡς ὑπὸ τῆς ἐμῆς δυνάμεως καὶ τῶν ἐμῶν χρημάτων οὐ- 22 δεις ἐθέλει σοὶ μαρτυρεῖν. καίτοι εἰ φήσας μ' ἰδεῖν τὴν μορίαν ἀφανίζοντα τοὺς ἐννέα ἄρχοντας ἐπήγαγες ἢ ἄλ- λους τινὰς τῶν ἐξ Ἀρσίου πάγου, οὐκ ἂν ἐτέρων ἔδει

17, 7. ἀνευεγκεῖν] ἂν ἐνεγκεῖν Steph.

19, 2. τοῦτον] τούτων Steph.

5. βοηλάτης est emendatio Tylori, firmata codd. nonnullis et mg. Ald. Lugd. βουλευτής Steph.

22, 1. φήσας μ' ἰδεῖν] Sic emendavit Reisk. librorum MSS. lectionem φῆς μὴ δεῖν, quae etiam a Stephano servata est. φῆς μ' ἰδεῖν mg. Ald. Lugd.

2. ἐπήγαγες] ἀπήγαγες Steph.

σοι μαρτύρων· οὕτω γὰρ ἂν σοι συνήδεσαν ἀληθῆ λέγοντι, οἵπερ καὶ διαγινώσκουσιν ἐμὲλλον περὶ τοῦ πράγματος. δεινότατα οὖν πάσχω, ὅς, εἰ μὲν παρέσχετο μάρτυρας, τούτους ἂν ἡξίου πιστεύειν, ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἶδιν αὐτῶ, ἐμοὶ καὶ ταύτην [τὴν] ζημίαν οἴεται χρῆναι γενέσθαι. καὶ τούτου μὲν οὐ θαυμάζω· οὐ γὰρ δήπου συνοφαντῶν ἀλλὰ τοιούτων γε λόγων ἀπορήσει καὶ μαρτύρων· ὅμως δ' οὐκ ἀξιώ τὴν αὐτὴν τούτῳ γνώμην ἔχειν. ἐλάττωσθε γὰρ ἐν τῷ πεδίῳ πολλὰς μορίας οὔσας καὶ 24 πυρκαϊὰς ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐμοῖς χωρίοις, ὅς, εἴπερ ἐπεθύμουν, πολὺ ἦν ἀσφαλέστερον καὶ ἀφανίσαι καὶ ἐκόψαι καὶ ἐπεργάσασθαι, ὅσῳ περ ἦν τὸ ἀδικημάτων οὐσῶν ἐμελλε θῆλον ἔσεσθαι. νῦν δ' οὕτως αὐ- 25 τὰς περὶ πολλοῦ ποιοῦμαι, ὥσπερ καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν, ἡγούμενος περὶ ἀμφοτέρων τούτων εἶναι μοι τὸν κίνδυνον. αὐτοὺς τοίνυν ὅμως τούτων μάρτυρας παρεξομαι, ἐπιμελουμένους μὲν ἑκάστου μηνός, γινώμονας δὲ πέμποντας καθ' ἑκάστον ἐνιαυτόν· ὧν οὐδεὶς πώποτε' ἐξημίωσεν ὥς ἐργαζόμενον τὰ περὶ τὰς μορίας χωρία. καὶ 26 τοι οὐ δήπου τὰς μὲν μικρὰς ζημίας οὕτω περὶ πολλοῦ

22, 4. οὕτω] οὕτοι mg. Ald. Lugd.

23, 3. [τὴν] Uncos addidi praeceuntibus Bekkero et Bremio.

4. τούτου] τούτω Steph.

5. ἀλλὰ τοιούτων γε] Sic omnes libri MSS. eo tantum discrepantes, quod in aliis ἀλλὰ (ut in C. et M.) in aliis ἄλλα scriptum est (ut in Vindob. O. et X.) Bekkerus, quem secutus est Bremius, e conl. scripsit ἄμα τοιούτων γε: non recte, opinor. Librorum lectio bene se habet, modo duae ultimae verbi ἀπορήσει litterae bis scribantur: οὐ γὰρ δήπου συνοφαντῶν ἀλλὰ τοιούτων γε λόγων ἀπορήσει, εἰ καὶ μαρτύρων i. e. neque enim, opinor, calumniarum talibus quidem dictis carebit, etiam si careat testibus. De ἀλλὰ — γε cf. or. in Theomn. I. §. 15. Andoc. de reitu §. 26. etc. — οὐ γὰρ δή που συνοφαντῶν ἄλλα, τοιούτων γε λόγων ἀπορήσει καὶ μαρτύρων Steph. — — λόγων καὶ μαρτύρων ἀπορήσει mg. Ald. Lugd.

25, 5. ἐπιμελουμένους] Sic C. O. X. Vind. (referente Reiskio) et Contius: (Cf. §. 28. ἐπιμελουμένων et 29. ἐπιμελίσθαι.) — ἐπιμελουμένους Steph. Bekk. Brem.

7. ἐργαζόμενον] ἐργαζόμενους Steph.

ποιούμαι. τοὺς δὲ περὶ τοῦ σώματος κινδύνους οὕτω
 περὶ οὐδενὸς ἡγοῦμαι· καὶ τὰς μὲν πολλὰς ἐλαίας, εἰς
 αἷς ἐξῆν μᾶλλον ἐξαμαρτάνειν, οὕτω θεραπεύων φαίνο-
 μαι, τὴν δὲ μορίαν, ἣν οὐχ οἷόν τ' ἦν λαθεῖν ἐξορύξαι-
 27τα, ὥς ἀφανίζων νυνὶ κρίνομαι. Πότερον δέ μοι κρεῖτ-
 τον ἦν, ὃ βουλή, δημοκρατίας οὔσης παρανομεῖν ἢ ἐπὶ
 τῶν τριάκοντά; καὶ οὐ λέγω ὥς τότε δυνάμενος ἢ ὥς νῦν
 διαβεβλημένος, ἀλλ' ὥς τῷ βουλομένῳ τότε μᾶλλον ἐξῆν
 ἀδικεῖν ἢ νυνὶ. ἐγὼ τοίνυν οὐδ' ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ
 οὔτε τοιοῦτον οὔτε ἄλλο οὐδὲν κακὸν ποιήσας φανήσο-
 28μαι. Πῶς δ' ἂν, εἰ μὴ πάντων ἀνθρώπων ἐμαντῷ κα-
 κονοῦστας ἦν, ὑμῶν οὕτως ἐπιμελουμένων, ἐκ τούτου
 τὴν μορίαν ἀφανίζειν ἐπεχειρήσα τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ δέν-
 δρον μὲν οὐδὲ ἐν ἔστι, μιᾶς δὲ ἐλαίας σῆκος, ὥς οὐτὸς
 φησὶν εἶναι, κυκλόθεν δὲ ὁδὸς περιέχει, ἀμφοτέρωθεν δὲ
 γείτονες περιουκοῦσιν, ἄρκετον δὲ καὶ πανταχόθεν κά-
 29τοπτὸν ἔστιν; ὥστε τίς ἂν ἀπετόλμῃς τούτων οὕτως
 ἐχόντων ἐπιχειρῆσαι τοιούτῳ πράγματι; δεινὸν δέ μοι
 δοκεῖ εἶναι, ὑμᾶς μὲν, οἷς ὑπὸ τῆς πόλεως τὸν ἅπαντα
 χρόνον προστέτακται τῶν μοριῶν ἐλαιῶν ἐπιμελεῖσθαι,
 μήθ' ὥς ἐπεργαζόμενον πῶποτε ζημιῶσαι μήθ' ὥς ἀφα-
 νίσαντα εἰς κίνδυνον καταστῆσαι, τοῦτον δ', ὃς οὔτε
 γεωργῶν ἐγγὺς τυγχάνει οὔτ' ἐπιμελητῆς ἡρήμενος οὔθ'
 ἡλικίαν ἔχων εἰδέναι περὶ τῶν τοιούτων, ἀπογορᾶμαι με
 30ἐγγὺς μορίαν ἀφανίζειν. Ἐγὼ τοίνυν δέομαι ὑμῶν μὴ
 τοὺς τοιούτους λόγους πιστοτέρους ἡγήσασθαι τῶν ἐμ-
 ων, μηδὲ περὶ ὧν αὐτοὶ σύνιστε, ταῦτ' ἀνασχέσθαι τῶν

27, 6. τοιοῦτον] τοιοῦτο Steph.

28, 6. ἄρκετον] εἴερκετον mg. Ald. Lugd.

29, 4. ἐπεργαζόμενον] Haec est emendatio Stephani, Augeri co-
 dice B. et quattuor, ut videtur, Bekkeri libris confirmata
 ac recepta ab Augero et Bekk. ἀπεργαζόμενον vulgatam
 retinuit Brem. Cf. §. 24.

4. ἀφανίσαντα] ἀφανίζοντα Steph.

30, 2. ἡγήσασθαι e Stephani coniectura, quam firmavit cod. X.,
 cum Reisk, Auger. Bekk. et Bremio dedi. ἡγήσεσθαι vulgo.

ἰμῶν ἐχθρῶν λεγόντων, ἐνδυμμένους καὶ ἐκ τῶν εἰρη-
μένων καὶ ἐκ τῆς ἄλλης πολιτείας. ἐγὼ γὰρ τὰ ἔμοι31
προσεταιγμένα ἅπαντα προθυμότερον πεποίηκα ὥς ὑπὸ
τῆς πόλεως ἡναγκαζόμεν, καὶ τριηραρχῶν καὶ εἰσφορὰς
εἰσφέρων καὶ χορηγῶν καὶ τὰλλα λειτουργῶν οὐδενὸς ἦ-
τον πολυτελεῶς τῶν πολιτῶν. καίτοι ταῦτα μὲν μετρίως32
ποιῶν, ἀλλὰ μὴ προθύμως, οὔτ' ἂν περὶ φυγῆς οὔτ' ἂν
περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας ἡγωνιζόμεν, πλείω δ' ἂν ἐκεκτῆ-
μην, οὐδὲν ἀδικῶν οὐδ' ἐπικινδυνον ἑμαυτῷ· καταστῆσας
τὸν βίον· ταῦτα δὲ πράξας, ἃ οὗτός μου κατηγορεῖ,
ἐκέρδιζον μὲν οὐδὲν, ἑμαυτόν δ' εἰς κίνδυνον καθίστην.
καίτοι πάντες ἂν ὁμολογήσαιτε δικαιοτέρον εἶναι τοῖς33
μεγάλοις χρῆσθαι τιμηρίοις περὶ τῶν μεγάλων, καὶ πι-
στότερα ἡγεῖσθαι περὶ ὧν ἅπαντα ἡ πόλις μαρτυρεῖ, μάλ-
λον ἢ περὶ ὧν μῶνος οὔτος κατήγερεῖ.

Ἔτι τοίνυν, ὦ βουλή, ἐκ τῶν ἄλλων συνέψασθε. μάρ34-
τυρας γὰρ ἔχων αὐτῷ προσῆλθον, λέγων ὅτι μοι πάν-
τες εἰσὶν οἱ θαράκοντες, οὓς ἐκεκτῆμην, ἐπειδὴ παρῆλα-
βον τὸ χωρίον, καὶ ποίμος ἦμην, εἰ τινα βούλοιτο, πε-
ραδοῦναι βασανίζειν, ἡγούμενος οὕτως ἂν τὸν ἔλεγχον
ισχυρότερον γενέσθαι τῶν τούτου λόγων καὶ τῶν ἔργων
τῶν ἰμῶν. οὗτος δ' οὐκ ᾔδειεν, οὐδὲν φάσκων πιστὸν35
εἶναι τοῖς θαράκουσιν· ἔμοι δὲ δοκεῖ εἶναι, εἰ περὶ αὐ-
τῶν μὲν οἱ βασανιζόμενοι κατηγοροῦσιν, εὖ εἰδότες ὅτι
ἀποθανοῦνται· περὶ δὲ τῶν δασυπαῶν, οἷς πεφύκασι κα-
πονούστατοι, μᾶλλον ἂν εἴλοντο ἀνέχεσθαι βασανιζόμε-
νοι ἢ κατειπόντες ἀπηλλάχθαι τῶν παρόντων κακῶν;
καὶ μὲν δὴ, ὦ βουλή, φανερόν οἶμαι εἶναι ὅτι, εἰ Νι-36

31, 5. πολυτελεῶς] Sic cum libris MSS. mg. Ald. Lugd. παντελεῶς Steph.

34, 2. γὰρ ἔχων] Sic conl. Reisk. παρῆχων libri MSS. et Steph. ib. λέγων] λόγων Steph., sed margini adscripsit λέγων.

6. ισχυρότερον] Bekk. conl. ισχυρότατον.

35, 1. ᾔδειεν] ᾔθελεν mg. Ald. Lugd.

2. δοκεῖ εἶναι] δοκεῖ δεῖν εἶναι mg. Ald. Lugd. „M. δοκεῖ θανατοῦν εἶναι“ Steph. in marg.

36, 1. οἶμαι εἶναι] οἶμαι εἶπέν Steph.

κομέχον ἐξαιτούντος τοὺς ἀνθρώπους μὴ παρῆιδιδον,
 ἐδόκουν ἂν ἐμαυτῷ ξυνηδέναι· ἐπειδὴ τοίνυν ἐμοῦ πα-
 ραδιδότος οὗτος παραλαβεῖν οὐκ ἤθελε, δίκαιον καὶ
 περὶ τούτου τὴν αὐτὴν γνώμην σχεῖν, ἄλλως τε καὶ τοῦ
 37 κινδύνου οὐκ ἴσον ἀμφοτέροις ὄντος. περὶ ἐμοῦ μὲν
 γὰρ εἰ ἔλεγον, οὐδ' ἂν ἀπολογήσασθαι μοι ἐξέσχετο·
 τούτῳ δ' εἰ μὴ ὁμολόγουν ἃ οὗτος ἐβούλετο, οὐδεμίᾳ
 ζημίᾳ ἔνοχος ἦν. ὥστε πολὺ μᾶλλον τούτον παραλαμ-
 βάμεν ἐχρῆν ἢ ἐμὲ παραδοῦναι προσήκει. ἐγὼ τοίνυν
 εἰς τοῦτο προθυμίας ἀφικόμεν, ἡγούμενος πρὸς ἐμοῦ
 εἶναι καὶ ἐκ βασάνων καὶ ἐκ μαρτύρων καὶ ἐκ τεκμη-
 38 ρίων ὑμᾶς περὶ τοῦ πράγματος τάληθῆ πενθέσθαι. ἐν-
 θυμιασθαι δὲ χρὴ, ὡς βούλῃ, ποτέροις χρὴ πιστεῦναι μᾶλ-
 λον, οἷς πολλοὶ μεμαρτυρήκασιν ἢ ᾧ μὴδεὶς τετόλμηκε,
 καὶ πότερον εἰκὸς μᾶλλον τούτον ἀκινδύνως ψεύδεσθαι
 ἢ μετὰ τοσοῦτον κινδύνου τοιοῦτον ἐμὲ ἔργον ἐργάσα-
 σθαι, καὶ πότερον οἴεσθε αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως βοη-
 39 θεῖν ἢ συκοφαντοῦντα αἰτιάσασθαι; ἐγὼ μὲν ὑμᾶς ἡγοῦ-
 μαι νομίζειν ὅτι Νικόμαχος ὑπὸ πᾶν ἐχθρῶν πεισθεὶς
 τῶν ἐμῶν τούτον τὸν ἀγῶνα ἀγωνίσσεται, οὐχ ὡς ἀδι-
 κοῦντα ἐλπίζων ἀποδείξειν, ἀλλ' ὡς ἀγγύριον παρ' ἐμοῦ
 λήψεσθαι προσδοκῶν. ὅσῳ γὰρ [οἱ] τοιοῦτοί εἰσιν ἐκαι-
 τιώταται καὶ ἀπορώτατοι τῶν κινδύνων, τοσοῦτῳ πάν-
 40 τες αὐτοὺς φεύγουσι μάλιστα. ἐγὼ δὲ, ὡς βουλῇ, οὐκ
 ἤξιον, ἀλλ', ἐπειδὴ παρ' ἐμὲ ἡτιάσατο, παρῆσχον ἐμαυτὸν

37, 2. ἢ δ' ἂν } οὐδὲν Steph.

3. ἢ οὗτος ἐβούλετο] Haec verba Bekkero post ἔλεγον trans-
 ponenda esse videntur.

6. πρὸς] μήτ' Steph., in marg. „Π. μετ'."

8. ὑμᾶς mg. Ald. Lugd. ὑμῶν Steph., in margine dicenda Ac-
 censativum se in vetere codice invenisse.

38, 4. τοῦτον est emendatio Contii, Taylori et Markl., quam mg.
 Ald. Lugd., schedae Brulart. et cod. Venetus (teste Tay-
 lori) confirmant, τοῦτῳ Steph. cum MSS.

39, 2. νομίζειν om. Steph. et codd. praeter C.

5. [οἱ] τοιοῦτοι] Articulum, quem libri MSS. et Steph. non
 habent, addidi auctore Reiskio.

40, 2. ἡτιάσατο] ἡτιάσαντο Bekk., ne verbulo quidem addito.

ὃ τι βούλεσθε χρῆσθαι, καὶ τούτου ἕνεκα τοῦ κινδύνου οὐδενὶ ἐγὼ τῶν ἐχθρῶν διηλλάγην, οἱ ἐμὲ ἡδῖον κακῶς λέγουσιν ἢ σφαῖς αὐτοὺς ἐπαινοῦσι, καὶ φανερῶς μὲν οὐδεὶς πώποτε ἐμὲ αὐτὸς ἐπεχειρήσει ποιῆσαι κακὸν οὐδέν, τοιοῦτους δὲ ἐπιπέμπουσί μοι, οἷς ὑμεῖς οὐκ ἂν δικαίως πιστεύοιτε. πάντων γὰρ ἀθλιώτατος ἂν γενοίμην,⁴¹ εἰ φυγὰς ἀδίκως καταστήσομαι, ἅπαις μὲν ὦν καὶ μόνος, ¹¹²ἐρήμου δὲ τοῦ οἴκου γενομένου, μητρὸς δὲ πάντων ἐνδεοῦς, πατρὶδος δὲ τοιαύτης ἐπ' αἰσχίσταις στερηθεὶς αἰτίαις, πολλὰς μὲν ναυμαχίας ὑπὲρ αὐτῆς νευαυμαχηκῶς, πολλὰς δὲ μάχας μεμαχημένος, κόσμιον δ' ἐμαυτὸν καὶ ἐν δημοκρασίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ παρὰσχών. Ἀλλὰ γὰρ,⁴² ὦ βουλὴ, ταῦτα μὲν ἐνθάδε οὐκ οἶδ' ὃ τι δεῖ λέγειν. ἀπέδειξα δ' ὑμῖν ὡς οὐκ ἐνῆν σηκὸς ἐν τῷ χωρίῳ καὶ μάρτυρας παρὰσχόμεν καὶ τεκμήρια. ἂν χρὴ μεμνημένους διαγινώσκειν περὶ τοῦ πράγματος καὶ ἀξιοῦν παρὰ τούτου πυθίσθαι ὅτου ἕνεκα, ἐξὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγξαι, τοσοῦτῳ χρόνῳ ὕστερον εἰς τοσοῦτόν με κατέστησεν ἀγῶνα, καὶ μάρτυρα οὐδένα παρὰσχόμενος ἐκ τῶν⁴³ λόγων ζητεῖ πιστὸς γενέσθαι, ἐξὸν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις ἀδικοῦντα ἀποδείξαι, καὶ ἐμοῦ ἅπαντας διδόντος τοὺς θεράποντας, οὓς φησι παρὰγενέσθαι, παραλαβεῖν οὐκ ἔθελεν.

40, 3. ἕνεκα mg. Ald. Lugd. οὕνεκα Steph.

4. ἡδῖον] Hoc pro vulg. ἡδῆ, quod exhibet Steph., Tayl. et Markl. coniecerunt.

6. αὐτὸς] Sic conl. Reiskius. αὐτὸν MSS. et Steph.

41, 1. ἀθλιώτατος ἂν] ἂν ἀθλιώτατος Bekk.

42, 2. ὃ τι] ὅτι Steph.

5. παρὰ] ἢ ἅρα Steph., colo post ἀξιοῦν posito.

VIII.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΤΟΤΕ ΣΤΗΝΟΤΣΙΑΣΤΑΣ ΚΑΚΟΛΟΓΙΩΝ.

¹ **Ε**πιτήδειόν μοι δοκῶ καιρὸν εἰληφέναι περὶ ὧν εἰπὲν ἐβουλόμην πάλαι· πάρεσι μὲν γὰρ οἷς ἐπεγκαλῶ, πάρεσι δὲ ὧν ἐναντίον ἐπιθυμῶ μέμψασθαι τοῖς ἀδικούσιν ἐμέ. καίτοι πολλῶ πλείων ἐστὶ σπουδὴ πρὸς τοὺς παρόντας· τοὺς μὲν γὰρ οὐδὲν οἶμαι τιμῆσειν, εἰ τοῖς ἀνεπιτήδειοις ἀνεπιτήδαιοι δόξουσιν εἶναι (τὴν γὰρ ἀρχὴν οὐδ' ἂν ἐπεχείρουν ἐξαμαρτάνειν εἰς ἐμέ), τοῖς δὲ βουλόμην ἂν δόξαι μηδὲν ἀδικῶν τούτους ὑπὸ τούτων ἀδικεῖσθαι πρότερον. ἀνιάρων μὲν οὖν ἀναγκάζεσθαι λέγειν περὶ τούτων, ἀδύνατον δὲ μὴ λέγειν, ὅταν ἐναντίον τῆς ἐλπίδος κακῶς πάσχω καὶ τοὺς δοκοῦντας εἶναι ὁρίλους ἀδικοῦντας εὐρίσκω. Πρῶτον μὲν οὖν, ἵνα μὴ τις ὑμῶν τάχα δὴ βοηθῶν οἷς ἐξημάρτηκε πρόφασιν πορίσῃται τῆς ἀμαρτίας, εἰπάτω οὖν, τίς ὑμῶν ὑπ' ἐμοῦ κακῶς ἀκήκοεν ἢ πέπονθεν, ἢ τίς ἐμοῦ δεηθεὶς οὐκ ἔτυχεν ὧν ἐγὼ τε δυνατὸς ἦν ἀκρίβως ἐπήγγειλε. τί δὴτά με κακῶς τὰ μὲν λέγειν, τὰ δὲ ποιεῖν ἐπιχειρεῖτε, καὶ

1, 5. τοὺς mg. Ald. Lugd. οὗς Steph.

8, 3. οὖν om. Bekk. Cf. commentat. crit. p. 2.

5. ἦν] ἂν Steph., in marg. II. ἦν.

ib. ἐπήγγειλε] ἐπήγγειλεν mg. Ald. Lugd. ἀπήγγειλεν Steph., e codice afferens lectionem ἐπήγγειλε.

ταῦτα πρὸς τοὺς ἡμᾶς διαβάλλειν, οὗς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διεβάλλετε; καίτοι οὕτως ἐνοχλεῖ, ὥστε περὶ πλείονος ἐποιήσατο δοκεῖν ἐμοῦ κηδεσθαι καὶ μάλλον ἐμοῦ κατεπειν. ἃ δ' ἔλεγε, πάντα μὲν οὐκ ἂν εἴποιμι· καὶ γὰρ ἀκούων ἤχθόμην. οὐδ' ἂν ὑμῖν ἐπικαλῶν, ὅτι ἐλέγετε κατ' ἐμοῦ ταῦτα, δόξαμι· καὶ γὰρ ἂν ἀπολύοιμι τῆς αἰτίας ὑμᾶς, ἔπερ ὑμῖν ταῦτα λέγοιμι περὶ ἐμαυτοῦ. ἃ δὲ ὑβρίζειν οἰόμενοι ἐμὲ καταγελάστους ὑμᾶς αὐτοὺς ἐποιεῖτε, ταῦτα λέξω. βία γὰρ ὑμῖν ἐφάσκετέ με ξυνεῖναι καὶ διαλέγεσθαι, καὶ πάντα ποιοῦντες οὐκ ἔχειν ὅπως ἀπαλλαγῆτέ μου, καὶ τὸ τελευταῖον ἀκόντων ὑμῶν Ἐλευσινάδε ξυνθεωρεῖν. καὶ ταῦτα λέγοντες οἷσθε μὲν ἐμὲ κακολογεῖν, ἀποφαίνετε δὲ σκαμοτάτους ἑαυτοὺς, οἵτινες [μὲν] ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τὸν αὐτὸν ἄνδρα λάθρα μὲν ἐλοιδορεῖτε, φανερώς δὲ φίλον ἐνεμίξετε. χρῆν γὰρ ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυνεῖναι, καὶ ταῦτα φανερώς ἀπειπόντας ὁμιλίαν. εἰ δὲ αἰσχρὸν ἡγείσθε τοῦτο, πῶς αἰσχρὸν ἦν ὑμῖν ξυνεῖναι, πρὸς ὃν οὐδὲ ἀπειπεῖν καλὸν ἡγείσθε; καὶ μὴν οὐδὲν αὐτὸς ἐξεῦρον ὁπόθεν ἂν εἰκότως ὑπερείδετε τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν. οὗτε γὰρ ὑμᾶς σοφωτάτους ἐώρων ὄντας, ἐμαυτὸν δ' ἀμαθέστατον, οὐ μὴν οὐδὲ πολυφίλους ὑμᾶς, ἐμαυτὸν δ' ἐρημον φίλων, οὐδ' αὖ πλουτοῦντας, ἐμὲ δὲ πενόμενον,

3, 8. διεβάλλετε] διαβάλλετε Steph., διεβάλλ. eius codex.

4, 1. καίτοι κ. τ. λ.] Cf. commentat. crit. p. 5. et seq.

2. καὶ μάλλον mg. Ald. Lugd. et praeter Coisl. quinque Bekkeri codd. ἢ μάλλον Steph.

6. ταῦτα] ταῦτα Steph.

5, 3. οὐκ ἔχειν ὅπως] οὐκ ἐκείνο πῶς Steph.

5. ξυνθεωρεῖν] συνθεωρεῖν Steph.

7. [μὲν] Sine uncis Steph.

ib. ἄνδρα λάθρα] λάθρα ἄνδρα Steph.

6, 3. ἀπειπόντας] ἀπειπόντα Steph.

7, 2. αὐτὸς ἐξεῦρον est coniectura Schotti, etiam ab Augero recepta. τοιοῦτον ἐξεῦρον cum Reiskio Bekk. οὗτος ἐξεῦρον Steph. et MSS.

3. ὑπερείδετε] ὑπερεῖδε Steph.

4. ἐώρων] θεωρῶν Steph. cum plerisque codd.

οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἑμαυτὸν δὲ δια-
 βεβλημένον, οὐδὲ τὰ μὲν ἐμὰ πράγματα κινδυνεύοντα,
 τὰ δ' ὑμέτερα ἀσφαλῶς ἔχοντα. πόθεν ἂν οὖν εἰκότως¹¹³
 8 ὑπώπτευνον ἄχθεσθαί μοι συνόντι; καὶ ταῦτα δ', ὅτι πρὸς
 τοὺς τελευταίους ἔλεγεν οὕς ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν ἡμῖν·
 πάνταυθα σόφισμα καλὸν εἶναι, εἰ περιήλθετε πάντες
 ὑμῶν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι ποιητοῖς ἐκόντες ὁμιλεῖτε.
 περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν περαινοίτε πυνθα-
 νόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ εἰπόντες ἐρήσεσθε τὸν εἰκόνα
 9 μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἐλέγετε τὸν λόγον; ἔπειτα
 κακὸς ἂν εἴην, εἰ ταῦτα ποιῆσαιμι αὐτὸν ἅπερ ἐκεῖνος
 ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκεῖνος ἡμῖν ἀπήγγελλεν,
 ἐφ' οἷσπερ ὑμεῖς ἐλέγετε πρὸς ἐκείνον· ἐκεῖνος μὲν γὰρ
 ἐμοὶ χαριζόμενος ἀπήγγειλε τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις, ὑμεῖς
 δὲ βλάπτειν ἐμὲ βουλόμενοι πρὸς ἐκείνον ἐλέγετε. καὶ
 ταῦτα εἰ μὲν ἡπίστουν, ἐξελέγγειν ἂν ἐξήτουν. νῦν δέ·
 10 ξυμβαίνει γὰρ καὶ ταῦτα τοῖς πρὸ τοῦ, καὶ ἐμοὶ σημεία
 10 ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστὶν, ἐκεῖνα δὲ τούτων ἱκανά. πρῶ-
 τον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως
 τοῦ Ἰππου· προσήγγε μαχόμενον κάμνοντα τὸν Ἰππον.
 ἀνάγειν με βοσλόμενον Λιόδωρος οὗτος ἀποτρέπειν ἐπι-
 ρᾶτο, φάσκαρ οὐδὲν ἀντιλέγειν περὶ τῶν δώδεκα μῶν
 Πολυκλῆα, ἀλλ' ἀποδώσειν. τότε λέγων ταῦτα, μετὰ τὸν
 θάνατον τοῦ Ἰππου κατέστη τελευτῶν ἀντίδικος μετὰ τού-
 των, λέγων ὡς οὐ δίκαιόν με εἶη κομίσασθαι τὸ ἀρνύ-
 11 ριον. καίτοιγε ἐφ' ὧν γε αὐτῶν κατηγοροῦν. εἰ γὰρ ἂ
 μετὰ τούτων ἀδικουμένῳ μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν,

8, 2. ἀπαγγελεῖν] ἀπαγγέλλειν Steph.

6. εἰπόντες] εἰδότες proponit Bekk. in Addend. Eadem emenda-
 tio etiam Reiskio in mentem venerat, cf. Var. lect.
 p. 679.

9, 2. ταῦτα] Sic eudentibus Seahigero et Markl. cum Reisk. Aug.
 et Bekkero scripti. ταῦτα Steph. ex libri MSS.

5. ἀπήγγειλε] ἀπήγγειλλε Steph.

ib. ἐμοῖς Steph. Bekk. ἐμοὶ libri MSS.

7. ἐξελέγγειν] ἐλέγγειν Steph., in marg. γρ. ἐξελέγγειν.

11, 1. αὐτῶν] αὐτὸν Steph.

ἢ που καλῶς συνέπραττον. καὶ ἐγὼ μὲν ᾧμην φιλοσο-
φούντας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντιλέγειν τὸν ἑναν-
τίον λόγον· οἱ δ' ἄρα οὐκ ἀντέλεγον, ἀλλ' ἀντέπραττον.
καὶ διὰ τοῦτο ἀντέπραττον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη¹²
Πολυκλῆς· ἐδηλώθη γὰρ ταῦτα. παρόντων τῶν διατη-
τῶν ὀριζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν ὅτι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπι-
τηδείοις ἀδικεῖν δοκοῦν, ὡς πρὸς ἐκείνον λέγοιεν. ἄρα
γε ταῦτα ξυμβαίνει τοῖς ἀπαγγελλομένοις; ὁ γὰρ αὐτὸς
ἀπήγγειλεν ὡς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ μέλλοντας λέγειν ἀποτρέ-
πειν φάσκοιτε, τοὺς δὲ τινὰς ἤδη κωλύσαιτε. καὶ ταῦτα
τί με δεῖ φανερώτερον ἐξελέγχειν; ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτὲ¹³
ἐκείνος, ὅτι Κλειτοδικὸν δεηθεὶς ἐκλέγειν οὐκ ἔτυχον. σὺ
γὰρ δι' ἡμᾶς τούτοις, ἐπεὶ κέρδος ἦν αὐτῷ διαβάλλειν
ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε σπουδάζειν πρὸς
τοὺς ἐμοὺς ἀναγκαίους πλάσασθαι ταῦτα. Γινώσκω δὲ¹⁴
νῦν ἤδη καὶ πάσαι ζητοῦντας πρόφασιν, ἥνικα Θρασύ-
μαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς λέγειν δι' ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν
ἡρώτων αὐτόν, εἰ δι' ἐμὲ κακῶς λέγοι Διόδωρον. ὁ δὲ
τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν ἔφη δι'
ὄντινα εἰρηκέναι Διόδωρον κακῶς. καὶ ταῦτα προσά-
γοντος ἐμοῦ πρόθυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι,
περὶ ὧν οὕτως ἔλεγεν· οὗτος δὲ πάντα μᾶλλον διεκράτ-
τει. μετὰ τοῦτον Ἀντοκράτης ἐμοῦ παρόντος Θρασυ-15

12, 3. ὀριζόμενος] ὀριζόμενοι Steph.

4. δοκοῦν est emendatio Angeri, codicis C. confirmata. δοκοῖν Steph.

7. κωλύσαιτε] Sic e Reiskii coniectura pro κωλύετε, quod codd. et Steph. praebent.

13, 1. ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτὲ ἐκείνος . . .] Hunc locum corruptum sic, ut in plerisque libris manu scriptis et in ed. Steph. legitur, exhibui: etenim nec Bekkeri ratio, qui, codicem C. secutus ὅτι omisit et φέρε γὰρ ἡδε ποτ' ἐκείνος . . . dedit, nec coniecturae VV. DD. omnino eum in integrum restituant.

2. ὅτι Κλειτοδ.] Pro ὅτι mg. Ald. Lugd. ὅτι.

5. ταῦτα] ταῦτόν Steph.

14, 3. κακῶς λέγειν] λέγειν κακῶς Steph.

4. λέγει] λέγει Steph.

8. πάντα] Sic Bekk. e codice C., qui πάντων praebet. πάντων ceteri codd. et Steph.

οὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἑμαυτὸν δὲ δια-
 βεβλημένον, οὐδὲ τὰ μὲν ἑμὰ πράγματα κινδυνεύοντα,
 τὰ δ' ὑμέτερα ἀσφαλῶς ἔχοντα. πόθεν ἂν οὖν εἰκότως 113
 8 ὑπώπτευον ἀχθεσθαι μοι συνόντι; καὶ ταῦτα δ', ὅτι πρὸς
 τοὺς τελευταίους ἔλεγεν οὕς ᾤεσθε ἀπαγγελεῖν ἡμῖν·
 κἀνταῦθα σόφισμα καλὸν εἶναι, εἰ περιήλθετε πάντες
 ὑμῶν αὐτῶν κατηγοροῦντες ὅτι πονηροῖς ἔκοντες ὁμιλεῖτε.
 περὶ μὲν οὖν τοῦ λέγοντος οὐδὲν ἂν περαινείτε πυνθα-
 νόμενοι. πρῶτον μὲν γὰρ εἰπόντες ἐρήσεσθε τὸν εἰπόντα
 9 μοι· πῶς γὰρ οὐκ ἴστε πρὸς ὃν ἔλέγετε τὸν λόγον; ἔπειτα
 κακὸς ἂν εἴην, εἰ ταῦτα ποιήσαιμι αὐτὸν ἅπερ ἐκεῖνος
 ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐκεῖνος ἡμῖν ἀπήγγελλεν,
 ἐφ' οἷσπερ ὑμεῖς ἔλέγετε πρὸς ἐκεῖνον· ἐκεῖνος μὲν γὰρ
 ἐμοὶ χαριζόμενος ἀπήγγειλε τοῖς ἐμοῖς ἀναγκαίοις, ὑμεῖς
 δὲ βλάπτειν ἑμὲ βουλόμενοι πρὸς ἐκεῖνον ἔλέγετε. καὶ
 ταῦτα εἰ μὲν ἡπίστουν, ἐξελέγχειν ἂν ἐξήτουν. νῦν δὲ
 10 ταῦτα μὲν ἐκείνων ἐστίν, ἐκεῖνα δὲ τούτων ἱκανά. πρῶ-
 τον μὲν ἅπαντα δι' ὑμῶν πράξαντά με περὶ τῆς θέσεως
 τοῦ Ἰππου· προσήγε μαχόμενον κάμνοντα τὸν Ἰππον.
 ἀνάγειν με βοσλόμενον Διόδωρος οὗτος ἀποτρέπειν ἐπει-
 ρᾶτο, φάσκων οὐδὲν ἀντιλέξειν περὶ τῶν δώδεκα μῶν
 Πολυκλέα, ἀλλ' ἀποδώσειν. τότε λέγων ταῦτα, μετὰ τὸν
 θάνατον τοῦ Ἰππου κατέστη τελευτῶν ἀντίδικος μετὰ τού-
 των, λέγων ὡς οὐ δίκαιόν με εἶη κομίσασθαι τὸ ἀργύ-
 11 ριον. καίτοι γε ἐφ' ὧν γε αὐτῶν κατηγοροῦν. εἰ γὰρ ἂ
 μετὰ τούτων ἀδικουμένῳ μοι μηδὲν ἦν δίκαιον εἰπεῖν,

8, 2. ἀπαγγελεῖν] ἀπαγγέλλειν Steph.

6. εἰπόντες] εἰδότες proponit Bekk. in Addend. Eadem emenda-
 tio etiam Reiskio in mentem venerat, cf. Var. lect.
 p. 679.

9, 2. ταῦτα] Sic susdentibus Saaligero et Markl. cum Reisk. Aug.
 et Bekkero scripsi. ταῦτα Steph. τὰ libri MSS.

5. ἀπήγγειλε] ἀπήγγελλε Steph.

ib. ἐμοῖς Steph. Bekk. ἐμοὶ libri MSS.

7. ἐξελέγχειν] ἐλέγχειν Steph., in marg. γρ. ἐξελέγγω.

11, 1. αὐτῶν] αὐτὸν Steph.

ἢ που καλῶς συνέπραττον. καὶ ἐγὼ μὲν ὦμην φιλοσο-
φούντας αὐτοὺς περὶ τοῦ πράγματος ἀντιλέγειν τὸν ἐκν-
τίον λόγον· οἱ δ' ἄρα οὐκ ἀντέλεγον, ἀλλ' ἀντέπραττον.
καὶ διὰ τοῦτο ἀντέπραττον, ἵνα τὸν ἐμὸν λόγον εἰδείη¹²
Πολυκλῆς· ἐδηλώθη γὰρ ταῦτα. παρόντων τῶν διατη-
τῶν ὀριζόμενος ὁ Πολυκλῆς εἶπεν· ὅτι καὶ τοῖς ἐμοῖς ἐπι-
τηδεῖσις ἀδικεῖν δοκοῖεν, ὥς πρὸς ἐκείνον λέγοιεν. ἄρα
γε ταῦτα ξυμβαίνει τοῖς ἀπαγγελλομένοις; ὁ γὰρ αὐτὸς
ἀπήγγειλεν ὥς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ μέλλοντας λέγειν ἀποτρέ-
πειν φάσκοιτε, τοὺς δὲ τινὰς ἤδη κωλύσαιτε. καὶ ταῦτα
τί με δεῖ φανερώτερον ἐξελέγχειν; ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτὶ¹³
ἐκείνος, ὅτι Κλειτοδίκου δεηθεὶς ἐκλέγειν οὐκ ἔτυχον. οὐ
γὰρ δὴ παρῇν τοῦτοις, ἐπεὶ κέρδος ἦν αὐτῷ διαβάλλειν
ἐμὲ πρὸς ὑμᾶς οὕτω προθύμως, ὥστε σπουδάσαι πρὸς
τοὺς ἐμοὺς ἀναγκαίους πλάσασθαι ταῦτα. Γινώσκω δὲ¹⁴
νῦν ἤδη καὶ πάλαι ζητοῦντας πρόφασιν, ἥνικα Θρασύ-
μαχον ὑμᾶς ἐφάσκετε κακῶς λέγειν δι' ἐμέ. καὶ ἐγὼ μὲν
ἡρώτων αὐτὸν, εἰ δι' ἐμὲ κακῶς λέγοι Διόδωρον. ὁ δὲ
τοσοῦτον ὑπερεῖδε τὸ δι' ἐμέ· πολλοῦ γὰρ δεῖν ἔφη δι'
ὄντιναι εἰρηκέναι Διόδωρον κακῶς. καὶ ταῦτα προσά-
γοντος ἐμοῦ πρόθυμος ὁ Θρασύμαχος ἦν ἐξελέγχεσθαι,
περὶ ὧν οὕτως ἔλεγεν· οὗτος δὲ πάντα μᾶλλον διεπρατ-
τετο. μετὰ τοῦτον Αὐτοκράτης ἐμοῦ παρόντος Θρασυ-¹⁵

12, 8. ὀριζόμενος] ὀριζόμενος Steph.

4. δοκοῖεν est emendatio Augeri, codice C. confirmata. δοκοῖη Steph.

7. κωλύσαιτε] Sic e Reiskii coniectura pro κωλύετε, quod codd. et Steph. praebeant.

13, 1. ὅτι φέρε γὰρ ἤδη ποτὶ ἐκείνος . . .] Hunc locum corruptum sic, ut in plerisque libris manu scriptis et in ed. Steph. legitur, exhibui: etenim nec Bekkeri ratio, qui, codicem C. secutus ὅτι omisit et φέρε γὰρ ἤδει ποτ' ἐκείνος . . . dedit, nec coniecturae VV. DD. omnino eum in integrum restituant.

2. ὅτι Κλειτοδ.] Pro ὅτι mg. Ald. Lugd. ὅτι.

5. ταῦτα] ταῦτόν Steph.

14, 3. κακῶς λέγειν] λέγειν κακῶς Steph.

4. λέγοι] λέγει Steph.

8. πάντα] Sic Bekk. e codice C., qui πάντων^α praebet. πάντων ceteri codd. et Steph.

μάχῳ ἔλεγεν Εὐρυπτόλεμον αὐτῷ μέμφεσθαι, φάσκοντα
κακῶς ἀκούειν ὑπ' αὐτοῦ, τὸν ἀπαγγέλλοντα δὲ εἶναι
Μηνόφιλον. εὐθύς δ' ἐκείνος ἐπὶ τὸν Μηνόφιλον ἐβά-
διζε μετ' ἐμοῦ· κακείνος οὔτε ἀκούσαι πώποτε ἐφάσκεν
οὔτε ἀπαγγεῖλαι πρὸς Εὐρυπτόλεμον, καὶ οὐ ταῦτα μό-
16νον, ἀλλ' οὐδὲ διεiléχθαι πολλοῦ χρόνου. τοιαύτας προ-
φάσεις προφασίζόμενοι τότε μὲν ἐκ τῆς ἐμῆς καὶ Θρασυ-
μάχου συνουσίας ἔσπευον φανεροί, νῦν δὲ, ἐπειδὴ ἐκλελοι-
πασιν ὑμᾶς αἱ προφάσεις, ἐλευθεριώτερόν με κακῶσαι
λείπετε οὐδέν. χρῆν μὲν οὖν τότε με γινώσκειν ὀφειλό-
μενόν μοι ταῦτα παθεῖν, ὅτε καὶ πρὸς ἐμὲ περὶ ὑμῶν
αὐτῶν ἔλεγετε κακῶς· ἔπειτα καὶ περὶ Πολυκλέους, ὃ
17νυνὶ βοηθεῖτε πάντες, ἔειρηκα πρὸς ὑμᾶς. κατὰ τί δὴ
ταῦτα [οὐκ] ἐφυλαττόμην; εὐηθές τι ἔπαθον. ᾧ μὴν γὰρ
ἀπόθετος ὑμῖν εἶναι φίλος τοῦ μηδὲν ἀκούσαι κακὸν δι'
αὐτὸ τοῦτο, διότι πρὸς ἐμὲ τοὺς ἄλλους ἔλεγετε, καὶ πα-
ρακαταθήκην ἔχων ὑμῶν παρ' ἐκάστου λόγους ποιη-114
18ρους περὶ ἀλλήλων. Ἐγὼ τοίνυν ἐκὼν ὑμῖν ἐξίσταμαι
τῆς φιλίας, ἐπεὶ τοι μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ οἶδ' ὃ τι ζημιω-
θήσομαι μὴ ξυνῶν ὑμῖν· οὐδὲ γὰρ ὀφειλούμην ξυνῶν.
πότερον γὰρ, ὅταν ἢ τί μοι πρᾶγμα, τότε ποθέσομαι
τὸν ἐροῦντα καὶ τοὺς μαρτυρήσοντας; καὶ νῦν ἀντὶ μὲν
τοῦ λέγειν ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν λέγοντα πειραῶσθε καλύειν,
ἀντὶ δὲ τοῦ βοηθεῖν ἐμοὶ καὶ μαρτυρεῖν τὰ δίκαια ξύνε-
19στε τοῖς ἐμοῖς ἀντιδίκοις καὶ μαρτυρεῖτε. ἀλλ' ὥς εὖ νοι
ῶντες ἐμοὶ τὰ βέλτιστα ἐρεῖτε περὶ ἐμοῦ; ἀλλὰ καὶ νῦν

16, 4. κακῶσαι λείπετε οὐδέν.] κακῶσας κλέπτῃ δ' οὐδέν. Steph.

6. μοι] με Steph.

ib. ὅτε] ὅταν Steph.

7. ἔλεγετε] Ita dedi ex editione Hanoviana et e conii. Contii, Markl. et Taylori. ἔλεγε libri MSS. et Steph.

17, 1. δῆ] Sic Coisl. Vind. et, ut videtur, D. O. Bekk. δῆ τι Steph.

2. [οὐκ] Hanc voculam, quam Reisk. e conii. addidit, cum Bekkero uncis inclusi.

4. καὶ παρακαταθ.] καὶ om. Bekk. — Fortasse in καὶ latet κακῶς.

18, 8. ἀντιδίκους καὶ μαρτυρεῖτε. ἀλλ' ὥς εὖ νοι — —] εὖ νοι conii. Reisk. — ἀντιδίκους. Ἐμαρτυρεῖτε ὥς εὖ νοις — — Steph.

ὑμεῖς με μόνον κακῶς λέγετε. τὸ μὲν οὖν ἑμὸν οὐκ ἐμ-
ποδὼν ὑμῖν ἔσται. τοιοῦτον γὰρ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς πελ-
σεσθε, ἐπειδὴ οὐκ ὑμῖν ἔθος ἔστιν ἓνα τῶν ξυνόντων ἀεὶ
κακῶς λέγειν καὶ ποιεῖν· ἐπειδὴ ὑμῖν ἐγὼ μὴνίσω, πρὸς
ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε καὶ πεῖτα καθ' ἓνα ἕκαστον ὑμῖν
αὐτοῖς ἀπεχθήσεσθε. τὸ δὲ τελευταῖον, ὃ εἰς ὃ λειπό-
μενος αὐτὸς αὐτόν κακῶς ἔρεῖ. κερδανῶ δὲ τοσοῦτον, 20
ὅτι πρῶτον μὲν ὑμῶν ἀπαλλαγὴς ἐλάχιστα κακῶς ὑφ'
ὑμῶν πείσομαι· τοὺς μὲν γὰρ χρωμένους ὑμῖν κακῶς
καὶ λέγετε καὶ ποιεῖτε, τῶν δὲ μὴ χρωμένων οὐδένα
κώποτα.

19, 3. μόνον] μόνοι Bekk. mavult.

ib. λέγετε] ἐλέγετε Steph.

6. μὴνίσω] μὴνύσω Steph.

7. τρέψεσθε est coniectura Marklandi. τρέψεσθε libri MSS.
et Steph.

8. ἀπεχθήσεσθε] ἀπαχθήσεσθε Steph., sed in margine pro-
posuit ἀπεχθ.

ib. ὃ εἰς] ὃ, quod vulgo deest, e C. add. Bekk. εἰς pro vulg.
εἰς e Stephani conl. primus dedit Tayl. — Mox αὐτόν
scribendum esse idem vidit Steph. In eius vero editione,
ut in Ald., scriptum est αὐτόν.

IX.

Λ Υ Σ Ι Ο Υ

ΤΗΡΕ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ.

1 *Τι* ποτε διανοηθέντες οἱ ἀντίδικοι τοῦ μὲν πράγματος παρημελήκασι, τὸν δὲ τρόπον μου ἐπεχειρήσαν διαβάλλειν; πότερον ἀγνοοῦντες ὅτι περὶ τοῦ πράγματος προσήκει λέγειν; ἢ τότε μὲν ἐπίστανται, ἡγούμενοι δὲ λήσειν περὶ τοῦ παντός πλείω λόγον ἢ τοῦ προσήκοντος ποιοῦνται; ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐμοῦ καταφρονήσαντες, ἀλλὰ τοῦ πράγματος τοὺς λόγους ποιοῦνται, σαφῶς ἐπίσταμαι· εἰ μέντοι ὑμᾶς οἶονται δι' εὐνοίαν ὑπὸ τῶν διαβολῶν πεισθέντας καταψηφιῆσθαι μου, οὐκ ἂν θαυμάσομαι; ἔμην μὲν οὖν, ὃ ἄνθρωπος δικασταί, περὶ τοῦ ἐγκλήματος, οὐ περὶ τοῦ τρόπου τὸν ἀγῶνά μοι προκίεσθαι· διαβαλλόντων δὲ με τῶν ἀντιδίκων ἀναγκαῖόν ἐστι περὶ πάντων ἀπολογίαν ποιήσασθαι. πρῶτον μὲν αὖν περὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑμᾶς διδάξω. Ἀφικόμενος προέφυσεν εἰς τὴν πόλιν, οὕτω δύο μῆνας ἐπιδημητικῶς

1, 3. ὅτι] ὅ τι Steph.

2, 3. οἶονται] οἶόν τε Steph.

4. οὐκ ἂν θαυμάσομαι;] Pro puncto, quod vulgo post haec verba positum est, interrogationis signum substitui. — (Pro εὐνοίαν Reisk. εὐνοίαν coni., quam emendationem Bekk. memoratu dignam habuit, vid. Add. et Corr.)

4, 1. προέφυσεν, quod auctore Reiskio Auger. dedit, est in ed. Bekkeriana sine varietate. πρότερον Steph.

κατελέγην στρατιωτής. αἰσθόμενος δὲ τὸ πραχθὲν ὑπε-
 τοπούμην εὐθέως ἐπὶ μηδενὶ ὑγιαῖ κατεiléχθαι. προσελ-
 θὼν οὖν τῷ στρατηγῷ ἐδήλωσα ὅτι ἐστρατευμένος εἶην·
 ἔτυχον δὲ οὐδενὸς τῶν μετρίων. προκηλαζόμενος δὲ
 ἡγανάκτουν μὲν, ἡσυχίαν δ' εἶχον. ἀπορούμενος δὲ καὶ⁵
 συμβουλευόμενός τινι τῶν πολιτῶν, τί χρήσωμαι τῷ
 πράγματι, ἐπυθόμην ὥς καὶ δῆσειν με ἀπειλοῖεν, λέγον-
 τες ὅτι οὐδὲν ἑλάττω χρόνον Καλλικράτους Πολύαινος
 ἐδημοίῃ. κάμοι μὲν τὰ προειρημένα διείλετο ἐπὶ τῇ
 Φιλίου τραπέζῃ· οἱ δὲ μετὰ Κτησικλέους τοῦ ἄρχοντος,⁶
 ἀπαγγέλλαντός τινος ὥς ἐγὼ λοιδοροῖμι, τοῦ νόμου ἀπα-
 γορεύοντος ἔάν τις ἀρχὴν ἐν συνεδρίῳ λοιδορῇ,
 παρὰ τὸν νόμον ζημιῶσαι ἤξιωσαν. ἐπιβαλόντες δὲ τὸ
 ἀργύριον πράξασθαι μὲν οὐκ ἐπεχείρησαν, ἐξιούσης δὲ
 τῆς ἀρχῆς γράψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς ταμίαις παρέδο-
 σαν. οἷδε μὲν τὰδε διεπράξαντο· οἱ δὲ ταμίαι οὐδὲν⁷
 ὅμοιον τοῖσδε διανοηθέντες, ἀνακαλεσάμενοι δὲ τοὺς πα-
 ρόντας καὶ τὴν γραφὴν, ἐσκοποῦντο τῆς αἰτίας τὴν πρό-
 φασιν. ἀκούσαντες δὲ τὸ γεγενημένον, ἐννοοῦμενοι οἷα
 | πικροθῶς ἦν, τὸ μὲν πρῶτον ἐπειδὴν αὐτοὺς ἀφῆναι,
¹¹⁵ διδάσκοντες ὥς οὐκ ἐπιεικῆς εἴη τῶν πολιτῶν τινὰς
 διὰ τὰς ἐχθρας ἀναγράφεσθαι, ἀποροῦντες δὲ μεταπει-
 σαι αὐτοὺς, τὸν παρ' ὑμῶν κίνδυνον ὑποστάντες ἄκυ-
 ρον τὴν ζημίαν ἔκριναν. "Ὅτι μὲν οὖν ἀφείδην ὑπό⁸
 τῶν ταμίων, ἐπίστασθε· προσήκειν δὲ ἡγούμενος καὶ
 διὰ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν ἀπηλλάχθαι τοῦ ἐγκλήματος,
 εἰ κλείονας καὶ νόμους καὶ ἄλλας δικαιοσύεις παρασχέ-
 σομαι. καὶ μοι λάβε τὸν νόμον.

4, 3. ὑπετοπούμην] Sic cum Scaligero Bekkerns, cuius cod. X.
 eandem lectionem praebere videtur. — C. et O. ὑπε-
 πούμην: et sic Steph. quoque.

5, 2. χρήσωμαι] χρήσομαι Steph.

6. Φιλίου] τοῦ Φιλίου mg. Ald. Lugd. — Φιλίου mavult
 Bekker.

7, 4. ἐννοοῦμενοι] ἐννοοῦντες Steph.

ΝΟΜΟΣ.

- 9 Τοῦ μὲν νόμου διαφύγιδην ἀγορεύοντος τοὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ λουδοροῦντας ζημιοῦν ἀκηκόατε· ἐγὼ δ' ὅτι μὲν οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ ἀρχεῖον, μάρτυρας παρεσχόμεν, ἀδίκως δὲ ζημιωθεῖς οὐτ' ὀφείλω οὐτ' ἐκτίσαι δίκαιός 10εἰμι. εἰ γὰρ φανερός εἰμι μὴ ἐλθῶν εἰς τὸ συνέδριον, ὁ δὲ νόμος τοὺς ἐντὸς πλημμελοῦντας ἀγορεύει τὴν ζημίαν ὀφείλειν, ἡδίκηκώς μὲν οὐδὲν φαίνομαι, ἔχθρα δὲ ἄνευ 11τοῦτου παρὰ λόγως ζημιωθείς. συνέγνωσαν δὲ καὶ αὐτοὶ σφίσιν ὡς ἡδίκηκότες· οὕτως γὰρ εὐθύνας ὑπέσχον οὐτε εἰς δικαστήριον εἰσελθόντες τὰ παρὰ τὸν νόμον ψήφῳ κύρια κατέστησαν. εἰ δ' οὖν ἐζημίωσαν μὲν οἷδε προσσηκόντως, ἐκύρωσαν δ' ἐν ὑμῖν τὴν ἐπιβολὴν τῶν ταμῶν ἀφέντων, 12εἰκότως ἂν τοῦ ἐγκλήματος ἀπηλλαγμένοι εἴεν. εἰ μὲν γὰρ κύριοι ἦσαν πράξασθαι ἢ ἀφείναι, ἐννόμως ζημιωθείς εὐλόγως ἂν ᾤφειλον· εἰ δ' ἔξεστι μὲν αὐτοῖς ἀφείναι, διδόασι δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ ὧν ἂν διαχειρίζωσιν, εἰ καὶ ἡδίκηκασι, τῆς προσσηκούσης ῥαδίως δίλης τεύξονται.
- 13 Ὡς μὲν τρόπῳ παρεδόθη καὶ ἐζημιώθη, ἐπίστασθε· δεῖ δ' ὑμᾶς μὴ μόνου τοῦ ἐγκλήματος τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐχθρας τὴν πρόφασιν εἰδέναι. Σωστράτης γὰρ φίλος ἐγνωμένην πρότερον μὲν τῇς τούτων ἐχθρας, εἰδὼς 14δὲ περὶ τὴν πόλιν ἄξιον λόγου γεγεννημένον. γνώριμος δὲ γενόμενος διὰ τῆς ἐκείνου δυναστείας οὐτ' ἐχθρὸν ἐτιμωρησάμην οὐτε φίλον εὐχρητέησα. ζῶντος μὲν γὰρ διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν ἐσχόλαζον, ἐκλιπόντος δὲ τὸν βίον οὐτε λόγῳ οὐτε ἔργῳ ἐβλαψα οὐδένα τῶν κατηγορούντων· ἔχω δὲ καὶ ταιαῦτα εἰπεῖν, ἐξ ὧν ὀφειλομένην ἂν πολλὴ δικαιότερον ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων ἢ

10, 3. ἔχθρα pro ἐχθρα, quod vulgo legebatur, scribendum esse primus indicavit Steph. in marg.

4. παρὰ λόγως] παραγωγῶς Steph.

13, 3. εἰδέναι] εἰδῆσαι Steph. cum plerisque libris MSS.

14, 4. διὰ τὴν ἀνάγκην καὶ διὰ τὴν ἡλικίαν } διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην Bekk., consocians vulgatam cum lectione codicis C. διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν ἀνάγκην.

κακῶς πάσχοιμι. τὴν μὲν οὖν ὁργὴν διὰ τὰ προση-15
μένα συνεστήσαντο, προφάσεως οὐδεμιᾶς πρὸς ἔχθραν
ὑπαρχούσης. ὁμόσαντες μὲν οὖν τοὺς ἀστυατεύτους κα-
ταλέειν παρέβησαν τοὺς δοκούς, προὔθισαν δὲ τῷ πλή-
θει βουλευῆσαι περὶ τοῦ σώματος, ζημιώσαντες μὲν ὥς 16
τὴν ἀρχὴν λοιδοροῦντα, κατολινωρήσαντες δὲ τοῦ δι-
καίου, βιαζόμενοι βλάπτειν ἐξ ἅπαντος τοῦ λόγου· πᾶν
ἂν ἐπραξαν μέλλοντες μεγάλα μὲν ἐμὲ βλάψειν, πολλὰ δ'
ἑαυτοὺς ὀφειλίσαι· οἵτινες οὐδετέρου τούτων ὑπάρχον-
τος πάντα περὶ ἐλάττονος ποιοῦνται τοῦ δικαίου. ἀλλὰ 17
γὰρ εἰ κατεφρόνησαν τοῦ ὑπατέρου πλήθους, οὐδὲ φο-
βήθησαν τοὺς θεοὺς ἡξίως, ἀλλ' οὕτως ὀλιγώρως καὶ
παρὰ νόμῳ προσήκοντες, ὥστε ἀπολογήσασθαι μὲν
περὶ τῶν πεπραγμένων οὐδ' ἐπεχείρησαν, τὸ δὲ τελευ-
ταῖον, νομίζοντες οὐχ ἱκανῶς με τετιμωρῆσθαι, τὸ πέρας
ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλασαν. διατεθέντες δὲ οὕτω παρὰ νό-18
μῳ καὶ βιαιῶς, ἐπικρύψασθαι τὴν ἀδικίαν περὶ οὐδενὸς
ἐποιήσαντο, παραγαγόντες δὲ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν
ἡδίκηκότα με οὐδὲν ἐπιδεικνύουσι καὶ λοιδοροῦσι, τοῖς
μὲν ἐμοῖς ἐπιτηδεύμασιν οὐ προσήκονσας διαβολὰς ἐπι-
φέροντες, τοῖς δ' αὐτῶν τρόποις τὰς οἰκείας καὶ συνή-
θεις. Οἷδε μὲν οὖν ἐκ παντὸς τοῦ τρόπου προθυμοῦν-19
ται με τῇ δίκῃ ἀλῶναι· ὑμεῖς δὲ μήτε ταῖς τούτων δια-
βολαῖς ἐπαρθέντες ἐμοῦ καταψηφίσθητε μήτε τοὺς βέλ-
τιον καὶ δικαίως βουλευσαμένους ἀκύρους καταστήσητε.
οἷδε μὲν γὰρ ἅπαντα καὶ κατὰ τοὺς νόμους καὶ κατὰ
τὸ εἶκος ἐπραξαν, καὶ ἡδίκηκότες μὲν οὐδὲν φαίνονται,
λόγον δὲ πλείστον τοῦ δικαίου ποιησάμενοι. τούτων μὲν 20
οὖν ἀδικούντων μετρίως ἂν ἡγανάκτουν, ἡγούμενος τε-
116 τάρχαι τοὺς μὲν ἐχθροὺς κακῶς ποιεῖν, τοὺς δὲ φί-
λους εὖ· παρ' ὑμῶν δὲ τοῦ δικαίου στερηθεῖς πολὺ ἂν

15, 4. τῷ πλήθει] τὸ πλῆθος Steph., in marg. γρ. τῷ πλήθει.

16, 3. πᾶν ἂν ἐπραξαν] πᾶν ἐπραξαν Steph.

19, 6. καὶ ἡδίκηκότες] καὶ om. Steph.

ib. μὲν οὐδὲν] μὲν γὰρ οὐδὲν Steph.

~~καὶ οὕτως~~ **Διαμαρτυρήν.** δι' ἡχθόραν μὲν γὰρ οὐ δόξω κακῶς

- 21, 2. ἀπογραφῆς] ἀντιγραφῆς Steph., in marg. γρ. ἀπογε-
 3. πιστεύω] πιστεύων Steph.
 4. ἀν ἐν] ἐν, quod vulgo deest, e Stephani et Contii conjectura
 eum Reisk. Aug. et Bekkero addidi.
 22, 5. ἀνυψῆσαι est emendatio Reiskii. ἀδικήμασι Steph. et libri
 MSS.

X.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥ Α.

Μαγνύρων μὲν οὐκ ἀπορίαν μοι ἔσσεσθαι δοκᾷ, ὡς ἂν-1
 ὄρες δικασταί· πολλοὺς γάρ ὑμῶν ὄρῳ δικάζοντας τῶν
 τότε παρόντων, ὅτε Λυσίθεος Θεόμνηστον εἰσήγγελλε τὰ
 ὅπλα ἀποβεκληκόμενα, οὐκ ἐξόν αὐτῷ, δημηγορεῖν· ἐν
 ἐκείνῳ γάρ τῳ ἀγῶνι τὸν πατέρα μ' ἐφασκεν ἀπεκτονέ-
 ναι τὸν ἑαυτοῦ. ἐγὼ δ', εἰ μὲν τὸν ἑαυτοῦ με ἀπεκτο-2
 νέναι ἤτιέτο, συγγνώμην ἂν εἶχον αὐτῷ τῶν εἰρημένων
 (φαῦλον γὰρ αὐτὸν καὶ οὐδενὸς ἄξιον ἡγούμεν)· οὐδ' εἴ
 τι ἄλλο τῶν ἀπορρήτων ἤκουσα, οὐκ ἂν ἐπεξῆλθον αὐτῷ
 (ἀνελεύθερον γὰρ καὶ λαν φιλόδικον εἶναι νομίζω κα-
 κηγορίας δικάζεσθαι)· νυνὶ δὲ αἰσχρὸν μοι εἶναι δοκεῖ3
 περὶ τοῦ πατρὸς, οὕτω πολλοῦ ἄξιον γεγενεμένου καὶ
 ὑμῖν καὶ τῇ πόλει, μὴ τιμωρήσασθαι τὸν ταῦτ' εἰρηκότα.
 καὶ παρ' ὑμῶν εἰδέναι βούλομαι, πότερον δάδει δίκην
 ἢ τούτῳ μόνῳ Ἀθηναίων ἐξαίρετόν ἐστι καὶ ποιεῖν καὶ
 λέγειν παρὰ τοὺς νόμους ὃ τι ἂν βούληται. Ἐμοὶ γάρ,4
 ὡς ἂν ὄρες δικασταί, ἔτη εἰσι τριάκοντα τρία, ἐξ ὧτόν [δ']

1, 2. τριάκοντα τρία] τρία, quo carent libri MSS. et editio Stephaniana, de Scaligeri coniectura addidi.

ib. ἐξ ὧτόν [δ'] ὑμῖς] δ' ex altera in Theomnestum oratione, auctore Marklando, add. Reisk, Auger Bekk. et Brem. Ego uncas apposui.

ὕμεις καταληλύθατε, εἰκοστὸν τουτί· φαίνομαι οὖν τρις-
καιδεκέτης ὢν, ὅτε ὁ πατήρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέ-
θνησκε. ταύτην δὲ ἔχων τὴν ἡλικίαν οὗτ' εἰ ἔστιν ὀλι-
γαρχία ἡπιστάμην οὔτε ἂν ἐκείνῳ ἀδικουμένῳ ἡδυνάμην
βοηθῆσαι. καὶ μὲν δὴ οὐκ ὀρθῶς τῶν χρημάτων ἔνεκα
ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφὸς Παντα-
λέων ἅπαντα παρέλαβε· καὶ ἐπιτροπεύσας ἡμᾶς τῶν πα-
τρῶν ἀπεστέρησεν, ὥστε πολλῶν ἔνεκα, ᾧ ἄνδρες δικα-
σταί, προσῆκέ μοι αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν· ἀνάγκη μὲν
οὖν περὶ αὐτῶν μνησθῆναι, οὐδὲν δὲ δεῖ πολλῶν λόγων.
σχεδὸν ἐπίστασθε ἅπαντες ὅτι ἀληθῆ λέγω· ὅμως δὲ μάρ-
τυρας αὐτῶν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

6 Ἰσως τοίνυν, ᾧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτων μὲν
οὐδὲν ἀπολογήσεται, ἐρεῖ δὲ πρὸς ὑμᾶς ἅπερ ἐτόλμα
λέγειν καὶ πρὸς τὸν διαιτητὴν, ὥς οὐκ ἔστι τῶν ἀποφ-
ῶντων, ἔαν τις εἴπῃ τὸν πατέρα ἀπεκτονέναι· τὸν γὰρ
νόμον οὐ ταυτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδροφόνον οὐκ ἔαν
7 λέγειν. ἐγὼ δὲ οἶμαι ὑμᾶς, ᾧ ἄνδρες δικασταί, οὐ περὶ
τῶν ὀνομάτων διαφέρεισθαι, ἀλλὰ τῆς τούτων διανοίας,
καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι ὅσοι ἀνδροφόνοι εἰσὶ, καὶ ἀπεκτό-
νασι τινές. πολὺ γὰρ ἔργον ἦν αὖ νομοθέτῃ ἅπαντα
τὰ ὀνόματα γράφειν, ὅσα τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ
8 περὶ ἑνὸς εἰκὼν περὶ πάντων ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δῆπον,
ᾧ Θεόμνηστε, εἰ μὲν τις σ' εἴποι πατραλοῖαν ἢ μητρα-
λοῖαν, ἡξίους ἂν αὐτὸν ὄφλειν σοι δίκην, αἱ δὲ τις εἴποι
ὥς τὴν τακοῦσαν ἢ τοὺ φύσαντα ἔτυπτες, ὅπου ἂν αὐτὸν
ἀξήμιον δεῖν εἶναι ὥς οὐδὲν τῶν ἀποφῶντων εἰρηκότα.

4, 5. οὔτ' εἰ] ὅτ' εἰ Steph., non male coniectans legendum esse
οὔτε δ' τι, uti dedit Angerus.

5, 3. ἡμᾶς] ὑμᾶς Steph.

7, 3. ἀπεκτόνασι] ἀπεκτείνασι Steph.

6. ἐδήλωσεν] ἐδήλωσεν Steph., e codice afferens lectionem a me
receptam.

8, 2. τις σ' εἴποι] σ' em. Steph. et codd. praeter Vindob. et, ut
videtur, G. X. — Pro σ' em. Vind. C. Ald. Reisk. Anger.
εἴπῃ. Cf. Jacobs. Addit. Animadvv. in Athenaeum p. 146.

117 ἥδεως γὰρ ἂν σου πυθολίμην (περὶ τοῦτο γὰρ δι-9
 νος εἶ. καὶ μεμελέτηκας καὶ ποιεῖν καὶ λέγειν). εἰ τις σε
 εἰποι εἶπαι τὴν ἀσπίδα, ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἰρητο, εἴαν τις
 φάσκει ἀποβεβλημένη, ὑπόδικον εἶναι, οὐκ ἂν ἐδικάζου
 αὐτῷ, ἀλλ' ἐβήρηται ἂν σοι ἐρρώσκει τὴν ἀσπίδα, λέγου-
 τι οὐδὲν σοι μέλει; οὐδὲ γὰρ τὸ αὐτὸ ἐστὶ εἶπαι καὶ
 ἀποβεβλημένη. ἀλλ' οὐδ' ἂν τῶν ἐνδεκα γενόμενης10
 ἀποδέξαιο, εἰ τις ἀπάρτοι τινα φάσκων θολιμάτιον ἀποδε-
 δύσθαι ἢ τὸν χιτῶνίσχον ἐκδεδύσθαι, ἀλλ' ἀφείης ἂν
 τὸν αὐτὸν τρόπον, οὗ οὐ λαποδύτης ὀνομάζεται. οὐδ'
 εἰ τις παῖδα ἐξαγαγὼν ληφθεῖη, οὐκ ἂν φάσκεις αὐτὸν
 ἀνδραποδιστὴν εἶναι, εἴπερ μαχῇ τοῖς ὀνόμασιν, ἀλλὰ
 μὴ τοῖς ἔργοις τῷ νοῦν προσέξεις, ὡς ἔνεκα τὰ ὀνόμα-
 τα πάντες τίθενται. Ἐπὶ τοίνυν σκέψασθε, ὧς ἄνδρες11
 διασταί. οὐτοσὶ γὰρ μοι δοκεῖ ὑπὸ ῥαθυμίας καὶ μα-
 λακίας οὐδ' εἰς ἄρειον πάγον ἀναβιβηκέναι. πάντες γὰρ
 ἐπίστασθε ὅτι ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ, ὅταν τὰς τοῦ φύου
 δικας δικάζωνται, οὐ διὰ τοῦτον τοῦ ὀνόματος τὰς
 διαμολίας ποιοῦνται, ἀλλὰ δι' οὗπερ ἐγὼ κακῶς ἀκή-
 κοα· ὁ μὲν γὰρ διώκεται ὡς ἔκτεινα διόμνυται, ὁ δὲ φευ-

9, 6. μέλει, quam Scalgeri emendationem confirmavit Laurentia-
 nus C., dederunt praeter Reiskium Bekkerus et Bremi.
 μέλλει Steph., proponens in margine coniecturam μέλειν.—
 Disserui de hoc loco in Commentat. crit. p. 54. not. Quam-
 vis vero etiamnum Bekkeri ratio non omnino probanda
 mihi videatur, tamen non ausus sum ab hoc viro doctis-
 simo recedere, quum de veritate explicationis a me pro-
 positae dubius haeream.

10, 3. ἀφείης] Sic Bekk.; nulla varietate memorata et Brem. Idem
 proposuerat Jacobs. Addit. animadv. in Athen. p. 266.
 ἀφείης vulgo.

5. εἰ τις] Sic Reisk. de suo dedit, sequentibus Bekkero et
 Bremio. εἰ τὴν Steph. et MSS.

6. μαχῇ] Sic Bekk. et Brem. pro vulg. μάχη.

7. προσέξεις] προσέξεις Steph.

11, 6. κακῶς] Haec est emendatio Contii, Markl. et Taylori, quam
 confirmant schedae Brulart. et Vindeb., si Alteri testimo-
 nio fides haberi potest.

12^α καὶ ὥς οὕτως ἔκτειναν. οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη τὸν δόξαντα κτείνειν φάσκοντα ἀνδροφόνον εἶναι, ὅτι ὁ διακων, ὥς ἔκτεινε, τὸν φεύγοντα διακρόσαστο. τί γὰρ ταῦτα ἂν οὗτος ἐρεῖ διαφέρει; καὶ αὐτὸς μὲν θέωνι κατηγορίας ἐδικάσω εἰπόντι σε ἐρριμέναι τὴν ἀσπίδα. καίτοι περὶ μὲν τοῦ εἶπαι οὐδὲν τῷ νόμῳ εἴρηται, ἐὰν δέ τις εἴπῃ ἀποβεβλημέναι τὴν ἀσπίδα, πεντακοσίας δραχμὰς ὀφείλειν κτείνειν. οὐκοῦν· δεῖκναι, εἰ, ὅταν μὲν δεήσῃ κακῶς ἀκούσαντα τοὺς ἐχθρούς τιμωρεῖσθαι, οὕτω τοὺς νόμους, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, λαμβάνεις, ὅταν δ' ἕτερον παρὰ τοὺς νόμους εἴπῃς κακῶς, οὐκ αἰετοῖς δοῦναι δίκην. πότερον οὕτω σὺ δαιμόνιος εἶ, ὥστα ὅπως ἂν βούλῃ οἷός τ' εἰ χρησθῇ τοῖς νόμοις, ἢ τοσοῦτον δύνασαι, ὥστ' οὐδέποτε οἷε τοὺς ἀδικουμένους ὑπὸ σοῦ τιμωρίας τεύξεσθαι; εἴπ' οὐκ ἀλαλήνῃ οὕτως ἀνοήτως διακείμενος, ὥστ' οὐκ ἐξ ὧν πῶ παροήκας τὴν πόλιν, ἀλλ' ἐξ ὧν ἀδικῶν σὺ δέδωκας δίκην, οἷε δεῖν κτενεσθῆναι; καίτοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

15 Ἐγὼ τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὑμᾶς μὲν πάντας εἰδέναι ἡγοῦμαι ὅτι ἐγὼ μὲν ὀρθῶς λέγω, τοῦτον δὲ οὕτω σκαιὸν εἶναι, ὥστα σὺ δύνασθαι μαθεῖν τὰ λεγόμενα.

12, 1. τὸν δόξαντα] Sic conl. Reisk. τὸν δέξαντα libri MSS. et Steph.

2. κτείνειν] Post hoc verbum auctore Reiskio Bekk. et Bremius addiderunt verbum ἀποφενύγειν. Ego tamen eos non secutus sum ratus locum facilius emendari posse. Statuo autem aut verbum ἀφείναι, a simili κτείνειν abstractum, post hoc inserendum aut (quod cacophoniae sic evitatur causa malim) κτείνειν in ἀφείναι immutandum esse. Tum ex antecedentibus verbis ad δόξαντα cogitatione addendum est κτείνειν.

4. καὶ αὐτὸς μὲν θέωνι] καὶ αὐτὸ μὲν θέων Steph.

ib. κατηγορίας] κατηγορίας Steph.

5. εἰπόντι σε] Hanc lectionem, quam coniectura assecuti sunt Markl. et Tayl., firmavit cod. X. εἰπέ τις δὲ Steph. et ceteri codd. praeter G. in quo scriptum legitur ὅτι σε εἶπεν.

13, 2. δεήσῃ] δεήσῃ vs Steph.

3. λαμβάνεις] Sic conl. Taylor. λαμβάνειν MSS. et Steph.

μνα. βούλομαι οὖν αὐτὸν καὶ ἐξ ἑτέρων νόμων πε-
ρι τούτων διδάξει, ἂν πως ἄλλω νῦν [γ'] ἐπὶ τοῦ βή-
ματος παιδευθῇ καὶ τὸ λοιπὸν ἡμῖν μὴ παρέχῃ πρᾶγμα-
τα. καὶ μοι ἀνάγκη τούτους τοὺς νόμους τοὺς Σό-
λωνος τοὺς παλαιούς.

NOMOS.

Δεδέσθαι δ' ἐν τῇ ποδοκράκῃ ἡμέρας πέν-16
τε τὸν πόδα, εἰ μὴ προστιμῆσθαι ἢ ἡλιαία.

Ἡ ποδοκράκῃ αὕτη ἐστίν, ᾧ Θεόμνηστε, ὁ
κῖν καλεῖται ἐν τῷ ξύλῳ δεδέσθαι. εἰ οὖν ὁ δεθεὶς
ἐξελθὼν ἐν ταῖς εὐθύναις τῶν ἑνδεκα κατηγοροῖ ὅτι
οὐκ ἐν τῇ ποδοκράκῃ ἐδέδετο, ἀλλ' ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἂν
ἡλθίων αὐτὸν νομίζοιεν; λέγει ἕτερον νόμον.

NOMOS.

Ἐπεγγυᾶν δ' ἐπιорκήσαντα τὸν Ἀπόλλων17
δεδιότα δὲ δίκης ἕνεκα δρασκάζειν.

Τούτων τὸ μὲν ἐπιорκήσαντα ὁμόσαι ἐπὶ τὸ
δὲ δρασκάζειν, ὃ νῦν ἀποδιδράσκειν ὀνομάζομεν.

Ὅστις δὲ ἀπὶλλει τῇ θυρᾷ, ἔνδον τοῦ κλέ-
πτου ὄντος.

Τὸ ἀπὶλλειν τὸ ἀποκλείειν νομίζεται, καὶ μηδὲν
διὰ τοῦτο διαφέρειν.

15, 5. γ'] Hanc particulam, qua carent libri MSS. et Steph., au-
ctore Reiskio cum Bekk. et Bremio addidi, uncis tamen ap-
positis.

7. τοὺς Σόλωνος] τοῦ Σόλωνος Steph.

16, 1. ποδοκράκῃ] ποδοκράκη Steph. item vers. 3. et 6.

ib. πέντε] Sic Demosthen. in Timocrat. p. 733. et cod. X., ut
videtur. δέκα Steph. et ceteri codd., ut C. Sic etiam
in Alteriana legitur, Reisk. vero in Vindobon. πέντε legi
affirmat.

2. μὴ ut insiticiam Bremius uncis inclusit, secutus Boeckhium
in Staatshaushalt. T. I. p. 399.

ib. προστιμῆσθαι] Sic primus Taylor. scripsit ex Demosth. l. l.
pro vulg. προτιμῆσθαι eumque secuti sunt Reisk. Bekk.
(nullam memorans varietatem) et Brem.

4. καλεῖται] καλεῖ Steph.

17, 5. ἀπὶλλει] Sic codd. et Ald. ἀπὶλλῃ Steph. (ἀπὶλλῃ et paullo
post ἀπὶλλειν Reisk.)

8. διαφέρειν] διαφέρων Steph. et codd. praeter C.

- 18 Τὸ ἀργύριον στάσιμον εἶναι, ἐφ' ὅπόσῳ
 ἂν βούληται ὁ δανείζων.

Τὸ στάσιμον τοῦτό ἐστιν, ὃ βέλτιστε, οὐ ξυγῆ
 ἰστάναι, ἀλλὰ πόκον πράττεσθαι ὅπόσον ἂν βούληται.
 ἐπανάγνωθι τοῦτ' τοῦ νόμου τὸ τελευταῖον.

- 19 Ὅσαι δὲ πεφασμένως ποιοῦνται, καὶ
 Οἰκῆος καὶ βλάβης τὴν δούλην εἶναι ὀφεί-
 λειν.

Προσέχετε τὸν νοῦν. τὸ μὲν πεφασμένως ἐστὶ
 φανερώς· πολεῖσθαι δὲ, βαδίζειν. τὸ δὲ οἰκῆος,
 20 θεράποντος. πολλὰ δὲ τοιαῦτα καὶ ἄλλα ἐστὶν, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί. ἀλλ' εἰ μὴ σιδηροῦς ἐστὶν, ὅλοιμαι αὐ-
 τὸν ἔννοον γεγενῆσθαι, ὅτι τὰ μὲν πράγματα ταῦτά
 ἐστὶ νῦν τε καὶ πάλαι, τῶν δὲ ὀνομάτων ἐνίοις οὐ¹¹⁸
 τοῖς αὐτοῖς χρώμεθα νῦν τε καὶ πρότερον. δηλώσει δέ·
 21 οἰκῆσται γὰρ ἀπὸ τοῦ βήματος σιωπῇ. εἰ δὲ
 μὴ, θέομαι ὑμῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τὰ δίκαια ψηφι-
 σασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι πολὺ μείζον κανὼν ἐστὶν
 ἀκούσαντα τὸν πατέρα ἀπεκτονέαι ἢ τὴν ἀσπίδα ἀπο-
 βεβληκέναι. ἐγὼ γοῦν δεξαίμην ἂν πάσας τὰς ἀσπί-

18, 1. ὅπόσῳ] ὅπόσον Steph.

19, 1. Ὅσαι κ. τ. λ.] Ὅσαι Steph. „*Leges ὅσαι ex Plutarch. in So-
 lone. Monum. Petit. LL. Attic. lib. 6. tit. 5.*“ TAYL.
 Ac sic cum reliquis editoribus scripsit Bekk. de libris suis
 tacens. Ceterum haec verba, quae in omnibus editioni-
 bus ut una lex vel unum legis caput scripta sunt, ita di-
 stinxī, uti suavit Desid. Heraldus *Animadv. in Salmas.*
 V, 8. Idem vir doctus posteriora verba sic emendanda
 statuit: Οἰκῆος καὶ δούλης τὴν βλάβην ὀφείλειν.

ib. ποιοῦνται] Sic e C. Bekk. et Brem. ποιοῦνται Steph.

5. πολεῖσθαι] Sic, ut conit. Scalig. pro vulg. πάλ., scripsit
 Bekk., nullam commemorans varietatem.

20, 2. σιδηροῦς] Sic cum multis codicibus mg. Ald. Lugd. σιδήρεον
 Steph., in marg. „II. ἐκ σιδήρεον.“

4. νῦν τε καὶ πρότ.] τε om. Steph.

21, 4. ἀπεκτονέαι ἢ τὴν ἀσπίδα] Haec verba in libris vulg. desunt.
 Addenda ea esse primus vidit Contius: postmodo in schedis
 Brul. et cod. Laurentiano reperta sunt. Uncos, quibus in-
 clusit Bekk., removi. — Ἀκούσαντα numquid mutandum
 in ἀκούσαι τινα, si quis dicatur?

δας ἐξῆρφέναι ἢ τοιαύτην γνώμην ἔχειν περὶ τὸν πατέ-
ρα. οὗτος οὖν ἔνοχος μὲν ὢν τῇ αἰτίᾳ, ἐλάττονος δὲ 22
οὔσης αὐτῷ τῆς συμφορᾶς, οὐ μόνον ὑφ' ὑμῶν ἡλεή-
θη, ἀλλὰ καὶ τὸν μαρτυρήσαντα ἡτίμωσεν. ἐγὼ δὲ ἐω-
ρακὼς μὲν ἐκεῖνο τοῦτον ποιήσαντα, ὃ καὶ ὑμεῖς ἴσθε,
αὐτὸς δὲ σώσας τὴν ἀσπίδα, ἀκηκοὼς δὲ οὕτως ἄνομον
καὶ δεινὸν πρᾶγμα, μεγίστης δὲ οὔσης μοι τῆς συμφο-
ρᾶς, εἰ ἀποφεύξεται, τοῦτ' οὐδ' οὐδενὸς ἀξίας, εἰ κακη-
γορίας ἀλώσεται, οὐκ ἄρα θλίην παρ' αὐτοῦ λήψομαι;
τίνος ὄντος ἔμοι πρόσ ὑμᾶς ἐγκλήματος; πότερον ὅτι 23
δικαίως ἀκήκοα; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτοὶ φήσαιτε. ἀλλ' ὅτι
βελτίων καὶ ἐκ βελτιόνων ὁ φεύγων ἔμοῦ; ἀλλ' οὐδ' ἂν
αὐτὸς ἀξιώσειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβαβληκὼς τὰ ὄπλα δικά-
ζομαι κακηγορίας τῷ σώσαντι; ἀλλ' οὐχ οὗτος ὁ λόγος
ἐν τῇ πόλει κατεσκεύασται. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι με- 24
γάλην καὶ καλὴν ἐκείνην δωρεὰν αὐτῷ δεδώκατε· ἐν ᾗ
τίς οὐκ ἂν ἐλεήσειεν Διονύσιον, τοιαύτη μὲν συμφορὰ
περιπεπτωκότα, ἄνδρα δὲ ἄριστον ἐν τοῖς κινδύνοις γε-
γεννημένον· ἀπionτα δὲ ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου καὶ λέγον- 25
τα ὅτι δυστυχεστάτην ἐκείνην εἰήμεν στρατεῖαν ἰστρα-
τευμένοι, ἐν ᾗ πολλοὶ μὲν ἡμῶν ἀπέθανον, οἱ δὲ σώ-
σαντες τὰ ὄπλα ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομαρτυριῶν
ἐαλώκασι, κρείττον δὲ ἦν αὐτῷ τότε ἀποθανεῖν ἢ οἴ-
καδ' ἐλθόντι τοιαύτη τύχη χρησθαι. μὴ τοίνυν ἀκού- 26
σαντα Θεόμνηστον κακῶς τὰ προσήκοντα ἐλεεῖτε, καὶ

22, 7. ἀξίας, εἰ] Sic conl. Cont. et Markl. ἄξιος εἰ Ald. ἀξιῶσει Steph.

23, 3. βελτίων] βέλτιον Steph.

6. κατεσκεύασται] Sic Brulart. Eandem emendationem proposuerunt Koen, (ad Gregor. Corinth. p. 333. ed. Schaef.) et Reisk. κατεσκεύασται libri MSS. et Steph.

24, 2. δωρεάν] Est emendatio Contii et Schottii, etiam in schedis Brulart. proposita. δῶρον Steph. cum codd.

25, 4. ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων ψευδομ. ὑπὸ τῶν ἀποβαλόντων Bekk. et Brem.

26, 1. ἀκούσαντα] ἀκούσαντά τε mavult Bekk., assentiente Bremio.

ὑβρίζοντι καὶ λέγοντι παρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχε-
 τε. τίς γὰρ ἂν ἐμδί μείζων ταύτης γένοιτο συμφορὰ,
 περὶ τοιούτου πατρὸς οὕτως αἰσχρὰς αἰτίας ἀκηκοῦτι;
 27ὅς πολλάκις μὲν ἐστρατήγησε, πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους
 κινδύνους μεθ' ὑμῶν ἐκινδύνευσε· καὶ οὕτως τοῖς πο-
 λαμίους τὸ ἐκείνου σῶμα ὑποχείριον ἐγένετο οὔτε τοῖς
 πολίταις οὐδεμίαν πώποτε ὥφλεν εὐθύνην, ἔτη δὲ γε-
 γονώς ἐπτα καὶ ἐξήκοντα ἐν ὀλιγαρχίᾳ δι' εὐνοίαν τοῦ
 28ὑμετέρου πλήθους ἀπέθανεν. ἄρ' ἄξιον ὀργισθῆναι
 τῷ εἰρηκότι καὶ βοηθῆσαι τῷ πατρὶ, ὥς καὶ ἐκείνου κα-
 κῶς ἀκηκοῦτος; τί γὰρ ἂν τοῦτου ἀνιερότερον γένοιτο
 αὐτῷ, ἢ τεθνάναι μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν, αἰτίαν δ' ἔχειν
 ὑπὸ τῶν παίδων; οὐ ἔτι καὶ νῦν, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 τῆς ἀρετῆς τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμέτεροις ἀνάκειται,
 τὰ δὲ τοῦτου καὶ τοῦ τοῦτου πατρὸς τῆς κακίας πρὸς
 τοῖς τῶν πολεμίων· οὕτω σύμφυτος αὐτοῖς ἡ δειλία.
 29καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅσῳ μείζους εἰσι καὶ
 νεανίαι τὰς ὄψεις, τοσοῦτον μᾶλλον ὀργῆς ἄξιοι εἰσι·
 30ὁ γὰρ ὅτι τοῖς μὲν σώμασι δύνανται, τὰς δὲ ψυ-
 χὰς οὐκ ἔχουσιν. Ἀκούω δ' αὐτόν, ὧ ἄνδρες δικα-
 σταί, ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐρέσθαι, ὥς ὀργισθεὶς ἐ-
 ρηκε ταῦτα, ἐμοῦ μαρτυρήσαντος τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν
 Λιονυσίᾳ. ὑμεῖς δ' ἐνθυμείσθε, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 ὅτι ὁ νομοθέτης οὐδεμιᾷ ὀργῇ συγγνώμην δίδωσιν,
 ἀλλὰ ζημοῖ τὸν λέγοντα, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὥς ἐστιν
 ἀληθὴ τὰ εἰρημένα. ἐγὼ δὲ δις ἤδη περὶ τοῦτου με-
 μαρτύρηκα· οὐ γάρ πω ἤδειν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν ἰδόν-
 τας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην ἔχετε.

26, 5. αἰσχρὰς αἰτίας] αἰσχρὰν αἰτίαν cum Reiskio scripsit Bekk.
 ib. ἀκηκοῦτι; ὅς] Sic conl. Reisk. pro vulg. ἀκηκοῦτος; (sine
 ὅς).

28, 3. ἀνιερότερον] ἀνιερώτερον Steph.

6. ὑμετέροις] Auger. et Bekk. post h. v. auctoribus Contio,
 Wassio et Marklando adiecerunt ἱεροῖς.

7. καὶ τοῦ τοῦτου] καὶ τὰ τοῦτου Steph.

Περὶ μὲν οὖν τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέ-31
γειν. ἐγὼ δὲ ὑμῶν δέομαι καταψηφίσασθαι Θεομνή-
στου, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐκ ἂν γένοιτο τούτου μέλ-
λων μοι. νῦν γὰρ διώκω κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψή-
φῳ φόβου φεύγω τοῦ πατρός· ὃς μόνος, ἐπειδὴ τάχι-
στα ἐδοκιμάσθην, ἐπεξῆλθον τοῖς τριάκοντα ἐν Ἀρείῳ
πάγῳ. ὧν μεμνημένοι καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ πατρὶ βοηθή-32
σατε καὶ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις καὶ τοῖς ὄρκοις οἷς
ὁμωμόκατε.

31, 1. ὅ τι Steph.

XI.

Α Γ Σ Ι Ο Υ

Κ Α Τ Α Θ Ε Ο Μ Ν Η Σ Τ Ο Υ Β .

Ἰ¹Οτι μὲν τὸν πατέρα μ' ἔφασκεν ἀπεκτονέναι, πολλοί¹¹⁹
 συνοίδασιν ὑμῶν, καὶ μαρτυροῦσι δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ
 2πεποίηκα, ἔτη γὰρ ἐστὶ μοι δύο καὶ τριάκοντα, ἐξ οὗ
 δ' ὑμεῖς κατήλθετε, εἰκοστὸν τουτί. φαίνομαι οὖν δω-
 3δεκαέτης ὢν, ὅτε ὁ πατήρ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπέθνη-
 σκεν, ὥστ' οὐδ' ὁ τι ὀλιγαρχία ἦν ἥδειν, οὐδὲ τῷ πα-
 4τρὶ βοηθεῖν αἰὼς τ' ἦν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν χρημάτων
 ἕνεκα ἐπεβούλευσα αὐτῷ· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἀδελφός
 5πάντα λαβὼν ἀπεστέρησεν ἡμᾶς. Ἴσως δ' ἔρεϊ ὡς οὐκ
 ἐστι τῶν ἀπορρήτων, εἴαν τις φῇ τὸν πατέρα ἀπεκτονέ-
 6ναι· τὸν γὰρ νόμον οὐ ταῦτ' ἀπαγορεύειν, ἀλλ' ἀνδρο-
 φόνον οὐκ εἶν λέγειν. ἐγὼ δ' οἶμαι δεῖν οὐ περὶ τῶν
 7ὀνομάτων διαφέρεισθαι, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν ἔργων δια-
 νοίας, καὶ πάντας εἰδέναι ὅτι ὅποσοι ἀπεκτόνασι τι-
 8νας, καὶ ἀνδροφόνοι τῶν αὐτῶν εἰσὶ, καὶ ὅσοι ἀνδρο-

1, 1. ἔφασκεν] ἔφασκον Steph., correxerunt Markl. et Taylor.

2. δέ μοι· ὅτι δὲ οὐ] „Π. δέ μοι ὅτι οὐ πεποίηκα.“ Steph. in marg.

3, 2. φῇ] εἰπῇ Steph.

6. ὅποσοι] Sic conl. Steph., retinens tamen librorum MSS. le-
 ctionem ὅποιοι.

φόντοι τινός, καὶ ἀποφαινόασι τοῦτον. πολὺ γὰρ ἂν ἐρ-4
 γον εἴη τῷ νομοθέτῃ πάντα γράφειν τὰ ὀνόματα, ὅσα
 τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει· ἀλλὰ περὶ ἐνός εἰπὼν περὶ πάν-
 των ἐδήλωσεν. οὐ γὰρ δὴ που, ἐὰν μὲν τις πατραλοῖαν
 ἢ μητραλοῖαν καλέσῃ, ὑπόδικός ἐστιν· ἐὰν δὲ τις τὴν
 τεκοῦσαν ἢ τὸν φυτεύσαντα τύπτῃ, ἀξήμιος ἐσται· καὶ 5
 εἴ τις εἴπῃ ρίψασπιν, ἑθῶρος ἐσται· τὸν γὰρ νόμον, ἐὰν
 τις εἴπῃ ἀποβεβληκῆναι τὴν ἀσπίδα, ζημίαν τάττειν,
 ἀλλ' οὐκ ἂν τις ρῖψαι φῇ αὐτήν. ὁμοίως δ' ἂν καὶ
 τῶν ἐνδεκα μενόμενος οὐκ ἂν ἀπεδέχου τὸν ἀπαγόμα-
 νον, ὅτι θολιμάτιον ἔξω θέμενος ἢ τὸν χιτωνίσκον, εἰ μὴ
 λαποδύτην ἀνόμαζεν. οὐδ' εἴ τις παῖδ' ἐξῆγεν, ὡς ἂν-6
 δραποδιστήν. καὶ αὐτὸς μὲν ἐδικάσω κακηγορίας τῷ
 εἰπόντι σε ρῖψαι τὴν ἀσπίδα. καίτοι ἐν τῷ νόμῳ οὐ
 γέγραπται, ἀλλ' ἐὰν τις φῇ ἀποβεβληκῆναι. πῶς οὖν
 οὐ δεικνόν, ἐὰν μὲν τις σὲ εἴπῃ τοὺς νόμους ἐκλαμβά-
 νειν οὕτως, ὥσπερ ἐγὼ νῦν, καὶ τιμωρεῖν τοὺς ἐχθρούς·
 ἐὰν δ' αὐτὸς εἴπῃς, οὐκ ἀξιοῦν δοῦναι δίκην; βοηθή-7
 σατε οὖν μοι, ἐνθυμούμενοι ὅτι μεῖζόν ἐστι κακὸν τὸν
 πατέρα ἀπεκτονέσθαι ἢ τὴν ἀσπίδα ρῖψαι. ἐγὼ οὖν δε-
 ξαίμην πάσας ἀποβεβληκῆναι ἢ τοιαύτην γνώμην περὶ
 τὸν πατέρα ἔχειν. καὶ γε τοῦτον μὲν ἐώρακα ποιοῦντα,
 ὡς καὶ ὑμεῖς ἴστε· αὐτὸς δ' ἔωσα τὴν ἀσπίδα. ὥστε 8
 διὰ τί οὐκ ἂν λάβοιμι δίκην παρ' αὐτοῦ; τίνος ἐγκλή-
 ματός μοι ὄντος; πότερον ὡς δικαίως ἤκουσα; ἀλλ'
 οὐδ' ἂν αὐτοὶ φῆσαιτε. ἀλλ' ὡς βελτίονος ὄντος; ἀλλ'
 οὐδ' ἂν αὐτὸς ἀξιόσειεν. ἀλλ' ὅτι ἀποβεβληκῶς τὰ ὄ-
 κλα σάσαντι δικάζομαι; ἀλλ' οὐκ οὗτος ὁ λόγος διέ-

3, 8. τοῦτον coni. Bekk. in Add. τουτονι MSS. et Steph.

4, 6. τύπτῃ] τύπτει Steph., in marg. „II. τύπτειν εἴπῃ. “H, τύ-
 ψαι λέγῃ.”

5, 8. ἀποβεβληκῆναι τὴν ἀσπίδα] τὴν ἀσπίδα ἀποβεβληκῆναι Steph.

6, 1. οὐδ' εἴ] εἰ μὴ Steph.

5. ἐὰν μὲν τις σὲ] Sic correxerunt vulgatam ἐὰν μὴ τις γε
 Markl. et Taylor. M^{ss} etiam C. praebuilt.

7. ἀξιοῦν] Recepi hanc Markl. et Taylori emendationem pro
 vulgata ἄξιον, quam retinuit Bekk.

δοσασθαι κατὰ τὴν πόλιν. μὴ δὲ κακῶς ἀκούοντα τὰ
 προσήκοντα ἔλασσε, μηδ' ὑβρίζοντί τε καὶ λέγοντι πα-
 ρὰ τοὺς νόμους συγγνώμην ἔχετε, καὶ ταῦτα εἰς ἄνδρα,
 ὃς πολλὰς μὲν στρατηγίας ἐστρατήγηκε, πολλὰ δὲ μεθ'
 ὑμῶν κενυδύνευκε, καὶ οὔτε τοῖς πολεμίοις ὑποχείριος
 γέγονεν οὐδ' ὑμῖν εὐθύναν ὤφλειν, ἐβδομήκοντα δ' ἔτων
 ὦν ὑπ' ὀλιγαρχίας ἐταλευτήσε διὰ τὴν ὑμετέραν εὐνοίαν.
 10 ἄξιον δὲ ὀργισθῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ· εἰ γὰρ ἂν τοῦτου
 ἀνιαιρότερον ἀκούσειεν, εἰ τεθνηὼς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν αἰ-
 τίαν ἔχοι ὑπὸ τῶν τέκνων ἀνγρησθαι; οὐ τῆς ἀρετῆς
 τὰ μνημεῖα πρὸς τοῖς ὑμετέροις ἀνάκειται, τῆς δὲ του-
 11 των κακίας πρὸς τοῖς τῶν πολεμίων; Ἐρεῖ δὲ ὡς ὀργι-
 σθεὶς εἶρηκεν. ὑμεῖς δ' ἐνθυμείσθε ὅτι ὁ νομοθέτης οὐ-
 δεμίαν συγγνώμην ὀργῇ δίδωσιν, ἀλλὰ ζημοῖ τὸν λέ-
 γοντα, ἐὰν μὴ ἀποδεικνύῃ ἀληθεῖ. ἐγὼ δὲ δις περὶ του-
 του μεμαρτύρηκα· οὐ γὰρ ἤδαιν ὅτι ὑμεῖς τοὺς μὲν
 ἰδόντας τιμωρεῖσθε, τοῖς δὲ ἀποβάλλουσι συγγνώμην
 12 ἔχετε. δέομαι οὖν καταψηφισασθαι ἐπ' αὐτοῦ. νυνὶ γάρ τι
 διώκω μὲν κακηγορίας, τῇ δ' αὐτῇ ψήφῳ φόνου φεύ-
 γω τοῦ πατρός· οὐ μείζων ἀγὼν οὐκ ἂν γένοιτό μοι,
 ὃς μόνος δοκιμασθεὶς τοῖς τριάνοντι' ἐπεξῆλθον ἐν Ἀρείῳ
 πάγῳ. βοηθήσατε· οὖν ἀκάκιστος πάμοι.

9, 4. πολλὰ] Sic correxi librorum MSS. omnium (ut videtur) et Stephani lectionem πολλὰς. Cf. Aeschin. in Ctesiph. §. 139. ed. Bekk. — καὶ δυνατός εἶπεν καὶ πολλὰ κενυδύνευκός ἐν τῇ πολιτείᾳ διὰ Θηβαίους. Bekkerus Taylori coniecturam πολλοὺς recepit et post ὑμῶν addidit κενυδύνους. Idem ante eum Augerus fecerat.

10, 2. ἀνιαιρότερον] ἀνιαιρώτερον Steph.

4. ὑμετέροις] ἱεροῖς, quam vocem post ὑμετ. addunt Steph. Bekk. et reliqui editores, cum optimo Laurentiano omisi. Cf. Or. I. in Theomn. §. 28. v. 6.

11, 6. ἰδόντας] Sic Schett. et Brulart. ἰδωτάς Steph. cum codicibus.

12, 2. κακηγορίας] κατηγορίας Steph.

XII.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΕΡΑΤΟΣΘΕΝΟΥΣ.
ΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ,
ΟΝ ΑΥΤΟΣ ΕΙΠΕ ΑΤΣΙΑΣ.

Οὐκ ἄρξασθαι μοι δοκεῖ ἄπορον εἶναι, ὥ ἄνδρες δι-1
κασταί, τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ παύσασθαι λέγοντι. τοι-
αῦτα αὐτοῖς τὸ μέγεθος καὶ τοσαῦτα τὸ πλῆθος εἰργα-
σται, ὥστε μήτ' ἂν ψευδόμενον δεινότερα τῶν ὑπαρ-
χόντων κατηγορεῖσθαι, μήτε τᾷληθῇ βουλόμενον εἰπεῖν
ἅπαντα δύνασθαι, ἀλλ' ἀνάγκη ἢ τὸν κατήγορον ἀπει-
πεῖν ἢ τὸν χρόνον ἐπιλιπεῖν. τούναντιον δέ μοι δοκοῦ-2
μεν πείσεσθαι ἢ ἐν τῷ πρὸ τοῦ χρόνου. πρότερον μὲν
γὰρ ἔδει τὴν ἔχθραν τοὺς κατηγοροῦντας ἐπιδεῖξαι, ἥτις
εἴη πρὸς τοὺς φεύγοντας· νῦν δὲ παρὰ τῶν φευγόν-
των χρηὶ πυρθάνεσθαι, ἥτις ἦν αὐτοῖς πρὸς τὴν πόλιν
ἔχθρα, ἀνθ' ὅτου τοιαῦτα ἐτόλμησαν εἰς αὐτὴν ἑξαμαρ-
τάνειν. οὐ μέντοι ὥς οὐκ ἔχων οἰκείας ἔχθρας καὶ συμ-
φορὰς τοὺς λόγους ποιοῦμαι, ἀλλ' ὥς ἅπασι πολλῆς
ἀφθονίας οὐσῆς ὑπὲρ τῶν ἰδίων, ἢ ὑπὲρ τῶν δημο-

1, 6. ἀνάγκη ἢ] „II. ἀνάγκην εἶναι ἢ —.“ Steph. in marg.

2, 5. ἦν αὐτοῖς] ἢ αὐτοῖς cum Aldina Steph., sed in marg. „II. ἢ
αὐτοῖς. Μᾶλλον δὲ, ἦν αὐτοῖς.“ H² deinde omnes libri
MSS. confirmant.

384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

4 Οὐμὸς πατήρ Κέφαλος ἐπελσθη μὲν ὑπὸ Περικλέους
εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ὄκησε
καὶ οὐδενὶ πώποτε οὔτε ἡμεῖς οὔτε ἐκεῖνος δίκην οὔτε
ἐδικασάμεθα οὔτε ἐφύγομεν, ἀλλ' οὕτως ὥκουμένον δη-
μοκρατούμενοι, ὥστα μήτε εἰς τοὺς ἄλλους ἐξαμαρτά-
δυναι μήτε ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀδικεῖσθαι. ἐπειδὴ δ' οἱ
τριάκοντα πονηροὶ μὲν καὶ συκοφάνται ὄντες εἰς τὴν
ἀρχὴν κατέστησαν, φάσκοντες χρῆναι τῶν ἀδίκων κα-
θαρὰν ποιῆσαι τὴν πόλιν καὶ τοὺς λοιποὺς πολίτας ἐπ'
ἀρετὴν καὶ δικαιοσύνην τραπέσθαι· καὶ τοιαῦτα λέγον-
τες οὐ τοιαῦτα ποιεῖν ἐτόλμων, ὥς ἐγὼ περὶ τῶν ἐμαυ-
τοῦ πρῶτον εἰπὼν καὶ περὶ τῶν ὑμετέρων ἀναμνησθαι
δὲ πειράσομαι. Θέοργις γάρ καὶ Πείσων ἔλεγον ἐν τοῖς
τριάκοντα περὶ τῶν μετοίκων, ὥς εἶέν τινες τῇ πολι-
τείᾳ ἀχθόμενοι· καλλίστην οὖν εἶναι πρόφασιν τιμωρεῖ-
σθαι μὲν δοκεῖν, τῷ δ' ἔργῳ χρηματίζεσθαι· πάντως
δὲ τὴν μὲν πόλιν γενέσθαι τὴν ἀρχὴν δεῖσθαι χρημά-
των· καὶ τοὺς ἀκούοντας οὐ χαλεπῶς ἐπειθόν· ἀπο-
κτινύναι μὲν γὰρ ἀνθρώπους περὶ οὐδενὸς ἡγοῦντο,
λαμβάνειν δὲ χρήματα περὶ πολλοῦ ἐποιοῦντο. ἔδοξεν
οὖν αὐτοῖς δέκα συλλαβεῖν, τούτων δὲ δύο πένητας,
ἵνα αὐτοῖς ἢ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀπολογία, ὥς οὐ χρη-
μάτων ἕνεκα ταῦτα πέπρακται, ἀλλὰ συμφέροντα τῇ
πολιτείᾳ γεγένηται, ὥσπερ τι τῶν ἄλλων εὐλόγως πε-
δποιηκότες, διαλαβόντες δὲ τὰς οἰκίας ἐβάδιζον. καὶ ἐμὲ

5, 7. ὑμετέρων] ἡμετέρων Bekk.

7, 6. ἕνεκα] οὐνεκα Steph.

μὲν ξένους ἐστιῶντα κατέλαβον, οὗς ἐξελάσαντες Πείσω
 ἢ με παραδιδόασιν· οἱ δὲ ἄλλοι εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐλ-
 θόντες, τὰ ἀνδράποδα ἀπεγράφοντο. ἐγὼ δὲ Πείσωνα
 μὲν ἡρώτων, εἰ βούλοιτό με σῶσαι χρήματα λαβών· ὁ
 121δ' ἔφασκεν, εἰ πολλὰ εἴη. εἶπον οὖν ὅτι τάλαντον ἀρ-9
 γυρίου ἔτοιμος εἶην δοῦναι· ὁ δ' ὠμολόγησε ταῦτά ποι-
 ῆσειν. ἥπιστάμην μὲν οὖν ὅτι οὔτε θεοὺς οὔτ' ἀνθρώ-
 πους νομίζει, ὅμως δ' ἐκ τῶν παρόντων ἐδόκει μοι ἀ-
 ναγκαιοτάτου εἶναι πλῆστιν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν. ἐπειδὴ 10
 δὲ ὠμοσεν ἐξάλειψαι ἑαυτῷ καὶ τοῖς παισὶν ἐπαρώμενος,
 λαβὼν τὸ τάλαντόν με σῶσειν, εἰσελθὼν εἰς τὸ δωμά-
 τιον τὴν κιβωτόν ἀνοίγνυμι· Πείσων δ' αἰσθόμενος εἰς-
 ἔρχεται καὶ ἰδὼν πᾶ ἐνόντα καλεῖ τῶν ὑπηρετῶν δύο
 καὶ τὰ ἐν τῇ κιβωτῷ λαβεῖν ἐκέλευσεν. ἐπεὶ δὲ οὐχ ὁ-11
 σον ὠμολόγησα εἶχεν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἀλλὰ τρία
 τάλαντα ἀργυρίου καὶ τετρακοσίους Κυζικηνούς καὶ
 ἑκατὸν Λαρείκους καὶ φιάλας ἀργυρᾶς τέσσαρας, ἐδεό-
 μην αὐτοῦ ἐφόδια μοι δοῦναι· ὁ δ' ἀγαπήσειν με ἔφα-
 σκεν, εἰ τὸ σῶμα σῶσω. ἔξιούσι δ' ἐμοὶ καὶ Πείσωνι 12
 ἐπιτυγχάνει Μηλόβιος τε καὶ Μνησιδείδης ἐκ τοῦ ἐργα-
 στηρίου ἀπώντες, καὶ καταλαμβάνουσι πρὸς αὐταῖς ταῖς
 θύραις καὶ ἐρωτᾷσιν, ὅπῃ βαδίζοιμεν· ὁ δ' ἔφασκεν,
 εἰς τὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἐμοῦ, ἵνα καὶ τὰ ἐν ἐκείνῃ τῇ
 οἰκίᾳ σκέψηται. ἐκείνον μὲν οὖν ἐκέλευον βαδίζειν, ἐμὲ
 δὲ μεθ' αὐτῶν ἀκολουθεῖν εἰς Δαμνίππου. Πείσων δὲ 13
 προσελθὼν σιγᾶν μοι παρακελεύεται καὶ θαρσύνει, ὥς
 ἦξον ἐκεῖσε. καταλαμβάνομεν δὲ αὐτόθι Θέογγιν ἐπέ-
 ρους φυλάττοντα· ὃ παραδόντες ἐμὲ πάλιν ὄχοντο. ἐν

11, 2. ὠμολόγησα] ὠμολογεῖν cum Aldina Steph., sed in marg.

„Π. ὠμολογήμην.“

4. Λαρείκους] Sic Schott. Palmer. et Maussacus correxerunt
 codicum lectionem καρικόν, quam Ald. et Steph. serva-
 runt.

ib. ἀργυρᾶς] ἀργυρίου Steph. et MSS. praeter Laurentianum.

12, 1. δ' ἐμοὶ] δέ μοι Steph.

13, 2. μοι παρακελεύεται] με παρακελεύετο Steph.

τοιούτω δ' ὄντι μοι κινδυνεύειν ἰδόκει, ὡς τοῦ γε ἀπο-
 14θανεῖν ὑπάρχοντος ἤδη. καλέσας δὲ Λάμπρακον λέγα
 πρὸς αὐτὸν τάδε· Ἐπιτήδειος μὲν μοι τυγχάνεις ὦν,
 ἤκω δ' εἰς τὴν σὴν οἰκίαν· ἀδικῶ δ' οὐδὲν· χρημάτων
 δ' ἔνεκα ἀπόλλυμαι. σὺ οὖν ταῦτα πάσχειν μοι πρό-
 θυμου παράσχον τὴν σεαυτοῦ δύναμιν εἰς τὴν ἐμὴν σω-
 τηρίαν. ὁ δ' ὑπέσχετο ταῦτα ποιήσων. ἰδόκει δ' αὐ-
 τῷ βέλτιον εἶναι πρὸς Θέογνιν μνησθῆναι· ἡγεῖτο γὰρ
 15ἀπαν ποιήσων αὐτόν, εἴ τις ἀγνῶριον διδοίη. ἐκείνου
 δὲ διαλεγόμενου Θεόγνιδι, (ἐμπειρὸς γὰρ ὦν ἐτύγγανον
 τῆς οἰκίας καὶ ᾗδεν ὅτι ἀμφίθυρος εἴη) ἰδόκει μοι ταύ-
 τη πειρασθαι σφθῆναι, ἐνθυμουμένω ὅτι, ἐὰν μὲν λά-
 θω, σφθήσομαι· ἐὰν δὲ ληφθῶ, ἡγούμην μὲν, εἰ Θεο-
 γνις εἴη πεπεισμένος ὑπὸ τοῦ Λαμνίπρου χρήματα λα-
 βεῖν, οὐδὲν ἦττον ἀπεσθῆσθαι· εἰ δὲ μὴ, ὁμολῶς ἀπο-
 16θανεῖσθαι. ταῦτα διακηθεὶς ἐφάρκον, ἐκείνων ἐπὶ τῇ
 αὐλείῳ θύρᾳ τὴν φυλακὴν ποιουμένων· τριῶν δὲ θυ-
 ρῶν οὐσῶν, ὡς ἔδει με διελθεῖν, ἀπασαὶ ἀναγκάται
 ἔκρυον. ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀρχένεω τοῦ τανκλήρου
 ἐκείνων πέμπω εἰς ἄστα, πεισόμενον περὶ τοῦ ἀδελφοῦ
 ἤκων δὲ ἔλεγεν ὅτι Ἐρατοσθένης αὐτόν ἐν τῇ ὁδῷ λα-
 17βῶν εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀπαγάγοι. καὶ ἐγὼ τοιαῦτα πει-
 πυσμένος τῆς ἐπαύσεως νυκτὸς διέπλευσα Μέγαράδε. Πο-
 λεμάρχῳ δὲ παρήγγειλαν οἱ τριάκοντα τὸ ἐπ' ἐκείνων
 εἰδισμένον παράγγελμα, πίνειν κώνειον, πρὶν τὴν αἰ-
 τίαν εἰπεῖν, δι' ἣντινα ἐμελλεν ἀποδυναστεῖσθαι· οὕτω
 18πολλοῦ ἐδέσσε κριθῆναι καὶ ἀπολογησασθαι. καὶ ἐπει-
 δὴ ἀπεφάρετο ἐκ τοῦ δεσμοτηρίου τεθνεῖς, τριῶν ἡμῶν
 οἰκιῶν οὐσῶν οὐδεμιᾶς εἶασαν ἐξελεχθῆναι, ἀλλὰ κλί-
 σιον μισθωσάμενοι προὔθεντο αὐτόν. καὶ πολλῶν ὄν-
 των ἱματίων αἰτουσιν οὐδὲν ἔδοσαν εἰς τὴν ταφὴν, ἀλ-

17, 3. ἐπ' ἐκείνων] Sic Aldina. ὅπ' ἐκείνων Steph. cum MSS. quae lectio bene habet, modo cogitatione addas ex antegressis verbia παραγγέλλεσθαι. Tum plene sic dixisset orator: τὸ ὅπ' ἐκείνων παραγγέλλεσθαι εἰδισμένον.

18, 5. εἰς τὴν ταφὴν] εἰς ταφὴν Steph.

λὰ τῶν φίλων ὁ μὲν ἱμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον
 ὁ δὲ ὅ· τι ἕκαστος ἐτύχεν ἰδῶκεν εἰς τὴν βασιλεῦς ταφὴν.
 καὶ ἔχοντες μὲν βατακασίας ἀσπίδας τῶν ἡμετέρων,¹⁹
 ἔχοντες δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον τοσούτων, χαλκῶν δὲ
 καὶ κόσμιον καὶ ἐπιπλά καὶ ἱμάτια γυναικεῖα, ὅσα οὐδε-
 πώποτε ᾔσχετο κτήσασθαι, καὶ ἀνδράποδα εἴκοσι καὶ
 ἑκατὸν (ὧν τὰ μὲν βέλτεστα ἔλαβον, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς
 τὸ δημόσιον ἀπέδοσαν) εἰς τοσαύτην ἀπληστίαν καὶ αἰ-
 σχρομέρδειαν ἀφίκοιτο καὶ κοῦ τρώσκον τοῦ αὐτῶν ἀπό-
 δεῖξιν ἐποιήσαντο· τῆς γὰρ Πολεμάρχου γυναικὸς χρυ-
 σοῦς ἐλκτεῖρας, οὓς ἔχονσα ἐτύγγανεν, ὅτε τὸ πρῶτον
 ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Μηλόβιος, ἐκ τῶν ὧτων ἐξέλτετο.
 12 καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οὐσίας ἔλειπε²⁰
 παρ' αὐτῶν ἐτυγγάνομεν· ἀλλ' οὕτως εἰς ἡμᾶς διὰ τὰ
 χρήματα ἐξημάρτανον, ὥσπερ αὖ ἕτεροι μεγάλας ἀδικη-
 μάτων ὀργὴν ἔχοντες, οὐ τούτων εἰς τοῦ γὰρ ὄντας τῆ
 πόλεως, ἀλλὰ πάσας τὰς χορηγίας χορηγήσαντας, πολλὰς
 δ' εἰσφορὰς εἰσενεγκόντας, κοσμίους δ' ἡμῖς αὐτοῖς
 παρέχοντας καὶ πᾶν τὸ προσστατόμενον ποιούντας,
 ἔχδρον δ' οὐδένα κατημένους, πολλοὺς δ' Ἀθηναίων ἐκ
 τῶν πολεμίων λυσαμένους τριούτων ἡξίωσαν, οὐχ ὁ-
 μοίως μετοικοῦντας ὥσπερ αὐτοὶ ἐπολιτεύοντο. οὕτω²¹
 γὰρ πολλοὺς μὲν τῶν πολιτῶν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξή-
 λασαν, πολλοὺς δ' ἀδίκως ἀποκτείναντες ἀτάφους ἐποι-
 ῆσαν, πολλοὺς δ' ἐκτιμούς ὄντας ἀτίμους τῆς πόλεως
 κατέστρεψαν, πολλῶν δὲ θνητῶν μελλούσας ἐκδίδοσθαι
 ἐκώλυσαν. καὶ εἰς τοσούτον εἰς τόλμης ἀφριγμένοι, ὥσθ'²²
 ἤκουσιν ἀπολογησόμενοι καὶ λέγουσιν ὥς οὐδὲν κακὸν
 οὐδ' αἰσχρὸν εἰργασμένον εἶσιν· ἐγὼ δ' ἐβουλόμην αὖ
 αὐτοὺς ἀληθῆ λέγειν· μετῆν γὰρ αὖ καὶ ἐμοὶ τούτου
 τάρχαθ' οὐκ ἐλάχιστον μέρος. νῦν δὲ οὕτε πρὸς τὴν²³
 πόλιν αὐτοῖς τοιαῦτα ὑπάρχει οὔτε πρὸς ἐμὲ τὸν ἀδελ-

19, 9. ἐλκτεῖρας] ἐλυκτεῖρας Steph., in marg. „Π. ἐλυκτεῖρας.“

20, 6. εἰσενεγκόντας] Est Marklandi emendatio, quam C. videtur
 confirmasse. ἐκτείνοντες vulgo.

φόν γάρ μου (ὡςπερ καὶ πρότερον εἶπον) Ἐρατοσθέ-
νης ἀπέκτειναν, οὔτε αὐτὸς ἰδίᾳ ἀδικαύμενος οὔτε εἰς
τὴν πόλιν ὁρῶν ἐξαμαρτάνοντα, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ παρα-
24 νομίᾳ προθύμως ἐκπηρεῶν ἀναβιβασάμενος δ' αὐτὸν
βούλομαι ἐρεῖσθαι, ὡς ἄνδρες δικασταί. τοιαύτην γάρ
γνώμην ἔχω· ἐπὶ μὲν τῇ τούτου ὠφέλειᾳ καὶ πρὸς τι-
ρον περὶ τούτου διαλέμεσθαι ἀσεβεῖς εἶναι νομίζω, καὶ
δὲ τῇ τούτου βλάβῃ καὶ πρὸς αὐτὸν τοῦτον ὄσιον καὶ
εὐσεβεῖς ἀνάβηθι οὖν μοι καὶ ἀποκτείναι, ὅ τι ἂν σε
ἐρωτῶ.

25 Ἀπήγαγες Πολέμαρχον ἢ οὐ; Τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχόν-
των προσταχθέντα δεδιώς ἐποίησεν. Ἦσθα δ' ἐν τῷ βου-
λευτηρίῳ, ὅτε οἱ λόγοι ἐμνόντο περὶ ἡμῶν; Ἦν. Πό-
τερον συνηγόρευες τοῖς κελεύουσιν ἀποκτείνειν ἢ ἀντί-
λεγες; Ἀντέλεγον. Ἰνα μὴ ἀποθάνωμεν; Ἰνα μὴ ἀπο-
θάνωμεν. Ἡγούμενος ἡμᾶς ἀδικα πάσχειν [ἢ δίκαια];
26 Ἀδικα. Εἰτ', ὅς σχετλιάτατε πάντων; ἀντέλεγες μὲν,
ἵνα σώσαιοις, συνελάμβανες δὲ, ἵνα ἀποκτείναιοις; καὶ ὅτε
μὲν τὸ πλῆθος ἦν ὑμῶν κύριον τῆς πολιτείας τῆς ἡμι-
τέρας, ἀντιλέγειν φῆς τοῖς βουλευμένοις ἡμᾶς ἀποκτείνειν.
ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ σοὶ πάντα ἐγένετο καὶ σώσαι Πολέμαρχον
καὶ μὴ, εἰς τὸ δεισιμώτεριον ἀπήγαγες; εἶθ'· ὅτι μὲν, ὡς
φῆς, ἀντιπαῖν, οὐδὲν ὠφέλησας, ἀξιοὺς χρηστὸς νομι-
ζεσθαι· ὅτι δὲ συλλαβῶν ἀπέκτεινας, οὐκ οἶμι ἐμοὶ καὶ
27 τῶν τοιούτων δοῦναι δίκην; Καὶ μὴν οὐδὲ τοῦτο εἰκὸς αὐ-
τῷ πιστεύειν, εἴπερ ἀληθῆ λέγει φάσκων ἀντιπαῖν, ὡς

24, 5. ὄσιον] Sic correxerunt Steph. et Scalig. Aldinae et omnium
fere codicum lectionem ὄσον. Idem vitii docti etiam ἐ-
σεβεῖς pro ἀσεβεῖς, quod in Aldina est, primi proposuerunt.

6. ὅ τι conii. Bekk. εἴ τι libri MSS. et Steph.

25, 3. ἐγένοντο] ἐγένοντο Steph.

5. μὴ ἀποθάνωμεν] μὴ om. Steph. et codd. praeter Lauren-
tianum.

6. ἢ δίκαια] Haec verba cum Bekk. et Bremio unciis inclusi,
quum absint a codice C.

26, 2. ἀποκτείναιοις] „Praestat ἀποκτείναιοις.“ Bekk. in Add.

αὐτῷ ἐτάχθη. οὐ γὰρ δὴ πού ἐν τοῖς μετοίκοις πλῆστιν παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον. ἔπειτα τῷ ἡσόν εἰκὸς ἦν προσταχθῆναι ἢ ὅστις ἀντειπῶν γε ἐτύγγανε καὶ γνώμην ἀποδεδειγμένος; τίνα γὰρ εἰκὸς ἦν ἦτον ταῦτα ὑπηρετῆσαι ἢ τὸν ἀντειπόντα οἷς ἐκεῖνοι ἐβούλοντο πράχθῃναι; ἔτι δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἀθηναίοις ἱκανὴ μοι δο-28 καὶ πρόφασις εἶναι τῶν γεγενημένων εἰς τοὺς τριάκοντα ἀναφέρειν τὴν αἰτίαν· αὐτοὺς δὲ τοὺς τριάκοντα, ἂν εἰς σφᾶς αὐτοὺς ἀναφέρωσι, πῶς ὑμᾶς εἰκὸς ἀποδέχεσθαι; εἰ μὲν γὰρ τις ἦν ἐν τῇ πόλει ἀρχὴ ἰσχυροτέρα 29 αὐτῆς, ὑφ' ἧς αὐτῷ προσετάρτετο παρὰ τὸ δίκαιον ἀνθρώπους ἀπολλύναι, ἴσως ἂν εἰκότως αὐτῷ συγγνώμην εἴχετε· νῦν δὲ παρὰ τοῦ ποτὲ καὶ λήψεσθε δίκην, εἶπερ ἐξέσται τοῖς τριάκοντα λέγειν ὅτι τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποίουν; καὶ μὲν δὴ οὐκ ἐν τῇ οἰκίᾳ, 30 ἄλλ' ἐν τῇ ὁδῷ, σώζων αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, συλλαβῶν ἀπήγαγεν. ὑμεῖς δὲ πάντες ὀργίξεσθε, ὅσοι εἰς τὰς οἰκίας ἦλθον τὰς ὑμετέρας ζήτησιν ποιούμενοι ἢ ὑμῶν ἢ τῶν ὑμετέρων τινός. καίτοι εἰ 31 23χρὴ τούτοις διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἐτέρους ἀπολέσαι συγγνώμην ἔχειν, ἐκείνοις ἂν δικαιότερον ἔχοιτε· κίνδυνος γὰρ ἦν πεμφθεῖσι μὴ ἐλθεῖν καὶ καταλαβοῦσιν ἐξάρνοις γενέσθαι. τῷ δὲ Ἐρατοσθένει ἐξῆν εἰπεῖν

27, 3. ἐτάχθη] Sic libri MSS. et Steph., Bekk. et Brem. cum Reiskio προσετάρχθη dederunt.

4. ἡσόν] Sic conl. Canterus pro πλῆστιν, quod tantum non omnes codices et Steph. exhibent.

7. ἐβούλοντο] ἐβουλεύοντο Steph. cum Aldina.

28, 4. ὑμᾶς εἰκὸς] εἰκὸς ὑμᾶς Bekk. e C.

29, 1. ἦν om. Steph.

4. παρὰ τοῦ ποτὲ] Sic conl. Canter. nec aliter scriptum esse dicitur in schedis Brulart. et (Taylora referente) in codice Veneto. παρ' αὐτοῦ ποτὲ Steph. cum ceteris MSS.

30, 1. καὶ μὲν, ut pro vulg. καὶ μηδὲν coniecerat Marklandus, in C. scriptum reperit Bekk.

2. σώζων αὐτὸν καὶ τ. τ. ἐψηφισμένα, συλλαβῶν] Sic Laurent. Ceteri libri MSS. et Steph. σώζοντα αὐτὸν καὶ τὰ τούτοις ἐψηφισμένα, ὅν συλλαβῶν.

ὅτι οὐκ ἀπήντησεν, ἔπειτα ὅτι οὐκ εἶδεν· ταῦτα γὰρ οὐτ' ἔλεγχον οὔτε βάσανον εἶχεν, ὥστε μὴδ' ὑπὸ τῶν 32 ἐχθρῶν βουλομένων οἷόν τ' εἶναι ἐξελεγχθῆναι. χρόν δέ σε, ὦ Ἐρατόσθενης, ἔπερ ἦσθα χρηστός, πολὺ μᾶλλον τοῖς μέλλουσιν ἀδίκως ἀποθανεῖσθαι μηνυτὴν γενέσθαι ἢ τοὺς ἀδίκως ἀπολουμένους συλλαμβάνειν. νῦν δέ σου τὰ ἔργα φανερά γηγένηται οὐχ ὥς ἀνωμένου, 33 ἀλλ' ὥς ἡδομένου τοῖς γιγνομένοις, ὥστε τοῦσδε ἐκ τῶν ἔργων χρόν μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν λόγων τὴν ψήφον φέρειν, ἃ ἴσασι γεγεννημένα τῶν τότε λεγομένων τεκμήρια λαμβάνοντας, ἐπειδὴ μάρτυρας περὶ αὐτῶν οὐχ οἷόν τε παρασχέσθαι. οὐ γὰρ μόνον ἡμῶν παρῆναι οὐκ ἔξην, ἀλλ' οὐδὲ παρ' αὐτοῖς εἶναι, ὥστ' ἐπὶ τοῦταις ἐστὶ πάντα τὰ κακὰ εἰργασμένοις τὴν πόλιν πάντα τὰγαθὰ περὶ αὐ- 34 τῶν λέγειν. τοῦτο μέντοι οὐ φεύγω, ἀλλ' ὁμολογῶ σοι, εἰ βούλει, ἀντιπεῖν· θαυμάζω δὲ τί ἂν ποτε ποιήσῃς συνεπῶν, ὅποτε ἀντιπεῖν φάσκων ἀπέκτεινας Πολέμαρχον. φέρε δὴ, τί ἂν εἰ καὶ ἀδελφοὶ ὄντες ἐτύχετε αὐτοῦ ἢ καὶ υἱεῖς; ἀπεψηφίσασθε; δεῖ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, Ἐρατοσθένην δυοῖν θάτερον ἀποδείξαι, ἢ ὥς οὐκ ἀπήγαγεν αὐτόν, ἢ ὥς δικαίως τοῦτ' ἔπραξεν. οὗτος δὲ ὁμολόγηκεν ἀδίκως συλλαβεῖν, ὥστε ῥα- 35 δίαν ὑμῖν τὴν διαψήφισιν περὶ αὐτοῦ πεποίηκε. καὶ μὲν δὴ πολλοὶ καὶ τῶν ἀστῶν καὶ τῶν ξένων ἡκούσιν εἰσόμενοι τίνα γνώμην περὶ τούτων ἔχετε. ὧν οἱ μὲν ὑμετέροισι ὄντες πολῖται μαθόντες ἀπλάσιν ὅτι ἡ δίκην δώσουσιν ὧν ἂν ἐξαμάρτωσιν, ἢ πράξαντες μὲν ὧν ἐφίενται τύραννοι τῆς πόλεως ἔσονται, δυστυχήσαντες δὲ τὸ ἔσον ὑμῖν ἔξουσιν· ὅσοι δὲ ξένοι ἐπιδημοῦσιν, εἰδονται πότερον ἀδίκως τοὺς τριάκοντα ἐκκηρύττουσιν ἐκ τῶν πόλεων ἢ δικαίως. εἰ γὰρ δὴ αὐτοὶ οἱ κακῶς πεπον-

31, 6. εἶδεν] οἶδεν Steph.

33, 6. αὐτοῖς] αὐτοῖς Steph.

34, 8. ὁμολόγηκεν] ὁμολόγησεν Steph.

35, 4. ὑμετέροισι] ἡμετέροισι Steph.

θότες λαβόντες ἀφῆσουσιν, ἣ που σφᾶς αὐτοὺς ἡγήσονται περιέργους ὑπὲρ ὑμῶν τειρομένους. οὐκ οὖν δεινόν, 36 εἰ τοὺς μὲν στρατηγούς, οἳ ἐνίκων ναυμαχοῦντες, ὅτι διὰ χειμῶνα οὐχ οἷοι τ' ἔφασαν εἶναι τοὺς ἐκ τῆς θαλάττης ἀνελέσθαι, θανάτῳ ἐξημῶσαστε, ἡγούμενοι χρῆναι τῇ τῶν τεθνεώτων ἀρετῇ παρ' ἐκείνων δίκην λαβεῖν· τούτους δὲ δὴ, οἳ ἰδιῶται μὲν ὄντες καθ' ὅσον ἰδύναντο ἐποίησαν ἡττηθῆναι ναυμαχοῦντας, ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, ὁμολογοῦσιν ἐκόντες πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀποκτινύναι, οὐκ ἄρα χρὴ αὐτοὺς καὶ τοὺς παῖδας ὑφ' ὑμῶν ταῖς ἐσχάταις ζημίαις κολάζεσθαι;

Ἐγὼ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡέλουν ἱκανὰ εἶναι 37 τὰ κατηγορημένα· μέχρι γὰρ τούτου νομίζω χρῆναι κατηγορεῖν, ἕως ἂν θανάτου δόξῃ τῷ φεύγοντι ἄξια εἰργασθαι· ταύτην γὰρ ἐσχάτην δίκην δυνάμεθα παρ' αὐτῶν λαβεῖν. ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πολλὰ κατηγορεῖν τοιούτων ἀνδρῶν, οἳ οὐδ' ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων δις ἀποθανόντες δίκην δοῦναι δύναιντ' ἂν. οὐ γὰρ 38 δὴ οὐδὲ τοῦτο αὐτῷ προσήκει ποιῆσαι, ὅπερ ἐν τῇδε τῇ πόλει εἰδισμένον ἐστίν, πρὸς μὲν τὰ κατηγορημένα μηδὲν ἀπολογεῖσθαι, περὶ δὲ σφῶν αὐτῶν ἕτερα λέγοντες ἐνίοτε ἔξαπατῶσιν, ὑμῖν ἀποδεικνύντες ὡς στρατιῶται ἀγαθοὶ εἶσιν, ἢ ὡς πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἔλαβον τριηρα-

35, 11. τειρομένους est Canteri emendatio. τηρουμένους Steph. cum codicibus.

36, 1. οὐκ οὖν] οὐκοῦν Steph.

2. ὅτι] Ita Reisk. lectionem vulgatam ὅτε auctore Marklando correxit. Idem Bekk. et Brem. auctoritate codicis X. fecerunt.

5. τεθνεώτων] Sic Bekk. et Brem. τεθνεότων (ut Steph. dedit) vel τεθνεότων MSS.

6. δὴ om. Steph. et codd, praeter Vindobonensem.

10. ὑφ'] Est correctio Contii et Reiskii, firmata Laurentiano. ἄφ' ceteri codd. et Steph.

37, 4. ταύτην] ταῦτα Steph.

5. ὅ τι] ὅτι Steph.

38, 2. αὐτῷ] αὐτοῖς Steph.

3. κατηγορημένα] κατηγορούμενα Steph.

89 *χρήσαντες, ἢ πόλεις πολεμίας οὐσας φίλας ἐποίησαν· ἐπεὶ*
κελεύετε αὐτὸν ἀποδείξει ὅπου τοσούτους τῶν πολεμίων
ἀπέκτειναν, ὅσους τῶν πολιτῶν, ἢ ναῦς ὅπου τοσάυτας
ἔλαβον, ὅσας αὐτοὶ παρέδωκαν, ἢ πόλιν ἥντινα τοιαύτην
40 *προσεκλήσαντο, οἷαν τὴν ἡμετέραν κατεδουλώσαντο. ἀλλὰ*
γὰρ ὅπλα τῶν πολεμίων ἐσκόλευσαν ὅσαπερ ὑμῶν ἀφεί-
λοντο; ἀλλὰ τέλῃ τοιαῦτα εἶλον, οἷα τῆς ἐαυτῶν πατρι-
δος κατέσκαψαν; οἷτινες καὶ τὰ περὶ τὴν Ἀττικὴν φρού- 124
ρια καθεῖλον καὶ ὑμῖν ἐδήλωσαν ὅτι οὐδὲ τὸν Πειραιᾶ Λα-
κεδαίμωνίων προσταττόντων περιεῖλον, ἀλλ' οἷς αὐτοῖς
41 *τὴν ἀρχὴν οὕτω βεβαιότεραν ἐνόμιζον εἶναι. Πολλὰκις*
οὖν ἐθαύμασα τῆς τόλμης τῶν λεγόντων ὑπὲρ αὐτῶν,
πλὴν ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι τῶν αὐτῶν ἐστὶν αὐτοὺς τε πάν-
42 *τα τὰ κακὰ ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς τοιούτους ἐπαινεῖν. οὐ*
γὰρ νῦν πρῶτον τῷ ὑμετέρῳ πλήθει τὰ ἐναντία ἔπραξεν,
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν τετρακοσίων ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὀλιγα-
ρχίαν καθιστὰς ἔφειγεν ἐξ Ἑλλησπόντου τριήραρχος κα-
ταλιπῶν τὴν ναῦν, μετὰ Ἰατροκλέους καὶ ἐτέρων, ὧν
τὰ ὀνόματα οὐδὲν δεόμαι λέγειν. ἀφικόμενος δὲ δεῦρο
τὰναντία τοῖς βουλομένοις δημοκρατίαν εἶναι ἔπραττεν.
καὶ τούτων μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 *Τὸν μὲν τοίνυν μεταξὺ βίον αὐτοῦ παρήσω· ἐπειδὴ δὲ*
ἡ ναυμαχία καὶ ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἐγένετο, δημοκρα-
τίας ἔτι οὐσῆς, ὅθεν τῆς στάσεως ἤρξαν, πάντας ἄνδρας
ἔφοροι κατέστησαν ὑπὸ τῶν καλουμένων ἐταίρων, συνα-
γωγαίς μὲν τῶν πολιτῶν, ἄρχοντες δὲ τῶν συνωμοτῶν,
ἐναντία δὲ τῷ ὑμετέρῳ πλήθει πράττοντες· ὧν Ἐρατο-
44 *σθένης καὶ Κριτίας ἦσαν. οὗτοι δὲ φυλάρχους τε ἐπὶ τὰς*
φυλακὰς κατέστησαν, καὶ ὅ τι δεοὶ χειροτόνησθαι καὶ οὐς-
τινας χρεῖη ἄρχειν παρήγγελλον, καὶ εἴ τι ἄλλο πράττειν

38, 7. ἢ πόλεις] ἢ adiectum est de coni. Marklandi.

39, 2. αὐτὸν] „II. αὐτοὺς“ Steph. in marg.

4. παρέδωκαν] παρέδωκαν Steph.

40, 5. ἐδήλωσαν] ἐδουλώσαν Steph.

44, 3. χρεῖη] Sic Bekk. χρῆ Steph. et Brem.

βούλονται, κύριοι ἦσαν· οὕτως οὐχ ὑπὸ τῶν πολεμίων
μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τούτων πολιτῶν ὄντων ἐπεβουλευε-
σθε, ὅπως μὴτ' ἀγαθὸν μηδὲν ψηφίσαισθε πολλῶν τε ἐν-
δεῖς ἔσεσθε. τοῦτο γὰρ καὶ ἡπίσταντο, ὅτι ἄλλως μὲν⁴⁵
οὐχ οἷοι τε ἔσονται περιγενέσθαι, κακῶς δὲ πραττόντων
δυνήσονται· καὶ ὑμᾶς ἡγοῦντο τῶν παρόντων κακῶν ἐπι-
θυμοῦντας ἀπαλλαγῆναι περὶ τῶν μελλόντων οὐκ ἐνθυ-
μήσεσθαι. ὥς τοίνυν τῶν ἐφόρων ἐγένετο, μάρτυρας⁴⁶
ὑμῖν παρέξομαι, οὐ τοὺς τότε συμπράττοντας (οὐ γὰρ
ἂν δυναίμην), ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ Ἐρατοσθένους ἀκούσαν-
τας. καίτοι εἰ ἔσωφρόνουν, κατεμαρτύρουν ἂν αὐτῶν⁴⁷
καὶ τοὺς διδασκάλους τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων σφόδρ'
ἂν ἐκόλαζον· καὶ τοὺς ὄρκους, εἰ ἔσωφρόνουν, οὐκ
ἂν ἐπὶ μὲν τοῖς τῶν πολιτῶν κακοῖς πιστοὺς ἐνόμιζον,
ἐπὶ δὲ τοῖς τῆς πόλεως ἀγαθοῖς ῥαδίως παρέβαινον. πρὸς
μὲν οὖν τούτους τοσαῦτα λέγω, τοὺς δὲ μάρτυράς μοι
κάλει. καὶ ὑμεῖς ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε. τὸ δὲ τελευταῖον εἰς⁴⁸
τὴν ἀρχὴν καταστάς ἀγαθοῦ μὲν οὐδενὸς μετέσχευ, ἄλ-
λων δὲ πολλῶν. καίτοι εἴπερ ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς, ἐχρῆν ἂν
πρῶτον μὲν μὴ παρανόμως ἄρχειν, ἔπειτα τῇ βουλῇ μη-
νυτὴν γίνεσθαι περὶ τῶν εἰσαγγελιῶν ἀπασῶν, ὅτι ψευ-
δεῖς εἶεν καὶ Βάτραχος καὶ Ἀσχυλίδης οὐ τᾷ ἀληθῇ μη-
νύουσιν, ἀλλὰ τὰ ὑπὸ τῶν τριάκοντα πλασθέντα εἰσαγγ-
γέλλουσι, συγκείμενα ἐπὶ τῇ τῶν πολιτῶν βλάβῃ. καὶ⁴⁹
μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ὅσοι κακόνιοι ἦσαν τῷ ὑμε-
τέρῳ πλήθει, οὐδὲν ἔλαττον εἶχον σιωπῶντες· ἕτεροι γὰρ
ἦσαν οἱ λέγοντες καὶ πράττοντες ὧν οὐχ οἷόν τ' ἦν με-
ζω κακὰ γενέσθαι τῇ πόλει. ὅπόσοι δ' εὖ νοί φασιν εἶναι,

44, 6. ψηφίσαισθε] ψηφίσεσθε Steph.

45, 3. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph. Primus Reisk. suasore Marklando ὑμᾶς reposuit.

48, 3. ἂν] „F. αὐτῶν.“ Bekk. in Add.

7. ἀλλὰ τὰ] Hanc Reiskii emendationem confirmavit Laurentianus. Ceteri codd. et Steph, ἀλλὰ τᾷ ἀληθῇ.

πῶς οὐκ ἐνταῦθα ἔδειξαν, αὐτοὶ τε τὰ βέλτιστα λέγοντες
καὶ τοὺς ἐξαμαρτάνοντας ἀποτρέποντες;

- 50 "Ισως δ' ἂν ἔχοι εἰπεῖν ὅτι ἐδεδοίκει, καὶ ὑμῶν τοῦ-
το ἐνίοις ἱκανὸν ἔσται. ὅπως τοίνυν μὴ φανήσεται ἐν τῷ
λόγῳ τοῖς τριάκοντα ἐναντιούμενος· εἰ δὲ μὴ, ἐνταῦθα
δῆλος ἔσται ὅτι ἐκείνᾳ τε αὐτῷ ἤρεσκε καὶ τοσοῦτον ἐδύ-
νατο, ὥστε ἐναντιούμενος μηδὲν κακὸν παθεῖν ὑπ' αὐ-
τῶν. χρῆν δ' αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ταύ-
την τὴν προθυμίαν ἔχειν, ἀλλὰ μὴ ὑπὲρ Θηραμένων, ὃς
51 εἰς ὑμᾶς πολλὰ ἐξήμαρτεν. ἀλλ' οὗτος τὴν μὲν πόλιν
ἐχθρὰν ἐνόμιζεν εἶναι, τοὺς δ' ὑμετέρους ἐχθροὺς φί-
λους, ὥς ἀμφοτέρω ταῦτα ἐγὼ πολλοῖς τεκμηρίοις παρα-
στήσω, καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν,¹²
ἀλλ' ὑπὲρ ἐαυτῶν γινομένης, ὁπότεροι ταῦτα πράξουσιν
52 καὶ τῆς πόλεως ἄρξουσιν. καὶ γὰρ [εἰ] ὑπὲρ τῶν ἀδικου-
μένων ἐστασίαζον, ποῦ κάλλιον ἢν ἀνδρὶ ἄρχοντι, ἢ Θρα-
συβούλῳ Φυλῆν κατελιηφότος, τότε ἐπιδείξασθαι τὴν αὐ-
τοῦ συνουσίαν; ὁ δ' ἀντὶ τοῦ ἐπαγγελάσθαι τι ἢ πράξει
ἀγαθὸν πρὸς τοὺς ἐπὶ Φυλῇ, ἐλθὼν μετὰ τῶν συναρ-
χόντων εἰς Σαλαμίνα καὶ Ἐλευσινάδε τριακοσίων τῶν πο-
λιτῶν ἀπήγαγεν εἰς τὸ δεσποτήριον; καὶ μὴ ψήφῳ αὐ-
53 τῶν ἀπάντων θάνατον κατεψηφίσατο. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸν
Πειραιᾶ ἦλθομεν καὶ αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν καὶ πε-
ρὶ τῶν διαλλαγῶν οἱ λόγοι ἐγίνοντο, πολλὰς ἐκάτεροι ἐλ-
πίδας εἶχομεν πρὸς ἀλλήλους ἔσεσθαι ὥς ἀμφοτέροι ἐδο-
ξαν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ Πειραιέως κρείττους ὄντες εἶσαν αὐ-

50, 2. τοίνυν] τι Steph.

3. ἐνταῦθα] Sic Ald. Steph. et C. ἐνταυθοῖ cum tribus codi-
cibus (Coisl. Vind. X.) Reisk. et Auger.

4. αὐτῷ est emendatio Contii, Palm. et Canteri, quam sche-
dae Brul. et Laurent. firmarunt. αὐτὰ ὅ reliqui libri et
Steph.

51, 5. ὁπότεροι] ὁπότεροί μοι Steph.

52, 1. εἰ] Hanc particulam, qua carent MSS. et Steph., ex con-
Canteri addiderunt Reisk. Auger. Bekk. Brem.; ego uncis
inclusi. — In versu sq. post τοῦ add. C. δέ.

2. ἦν] ἂν ἦν Steph. et MSS. excepto codice C.

53, 5. Πειραιέως] Πειραιῶς Bremi.

τοὺς ἀπελθεῖν· οἱ δὲ εἰς τὸ ἄστυ ἔλθόντες τοὺς μὲν τριά-54
κοντα ἐξέβαλον πλὴν Φείδωνος καὶ Ἐρατοσθένους, ἄρ-
χοντας δὲ τοὺς ἐκείνοις ἐχθίστους εἵλοντο, ἡγούμενοι δι-
καίως ἂν ὑπὸ τῶν αὐτῶν τοὺς τε τριάκοντα μισεῖσθαι καὶ
τοὺς ἐν Πειραιεῖ φιλεῖσθαι. τούτων τοίνυν Φείδων ὁ τῶν55
τριάκοντα γενόμενος καὶ Ἰπποκλῆς καὶ Ἐπιχάρης ὁ Λαμ-
πεύς καὶ ἑτεροὶ οἱ δοκοῦντες εἶναι ἐναντιώτατοι Χαρι-
κλεῖ καὶ Κριτία καὶ τῇ ἐκείνων ἐταιρεία, ἐπειδὴ αὐτοὺς
εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστησαν, πολὺ μείζω στάσειν καὶ πόλεμον
ἐπὶ τοὺς ἐν Πειραιεῖ ἢ τοῖς ἐξ ἄστεος ἐποίησαν. οἱ καὶ φα-56
νερῶς ἐπεδείξαντο ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν ἐν Πειραιεῖ οὐδ' ὑπὲρ
τῶν ἀδίκως ἀπολλυμένων ἐστασίαζον, οὐδ' οἱ τεθνεῶτες
αἰκούς ἐλύκουν οὐδ' οἱ μέλλοντες ἀποθανεῖσθαι, ἀλλ' οἱ
μᾶλλον δυνάμενοι καὶ θᾶσσον πλουτοῦντες. λαβόντες γὰρ57
τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν πόλιν ἀμφοτέροις ἐπολέμουν, τοῖς τε
τριάκοντα πάντα κακὰ ἐργασμένοις καὶ ὑμῖν πάντα κακὰ
πεπονθόσι. καίτοι τοῦτο πᾶσι δῆλον ἦν ὅτι, εἰ μὲν ἐκεῖνοι
δικαίως ἔφευγον, ὑμεῖς ἀδίκως, εἰ δ' ὑμεῖς ἀδίκως, οἱ
τριάκοντα δικαίως· οὐ γὰρ δὴ ἐτέρων ἔργων αἰτίαν λαβόν-
τες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεσον, ἀλλὰ τούτων· ὥστε σφόδρα58
χρὴ ὀργίζεσθαι, ὅτι Φείδων αἰρεθεὶς ὑμᾶς διαλλάξει καὶ κα-
ταγαγεῖν τῶν αὐτῶν ἔργων Ἐρατοσθένει μετεῖχε καὶ τῇ αὐ-
τῇ γνώμῃ τοὺς μὲν κρείττους αὐτῶν δι' ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν
ἔτοιμος ἦν, ὑμῖν δὲ ἀδίκως φερόνουςιν οὐκ ἠθέλησεν ἀπο-
δοῦναι τὴν πόλιν, ἀλλ' ἔλθων εἰς Λακεδαιμόνα ἐπειθεν
αὐτοὺς στρατεύσασθαι, διαβάλλων ὅτι Βοιωτῶν ἢ πόλις
ἔσται, καὶ ἄλλα λέγων οἷς ᾤετο πείσειν μάλιστα. οὐ δυν-59
νάμενος δὲ τούτων τυχεῖν, εἴτε καὶ τῶν ἱερῶν ἐμποδῶν

56, 1. οἱ καὶ] Sic C. X. et cod. Stephani. οἱ δὲ Ald. Steph. ἢ καὶ
Vind. et Augeri cod. B. ἢ καὶ de Reiskii conii. Bekk. et
Brem. Cf. comment. crit. p. 7.

3. τεθνεῶτες] τεθνηῖότες Steph.

57, 6. δὴ, ut Steph. conii. pro vulg. δι', Bekk. in G. et X. videtur
reperisse.

58, 4. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

5. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

7. στρατεύσασθαι] στρατεῦσθαι Steph.

δυντων εἴτε καὶ αὐτῶν οὐ βουλομένων, ἐκατὸν τάλαντα
 ἐδανείσατο, ἵνα ἔχοι ἐπικούρους μισθοῦσθαι. καὶ Λύ-
 σανδρὸν ἄρχοντα ἡγήσαντο εὐνούστατον μὲν ὄντα τῇ ὀλι-
 γαρχίᾳ, κακονούστατον δὲ τῇ πόλει, μισοῦντα δὲ μάλι-
 60στα τοὺς ἐν Πειραιεῖ. μισθωσάμενοι δὲ πάντας ἀνδρά-
 πους ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς πόλεως καὶ πόλεις ἐπάγοντες καὶ τε-
 λευτῶντες Λακεδαιμονίους καὶ τῶν συμμάχων ὁπόσους
 ἐδύναντο πείσαι, οὐ διαλλάξαι, ἀλλ' ἀπολέσαι παρασκευά-
 ζοντο τὴν πόλιν, εἰ μὴ δι' ἄνδρας ἀγαθοὺς, οἷς ὑμεῖς δη-
 λώσατε παρὰ τῶν ἐχθρῶν δίκην λαβόντες, ὅτι καὶ ἐκεῖ-
 61νοις χάριν ἀποδώσετε. ταῦτα δὲ ἐπισταθεὶς μὲν καὶ αὐ-
 τοὶ καὶ οἱδ' ὅτι οὐ δεῖ μάρτυρας παρασχεῖσθαι· ὅμως δ'·
 ἐγὼ τε γὰρ θέομαι ἀναπαύσασθαι ὑμῶν τ' ἐνίοις ἡδίων
 ὥς πλείστον τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούειν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

62 Φέρε δὴ καὶ περὶ Θηραμένους ὥς ἂν δύνωμαι διὰ
 βραχυτάτων διδάξω. θέομαι δ' ὑμῶν ἀκοῦσαι ὑπὲρ τ'
 ἔμμαντοῦ καὶ τῆς πόλεως. καὶ μηδενὶ τοῦτο παραστυῇ, ὥς
 Ἐρατοσθένους κινδυνεύοντος Θηραμένους κατηγορῶ·
 πυνθάνομαι γὰρ ταῦτα ἀπολογήσασθαι αὐτὸν, ὅτι ἐκεῖ-
 63νοις φίλος ἦν καὶ τῶν αὐτῶν ἔργων μετείχε. καίτοι 126
 σφόδρ' ἂν αὐτὸν οἶμαι μετὰ Θεμιστοκλέους πολιτευόμενον
 προσποιεῖσθαι πράττειν ὅπως οἰκοδομηθήσεται τὰ τεῖχη,
 ὅποτε καὶ μετὰ Θηραμένους ὅπως καθαιρεθήσεται. οὐ
 γὰρ μοι δοκοῦσιν ἴσου ἄξιοι γεγενῆσθαι· ὁ μὲν γὰρ Λα-
 κεδαιμονίων ἀκόντων ὥκοδόμησεν αὐτὰ, οὗτος δὲ τοὺς

59, 4. ἔχοι] Sic Coisl. C. et X. Bekk. ἔχει Vind. ἔχη Ald. Steph. et Bremi.

5. ἡγήσαντο] ἡγήσατο Steph.

60, 5. οἷς est emendatio Tylori et Marklandi. οἷς libri MSS. et Steph.

61, 2. ὅμως δ'· ἐγὼ τε γὰρ] ὅμως δ' ἐγὼ τε γὰρ Steph.

62, 1. φέρε δὴ] φέρε δὲ Steph. et Bekk.

ib. ἂν om. Steph. et codd. praeter C.

63, 4. καὶ] δὲ Steph.

5. ἴσων] ἴσων Steph., in marg. proponens ἴσων, quod exinde libris MSS. confirmatum est.

πολίτας ἑξαπατήσας καθείλε. περιέστηκεν οὖν τῇ πόλει⁶⁴
 τοῦναντίον ἢ ὡς εἰκὸς ἦν. ἄξιον μὲν γὰρ καὶ τοὺς φίλους
 τοῦ Θηραμένους προσεπολωλέναι, πλὴν εἴ τις ἐτύγγανεν
 ἐκείνῳ τάναντία πράττων· νῦν δὲ ὁρῶ τὰς τε ἀπολογίας
 εἰς ἐκείνον ἀναφερομένας τοὺς τ' ἐκείνῳ συνόντας τιμᾶ-
 σθαι πειρωμένους, ὥσπερ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίου, ἀλλ'
 οὐ μεγάλων κακῶν γεγεννημένον. ὃς πρῶτον μὲν τῆς προ-⁶⁵
 τέρας ὀλιγαρχίας αἰτιώτατος ἐγένετο, πείσας ὑμᾶς τὴν ἐπὶ
 τῶν τετρακοσίων πολιτείαν ἐλέσθαι. καὶ ὁ μὲν πατήρ αὐ-
 τοῦ τῶν προβούλων ὦν ταῦτ' ἐπράττεν, αὐτὸς δὲ δοκῶν
 εὐνούστατος εἶναι τοῖς πράγμασι στρατηγὸς ὑπ' αὐτοῦ
 ἡρέθη. καὶ ἕως μὲν ἐτιμᾶτο, πιστὸν ἑαυτὸν τῇ πόλει πα-⁶⁶
 ρεῖχεν· ἐπειδὴ δὲ Πείσανδρον μὲν καὶ Κάλλαισχυρον καὶ
 ἑτέρους ἐώρα πραοτέρους αὐτοῦ γινομένους, τὸ δὲ ὑμέ-
 τερον πλήθος οὐκέτι βουλούμενον τούτων ἀκροᾶσθαι, τότε
 ἦδη διὰ τε τὸν πρὸς ἐκείνους φθόνον καὶ τὸ παρ' ὑμῶν
 ὄρος μετέσχε τῶν Ἀριστοκρατῶν ἔργων. βουλούμενος δὲ⁶⁷
 τῷ ὑμετέρῳ πλήθει δοκεῖν πιστὸς εἶναι Ἀντιφῶντα καὶ
 Ἀρχεπτόλεμον, φιλιτάτους ὄντας αὐτῷ, κατηγορῶν ἀπέ-
 κτεινεν· εἰς τοσοῦτον δὲ κακίας ἦλθεν, ὥστε ἅμα μὲν διὰ
 τὴν πρὸς ἐκείνους πίστιν ὑμᾶς κατεδουλώσατο, διὰ δὲ
 τὴν πρὸς ὑμᾶς τοὺς φίλους ἀπάλεσεν. τιμώμενος δὲ καὶ⁶⁸
 τῶν μερίστων ἀξιούμενος, αὐτὸς ἐπαγγειλάμενος σώσειν
 τὴν πόλιν αὐτὸς ἀπάλεσε, φάσκων πρᾶγμα εὐρηκέναι μέγα
 καὶ πολλοῦ ἄξιον. ὑπέσχετο δὲ εἰρήνην ποιήσειν μήτε
 ὁμηρα δοὺς μήτε τὰ τεῖχη καθελῶν μήτε τὰς ναῦς παρα-
 δοὺς. ταῦτα δὲ εἰπεῖν μὲν οὐδενὶ ἠθέλησεν, ἐκέλευσε δὲ
 αὐτῷ πιστεῦειν. ὑμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρᾶτ-⁶⁹
 τούσης μὲν τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς σωτηρίαν, ἀντιλε-
 γόντων δὲ πολλῶν Θηραμένει, εἰδότες δὲ ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι
 ἄνθρωποι τῶν πολεμίων εἵνεκεν ἀπόρρητα ποιοῦνται,

64, 6. αἰτίου — γεγεννημένου] Emendatio Bekkeri. αἰτίους — γε-
 γεννημένους libri MSS. et Steph.

67, 3. αὐτῷ] αὐτῷ Steph.

69, 4. εἵνεκεν] οὐνεκεν Steph.

ἐκεῖνος δ' ἐν ταῖς αὐτοῦ πολιταῖς οὐκ ἠθέλησεν εἰπεῖν
 ταῦθ' ἃ πρὸς τοὺς πολεμίους ἐμελλεν ἔρεῖν, ὅμως ἐπε-
 τρέφατε αὐτῷ πατρίδα καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ ὑμᾶς
 70 αὐτούς. ὁ δὲ ὢν μὲν ὑπέσχετο οὐδὲν ἔπραξεν, οὕτω δὲ
 ἐνετεθύμητο ὥς χρηὴ μικρὰν καὶ ἀσθενῆ γενέσθαι τὴν πό-
 λιν, ὥστε περὶ ὧν οὐδεὶς πάποτε οὔτε τῶν πολεμίων
 ἐμνήσθη οὔτε τῶν πολιτῶν ἤλπισε, ταῦθ' ὑμᾶς ἐπεισε πρῶ-
 ξαι, οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀναγκαζόμενος, ἀλλ' αὐτὸς
 ἐκείνους ἐπαγγελλόμενος τοῦ τε Πειραιῶς τὰ τεῖχη περι-
 λειν καὶ τὴν ὑπάρχουσαν πολιτείαν καταλῦσαι· εὐ εἰδὼς
 71 ὅτι, εἰ μὴ πασῶν τῶν ἐλλίδων ἀποστερηθήσεσθε, ταχέως
 αὐτοῦ τὴν τιμωρίαν κομειῖσθε. καὶ τὸ τελευταῖον,
 ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐ πρότερον εἶασε τὴν ἐκκλησίαν γε-
 νέσθαι, ἕως ὃ λεγόμενος ὑπ' ἐκείνου καιρὸς ἐπιμελῶς ὑπ'
 αὐτοῦ ἐτηρήθη καὶ μετεπέμψατο μὲν τὰς μετὰ Λυσάνδρου
 ναῦς ἐκ Σάμου, ἐπεδήμησε δὲ τὸ τῶν πολεμίων στρατό-
 72 πεδον. τότε δὲ τούτων ὑπαρχόντων, καὶ παρόντων Λυ-
 σάνδρου καὶ Φιλοχάρους καὶ Μελτιάδου, περὶ τῆς πο-
 λιτείας τὴν ἐκκλησίαν ἐποιοῦν, ἵνα μήτε δῆτωρ αὐτοῖς
 μὴδὲς ἐναντιοῖτο μήτε ἀπειλοῖτο ὑμεῖς τε μὴ τὰ τῇ πό-
 λει συμφέροντα ἔλοισθε, ἀλλὰ τὰ κείνοις δοκοῦντα ψη-
 73 φίσαισθε. ἀναστὰς δὲ Θηραμένης ἐκέλευσεν ὑμᾶς τριά-
 κοντα ἀνδράσιν ἐπιτρέφαι τὴν πόλιν, καὶ τῇ πολιτείᾳ
 χρῆσθαι ἣν Δρακοντίδης ἀπέφαινε· ὑμεῖς δ' ὅμως
 καὶ οὕτω διακείμενοι ἐθορυβεῖτε, ὥς οὐ ποιήσοντες ταῦ-
 τα. ἐγινώσκετε γάρ ὅτι περὶ δουλείας καὶ ἐλευθερίας ἐν
 74 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐκκλησιάζεσθε. Θηραμένης δὲ, ὃ ἄν-
 δρες δικασταί, (καὶ τούτων ὑμᾶς αὐτοὺς μάρτυρας 127
 παρέξομαι) εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῷ μέλοι τοῦ ὑμετέρου

69, 6. ἐπετρέφατε, ut conl. Steph. Cont. et Canter., in C. scriptum
 reperit Bekk. ἐπέμψατε Steph. cum reliquis codicibus.

70, 5. αὐτοῖς] Sic schedae Brul. Canter. Tayl. et Markl. αὐτοῖς li-
 bri MSS. et Steph.

6. Πειραιῶς] Πειραιῶς Steph.

72, 3. αὐτοῖς μὴδὲς] μὴδὲς αὐτοῖς C. Bekk.

73, 1. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

δορύβου, ἐπειδὴ πολλοὺς μὲν Ἀθηναίων εἰδείη τοὺς τὰ
 ὅμοια πράττοντας αὐτῷ, δοκοῦντα δὲ Λυσάνδρῳ καὶ
 Λακεδαιμονίοις λέγει. μετ' ἐκείνῳ δὲ Λύσανδρος ἀνα-
 σταῖς ἄλλα τε πολλὰ εἶπε καὶ ὅτι παρασπόνδους ὑμᾶς
 ἔχοι, καὶ ὅτι οὐ περὶ πολιτείας ὑμῖν ἔσται, ἀλλὰ περὶ
 σωτηρίας [ὁ λόγος], εἰ μὴ ποιήσαιθ' ἃ Θηραμένης κε-
 λεύοι. τῶν δ' ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἦσαν, 75
 γνόντες τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν ἀνάγκην, οἱ μὲν αὐ-
 τοῦ μένοντες ἡσύχῃαν εἶχον, οἱ δ' ὄχοντο ἀπιόντες,
 τοῦτο γοῦν σφίσιν αὐτοῖς συνειδότες, ὅτι οὐδὲν κακὸν
 τῇ πόλει ἐψηφίσαντο· ὀλλγοὶ δὲ τινες καὶ πονηροὶ καὶ
 κακῶς βουλευόμενοι τὰ προσταχθέντα ἐχειροτόνησαν. πα- 76
 ρηγγέλλετο γὰρ αὐτοῖς δέκα μὲν οὖς Θηραμένης ἀπέ-
 δεῖξε χειροτονῆσαι, δέκα δὲ οὖς οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἐφό-
 ροι κελεύοιεν, δέκα δ' ἐκ τῶν παρόντων· οὕτω γὰρ τὴν
 ὑμετέραν ἀσθένειαν ἐώρων καὶ τὴν αὐτῶν δύναμιν ἡπλ-
 σταντο, ὥστε πρότερον ἤδεσαν τὰ μέλλοντα ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ παραχθῆσθαι. ταῦτα δὲ οὐκ ἔμοι δεῖ πιστεῦ- 77
 σαι, ἀλλὰ ἐκείνῳ· πάντα γὰρ τὰ ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένα ἐν
 τῇ βουλῇ ἀπολογούμενος ἔλεγεν, ὄνειδίζων μὲν τοῖς φεύ-
 γουσιν, ὅτι δι' αὐτὸν κατέλθοιεν (φροντίζων δὲ τῶν
 Λακεδαιμονίων), ὄνειδίζων δὲ τοῖς τῆς πολιτείας μετέ-
 χουσιν, ὅτι πάντων τῶν πεπραγμένων τοῖς εἰρημένοις
 τρόποις ὑπ' ἐμοῦ αὐτὸς αἴτιος γεγεννημένος τοιούτων

74, 7. πολλὰ] πολλὰ τολμηρῶς Steph., sed optimi codd. omittunt adverbium.

9. ὁ λόγος om. Vind. Coisl. C. X. quare cum Bekk. et Bremio uncis inclusi.

ib. ποιήσαιθ'] Sic Reiskius de suo dedit: Bekk. e C. et X., ut videtur, ποιήσαισθ' Steph.

75, 3. εἶχον] ἦγον Steph.

76, 5. ὑμετέραν] Sic Reisk., correxit vulgatam ἡμετέραν et cum eo Brem. et Bekk., cuius codd. eandem praebere lectionem videntur.

77, 1. δεῖ] Hanc Reiskii emendationem C. videtur confirmare: δοκεῖ cum ceteris libris Steph.

4. φροντίζων] οὐδὲν φροντίζων codd. et Steph. Solus Laurentianus C. om. οὐδέν, cuius auctoritate expunctum est a Bekk. et Bremio.

τυγχάνοι, πολλὰς πίστεις αὐτοῖς ἔργῳ δεδοκῶς καὶ παρ' 78 ἐκείνων ὅρκους εἰληφώς. τοσούτων οὖν καὶ ἐτέρων κακῶν καὶ αἰσχυρῶν καὶ πάλαι καὶ νεωστὶ καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων αἰτίου γεγεννημένου τολμήσουσιν αὐτοὺς φίλους ὄντας ἀποφαίνειν, οὐχ ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθανόντος Θηραμένους, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ πονηρίας, καὶ δικαίως μὲν ἐν ὀλιγαρχίᾳ δίκην δόντος· (ἤδη γὰρ αὐτὴν κατέλυσε), δικαίως δ' ἂν ἐν δημοκρατίᾳ· δις γὰρ ὑμᾶς κατεδουλώσατο, τῶν μὲν παρόντων καταφρονῶν, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπιθυμῶν, καὶ τῷ καλλίστῳ ὀνόματι χρώμενος δεινотάτων ἔργων διδάσκαλος καταστάς.

79 Περὶ μὲν τολύην Θηραμένους ἱκανὰ μοι ἔστι τὰ κατηγορημένα· ἦκει δ' ὑμῖν ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ δεῖ συγγνώμην καὶ ἔλεον μὴ εἶναι ἐν ταῖς ὑμετέραις γνώμας, ἀλλὰ παρὰ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τουτουῖ συναρχόντων δίκην λαμβάνειν, μηδὲ μαχομένους μὲν κρείττους εἶναι τῶν πολεμίων, ψηφιοζομένους δὲ ἥττους τῶν 80 ἐχθρῶν. μηδ' ὧν φασὶ μέλλειν πράξειν πλείω χάριν αὐτοῖς ἴστε, ἢ ὧν ἐποίησαν ὀργίξασθε· μηδ' ἀποῦσι μὲν τοῖς τριάκοντα ἐπιβουλεύετε, παρόντας δ' ἀφῆτε· μηδὲ τῆς τύχης, ἢ τούτους παρέδωκε τῇ πόλει, κάκιον ὑμῖν 81 αὐτοῖς βοηθήσητε. κατηγορεῖτε δὲ Ἐρατοσθένους καὶ τῶν τουτουῦ φίλων, οἷς τὰς ἀπολογίας ἀνοίσει καὶ μεθ' ὧν αὐτῷ ταῦτα πέπρακται. ὁ μὲντοι ἄγων οὐκ ἐξ ἴσου τῇ πόλει καὶ Ἐρατοσθένει· οὗτος μὲν γὰρ κατήγορος καὶ δικαστὴς αὐτὸς ἦν τῶν γινομένων, ἡμεῖς δὲ νυνὶ εἰς

77, 8. τυγχάνει] τυγχάνει Steph.

ib. αὐτοῖς, ut Markl. et Sluit. coniecerant, e C. dederunt Bekk. et Brem. αὐτῷ Steph. cum reliquis MSS.

78, 1. τοσούτων οὖν] καὶ τοσούτων Steph.

3. αἰτίου γεγεννημένου] Ita conl. Reisk. nec aliter scriptum esse videtur in utroque Bekkeri codice. Ceteri libri et Steph. αἰτιοι γεγεννημένοι.

5. αὐτοῦ] αὐτῶν Steph.

79, 5. λαμβάνειν] λαβεῖν Steph.

ib. μὲν] Hac particula carent MSS. et Steph.: addita est e sched. Brul., suadentibus etiam Contio et Reiskio.

κατηγορίαν καὶ ἀπολογίαν καθέσταμεν. καίτοι οὗτοι μὲν⁸²
 τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ἀπέκτειναν ἀκρίτως, ὑμεῖς δὲ
 τοὺς ἀπολέσαντας τὴν πόλιν κατὰ τὸν νόμον ἀξιοῦτε
 κρίνειν, παρ' ὧν οὐδ' ἂν παρανόμως βουλόμενοι δίκην
 λαμβάνειν ἄξιον τῶν ἀδικημάτων ὧν τὴν πόλιν ἡδική-
 κασι λάβοιτε. τί γὰρ ἂν παθόντες δίκην τὴν ἄξιον εἴη-
 σαν τῶν ἔργων δεδωκότες; πότερον εἰ αὐτοὺς ἀποκτεῖ-⁸³
 νοιτε καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν, ἱκανὴν ἂν τοῦ φόνου δι-
 κην λάβοιμεν, ὧν οὗτοι πατέρας καὶ υἱεῖς καὶ ἀδελφοὺς
 ἀκρίτους ἀπέκτειναν; ἀλλὰ γὰρ εἰ τὰ χορήματα τὰ φα-
 νερά δημεύσετε, καλῶς ἂν ἔχοι ἢ τῇ πόλει, ἥς οὗτοι
 πολλὰ εἰλήφασιν, ἢ τοῖς ἰδιώταις, ὧν οἰκίας ἐξεπόρθη-
 σαν; ἐπειδὴ τοίνυν πάντα ποιοῦντες δίκην παρ' αὐτῶν⁸⁴
 οὐκ ἂν δύνασθε λαβεῖν, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ὑμῖν καὶ
 128 ἡντινοῦν ἀπολιπεῖν, ἥντινά τις βούλοιο παρὰ τούτων
 λαμβάνειν; πᾶν δ' ἂν μοι δοκῇ τολμῆσαι, ὅστις νυνὶ
 οὐχ' ἐτέρων ὄντων τῶν δικαστῶν, ἀλλ' αὐτῶν τῶν κα-
 κῶς πεπονθότων, ἥκει ἀπολογησόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς
 μάρτυρας τῆς τούτου πονηρίας. τοσοῦτον δ' ὑμῶν κα-
 ταπεφρόνηκεν ἢ ἐτέροις πεπίστευκεν. ὧν ἀμφοτέρων⁸⁵
 ἄξιον ἐπιμεληθῆναι, ἐνθυμουμένοις ὅτι οὐτ' ἂν ἐκεῖνα
 δύναιντο ποιεῖν μὴ ἐτέρων συμπραττόντων οὐτ' ἂν νῦν
 ἐπεχειρήσαν ἐλθεῖν, μὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν οἰόμενοι σωθῆ-
 σεσθαι, οἳ οὐ τούτοις ἤκουσι βοηθήσοντες, ἀλλὰ ἡγου-
 μενοι πολλὴν ἄδειαν σφίσιν ἔσεσθαι τῶν πεπραγμένων
 καὶ τοῦ λοιποῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται, εἰ τοὺς με-
 γίστων κακῶν αἰτίους λαβόντες ἀφῆσετε. Ἀλλὰ καὶ τῶν⁸⁶

82, 2. ἀπέκτειναν ἀκρίτως Bekk. et Brem. cum codice C. ἀκρίτως
 ἀπέκτειναν vulgo.

83, 1. ἀποκτείνετε] „Malim ἀποκτείναιτε.“ Bekk. in Add.

4. ἀκρίτους] Sic C.; veteri libri et Steph. ἀκρίτως.

5. δημεύσετε] δημεύσατε coniecturam Reiskii recepit Bekk.

84, 2. δύνασθε] Sic Bekk. et Bremi. δύνησθε MSS. et Steph.

7. τοσοῦτον δ' ὑμῶν] „Π. τοσοῦτον δὲ ὑμῶν.“ H, τοσοῦτόν γε
 ὑμῶν. Steph. in marg.

85, 4. ἐλθεῖν] Sic C. Idem coniectura erat assecutus Reiskius.
 ἐλεῖν cum reliquis codicibus Steph.

ξυνερούντων αὐτοῖς ἄξιον θανατάζειν, πότερον ὥς καλοὶ
 ἀγαθοὶ αἰτήσονται, τὴν αὐτῶν ἀρετὴν πλείονος ἄξιαν
 ἀποφαίνοντες τῆς πονηρίας· ἐβουλόμην μεντὰν αὐτοὺς
 οὕτω προθύμους εἶναι σώζειν τὴν πόλιν, ὥσπερ οὗτοι
 ἀπολλύναι· ἢ ὥς δεινοὶ λέγειν ἀπολορήσονται καὶ τὰ
 τούτων ἔργα πολλοῦ ἄξια ἀποφαυῶσιν; ἀλλ' οὐκ ὑπὲρ
 ὑμῶν οὐδεις αὐτῶν οὐδὲ τὰ δίκαια πώποτε ἐπεχείρησεν
 87 εἰπεῖν. Ἀλλὰ τοὺς μαρτυράς ἄξιον ἰδεῖν, οἳ τούτοις
 μαρτυροῦντες αὐτῶν κατηγοροῦσι, σφόδρα ἐπιλήσιμονας
 καὶ εὐήθεις νομίζοντες ὑμᾶς εἶναι, εἰ διὰ μὲν τοῦ ὑμέ-
 τερου πλήθους ἀδεῶς ἡγοῦνται τοὺς τριάκοντα σώσειν,
 διὰ δὲ Ἐρατοσθένην καὶ τοὺς συνάρχοντας αὐτοῦ δε-
 88 νόν ἦν καὶ τῶν τεθνεώτων ἐπ' ἐκφορὰν ἔλθειν. καίτοι
 οὗτοι μὲν σωθέντες πάλιν ἂν δύναιτο τὴν πόλιν ἀπο-
 λέσαι· ἐκείνοι δὲ, οὓς οὗτοι ἀπώλεσαν, τελευτήσαντες
 τὸν βίον πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας.
 οὐκοῦν δεινόν, εἰ τῶν μὲν ἀδίκως τεθνεώτων οἱ φίλοι
 συναπάλλυντο, αὐτοῖς δὲ τοῖς τὴν πόλιν ἀπολέσαντι
 ἐπ' ἐκφορὰν πολλοὶ ἤξουσιν, ὅποτε βοηθεῖν τοσοῦτοι

86, 2. ξυνερούντων] Sic cum Bekkero Reiskii conjecturam συνε-
 ρούντων mutavi, quum codd. C. et X. ξυνεργούντων prae-
 beant. συνερούντων Brem. συνεργούντων Steph.

ib. καλοὶ ἀγαθοὶ] Canteri emendatio optimo codice firmata.
 καλοὶ ἢ ἀγαθοὶ Steph.

4. τῆς πονηρίας] Bekkerus Marklando auctore τούτων inter-
 posuit, uncis tamen circumdatum.

6. ἀπολλύναι] Emendatio Marklandi. ἀποδοῦναι libri MSS. et
 Steph. προδοῦναι coni. Contius.

8. οὐδὲ] Ita de suo dedit Reisk., quem cum Augero, Bekk.
 et Bremio secutus sum. οὐτε plerique codd. et Steph.

87, 2. αὐτῶν] Sic pro vulgata αὐτῶν, quae in ed. Bekkeri Be-
 rolinensi errore typographico, opinor, relicta est, scri-
 bendum esse primus vidit Markl.

6. τεθνεώτων] τεθνεώτων Steph.

88, 1. καίτοι οὗτοι] Sic, ut suaserat Markl., tacite rescripsit Bekk.
 καὶ τοιοῦτοι Steph.

7. ἐπ' ἐκφορὰν] Sic Laurentianus, ceteri ἦπον ἐκφορὰν, uti
 in Stephaniana legitur.

ib. βοηθεῖν] Est emendatio Tylori, codice X., ut videtur,
 confirmata et a Reisk. Auger. Bekk. et Bremio recepta.
 βοηθεῖν vulgo. βοηθῆσαι cod. C.

παρασκευάζονται. καὶ μὲν δὴ πολὺ ῥᾶον ἡγοῦμαι εἶναι⁸⁹
 ὑπὲρ ὧν ὑμεῖς ἐπάσχετε ἀντειπεῖν, ἢ ὑπὲρ ὧν οὗτοι πα-
 ποιήκασιν ἀπολογήσασθαι. καίτοι λέγουσιν ὡς Ἑρατο-
 σθένει ἐλάχιστα τῶν τριάκοντα κακὰ εἴργασται, καὶ διὰ
 τοῦτο αὐτὸν ἀξιούσι σπαθῆναι. ὅτι δὲ τῶν ἄλλων Ἑλ-
 λήνων πλείοντα εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκεν, οὐκ οἴονται χρῆ-
 ναι αὐτὸν ἀπολέσθαι· ὑμεῖς δὲ δείξατε ἥντινα γνώμην⁹⁰
 ἔχετε περὶ τῶν πραγμάτων. εἰ μὲν γὰρ τούτου καταψη-
 φιεῖσθε, δῆλοι ἐσεσθε ὡς ὀργιζόμενοι τοῖς πεπραγμέ-
 νοις· εἰ δὲ ἀποψηφιεῖσθε, ὀφθῆσεσθε τῶν αὐτῶν ἔργων
 ἐπιδυμηταὶ τούτοις ὄντες, καὶ οὐχ ἔξετε λέγειν ὅτι τὰ
 ὑπὸ τῶν τριάκοντα προσταχθέντα ἐποιεῖτε. νυνὶ μὲν⁹¹
 γὰρ οὐδεὶς ὑμᾶς ἀναγκάζει παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώμην
 ἀποψηφίσεσθαι. ὥστε συμβουλευώ μὴ τούτων ἀποψη-
 φισαμένους ὑμῶν αὐτῶν καταψηφίσασθαι. μὴδ' οἴεσθε
 κρύβδην τὴν ψῆφον εἶναι· φανεράν γὰρ τῇ πόλει τὴν
 ὑμετέραν γνώμην ποιήσετε.

Βούλομαι δὲ ὀλίγα ἐκατέρους ἀναμνήσας καταβαλ-⁹²
 νειν, τοὺς τε ἐξ ἄστεος καὶ τοὺς ἐκ Πειραιῶς, ἵνα τὰς
 ὑμῖν διὰ τοῦτον γεγενημένας συμφορὰς παραδειγματὰ
 ἔχοντες τὴν ψῆφον φέριητε. καὶ πρῶτον μὲν ὅσοι ἐξ ἄ-
 στεύς ἐστε, σκέψασθε ὅτι ὑπὸ τούτων οὕτω σφόδρα ἤρ-
 χεσθε, ὥστε ἀδελφοῖς καὶ υἱέσι καὶ πόλταις ἡναγκάζε-
 σθε πολεμεῖν τοιοῦτον πόλεμον, ἐν ᾧ ἡττηθέντες μὲν
 τοῖς νικήσασιν τὸ ἴσον ἔχετε, νικήσαντες δ' ἂν τούτοις
 ἐδουλεύετε. καὶ τοὺς ἰδίους οἴκους οὗτοι μὲν ἂν ἐκ τῶν⁹³
 πραγμάτων μεγάλους ἐκτῆσαντο, ὑμεῖς δὲ διὰ τὸν πρὸς
 ἀλλήλους πόλεμον ἐλάττους ἔχετε· συνωφελεῖσθαι μὲν

89, 1. ῥᾶον]. Sic, ut in sched. Brul. legitur, con. Steph. et Cont.
 ῥᾶδιον codicum lectionem retinuit Steph.

2. ὑπὲρ] περὶ Steph.

91, 3. ἀποψηφίσεσθαι] „*Artius videtur*“ ψηφίσεσθαι.“ Bekk. in
 Add.

5. εἶναι om. Steph. et libri MSS. praeter Laurentianum.

92, 2. Πειραιῶς] Πειραιεύς Steph.

3. τοῦτον] τούτων Steph. et optimus cod. C.

8. et 93, 3. ἔχετε] εἴχετε Steph.

γὰρ ὑμᾶς οὐκ ἤξλου, συνδιαβάλλεσθαι δ' ἡνάγκαζον·
 εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόντες, ὥστε οὐ τῶν ἀγαθῶν
 κοινοῦμενοι πιστοὺς ὑμᾶς ἐκτῶντο, ἀλλὰ τῶν ὀνειδῶν
 94 μεταδιδόντες εὐνοὺς ᾤοντο εἶναι. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς νῦν
 ἐν τῷ θαρσάλῳ ὄντες, καθ' ὅσον δύνασθε, καὶ ὑπὲρ
 ὑμῶν αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκ Πειραιῶς τιμωρήσασθε,
 ἐνθυμηθέντες μὲν ὅτι ὑπὸ τούτων πονηροτάτων ὄντων¹²⁹
 ἤρχεσθε, ἐνθυμηθέντες δὲ ὅτι μετ' ἀνδρῶν νῦν ἀρίστων
 πολιτεύεσθε καὶ τοῖς πολεμοῖς μάχεσθε καὶ περὶ τῆς πό-
 λεως βουλευέσθε, ἀναμνησθέντες δὲ τῶν ἐπικούρων, οὓς
 οὗτοι φύλακας τῆς σφετέρας ἀρχῆς καὶ τῆς ὑμετέρας
 95 δουλείας εἰς τὴν ἀκρόπολιν κατέστησαν· καὶ πρὸς ὑμᾶς
 μὲν ἔτι πολλῶν ὄντων εἰπεῖν τοσαῦτα λέγω. ὅσοι δ' ἐκ
 Πειραιῶς ἐστέ, πρῶτον μὲν τῶν ὅπλων ἀναμνήσθητε,
 ὅτι πολλὰς μάχας ἐν τῇ ἀλλοτριᾷ μαχεσάμενοι οὐχ ὑπὸ
 τῶν πολεμίων, ἀλλ' ὑπὸ τούτων εἰρήνης οὔσης ἀφηρε-
 θητε τὰ ὅπλα, ἔπειθ' ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πό-
 λεως, ἦν ὑμῖν οἱ πατέρες παρέδοσαν, φεύγοντας δὲ
 96 ὑμᾶς ἐκ τῶν πόλεων ἐξητοῦντο. ἀνθ' ὧν ὀργίσθητε μὲν
 ὥσπερ οὗ· ἐφεύγετε, ἀναμνήσθητε δὲ καὶ τῶν ἄλλων κα-
 κῶν, ἃ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν· οἱ τοὺς μὲν ἐκ τῆς ἀγο-
 ρᾶς, τοὺς δ' ἐκ τῶν ἱερῶν συναρπάζοντες βιαιῶς ἀπέ-
 κτειναν, τοὺς δὲ ἀπὸ τέκνων καὶ γονέων καὶ γυναικῶν
 ἀφείλοντες φονέας αὐτῶν ἡνάγκασαν γενέσθαι καὶ οὐ-
 δὲ ταφῆς τῆς νομιζομένης εἶδαν τυχεῖν, ἡγούμενοι τὴν
 αὐτῶν ἀρχὴν βεβαιότεραν εἶναι τῆς παρὰ τῶν θεῶν τι-

94, 3. et 95, 3. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph.

4. πονηροτάτων] Sic conl. Reisk. pro πονηροτέρων, quod libri MSS. et Steph. exhibent.

8. σφετέρας est emendatio Marklandi, ὑμετέρας codd. omnes et Steph.

95, 8. ἐξητοῦντο] Ita dedi de conl. Stephani, qui in sua editione tamen reliquit, quod MSS. praebeant, ἐξητοῦντο. Eandem emendationem etiam Contius proposuit.

96, 4. ἀπέκτειναν] Sic Reisk. Bekk. Brém. ἀπέκτανον Ald. Steph. Auger. ἀπέκτεινον vel ἀπέκτεινον libri MSS.

6. ἀφείλοντες dedi auctore Reiskio: ἀφελόντες Steph. codices secutus.

μορίας. ὅσοι δὲ τὸν θάνατον διέφυγον, πολλαχοῦ κιν-97
 δυνεύσαντες καὶ εἰς πολλὰς πόλεις πλανηθέντες καὶ παν-
 ταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι, ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων,
 οἱ μὲν ἐν πολέμῳ τῇ πατρίδι τοὺς παῖδας καταλιπόν-
 τες, οἱ δ' ἐν ξένῃ γῇ, πολλῶν ἐναντιουμένων ἤλθετε εἰς
 τὸν Πειραιᾶ. πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων κινδύνων ὑπαρ-
 ξάντων ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι τοὺς μὲν ἡλευθερώσα-
 τε, τοὺς δ' εἰς τὴν πατρίδα κατηγάγετε. εἰ δὲ ἐδυστυ-98
 χήσατε καὶ τούτων ἡμάρτετε, αὐτοὶ μὲν ἂν δειδότες
 ἐφεύγετε, μὴ πάθῃτε τοιαῦτα ὅλα καὶ πρότερον, καὶ οὗτ'
 ἂν ἰερά οὔτε βωμοὶ ὑμᾶς ἀδικουμένους διὰ τοὺς τού-
 των τρόπους ὠφέλησαν, ἃ καὶ τοῖς ἀδικούσι σωτήρια
 γίνεται· οἱ δὲ παῖδες ὑμῶν, ὅσοι μὲν ἐνθάδε ἦσαν, ὑπὸ
 τούτων ἂν ὑβρίζοντο, οἱ δ' ἐπὶ ξένης μικρῶν ἂν ἔνεκα
 συμβολαίων ἐδούλευον ἐρημίας τῶν ἐπικουρησόντων. Ἄλ-99
 λά γὰρ οὐ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι βούλομαι λέγειν, τὰ
 πραχθέντα ὑπὸ τούτων οὐ δυνάμενος εἰπεῖν· οὐδὲ γὰρ
 ἐνὸς κατηγοροῦ οὐδὲ δυοῖν ἔργον ἐστίν, ἀλλὰ πολλῶν.
 ὅμως δὲ τῆς ἐμῆς προθυμίας οὐδὲν ἐλλέλειπται ὑπὲρ
 τῶν ἰερῶν, ἃ οὗτοι τὰ μὲν ἀπέδοντο, τὰ δ' εἰσιόντες
 ἐμίμνον, ὑπὲρ τε τῆς πόλεως, ἣν μικρὰν ἐποιοῦν,
 ὑπὲρ τε τῶν νεωρίων, ἃ καθεῖλον, καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνε-
 ώτων, οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐκαμῦναι οὐκ ἡδύνα-
 σθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. οἶμαι δ' αὐτοὺς ἡμῶν τε100
 ἀκροᾶσθαι καὶ ὑμᾶς εἶσεσθαι τὴν ψῆφον φέροντας,
 ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἀποψηφίσθησθε, αὐτῶν
 θάνατον καταψηφιεῖσθαι, ὅσοι δ' ἂν παρὰ τούτων δι-
 κην λάβωσιν, ὑπὲρ αὐτῶν τιμωρίας πεποιημένους.

Παύσομαι κατηγορῶν. ἀκηκόατε, ἰωράκατε, πε-
 πόνθατε, ἔχετε. δικάζετε.

98, 5. σωτήρια] Ante Reiskium σωτηρία scribebatur.

99, 5. οὐδὲν om. codd. et Steph., addidi Cantero suasore.

100, 1. ἡμῶν] Sic de suo scripsit Auger., quem Bekk. et Brem.
 secuti sunt, ὑμῶν vulgo.

2. τὴν ψῆφον] τοὺς τὴν ψῆφον Steph.

XIII.

Λ Υ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΑΓΟΡΑΤΟΥ ΕΝΔΕΙΞΕΩΣ.

1 **Π**ροσθήκει μὲν, ὧς ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ὑμῖν τιμωρεῖν ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἀπέθανον εὐνοιοὶ ὄντες τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, προσθήκει δὲ καὶ μοι οὐχ ἥκιστα· κηδεστὴς γάρ μοι ἦν Διονυσόδωρος καὶ ἀνεψιός. τυγχάνει οὖν ἐμοὶ ἡ αὐτὴ ἔχθρα πρὸς Ἀγόρατον τουτονὶ καὶ τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ ὑπάρχουσα· ἔπραξε γὰρ οὗτος τοιαῦτα, δι' ἃ ὑπ' ἐμοῦ νυνὶ εἰκότως μισεῖται ὑπὸ τε ὑμῶν, ἂν θεὸς θέλῃ, δικαίως τιμωρηθήσεται. Διονυσόδωρον¹³⁰ γὰρ τὸν κηδεστὴν τὸν ἐμὸν καὶ ἑτέρους πολλοὺς, ὧν δὴ τὰ ὀνόματα ἀκούσεσθε, ἄνδρας ὄντας ἀγαθοὺς περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἀπέκτεινε, μηνυτὴς κατ' ἐκείνων γενόμενος. ποιήσας δὲ ταῦτα ἐμὲ μὲν ἰδίᾳ καὶ ἑκάστον τῶν προσηκόντων μεγάλη ἐξημίωσε, τὴν δὲ πόλιν κοινῇ πᾶσαν τοιούτων ἀνδρῶν ἀποστέρησας οὐ μικρὰ, ὥς ἐγὼ νομίζω, ἔβλαψεν. ἐγὼ οὖν, ἄνδρες δικασταί, δίκαιον καὶ ὀσιον ἡγοῦμαι εἶναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὑμῖν ἅπασιν τιμωρεῖσθαι καθ' ὅσον ἑκάστος δύνатаι· καὶ ποιούσι ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων ἄμεινον ἂν γίνεσθαι. δεῖ δ' ὑμᾶς, ὧς ἄνδρες

1, 5. ἐμοὶ Bekk. μοι vulg.

2, 4. ἀπέκτεινε] ἀπέκτεινε Ald. et Steph.

Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων ἀπάντων ἀκούσαι, ἵν' 4
εἰδῇτε πρῶτον μὲν, ὃ τρόπον ὑμῖν ἡ δημοκρατία καταλύθη
καὶ ὑφ' οὗτου, ἔπειτα, ὃ τρόπον οἱ ἄνδρες ὑπ' Ἀγοράτου
ἀπέθανον, καὶ δὴ ὃ τι ἀποθνήσκειν μέλλοντες ἐπέσκη-
ψαν· ἅπαντες γὰρ τὰῦτα ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἡδίων καὶ
ὀδυνώτερον Ἀγοράτου τουτουὶ καταψηφίσαισθε. ὅθεν οὖν
ἡμεῖς τε ῥᾶστα διδάξαμεν καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντε-
θεν ὑμῖν ἄρξομαι διηγείσθαι. Ἐπειδὴ γάρ. αἱ νῆες αἰς
ὑμέτεραι διεφθάρησαν καὶ τὰ πράγματα ἐν τῇ πόλει
ἀσθενέστερα ἐγενήντο, οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον αἶ τε
νῆες αἱ Λακεδαιμονίων ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἀφικνοῦνται καὶ
ἅμα λόγοι πρὸς Λακεδαιμονίους περὶ τῆς εἰρήνης ἐγί-
νοντο. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τούτῳ οἱ βουλόμενοι νεώτερα
πράγματα ἐν τῇ πόλει γίνεσθαι ἐπεβούλευον, νομίζου-
τες ἀλλήλιστον καιρὸν εἰληφέναι καὶ μάλιστα ἐν τῷ τότε
χρόνῳ τὰ πράγματα ὥς αὐτοὶ ἡβούλουντο καταστήσα-
σθαι. ἡγοῦντο δὲ οὐδὲν ἄλλο σφίσιν ἐμποδῶν εἶναι ἢ 7
τοὺς τοῦ δήμου προσετηκότας καὶ τοὺς στρατηγοῦντας
καὶ ταξιαρχοῦντας. τούτους οὖν ἐβούλουντο ἀμωσγέπως
ἐκποδῶν ποιήσασθαι, ἵνα ῥαδίως ἂ βούλοιντο διαπρατ-
τοίμτο. πρῶτον μὲν οὖν Κλεοφῶντι ἐπέθεντο ἐκ τρό-
που τοιούτου. ὅτε γὰρ ἡ πρώτη ἐκκλησία περὶ τῆς εἰ- 8
ρήνης ἐγίνετο, καὶ οἱ παρὰ Λακεδαιμονίων ἦγοντες ἔλε-
γον ἐφ' οἷς ἔτοιμοι εἶεν τὴν εἰρήνην ποιεῖσθαι Λακε-
δαιμόνιοι, εἰ κατασκαφὴ τῶν τειχῶν τῶν μακρῶν ἐπὶ
δέκα στάδια ἐκατέρου, τότε ὑμεῖς τε, ὧς ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, οὐκ ἠνέσχεσθε ἀκούσαντες περὶ τῶν τειχῶν τῆς
κατασκαφῆς, Κλεοφῶν τε ὑπὲρ ὑμῶν πάντων ἀναστὰς
ἀντεῖπεν ὥς οὐδενὶ τρόπον οἷόν τε εἶη ποιεῖν ταῦτα. με- 9
τὰ δὲ ταῦτα Θηραμένης, ἐπιβουλεύων τῷ πλήθει τῷ

4, 4. δὴ ὃ τι] Sic conl. Markl. pro vulg. διότι.

5, 8. ἐγενήντο] ἐγενήντο Steph.

5. ἐγίνοντο] ἐγίνοντο Steph.

7, 8. ἀμωσγέπως, uti coniecerant Markl. et Tayl., praebuerunt
Vind. [C. X.] Brulart. et Augeri cod. B. ἄλλως γέ πως
Steph.

ὑμέτερον, ἀναστὰς λέγει ὅτι, ἐὰν αὐτόν ἔλθῃς περὶ τῆς
 εἰρήνης πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ποιήσῃς, ὥστε μῆτε
 τῶν τειχῶν διελεῖν μῆτε ἄλλο τὴν πόλιν ἐλαττώσαι μη-
 δέν· οἷοιτο δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν παρὰ Λακεδαιμο-
 10νίων τῇ πόλει εὐρήσασθαι. πεισθέντες δὲ ὑμεῖς εἰσελθὲς
 ἐκεῖνον πρεσβευτὴν αὐτοκράτορα, ὃν τῷ προτέρῳ ἔτι
 στρατηγὸν χειροτονηθέντα ἀπεδοκιμάσατε, οὐ νομίζοντες
 11εὐνουν εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμέτερον. ἐκεῖνος μὲν οὖν
 ἔλθων εἰς Λακεδαίμονα ἔμεινεν ἐκεῖ πολὺν χρόνον, κα-
 ταλιπῶν ὑμᾶς πολιορκουμένους· εἰδὼς τὸ ὑμέτερον πλῆ-
 θος ἐν ἀπορίᾳ ἐχόμενον καὶ διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰ
 κακὰ τοὺς πολλοὺς τῶν ἐπιτηθειῶν ἐνδεεῖς ὄντας· νομί-
 12ζων, εἰ διαθείη ὑμᾶς ἀπόρων, ὥσπερ διέθηκεν, ἀσμέ-
 12τως ὅποιαντινούν ἐθελῆσαι ἂν εἰρήνην ποιήσασθαι. οἱ
 δ' ἐνθάδε ὑπομένοντες καὶ ἐπιβουλεύοντες καταλύσαι τὴν
 δημοκρατίαν εἰς ἀγῶνα Κλεοφῶντα καθιστάσκει, πρόφα-
 σιν μὲν ὅτι οὐκ ἦλθεν εἰς τὰ ὅπλα ἀναπανσόμενος, τὸ
 δ' ἀληθὲς ὅτι ἀντείπεν ὑπὲρ ὅμων μὴ καθαιρεῖν τὰ τεί-
 χη. ἐκείνῳ μὲν οὖν δικαστήριον παρασκευάσαντες καὶ
 εἰσελθόντες οἱ βουλόμενοι ὀλιγαρχίαν καταστήσασθαι ἀπέ-
 13κτειναν ἐν τῇ προφάσει ταύτῃ. Θηραμένης δὲ ὕστερον
 ἀφικνεῖται ἐκ Λακεδαίμονος· προσιόντες δ' αὐτῷ τῶν
 τε στρατηγῶν τινὲς καὶ τῶν ταξιαρχῶν, ὧν ἦν Στρομ-
 βιλίδης καὶ Διονυσόδωρος, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν πολι-
 131 τῶν εὐνοοῦντες ὑμῖν (ὥς γ' ἐδήλωσαν ὕστερον), ἡγα-
 νάκουν σφόδρα. ἦλθε γὰρ φέρων εἰρήνην τοιαύτην, ἣν

9, 4. ποιήσῃς] Non ausus sum hanc Coisl. Vind. C. X. Aldinae et Stephanianae lectionem mutare. Cf. Orat. IV, § 18. ὥς οὐδὲν εἰς τοῦτον προνοηθῆναι. Xenoph. Cyrop. II, 4, 15. ἀκούω γὰρ ὅτι καὶ συνθηρεντάς τινας τῶν παίδων σοὶ γενέσθαι αὐτοῦ. Reisig. Enarr. Oed. Col. p. LXXIV. Herm. ad Vig. p. 900. — Steph. in marg. „II. ποιήσῃ.“ Ἡ παρῶ-
 κει τὸ ὅτι μετὰ τὸ λέγει. eumque secuti ποιήσῃ scripse-
 runt Reisk. Auger. Bekk. et Brem.

11, 2. ἔμεινεν] ἔμεινεν Steph.

13, 3. στρατηγῶν] Sic conl. Markl. pro στρατιωτῶν, ut scriptum legitur in codd. et Stephaniana.

ib. ταξιαρχῶν] ταξιαρχῶν Steph. et Brem.

ἡμεῖς ἔργῳ μαθόντες ἔγνωμεν· πολλοὺς γὰρ τῶν πολι-
τῶν καὶ ἀγαθοὺς ἀπώλεσαμεν καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τριά-
κοντα ἐξηλάθημεν. ἦν γὰρ ἀντὶ μὲν τοῦ ἐπὶ δέκα στά-14
δια τῶν μακρῶν τειχῶν διελεῖν ὅλα τὰ μακρὰ τεῖχη δια-
σκάψαι, ἀντὶ δὲ τοῦ ἄλλο τι ἀγαθὸν τῇ πόλει εὐρεῖσθαι
τάς τε ναῦς παραδοῦναι τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τὸ πε-
ρὶ τὸν Πειραιᾶ τεῖχος περιελεῖν. ὁρῶντες δὲ οὗτοι ρί15
ἄνδρες ὀνόματι μὲν εἰρήνην λεγομένην, τῷ δ' ἔργῳ τὴν
δημοκρατίαν καταλυομένην, οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέφαι ταῦ-
τα γενέσθαι· οὐκ ἔλεοῦντες, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ
τεῖχη, εἰ πέσειται, οὐδὲ κηδόμενοι τῶν νηῶν, εἰ Λακε-
δαιμονίοις παραδοθήσονται, (οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς τούτων
πλεῖον ἢ ὑμῶν ἐκάστω προσῆκεν), ἀλλ' αἰσθόμενοι ἐκ16
τοῦ τρόπου τούτου τὸ ὑμέτερον πλήθος καταλυθησόμε-
νον, οὐδ' (ὥς φασί τινες) οὐκ ἐπιθυμοῦντες εἰρήνην
γίγνεσθαι, ἀλλὰ βουλόμενοι βελτίῳ ταύτης εἰρήνῃ τῇ
δῆμῳ τῶν Ἀθηναίων ποιήσασθαι. ἐνόμιζον δὲ δυνήσε-
σθαι· καὶ ἔπραξαν ἂν ταῦτα, εἰ μὴ ὑπ' Ἀγοράτου του-
τουὶ ἀπώλοντο. γνοῦς δὲ ταῦτα Θηραμένης καὶ οἱ ἄλ17
λοι οἱ ἐπιβουλεύοντες ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες οἱ καλύδουσι
τὸν δῆμον καταλυθῆναι καὶ ἐναντιώδονται περὶ τῆς ἐλευ-
θερίας, εἴλοντο, πρὶν τὴν ἐκκλησίαν τὴν περὶ τῆς εἰρή-
νης γενέσθαι, τούτους πρῶτον εἰς διαβολὰς καὶ κινδύ-
νους καταστήσαι, ἵνα μηδεὶς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ ὑμετέρου
πλήθους ἀντιλέγῃ. ἐπιβουλὴν οὖν τοιαύτην ἐπιβουλεύ-18
ουσι. πείθουσι γὰρ Ἀγόρατον τουτουὶ μηνυτὴν κατὰ
τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων γενέσθαι, οὐ ξυνει-

14, 2. διασκάψαι] „Immo κατασκάψαι.“ Bekk.

15, 8. ἐπιτρέφαι] „II. ἐπιτρέφειν.“ Steph. in marg.

16, 4. εἰρήνην] εἰρήνης Ald. et Steph. Primus Contius hoc vi-
tium correxuit.

17, 5. τούτους] Est emendatio Marklandi et Taylori: τούτων libri
MSS. et Steph.

6. ἐκεῖ] ἐκεῖνων Steph.

7. ἀντιλέγῃ] Retinui cum Bremio hanc lectionem vulgatam,
quam tuetur optimus cod. C. — ἀντιλέγοι Bekk. ex Goid.
Vind. Bessar. et X.

δότα ἐκείνοις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδέν· (οὐ γὰρ δή-
κου ἐκεῖνοι οὕτως ἀνόητοι ἦσαν καὶ ἄφιλοι, ὥστε περὶ
τηλικούτων ἂν πραγμάτων πράττοντες Ἀγόρατον ὥς πι-
στόν καὶ εὖνον, δούλον καὶ ἐκ δούλων ὄντα, παρεκά-
λεσαν·) ἀλλ' ἐδόκει αὐτοῖς οὗτος ἐπιτήδειος εἶναι μηνυ-
19 τῆς. ἐβούλοντο οὖν ἄκουτα δοκεῖν αὐτόν καὶ μὴ ἐκόν-
τα μηνύειν, ὅπως πιστότερα ὑμῖν ὑποφαίνοιτο. ὥς δὲ
ἐκὼν ἐμήνυσε, καὶ ὑμᾶς οἶμαι ἐκ τῶν πεπραγμένων αἰ-
σθήσεσθαι. ἐκπέμπουσι γὰρ εἰς τὴν βουλὴν τὴν πρὸ τῶν
τριάκοντα βουλευούσων Θεόκριτον τὸν τοῦ Ἐλαφοσί-
πτου καλούμενον· ὁ δὲ Θεόκριτος οὗτος ἐταῖρος ἦν τῷ
20 Ἀγοράτῳ καὶ ἐπιτήδειος. ἡ δὲ βουλὴ ἡ πρὸ τῶν τριά-
κοντα βουλευούσων διέφθαρτο καὶ ὀλιγαρχίας ἐπεθύμει,
ὥς ἴσῃ, μάλιστα. τεκμήριον δέ· οἱ γὰρ πολλοὶ ἐξ ἐκεί-
νης τῆς βουλῆς τὴν ὑστέραν βουλὴν τὴν ἐπὶ τῶν τριά-
κοντα ἐβούλευον. τοῦ δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω ὑμῖν; ἵν'
εἰδῆτε ὅτι τὰ ψηφίσματα τὰ ἐξ ἐκείνης τῆς βουλῆς οὐκ
ἐκ' εὐνοίας τῇ ὑμετέρᾳ, ἀλλ' ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου
τοῦ ὑμετέρου ἅπαντα ἐλέγγο, καὶ ὥς τοιοῦτοῖς οὖσιν
21 αὐτοῖς τὸν νοῦν προσέχητε. εἰσελθὼν δὲ εἰς ταύτην τὴν
βουλὴν ἐν ἀπορρόγητι Θεόκριτος μηνύει ὅτι συλλέγονται
τινες ἐναντιωσόμενοι τοῖς τότε καθισταμένοις πράγμασι.
τὰ μὲν οὖν ὀνόματα οὐκ ἔφη αὐτῶν ἕρῃν καθ' ἑκάστον·

19, 2. ὑποφαίνονται] ἀποφαίνονται mavult Bekk.

4. πρὸ] πρὸς Ald. et Steph.

20, 1. ἡ πρὸ] πρὸς, omisso articulo, Ald. et Steph. Articulum de suo addidit Reisk., in C. reperisse videtur Bekk.

4. ὑστέραν] Sic Taylorus vulgatam librorum lectionem ὑμετέραν emendavit.

ib. τὴν ἐπὶ] Articulum de suo addidit Reisk.

6. ψηφίσματα τὰ ἐξ] Articulum, quem om. MSS. et Steph., auctoritate Bekkeri cum Bremio inserui.

ib. οὐκ ἐκ'] Recepi hanc coniecturam, propositam a me Commentat. crit. p. 9., pro vulg. οὐκέτι.

8. οὖσιν] οὐκ οὖσιν Vind. [Coisl.] X. Ald. Steph. Auger. Οὐκ delendum esse primus vidit Markl. et quum reapse a C. absit, non dubitavi cum Bekk. et Bremio expungere.

9. προσέχητε] προσέχετε Steph. ἤσαν ante h. v. cum Reiskio addidit Bekk. μὴ προσέχητε Laurentianus.

δρακὺς τε γὰρ ὀρωμοκέναι τοὺς αὐτοὺς ἐκείνους, καὶ εἶναι ἐτέρους οὐ ἐροῦσι τὰ ὀνόματα, αὐτοὺς δὲ οὐκ ἂν ποτε ποιῆσαι ταῦτα. καίτοι εἰ μὴ ἐκ παρασκευῆς ἐμῇ-22 νύετο, πῶς οὐκ ἂν ἠνάγκασεν ἡ βουλή εἰσεῖν τὰ ὀνόματα θεόκριτον καὶ μὴ ἀνώνυμον τὴν μήνυσιν ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσατο.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη, κατέρ-23 χονται ἐπὶ τὸν Ἀγόρατον εἰς τὸν Πειραιᾶ οἱ αἰρεθέντες τῶν βουλευτῶν, καὶ περιτυχόντες αὐτῷ ἐν ἀγορᾷ ἐξήτουν ἄγειν. παραγενόμενος δὲ Νικίας καὶ Νικομένης καὶ ἄλλοι τινὲς, ὀρῶντες τὰ πράγματα οὐχ ὅλα βέλ-132τιστα ἐν τῇ πόλει ὄντα, ἄγειν μὲν τὸν Ἀγόρατον οὐκ ἔφασαν προήσεσθαι, ἀφηροῦντο δὲ καὶ ἡγγυᾶντο καὶ ἀμολόγουν παρῆξιν εἰς τὴν βουλὴν. γραφάμενοι δὲ οἱ 24 βουλευταὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγυωμένων καὶ ἀκολούτων, ἀπίοντες ὥχοντο εἰς τὸ ἄστυ. ὁ δὲ Ἀγόρατος καὶ οἱ ἐγγυηταὶ καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βῶμον Μουνυχιασιν· ἐπειδὴ δὲ ἐκάθισαν, ἰβουλεύοντο εἰ χρὴ ποιεῖν. ἰδόναι οὖν

22, 3. ποιήσασθαι;] Post h. v. in Aldina legitur: λίσκει πολὺ. item in editione Steph. notae longioris lacunae appositae sunt. In Coisl. et Bessar. (et vero etiam in Vind. C. X., ut videtur) nullum lacunae signum est. Reisk. in *Variet. lect.* legendum esse statuit: ποιήσασθαι; νυνὶ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσατο. ΨΗΦΙΣΜΑ. ἐπ. et sic dederunt Auger, Bekk. et Brem. In Laurentiano revera additus reperitur titulus ΨΗΦ., qui vulgo omittebatur.

4. νυνὶ δὲ] δὲ om. Steph.

ib. ἐψηφίσατο] Sic coni. Reisk. ψηφίσατο C. ψηφίσαστε Vind. et Augeri cod. B. ψηφίσαστε Coisl. X. Bessar. itaq. Steph. ψηφίσασθαι Steph.

5. ΨΗΦ. vid. ad vers. 3.

23, 2. αἰρεθέντες] Sic coni. Reisk. διαιεθέντες libri MSS. et Steph.

4. παραγενόμενος] παραγενόμενος Steph.

7. προήσεσθαι]. Haec Contii et Reiskii est emendatio, confirmata, ut videtur, codice C. προσήσεσθαι cum ceteris libris Steph.

24, 3. εἰς τὸ ἄστυ] Articulum interposui, quia eum C. et Vindob. habent, om. ceteri codd. Steph. Bekk. et Brem.

5. ἐκάθισαν] C. Bekk. Brem.: idem Schottus coniectura erat assecutus pro vulg. ἐκίνησαν.

τοῖς ἐγγυηταῖς καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἐκποδῶν ποιήσαι
 25 τὸν Ἀγόρατον ὡς τάχιστα. καὶ παρορμίσαντες δύο πλοῖα
 Μουνυχίαςιν ἐδίοντο αὐτοῦ παντὶ τρόπῳ ἀπελθεῖν Ἀθή-
 νηθεν, καὶ αὐτοὶ ἔφασαν συνεκπευσεῖσθαι, ἕως τὰ
 πρᾶγματα κατασταλῇ, λέγοντες ὅτι, εἰ κομισθῇ εἰς τὴν
 βουλὴν, βασιανιζόμενος ἴσως ἀναγκασθήσεται ὀνόματα
 εἰπεῖν Ἀθηναίων ὧν ἂν ὑποβάλλωσιν οἱ βουλόμενοι κα-
 26 κόν τι ἐν τῇ πόλει ἐργάζεσθαι. ταῦτα ἐκείνων δεομέ-
 νων καὶ παρασκευασάντων πλοῖα καὶ αὐτῶν ἐτοίμων ὄν-
 των συνεκπεῖν, οὐκ ἠθέλησε πείθεσθαι αὐτοῖς Ἀγόρα-
 τος οὗτος. καίτοι, ὦ Ἀγόρατε, εἰ μὴ τί σοι ἦν παρε-
 σκευασμένον καὶ ἐπίστευες μηδὲν κακὸν πείθεσθαι, πῶς
 οὐκ ἂν ὄχον καὶ πλοίων παρεσκευασμένον καὶ τῶν ἐγ-
 γυητῶν ἐτοίμων ὄντων σοι συνεκπεῖν; ἔτι γὰρ οἷόν τί
 27 σοι ἦν καὶ ρῦκω ἢ βουλῇ σου ἐκράτει. ἀλλὰ μὲν δὴ
 οὐκ ὁμοιά γε σοι καὶ ἐκείνοις ὑπῆρχε. πρῶτον μὲν γε
 Ἀθηναῖοι ἦσαν, ὥστε οὐκ ἐδεδίδεσαν βασιανισθῆναι. ἔπει-
 τα πατρίδα σφετέραν αὐτῶν καταλιπόντες ἐτοιμοὶ ἦσαν
 συνεκπεῖν μετὰ σοῦ, ἡγησάμενοι ταῦτα μᾶλλον λυσιτε-
 λεῖν ἢ τῶν πολιτῶν πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ὑπὸ σοῦ ἀδ-
 κως ἀπολέσθαι. σοὶ δὲ πρῶτον μὲν κίνδυνος ἦν βασι-
 ανισθῆναι ὑπομείναντι, ἔπειτα οὐ πατρίδα ἂν σαντοῦ
 28 ἀπέλιπες· ὥστ' ἐκ παντὸς τρόπου σοὶ μᾶλλον ἢ ἐκείνοις
 ἐκπεῦσαι συνέφερεν, εἰ μὴ τι ἦν ὃ ἐπίστευες. γυνὴ δὲ
 ἄκων μὲν προσποιῇ, ἐκὼν δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς Ἀθη-
 ναίων ἀπέκτεινας. ὧς δὲ παρεσκευάσθη ἅπαντα, ἃ ἐγὼ

24, 6. ποιῆσαι] Malim ποιήσασθαι. Cf. § 7. et 43.

25, 1. παρορμίσαντες] παρορμήσαντες Steph., sed in marg. „Π. παρορμίσαντες.“

6. ὑποβάλλωσιν] ὑποβάλλωσιν Steph.

26, 8. ἦν. om. Steph.

27, 5. μετὰ σοῦ] μετὰ σου Steph. item vers. 6. ὑπὸ σου.

28, 1. ἢ ἐκείνοις ἐκπεῦσαι] ἐκπεῦσαι ἢ ἐκείνοις Bekk. cum Lau-
 rentiano.

4. ὧς δὲ] Ita conl. Markl. et Taylor. ὥστε Steph. cum codici-
 bus.

λέγω, καὶ μάρτυρες εἰσι καὶ αὐτὸ τὸ ψήφισμα σου τὸ
τῆς βουλῆς καταμαρτυρήσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐψηφίσθη καὶ ἡλ-29
θον οἱ ἐκ τῆς βουλῆς Μουνυχίαζε, ἐκὼν ἀνέστη Ἀγόρα-
τος ἀπὸ τοῦ βωμοῦ· καίτοι νῦν γε βία φησὶν ἀφαιρε-
θῆναι. ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν βουλὴν ἐκομίσθησαν, ἀπογρά-30
φει Ἀγόρατος πρῶτον μὲν τῶν αὐτοῦ ἐγγνητῶν τὰ ὀνό-
ματα, ἔπειτα τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων, ἔπειτα
δὲ καὶ ἄλλων τινῶν πολιτῶν. ἡ δὲ ἀρχὴ αὐτῇ τοῦ παν-
τός κακοῦ ἐγένετο. ὥς δὲ ἀπέγραψε τὰ ὀνόματα, οἶμαι
μὲν καὶ αὐτὸν ὁμολογήσειν· εἰ δὲ μὴ, ἐκ' αὐτοφώρῳ
ἐγὼ αὐτὸν ἐξελέγξω. ἀποκρίναι δὴ μοι.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

Ἐβούλοντο τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἔτι πλειό-31
νων αὐτὸν τὰ ὀνόματα ἀπογράψαι· οὕτω σφόδρα ἐξόρω-
το ἡ βουλὴ κακὸν τι ἐργάζεσθαι αὐτὸν, ὥστ' οὐκ ἐδόκει
αὐτοῖς ἅπαντα τάληθ' πῶ κατηγορηκέναι. τούτους μὲν
οὖν ἅπαντας ἐκὼν ἀπογράφει, οὐδεμιᾶς αὐτῷ ἀνάγκης
οὔσης. μετὰ τοῦτο προσαπογράφει ἑτέρους τῶν πολι-
τῶν. ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία Μουνυχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ32
ἐλίγμετο, οὕτω σφόδρα τινὲς ἐπεμελοῦντο ὅπως καὶ ἐν
τῷ δήμῳ περὶ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων μήνυ-
σις γένοιτο, (περὶ δὲ τῶν ἄλλων ἀπέχρη ἐν τῇ βουλῇ
μήνυσις ἢ γεγενήμενη), ὥστε καὶ ἐκεῖ παράγουσιν εἰς

28, 5. σου τὸ] Sic de suo dedit Reisk., sequentibus Augero, Bekk.
et Bremio. οὕτω vulgō. τοῦτο, quod coniecerant Taylor.
et Markl., in C. repertum est.

30, 1. ἐκομίσθησαν] Sic Steph. et omnes, ut videtur, codices:
nisi forte quod coniecit Markl. ἐκομίσθη in C. et X. legi-
tur; tacite enim sic scripsit Bekk.

8. ΕΡΩΤΗΣΙΣ om. Steph. et codd. praeter C.

31, 2. αὐτόν] Sic Tayl. correxit librorum MSS. et Steph. lectio-
nem αὐτοί.

3. αὐτόν, ὥστ'] Sic e Laurentiano cum Bekk. et Bremio pro
vulg. αὐτός δ' dedi.

τὸν δῆμον. καὶ μοι ἀποκρίναι, ὃ Ἀγόρατε· οὐ γὰρ οἶμαί σε ἔξαρκον γενέσθαι ἂ ἐναντίον Ἀθηναίων ἀπάντων ἐπολήσας.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ.

33 Ὁμολογεῖ μὲν καὶ αὐτὸς, ὅμως δὲ καὶ τὰ ψήφισματα ὑμῖν τοῦ δήμου ἀναγνώσεται.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὅτι μὲν ἀπέγραψεν Ἀγόρατος οὗτοσι τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τὰ ἐν τῇ δῆμῳ, καὶ ἔστι φονεὺς ἐκείνων, σχεδόν τι οἶμαι ὑμᾶς ἐπίστασθαι· ὥς τοίνυν ἀπάντων τῶν κακῶν αἷτιος τῇ πόλει ἐγένετο καὶ οὐδ' ὑφ' ἐνὸς αὐτὸν πρόσηκει ἐλκεῖσθαι, ἐγὼ οἶμαι ὑμῖν ἐν κεφαλαίοις ἀποδείξειν. ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνοι συλληφθέντες ἐδόθησαν, τότε καὶ ὁ Λύσαν-138
δρος εἰς τοὺς λιμένας τοὺς ὑμετέρους εἰσέπλευσε καὶ αἱ νῆες αἱ ὑμέτεραι Λακεδαιμονίοις παρεδόθησαν καὶ τὰ τέλη κατεσκάφη καὶ οἱ τριάκοντα κατέστησαν καὶ τοιοῦ-
35 τόν δεινὸν τῇ πόλει ἐγένετο. ἐπειδὴ τοίνυν οἱ τριάκοντα κατεστάθησαν, εὐθέως κρίσιν τοῖς ἀνδράσι τοῖσις ἐποιοῦν ἐν τῇ βουλῇ· ὁ δὲ δῆμος ἐν τῇ δικαστηρίῳ ἐν διαχιλίοις ἐψηφίσατο. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

36 Εἰ μὲν οὖν ἐν τῇ δικαστηρίῳ ἐκρίνοντο, ῥαδίως ἂν ἐσφόντο· ἅπαντες γὰρ ἤδη ἐγνωκότες ἦτε, οὐ ἦν κακοῦ ἢ πόλις, ἐν ᾗ οὐδὲν ἔτι ὠφελεῖν ἐδύνασθε· νῦν δ' εἰς τὴν βουλήν αὐτοὺς τὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα εἰσάγουσιν. ἡ, δὲ κρίσις τοιαύτη ἐγένετο, οἷαν καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐπίστασθε.
37 οἱ μὲν γὰρ τριάκοντα ἐκάθηντο ἐπὶ τῶν βάθρων, οὗ τῶν οἱ πρυτάνεις καθέζονται· δύο δὲ τράπεζαι ἐν τῷ πρόσθεν

32, 6. οὐ γὰρ] ἀλλ' Steph. et libri MSS. excepto Laurentiano, quem secutus sum.

8. ΕΡΩΤΗΣΙΣ] Hunc titulum solus C. exhibet.

34, 5. κατεσκάφη] Sic primus Reisk. correxit vitiosam codicum et Steph. scripturam κατεσκάφησαν. Cum eodem viro docto καὶ ante οἱ τριάκοντα addidi.

36, 5. ἐγένετο] ἐγένετο Steph.

τῶν τριάκοντα ἐκείσθην· τὴν δὲ ψῆφον οὐκ εἰς καθ-
 ἡκους, ἀλλὰ φανεράν ἐπὶ τὰς τραπέζας ταύτας ἔδει τίθε-
 σθαι, τὴν μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην, τὴν δὲ καθαιρουῦσαν ἐπὶ
 τὴν ὑστέραν· ὥστ' ἐκ τίνος τρόπου ἔμελλέ τις αὐτῶν σω-
 θήσεσθαι; ἐνὶ δὲ λόγῳ, ὅσοι εἰς τὸ βουλευτήριον ἐπὶ τῶν³⁸
 τριάκοντα εἰσῆλθον κριθησόμενοι, ἀπάντων θάνατος κα-
 τεγνώσκειτο· καὶ οὐδενὸς ἀπεψηφίσαντο πλὴν Ἀγοράτου
 τούτου· τοῦτον δὲ ἀφείσαν ὥς εὐεργέτην ὄντα· ἵνα δὲ
 εἰδῆτε ὥς πολλοὶ ὑπὸ τούτου τεθνῶσι, βούλομαι ὑμῖν τὰ
 ὀνόματα αὐτῶν ἀναγνῶναι.

ONOMATA.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, θάνατος αὐτῶν³⁹
 κατεγνώσθη καὶ ἔδει αὐτοὺς ἀποθνήσκειν, μεταπέμπονται
 εἰς τὸ δεσμοκτήριον ὁ μὲν ἀδελφὴν, ὁ δὲ μητέρα, ὁ δὲ γυ-
 ναῖκα, ὁ δ' ἢ τις ἦν ἐκάστῳ αὐτῶν προσήκουσα, ἵνα τὰ
 ὕδατα ἀσπασάμενοι τοὺς αὐτῶν οὕτω τῶν βλον τελευτή-
 σαιαν. καὶ δὴ καὶ Διονυσόδωρος μεταπέμπεται τὴν ἀδελ-⁴⁰
 φὴν τὴν ἐμὴν εἰς τὸ δεσμοκτήριον γυναῖκα ἑαυτοῦ οὖσαν.
 πυθομένη δ' ἐκείνη ἀφικνεῖται μέλαν τε ἱμάτιον ἡμφιεσμέ-
 νη, ὥς εἰκὸς ἦν ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τοιαύτῃ συμφορᾷ κε-
 χρημένῳ. ἐναντίον δὲ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐμῆς Διονυσόδω-⁴¹
 ρος τὰ τε οἰκεῖα τὰ αὐτοῦ διέθετο ὅπως αὐτῷ ἐδόκει, καὶ
 περὶ Ἀγοράτου τούτου ἔλεγεν ὅτι αἷτιος ἦν τοῦ θανάτου,

37, 5. τὴν μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην, τὴν δὲ καθαιρουῦσαν ἐπὶ τὴν ὑστέ-
 ραν] Sic C. Bekk. Brem. τὴν μὲν καθαιρουῦσαν, ἐπὶ τὴν
 ὑστέραν· τὴν δὲ σώζουσαν, ἐπὶ τὴν προτέραν vulgo; verba
 tamen τὴν δὲ σώζ. ἐπὶ τὴν προτ. non solum C. et X. sed
 etiam Vind. et Coisl. omittunt.

38, 7. ONOMATA] Hunc titulum, qui vulgo deest, Augerus ex
 Markl. et Reiskii coniectura, Bekk. et Brem. auctoritate
 codicis Laurentiani addiderunt. Contius adscripsit: ὀνό-
 ματα τῶν ὑπὸ τῶν τριάκοντα καταγνώσθεντων.

39, 1. αὐτῶν κατεγνώσθη] κατεγνώσθη αὐτῶν Bekk. cum C.

3. ἀδελφὴν] Sic pro vulg. ἀδελφόν de suo dedit Reisk., quem
 secuti sunt Auger. Bekk. et Brem.; Laurentiano, ut vide-
 tur, confirmante hanc correptionem.

4. ἢ τις] εἴ τις Steph.

10, 3. μέλαν τε] „II. μέλαν γε.“ Steph. in marg.

11, 2. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ Bekk. e C.

καὶ ἐπέσκηπτεν ἐμοὶ καὶ Λιονυσίῳ τούτῳ, τῷ ἀδελφῷ τῷ αὐτοῦ, καὶ τοῖς φίλοις πᾶσι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀγόρα-
 42τον· καὶ τῇ γυναικὶ τῇ αὐτοῦ ἐπέσκηπτε, νομίζων αὐτὴν
 κνεῖν ἐξ αὐτοῦ, ἐὰν γένηται αὐτῇ παιδίον, φράζειν τῷ γε-
 νομένῳ ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ
 κελεύειν τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς φονεῖα ὄντα. ὥς οὖν
 ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας τούτων παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Οὗτοι μὲν τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπ' Ἀγο-
 ράτου ἀπογραφέντες ἀπέθανον· ἐπεὶ δὲ τούτους ἐκπο-
 δὼν ἐποιήσαντο οἱ τριάκοντα, σχεδὸν οἶμαι ὑμᾶς ἐπὶ
 στασθαι ὡς πολλὰ καὶ δεινὰ μετὰ ταῦτα τῇ πόλει ἐγέ-
 νετο· ὃν οὗτος ἀπάντων αἰτιὸς ἐστίν, ἀποκτείνων ἐκεί-
 νους. ἀνιῶμαι μὲν αὖν ὑπομιμνήσκων τὰς γεγενημένας
 44συμφορὰς τῇ πόλει, ἀνάγκη δ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες δικασταί,
 ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ἵν' εἰδῆτε ὡς σφόδρα ὑμῖν ἐλείν
 προσήκει Ἀγόρατον. ἴστε μὲν γὰρ τοὺς ἐκ Σαλαμῖνος
 τῶν πολιτῶν κομισθέντας, οἳ οἱ ἦσαν καὶ ὄσοι, καὶ οἳ
 ὀλέθρῳ ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἀπώλοντο. ἴστε δὲ τοὺς ἐκ
 Ἐλευσίνος, ὡς πολλοὶ ταύτῃ τῇ συμφορᾷ ἐχρήσαντο·
 μέμνησθε δὲ καὶ τοὺς ἐνθάδε διὰ τὰς ἰδίας ἐχθρας ἀπα-
 45γομένους εἰς τὸ δεσμοτήριον· οἳ οὐδὲν κακὸν τὴν πόλιν
 ποιήσαντες ἠναγκάζοντο αἰσχίστῳ καὶ ἀκλειεστάτῳ ὀλέ-
 θρῳ ἀπόλλυσθαι, οἳ μὲν γονέας σφετέρους αὐτῶν πρε-
 σβύτας καταλιπόντες, οἳ ἥλπιζον ὑπὸ τῶν σφετέρων αὐ-
 τῶν παίδων γηροτροφηθέντες, ἐπειδὴ τελευτήσαιεν τὸν
 βίον, ταφῆσεσθαι, οἳ δὲ ἀδελφὰς ἀνεκδότους, οἳ δὲ
 46παῖδας μικροὺς πολλῆς ἔτι θεραπείας δεομένους· οὗς,
 ὧ ἄνδρες δικασταί, πόλιν τινὰ οἴεσθε γνώμην περὶ τοῦ
 του ἔχειν, ἢ πόλιν τινὰ ἂν ψῆφον θίσεσθαι, εἰ ἐκ' ἐκεί-

42, 2. κνεῖν] Sic C. κνεῖν Steph. Bekk. et Brem. cum ceteris codd.
 44, 2. ἐλείν] „γφ. μὴ ἐλείν.“ Steph. in marg. et corr. X.; οὗς
 ἐλείν de suo dedit Reisk. Ironiam autem h. l. Lynce
 orationem esse recte iam Augerus vidit: nec aliter statuit
 Brem.

νοις γέναιτο, ἀποστειρηθέντας διὰ τοῦτον τῶν ἡδίστων;
 ἐι δὲ τὰ τέλῃ ὥς κατεσκάφη καὶ αἱ νῆες τοῖς πολεμίοις
 παρεδόθησαν καὶ τὰ νεώρια καθηρόεθῃ καὶ Λακεδαιμό-
 νιοι τὴν ἀκρόπολιν ὑμῶν εἶχον καὶ ἡ δύναμις ἅπασα
 τῆς πόλεως παρελύθη, ὥστε μὴδὲν διαφέρειν τῆς ἐλαχί-
 στης πόλεως τὴν πόλιν. πρὸς δὲ τοῦτοις τὰς ἰδίας οὐ-47
 σίας ἀπωλέσαστε· καὶ τὸ τελευταῖον συλλήβδην ἅπαντες
 ὑπὸ τῶν τριάκοντα ἐκ τῆς πατρίδος ἐξηλάθητε. ταῦτα
 ἐκείνοι οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες αἰσθόμενοι οὐκ ἔφασαν ἐπιτρέ-
 φαι τὴν εἰρήνην, ὃ ἄνδρες δικασταί, ποιήσασθαι· οὐς48
 οὐ, Ἀγόρατε, βουλομένους ἀγαθόν τι πρᾶξαι τῇ πόλει
 ἀπέκτεινας, μὴνύσας αὐτοὺς τῇ βουλῇ ἐπιβουλεύειν τῷ
 πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, καὶ αἷτιος εἰ ἀπάντων τῇ πόλει
 τῶν κακῶν τῶν γεγενημένων. νῦν οὖν μνησθέντες καὶ
 τῶν ἰδίων ἕκαστος δυστυχημάτων καὶ τῶν κοινῶν τῆς
 πόλεως τιμωρεῖσθε τὸν αἷτιον τούτων.

Θανμάζω δ' ἔγωγε, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὃ τί ποτε49
 τομήσει πρὸς ὑμᾶς ἀπολογεῖσθαι· δεῖ γὰρ αὐτὸν ἀπο-
 δεῖξαι ὥς οὐ κατεμήνυσε τῶν ἀνδρῶν τούτων οὐδ' αἷ-
 τιος αὐτοῖς ἔστί τοῦ θανάτου, ὅπερ οὐκ ἂν ἰδύναιτο
 οὐδέποτε ἀποδεῖξαι. πρῶτον μὲν γὰρ τὰ ψηφίσματα50
 αὐτοῦ τὰ ἐκ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου καταμαρτυρεῖ,
 διαβρῆδην ἀγορεύοντα περὶ ὧν Ἀγόρατος κατεῖρκεν·
 ἔπειτα ἡ κρισις, ἣν ἐκρίθη ἐπὶ τῶν τριάκοντα καὶ ἀφελ-

46, 4. γένοίτο] Sic Markl. et Tayl. correxerunt vulgatam γένοντο.
 ib. τοῦτον] τούτων Steph.

6. τὰ νεώρια] Articulum, quem de suo addiderat Reisk., au-
 ctoritate codicis C. cum Bekk. et Bremio inserui.

7. ὑμῶν] ἡμῶν Steph.

47, 1. τὰς ἰδίας οὐσίας] Quam vox οὐσίας a Vind. (teste Altero),
 C. et X. absit, suspicor Lysiam scripsisse τὰ ἰδία.

48, 2. βουλομένους] βουλόμενος Steph. et MSS. praeter X. et Vin-
 dob. (si Alterum sequimur).

8. τῇ βουλῇ] Ita conl. Reisk. τῇ πόλει MSS. et Steph.

49, 4. εἰς οὐκ ἂν] Sic C. Bekk. Brem. ὃ οὐκ ἂν Vind. Angeri
 cod. B. Reisk. Auger. nec aliter conl. Taylor. ὃ τι ἂν Bru-
 lart. καὶ X. Ald. et Steph.

δη, διαρρήδην λέγει, Διότι, φησιν, ἔδοξε τάληθ' εἰσαγεῖλαι. καὶ μοι ἀνάγνωθι.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΓΝΩΣΙΣ. ΓΡΑΦΑΙ.

- 51 Ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀπέγραψεν, οὐδενὶ τρόπῳ δύναντ' ἂν ἀποδείξαι· δεῖ τοίνυν αὐτὸν ὡς δικαίως ἐμήνους ταῦτα ἀποφαίνειν, ὁρῶν αὐτοὺς πονηρὰ καὶ οὐκ ἐπιτηδεια τῷ δήμῳ τῷ ὑμετέρῳ πράττοντας. οἶμαι δ' οὐδ' ἂν τοῦτον αὐτὸν ἐπιχειρῆσαι ἀποδεικνύναι. οὐ γὰρ δήπου, εἴ τι κακὸν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων εἰργάσαντο, οἱ τριάκοντα, δεδιότες μὴ καταλυθείη ὁ δῆμος, τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν· ἀλλ' ἔβλομαι πολὺ τούναντιον τούτῳ. Ἀλλ' ὥς φησὶ ἄκων τοσαῦτα κακὰ ἐργάσασθαι. ἐγὼ δ' οὐκ οἶμαι, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ἐάν τις ὑμᾶς ὥς μάλιστα ἄκων μεγάλα κακὰ ἐργάσθαι, ὧν μὴ οἷόν τε γενέσθαι ἐστὶν ὑπερβολὴν, οὐ τούτου ἕνεκα οὐ δεῖν ὑμᾶς ἀμύνεσθαι. εἴτα δι καὶ ἐκείνων μεμνησθαι, ὅτι ἐξήν Ἀγοράτῳ τούτῳ, πρὶν εἰς τὴν βουλὴν κομισθῆναι, ὅτ' ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐκάθητο Μουνυχίᾳσι, σωθῆναι· καὶ γὰρ πλοῖα παρεσκευάσθαι καὶ ἑξοὶ ἐγγυητὰ ἑτοιμοὶ ἦσαν συναπιέναι. καίτοι εἰ ἐκείνους ἐκείθου καὶ ἡθέλησας ἐκπλεῦσαι μετ' ἐκείνων, οὐτ' ἂν

50, 6. καὶ μοι ἀνάγνωθι] Absunt haec verba a Stephaniana et Aldina.

7. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ] Sic, ut Marklando auctore Reisk. et Auger. dederunt, e C., ut videtur, Bekk. et Brem. scripserunt. Plerique codd. titulos plane omittunt. ΨΗΦΙΣΜΑ Ald. et Steph.

ιβ. ΓΝΩΣΙΣ, quod vulgo deest, e C. receperunt Bekk. et Brem. sed hic post ΓΡΑΦΑΙ posuit.

51, 4. οἶμαι δ' οὐδ' ἂν τοῦτον] δ' om. Steph., in marg. „II. οἶμαι δ' οὐδ' ἂν τοῦτο.“

7. καταλυθείη] Sic cum Bekkero et Bremio correxi librorum MSS. et Steph. lectionem καταλυθείσαν.

9. τοί'ον] Bekk. de con. dedit τοῦτον.

52, 4. ὑπερβολὴν] ὑπερβολή Steph., in marg. „II. ὑπερβολήν.“ quam correctionem C., ut videtur, firmavit.

6. ἐκείνων] ἐκείνο Steph.

9. οἱ ἐγγυηταί] Articulum, qui in libris MSS. et Steph. edit. deest, Marklandi auctoritate addidi.

ἐκὼν οὕτως ἄκων τοσοῦτους Ἀθηναίους ἀπέκτεινας· νῦν δὲ πείσθεις ὅφ' ὦν τότε ἐπέσθης; εἰ τῶν στρατηγῶν καὶ τῶν ταξιάρχων τὰ ὀνόματα μόνον εἰποῖς, μέγα τι φρον παρ' αὐτῶν διαπραΰνασθαι. οὐκ οὖν τούτου ἕνεκα δεῖ σε παρ' ἡμῶν συγγνώμης τινὸς τυχεῖν, ἐπεὶ οὐδὲ ἐκείνοι παρὰ σοῦ οὐδεμιᾶς ἔτυχον, οὓς σὺ ἀπέκτεινας. καὶ Ἰππίας μὲν ὁ Θάσιος καὶ Ξενοφῶν ὁ Ἰκαριεύς, οἱ 54 ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ τούτῳ ὑπὸ τῆς βουλῆς μετεπέμφθησαν, οὗτοι μὲν ἀπέθανον, ὁ μὲν στραβλωθεὶς, Ξενοφῶν, ὁ δὲ Ἰππίας . . . , θιάτι οὐκ ἄξιοι ἐδόκουν τοῖς τριάκοντα σωτηρίας εἶναι, (οὐδένα γὰρ Ἀθηναίων ἀπώλλυσαν). Ἀγοράτος δὲ ἀφελθῆ, διότι ἐδόκει ἐκείνοις τὰ ἥδιστα πεποιηκέναι.

Ἀκούω δ' αὐτὸν καὶ εἰς Μενέστρατον ἀναφέρειν τι 55 περὶ τῶν γραφῶν τούτων. τὸ δὲ τοῦ Μενέστράτου πρᾶγμα τοιοῦτον ἐγένετο. ὁ Μενέστρατος οὗτος ἀπεγράφη 35 ὑπὸ τοῦ Ἀγοράτου καὶ συλληφθεὶς ἐδέδετο. Ἀγνόωρος δ' ἦν Ἀμφιτροπαιεύς, δημότης τοῦ Μενέστράτου, Κριτίου κηδεστῆς τοῦ τῶν τριάκοντα· οὗτος οὖν, ὅτε ἡ ἐκκλησία Μοιωνυχίας ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγένετο, ἅμα μὲν βουλόμενος τὸν Μενέστρατον σωθῆναι, ἅμα δὲ ὡς πλείστους ἀπογραφέντας ἀπολέσθαι, παράγει αὐτὸν εἰς τὸν δῆμον, καὶ εὐρίσκονται αὐτῷ κατὰ τὸ ψήφισμα τουτὶ ἄδειαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγένετο, μηνύει ὁ Με-56 νέστρατος καὶ προβαπογράφει ἐτέρους τῶν πολιτῶν. τοῦ-

53, 5. ταξιάρχων] ταξιαρχῶν Steph.

54, 1. Ἰκαριεύς] Sic conl. Palmer. Καριεύς MSS. et Steph.

4. Ἰππίας . . . , διότι] Sic C. Ἰππίας οὕτω, διότι ceteri codd. et Steph.

ib. οὐκ ἄξιοι] οὐκ ἂν ἄξιοι Ald. et Steph.

55, 7. Μοιωνυχίας] ἐν Μοῦνυχίας Steph. cum nonnullis codicibus.

ib. ἐγένετο] ἐγένετο Steph.

10. εὐρίσκονται est coniectura Reiskii, quam cum Auger. Bekk. et Bremio recepi pro vulgata εὐρίσκων τε.

11. ΨΗΦΙΣΜΑ om. Steph.

τον μέντοι οἱ μὲν τριάκοντα ἀφείδαν ὥσπερ Ἀγόρατον τουτουῖ, δόξαντα ἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι· ὑμεῖς δὲ πολλῶ χρόνῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς ἀνδροφόνον ὄντα, θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι, τῷ δήμῳ παρέδοτε, 57 καὶ ἀπετυμπανίσθη. καίτοι εἰ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἥ που Ἀγόρατός γε δικαίως ἀποθανεῖται· ὅς γε τὸν τε Μενεστράτον ἀπογράψας αἴτιος ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καὶ τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογραφείοις τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς 58 τοιαύτην ἀνάγκην ἐκείνον καταστήσας; Ἀνόμοιος δὲ μοι δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ Χολλίδῃ, ὅς ἐγγρηγῆς τοτε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας Μουννηλασιν ἔτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γε ἐπ' ἐκείνον εἶναι ἐσώθης καὶ οὐτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλεσας οὐτ' ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης. 59 νῦν δὲ καὶ τὸν σωτήρα τὸν σαντοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι, καὶ ἀπέγραψας καὶ ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγρηγῆς. τοῦτον μέντοι ὡς οὐ καλῶς Ἀθηναῖον ὄντα ἐβούλοντό τινες βασανισθῆναι καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπέθουσι ψηφίσασθαι.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

60 Μετὰ τοῦτο τοῖνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ πράττοντες τότε τὰ πράγματα ἐδέοντο αὐτοῦ κατεῖπιν καὶ σώζεσθαι καὶ μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ ἔσχατα παθεῖν· ὁ δὲ οὐκ ἔφη οὐδέποτε. οὕτω χρηστός ἦν καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, ὥστε εἴλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ κατεῖπιν καὶ ἀδίκως τινὰς ἀπολέσαι. ἐκεῖνος μὲν τοῖνυν καὶ ὑπὸ σοῦ

56, 6. δημίφ] Sic Schottus coní. δῆμφ MSS. et Steph.

57, 2. ὅς γε est coniectura Toupíi (ad Longin. 34. p. 211.). ὥπι Steph. cum codicibus.

58, 6. αὐτός σὺ] σὺ om. Steph. et Brem.

59, 1. νῦν δὲ] νυνὶ δὲ Bekk. et Brem. e cod. Laurentiano.

2. ἀπέγραψας] Bekk. et Brem. receperunt Reiskii coniecturam ἐπίγραφας: ego satius duxi vulgatam servare.

5. ψηφίσασθαι] ψηφίζεσθαι Steph. et Brem.

6. ΨΗΦΙΣΜΑ om. Steph.

ἀπολλύμενος τοιοῦτος ἐγένετο, καὶ Ξενοφῶν ὁ στρεβλωθεὶς καὶ Ἰκπίας ὁ Θάσιος· σὺ δ' οὐδὲν τοῖς ἀνδράσιν ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δὲ ὡς σὺ γε, ἂν ἐκείνοι ἀπόλωνται, μεθέξεις τῆς τότε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέγραφες καὶ ἀπέκτεινας Ἀθηναίων πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς. Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδειξάμενοι οἷων 62 ἀνδρῶν ὑπὸ Ἀγοράτου ἀπεστέρησθε. εἰ μὲν οὖν οὐ πολλοὶ ἦσαν, καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἠκούετε· νῦν δὲ συλλήβδην περὶ πάντων. οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες ὑμῖν πολλάκις μίλζω τὴν πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρατηγοῖς παρεδίδουσιν, οἱ δ' ἑτέρας μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαντες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες οὐδεπώποτε ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον. οἱ δ' αὐτῶν 63 περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὓς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν ὡμῶς καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἥ δὲ τύχη καὶ ὁ δαίμων περιεποίησε· φυγόντες γὰρ ἐνθύνδε καὶ οὐ συλληφθέντες οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κρίσιν, κατελθόντες ἀπὸ Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ὄντες. τούτους μέντοι τοιοῦτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς 64 μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς ἂν αὐτός; δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δούλων ἐστίν, ἃν εἰδῆτε ὅλος ὢν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. τούτῳ μὲν γὰρ πατήρ ἦν Εὐμάρης· ἐγένετο δὲ ὁ Εὐμάρης οὐ-

61, 2. Ξενοφῶν] ὁ Ξενοφῶν Steph.

5. τῆς τότε] Sic coní. Markl. τῆς τε MSS. et Steph.

ib. ἀπέγραφες] Sic auctoribus Marklando et Taylors correcti lectionem codicum et Stephani ἀπεγράφης.

62, 2. οὖν] Hanc particulam, quae vulgo deest quāvisq; addendam esse Contius et Sluiter. lectt. Andocc. p. 254. viderant, e C. cum Bekkero recepi. Bremius non idem fecit.

8. ὑφ'] οὐδ' ὑφ' Steph.

ib. αἰτίαν] τὴν αἰτίαν Steph.

63, 4. γὰρ] Cf. commentat. crit. p. 58.

64, 1. μέντοι] μὲν Steph. et Brem.

5. Εὐμάρης] Sic pro Εὐμαρῆς, uti hoc nomen in codd. scriptum exstat, scribendum esse primus vidit Steph., quem Reisk. ceterique editores secuti sunt. Mirum, Stephanum in sua editione falsam illam scripturam servasse.

τον μέντοι οἱ μὲν τριάκοντα ἀφείδαν ὡς περ Ἀγόρατον
 τουτονί, δοξάντα ἀληθῆ εἰσαγγεῖλαι· ὑμεῖς δὲ πολλῶ χρό-
 νῳ ὕστερον λαβόντες ἐν δικαστηρίῳ ὡς ἀνδροφόνον ὄντα,
 θάνατον δικαίως καταψηφισάμενοι, τῷ δημίῳ παρέδοτε,
 57 καὶ ἀπετυμπανίσθη. καίτοι εἰ ἐκεῖνος ἀπέθανεν, ἥ που
 Ἀγόρατός γε δικαίως ἀποθανεῖται· ὅς γε τὸν τε Μενέ-
 στρατον ἀπογράψας αἴτιος ἐκείνῳ ἐστὶ τοῦ θανάτου, καί
 τοῖς ὑπὸ Μενεστράτου ἀπογραφεῖσι τίς αἰτιώτερος ἢ ὁ εἰς
 58 τοιαύτην ἀνάγκην ἐκείνον καταστήσας; Ἀνόμοιος δέ μοι
 δοκεῖ Ἀριστοφάνει γενέσθαι τῷ Χολλίδῃ, ὅς ἐγγυητής
 τότε τούτου ἐγένετο καὶ τὰ πλοῖα παρασκευάσας Μουννη-
 σιν ἔτοιμος ἦν συνεκπλεῖν μετὰ τούτου. καὶ τό γε ἐπ' ἐκεί-
 νον εἶναι ἐσώθης καὶ οὐτ' ἂν Ἀθηναίων οὐδένα ἀπώλε-
 σας οὐτ' ἂν αὐτὸς σὺ εἰς τοιούτους κινδύνους κατέστης.
 59 νῦν δὲ καὶ τὸν σωτήρα τὸν σαντοῦ ἐτόλμησας ἀπογράψαι,
 καὶ ἀπέγραψας καὶ ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους ἐγγυητάς. τοῦ-
 τον μέντοι ὡς οὐ καλῶς Ἀθηναῖον ὄντα βεβούλοντό τινες
 βαδανισθῆναι καὶ τουτὶ τὸ ψήφισμα τὸν δῆμον ἀναπέ-
 θουσι ψηφίσασθαι.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

60 Μετὰ τοῦτο τοῖνυν προσιόντες τῷ Ἀριστοφάνει οἱ
 πρῶτοντες τότε τὰ πράγματα ἐδίδοντο αὐτοῦ κατεπιεῖν καὶ
 σῶζεσθαι καὶ μὴ κινδυνεύειν ἀγωνισάμενον τῆς ξενίας τὰ
 ἔσχατα παθεῖν· ὁ δὲ οὐκ ἔφη οὐδέποτε. οὕτω χρηστὸς ἦν
 καὶ περὶ τοὺς δεδεμένους καὶ περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθη-
 ναίων, ὥστε εἴλετο μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ κατεπιεῖν καὶ ἀδι-
 στικῶς τινὰς ἀπολέσθαι. ἐκεῖνος μὲν τοῖνυν καὶ ὑπὸ σοῦ

56, 6. δημίῳ] Sic Schottus conl. δῆμῳ MSS. et Steph.

57, 2. ὅς γε est coniectura Toupii (ad Longin. 34. p. 211.). ὅστις Steph. cum codicibus.

58, 6. αὐτὸς σὺ] σὺ om. Steph. et Brem.

59, 1. νῦν δὲ] νυνὶ δὲ Bekk. et Brem. e cod. Laurentiano.

2. ἀπέγραψας] Bekk. et Brem. receperunt Reiskii coniecturam ἐπέτριψας: ego satius duxi vulgatam servare.

5. ψηφίσασθαι] ψηφίζεσθαι Steph. et Brem.

6. ΨΗΦΙΣΜΑ om. Steph.

ἀπολλύμενος τοιουτοσὶ ἐγένετο, καὶ Ξενοφῶν ὁ στρεβλω-
θεις καὶ Ἰππίας ὁ Θάσιος· σὺ δ' οὐδὲν τοῖς ἀνδράσιν
ἐκείνοις συνειδώς, πεισθεὶς δὲ ὡς σὺ γε, ἂν ἐκείνοι ἀπό-
λωνται, μεθέξεις τῆς τότε πολιτείας καθισταμένης, ἀπέ-
γραφες καὶ ἀπέκτεινας Ἀθηναίων πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς.
Βούλομαι δ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδείξαι οἶον62
ἀνδρῶν ὑπὸ Ἀγοράτου ἀπειστέρησθε. εἰ μὲν οὖν οὐ πολ-
λοὶ ἦσαν, καθ' ἕκαστον ἂν περὶ αὐτῶν ἤκούετε· νῦν δὲ
συλληβδην περὶ πάντων. οἱ μὲν γὰρ στρατηγήσαντες
ὑμῖν πολλὰ κίς μελίσσω τὴν πόλιν τοῖς διαδεχομένοις στρα-
τηγοῖς παρεδίδουσιν, οἱ δ' ἐτέρως μεγάλας ἀρχὰς ἄρξαν-
τες καὶ τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες οὐδεπώποτε
ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχροῦν ἔσχον. οἱ δ' αὐτῶν63
περιγενόμενοι καὶ σωθέντες, οὕς οὗτος μὲν ἀπέκτεινεν
ἅμας καὶ θάνατος αὐτῶν κατεγνώσθη, ἣ δὲ τύχη καὶ
ὁ δαίμων περιεποίησε· φυγόντες γὰρ ἐνθύνδε καὶ οὐ
συλληφθέντες οὐδὲ ὑπομείναντες τὴν κλίσιν, κατελθόν-
τες ἀπὸ Φυλῆς τιμῶνται ὑφ' ὑμῶν ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ
ὄντες. τοὺτους μέντοι τοιούτους ὄντας Ἀγόρατος τοὺς64
μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ φυγάδας ἐντεῦθεν ἐποίησε, τίς
ᾧν αὐτός; δεῖ γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι δοῦλος καὶ ἐκ δού-
λων ἐστίν, ἵν' εἰδῇτε ὅλος ᾧν ὑμᾶς ἐλυμαίνετο. τοῦτω
μὲν γὰρ πατήρ ἦν Εὐμάρης· ἐγένετο δὲ ὁ Εὐμάρης οὐ-

61, 2. Ξενοφῶν] ὁ Ξενοφῶν Steph.

5. τῆς τότε] Sic conl. Markl. τῆς τε MSS. et Steph.

ib. ἀπέγραφες] Sic auctoribus Marklando et Taylora correxi
lectionem codicum et Stephani ἀπεγράφης.

62, 2. οὐδ' Hanc particulam, quae vulgo deest quāvis adden-
dam esse Contius et Sluiter. lectt. Andocc. p. 254. vide-
rant, e C. cum Bekkero recepi. Bremius non idem fecit.

8. ὑφ' οὐδ' ὑφ' Steph.

ib. αἰτίαν] τὴν αἰτίαν Steph.

63, 4. γὰρ] Cf. commentat. crit. p. 58.

64, 1. μέντοι] μὲν Steph. et Brem.

5. Εὐμάρης] Sic pro Εὐμαρῆς, uti hoc nomen in codd. scrip-
tum exstat, scribendum esse primus vidit Steph., quem
Reisk. ceterique editores secuti sunt. Mirum, Stephanum
in sua editione falsam illam scripturam servasse.

τος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους. καὶ μοι ἀνάβητε μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

65 Πολλὰ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅσα κακὰ καὶ αἰσχρὰ καὶ τούτῳ καὶ τοῖς τούτου ἀδελφοῖς ἐπιτετέδευται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον λέγειν. περὶ δὲ συκοφαντίας, ὅσας οὗτος ἢ δίκας ἰδίας συκοφαντῶν ἐδικάζετο ἢ γραφὰς [ὅσας] ἐγράφετο ἢ ἀπογραφὰς ἀπέγραφεν, οὐδὲν με δεῖ καθ' ἕκαστον λέγειν· συλλήβδην γὰρ ὑμεῖς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ συκοφαντίας αὐτοῦ κατέγνωτε, καὶ ὥφλησεν ὑμῖν μυρίας δρα-
136 χμάς, ὥστε τοῦτο μὲν ἱκανῶς ὑπὸ ὑμῶν ἀπάντων με-
66 μαρτύρηται. γυναῖκας τοίνυν τῶν πολιτῶν τοιοῦτος ὢν μοιχεύειν καὶ διαφθείρειν ἑλευθέρας ἐπεχείρησε, καὶ ἐλήφθη μοιχός· καὶ τούτου θάνατος ἡ ζημία ἐστίν. — ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μάρτυρας κάλει.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

67 Ἦσαν τοίνυν οὗτοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, τέτταρες ἀδελφοί. τούτων εἰς μὲν ὁ πρεσβύτερος ἐν Σικελίᾳ παρὰ φρουκτωρενόμενος τοῖς πολεμίοις ληφθεὶς ὑπὸ Λαμάχου ἀπετυμπανίσθη· ὁ δὲ ἔτερος εἰς Κόρινθον μὲν ἐν τευθενὶ ἀνδράποδον ἐξήγαγεν, ἐκεῖθεν δὲ παιδίσκην αὐτῆς ἐξαγαγὼν ἀλίσκεται, καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ δεδε-
68 μένος ἀπέθανε. τὸν δὲ τρίτον Φαινικπίδης ἐνθάδε λαποδύτην ἀπήγαγε· καὶ ὑμεῖς κτείναντες αὐτὸν ἐν τῷ δικαστηρίῳ καὶ καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον ἀποτυμπανί-

65, 1. Πολλὰ] πάντα conii. Iacoba. et Bekk. Cf. quae dixi de hoc loco in Commentat. crit. p. 5.

5. [ὅσας] Auctore Reiskio uncis inclusi; sine uncis exhibent cum Stephano Bekkerus et Bremi.

7. συκοφαντίας] συκοφαντίαν mavult Bekk.

9. τούτῳ] τούτῳ Steph. et codd. praeter X.

ib. ἱκανῶς est emendatio Bekkeri. κακῶς MSS. et Steph.

67, 6. αὐτῆς] αὐτοῦ Steph. et codd. excepto Laurentiano.

68, 1. Φαινικπίδης] Φαινικπίδην Steph.

ib. ἐνθάδε] ἐνθένδε libri MSS. et Steph.; correxi cum Marklando et Reiskio.

σαι παρέδοτε. ὥς δὲ ἀληθῆ λέγω, καὶ αὐτὸν οἶμαι ὁμολογήσειν τούτου καὶ μάρτυρας παρεξόμεθα.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πῶς οὖν οὐχ ἅπασι προσήκει ὑμῖν τούτου κατα-69
ψηφίζεσθαι; εἰ γὰρ τούτων ἕκαστος δι' ἐν ἀμάρτημα
θανάτου ἡξιώθη, ἥ που τούτου γε πολλὰ ἐξημαρτηκό-
τος καὶ δημοσίᾳ εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον
ὑμῶν, ὃν ἕκαστον ἀμαρτήματος ἐν τοῖς νόμοις θάνα-
τος ἡ ζημία ἐστὶ, δεῖ ὑμᾶς σφόδρα θάνατον αὐτοῦ κα-
ταψηφίσασθαι. Λέξει δὲ, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ ἔξα-70
πατήσαι ὑμᾶς παύσεται, ὥς ἐπὶ τῶν τετρακοσίων Φρυ-
νιχον ἀπέκτεινε· καὶ ἀντὶ τούτου φησὶν αὐτὸν Ἀθη-
ναῖον τὸν δῆμον ποιήσασθαι, ψευδόμενος, ὧς ἄνδρες δι-
κασταί· οὔτε γὰρ Φρυνίχον ἀπέκτεινεν οὔτε Ἀθηναῖον
αὐτὸν ὁ δῆμος ἐποιήσατο. Φρυνίχῳ γὰρ, ὧς ἄνδρες δι-71
κασταί, κοινῇ Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδάνιος καὶ Ἀπολ-
λόδωρος ὁ Μεγαρεὺς ἐπαβούλευσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέ-
την αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν
Φρυνίχον καὶ καταβάλλει πατάξας, ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος
οὐχ ἤψατο, ἀλλ' ἐν τούτῳ κραυγὴ γίνεται καὶ ὄχλοντο
φεύγοντες. Ἀγόρατος δὲ οὕτως οὔτε παρεκλήθη οὔτε
παρεγένετο οὔτε οἶδε τοῦ πράγματος οὐδέν. ὥς δὲ ἀλη-
θῆ λέγω, αὐτὸ ὑμῖν τὸ ψήφισμα δηλώσει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ὅτι μὲν οὐχ ἀπέκτεινε Φρυνίχον, ἔξ αὐτοῦ τοῦ72
ψηφίσματος δῆλον· οὐδαμοῦ γὰρ ἔστιν Ἀγόρατον Ἀθη-
ναῖον εἶναι, ὥσπερ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον·
καίτοι εἴπερ ἀπέκτεινε Φρυνίχον, ἔδει αὐτὸν ἐν τῇ αὐ-
τῇ στήλῃ, ἵνα περ Θρασύβουλον καὶ Ἀπολλόδωρον,

69, 3. ἥ που τούτου γε] Debetur haec emendatio Reiskio. ἐπὶ τοῦ
γε Steph. et codd. praeter Laurentianum, in quo est ἡ που
τοῦ γε.

70, 1. λέξει] λέγει Steph.

71, 6. ἀλλ' ἐν] Sic Cont. et cod. C. ἀλλὰ ceteri codd. et Steph.

7. Ἀγόρατος δὲ] Cum Marklando ita dedi pro vulg. Ἀγόρατός τε.

Ἀθηναῖον πεποιημένον . . . τὰ μέντοι ὀνόματα δια-
πράττονται σφῶν αὐτῶν, δόντες ἀργύριον τῷ ἑήτορι,
προσγραφῆναι εἰς τὴν στήλην ὡς εὐεργέτας ὄντας. καὶ
ὡς ἀληθῆ λέγω, τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐλέγξει.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

- 73 Οὕτω μέντοι οὗτος πολὺ ὑμῶν καταφρονεῖ, ὥστε
οὐκ ὦν Ἀθηναῖος καὶ ἐδίδαξε καὶ ἐξεκλήσιαζε καὶ γρα-
φὰς τὰς ἐξ ἀνθρώπων ἐγράφετο, ἐπιγραφόμενος Ἀνα-
γυράσιος εἶναι. ἔπειτα δὲ καὶ ἕτερον μέγα τεκμήριον,
ὡς οὐκ [ἄν] ἀπέκτεινε Φρύνιχον, δι' ὃν Ἀθηναῖός φησι
γεννηθῆσαι. ὁ Φρύνιχος γὰρ οὗτος τοὺς τετρακοσίους
κατέστησεν· ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἀπέθανεν, οἱ πολλοὶ τῶν
74 τετρακοσίων ἔφυγον. πότερον οὖν δοκοῦσιν ὑμῖν οἱ
τριάκοντα καὶ ἡ βουλὴ ἢ ἐπὶ τῶν τριάκοντα βουλεύου-
σα, οἱ πάντες ἦσαν τῶν τετρακοσίων τῶν φειγόντων,
ἀφείναι ἂν λαβόντες τὸν Φρύνιχον ἀποκτείναντα, ἢ τι-
μωρήσασθαι ὑπὲρ Φρύνιχου καὶ τῆς φυγῆς ἧς αὐτοὶ
75 ἔφυγον; ἐγὼ μὲν οἶμαι τιμωρεῖσθαι αὖν. εἰ μὲν οὖν μὴ
ἀποκτείνας προσποιεῖται, ἀδικεῖ, ὡς ἐγὼ φημι· εἰ δὲ
ἀμφισβητεῖς καὶ φῆς Φρύνιχον ἀποκτείνειν, δῆλον ὅτι
μείζω τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων κακὰ ποιήσας τὴν ὑπὲρ
Φρύνιχου αἰτίαν πρὸς τοὺς τριάκοντα ἀπελύσω· οὐδέ-
ποτε γὰρ πεῖσεις οὐδένα ἀνθρώπων ὡς Φρύνιχον ἀπο-

72, 6. πεποιημένον] Posui post h. v. cum Bekk. et Bremio signum lacunae, quae non indicata est a Stephano.

73, 2. ἐξεκλήσιαζε] Sic C.; ceteri codd. aut ἐκκλησίαζε aut, ut in edit. Steph. legitur, ἐξεκλήσιαζε.

3. Ἀναγυράσιος] Ἀναγυράσιος Steph.

5. ἄν] Uncis inclusi hanc particulam hic minime aptam. Contius et Auger. eam plane deleverunt, Bekk. et Brem. vero ne uncis quidem circumdederunt.

7. ἐκεῖνος ἀπέθανεν] Hanc Schotti, Markl. et Contii emendationem, quam C. videtur confirmare, cum Reisk. Auger. ceteris recepi. ἐκεῖνοι ἀπέθανον Steph. et codd. omnes praeter illum, quem modo memoravi.

74, 3. οἱ πάντες ἦσαν] οἱ αὐτοὶ ἦσαν πάντες Steph.

4. ἂν λαβόντες] Sic ex Stephani coniectura, codice Laurentiano firmata. ἀναλαβόντες ceteri libri, quos Steph. hic est secutus.

137 κτείνας ἀφελθῆς ἂν ὑπὸ τῶν τριάκοντα, εἰ μὴ μεγάλα τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ ἀνήκεστα κακὰ εἰργάσθω. ἔάν76 μὲν οὖν φάσκη Φοῖνιχον ἀποκτεῖναι, τούτων μέμνησθε, καὶ τοῦτον τιμωρεῖσθε ἀνδ' ὧν ἐποίησεν· ἔάν δ' οὐ φάσκη, ἔρεσθε αὐτόν, διότι φησὶν Ἀθηναῖος ποιηθῆναι. ἔάν δὲ μὴ ἔγῃ ἀποδείξει, τιμωρεῖσθε αὐτόν, ὅτι καὶ ἐδικάζετο καὶ ἐξεκλησίαιζε καὶ ἐθυκοφάντει πολλοὺς, ὥς Ἀθηναῖος τοῦνομα ἐπιγραφόμενος.

Ἀκούω δ' αὐτόν παρασκευάζεσθαι ἀπολογεῖσθαι ὥς77 ἐπὶ Φυλὴν τε ὄχλητο καὶ συγκατῆλθε τοῖς ἀπὸ Φυλῆς· καὶ τοῦτο μέγιστον ἀγώνισμα εἶναι. ἐγένετο δὲ τοιοῦτον. ἦλθεν οὗτος ἐπὶ Φυλὴν· καίτοι πῶς ἂν γένοιτο ἄνθρωπος μαρφώτερος, ὅστις εἰδὼς ὅτι εἰσὶ τινες ἐπὶ Φυλὴν τῶν ὑπὸ τούτου ἐκπεπωκότων ἐτόλμησεν ἐλθεῖν ὥς τούτους; ἔπειθ' ὁ δὲ εἶδον αὐτόν τάχιστα, συλλαβόν78 τες ἄρουσιν ἀντικρυς ὥς ἀποκτενοῦντες, οὐπερ καὶ τοὺς ἄλλους ἀπέσφαττον, εἴ τινα ληστὴν ἢ κακούργον λάβοιεν. στρατηγῶν δὲ ἄνυστος ἐπὶ Φυλὴν οὐκ ἔφη χρῆναι ποιεῖν αὐτοὺς ταῦτα, λέγων ὅτι οὐχ οὕτω διακείοντο, ὥστε τιμωρεῖσθαι τινὰς τῶν ἐχθρῶν, ἀλλὰ νῦν μὲν δεῖν αὐτοὺς ἡσυχίαν ἔχειν, εἰ δὲ ποτε οἴκαδε κατέλθοιεν, τότε καὶ τιμωρήσονται τοὺς ἀδικοῦντας. ταῦ79 τα λέγων αἰτίος ἐγένετο τοῦ ἀποφυγεῖν τοῦτον ἐπὶ Φυλὴν· ἀνάγκη δὲ ἦν τοῦ στρατηγοῦ ἀνδρὸς ἀκροᾶσθαι, εἴπερ ἔμελλον σωθῆσεσθαι. ἀλλ' ἕτερον οὔτε γὰρ συστάσας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται οὔτε σύσκηρος γενόμενος οὔτε ταξίαρχος εἰς τὴν φυλὴν κατατάξας· ἀλλ' ὥσπερ ἀλιτηρίῳ οὐδεὶς ἀνθρώπων αὐτῷ διελέγετο· καὶ μοι κάλει τὸν ταξίαρχον.

76, 6. ἐξεκλησίαιζε] Vide ad 73, 2.

77, 1. ὥς] ὡς καὶ Steph.

2. τοῖς ἀπὸ] Articulum cum Bekkero ex eod. C. recepi; qm. ceteri codd., Steph. et Brem.

78, 4. λάβοιεν] συλλάβοιεν Steph.

5. οὐχ] οὐπω Steph. et plerique codd. οὐχ C.

79, 6. φυλὴν] Φυλὴν Steph.

ΜΑΡΤΤΕΣ.

- 80 Ἐπειδὴ δὲ διαλλαγὰς πρὸς ἀλλήλους ἐγένοντο καὶ ἔπεμψαν οἱ πολῖται ἐκ Πειραιῶς τὴν πομπὴν εἰς πόλιν, ἡγεῖτο μὲν Αἰσιμος τῶν πολιτῶν, οὗτος δὲ οὕτω τολμηρὸς καὶ τότε ἐγένετο· συνήκολούθει γὰρ λαβὼν τὰ ὅπλα καὶ συνέπεμπε τὴν πομπὴν μετὰ τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ
- 81 ἄστυ. ἐπειδὴ δὲ πρὸς ταῖς πύλαις ἦσαν καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα, πρὶν εἰσεῖναι εἰς τὸ ἄστυ, ὁ μὲν Αἰσιμος αἰσθάνεται καὶ προσελθὼν τὴν τε ἀσπίδα αὐτοῦ λαβὼν ἐρύψαι καὶ ἀπιέναι ἐκέλευσεν ἐς κόρακας ἐκ τῶν πολιτῶν· οὐ γὰρ ἔφη δεῖν ἀνδροφόνον αὐτὸν ὄντα συμπέμπειν τὴν πομπὴν τῇ Ἀθηνᾷ. τοῦτω τῷ τρόπῳ ὑπὸ Αἰσίμου ἀπηλλάθη, ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 82 Τοῦτω τῷ τρόπῳ, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐπὶ Φυλὴν καὶ ἐν Πειραιεὶ πρὸς τοὺς πολίτας διέκειτο· οὐδεὶς γὰρ αὐτῷ διελέγετο ὡς ἀνδροφόνῳ ὄντι· τοῦ τε μὴ ἀποθανεῖν Ἄνυτος ἐγένετο αὐτῷ αἷτιος. ἐὰν οὖν τῇ ἐπὶ Φυλὴν ὁδῷ ἀπολογία χρηται, ὑπολαμβάνειν χρὴ, εἰ Ἄνυτος αὐτῷ ἐγένετο αἷτιος μὴ ἀποθανεῖν ἐτοίμων ὄντων τιμωρεῖσθαι, καὶ εἰ ἐρύψεν αὐτοῦ Αἰσιμος τὴν ἀσπίδα καὶ οὐκ εἶα μετὰ τῶν πολιτῶν πέμπειν τὴν πομπήν, καὶ εἰ τις
- 83 αὐτὸν ταξίαρχος εἰς τάξιν τινὰ κατέταξεν. Μῆτε οὖν ταῦτα αὐτοῦ ἀποδέχεσθε, μῆτε ἂν λέγῃ διὰ πολλῶ χρόνῳ ὕστερον τιμωρούμεθα· οὐ γὰρ οἶμαι, οὐδεμίαν τῶν τοιούτων ἀδικημάτων προθεσίαν εἶναι. ἀλλ' ἐγὼ μὲν οἶμαι, εἴτε εὐθύς εἴτε χρόνῳ τις τιμωρεῖται, τοῦτον δεῖν ἀποδε-

80, 4. τότε] Sic ex Laurentiano Bekk. et Brem. ἐκείνος ceteri libri, Ald. et Steph. ἐκεῖ e Brulart. et Schotti conii. Reisk. et Auger.

81, 1. πύλαις] Haec est Palmerii et Schotti emendatio. φυλαῖς Steph. cum codicibus.

82, 1. ἐπὶ Φυλῆν] Cf. § 77. v. 6. et 79. ἐπὶ Φυλῆ e C. dederunt Bekk. et Brem.

2. πολίτας] Sic conii. Markl. et Tayl. ὁπλίτας MSS, et Steph. 7. e] Vulgo deest; e C. addiderunt Bekk. et Brem.

πυνναι ὥς οὐ πεποίηκε περὶ ὧν ἐστὶν ἡ αἰτία. οὗτος τοι-84
 νυν τοῦτο ἀποφαινέτω, ἢ ὥς οὐκ ἀπέκτεινεν ἐκείνους ἢ
 ὥς δικαίως κακόν τι ποιοῦντας τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων.
 εἰ δὲ πάσαι δέον τιμωρεῖσθαι ὕστερον ἡμεῖς τιμωρούμε-
 θα, τὸν χρόνον κερδαίνει, ὃν ἔζη οὐ προσήκον αὐτῷ, οἱ
 δὲ ἄνδρες ὑπὸ τούτου οὐδὲν ἤττον τεθνήκασιν. Ἀκούω85
 δ' αὐτὸν καὶ τῷδε λυγροῖσθαι, ὅτι ἐκ' αὐτοφώρῳ τῇ
 ἀπαγωγῇ ἐπιγέγραπται· ὃ πάντων ἐγὼ οἶμαι εὐηθέστατον·
 ὥς, εἰ μὲν τὸ ἐκ' αὐτοφώρῳ μὴ προσεγέγραπτο, ἐνοχος ὧν
 138τῇ ἀπαγωγῇ· διότι δὲ τοῦτο προσεγέγραπται, ἐνοχος ὧν
 ῥαστάωνην τινὰ οἶεται αὐτῷ εἶναι. τοῦτο δὲ οὐδενὶ ἄλλῳ
 ἔοικεν ἢ ὁμολογεῖν ἀποκτεῖναι, μὴ ἐκ' αὐτοφώρῳ δὲ, καὶ
 περὶ τούτου δυσχυροῖσθαι, ὥσπερ, εἰ μὴ ἐκ' αὐτοφώρῳ
 μὲν, ἀπέκτειναι δὲ, τούτου ἔνεκα δέον αὐτὸν σώζεσθαι.
 δοκροῦσι δ' ἔμοιγε οἱ ἑνδεκα οἱ παραδείξάμενοι τὴν ἀπαγω-86
 γὴν ταύτην, οἵονοι Ἀγοράτῳ συμπράττειν τότε καὶ δι-
 συχυροῖόμενοι σφόδρα ὀρθῶς ποιῆσαι Διονύσιον, τὴν ἀπα-
 γογὴν ἀπάγειν ἀναγκάζοντες, προσγράψασθαι τότε ἐκ'
 αὐτοφώρῳ, ἢ ὅπου ἂν ᾗ· πρῶτον μὲν ἐναντίον πεντακο-
 σίων ἐν τῇ βουλῇ, εἰτα πάλιν ἐναντίον Ἀθηναίων ἀπάν-
 των ἐν τῇ δῆμῳ ἀπογράφας τινὰς ἀποκτείνεις καὶ αἷτιος
 γίνοιτο τοῦ θανάτου. οὐ γὰρ δήπου τοῦτο μόνον οἶεται87
 ἐκ' αὐτοφώρῳ, ἔάν τις ξύλῳ ἢ μαχαίρᾳ πατάξας καταβά-
 λῃ· ἐπεὶ ἐκ γὰρ τοῦ σοῦ λόγου οὐδεὶς φανήσεται ἀποκτεί-
 νας τοὺς ἄνδρας, οὓς σὺ ἀπέγραψας· οὔτε γὰρ ἐπάταξεν
 αὐτοὺς οὐδεὶς οὔτ' ἀπέσφαξεν, ἀλλ' ἀναγκασθέντες ὑπὸ
 τῆς σῆς ἀπογραφῆς ἀπέθανον. οὐκοῦν αἷτιος τοῦ θανά-
 του οὗτος ἐκ' αὐτοφώρῳ ἐστί. τίς οὖν ἄλλος αἷτιος ἢ σὺ
 ἀπογράφας; ὥστε πῶς οὐκ ἐκ' αὐτοφώρῳ σὺ εἰ ὁ ἀπο-
 κτείνας; Πυνθάνομαι δ' αὐτὸν καὶ περὶ τῶν ὄρκων καὶ88

84, 6. ὑπὸ] ἀπὸ Steph.

ib. οὐδέν] οὐδέ Steph.

85, 2. καὶ τῷδε λυγροῖσθαι.] Ita de suo dedit Reisk. pro vulgata καὶ δυσχυροῖσθαι.

8. δ, quod vulgo omittebatur, e C. accessit.

86, 7. τινὰς] τινὰς Steph.

περὶ τῶν συνθηκῶν μέλλειν λέγειν, ὡς παρὰ τοὺς ὅρκους
καὶ τὰς συνθήκας ἀγωνίζεται, ὡς συνεθέμεθα πρὸς τοὺς ἐν
ἅστει οἱ ἐν τῷ Πειραιεῖ. σχεδὸν μὲν οὖν τούτοις ἰσχυρι-
ζόμενος ὁμολογεῖ ἀνδροφόνος εἶναι. ἐμποδῶν γοῦν ἢ ὅρ-
κους ἢ συνθήκας ἢ χρόνον ἢ ἐκ' αὐτοφώρῃ τι ποιεῖται,
αὐτῷ δὲ τῷ πράγματι οὐ πιστεύει καλῶς ἀγωνισέσθαι.
89 ὑμῖν δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐ προσήκει περὶ τούτων
ἀποδέχεσθαι. ἀλλ' ὡς οὐκ ἀπέγραψεν οὐδὲ οἱ ἄνδρες τε-
θναῖσι, περὶ τούτων κελεύετε αὐτὸν ἀπολογεῖσθαι. ἔπει-
τα τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας οὐδὲν ἡγοῦμαι προσή-
κειν ἡμῖν πρὸς τοῦτον. οἱ γὰρ ὅρκοι τοῖς ἐν ἅστει πρὸς
90 τοὺς ἐν Πειραιεῖ γηγένηται. εἰ μὲν οὖν οὗτος μὲν ἐν
ἅστει, ἡμεῖς δ' ἐν Πειραιεῖ ἤμεν, εἰχὼν τινα λόγον αὐτῷ
αἱ συνθήκαι· νῦν δὲ καὶ οὗτος ἐν Πειραιεῖ ἦν καὶ ἐγὼ καὶ
Διονύσιος καὶ οὗτοι ἅπαντες οἱ τοῦτον τιμωρούμενοι,
ᾧστε οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἐμποδῶν. οὐδένα γὰρ ὅρκον οἱ ἐν
Πειραιεῖ τοῖς ἐν Πειραιεῖ ᾧμοσαν.

91 Ἐκ πάντος δὲ τρόπου ἔμοιγε δοκεῖ οὐχ ἑνὸς θανάτου
ἄξιος εἶναι, ὅστις φησὶ μὲν ὑπὸ τοῦ δήμου . . . ., τὸν
δὲ δῆμον, ὃν αὐτός φησι πατέρα αὐτοῦ εἶναι, φάλνεται
κακῶσας καὶ ἀφείς καὶ προδοὺς ἐξ ὧν ἐκείνος μείζων καὶ
ἰσχυρότερος ἐρίγναιτο. ὅστις οὖν τὸν τε γόνυ πατέρα τὸν
αὐτοῦ ἔτυπτε καὶ οὐδὲν παρεῖχε τῶν ἐπιτηδείων, τὸν τε
ποιητὸν πατέρα ἀφείλετο ἃ ἦν ὑπάρχοντα ἐκείνῃ ἀγαθὰ

88, 7. πράγματι] Sic conl. Reisk. γράμματι cum libris MSS. de-
dit Steph.

ib. οὐ] Sic Bekk. e C. οὔτοι vulgatam cum Stephano retinuit
Brem.

89, 5. ἡμῖν] ὁμῖν Steph.

90, 5. ἐμποδῶν] Post h. v. Bekk. et Brem. de Reiskii conl. addi-
derunt οὐδέν. Cf. commentat. crit. p. 10. et sq.

6. τοῖς ἐν Πειραιεῖ] Sic Faber, Schott. et Palmer. coniecerunt
pro vulg. τοῖς ἐν ἅστει.

91, 2. τοῦ δήμου] Post h. v. Bekk. et Brem. codicem Laurentia-
num secuti lacunae signum posuerunt, Steph. eam non
indicavit.

4. προδοὺς] προδόσας Steph.

5. ἐρίγναιτο] ἐγένετο Steph.

πῶς οὐ καὶ διὰ τοῦτο καὶ διὰ τὸν τῆς κακώσεως νόμον
 ἄξιός ἐστι θανάτῳ ζημιωθῆναι; προσήκει δ' ὑμῖν, ὡς ἄν-92
 δρες δικασταί, ἅπασι, τιμωρεῖν ὑπὲρ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν
 ὁμοίως, ὥσπερ ἡμῶν ἐν ἐκάστῳ. ἀποθνήσκοντες γὰρ
 ἡμῖν ἐπέσκηψαν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι τιμωρεῖν
 ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν Ἀγοράτου τουτονὶ ὡς φονέα ὄντα καὶ
 κακῶς ποιεῖν καθ' ὅσον ἂν βραχὺ ἕκαστος δύνηται. εἰ
 τοίνυν τι ἐκείνοι ἀγαθὸν τὴν πόλιν ἢ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτε-
 ρὸν φανεροί εἰσι πεποιηκότες, ἃ καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς ὁμολογεῖ-
 τε, ἀνάγκη ὑμᾶς ἐστὶ πάντας ἐκείνοις φίλους καὶ ἐπιτη-
 δεῖους εἶναι· ὥστε οὐδὲν μᾶλλον ἡμῖν ἢ καὶ ὑμῶν ἐν ἐκά-
 στῳ ἐπέσκηψαν. οὐκ οὐκ οὐτε ὁδῖον οὐτε νόμιμον ὑμῖν93
 ἐστὶν ἀνεῖναι Ἀγοράτου τουτονὶ. ὑμεῖς τοίνυν, ὡς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, νυνὶ δὴ, ἐπεὶ ἐν τῷ τότε χρόνῳ, ἐν ᾧ ἐκείνοι
 ἀπέθνησκον, οὐχ οἷοί τε ἐκείνοις ἐπαρκέσαι γεγονότες διὰ
 τὰ πρᾶγματα τὰ περισσυστηκότα, νυνὶ, ἐν ᾧ δύνασθε, τι-
 μωρήσατε τὸν ἐκείνων φονέα. ἐνδυμεῖσθε δ', ὡς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ πάντων ἔργον σχετλιώτατον ἐργάση-
 139σθε. εἰ γὰρ ἀποψηφιεῖσθε Ἀγοράτου τουτουί, οὐ μόνον
 τοῦτο διαπαράτεσθε, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, οὓς
 ὁμολογεῖτε ὑμῖν εὖνους εἶναι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ ταύτῃ θά-
 νατον καταψηφίξεσθε. ἀπολύοντες γὰρ τὸν αἵτιον ὄντα94
 ἐκείνοις τοῦ θανάτου οὐδὲν ἄλλο γιγνώσκατε ἢ ἐκείνους
 δικαίως ὑπὸ τούτου τεθνηκέναι. καὶ οὕτως ἂν δεινότατα
 πάντων πάθοιεν, εἰ οἷς ἐπέσκηπτον ἐκείνοι ὡς φίλοις οὐ-
 δι τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτῶν, οὗτοι ὁμώηφοι κατ' ἐκείνων
 τῶν ἀνδρῶν τοῖς τριάκοντα γενήσονται. μεθαμῶς, ὡς ἄν-95
 δρες δικασταί, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, μήτε τέχνη μήτε
 μηχανῇ μηδεμίᾳ θάνατον ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν καταψηφί-

92, 3. ἡμῶν] Sic Tayl. correxit vulgatam ὁμῶν.

4. ἡμῖν — καὶ ὑμῖν] ὑμῖν — καὶ ἡμῖν Steph.

5. αὐτῶν] „Melius abesse.“ Bekk. in Add.

93, 3. ἐπεὶ] ἐπειδὴ Bekk. cum C.

5. περισσυστηκότα] Est Marklandi coniectura. παρεσστηκότα MSS, et Steph.

9. τοῦτο] τούτῳ Steph.

σησθε, οἱ, πολλὰ ἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες, διὰ ταῦτα
 ὑπὸ τῶν τριάκοντα καὶ Ἀγοράτου τούτου ἀπέθανον.
 ἀναμνησθέντες οὖν ἀπάντων τῶν δεινῶν καὶ τῶν κοινῶν
 τῇ πόλει καὶ τῶν ἰδίων, ὅσα ἐκάστω ἐγένοντο, ἐπειδὴ
 ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἴτιον τού-
 των. ἀποδεδεικται δ' ὑμῖν ἅπαντα καὶ ἐκ τῶν ψηφισμά-
 των καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀπάντων
 96 Ἀγοράτος ὃν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. ἔτι δὲ καὶ προσ-
 ῆκει ὑμῖν ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίζεσθαι. ὃν μὲν
 τοίνυν ἐκεῖνοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσα-
 σθε· ὃν δ' ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς κατα-
 γινώσκετε. οἱ τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων,
 οἱ ἦσαν ἡμέτεροι φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὃν δὲ
 ὑμᾶς ἀποψηφίζεσθαι· Ἀγοράτου δὲ ἀπεψηφίσαντο, διότι
 ἐδόκει προθύμως τούτους ἀπολλύναι· οὐ προσήκει κατα-
 97 ψηφίζεσθαι. ἐὰν οὖν τὰ ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφί-
 σθε, πρῶτον μὲν οὐχ ὁμόψηφοι γίνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμε-
 τέροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς
 πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ ὅσια ψηφίσασθαι.

96, 8. ἐδόκει de Marklandi coniectura dedi pro praesenti δοῦναι,
 quod in libris MSS. et in Stephani editione reperitur.

XIV.

ΑΥΣΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΕΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

Ἡγοῦμαι μὲν, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς πο-
 1 θεῖν ἀκούσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιά-
 δου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς
 παρέσχευ, ὥστε καὶ εἰ μὴ τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐ-
 τοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἥττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπι-
 τηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ μικρὰ τὰ
 2 ἀμαρτήματα οὐδὲ συγγνώμης ἄξια οὐδ' ἐλπὶδα παρέχον-
 τα ὥς ἐσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγμέ-
 να καὶ εἰς τοσοῦτον κακίας ἀφικνύμενα, ὥστ' ἐπινικίοις
 ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. ἐγὼ
 μὲντοι, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς
 πατέρας ἡμῖν διαφορᾶς ὑπαρχούσης καὶ πάσαι τοῦτον
 ἐχθρὸν ἡγούμενος καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς
 3 πειράσσομαι περὶ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν
 αὐτὸν τιμωρήσασθαι. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχε-3

2, 4. τοσοῦτον] τοσοῦτο Steph.

ib. ἐπινικίοις ὧν] Sic omnes libri MSS. et Steph. ἐπ' ἐπίοις ὧν
 Bekk. et Brem. e Reiskii coniectura: quae cum non omni-
 no mihi satisfaciat, satius duxi librorum lectionem inta-
 ctam relinquere.3, 1. οὖν, quod addendum esse Cont. et Reisk. viderant, e C.
 accessit: om. ceteri codd. et Steph.

στρατίδης ἱκανῶς κατηγόρησε· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο· ὅσα δ' οὗτος παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἑκαστον ὑμᾶς διδάξω. ἀνάγνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

4 Εἰκὸς τοίνυν ἔστιν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐξ οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσάμεθα, πρῶτον περὶ τούτων νυνὶ δικάζοντας μὴ μόνον δικαστάς, ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς γενέσθαι, εὖ εἰδότας ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐτῶν γνῶτε, οὕτω καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἢ πόλιν αὐτοῖς χρήσεται. δοκεῖ δέ μοι καὶ πολλοῦ χρηστοῦ καὶ δικαστοῦ δικαίου ἔργον εἶναι ταύτῃ τοὺς νόμους διαλαμβάνειν, ὅπῃ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον μέλλει συνοίσειν τῇ πόλει. 140
ἑτολμῶσι γὰρ τινες λέγειν ὥς οὐδεὶς ἔνοχος ἔστι λειποταξίου οὐδὲ δειλίας· μάχην γὰρ οὐδεμίαν γεγονέναι, τὸν δὲ νόμον κελεύειν, ἔάν τις λήπῃ τὴν τάξιν εἰς τοῦπίσω δειλίας ἕνεκα, μαχομένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς στρατιώτας δικάζειν. ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ περὶ στρατιᾶς. ἀνάγνωθι μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

6 Ἀκούετε, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων αἰεῖται, καὶ ὅσοι ἂν μάχης οὐσῆς εἰς τοῦπίσω ἀναχωρήσωσι, καὶ ὅσοι ἂν ἐν τῇ περὶ στρατιᾶς μὴ παρῶσι. σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρῆναι. οὐχ οἵτινες ἂν τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ καταλέξωσιν; ἡγοῦμαι δ', ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅλῳ τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἔνοχον εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἀλῶναι, ὅτι οὐ κατελέ-

4, 8. ὅπῃ καὶ Bekk. e C. ὅπῃ vulg.

5, 3. λήπῃ] λείπῃ Steph.

6, 2. ἂν] ἔάν Steph.

7, 2. αὐτὸν] αὐτῶν Steph.

3. οὐ κατελέγη, λειποταξίου δὲ ὅτι] Sic Bekk. et Bremi e cod. C. (ο καταλέγεις ὁ πηρόν Coisl. ὁ καταλέγεις ὁ πατήρ X.) καταλέγεις ὁ πατήρ Steph., pro ὁ πατήρ legendum esse coniciens ὁπλίτης.

γη, λειποταξίου δὲ, ὅτι οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπέδῳ μόνῳ, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξει, δειλλας δὲ, ὅτι, δεῖν ἕκαστον μετὰ τῶν ὀπλιτῶν κινδυνεύειν, ἱκπεύειν εἴλετο. καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύτην τὴν ἀπολογίαν ποιήσασθαι, ὥς, ἐπειδὴ περ ἱκπευεν, οὐδὲν ἡθίκει τὴν πόλιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' ὑμᾶς δικαίως ἂν αὐτῷ ὀργίξεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου κελεύοντος, ἂν τις ἀδοκίμαστος ἱκπεύῃ, ἄτιμον εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱκπεύειν. καὶ μοι ἀνάγνωθι τὸν νόμον.

NOMOS.

Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἦλθε πονηρίας καὶ οὕτως ὑμῶν κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔδεισε καὶ ἱκπεύειν ἐπαθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν, ὥστε οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν κινδύνων ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι καὶ τὰ χρήματ' αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις ἔνοχος γενέσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν ὀπλιτῶν εἶναι καὶ ὀπλίτης γενέσθαι. καὶ ἔτερεσι μὲν οὐδεπώποτε ὀπλιτεύσαντες, ἔφικον οἱ δὲ ὄντες τὸν ἄλλον χρόνον καὶ πολλὰ κατὰ τοὺς πολεμίους πεποιηότες, οὐκ ἐτόλμησαν ἐπὶ τοῦς ἱκπουνς ἀναβῆναι, θεδιότες ὑμᾶς καὶ τὸν νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὥς ἀπολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ'

7, 4. στρατοπέδῳ μόνῳ] στρατοπεδευομένων Steph. et Brem.

5. παρέσχε — τάξει] παρῆν — τάξας Steph.

6. ὀπλιτῶν coni. Steph. πολιτῶν libri MSS.

7. ἱκπεύειν] Ante hōc verb. in. C. ὅδ' legitur, unde Bekk. ὁ δ' effecit.

8, 1. ταύτην τὴν ἀπολ.] Articulum om. Steph.

2. ποιήσασθαι] ποιήσεσθαι, ut coni. Reisk., e cod. X. recepit Bekk.

4. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

9, 1. Οὗτος, quod Schott. et Taylor. coniecercant, obtulit deinde C. ὅτι ceteri codd. et Steph.

5. χρήματ' αὐτοῦ] „II. χρήμαθ' αὐτοῦ.“ Steph. in marg.

7. ὀπλιτῶν coni. Reisk. πολιτῶν Steph. cum libris MSS.

10, 1. ἐφικον οἱ δὲ ὄντες] Sic C. ἱκπου ὄντες δὲ καὶ Vind. (Alter.) et X. (hic tamen liber om. καὶ). ἱκπεύσαντες δὲ καὶ Steph.

ὡς σωθησομένης καὶ μεγάλης ἔσομένης καὶ τιμωρησομένης τοὺς ἀδικούντας. Ἀλκιβιάδης δ' ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτε εὐνους ὦν τῷ πλήθει οὔτε πρότερον ἰκπεύσας οὔτε νῦν ἐπιστάμενος οὔτε ὑπ' ὑμῶν δοκιμασθεῖς, ὥς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει θλίην παρὰ τῶν ἀδικούντων
 11 λαμβάνειν. ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ ὅτι, εἰ ἔξεται ὁ τι ἂν τις βούληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος νόμους καθεῖσθαι ἢ ὑμᾶς συλλέγεσθαι ἢ στρατηγούς αἰρεῖσθαι. θαυμάζω δὲ ὧς ἄνδρες δικασταί, εἴ τις ἀξιοῖ, ἔαν μὲν τις προσόντων τῶν πολεμίων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, τούτου μὲν δειλίαν καταψηφίζεσθαι, ἔαν δὲ τις ἐν τοῖς ὀπλίταις τεταγμένος ἐν τοῖς ἰκπεύσιν
 12 ἀναφανῇ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. καὶ μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν ὑμᾶς, αὐτὸν μόνον τῶν ἔξαμαρτανόντων ἔνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμοῦντων σωφρονεστέρους ποιῇτε. ἔαν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνώτας καλᾶζῃτε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τῶν ὑπ' ὑμῶν καταψηφισθέντα· ἔαν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἔξαμαρτανόντων τιμωρῇσθε, πάντες πεύσονται, ὥστε τούτῳ παραδείγματι
 13 τι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. ἔαν τοίνυν τούτου καταψηφισθε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἰσονται, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ οἱ πόλεμοι πεύσονται, καὶ ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, ἔαν ὁρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις τῶν ἀμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκοσμοῦντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας.
 14 ἐνθυμείσθε δ', ὧς ἄνδρες δικασταί, ὅτι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν κάμνοντες ἐτύγχανον, οἱ δὲ ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἡδέως ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες ἐθεραπεύοντο, οἱ δὲ οὐκ ἂν ἀπελθόντες τῶν

11, 1. ὅτι, εἰ] Sic pro ὅτ' εἰ, quod habet Steph., scribendum esse p̄gimus vidit Contius.

12, 6. τὸν coni. Reisk. τὰ codd. et Steph.

14, 1. ἐνθυμείσθε δ'] ἐνθυμείσθε σὺν Steph.

141 οἰκείων ἐπερίεοντο, οἱ δὲ φίλοι ἐστρατεύοντο, οἱ δ' ἐν τοῖς ἱαπεύσιν ἐκινδύνεον· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐτολμᾷται 15 ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τὰ ἀρεστά ὑμῖν αὐτοῖς αἰρεῖσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβεῖσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. ὦν χρη μνημένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον φέρειν καὶ πᾶσι φανερόν ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς πολεμοῖς μάχεσθαι ὑφ' ὑμῶν κακῶς πέλδονται.

Ἐγούμαι δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ μὲν τοῦ νό- 16 μου καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἔξιν αὐτοὺς ὅ τι λέξουσιν· ἀναβαλόντες δ' ὑμᾶς ἐξαιτῇσονται καὶ ἀντιβολήσουσιν, οὐκ ἀξιούντες τοῦ Ἀλκιβιάδου νείκεος τόσαῦτην δειλίαν καταγινῶναι, ὥς ἐκείνον πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλ' οὐχὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον γεγεννημένον, ὃν εἰ τηλικούτου ὄντα ἀπεκτείνετε, ὅτε πρῶτον εἰς ὑμᾶς ἐλάβετε ἐξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν ἐγένοντο συμφοραὶ τόσαῦται τῇ πόλει. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἶναι, 17 εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνατον κατέγνωτε, τοῦ δὲ υἱοῦ ἀδικούντος δι' ἐκείνον ἀποφημισέσθε, ὃς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ' ὑμῶν μάχεσθαι, ὃ δὲ πατήρ αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἡέλου στρατεύεσθαι. καὶ ὅτε μὲν παῖς ἦν καὶ οὕτω δῆλος ἦν ὁποῖός τις ἔσται, διὰ τὰ πατρὸς ἀμαρτήματα ὀλίγου τοῖς ἔνδεκα παρεδόθη· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἐκείνῳ ἀπεπαραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν τού-

14, 5. φίλοι est emendatio Contii et Marklandi. φίλοι libri MSS. et Steph.

15, 4. πολεμίους] πολέμους Steph.

5. τὴν ψῆφον φέρειν] φέρειν, quod vulgo olim omittebatur, C. praebuit. Addendum esse primi Steph. Cont. et Scalig. viderant.

16, 2. οὐχ ἔξιν] οὐκ ἔχειν Bekk. tacite edidit.

6. ὃν om. Steph. et codd. praeter C. Primus Reisk. addidit auctoribus Contio et Marklando.

17, 4. ὑμῶν] ἡμῶν Steph. et Brem.

5. ὅτε] ὅταν Steph.

ib. παῖς ἦν καὶ οὕτω δῆλος ἦν] Sic, ut Cont. coniecerat, in C. scriptum reperit Bekk. παῖς ἦν (οὕτω δῆλος ἦν — —) Steph.

6. τὰ πατρὸς] τὰ τοῦ πατρὸς Bekk. e conl. Reiskii.

σησθε, οἱ, πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ὑμᾶς ποιήσαντες, διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν τριάκοντα καὶ Ἀγοράτου τουτουῖ ἀπέθανον. ἀναμνησθέντες οὖν ἀπάντων τῶν δεινῶν καὶ τῶν κοινῶν τῇ πόλει καὶ τῶν ἰδίων, ὅσα ἑκάστω ἐγένοντο, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες ἐτελεύτησαν, τιμωρήσατε τὸν αἰτιον τούτων. ἀποδεδεικται δ' ὑμῖν ἅπαντα καὶ ἐκ τῶν ψηφισμάτων καὶ ἐκ τῶν ἀπογραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἀπάντων 96 Ἀγοράτος ὃν αὐτοῖς αἴτιος τοῦ θανάτου. ἔτι δὲ καὶ προσήκει ὑμῖν ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίσεσθαι. ὧν μὲν τοίνυν ἐκεῖνοι θάνατον κατέγνωσαν, ὑμεῖς ἀποψηφίσασθε· ὧν δ' ἐκεῖνοι θάνατον οὐ κατέγνωσαν, ὑμεῖς καταγινώσκετε. οἱ τριάκοντα τοίνυν τῶν μὲν ἀνδρῶν τούτων, οἳ ἦσαν ἡμέτεροι φίλοι, θάνατον κατέγνωσαν, ὧν δὲ ὑμᾶς ἀποψηφίσεσθαι Ἀγοράτου δὲ ἀπεψηφίσαντο, διότι ἐδόκει προθύμως τούτους ἀπολλύναι· οὐ προσήκει καταψηφίσεσθαι. 97 ἐὰν οὖν τὰ ἐναντία τοῖς τριάκοντα ψηφίσησθε, πρῶτον μὲν οὐχ ὁμόψηφοι γίγνεσθε, ἔπειτα τοῖς ὑμέτεροις αὐτῶν φίλοις τετιμωρηκότες ἔσεσθε, ἔπειτα τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις δόξετε δίκαια καὶ δόξα ψηφίσασθαι.

96, 8. ἐδόκει de Marklandi coniectura dedi pro praesenti δοκεῖ, quod in libris MSS. et in Stephani editione reperitur.

XIV.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΛΕΙΠΟΤΑΞΙΟΥ.

Ἡγοῦμαι μὲν, ὧς ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς πο-1
θεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλευομένων Ἀλκιβιά-
δου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς
παρέσχευ, ὥστε καὶ εἰ μή τις ἰδίᾳ ἀδικούμενος ὑπ' αὐ-
τοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἦττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπι-
τηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι. οὐ γὰρ μικρὰ τὰ2
ἁμαρτήματα οὐδὲ συγγνώμης ἄξια οὐδ' ἐλπίδα παρέχον-
τα ὥς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγμέ-
να καὶ εἰς τοσοῦτον κακίας ἀφικνύμενα, ὥστ' ἐπινικίοις
ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. ἐγὼ
μέντοι, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς
πατέρας ἡμῶν διαφορᾶς ὑπαρχούσης καὶ πάσαι τοῦτον
ἐχθρὸν ἡγούμενος καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς
πειράσομαι περὶ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν
αὐτὸν τιμωρήσασθαι. περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχε-3

2, 4. τοσοῦτον] τοσοῦτο Steph.

ib. ἐπινικίοις ὧν] Sic omnes libri MSS. et Steph. ἐκ' ἐπίλοιπαις ὧν Bekk. et Brem. e Reiskii coniectura: quae cum non omnino mihi satisfaciat, satius duxi librorum lectionem intactam relinquere.

3, 1. οὖν, quod addendum esse Cont. et Reisk. viderant, e C. accessit: om. ceteri codd. et Steph.

στρατιδης ικανῶς κατηγορησας· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο· ὅσα δ' οὕτως παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἑκαστον ὑμᾶς διδάξω. ἀνάγνωθι δέ μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

4 Εἰκὸς τοίνυν ἐστίν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐξ οὗ τὴν εἰρήνην ἐποιήσάμεθα, πρῶτον περὶ τούτων νυνὶ δικάζοντας μὴ μόνον δικαστάς, ἀλλὰ καὶ νομοθέτας αὐτοὺς γενέσθαι, εὖ εἰδότας ὅτι, ὅπως ἂν ὑμεῖς νυνὶ περὶ αὐτῶν γνῶτε, οὕτω καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἢ πόλιν αὐτοῖς χρῆσεται. δοκεῖ δέ μοι καὶ πολλοῦ χρηστοῦ καὶ δικαστοῦ δικαίου ἔργον εἶναι ταύτῃ τοὺς νόμους διαλαμβάνειν, ὅπῃ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον μέλλει συνοίσειν τῇ πόλει. 140
ἑτολμῶσι γὰρ τινες λέγειν ὥς οὐδεὶς ἐνοχὸς ἐστὶ λειποταξίου οὐδὲ δειλίας· μάχην γὰρ οὐδεμίαν γεγονέναι, τὸν δὲ νόμον κελεύειν, ἔάν τις λίπῃ τὴν τάξιν εἰς τοῦπίσω δειλίας ἕνεκα, μαχομένων τῶν ἄλλων, περὶ τούτου τοὺς στρατιώτας δικάζειν. ὁ δὲ νόμος οὐ περὶ τούτων κελεύει μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁπόσοι ἂν μὴ παρῶσιν ἐν τῇ περὶ στρατιᾶς ἀνάγνωθι μοι τὸν νόμον.

NOMOS.

6 Ἀκούετε, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ ἀμφοτέρων κεῖται, καὶ ὅσοι ἂν μάχης οὐσῃς εἰς τοῦπίσω ἀναχωρήσωσι, καὶ ὅσοι ἂν ἐν τῇ περὶ στρατιᾶς μὴ παρῶσι. σκέψασθε δὲ τίνες εἰσὶν οὓς δεῖ παρῆναι. οὐχ οἵτινες ἂν τὴν ἡλικίαν ταύτην ἔχωσιν; οὐχ οὓς ἂν οἱ στρατηγοὶ καταλέξωσιν; ἡγοῦμαι δ', ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅλῳ τῷ νόμῳ μόνον αὐτὸν τῶν πολιτῶν ἐνοχὸν εἶναι. ἀστρατείας μὲν γὰρ δικαίως ἂν αὐτὸν ἀλῶναι, ὅτι οὐ κατελέ-

4, 8. ὅπῃ καὶ Bekk. e C. ὅπῃ vulg.

5, 3. λίπῃ] λείπῃ Steph.

6, 2. ἂν] ἔάν Steph.

7, 2. αὐτὸν] αὐτῶν Steph.

3. οὐ κατελέγη, λειποταξίου δὲ ὅτι] Sic Bekk. et Bremi e cod. C. (ο καταλέγεις ὁ πηρόν Coisl. ὁ καταλέγεις ὁ πατήρ X.) καταλέγεις ὁ πατήρ Steph., pro ὁ πατήρ legendum esse coniciens ὁπλίτης.

γη, λειποταξίῳ δὲ, ὅτι οὐκ ἐπεξῆλθε μεθ' ὑμῶν στρατοπέδῳ μόνος, οὐδὲ παρέσχε μετὰ τῶν ἄλλων ἑαυτὸν τάξαι, δειλίας δὲ, ὅτι, δεῖν ἕκαστον μετὰ τῶν ὀπλιτῶν κινδυνεύειν, ἱππεύειν εἴλετο. καίτοι φασὶν αὐτὸν ταύ-8
την τὴν ἀπολογίαν ποιήσασθαι, ὥς, ἐπειδὴ περ ἱππευεν, οὐδὲν ἡθίκει τὴν πόλιν. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι διὰ τοῦθ' ὑμᾶς δικαίως ἂν αὐτῷ ὀργίζεσθαι, ὅτι τοῦ νόμου κελεύοντος, ἂν τις ἀδοκίμαστος ἱππεύῃ, ἄτιμον εἶναι, ἐτόλμησεν ἀδοκίμαστος ἱππεύειν. καὶ μοι ἀνάγκη τὸν νόμον.

NOMOS.

Οὗτος τοίνυν εἰς τοῦτ' ἦλθε πονηρίας καὶ οὕτως9 ὑμῶν κατεφρόνησε καὶ τοὺς πολεμίους ἔθεισε καὶ ἱππεύειν ἐπαθύρησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν, ὥστε οὐδὲν αὐτῷ τούτων τῶν κινδύνων ἐμέλησεν, ἀλλ' ἐβουλήθη καὶ ἄτιμος εἶναι καὶ τὰ χρήματ' αὐτοῦ δημευθῆναι καὶ πάσαις ταῖς κειμέναις ζημίαις ἔνοχος γενέσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν ὀπλιτῶν εἶναι καὶ ὀπλίτης γενέσθαι. καὶ ἔτεσθαι μὲν οὐδεπώποτε ὀπλιτεύσαντες, ἔφιπ-10
ποι δὲ ὄντες τὸν ἄλλον χρόνον καὶ πολλὰ κτλ. καὶ τοὺς πολεμίους πεποιηκότες, οὐκ ἐτόλμησαν ἐπὶ τοὺς ἱπποὺς ἀναβῆναι, θεδιότες ὑμᾶς καὶ τὸν νόμον· οὕτω γὰρ ἦσαν παρεσκευασμένοι, οὐχ ὥς ἀπολουμένης τῆς πόλεως, ἀλλ'

7, 4. στρατοπέδῳ μόνος] στρατοπεδευομένων Steph. et Brem.

5. παρέσχε — τάξαι] παρῆν — τάξας Steph.

6. ὀπλιτῶν conl. Steph. πολιτῶν libri MSS.

7. ἱππεύειν] Ante hoc verb. in C. ὁ δ' legitur, unde Bekk. ὁ δ' effecit.

8, 1. ταύτην τὴν ἀπολ.] Articulum om. Steph.

2. ποιήσασθαι] ποιήσεσθαι, ut conl. Reisk., e cod. X. recepit Bekk.

4. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

9, 1. Οὗτος, quod Schott. et Taylor. coniecercant, obtulit deinde C. ὅτι ceteri codd. et Steph.

5. χρήματ' αὐτοῦ] „II. χρήμαθ' αὐτοῦ.“ Steph. in marg.

7. ὀπλιτῶν conl. Reisk. πολιτῶν Steph. cum libris MSS.

10, 1. ἐφιπποι δὲ ὄντες] Sic C. ἱππου ὄντες δὲ καὶ Vind. (Alter.) et X. (hic tamen liber om. καὶ). ἱππεύσαντες δὲ καὶ Steph.

ὡς σωθησομένης καὶ μεγάλης ἔσομένης καὶ τιμηθησομένης τοὺς ἀδικούντας. Ἀλκιβιάδης δ' ἐτόλμησεν ἀναβῆναι, οὔτε εὖνους ὦν τῷ πλήθει οὔτε πρότερον ἰκπεύσας οὔτε νῦν ἐπιστάμενος οὔτε ὑφ' ὑμῶν δοκιμασθεῖς, ὥς οὐκ ἐξεσόμενον τῇ πόλει θίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων
 11 λαμβάνειν. ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ ὅτι, εἰ ἐξέσται ὁ τι ἂν τις βούληται ποιεῖν, οὐδὲν ὄφελος νόμους καθεῖσθαι ἢ ὑμᾶς συλλέγεσθαι ἢ στρατηγούς αἰρεῖσθαι. θαναμάξω δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ τις ἀξιοῖ, ἐὰν μὲν τις προσόντων τῶν πολεμίων τῆς πρώτης τάξεως τεταγμένος τῆς δευτέρας γένηται, τούτου μὲν δειλλαν καταψηφίζεσθαι, ἐὰν δὲ τις ἐν τοῖς ὀπίσταις τεταγμένος ἐν τοῖς ἰκπεύσιν
 12 ἀναφανῇ, τούτῳ συγγνώμην ἔχειν. καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡγοῦμαι δικάζειν ὑμᾶς, αὐτόν μόνον τῶν ἑξαμαρτανόντων ἔνεκα, ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ἀκοσμοούντων σαφρονεστέρους ποιῇτε. ἐὰν μὲν τοίνυν τοὺς ἀγνώτας καλᾷτε, οὐδεὶς ἔσται τῶν ἄλλων βελτίων· οὐδεὶς γὰρ εἴσεται τὴν ὑφ' ὑμῶν καταψηφισθέντα· ἐὰν δὲ τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ἑξαμαρτανόντων τιμωρήσθε, πάντες πείθονται, ὥστε τούτῳ παραδείγματι
 13 ὅτι χρώμενοι βελτίους ἔσονται οἱ πολῖται. ἐὰν τοίνυν τούτου καταψηφισθε, οὐ μόνον οἱ ἐν τῇ πόλει εἰσονται, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμμαχοι αἰσθήσονται καὶ οἱ πολέμιοι πείθονται, καὶ ἡγήσονται πολὺ πλείονος ἀξίαν εἶναι τὴν πόλιν, ἐὰν ὁρῶσιν ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις τῶν ἀμαρτημάτων μάλισθ' ὑμᾶς ὀργιζομένους καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης τοὺς ἀκοσμοούντας ἐν τῷ πολέμῳ τυγχάνοντας.
 14 ἐνθυμείσθε δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι τῶν στρατιωτῶν οἱ μὲν κάμνοντες ἐτύγχανον, οἱ δὲ ἐνδεεῖς ὄντες τῶν ἐπιτηδείων, καὶ ἡδέως ἂν οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι καταμείναντες ἐθελαιεύοντο, οἱ δὲ οἴκαδ' ἀπελθόντες τῶν

11, 1. ὅτι, εἰ] Sic pro ὅτ' εἰ, quod habet Steph., scribendum esse primum vidit Contius.

12, 6. τὸν coni. Reisk. τὰ codd. et Steph.

14, 1. ἐνθυμείσθε δ'] ἐνθυμείσθε οὖν Steph.

141οἰκείων ἐπερέλοντο, οἱ δὲ φίλοι ἐστρατεύοντο, οἱ δ' ἐν τοῖς ἱππεύσιν ἐκινδύνευον· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἐτολμάτε15 ἀπολιπεῖν τὰς τάξεις οὐδὲ τὰ ἀρεστὰ ὑμῖν αὐτοῖς αἰρεῖσθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐφοβείσθε τοὺς τῆς πόλεως νόμους ἢ τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους κίνδυνον. ὦν χρη μέμνημένους ὑμᾶς νυνὶ τὴν ψῆφον φέρειν καὶ πᾶσι φανερόν ποιεῖν ὅτι Ἀθηναίων οἱ μὴ βουλόμενοι τοῖς πολεμοῖς μάχεσθαι ὑφ' ὑμῶν κακῶς πείδονται.

Ἡγοῦμαι δ', ὡς ἄνδρες δικασταί, περὶ μὲν τοῦ νό-16 μου καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος οὐχ ἔχειν αὐτοὺς ὃ τι λέξουσιν· ἀναβαλίνοντες δ' ὑμᾶς ἐξαιτῆσονται καὶ ἀντιβολήσουσιν, οὐκ ἀξιούντες τοῦ Ἀλκιβιάδου νείεος τοσαύτην δειλίαν καταγινῶναι, ὥς ἐκείνον πολλῶν ἀγαθῶν ἀλλ' οὐχὶ πολλῶν κακῶν αἴτιον γεγεννημένον, ὃν εἰ τηλικούτον ὄντα ἀπεκτείνετε, ὅτε πρῶτον εἰς ὑμᾶς ἐλάβετε ἐξαμαρτάνοντα, οὐκ ἂν ἐγένοντο συμφοραὶ τοσαῦται τῇ πόλει. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ, ὡς ἄνδρες δικασταί, εἶναι,17 εἰ αὐτοῦ μὲν ἐκείνου θάνατον κατέγνωτε, τοῦ δὲ υἱοῦ ἀδικοῦντος δι' ἐκείνον ἀποψηφισέσθε, ὃς αὐτὸς μὲν οὐκ ἐτόλμα μεθ' ὑμῶν μάχεσθαι, ὃ δὲ πατὴρ αὐτοῦ μετὰ τῶν πολεμίων ἡξίου στρατεύεσθαι. καὶ ὅτε μὲν παῖς ἦν καὶ οὐκ ὄντως ἦν ὁποῖός τις ἔσται, διὰ τὰ πατρὸς ἀμαρτήματα ὀλίγου τοῖς ἔνδεκα παρεδόθη· ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἐκείνῳ πεπραγμένοις ἐπίστασθε καὶ τὴν τού-

14, 5. φίλοι est emendatio Contii et Marklandi. φίλοι libri MSS. et Steph.

15, 4. πολεμίους] πολέμους Steph.

5. τὴν ψῆφον φέρειν] φέρειν, quod vulgo olim omittebatur, C. praebuit. Addendum esse primi Steph. Cont. et Scalig. viderant.

16, 2. οὐχ ἔχειν] οὐκ ἔχει Bekk. tacite edidit.

6. ὅν om. Steph. et codd. praeter C. Primus Reisk. addidit auctoribus Contio et Marklando.

17, 4. ὑμῶν] ἡμῶν Steph. et Brem.

5. ἔτε] ὅταν Steph.

ib. παῖς ἦν καὶ οὐκ ὄντως ἦν] Sic, ut Cont. coniecerat, in C. scriptum reperit Bekk. παῖς ἦν (οὐκ ὄντως ἦν — —) Steph.

6. τὰ πατρὸς] τὰ τοῦ πατρὸς Bekk. e conl. Reiskii.

του ποινηρίαν, διὰ τὸν πατέρα ἐλεεῖν αὐτὸν ἀξιώσατε; 18 οὐκ οὖν δεινὸν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τούτους μὲν οὕτως εὐτυχεῖς εἶναι, ὥστ' , ἐπειδὴν ἑξαμαρτάνοντες ληφθῶσι, διὰ τὸ αὐτῶν γένος σώζεσθαι, ἡμᾶς δὲ, εἰ ἔδυστυχήσαμεν διὰ τοὺς οὕτως ἀτακτοῦντας, μηδένα ἂν δύνασθαι παρὰ τῶν πολεμίων ἐξαιτήσασθαι μηδὲ διὰ τὰς τῶν προ- 19 γόνων ἀρετὰς. καίτοι πολλοὶ καὶ μεγάλοι καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν Ἑλλήνων γερόνασι καὶ οὐδὲν ὅμοιοι τοῖς ὑπὸ τούτων περὶ τὴν πόλιν πεπραγμένοις, ὃ ἄνδρες δικασταί. εἰ δ' ἐκείνοι δοκῶσι βελτίους εἶναι σώζοντες τοὺς φίλους, ὅηλον ὅτι καὶ ἡμεῖς ἀμείνους δόξετε εἶναι 20 τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθρούς. ἀξιῶ δ' , ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν μὲν τινες τῶν συγγενῶν αὐτὸν ἐξαιτῶνται, ὀργίσεσθαι ὅτι τούτου μὲν οὐκ ἐπεχειρήσαν δεηθῆναι, ἢ δεηθέντες οὐκ ἐδύναντο εὐρίσθαι, ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττόμενα, ὑμᾶς δὲ πείθειν πειρῶνται ὡς 21 οὐ χρή παρὰ τῶν ἀδικοῦντων δίκην λαμβάνειν. ἐὰν δὲ τινες τῶν ἀρχόντων βοηθῶσιν αὐτῷ ἐπιδειξιν μὲν τῆς ἑαυτῶν δυνάμεως ποιούμενοι, φιλοτιμούμενοι δὲ ὅτι καὶ τοὺς φανερώς ἡμαρτηκότας σώζειν δύνανται, ὑμᾶς δὲ χρή ὑπολαμβάνειν, πρῶτον μὲν ὅτι, εἰ πάντες Ἀλκιβιάδῃ ὅμοιοι ἐγένοντο, οὐδὲν ἂν ἔδει τῶν στρατηγῶν (οὐδὲ γὰρ εἶχον ὅτου ἡρῶντο), ἐπειδ' ὅτι πολὺ μᾶλλον

18, 3. ἀπὸ Steph., in marg. „Π. αὐτῶν.“

5. μηδὲ διὰ, ut coniecerat Scalig., C. exhibet: μηδ' ἂν ceteri libri MSS. et Steph., qui ad ἀρετ. haecce adscripsit: Π. ἀρετὰς προσβάλλοντάς. „H. ἀρετ. παρέχοντα. „H. προσβαλλόμεθα. Ὁμοίως δὲ παρεχόμεθα. Εἰ δὲ μή, δεῖ ἐπαρῶγειν πρὸς τὸ, Δύνασθαι ἐξαιτήσασθαι.

20, 5. προσταττόμενα] Sic pro vulg. πρᾶττόμενα coni. Steph. Scalig. et Cont. — Bekk. de suis libris tacet.

21, 4. ὑμᾶς δὲ] „Π. ὑμᾶς δὲ.“ Steph. in marg.

6. οὐδὲν ἂν] Ita dedi e coni. Marklandi et cod. C. οὐδὲν ἀλλ' ceteri libri et Steph., cuius adnotatio margini adscripta haec est: Π. οὐδὲν ἄρα ἔδει.

ib. τῶν στρατηγῶν] Haec est Marklandi emendatio. τοῦ στρατηγῆν MSS. et Steph.

ib. οὐδὲ γὰρ] οὐδὲν γὰρ Steph.

αὐτοῖς προσήκει τῶν λιπόντων τὴν τάξιν κατηγορεῖν ἢ ὑπὲρ τῶν τοιούτων ἀπολογεῖσθαι. τίς γὰρ ἔστιν ἑλπίς τοὺς ἄλλους ἐθαλῆσαι ποιεῖν τὰ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν προσταττόμενα, ὅταν αὐτοὶ οὗτοι τοὺς ἀκοσμοῦντας σώξιν πειρῶνται; ἐγὼ τολῶν ἀξιῶ, ἂν μὲν ἀποδείξωσιν²² οἱ λέγοντες καὶ αἰτούμενοι ὑπὲρ Ἀλκιβιάδου ὡς ἑστρατεύσατο ἐν τοῖς ὀπλίταις ἢ ὡς ἱαπεύειν δεδοκιμασμένος ἔστιν, ἀποψηφίσασθαι· ἐὰν δὲ μηδὲν ἔχοντας δίκαιον κελύσωσιν αὐτῷ χαρίζεσθαι, μεμνησθαι χρηὸν ὅτι διδάσκουσιν ὑμᾶς ἐπινοεῖν καὶ τοῖς νόμοις μὴ πειθεσθαι, καὶ ὅτι λίαν προθύμως τοῖς ἀδικουῦσι βοηθοῦντες πολλοὺς τῶν αὐτῶν ἔργων ἐκιδυμεῖν ποιήσουσιν.

Θαυμάζω δὲ μάλιστα, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰ τις²³ ὑμῶν τὸν Ἀλκιβιάδην ἀξιώσει διὰ μὲν τοὺς βοηθοῦντας σώζεσθαι, διὰ δὲ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν μὴ ἀπολέσθαι. ἥς ἄξιον ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ἵν' ἐπίστησθε ὅτι οὐκ ἂν εἰκότως αὐτοῦ ἀποψηφίзоιθε ὡς ταῦτα μὲν ἡμαρτηκότος, τὰ δ' ἄλλα πολλέτου χρηστοῦ γεγεννημένου· ἐκ γὰρ τῶν ἄλλων τῶν τούτῳ πεπραγμένων δικαίως ἂν αὐτοῦ θάνατον καταψηφίзоιθε. προσήκει δ' ὑμῖν περὶ αὐ-²⁴
¹⁴²τῶν εἰδέναι· ἐπειδὴ γὰρ καὶ τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθαι λεγόντων τὰς σφετέρας αὐτῶν ἀρετὰς καὶ τὰς τῶν προγόνων εὐεργεσίας, εἰκὸς ὑμᾶς καὶ τῶν κατηγόρων ἀκροᾶσθαι, ἐὰν ἀποφαίνωσι τοὺς φεύγοντας πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκότας καὶ τοὺς προγόνους αὐτῶν πολλῶν κακῶν αἰτίους γεγεννημένους. οὗτος γὰρ παῖς²⁵

21, 8. αὐτοῖς] αὐτοῖς Steph. omnesque codd. praeter G.

9. τῶν τοιούτων] τούτων Bekk. et Bremi e cod. G.

11. προσταττόμενα] Sic. G. videtur habere; παρττόμενα ceteri codd. et Steph. Cf. ad §. 20, v. 5.

22, 4. ἔστιν om. Steph. et libri MSS. praeter G.

5. αὐτῷ χαρίζεσθαι] Hanc emendationem proposui Commentat. crit. p. 11. Nunc vero video, iam ante me Augero, cuius editionem antea nec ubique nec satis accurate inspexeram, idem quod mihi in mentem venisse. αὐτοὶ δογίζεσθαι Steph. et MSS. praeter G., in quo αὐτοὶ δογίζεσθαι scriptum est. αὐτῷ δογίζεσθαι Bekk. et Brem.

23, 2. ἀξιώσει] ἀξίωση Steph., sed in marg. „Π. ἀξιώσει.“

μὲν ὦν παρ' Ἀρχιερέων τῶ γλάμωνι, οὐκ ὀλίγα τῶν
 ὑμετέρων ὑψηροτέρων, πολλῶν ὁρώντων ἐκινεῖν ὑπὸ τῶ
 αὐτῶ ἱματίῳ κατακείμενος, ἐκώμαζε δὲ μεθ' ἡμέραν,
 ἀνηβος ἑταίραν ἔχων, μιμούμενος τοὺς ἐαυτοῦ προγό-
 νους καὶ ἡγούμενος οὐκ ἂν δύνασθαι πρὸς βύτιον ὦν
 λαμπρὸς γενέσθαι, εἰ μὴ νέος ὦν, πονηρότατος δόξειεν
 26 εἶναι. μετεπέμφθη δ' ὑπὸ Ἀρχιερέων, ἐπειδὴ φανερώς
 ἐξημέραν. καίτοι ποῖον τινα χρὴ αὐτὸν ὦφ' ὑμῶν νο-
 μίσεσθαι εἶναι, ὅστις κάκιστα τοιαῦτ' ἐπιτηδεύων δι-
 βέβλητο, ὃς τοὺς ἄλλους ταῦτ' ἐδίδασκε; μετὰ Θεοτίμου
 δὲ ἐπιβουλεύσας τῶ πατρὶ Ὀρεοῦς προῦδωκεν. ὁ δὲ πα-
 ραλαβὼν τὸ χωρίον πρότερον μὲν ὑβρίζεν αὐτὸν ὠραίον
 27 ὄντα, τελευταῖον δὲ δήσας ἀργύριον εἰσπραττετο. ὁ δὲ
 πατήρ αὐτὸν οὕτως ἐμίσει σφόδρα, ὥστ' οὐδ' ἂν ἀπο-

25, 3. ὑψηροτέρων] ἀψηροτέρων Steph.

ib. ἐκινεῖν est Contii et Reiskii emendatio. ἔτι μὲν Steph. et MSS. praeter Laurentianum C., in quo legitur ἐκινεῖν τε.

4. αὐτῶ ἱματίῳ] Sic coni. Taylor. (Lectt. Lysiac. c. 12.) et Lobeck. ad Phryn. p. 401. αὐτόματι Steph. et codd. excepto C., qui praebet αὐτῶ οὐκ ἱματί. Bekkerus et Brem. αὐτῶ στρώματι dederunt, quod ab Augero et ante hunc a Contio propositum erat. Quum autem στρώμα fere id significet, quod somnum vel quietem capere sub sternitur, non recte egerunt duumviri illi doctissimi, quod praepositionem ὑπὸ, quam cum Contio in ἐπὶ immutarent necesse erat, intactam reliquerunt.

ib. δὲ] Addidi hanc particulam auctore Reiskio: in edit. Stephani et MSS. deest. Unus Laurentianus eius loco vel praebet.

7. λαμπρὸς] λαμπρῶς Steph., in marg. „II. λαμπρὸς.“

ib. δόξεω est coniectura Reiskii, firmata a C. δόξω ceteri libri. δόξω Steph.

26, 1. Ἀρχιερέων] Sic coni. Reisk. Ἀρχιερέων C. X. Vind. (Alter.) Ald. Steph. Auger. Ἀρχιερέων (Groulart. et) Taylor.

3. τοιαῦτ'] ταῦτά Steph.

4. ὃς, uti coniecerat Reisk., C. praebuit. ὡς ceteri libri et Steph.

7. τελευταῖον] Emendatio Markl. et Taylori, codd. C. et X., ut videtur, confirmata. τελευταῖον reliqui codd. et Steph.

27, 2. οὐδ' ἂν] Sic coni. Reisk. pro οὐδὲ, quod est in codd. et edit. Steph.

θανόντος ἔφασκε τὰ ὅσα κομίσασθαι. τελευτήσαντος δ' ἐκείνου ἑραστής γενόμενος Ἀρχεβιάδης αὐτὸν ἐλύσατο. οὐ πολλῶ δὲ χρόνῳ ὕστερον κατεκυβεύσας τὰ ὄντα, ἐκ Λευκῆς ἀπὸ τῆς ὁρμώμενος τοὺς φίλους κατεπόντιζεν. ὅσα 28 μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἢ εἰς τοὺς πολλὰς ἢ εἰς τοὺς οἰκείους ἢ περὶ τοὺς αὐτοῦ ξένους ἢ περὶ τοὺς ἄλλους ἡμάρτηκε, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν· Ἰακόνικος δὲ πολλοὺς παρακαλέσας ἐξέπεμψε τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, φάσκων τοῦτον ὡς οὐκ ἀδελφὸν αὐτῆς ἀλλ' ὡς ἄνδρα ἐκείνης εἰς τὴν οἰκίαν εἰσιέναι τὴν ἑαυτοῦ. καὶ τοιαυτῶν 29 ἡμαρτηκότι καὶ οὕτω δεινὰ καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα πεποιηκότι οὔτε τῶν πεπραγμένων αὐτῶ μεταμέλει οὔτε τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. ὃν μᾶλλον ἔδει κοσμιώτατον εἶναι τῶν πολιτῶν, ἀπολογίαν ποιούμενον τὸν ἑαυτοῦ βίον τῶν τοῦ πατρὸς ἁμαρτημάτων, οὗτος ἑτέρους ὑβρίζειν πειράται, ὥσπερ θυνάμενος ἂν πολλοστὸν μέρος τῶν ὀνειδῶν τῶν ἑαυτῶ προσηγόντων τοῖς ἄλλοις μεταδοῦναι, καὶ ταυτῶν υἱὸς ὢν Ἀλκιβιάδου, ὃς ἔπεισε μὲν 30 Δεκέλειαν Λακεδαιμονίους ἐπιτεχνίσαι, ἐπὶ δὲ τὰς νήσους ἀποστήσων ἔπλευσε, διδάσκαλος δὲ τῶν τῆς πόλεως κακῶν ἐγένετο, πλεονάκεις δὲ μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐστρατεύσατο ἢ μετὰ τῶν πολιτῶν ἐπ' ἐκείνους. ἂνδ' ὦν καὶ ὑμῖν καὶ τοῖς μέλλουσιν ἔσεσθαι τιμωρεῖ-

4. Ἀρχεβιάδης primus dedit Reisk. Ἀρχεβιάδης MSS. Ἀλκιβιάδης Steph.

ib. αὐτὸν] ὡς υἱὸν Steph.

28, 5. τὴν αὐτοῦ] αὐτοῦ Steph. τὴν Bremi.

7. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ Steph. et Brem.

29, 2. καὶ πολλὰ] καὶ om. Steph.

3. αὐτῶ] αὐτῶν Steph.

6. οὗτος] ὃδ' C., unde Bekk. effecit ὁ δ'.

8. τῶν ὀνειδῶν ἑαυτῶ προσηγόντων] Sic Bekk. et Brem. partim ex C., in quo legitur (sine τῶν ὀνειδῶν) τῶν ἑαυτῶ προσηγόντων, partim ex coni. Markl., qui ita legendum esse statuit: τῶν ὀνειδῶν τῶν ἑαυτοῦ προσηγόντων. — τῶν εἰδῶν τῶν ἑαυτοῦ προσηγόντων Steph.

30, 1. ὃς om. Steph. Addendum esse primi viderunt Contius et Palmerius.

31 σθαι προσήκει δυνίνα λαμβάνετε τούτων. καίτοι σφόδρα
 εἴθισται λέγειν ὥς οὐκ εἰκός ἐστι τὸν μὲν πατέρα αὐ-
 τοῦ κατελθόντα δωρεὰς παρὰ τοῦ δήμου λαβεῖν, τοῦτον
 δ' ἀδίκως διὰ τὴν φυγὴν τὴν ἐκεῖνου διαβεβλήσθαι.
 ἔμοι δὲ δοκεῖ δεινὸν εἶναι, εἰ τὰς μὲν δωρεὰς αὐτοῦ
 ἀφείλεσθε ὥς οὐ δικαίως δεδωκότες, τούτου δὲ ἀδι-
 κοῦντος ἀποψήφεισθε ὥς τοῦ πατρὸς χρηστοῦ περὶ τὴν
 32 πόλιν γεγενημένου. Καί μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
 ἄλλων τε πολλῶν ἄξιον ἔνεκεν αὐτοῦ καταψηφίσασθαι
 καὶ ὅτι ταῖς ὑμετέραις ἀρεταῖς χοῖται παραδελγματοῖ περὶ
 τῆς ἑαυτοῦ πονηρίας. τοῖς γὰρ λέγειν ὥς Ἀλκιβιάδης
 33 οὐδὲν δεινὸν εἰργασται ἐπὶ τὴν πατρίδα στρατεύσας· καί
 γὰρ ὑμᾶς φεύγοντας Φυλὴν καταλαβεῖν καὶ δένδρα τε-
 μεῖν καὶ πρὸς τὰ τεύχεα προσβαλεῖν, καὶ ταῦτα ποιήσαν-
 τας οὐκ ὄνειδος τοῖς παισὶ καταλιπεῖν, ἀλλὰ τιμὴν παρὰ
 πᾶσιν ἀνδράποισι κτήσασθαι, ὥς τῶν αὐτῶν ὄντας
 ἀξιολογούς, ὅσοι φυγόντες μετὰ τῶν πολεμίων ἐπὶ τὴν χώ-
 ραν ἐστράτευσαν, καὶ ὅσοι κατήεσαν Λακεδαιμονίων
 34 ἐχόντων τὴν πόλιν. καὶ μὲν δὴ πᾶσιν ἡγοῦμαι δῆλον εἶ-
 ναι ὅτι οὗτοι μὲν ἐξήτουν κατέλναι ὥς τὴν μὲν τῆς θα-
 λάττης ἀρχὴν Λακεδαιμονίοις παραδώσαντες, αὐτοὶ δ'
 ὑμῶν ἄρξοντες, τὸ δ' ὑμέτερον πλήθος κατελθὼν τοὺς
 μὲν πολεμίους ἐξήλασε, τῶν δὲ πολιτῶν καὶ τοὺς βου-
 λομένους δουλεῦν ἡλευθέρωσεν· ὥστ' οὐχ ὁμοίων τῶν¹⁴³
 35 ἔργων ἀμφοτέροις γεγενημένων τοὺς λόγους ποιεῖται.
 35 ἀλλ' ὅμως τοσούτων συμφορῶν καὶ οὕτως αὐτῷ μεγά-
 λων ὑπαρχουσῶν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς πονηρίᾳ φιλοτιμεῖ-
 ται καὶ λέγει ὥς οὕτως ἐκείνος μέγα ἐδύνατο, ὥστε τῇ
 πόλει πάντων κακῶν αἴτιος γενέσθαι. καίτοι τίς οὕτως
 ἄπειρος τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ὃς οὐκ ἂν βουλόμενος

30, 7. λαμβάνετε] λαμβάνεται Steph., in marg., II. λαμβάνητι.

32, 5. στρατεύσας est coniectura Marklandi. στρατεύσασθαι MSS. et Steph.

34, 3. παραδώσαντες] δώσαντες Steph.

35, 8. μέγα ἐδύνατο] ἐδύνατο μέγα Bekk.

εἶναι πονηρὸς εἰσηγήσασθαι μὲν τοῖς πολεμίοις ἃ χρὴ καταλαβεῖν τῶν χωρίων, δηλώσεις δ' αὖν ἃ κακῶς φυλάττεται τῶν φρουρίων, διδάξεις δ' αὖν ἃ πονηρῶς ἔχει τῶν πραγμάτων, μνηύσεις δ' αὖν τοὺς βουλομένους ἀφίστασθαι τῶν συμμάχων; οὐ γὰρ δήπου, ὅτε μὲν ἔφηνε, διὰ 36 τὴν δύναμιν κακῶς οἷός τ' ἦν ποιεῖν τὴν πόλιν, ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς ἑξαπατήσας κατήλθε καὶ πολλῶν ἤρξε τριήρων, οὔτε τοὺς πολεμίους ἐδύνατο ἐκ τῆς χώρας ἐκβαλεῖν οὔτε Χίους, οὐδ' ἀπέστησε, πάλιν φίλους ποιῆσαι οὔτε ἄλλο οὐδὲν ἀγαθὸν ὑμᾶς ἐργάσασθαι. ὥστ' οὐ χαλεπὸν 37 γινῶναι ὅτι Ἀλκιβιάδης δυνάμει μὲν οὐδὲν τῶν ἄλλων διέφερε, πονηρίᾳ δὲ τῶν πολιτῶν πρῶτος ἦν. ἃ μὲν γὰρ ᾗδεν τῶν ὑμετέρων κακῶς ἔχοντα, μνηνυτὴς αὐτοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγένετο· ἐπειδὴ δ' ἔδει αὐτὸν στρατηγεῖν, οὐδὲν κακὸν ποιεῖν ἐκείνους ἐδύνατο, ἀλλ' ὑποσχόμενος δι' ἑαυτὸν παρήξειν βασιλεῖα χρήματα, πλεον ἢ διακόσια 38 τάλαντα τῆς πόλεως ὑφείλετο. καὶ οὕτω πολλὰ ἐνόμιζεν 38 εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκέναι, ὥστε λέγειν δυνάμενος καὶ φίλων ὄντων καὶ χρήματα κεκτημένος οὐδέποτε· ἐλθὼν εὐθύνας ἐτόλμησε δοῦναι, ἀλλὰ φνυγὴν αὐτοῦ καταγνοῦς καὶ Θράκης καὶ πάσης πόλεως ἐβούλετο πόλεως γενέσθαι μᾶλλον ἢ τῆς πατρίδος εἶναι τῆς ἑαυτοῦ. καὶ τὸ τελευταῖον, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὑπερβολὴν ποιησάμενος τῆς προτέρας πονηρίας ἐτόλμησε τὰς ναῦς Λυσάνδρῳ μετὰ Ἀδεϊμάντου προδοῦναι. ὥστε εἴ τις ὑμῶν ἢ τοὺς τεθνεώτας 39 ἐν [τῇ] ναυμαχίᾳ ἔλειψεν, ἢ ὑπὲρ τῶν δουλευσάντων τοῖς πολεμίοις αἰσχύνεται, ἢ τῶν τειχῶν καθρηγμένων ἀγανακτεῖ, ἢ Λακεδαιμονίους μισεῖ, ἢ τοῖς τριάκοντα ὀργίζεται, τούτων ἀπάντων χρὴ τὸν τούτου πατέρα αἰτιῶν

36, 1. ὅτε] ὅταν Steph.

37, 4. αὐτοῖς] Retinui hanc librorum MSS. lectionem: αὐτός, quod in schedis Brulart., a Contio et Markl. propositum est, cum Reiskio reposuit Angerius.

39, 2. τῇ] Articulus, quem MSS. et Steph. om., accessit e conji. Reiskii.

ἡγεῖσθαι καὶ ἐνθυμηθῆναι ὅτι Ἀλκιβιάδην μὲν τὸν πρό-
 παππον αὐτοῦ καὶ τὸν πρὸς μητρὸς Μεγακλῆα οἱ ὑμέ-
 τεροὶ πρόγονοι δις ἄμφοτέρους ἐξωστράκισαν, τοῦ δὲ
 πατρὸς αὐτοῦ οἱ πρεσβύτεροί ὑμῶν θάνατον κατέγνω-
 40σαν, ὥστε νῦν χρὴ ἡγησαμένους πατρικῶν ἐχθρὸν τοῦ-
 τον εἶναι τῇ πόλει καταψηφίσασθαι καὶ μήτε ἔλεον
 μήτε συγγνώμην μήτε χάριν μηδεμίαν περὶ κλεινοῦς
 ποιήσασθαι τῶν νόμων τῶν κειμένων καὶ τῶν ὀρκῶν
 41οὺς ὀμώσατε. Σκέψασθαι δὲ χρὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί,
 διὰ τί ἂν τις τοιούτων ἀνδρῶν φεῖσταιτο· πότερον ὥς
 πρὸς μὲν τὴν πόλιν δεδυστηχῆκασιν, ἄλλως δὲ κόσμοι
 εἰσι καὶ σωφρόνως βεβιάκασιν; οὐχ οἱ μὲν πολλοὶ αὐ-
 τῶν ἡταιρήκασιν, οἱ δ' ἀδελφαῖς συγγεγόνασιν, τοῖς δ'
 42ἐκ θυγατέρων καὶδες γεγόνασιν, οἱ δὲ μυστήρια πεποιή-
 κασιν καὶ τοὺς Ἑρμῆς περικεκόφασιν καὶ περὶ πάντας τοὺς
 θεοὺς ἡσεβήκασιν καὶ εἰς ἅπασαν τὴν πόλιν ἡμαρτήκα-
 σιν, ἀδίκως καὶ παρὰ νόμον καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους δια-
 κείμενοι καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς, πολιτευόμενοι οὐδεμίᾳς
 τόλμης ἀπεχόμενοι οὐδὲ ἔργου δενοῦ ἄπειροι γεγενημέ-
 νοι; ἀλλὰ καὶ πεπόνθασιν καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα. οὕτω
 γὰρ διάκεινται, ὥστ' ἐπὶ μὲν τοῖς καλοῖς αἰσχύνεσθαι,
 43ἐπὶ δὲ τοῖς κακοῖς φιλοτιμεῖσθαι. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄν-
 δρες δικασταί, ἤδη τινῶν ἀπεψηφίσασθε ἀδικεῖν μὲν
 νομίσαντες, οἰόμενοι δ' εἰς τὸ λοιπὸν χρῆσιμους ὑμῖν
 ἔσεσθαι. τίς οὖν ἑλπίς ὑπὸ τούτου τι ἀγαθὸν πείσεσθαι

39, 7. καὶ τὸν πρὸς μητρὸς] Sic vulgo. καὶ τὸν μητρὸς in Bekkeri
 edit. Berpliniensi errore typothetarum.

42, 5. διακείμενοι — πολιτευόμενοι] „Fortasse πολιτευόμενοι —
 διακείμενοι.“ BEKK. in Add. et Corrig. Ego locum eo
 sanavi, quod comma, a Bekkerio et Bremio post πολι-
 τευόμενοι positum, ante hoc verbum collocaui. In edit.
 Steph. interrogationis signum post πολιτευόμενοι repe-
 ritur.

6. οὐδὲ ἔργου] οὐδενὸς ἔργου coni. Steph.

7. ἀλλὰ καὶ πεπόνθασιν καὶ πεποιήκασιν ἅπαντα] Sic C. Bekk.
 Bremi. ἀλλ' ἅτε πεπόνθασιν ἅπαντα, ἃ πεποιήκασιν καὶ
 πεπόνθασιν Steph. cum ceteris libris MSS.

τὴν πόλιν, ὃν ὑμεῖς, ὅτι μὲν οὐδενὸς ἄξιός ἐστιν, ἐπει-
δὲν ἀπολογῆται, εἰσεσθε, ὅτι δὲ πονηρός ἐστιν, ἐκ τῶν
ἄλλων ἐπιτηδευμάτων εἰσεσθε; Ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδ' ἀν44
ἐξελθὼν ἐκ τῆς πόλεως οὐδὲν δύναίτο κακὸν ὑμᾶς ἐργά-
144σασθαι, δειλὸς ὢν καὶ πένης καὶ πρᾶττειν ἀδύνατος
καὶ τοῖς οἰκείοις διάφορος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων μισού-
μενος· ὥστ' οὐδὲ τούτων ἕνεκα αὐτὸν ἄξιον φυλάττε-
σθαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι καὶ τοῖς45
ἄλλοις καὶ τοῖς τούτου φίλοις, οἳ τὰ μὲν προσταττό-
μενα ποιεῖν οὐκ ἐθίλουσι, τοιούτων δ' ἔργων ἐκιδυ-
μοῦσι καὶ περὶ τῶν σφετέρων αὐτῶν κακῶς βουλευσά-
μενοι περὶ τῶν ὑμετέρων δημηγοροῦσιν.

Ἐγὼ μὲν οὖν ὥς ἰδυνάμην ἄριστα κατηγορεῖν. ἐπὶ46
σταμαι δ' ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι τῶν ἀκρωμένων θαυμάζου-
σιν ὅπως ποθ' οὕτως ἀκριβῶς ἰδυνήθην ἐξευρεῖν τὰ
τούτων ἀμαρτήματα, οὗτος δέ μου καταγελάσας ὅτι οὐδὲ
πολλοστὸν μέρος εἶρηκα τῶν τούτοις ὑπαρχόντων κακῶν.
Ὑμεῖς οὖν καὶ τὰ εἰρημένα καὶ τὰ παραλειμμένα ἀνα47
λογισάμενοι πολὺ μᾶλλον αὐτοῦ καταψηφίσασθε, ἐνδυ-
μηθέντες ὅτι ἔνοχος μὲν ἐστὶ τῇ γραφῇ, μεγάλη δ' εὐ-
τυχία τὸ τοιούτων πολιτῶν ἀπαλλαγῆναι πόλει. Ἀνά-
γνωθι δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ὅρκους καὶ τὴν
γραφὴν· καὶ τούτων μεμνημένοι ψηφιοῦνται τὰ δίκαια.

43, 7. εἰσεσθε] Cf. commentat. crit. p. 28.

46, 5. πολλοστὸν] τὸ πολλοστὸν Steph. et Brem. Rectius autem
Bekk. cum C. omisit articulum.

47, 6. ψηφιοῦνται] ψηφίσονται Steph.

XV.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΑΣΤΡΑΤΕΙΑΣ.

1 *Ε*γὼ μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ ὑμᾶς αἰτοῦμαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι, καὶ τῶν στρατηγῶν δέομαι, ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ ἀρχῇ πολλοῦ ἀξιοὶ τῇ πόλει γέροντες, καὶ περὶ τῶν τῆς ἀστρατείας γραφῶν κοινούς εἶναι τῷ τε διώκοντι καὶ τῷ φεύγοντι· καὶ μὴ βοηθοῦντας ὥς ἂν βούλωνται πᾶσαν προθυμίαν ἔχειν παρὰ τὸ δίκαιον ὑμᾶς ψηφίσασθαι, ἐνθυμουμένους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡγανακτεῖτε, εἰ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ δοκιμασίᾳ οἱ δεσμοθῆται ἀναβάντες ὑμῶν ἑδόντο μὴ καταψηφίσασθαι, ἡγούμενοι δεινὸν εἶναι, εἰ οἱ τιθέντες τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ψῆφον διδόντες παρακλεύσονται μὴ καταψηφίσασθαι. τί δ' ἂν ἄσχιον ἔθος ἢ δεινότερον πρᾶγμα τούτου τῇ πόλει γένοι-

1, 4. κοινούς] κοινωνούς Steph.

2, 2. εἰ ἐν] ἐν om. MSS. et Steph.; additum est de coniectura Reiskii.

3. μὴ καταψηφίσασθαι] μὴ omi. Steph. et codd., excepto Laurentiano.

4. διδόντες coni. Tayl. pro librorum MSS. et Stephani lectione διαδιδόντες.

5: μὴ καταψηφίσασθαι] τῶν μὲν μὴ καταψ. Steph. cum plerisque codd.

το, εἰ τολμήσει ὁ μὲν ἄρχων ἐν ταῖς τῶν ἐπικληρῶν δίκαις ἀντιβολεῖν καὶ ἰκετεύειν τοὺς δικαστάς· ὁ τι ἂν βούληται παραχθῆναι, ὁ δὲ πολέμαρχος καὶ οἱ ἔνδεκα δεήσονται ἐν ταῖς δίκαις ταῖς ὑφ' ἑαυτῶν εἰσαγομέναις, ὥσπερ καὶ νῦν; ἤρῃ τοίνυν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, ἐνθυμουμένους ὅτι οὐδὲν διοίσει ὑμᾶς ἰδίᾳ περὶ τῆς ἀστρατείας βοηθεῖν ἢ τούτων τινὰς δεῖσθαι αὐτοὺς τὴν ψῆφον διδόντας. Σκέψασθε δὲ, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἱκανὸν γένηται τεκμήριον ὅτι οὐδεὶς πᾶ τῶν ἀρχόντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλκιβιάδῃ ἦν παρεσκευασμένος· ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς, εἴπερ ἀληθῆ λέγουσιν, ἀνακαλεῖν μὲν Πάμφιλον, ὅτι ἀφαιρῶν τὸν ἱππον ἱππέως ἀπεστέρει τὴν πόλιν, ἐπιβάλλειν δὲ τῷ φυλάρχῳ, ὅτι ἐξελαύνων Ἀλκιβιάδην ἐκ τῆς φυλῆς ἄκυρον ἐποίει τὴν τούτων τάξιν, κελεύειν δὲ τὸν ταξίαρχον ἐξαλείφειν αὐτὸν ἐκ τοῦ τῶν ὀπλιτῶν καταλόγου. νῦν δὲ τούτων οὐδὲν ἐποίησαν, ἀλλ' ἐν μὲν τῷ στρατοπέδῳ περιεῴρων αὐτὸν ὑπὸ πάντων προπηλακίζομενον κἂν τοῖς ἱπποτοξόταις ἱππεύοντα· ἐπειδὴ δὲ ὑμᾶς δεῖ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνειν, χαρίζομενοι μαρτυροῦσιν ὑφ' ἑαυτῶν αὐτὸν τετάχθαι· καίτοι δεινόν, ὧς ἄνδρες δικασταί, αὐτοὺς μὲν τοὺς στρατηγούς ὑπὸ τοῦ δήμου χειροτονηθέντας μὴ ἂν τολμήσαι πρότερον ὑμῶν

3, 3. τολμήσει ὁ μὲν] Hoc proposuit Markl. pro vulg. τολμήσει μὲν.

ib. ἐν ταῖς] coni. Reisk. pro vulg. ἐμβάς.

5. οἱ ἔνδεκα δεήσονται] οἱ τὰ δεήσονται Steph. Ex οἱ τὰ primus Reiskius effecit οἱ ἰα' i. e. οἱ ἔνδεκα, quae emendatio postmodo librorum MSS. testimonio confirmata est.

4, 2. διοίσει] Sic cum Bekkero scripsi pro δεήσει, quod MSS. et Steph. exhibent.

3. τούτων] τούτους ἄν Steph.

5, 5. ἀφαιρῶν] Sic Auger. dedit de coni. Markl. et Taylori, item Bekk., in cuius optimo codice ita scriptum legitur. In ceteris codd. est aut φένων aut φέρων aut (quod Steph. recepit) φαίνων.

6, 7. τοὺς στρατηγούς] Articulum non habet Steph.

ἡγήσασθαι, ἕως ἂν ἐδοκιμάσθῃσαν κατὰ τοὺς νόμους, Ἀλκιβιάδην δὲ τολμᾶν παρὰ τοὺς τῆς πόλεως νόμους γύπ' αὐτῶν ταχθῆναι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰ τῶν μὲν δεδοκιμασμένων ἱππέων οὐκ ἐπὶ τούτοις ἐστὶν ὅντινα βούλονται αὐτοὶ εἰς τοὺς ὀπίστας καταλέξειν, τῶν δὲ ὀπλιτῶν ἀδοκιμάστων ὄντων ἐπὶ τούτοις ἔσται ὅντιν' ἂν βούλονται ἱππεύειν. εἰ μὲν τολμῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὄντες κύριοι, πολλῶν βουλομένων μηδὲνα τῶν ἄλλων ἱππεύειν εἴασαν, οὐκ ἂν δικαίως χαρίζοσθε αὐτοῖς· εἰ δ' ἄκυροι ὄντες ὁμολογήσουσι τάξει, ἐνθυμεῖσθαι χρὴ ὅτι ὁμωμόκατε τὰ δίκαια γινώσκεισθαι, ἀλλ' οὐχ ὅτι ἂν οὗτοι κελεύσει ψηφιεῖσθαι, ὥστε οὐδὲνα χρὴ τῶν δεομένων περὶ κλεινῶς θύμῳ αὐτῶν καὶ τῶν ὄρκων ποιεῖσθαι. καὶ μὲν δὴ, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰ τῷ δοκεῖ μεγάλη ἡ ζημία εἶναι καὶ λίαν ἰσχυρὸς ὁ νόμος, μεμνησθαι χρὴ ὅτι οὐ νομοθετῶντες περὶ αὐτῶν ἦκατε, ἀλλὰ κατὰ τοὺς κεκμένους νόμους ψηφιούμενοι, οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας ἐλεήσαντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον αὐτοῖς ὀργιούμενοι καὶ ὅλην τῇ πόλει βοηθήσαντες, εὖ εἰδότες ὅτι ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ὀλλγούς τιμωρησάμενοι πολλοὺς ποιήσετε κοσμιωτέρους 10 ἐν τοῖς μέλλουσι κινδυνεύειν. χρὴ δὲ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτος ἀμελήσας τῆς πόλεως τὴν αὐτοῦ εσθληρίαν ἐσκέψατο, οὕτως ὑμᾶς ἀμελήσαντας τούτου τῇ πόλει τὰ βέλτεστα ψηφίσασθαι, ἄλλως τε καὶ ὄρκους ὁμωμονότας καὶ περὶ Ἀλκιβιάδου μέλλοντας ψηφίσασθαι.

7, 8. ἐπὶ τούτοις ἐστὶν] ἐπὶ τούτων ἐστὶν Steph., sed in marg. „II. ἐπὶ τούτοις ἐστὶν. Οὕτω φησὶν, ἐπὶ τούτοις ἐστὶν.“

8, 4. χαρίζοσθε] ὀργίζοσθε hic legendum mihi videri, dixi in Commentat. crit. p. 12.

6. κελεύσει] κελεύσει Steph., in marg. „II. κελεύσει.“

9, 2. μεγάλη ἡ ζημία, ut ex con. Reiskii dedit Auger., est in Bekkeri editione sine varietate: μεγάλης ζημίας Steph. et libri ante Bekkerum collati.

ὅς, ἂν ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ, καταγελῶν τῆς πόλεως ἄπεισιν·
οὐ γὰρ δὴ χάριν γε ὑμῖν ἀποδώσει· τῇ ψῆφῳ κρυβδὴν
ἐν καθῶν, ὅς τῶν φίλων τοὺς φανερώς αὐτόν ἐν ποιή-
σαντας κακῶς ποιεῖ. ὑμεῖς οὖν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰς¹¹
τούτων δεήσεις περὶ ἐλάττονος ποιησάμενοι τὰ δίκαια
ψηφίσασθε. ἀποδείκνυται δὲ καταλείβεις εἰς τοὺς ὀπλίτας
καὶ λιπῶν τὴν τάξιν καὶ τῶν νόμων κωλύοντων ἀδοκί-
μαστος ἰκπεύσας, καὶ περὶ ὧν οἱ νόμοι διαβρόχῃ οὔτε
στρατηγὸν οὔτε ἱππαρχὸν οὔτε ἄλλον οὐδένα κυριώτε-
ρον ἐκείνων ἀποδεικνύουσι, περὶ τούτων ἰδιώτης ὧν
τὴν ἐξουσίαν αὐτῷ δεδοκώς. ἐγὼ μὲν οὖν καὶ φίλῳ ὄντι¹²
Ἀρχεστρατίδῃ βοηθῶν καὶ Ἀλκιβιάδῃ ἐχθρὸν ὄντα ἐμαυ-
τοῦ τιμωροῦμενος δέομαι τὰ δίκαια ψηφίσασθαι· ὑμᾶς
δὲ χρὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας τὴν ψῆφον φέρειν,
ἥνπερ ὅτε ᾤεσθε πρὸς τοὺς πολεμίους διακινδυνεύειν.

10, 6. ὅς, ἂν ὑμ.] εἰς ἂν ὑμ. Steph., in marg. „Π. ὅς, ἂν ὑμ.“

11, 2. περὶ ἐλάττονος] Sic eoni. Markl. περὶ ἐλαττόνων Steph.
cum libris MSS.

6. ἱππαρχον] ὑπαρχον Steph.

XVI.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΕΝ ΒΟΤΑΗ

ΜΑΝΤΙΘΕΩ, ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΩ, ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

¹*Εἰ* μὴ συνήθειν, ὃ βουλή, τοῖς κατηγοροῖς βουλομένοις ἐκ παντὸς τρόπου κακῶς ἐμὲ ποιεῖν, πολλὴν ἂν αὐτοῖς χάριν εἶχον ταύτης τῆς κατηγορίας· ἡγοῦμαι γὰρ τοῖς ἀδίκως διαβεβλημένοις τούτους εἶναι μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίους, οἵτινες ἂν αὐτοὺς ἀναγκάσωσιν εἰς ἔλεγχον ὧν αὐτοῖς βεβιωμένων καταστῆναι. ἐγὼ γὰρ οὕτω σφόδρα ἐμαυτῷ πιστεύω, ὥστ' ἐλπίζω καὶ εἴ τις πρὸς με τυγχάνει ἀηδῶς ἢ κακῶς διακείμενος, ἐπειδὴν ἐμοῦ λέγοντος ἀκούσῃ περὶ τῶν πεπραγμένων, μεταμελήσει αὐτῷ καὶ πολὺ βελτίω με εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡγήσασθαι. ἀξιώ δὲ, ὃ βουλή, ἐὰν μὲν τοῦτο μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω, ὥς εὖνους εἶμι τοῖς καθεστηκόσι πράγμασι καὶ ὥς ἠνάγκασμαι τῶν αὐτῶν κινδύνων μετέχειν ὑμῖν, μηδὲν πᾶ μοι πλεον εἶναι· ἐὰν δὲ φαίνωμαι περὶ τὰ ἄλλα μετρίως βεβιωκώς καὶ πολὺ παρὰ τὴν δόξαν καὶ παρὰ τοὺς λόγους τοὺς τῶν ἐχθρῶν, δέομαι ὑμῶν ἐμὲ μὴ δοκιμάζειν, τούτους δὲ ἡγεῖσθαι χείρους εἶναι. πρῶτον

2, 3. τυγχάνει] τυγχάνοι Steph.

3, 6. τοὺς τῶν] τοὺς om. Steph.

δὲ ἀποδείξω ὡς οὐχ ἵππευον οὐτ' ἐπεδήμουν ἐπὶ τῶν
 τριάκοντα οὐδὲ μετέσχον τῆς τότε πολιτείας. Ἡμᾶς⁴
 γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σά-
 τυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ
 ἴδου⁵τε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων οὐτε μεθισταμένης τῆς
 πολιτείας, ἀλλ' ἦλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν
 Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις. καίτοι οὕτως
 ἡμᾶς εἰκὸς ἦν εἰς τοιοῦτον καιρὸν ἀφιγμένους ἐπιδυ-
 μῆν μετέχειν τῶν ἀλλοτριῶν κινδύνων, οὐτ' ἐκεῖνοι φαί-
 νονται τοιαύτην γνώμην ἔχοντες, ὥστε καὶ τοῖς ἀποδη-
 μοῦσι καὶ τοῖς μηδὲν ἐξαμαρτάνουσι μεταδιδόναι τῆς
 πολιτείας, ἀλλὰ μᾶλλον ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύ-
 σαντας τὸν δῆμον. ἔπειτα δὲ ἐκ μὲν τοῦ σανιδίου τοὺς⁶
 ἱππεύσαντας σκοπεῖν εὐηθὲς ἐστίν· ἐν τούτῳ γὰρ πολλοὶ
 μὲν τῶν ὁμολογούντων ἱππεύειν οὐκ ἔνεισιν, ἔνιοι δὲ
 τῶν ἀποδημούντων ἐπιγεγραμμένοι εἰσίν. ἐκεῖνος δ' ἐστὶν
 ἔλεγχος μέγιστος· ἐπειδὴ γὰρ κατήλθετε, ἐψηφίσασθε
 τοὺς φυλάρχους ἀπενεγκεῖν τοὺς ἱππεύσαντας, ἵνα τὰς
 καταστάσεις ἀναπράττειτε παρ' αὐτῶν. ἐμὲ τολῶν οὐδεὶς⁷
 ἂν ἀποδείξειεν οὐτ' ἀπενεχθέντα ὑπὸ τῶν φυλάρχων
 οὔτε παραδοθέντα τοῖς συνδικοῖς οὔτε κατάστασιν παρα-
 λαβόντα. καίτοι πᾶσι ῥᾷδιον τοῦτο γινῶναι, διότι ἀνα-
 γκαῖον ἦν τοῖς φυλάρχοις, εἰ μὴ ἀποδείξαιεν τοὺς ἔχον-
 τας τὰς καταστάσεις, αὐτοῖς ζημιοῦσθαι. ὥστε πολὺ ἂν
 δικαιότερον ἐκείνοις τοῖς γράμμασιν ἢ τούτοις πιστεύοιτε·
 ἐκ μὲν γὰρ τούτων ῥᾷδιον ἦν ἐξαλειφθῆναι τῷ βουλο-
 μένῳ, ἐν ἐκείνοις δὲ τοὺς ἱππεύσαντας ἀναγκαῖον ἦν
 ὑπὸ τῶν φυλάρχων ἀπενεχθῆναι. Ἔτι δὲ, ὦ βουλῇ,⁸
 εἴπερ ἵππευσα, οὐκ ἂν ἦν ἔξαρκος ὡς δεινόν τι πεποιτη-

5, 6. ἠτίμαζον καὶ τοὺς συγκαταλύσαντας] ἠτίμαζον ἢ τοὺς συγ-
 Steph. Cf. commentat. crit. p. 13 et sq.

6, 4. ἀποδημούντων ἐπιγεγραμμένοι εἰσίν] Numquid legendum
 ἀποδημούντων ἐπὶ γεγραμμένοι εἰσίν?

7, 5. ἀποδείξαιεν] ἀποδείξειεν Steph.

6. αὐτοῖς] „II. αὐτούς.“ Steph. in marg.

κῶς, ἀλλ' ἤξιουν, ἀποδείξας ὥς οὐδεὶς ὑπ' ἐμου τῶν πολιτῶν κακῶς πέπονθε, δοκιμάζεσθαι. ὁρᾷ δὲ καὶ ὑμᾶς ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένους, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν τότε ἱκπευσάντων βουλευόντας, πολλοὺς δ' αὐτῶν στρατηγούς καὶ ἱπάρχους χειροτονημένους· ὥστε μὴδὲν δι' ἄλλο με ἡγείσθε ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπολογία, ἣ ὅτι περιφανῶς ἐτόλμησάν μου καταψεύσασθαι. ἀνάβηθι δέ μοι καὶ μαρτύρησον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

- 9 Περὶ μὲν τοίνυν ταύτης τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ᾧ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντός τοῦ βίου λόγον διδόναι. δέομαι οὖν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι μου. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀπολογία ὥς ἂν δύναμαι διὰ βραχυτάτων.
- 10 Ἐγὼ γάρ πρῶτον μὲν οὐσίας μοι οὐ πολλῆς καταλειφθείσης διὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς τοῦ πατρὸς καὶ τὰς τῆς πόλεως, δύο μὲν ἀδελφὰς ἐξέδωκα, ἐκιδούς τετιμῶντα μνᾶς ἑκατέρᾳ, πρὸς τὸν ἀδελφὸν δ' οὕτως ἐνεμάμην, ὥστ' ἐκείνον πλέον ὁμολογεῖν ἔχειν ἐμοῦ τῶν πατρῶων· καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας οὕτω βεβίωκα, ὥστε μηδεπώποτε μοι μὴδὲ πρὸς ἓνα μὴδὲν ἑγκλημα 11 γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν ἴδια οὕτω διέκλῃσα· περὶ δὲ τῶν κοινῶν μοι μέγιστον ἡγοῦμαι τακμήριον εἶναι τῆς ἐμῆς ἐπισκευῆς, ὅτι τῶν νεωτέρων ὁδοὶ περὶ κύβους ἢ πότους ἢ περὶ τὰς τοιαύτας ἀκολασίας τυγχάνουσι τὰς διατριβὰς ποιούμενοι, πάντας αὐτοὺς ὅψασθέ μοι διαφόρους ὄντας, καὶ πλείστα τούτους περὶ ἐμοῦ λογοποιοῦντας καὶ ψευδομένους. καίτοι δῆλον ὅτι, εἰ τῶν αὐτῶν ἐκθυμούμεν, οὐκ ἂν τοιαύτην γνώμην εἶχον περὶ

8, 7. ὥστε μὴδὲν δι' ἄλλο με] Hoc, quod Tayl. et Markl. conjectura assecuti erant, Bekk., quem secutus est Bremius, habet sine varietate. ὥστ' εἰ μὴδὲν διαβάλλομαι Steph.

ἐμοῦ. ἔτι δ', ὃ βουλὴ, οὐδαίς ἂν ἀποδεῖξαι περὶ ἐμοῦ¹²
 δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγε-
 λίαν γεγεννημένην. καίτοι ἑτέρους ὁρᾷτε πολλὰς εἰς
 τοιοῦτους ἀγῶνας καθιστηκότας. πρὸς τοίνυν τὰς στρα-
 τίας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους
 σκέψασθε ὅλον ἑαυτὸν παρέχω τῇ πόλει. πρῶτον μὲν¹³
 γὰρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς τοὺς Βοιω-
 τοὺς καὶ εἰς Ἀλλάρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὁρθοβούλου
 κατελιγμένος ἱσπεύειν, ἐπειδὴ πάντας ἐώρων τοῖς μὲν
 ἱσπεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ'
 ὀπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ
¹⁴τοὺς ἱσπεύους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον ἐγὼ προς-
 εἰδὼν ἔφην τῷ Ὁρθοβούλῳ ἐξαλείψαι με ἐκ τοῦ κατα-
 λόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος
 κινδυνεύειν ἄδειαν ἑμαντῷ παρασκευάσαντι στρατεύε-
 σθαι. καὶ μοι ἀνάβηθι, Ὁρδόβουλε.

ΜΑΡΤΤΡΙΑ.

Συλλεγόντων τοίνυν τῶν δημοτῶν πρὸ τῆς ἐξόδου,¹⁴
 εἰδὼς αὐτῶν ἐνίκους πόλιν μὲν χρηστούς ὄντας καὶ
 προθύμους, ἐφοδίων δὲ ἀποροῦντας, εἶπον ὅτι χρὴ
 τοὺς ἔχοντας παρῆχειν τὰ ἐπιτήδεια τοῖς ἀπόρως διακει-
 μένοις. καὶ οὐ μόνον τοῦτο συνεβούλευον τοῖς ἄλλοις,
 ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἔδωκε δυοῖν ἀνδροῖν τριάκοντα δραχμὰς
 ἑκατέρῳ, οὐχ ὥς πολλὰ κικτημένος, ἀλλ' ἵνα παρὰδειγμα
 τοῦτο τοῖς ἄλλοις γένηται. καὶ μοι ἀνάβητε.

ΜΑΡΤΤΡΕΣ.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὃ βουλὴ, εἰς Κόρινθον ἐξόδου¹⁵
 γενομένης καὶ πάντων ποιεῖσθαι ὅτι δεήσει κινδυνεύειν,

13, 4. πάντας] πάντες Steph., in marg. „Π. πάντας.“

5. δεῖν] δὴ Steph.

8. ἐξαλείψαι με] Ἐξάλειψαι με Steph.

14, 1. Συλλεγόντων] Συλλεγόντων Steph.: „Π. συλλεγόντων“ in marg.

8. ἀνάβητε] „Π. ἀνάβητε μάρτυρες. Ἡ, τούτων μάρτυρες. Ὅτω γὰρ ὁ λόγος ὑστερον.“ Steph. in marg.

ἐτέρων ἀναδυομένων ἐγὼ διεπραξάμην, ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς ἡμετέρας φυλῆς δυστυχησάσης καὶ πλείστον ἐνθανόντων ὕστερον ἀνεχώρησα τοῦ σεμνοῦ Στειριῆος τοῦ πᾶσιν 16 ἀνθρώποις δειλίαν ἀνειδικότος. καὶ οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον μετὰ ταῦτα ἐν Κορίνθῳ χωρίων ἰσχυρῶν κατελημμένων, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ δύνασθαι προσέ-
ναι, Ἀγησιλάου δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐμβαλόντος, ψηφισαμένων τῶν ἀρχόντων ἀποχωρῆσαι τάξεις, αἵτινες βοηθήσουσι, φοβουμένων ἀπάντων (εἰκότως, ὃ βουλή· δι-
νὸν γὰρ ἦν ἀγαπητῶς ὀλίγῳ πρότερον σεσωσμένους ἐφ' ἑτέρου κίνδυνον ἵνα) προσελθὼν ἐγὼ τὸν ταξίαρχον 17 ἐκέλευον ἀκληρωτὶ τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμπειν. ὥστ' εἴ
τινες ὑμῶν ὀργίζονται τοῖς τὰ μὲν τῆς πόλεως ἀξιούθι πράττειν, ἐκ δὲ τῶν κινδύνων ἀποδιδράσκουσιν, οὐκ ἂν δικαίως περὶ ἐμοῦ τὴν γνώμην ταύτην ἔχοιεν· οὐ γὰρ μόνον τὰ προσταττόμενα ἐποιοῦν προθυμῶς, ἀλλὰ καὶ κινδυνεύειν ἐτόλμων. καὶ ταῦτ' ἐποιοῦν οὐχ ὥς οὐ
δεινὸν ἡγούμενος εἶναι Λακεδαιμονίοις μάχεσθαι, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε ἀδίκως εἰς κίνδυνον καθίσταίμην, διὰ ταῦτα βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζόμενος ἀπάντων τῶν δικαίων
τυγχάνοιμι. καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

18 Τῶν τοίνυν ἄλλων στρατιῶν καὶ φρουρῶν οὐδε-
μιᾶς ἀπελειφθῆναι πώποτε, ἀλλὰ πάντα τὸν χρόνον δια-
τετέλεκα μετὰ τῶν πρώτων μὲν τὰς ἐξόδους ποιούμενος,
μετὰ τῶν τελευταίων δὲ ἀναχωρῶν. καίτοι χρὴ τοὺς φι-
λοτίμως καὶ κοσμίως πολιτευομένους ἐκ τῶν τοιούτων
σκοπεῖν, ἀλλ' οὐκ, εἴ τις τολμᾷ, διὰ τοῦτο μισεῖν· τὰ
μὲν γὰρ τοιαῦτα ἐπιτηδεύματα οὔτε τοὺς ἰδιώτας οὔτε
τὸ κοινὸν τῆς πόλεως βλάπτει, ἐκ δὲ τῶν κινδυνεύειν
19 ἐθελόντων πρὸς τοὺς πολεμίους ἅπαντες ὑμεῖς ὀφείλει-
σθε. ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὀψεως, ὃ βουλή, οὔτε φιλεῖν

15, 6. τοῦ πᾶσιν] Sic Bekk. (nulla notata varietate) et Brem-
tois πᾶσιν ceteri editores.

οὔτε μισεῖν οὐδένα, ἀλλ' ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν· πολλοὶ μὲν γὰρ μικρὸν διαλεγόμενοι καὶ κοσμίως ἀπερχόμενοι μεγάλων κακῶν αἷτιοι γεγόνασιν, ἔτεροι δὲ τῶν τοιούτων ἀμελοῦντες πολλὰ κάγαθὰ ὑμᾶς εἰσὶν εἰργασμένοι. Ἦδη δὲ τινων ἡσθόμην, ὃ βουλή, καὶ διὰ ταῦτα²⁰ ἀχθομένων μοι, ὅτι νεώτερος ὢν ἐπεχείρησα λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἡναγκάσθην ὑπὲρ τῶν ἑμαυτοῦ πραγμάτων δημηγορεῖν. ἔπειτα μέντοι καὶ ἑμαυτῷ δοκῶ φιλοτιμότερον διατεθῆναι τοῦ δέοντός, ἅμα μὲν τῶν προγόνων ἐνθυμούμενος, ὅτι οὐδὲν πέ-
 παίνονται τῶν τῆς πόλεως πράττοντες, ἅμα δὲ ὑμᾶς ὄρων²¹
 (τὰ γὰρ ἀληθῆ χρηὴ λέγειν) τούτους μόνους ἀξιους νο-
 μίζοντας εἶναι· ὥστε ὄρων ὑμᾶς ταύτην τὴν γνώμην
 ἔχοντας τίς οὐκ ἂν ἐπαρθείη πράττειν καὶ λέγειν ὑπὲρ
 τῆς πόλεως; ἔτι δὲ τί ἂν τοῖς τοιούτοις ἀχθοίσθαι; οὐ
 γὰρ ἔτεροι περὶ αὐτῶν κριταὶ εἰσιν, ἀλλ' ὑμεῖς.

XVII.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΠΕΡΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ. 148

1 Ἰσως τινὲς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, διὰ τὸ βούλεισθαι με ἄξιον εἶναι τινος ἡγροῦνται καὶ εἰπεῖν ἂν μᾶλλον ἐτέρου δύνασθαι· ἐγὼ δὲ τοσούτου δέω περὶ τῶν μὴ προσηρόντων ἱκανὸς εἶναι λέγειν, ὥστε δέδοικα μὴ καὶ περὶ ὧν ἀναγκαῖόν μοι ἐστὶ λέγειν, ἀδύνατος ὧ τὰ δέοντα εἰπεῖν. οἴομαι μὲν οὖν ἂν πάντα διηγήσωμαι τὰ πεπραγμένα ἡμῖν πρὸς Ἑράτωνα καὶ τοὺς ἐκείνου παῖδας, ἥδη δὲ αὐτῶν ὑμᾶς εὐρήσειν ἃ προσήκει σκέψασθαι περὶ ταύτης τῆς διαδικασίας. ἐξ ἀρχῆς οὖν ἀκούσατε. Ὁ Ἑράτων ὁ Ἑρασιφώντος πατήρ ἐδανείσατο παρὰ τοῦ ἐμοῦ πάππου τάλαντα δύο. οὗ μὲν οὖν ἔλαβε τὰ ἐγγύριον καὶ ὡς τοσούτον γε ἐδεήθη δανείσασθαι, ὧν ἐναντίον ἐδόθη, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι· ἃ δ' ἐχρήσατο αὐτῷ καὶ ὅσα ὠφελήθη, οἱ μᾶλλον τε ἐμοῦ εἰδότες καὶ παραγεγεννημένοι οἷς ἐκεῖνος ἔπραττε διηγήσονται ὑμῖν καὶ μαρτυρήσουσι. καὶ μοι κάλει μάρτυρας.

Tit. Pro. ἀδικημάτων Bekk. e Schotti coniectura dedit *χορηγῶν*: ego non ausus sum quidquam mutare, — Cf. commentat. crit. p. 26.

2, 2. οὖν] οὐ in Stephaniana errore typothetarum.

3. τοσούτον γε] Sic coni. Steph. pro τοσούτον τε, ut ipse cum MSS. dedit.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἔως τοίνυν ὁ Ἐράτων ἐξη, τοὺς τε τόκους ἀπελάμβανον ἐγὼ καὶ τᾶλλα τὰ συγκείμενα· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε καταλιπὼν υἱοὺς τρεῖς, Ἐρασιφῶντα καὶ Ἐράτωνα καὶ Ἐρασίστρατον, οὗτοι οὐδὲν ἔτι ἡμῖν τῶν δικαίων ποιοῦν. ἐν μὲν οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἡμεῖς παρ' αὐτῶν ἃ ὀφείλον προάξασθαι· ἐπειδὴ δὲ εἰρήνη ἐγένετο, ὅτε περ πρῶτον αἱ ἀστικάι δίκαι ἐδικάζοντο, λαχὼν ὁ πατήρ παντὸς τοῦ συμβολαίου Ἐρασιστράτῳ, ὅσπερ μόνος τῶν ἀδελφῶν ἐπεδήμει, κατεδικάσατο ἐπὶ Ξεναϊνέτου ἄρχοντος. μάρτυρας δὲ καὶ τούτων παρῆσθαι ὑμῖν. καὶ μοι κἀκεῖ μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν τὰ Ἐράτωνος δικαίως ἂν ἡμέτερα εἴη, ἐκ τούτων ῥάδιον εἶδέναι· ὅτι δὲ πάντα δημεύεται, ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπογραφῶν· τρεῖς γὰρ καὶ τέσσαρες ἕκαστα ἀπογεγράφασιν. καίτοι ταυτό γε παντὶ εὐγνωστον, ὥς οὐκ ἂν παρέλιπον, εἴ τι ἄλλο τῶν Ἐράτωνος οἷόν τε ἦν δημεύειν, οἱ πάντα τὰ Ἐράτωνος ἀπογράφοντες· ἐγὼ δὲ πολὺν ἤδη χρόνον κέκτημαι. ὥς μὲν οὖν ἡμῖν οὐδετέρωθεν εἰσπράξασθαι οἷόν τε, ἂν ὑμεῖς ταῦτα δημεύσῃτε, εὐγνωστόν μοι δοκεῖ εἶναι· ὥς δὲ τὴν ἀμφισβήτησιν ἐποιεσάμην πρὸς τὰ ὑμᾶς καὶ τοὺς ἰδιώτας, ἔτι ἀκού-

3, 7. αστικά] ἀστυκὰ Steph.

4, 2. ἐξ αὐτῶν τῶν ἀπογραφῶν est Reiskii emendatio, quam receperunt Auger. Bekk. (qui articulum unci circumdedit) et Brem. ἐξ αὐτῶν ἀπογράφω libti MSS. ἐξ αὐτῶν ἀπογράφω Steph.

8. τέσσαρες] τέτταρες Steph.

4. ὥς] ὅτι Steph.

5. παρέλιπον] Coniectura Marklandi, codice C. firmata. παραλιπόντες ceteri codd. et Steph.

6. οἱ πάντα τὰ Ἐράτωνος ἀπογράφοντες] πάντα τὰ Ἐράτωνος ἀπέγραψον Steph.

ib. ἐγὼ δὲ] καὶ λόγῳ Steph. et MSS. praeter C., in quo est quod dedi.

7. κέκτημαι] κέκτηνται Steph.

ib. ὑμῖν] ὑμῖς Steph. Ita etiam §. 5, 8.

σας. ἕως μὲν γὰρ ἡμῖν οἱ Ἑρασιφῶντος οἰκῆοι τούτων τῶν χρημάτων ἡμφισβήτουν, ἅπαντα ἤξιουν ἐμὰ εἶναι, διότι ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ χρέους ἀντιδικῶν πρὸς τὸν πατέρα ὁ Ἑρασίστρατος ἡγήθη· καὶ τὰ μὲν Σφηττοὶ ἤδη τρία ἔτη μεμίσθωκα, τῶν δὲ Κικυννοὶ καὶ τῆς οἰκίας ἐδικαζόμεν τοῖς ἔχουσι. πέρουσι μὲν οὖν διέγραψάν μου τὰς δίκας ἔμποροι φάσκοντες εἶναι· νυνὶ δὲ λαχόντος ἐν ἑκτῷ Γαμηλιῶνι μηνὶ οἱ ναυτοδίκαι οὐκ ἐξεδίκασαν. ἐπειδὴ δ' ὑμῖν τὰ Ἑρασιφῶντος δημεύειν ἔδοξε, ἀφ' αὐτῆς τῆς πόλεως τὰ δύο μέρη τὰ Ἑρασιστράτου ἀξίω μοι ψηφισθῆναι, διότι ταῦτά γε ἤδη καὶ πρότερον ἐγνωκατε ἡμέτερα εἶναι. ὠρισάμεν οὖν ἐμαυτῷ τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐκείνων οὐσίας, οὐ τὴν ἀκριβείαν ἐπισκεψάμενος, ἀλλὰ πολλῶν πλέον ἢ τὰ δύο μέρη τῷ δημοσίῳ ὑπολιπών. ὅτι διὸν δὲ γινῶναι ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ ἐπιγεγραμμένου τοῖς χρήμασιν. ἅπαντα μὲν γὰρ πλείονος ἢ τάλαντον τεύλεται, ὃν δ' ἐγὼ ἀμφισβητῶ τῷ μὲν πέντε μῖναι, τῷ δὲ χίλλας δραχμὰς ἐπεγραψάμην· καὶ εἰ πλείονος ἔστιν ἢ τοσούτου, ἀποκηρυχθέντων τὸ περισσὸν ἢ πόλις δλήφεται. ἵνα οὖν εἰδῆτε ὅτι ταῦτα ἀληθῆ ἔστι, μάρτυρας ὑμῖν παρόξομαι, πρῶτον μὲν τοὺς μεμίσθωμένους παρ' ἐμοῦ τὸ Σφηττοῦ χωρίον, ἔπειτα τοῦ Κικυννοῦ τοὺς γιγνόμενους, οἱ ἴσασιν ἡμῶς ἤδη τρία ἔτη ἀμφισβητούσας.

5, 7. Κικυννοί] Sic Stephani codex: ceteri libri habent aut Κικυννοί, quod Steph. edidit, aut κικυννοί.

9. ἔμποροι] ἔμπορικὰς con. Brem.

ih. λαχόντος] Hoc coniectura assecutus est Bekk. pro λαχόντος, quod est in MSS. et Stephaniana.

6, 2. Ἑρασιφῶντος] Ἑράτωρος, quod con. Meier. de bon. damn. p. 192., probat Bremius.

3. et 7. τὰ δύο] τὰ δύο Steph.

7, 6. ἀποκηρυχθέντων] ἐπικηρυχθέντων Steph.

8, 3. τὸ Σφηττοῦ χωρίον] χωρίον, quod Steph. non habet, tres praebent codices.

ih. τοῦ Κικ.] τοῦ cum Bremio de Bekkeri coniectura dedi: τὸ MSS. et Steph. — Κικυννοί Steph.

4. τρία ἔτη] Haec verba om. Steph. et libri MSS. praeter Vindobonensem.

ἐκ δὲ τούτῳ τὴν πέρωσιν ἄρξαντας, πρὸς οὓς αἱ δίκαι
ἐλήχθησαν, καὶ τοὺς νῦν ναυτοδίκας. ἀναγνωσθήσονται⁹
δὲ ὑμῖν καὶ αὐταὶ αἱ ἀπογραφαί· ἐκ τούτων γὰρ μάλι-
στα γνώσεσθε ὅτι οὕτως νεώστὶ ταῦτά τὰ χρήματα ἀξιοῦ-
μεν ἡμέτερά εἶναι οὕτως νυνὶ τῷ δημοσίῳ πλειόνων ἀμ-
φιβεητοῦμεν ἢ τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοῖς ἰδιώταις. καὶ
μοι κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

"Οἱ μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες δικάσται, οὐ παρὰ τὸ δέ-10
καιον ἀξιῶ μοι ψηφίσασθαι τὸ διαδίκασμα, ἀλλ' αὐτὸς
τῇ πόλει πολλὰ τῶν ἑμαντοῦ ἀφίεις τοῦτο ἀξιῶ μοι
ἀποδοθῆναι, ἀποδέδεικται. ἤδη δὲ μοι δοκεῖ δίκαιον εἶναι
καὶ δεηθῆναι ὑμῶν τε καὶ τῶν συνδίκων ἐναντίον ὑμῶν.

8, 6. ἐλήχθησαν, quod pro vulg. ἐλέχθησαν coniecerant Cont. et Taylor., in Bekkeriana est sine varietate.

9, 2. αὐταὶ] αὐταὶ Steph.

4. πλειόνων] πλειόνων Steph.

10, 1. οὖν om. Steph. et libri MSS. excepto uno Vindobonensi.

3. αὐτὸς τῇ] Sic cum Bekkerō, a quo hic nulla memoratur varietas, et Bremio de Reiskii coniectura scripsi pro αὐτῇ τῇ, quod libri MSS. ante Bekkerum collati et Steph. exhibent.

XVIII.

Λ Υ Σ Ι Ο Υ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜΕΤΣΕΩΣ ΤΟΥ ΝΙΚΙΟΥ
ΑΔΕΛΦΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

ἰ *Εὐθυμήθητα* τολώνν, ὡ ἄνδρες δικασταί, οἱοί τινες ὄντες πολῖται καὶ αὐτοὶ καὶ ὧν προσήκοντες ἀδικούμενοι ἀξιοῦμεν ἐλθεῖσθαι ὑφ' ὑμῶν καὶ τῶν δικαίων τυγχανῖν· οὐ γὰρ μόνον περὶ τῆς οὐσίας ἀγωνιζόμεθα, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πολιτείας, εἰ χρη δημοκρατουμένης τῆς πόλεως ἡμῖν μετεῖναι. πρῶτον μὲν οὖν περὶ Νικίου τοῦ Σήμετέρου θείου ἀναμνήσθητε. ἐκείνος γὰρ ὅσα μὲν τῇ ἑαυτοῦ γνώμῃ χαράμενος ὑπὲρ τοῦ πλήθους τῶν ὑμετέρων ἔπραξε, πανταχοῦ φανήσεται πολλῶν μὲν ἰδίᾳ ἀγαθῶν αἰσιος τῇ πόλει γεγεννημένος, πλείστα δὲ καὶ μέγιστα κακὰ τοὺς πολεμικοὺς εἰργασμένος· ὅσα δὲ οὐ βουλόμενος, ἀλλ' ἄκων ἠναγκάσθη ποιῆσαι, τῶν μὲν κακῶν

Tit. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΗΜ.] Articulum ΤΗΣ cum uno codice omiserunt Bekk. et Brem.: deest etiam in Vindob., si fides Altero haberi potest. Reiskius, Taylorum secutus, hanc orationem inscripsit; ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΤΥΧΟΥ: ita enim Galenus locum ex ea afferens appellavit.

1, 1. οἱοί τινες] Sic de coniectura dedit Bekk., quem cum Bremio secutus sum: οἷτινες MSS. et Steph.

2. καὶ αὐτοί] καὶ deleri vult Bekk. probante Bremio. Mihi vero non necessaria videtur haec emendatio.

οὐκ ἐλάχιστον αὐτὸς μετέσχε μέρος, τὴν δ' αἰείαν τῆς
 συμφορᾶς οἱ πείσαντες ὑμᾶς δικαίως ἂν ἔχοιεν· ἐπεὶ τήν³
 γε πρὸς ὑμᾶς εὐνοίαν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ ἐν ταῖς
 εὐτυχίαις ταῖς ὑμετέραις καὶ ταῖς δυστυχίαις ταῖς τῶν
 ἐχθρῶν ἐπέδειξε. στρατηγῶν γὰρ πολλὰς μὲν πόλεις εἶλε,
 πολλὰ δὲ καὶ καλὰ κατὰ τῶν πολεμίων ἔστησε τροπαία·
 ὧν καθ' ἓν ἕκαστον πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν. Εὐκρά⁴-
 της τοίνυν, ἀδελφὸς μὲν ὧν ἐκείνου, πατήρ δ' ἐμὸς,
 ἦδη τῆς τελευταίας ναυμαχίας γεγενημένης φανερὰν ἐπε-
 δείξατο τὴν εὐνοίαν ἣν εἶχε περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτε-
 ρον. ἡττημένων γὰρ ἐν [τῇ] ναυμαχίᾳ στρατηγὸς ὑφ'
 ὑμῶν ἡρμημένος καὶ παρακαλούμενος μετέχειν τῆς ὀλι-
 γαρχίας ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευόντων τῷ πλήθει, οὐκ ἠθέ-
 λησεν αὐτοῖς πεῖθεσθαι, ἐν τοιούτῳ καιρῷ ληφθεὶς, ἐνδ'
 ᾧ οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων καὶ μεταβάλλονται πρὸς
 τὰ παρόντα καὶ ταῖς τύχαις εἰκονσι, δυστυχοῦντος τοῦ
 δήμου, οὐκ ἀπελυνόμενος τῆς πολιτείας οὐδ' ἰδίας
 ἐχθρας ὑπαρχούσης πρὸς τοὺς ἄρξειν μέλλοντας· ἀλλ'
 ἐξὸν αὐτῷ καὶ τῶν τριάκοντα γενέσθαι καὶ μηδενὸς ἔλατ-
 τον δύνασθαι μᾶλλον εἴλετο πράττων ὑπὲρ τῆς ὑμετέ-
 ρας σωτηρίας. ἀπολέσθαι ἢ ἐπιδεῖν τὰ τεῖχη καθαιρού-
 μενα καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδιδόμενας καὶ τὸ
 ὑμέτερον πλῆθος καταδουλούμενον. καὶ οὐ πολλῷ χρό⁵-
 νῳ ὕστερον Νικήρατος, ἀνεψιὸς ὧν ἐμὸς καὶ υἱὸς Νι-
 κίου, εὐνοὺς ὧν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει συλληφθεὶς ὑπὸ
 τῶν τριάκοντα ἀπέθανεν, οὔτε γένει οὔτε οὐσίᾳ οὔθ'
 ἡλικίᾳ δοκῶν ἀνάξιος εἶναι τῆς πολιτείας μετασχεῖν·
 ἀλλὰ τοιαῦτα ἐνόμιζε τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ πρὸς τὸ ὑμέ-

3, 2. αὐτοῦ] αὐτοῦ Bekk. et Brem.

4, 5. [τῇ] ναυμ.] Articulus e coniecturâ Reiskii adiectus est:
 MSS. et Steph. om.

5, 8. τὰ τεῖχη] Articulus, qui in nullo codice repertus vulgo
 omittebatur, tacite a Bekkero repositus est. Bremius
 vero rursus eum omisit.

10. καταδουλούμενον] καταδεδουλωμένον Steph.

τερον πλήθος εἶναι καὶ διὰ τοὺς προγόνους καὶ αὐτὸν, ὥστε οὐκ ἂν ποδ' ἐτέρας ἐπιθυμῆσαι πολιτείας. συνήδεσαν γὰρ ἅπασιν αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πολιτείας τιμωμένοις καὶ πολλαχοῦ μὲν ὑπὲρ ὕμῶν κεινδυνευκᾶσι, μεγάλας δ' εἰσφορὰς εἰσενηνοχῶσι καὶ λειψουργηκόσι κάλλιστα, 150 καὶ τῶν ἄλλων οὐθενὸς πάποτ' ἀποσταῶσιν ὧν ἡ πόλις θάυτοῖς προσέταξεν, ἀλλὰ προθύμως λειτουργοῦσι. καίτοι τίνες ἂν ἡμῶν εἴησαν δυστυχέστεροι, εἰ ἐν μὲν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθυήσκειμεν εὖνοι ὄντες τῷ πλήθει, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ ὡς κακόννοι ὄντες τῷ πλήθει ἀποστεροίμεθα θῶν ὄντων; καὶ μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ Λόγνητος διαβληθεὶς μὲν ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν φεύγων ὤχετο, μετ' ὀλίγων δὲ τῶν ἐκπεπωκότων οὗτ' ἐπὶ τὴν πόλιν ἐστρατεύσατο οὗτ' εἰς Λεκέλειαν ἀφίκετο· οὐδ' ἔστιν ὅτου κακοῦ αἴτιος οὔτε φυγῶν οὔτε κατελθῶν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει γεγένηται· ἀλλ' εἰς τοῦτ' ἀρετῆς ἦλθεν, ὥστε μᾶλλον ἀργίετο τοῖς εἰς ὑμᾶς ἡμαρτηκόσιν, ἢ 10 τοῖς αὐτῷ τῆς καθόδου αἰτίοις γεγεννημένοις ἔχαιρε. καὶ ἀρχὴν μὲν οὐδεμίαν ἤρξεν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ· ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἦλθον εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Λακεδαιμόνιοι καὶ Πανσανίας, λαβὼν τὸν Νικηράτου καὶ ἡμᾶς παῖδας ὄντας, ἐκεῖνον μὲν κατέθηκεν ἐπὶ τοῖς γόνασι τοῖς Πανσανίου, ἡμᾶς δὲ παραστήσάμενος ἔλεγε πρὸς ἐκείνον καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρόντας ὅσα εἴημεν πεπονθότες καὶ οἷαις τύχαις κεχρημένοι· καὶ ἡξίου Πανσανίαν βοηθῆσαι καὶ διὰ τὴν φιλίαν καὶ διὰ τὴν ξυνοσίαν τὴν ὑπάρχουσαν, καὶ τιμωρὸν γενέσθαι τῶν εἰς ἡμᾶς ἡμαρτηκό- 11 τῶν. ὅθεν Πανσανίας ἤρξατο εὖνους εἶναι τῷ δήμῳ,

8, 4. κακόννοι, quod de Marklandi coniectura pro vulg. κακοὶ substituerat Reisk., est in Bekkeri editione sine varietate: nec aliter dedit Bremius.

9, 8. ἔχαιρε, quod ante Bekkerum in nullo libro MS. repertum erat, e C. ab hoc viro docto, quem secutus est Bremius, repositum est. Ac sic Lysiam scripsisse iam Reiskius suspicatus erat.

παράδειγμα ποιούμενος πρὸς τοὺς ἄλλους Λακεδαιμονίους τὰς ἡμετέρας συμφορὰς τῆς τῶν τριάκοντα πονηρίας· ὅλην γὰρ ἅπασιν τοῖς ἑλλανοῦσι Πελοποννησίων ἐγγένητο ὅτι οὐ τοὺς πονηροτάτους τῶν πολιτῶν ἀπέκτεινον, ἀλλ' οἷς μάλιστα προσήκον καὶ διὰ γένος καὶ διὰ πλοῦτον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἀρετὴν τιμᾶσθαι. οὕτω δ' 12 ἡλεούμεθα καὶ πᾶσι δεινὰ ἔδοκοῦμεν πεπονθέναι, ὥστε Πανσανίας τὰ μὲν παρὰ τῶν τριάκοντα ξένια οὐκ ἡδέλῃσιν λαβεῖν, τὰ δὲ παρ' ἡμῶν ἐδέξατο. καίτοι δεινόν, ὡς ἄνδρες δικασταί, ὑπὸ μὲν τῶν πολεμίων παῖδας ἡμᾶς ὄντας ἐλεῖσθαι, οἱ τῇ ὀλιγαρχίᾳ βοηθήσαντες ἡλθον, ὑπὸ δὲ ὑμῶν, ὡς ἄνδρες δικασταί, τοιούτους γεγεννημένους τῶν ὄντων ἀποστρεφείσθαι, ὧν οἱ κατέρεε ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας ἀπέθανον.

Εὐ δ' οἶδ', ὡς ἄνδρες δικασταί, ὅτι περὶ πλείστον 13 ἂν ποιήσαιο Πολίαρχος τοῦτον τὸν ἀγῶνα κατορθῶσαι, ἡγούμενος αὐτῷ καλὴν εἶναι τὴν ἀπόδειξιν καὶ πρὸς τοὺς πολίτας καὶ τοὺς ξένους ὅτι Ἀθήνησι τοσοῦτον δύναται, ὥσθ' ὑμᾶς τοὺς αὐτοὺς, περὶ ὧν ὅρκους ὁμώμοκατε, ὑμῖν αὐτοῖς τάναντία ποιεῖν ψηφίσεσθαι. πάν- 14 τες γὰρ εἰδονται ὅτι τότε μὲν χιλίαις δραχμαῖς ἐξημίωνε τὸν βουλόμενον τὴν ἡμετέραν γῆν δημοσίαν ποιῆσαι, νυνὶ δὲ κελεύων δημεῦσαι νενίκηκε, καὶ περὶ τούτων δὴ ἀμφοτέρων Ἀθηναῖοι, παρανόμων φεύγοντος τοῦ αὐτοῦ

12, 5. παῖδας ἡμᾶς ὄντας] παῖδας ὄντας ἡμᾶς Bekk. (cf. §. 10 et 22.)

13, 2. Πολίαρχος] Sic Ald. Steph. Aug. Bekk. Brem.: item Vind. (Altero, qui quidem non locuples est testis, testante.) Πολίαρχος cod. Stephani, Coisl. Bessar. et C. Πολίεχος X. Πολιούχος Reisk. cum Taylora e Galeno scripsit, sed in Var. lect., debebat, inquit, si quid video, Poliarchi nomen a Taylora non mutari.

6. τάναντία] τὰ ἐναντία Steph.

14, 4. δὴ] δὲ Steph.

5. φεύγοντος, ut coniecerat Steph., Vindob. et, ut videtur, X. praeberunt. φεύγοντες ceterorum codd. lectionem retinuit Steph.

15 ἀνδρὸς, τάναντία σφίσιν αὐτοῖς ἐψηφίσαντο. οὐκοῦν
 αἰσχρὸν, εἰ ἂ μὲν Λακεδαιμονίοις συντίθεσθαι βεβαιώσετε,
 ἂ δὲ αὐτοῖς ἐψηφίσασθαι οὕτω ῥαδίως δεαλύσετε· καὶ
 τὰς μὲν πρὸς ἐκείνους συνθήκας πωρίας ποιήσετε, τὰς
 δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρευσ· καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις Ἑλλήσιν
 ὀργίλοισθε, εἰ τις Λακεδαιμονίους ὑμῶν περὶ πλείονος
 ποιεῖται, ὑμεῖς δ' αὐτοὶ φανήσεσθε πιστότερον πρὸς ἐκεί-
 16 νους ἢ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς διακειμένοι. Ἄξιον δὲ μάλι-
 στα φθονῆσαι ὅτι οὕτως ἤδη οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττον-
 τες διάκεινται, ὥστ' οὐχ ὅ τι ἂν τῇ πόλει βέλτιστον ᾖ,
 τοῦτο οἱ ῥήτορες λέγουσιν, ἀλλ' ἔφ' ὧν ἂν αὐτοὶ παρ-
 17 δαίνειν μέλλωσι, ταῦτα ὑμεῖς ψηφίζεσθε. καὶ εἰ μὲν τῇ
 ὑμετέρῃ πληθύνει συνέφερος τοὺς μὲν ἔχειν τὰ αὐτῶν, τῶν
 δὲ ἀδίκως δημεύεσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως ἂν ἡμελείτε
 τῶν ὧν ἡμῶν λεγομένων· νυνὶ δὲ πάντες ἂν ὁμολογή-
 σαιτε ὁμόνοιαν μέγιστον ἀγαθὸν εἶναι πόλει, στασίς δὲ
 πάντων κακῶν αἰτία, διαφέρεισθαι δὲ πρὸς ἀλλήλους
 ἐκ τῶν τοιούτων μάλιστα, ἂν οἱ μὲν τῶν ἄλλοτρίων ἐπι-
 18 θυμῶσιν, οἱ δ' ἐκ τῶν ἑνῶν ἐκπύκνωσι, καὶ ταῦθ' 161
 ὑμεῖς ἔγνωτε νεωστὶ κατελθόντες, ὀρθῶς βουλευόμενοι·
 ἔτι γὰρ ἐμμένεσθε τῶν γεγενημένων συμφορῶν, καὶ τοῖς
 θεοῖς εἰς ὁμόνοιαν εὐχεσθε καταστῆναι τὴν πόλιν μάλ-
 λον, ἢ ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων τραπόμενοι
 τὴν μὲν πόλιν στασιάσαι, τοὺς δὲ λέγοντας ταχέως πλου-
 19 τῆσαι. καίτοι πλείων συγγνώμῃ μνησικακεῖν νεωστὶ κατε-

15, 3. αυτοῖς] αὐτοῖς Steph.

4. ποιήσετε] ποιήσεσθε Steph.

ib. τὰς δὲ πρὸς αὐτοὺς ἀκύρευσ·] Haec verba, quae a Bekkero in C. reperta sunt, cum hoc viro docto et Bremio recepi.

5. μὲν om. Steph., tametsi in codice repererat.

17, 2. τὰ αὐτῶν] τὰ αὐτὰ Steph.

3. δημεύεσθαι] δεδημεύεσθαι Steph.

ib. ἂν ἡμελείτε] ἂν, quod vulgo omittebatur, Reisk. e Marklandi coni., Bekk. et Brem. e cod. C. reposuerunt.

5. ὁμόνοιαν] „Post ὁμόν. deest μέν.“ Bekk. in Add. et Corr. ib. πόλει] τῇ πόλει Steph.; sed Articulum om. quinque codd.

19, 1. συγγνώμῃ μνησικακ.] συγγνώμῃ μὴ μνησικακ. iidem quinque codd.

ληλυθόσιν ἔτι τῆς ὀργῆς εὐσεβῆς προσφάτου, ἣ τοσοῦ-
 τῷ χρόνῳ ὕστερον ἐπὶ τιμωρίαν τῶν παρεληλυθότων
 τραπέσθαι, ὑπὸ τοιούτων πεισθέντας, οἳ ἐν ἄσσει μελ-
 ναντες ταύτην ὑμῖν οἴονται διδόναι πίστιν τῆς αὐτῶν
 εὐνοίας, ἐτέρους κακῶς ποιοῦντες, ἀλλ' οὐ σφᾶς αὐτοὺς
 χρηστοὺς παρέχοντες, καὶ νυνὶ τῶν τῆς πόλεως εὐτυχῶν
 ἀπολαύοντες, ἀλλ' οὐ πρότερον τῶν ὑμετέρων κινδύνων
 μετέχοντες. καὶ εἰ μὲν ἔωρᾶτο, ὧς ἄνδρες δικασταί, σῶ-20
 ζόμενα τῇ πόλει τὰ ὑπὸ τούτων δημευόμενα, συγγνώ-
 μην ἂν εἴχαμεν· νῦν δ' ἐπίστασθε ὅτι τὰ μὲν αὐτῶν
 ὑπὸ τούτων ἀφανίζεται, τὰ δὲ πολλοῦ ἄξια ὄντα ὀλλοῦ
 πικρᾶσθαι. ἂν δ' ἐμοὶ πελιδνησθε, οὐκ ἐλάττω ἀπ' αὐ-
 τῶν ὑμεῖς ὠφελήθησθε ἢ ἡμεῖς οἱ κεκτημένοι· ἐπεὶ 21
 καὶ νυνὶ Λιδμνηστος καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἐκ μιᾶς οἰ-
 κίας τρεῖς ὄντες τριηραρχοῦμεν καὶ, ὅταν ἡ πόλις δέη-
 ται χρημάτων, ἀπὸ τούτων ὑμῖν εἰσφέρομεν. ὥς οὖν
 ἡμῶν ταύτῃ τῇ γνώμῃ χρωμένων καὶ τῶν προγόνων
 τῶν ὑμετέρων τοιούτων γεγενημένων φειδεσθε ἡμῶν.
 οὐδὲν γὰρ ἂν ἡμᾶς κωλύοι, ὧς ἄνδρες δικασταί, ἀθλιω-22
 τάτους εἶναι, ἐπὶ μὲν τῶν τριάκοντα ὀρφανοὺς κα-
 ταλειφθέντας, ἐν δὲ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν ὄντων ἐστερη-
 μένους, οἷς ἡ τύχη παρέδωκεν, ὥστ' ἔτι ἡμᾶς παῖδας
 ὄντας ἐπὶ τὴν Πανσανίου σκηνὴν ἐλθόντας βοηθῆσαι τῷ
 πλήθει. καὶ τοιούτων ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰς τίνας ἂν
 ἐβουλήθημεν δικαστάς καταφυγεῖν; οὐκ εἰς τοὺς οὕτω 23
 πολιτευόμενους ὑπὲρ τῆς πολιτείας ἥς καὶ ὁ πατήρ καὶ
 οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἀπέθανον; νῦν τοίνυν ταύτην ἀνθ'
 ἀπάντων ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς τὴν χάριν, μὴ περιδεῖν ἡμᾶς

19, 5. ταυτην] Sic conl. Markl. αὐτήν MSS. et Steph.

20, 1. ἔωρᾶτο, uti de suo dederat Reisk., in C. scriptum repe-
 rit Bekk. pro vulg. ἔωρᾶτε.

5. δ' ἐμοὶ] δέ μοι Steph. et Brem.

22, 1. κωλύοι] Sic libri optimae notae. κωλύει Ald. κωλύη Steph.
 ib. ἀθλιοτάτους est Stephani, Contii et Scaligeri emendatio.
 ἀθλιοθέατους, quod libri MSS. habent, in editione reti-
 nuit Steph.

ἀπύρως διατεθέντας μηδ' ἐνδεεῖς τῶν ἐπιτηδείων γενομένους, μηδὲ τὴν τῶν προφόνων εὐδαιμονίαν καταλύσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον παράδειγμα ποιῆσαι τοῖς βουλομένοις τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν, οἷων ὑμῶν ἐν τοῖς κινδύνοις τεύχονται.

- 24 Οὐκ ἔχω, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐστinas δεησομένους ὑπὲρ ἡμῶν ἀναβιβάσσωμαι· τῶν γὰρ προσηκόντων οἱ μὲν ἄνδρας ἀγαθοὺς αὐτοὺς παρασχόντες καὶ μεγάλην τὴν πόλιν ποιοῦντες ἐν τῷ πολέμῳ τεθνᾶσιν, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ὑμετέρας ἐλευθερίας ὑπὸ τῶν 25 τριᾶκοντα κάνειον πιόντες, ὥστε τῆς ἐρημίας τῆς ἡμετέρας αἰτίαι γερόνασιν αἱ τε τῶν προσηκόντων ἀρεταὶ καὶ αἱ τῆς πόλεως συμφοραί. ὦν ἄξιον ὑμᾶς ἐνθυμηθέντας προθύμως ἡμῖν βοηθῆσαι, ἡγήσαμένους τούτους ἂν ἐν δημοκρατίᾳ δικαίως εὖ πάσχειν ὑφ' ὑμῶν, οἷπερ ἐν ὀλι 26 γαρχίᾳ τῶν συμφορῶν μετέσχον τὸ μέρος. Ἄξιον δὲ καὶ τούτους τοὺς συνδίκους εὐνοὺς ἡμῖν εἶναι, ἐκείνου τοῦ χρόνου μνησθέντας, ὅτ' ἐκ τῆς πατρίδος ἐκπεπτωκότες καὶ τὰς οὐσίας ἀπολωλεκότες ἄνδρας ἀρίστους ἐνομίζετ' εἶναι τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἀποθνήσκοντας καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθε δυνηθῆναι χάριν τοῖς ἐξ ἐκείνων ἀποδοῦναι.
- 27 Ἡμεῖς τοίνυν, υἱεῖς ὄντες καὶ συγγενεῖς τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας προκεκινδυνευκότων, ἀπαιτοῦμεν ὑμᾶς νυνὶ ταύτην τὴν χάριν καὶ ἀξιοῦμεν μὴ ἀδίκως ἡμᾶς ἀπολέσαι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον βοηθεῖν τοῖς τῶν αὐτῶν μετασχούσι συμφορῶν. Ἐγὼ μὲν οὖν καὶ δέομαι καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω καὶ τούτων παρ' ὑμῶν τυγχάνειν ἀξιῶ· οὐ γὰρ περὶ μικρῶν κινδυνεύομεν, ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντων ἀπάντων.

23, 5. γενομένους] γεγενημένους Steph.

25, 1. αἰτίαι] Sic scripsi cum Bekkero, et Bremio. αἰτίαι codd. αἰτίαι Steph.

6. τὸ μέρος] Articulus vulgo deest: additus est e con. Reiskii, quam cod. C. confirmavit.

26, 1. Ἄξιον, quod proposuerat Markl., Bekkeri cod. X. obtulit: ἀξιῶ ceteri libri scripti et Steph.

XIX.

ΑΥΣΙΟΤ

ΤΗΡ ΤΩΝ

152 ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΤΕ ΧΡΗΜΑΤΩΝ,
ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ.

Πολλήν μοι ἀπορίαν παρέχει ὁ ἀγὼν οὗτος, ὃν ἄν-1
δρες δικασταί, ὅταν ἐνθυμηθῶ ὅτι, ἂν ἐγὼ μὲν μὴ νῦν
εὖ εἴπω, οὐ μόνον ἐγὼ, ἀλλὰ καὶ ὁ πατήρ δόξει ἄδικος
εἶναι, καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων στέρησομαι ἀνάγκη οὖν,
εἰ καὶ μὴ δεινὸς πρὸς ταῦτα πέφυκα, βοηθεῖν τῷ πα-
τρὶ καὶ ἐμαυτῷ οὕτως ὅπως ἂν δύνωμαι. τὴν μὲν οὖν 2
παρασκευὴν καὶ προθυμίαν τῶν ἐχθρῶν ὁρᾶτε, καὶ οὐ-
δὲν δεῖ περὶ τούτων λέγειν· τὴν δ' ἐμὴν ἀπειρίαν πάν-
τες ἴσασιν, ὅσοι ἐμὲ γινώσκουσιν. αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς
δικαία καὶ ῥάδια χαρίσασθαι, ἄνευ ὀργῆς καὶ ἡμῶν
ἀκοῦσαι, ὥσπερ τῶν κατηγορῶν. ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπο- 3
λογούμενον, ἅν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε, ἔλαττον ἔχειν. οἱ
μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες αὐτοὶ ἄνευ
κινδύνων ὄντες τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο· ἡμεῖς δ'
ἀγνουζόμεθα μετὰ θέους καὶ διαβολῆς καὶ κινδύνου με-
ρίστου. εἰδὸς οὖν ὑμᾶς εὖ νοῖαν πλεῖω ἔχειν τοῖς ἀπολο-
γούμενοις. οἶμαι γὰρ πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι πολλοὶ 4
ἤδη πολλὰ καὶ δεινὰ κατηγορήσαντες παραχρῆμα ἐξη-
λέγχθησαν ψευδόμενοι οὕτω φανερώς, ὥσθ' ὑπερ πάν-

των τῶν πεπραγμένων μισηθέντες ἀπελθεῖν· οἱ δ' αὖ μαρτυρήσαντες τὰ ψευδῆ καὶ ἀδίκως ἀπολέσαντες ἀνθρώπους ἐάλωσαν, ἥνικα οὐδὲν ἦν πλέον τοῖς πεπονθόσιν. ὅτ' οὖν τοιαῦτα πολλὰ γέγνηται, ὥς ἐγὼ ἀκούω, εἰκὸς ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, μήπω τοὺς τῶν κατηγόρων λόγους ἡγεῖσθαι πιστούς, πρὶν ἂν καὶ ἡμεῖς ἐπώμεν. ἀκούω γὰρ ἔγωγε (καὶ ὑμῶν δὲ τοὺς πολλοὺς δοῖμαι εἰδέναι) ὅτι πάντων δεινότατόν ἐστι διαβολή· μάλιστα δὲ τοῦτο ἔχει ἂν τις ἰδεῖν, ὅταν πολλοὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ εἰς ἀγῶνα καταστῶσιν· ὥς γὰρ ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ τελευταῖοι κρινόμενοι σώζονται· πεπραγμένοι γὰρ τῆς δογῆς αὐτῶν ἀκροᾶσθαι καὶ τοὺς ἐλέγχους ἤδη θέλοντες ἴσπερ ἀποδέχεσθαι. Ἐνθυμεισθε αὖν ὅτι Νικόφνημος καὶ Ἀριστοφάνης ἄξιται ἀπέθαναν, πρὶν παραγενέσθαι τινὰ αὐτοῖς ἐλεγχόμενους ὥς ἠδίκουν. οὐδεὶς γὰρ οὐδ' εἶδεν ἐκείνους μετὰ τὴν σύλληψιν· οὐ γὰρ θάψαι τὰ σώματα αὐτῶν ἀπέδωκαν, ἀλλ' οὕτω δεινὴ συμφορὰ γέγνηται, ὥστε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τούτου ἐστέρηται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἔασω· (οὐδὲν γὰρ ἂν περιάλνοιμι) πολὺ δὲ ἀθλιώτεροι δοκοῦσι μοι οἱ παῖδες οἱ Ἀριστοφάνους. οὐδένα γὰρ οὐτ' ἰδίᾳ οὐτε δημοσίᾳ ἡδικοῦντες οὐ μόνον τὰ πατρώα ἀπολωλέκασι παρὰ τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόλοιπος ἐλπίς ἦν, ὑπὸ τοῦ πάμπαν θέκτραφῆναι, ἐν οὕτω δεινῷ καθέστηκεν. ἔτι δ' ἡμεῖς ἐστέρημένοι μὲν κηδεστῶν, ἐστέρημένοι δὲ τῆς προκοῆς, παιδάριά δὲ τρία ἡνάγκασμένοι τρέφειν, προσέτι συκοφαντούμεθα καὶ κινδυνεύομεν περὶ ὧν οἱ πρόγονοι ἡμῶν κατέλιπον κτησάμενοι ἐκ τοῦ δικαίου. καίτοι, ὧ ἄνδρες

6, 2. ἰδεῖν] Haec emendatio Gontii et Markl. in Bekkeri editione est sine varietate: unde colligi potest sic in C. et X. scriptum legi. δεινότατον ceteri codd. et Steph. in margine significans se εἰπεῖν addi velle.

6. ἀποδέχεσθαι] Sic. com. Reisk. ἀποδέχασθαι MSS. et Steph.

7, 8. εἶδεν] ἴδεν Steph.

8, 5. ὑμετέρους] ἡμετέρους Steph.

δικασται, ὁ ἐμὸς πατήρ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ πλείω εἰς τὴν πόλιν ἀνέλασεν ἢ εἰς αὐτόν καὶ τοὺς οἰκείους, διπλάσια δὲ ἢ νῦν ἔστιν ἡμῖν, ὡς ἐγὼ λογιζομένην αὐτῷ πολὺν παρνευρόμην. μὴ οὖν προκαταγινώσκετε ἀδικίαν¹⁰ τοῦ εἰς αὐτόν μὲν μικρὰ δαπανῶντος, ὑμῖν δὲ πολλὰ καθ' ἑκάστου τὸν ἐνιαυτόν· ἀλλ' ὅσοι καὶ τὰ πατρῷα καὶ ἂν τί προθεῖν λάβωσιν, εἰς τὰς ἀσχιότας ἡδονὰς εἰσθεσμένοι εἰσὶν ἀναλίσκειν. χαλεπὸν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες δι-¹¹κασται, ἀπολογεῖσθαι πρὸς δόξαν, ἣν ἐνιοὶ ἔχουσιν περὶ τῆς Νικοφῆρου οὐσίας, καὶ σπάνιν ἀργυρίου, ἣ νῦν ἔστιν ἐν τῇ πόλει, καὶ τοῦ ἀγῶνος πρὸς τὸ δημόσιον¹⁵ 3000τος· ὁμῶς δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων ῥαδίως γινώσκεισθε ὅτι οὐκ ἀληθῆ ἔστι τὰ κατηγορημένα. δάομαι δ' ὑμῶν πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ μετ' εὐνοίας ἀκροασάμενους ἡμῶν διὰ τέλους, ὅ τι ἂν ὑμῖν ἀριστον καὶ εὐοκότερον νομισηται εἶναι, τοῦτο φηγίσασθαι.

Πρωτὸν μὲν οὖν, ὃ πρότερον κηδεσται ἡμῖν ἐγένοντο,¹² διδάξτε ὑμᾶς. στρατηγῶν γὰρ Κόρων περὶ Πελοπόννησου, τριηραρχήσαντι τῷ ἐμῷ πατρὶ πάλαί φλλος γεγενημένος, ἐδεήθη δοῦναι τὴν ἐξελπὴν αἰτοῦντι τῷ υἱεὶ τῷ Νικοφῆρου. ὁ δὲ ὄρων αὐτὸς ὑπ' ἐκείνου τε πεπιστευ-¹³μένους γεγονότας τε ἐπεικνείσῃ τῇ τε πόλει ἐν γὰρ τῷ τότε χρόνῳ ἀρξέσκοντας, ἐπέσθη δοῦναι, οὐκ αἰδώς τὴν ἐσομένην διαβολήν, ἀλλ' ὅτα καὶ ὑμῶν ὅστισοῦν ἂν ἐκεί-

9, 8. δὲ ἢ νῦν] „II. δὲ ἢ ἢ νῦν.“ Steph. in marg.

10, 4. λάβωσιν] Hanc Taylori coniecturam C. confirmavit. μὴ δῶσιν reliqui codd. et Steph.

11, 8. καὶ σπάνιν] Fortasse καὶ διὰ σπάνιν. Cf. commentat. crit. p. 15. et sq.

7. ἀκροασάμενους] Sic unus codex ille, cuius lectiones tSteph. enotavit: ἀκροασομένων C. X. ἀκροασαμένων Steph. cum ceteris.

9. νομισηται] νομίζεται Steph.

12, 4. υἱεὶ] υἱὲ Steph.

13, 2. τῇ τε πόλει ἐν γὰρ τῷ] Sic dedi de Reiskii coniectura. τῇ πόλει ἐν γὰρ τῷ Steph. cum MSS.

4. ἀλλ' ὅτα] Non dubitavi recipere hanc emendationem a Sluitero (Lectt. Andd. p. 267.) propositam. ἄλλως τε Steph. cum codd. nonnullis. ἄλλο τε X. ἄλλοτε Coisl. et Vindob. (referente Reiskio.)

νους ἤξιωσε κηδεστῆς γενέσθαι· ἐπεὶ οὐ γὰρ οὐ χρημά-
 των ἔνεκα, ῥάδιον γινῶναι ἐκ τοῦ βίου παντός· καὶ τῶν
 14 ἐργῶν τῶν τοῦ πατρός· ἐκαῖνος γὰρ οὐκ ἦν ἐν τῇ ἡλικίᾳ,
 παρὸν μετὰ πολλῶν χρημάτων γῆμαι ἄλλην, τὴν ἐμὴν μη-
 τέρα ἔλαβεν οὐδὲν ἐπιφερομένην, ὅτι δὲ Ξενοφώντας ἦν
 θυγάτηρ τοῦ Εὐριπίδου υἱός, ὃς οὐ μόνον ἰδίᾳ χρηστός
 ἐδόκει εἶναι, ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν αὐτὸν ἡξιώσατε, ὥς
 15 ἐγὼ ἀκούω. τὰς τοίνυν ἐμὰς ἀδελφὰς θελόντων τινῶν
 λαβεῖν ἀπορίκους πάνυ πλουσίῳ οὐ δέδωκεν, ὅτι ἐδό-
 κουν κακίον γεγενῆσθαι· ἀλλὰ τὴν μὲν Φιλομήλῳ τῷ
 Παιανιεῖ, ὃν οἱ πολλοὶ βελτίονα ἡγοῦνται εἶναι ἢ πλου-
 σιάτῳ, τὴν δὲ Πένητι γεγεννημένην οὐ διὰ κακίαν,
 16 ἀδελφιδῷ δὲ Φαίδρῳ ὄντι Μυρδίνουσίᾳ, ἐπιδοὺς τετα-
 16 ῥάκοντα μνᾶς καὶ Ἀριστοφάνει τὸ ἴσον. πρὸς δὲ τού-
 τοις ἐμοὶ πολλὰν ἐξὸν πάνυ προῖκα λαβεῖν ἐλάττω συν-
 βούλευσεν· ὥστ' εὖ εἰδέναι ὅτι κηδεσταῖς χρησολίμην κο-
 σμίῳ καὶ σώφροσι· καὶ νῦν ἔχω γυναῖκα τὴν Κοιτοδῆ-
 μόν θυγατέρα τοῦ Ἀλαπεκῆθεν, ὃς ὑπὸ Λακεδαιμονίων
 17 ἀπέθανεν, ὅτε ἡ ναυμαχία ἐγένετο ἐν Ἑλλησπόντῳ. καί-
 τοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅστις αὐτός τε ἄνευ χρημάτων
 ἔρημῃ ταῖν τε θυγατέροις πολὺ ἀργύριον ἐπέδωκε τῷ τε
 υἱῷ ὀλίγην προῖκα ἔλαβε, πῶς οὐκ εἰκὸς περὶ τούτου
 πιστεῦσθαι ὡς οὐκ ἔνεκα χρημάτων τούτοις κηδεστῆς ἐγέ-
 18 νετο; Ἀλλὰ μὴν ὁ γὰρ Ἀριστοφάνης ἤδη ἔχων τὴν γυ-
 ναῖκα ὅτι πολλοῖς ἂν μᾶλλον ἐχρήτο ἢ τῷ ἐμῷ πατρὶ,
 ῥάδιον γινῶναι· ἢ τε γὰρ ἡλικία πολὺ διάφορος ἢ τε
 φύσις ἔτι πλέον· ἐκείνῳ μὲν γὰρ ἦν τὰ ἑαυτοῦ πράττειν,
 Ἀριστοφάνης δὲ οὐ μόνον τῶν ἰδίων, ἀλλὰ καὶ τῶν κοι-
 νῶν ἐβούλετο ἐπιμελεῖσθαι, καὶ εἰ τι ἦν αὐτῷ ἀργύριον,
 19 ἀνάλωσεν ἐπιθυμῶν τιμᾶσθαι. γινώσθε δὲ ὅτι ἀληθῶς

15, 2. οὐ δέδωκεν] οὐκ ἔδωκεν coni. Bekk. comprobante Bremio.

17, 3. ταῖν τε] ταῖν Steph., sed in marg. „II. ταῖν τε θυγατ.“

18, 1. ἀλλὰ μὴν] ἀλλὰ μὲν Brem. haud dubie errore typog-
phico.

7. ἀνάλωσεν] ἀνήλωσεν Steph. et MSS. praeter C.

λέγω ἐξ αὐτῶν ὧν ἐκεῖνος ἔπραττε. πρῶτον μὲν γὰρ
 βουλομένου Κόνωνος πέμπειν τινὰ εἰς Σικελίαν ὄντος
 ὑποστάς μετὰ Εὐνύμου καὶ Ἀνσίου, φίλου ὄντος καὶ
 ξένου, τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερόν πλείστα ἀγαθὰ πεποιη-
 κότες, ὥς ἐγὼ ἀκήκοα τῶν ἐν Πειραιεῖ παραγενομένων.
 ἦσαν δ' ἐλπίδες τοῦ πλοῦ πείσαι Διονύσιον κηδεστὴν μὲν 20
 γενέσθαι Εὐαγόρα, πολέμιον δὲ Λακεδαιμονίοις, φίλον
 δὲ καὶ σύμμαχον τῇ πόλει τῇ ὑμετέρᾳ. καὶ ταῦτ' ἔπρατ-
 τον πολλῶν κινδύνων ὑπαρχόντων πρὸς τὴν θάλασσαν
 καὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἔπεισαν Διονύσιον μὴ πέμψαι
 τριήρεις, ἃς τότε παρεσκευάσατο, Λακεδαιμονίοις. μετὰ 21
 δὲ ταῦτα ἐπειδὴ οἱ πρέσβεις ἦκον ἐκ Κύπρου ἐπὶ τὴν
 βοήθειαν, οὐδὲν ἐνέλιπε προθυμίας σπεύδων. ὑμεῖς δὲ
 τριήρεις αὐτοῖς ἔδοτε καὶ τᾶλλα ἐψηφίσασθε· ἀργυρίου
 δ' εἰς τὸν ἀπόστολον ἠπόρουν. ὀλίγα μὲν γὰρ ἤλθον
 ἔχοντες χρήματα, πολλῶν δὲ προσεδεήθησαν· οὐ γὰρ
 μόνον εἰς τὰς ναῦς, ἀλλὰ καὶ πελταστάς ἐμισθώσαντο
 καὶ ὄπλα ἐπρίαντο. Ἀριστοφάνης δ' οὖν τῶν χρημάτων 22
 τὰ μὲν πλείστα αὐτὸς παρέσχεν· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἱκανὰ
 ἦν, τοὺς φίλους ἐπέιθε δέόμενος καὶ ἐγγυώμενος, καὶ
 τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ὁμοπατρὸς ἀποκειμένου παρ' αὐτῷ
 τεσσαράκοντα μνᾶς εἰπὼν κατεχρήσατο. τῇ δὲ προτερεῖ 154 ᾗ
 ᾗ ἀνήγετο εἰσελθὼν ὥς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἐκέ-
 λευσε χοῦσαι ὃ τι εἴη ἀργύριον· προσδεῖν γὰρ ἔφη πρὸς
 τὸν μισθὸν τοῖς πελτασταῖς. ἦσαν δ' ἡμῖν ἔνδον ἐπὶ
 μναῖ· ὁ δὲ καὶ ταύτας λαβὼν κατεχρήσατο. τίνα γὰρ 23
 οἴεσθε, ὦ ἄνδρες δικασταί, φιλότιμον μὲν ὄντα, ἐπιστο-
 λῶν δὲ ἡκουσῶν αὐτῷ παρὰ τοῦ πατρὸς, μηδὲν ἀπορή-

19, 6. παραγενομένων] τῶν παραγενομένων Steph. cum plerisque MSS.

20, 6. παρεσκευάσατο] παρεσκευάσατο bene coni. Bekk.

22, 6. ᾗ ᾗ] Sic e Laurentiano C. cum Bekk. et Brem. dedi. ᾗ
 Coisl. X. Vind. (teste Reiskio.) et Ald. ᾗ Steph.
 ib. ὡς] εἰς Steph.

23, 3. δὲ ἡκουσῶν αὐτῷ] Sic vulgo. δ' αὐτῷ ἡκουσῶν, quod Reisk.
 affert e Vindob., dedit Bekk. δὲ ἡκουσῶν sine αὐτῷ Alter.
 δ' αὐτῷ ἡκουσῶν C. δ' αὐτῶν ἡκουσῶν X.

σειν ἐκ Κύπρου, ἡρημένον δὲ πρεσβευτὴν καὶ μέλλοντα
πλεῖν ὡς Εὐαγόραν, ὑπολείπεσθαι ἂν τι τῶν ὄντων,
ἀλλ' οὐχ ἂ δυνατός ἦν πάντα παρασχόντα χαρίσασθαι
ἐκείνῳ τε καὶ κομίσασθαι μὴ ἐλάττω; ὡς τοίνυν ταῦτ'
ἐστὶν ἀληθῆ, κάλει μοι Εὐνομον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

24. Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκούετε οὐ μόνον ὅτι ἐχρησαν
ἐκείνου δεηθέντος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀπειλήφασιν ἐκομισθῆναι
γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ τῆς τριήρους. Ῥάδιον μὲν οὖν ἐκ τῶν
εἰρημένων γινῶναι ὅτι τοιούτων καιρῶν συμπεσόντων
25 οὐδενὸς ἂν ἐφείδατο τῶν ἑαυτοῦ· ὃ δὲ μέγιστον τεκμή-
ριον· Δῆμος γάρ ὁ Πυριλάμπους τριηραρχῶν εἰς Κύ-
προν ἐδεήθη μου προσελθεῖν αὐτῷ, λέγων ὅτι ἔλαβε
σύμβολον παρὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου φιάλην χρυσῆν
καὶ ὡς Ἀριστοφάνη λαβεῖν ἐκκαίδεκα μνᾶς ἐπ' αὐτῇ, ἃς
ἔχοι ἀναλίσκειν εἰς τὰς τριηραρχίας· ἐπειδὴ δὲ εἰς Κύ-
προν ἀφίκοιτο, λύσασθαι ἀποδοῦς εἰκοσι μνᾶς· πολλῶν
γὰρ ἀγαθῶν καὶ ἄλλων χρημάτων εὐπορήσειν διὰ τὸ
26 σύμβολον ἐν πάσῃ τῇ ἡπείρῳ. Ἀριστοφάνης τοίνυν
ἀκούων μὲν ταῦτα Δῆμον, δεομένου δ' ἐμοῦ, μέλλον
δ' ἄξιον χρυσίου, τέτταρας δὲ μνᾶς τόκον λήψεσθαι, οὐκ

23, 6. οὐχ ἂ δυνατός ἦν] Haec est coniectura Bekkeri, ab ipso et Bremio recepta. οὐκ εἶην δυνατός Steph. οὐκ εἰ δυνατός ἦν vel οὐκ εἰ ἦν δυνατός MSS. οὐκ εἶον ἦν (sic) δυνατός Ald. οὐχ οἶον ἦν δυνατός mg. Ald. Lugd.

24, 1. ἐχρησαν] Sic Cont. Bekk. (sine varietate) et Brem. (ἐχρησαν τὸ ἀργύριον Auger. e coni. Reiskii.) ἐχρήσαντο vulgo.

25, 2. Πυριλάμπους] Πυριλάμπούς Steph.

4. φιάλην χρυσῆν] Ita coni. Markl. et C. confirmavit hanc correctionem: φιάλης μὲν χρυσεῖς ceteri codd. et Steph.

5. καὶ ὡς] καὶ, quod cum plurimis MSS. om. Steph. Bekk. Brem., ex optimo Laurentiano addidi. — Totum locum sic emendari velim: καὶ ὡς Ἀριστοφάνης λαβεῖν ἐκκαίδεκα μνᾶς ἐπ' αὐτῇ παρέχοι ἀναλίσκειν etc.

ib. Ἀριστοφάνη] Ἀριστοφάνην Steph.

ib. ἃς] Sic vulgo. ὡς Bekk. et Brem. secundum Laurentianum, qui ὡς ἃς praeberet. ἂν X. Coisl. Vind. Bessar.

7. λύσασθαι — χρημάτων] „II. λύεσθαι, ἀπ. ἀπ. μν. κ. γὰρ ἀγαθῶν ἄλλων καὶ χρημάτων.“ Steph. in marg.

26, 2. δ' ἐμοῦ] δέ μου Steph.

ἔφη εἶναι, ἀλλ' ὤμνους καὶ προσδεδανείσθαι τοῖς ξένοις ἄλλοθεν, ἐπειδὴ . . . . . ἥδιστ' ἀνθρώπων ἄγειν τε εὐ-
θύς ἐκείνο τὸ σύμβολον καὶ χαρίσασθαι ἡμῖν ἃ ἐδεόμεθα.
ὥς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

"Οτι μὲν τοίνυν οὐ κατέλιπεν Ἀριστοφάνης ἀργύριον 27
οὐδὲ χρυσίον, ῥάδιον γινῶναι ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ με-
μαρτυρημένων· χαλκώματα δὲ σύμμικτα οὐ πολλὰ ἐκ-
τιητο. ἀλλὰ καὶ ὅθ' εἰστία τοὺς παρ' Εὐαγόρου προ-
σβέοντας, αἰτησάμενος ἐχρήσατο. ἃ δὲ κατέλιπεν, ἀνα-
γνώσεται ὑμῖν.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ.

"Ισως ἐνίοις ὑμῶν, ὧ ἄνδρες δικασταί, δοκεῖ ὀλίγα 28
εἶναι· ἀλλ' ἐκείνο ἐνθυμείσθε, ὅτι [πρὶν Νικοφῆμφ ἢ
καὶ] Ἀριστοφάνει πρὶν τὴν ναυμαχίαν νικῆσαι, γῆ μὲν
οὐκ ἦν ἀλλ' ἢ χωρίδιον μικρὸν Ῥαμνοῦντι. ἐγένετο δ
ἡ ναυμαχία ἐπ' Εὐβούλου ἀρχοντος. ἐν οὖν τέτταρσιν 29
ἡ πέντε ἔτεσι, πρότερον μὴ ὑπαρχούσης οὐσίας, χαλε-
πόν, ὧ ἄνδρες δικασταί, τραγωδοῖς τε δις χορηγῆσαι
ὑπὲρ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τρία ἔτη συνεχῶς
τριηραρχῆσαι, εἰσφορὰς τε πολλὰς εἰσενηνοχέιναι, οἰκίαν
τε πεντήκοντα μνῶν πρῆσθαι, γῆς τε πλεον ἢ τριακόσια
κλῆθρα κτήσασθαι· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις οἶσθαι χοῦνρι 30

26, 5. ἐπειδὴ] Post h. v. nullum lacunae signum est in ed. Steph.
et MSS., excepto codice C.

6. ἐδεόμεθα] δεόμεθα Steph.

27, 7. ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ] Hunc titulum e C. adiecit
Bekk.

28, 2. [πρὶν Νικοφῆμφ ἢ καὶ] Vulgo unci absunt. Plane deleve-
runt quattuor haec verba, suadente Reiskio, Bekk. et
Brem. Cf. Sluit. lectt. Andocc. p. 268.

3. νικῆσαι] Post h. v. Bekkero videtur Κόωνα deesse.

ib. γῆ μὲν οὐκ] Sic vulgo. οὐδὲν C. Bekk. γῆ μὲν οὐδὲν Brem.
(sed non est dubium quin deleri voluerit verba γῆ μὲν).

4. δ' ἢ] Sic cum Bekkero de Reiskij conl. scripsi: δὲ MSS.
Steph. et Brem.

29, 2. οὐσίας] Est conl. Contii et Schotti, quam firmavit cod. C.
αἰτίας ceteri libri scripti et Steph.

3. δις χορηγῆσαι] Hanc lectionem debemus Reiskij ingenio.
διαχορηγῆσαι MSS. et Steph.

ἐπιπλα πολλὰ καταλειπόμεναι. ἀλλ' οὐδ' οἱ πάλαι πλούσιοι δοκοῦντες εἶναι ἄξια λόγου ἔχοιεν ἂν ἐξενεγκεῖν· ἐνίοτε γὰρ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἐάν τις πάνυ ἐπιθυμῇ, πρῶτον τοιαῦτα, ἃ κτησαμένω εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἡδο-
 81 νὴν ἂν παρέχοι. ἀλλὰ τόδε σκοπεῖτε. τῶν ἄλλων ὧσων ἐδημεύσατε χρήματα, οὐχ ὅπως σκευὴ ἀπέδοσθε, ἀλλὰ καὶ αἱ θύραι ἀπὸ τῶν οἰκημάτων ἀφηρεύσθησαν· ἡμεῖς δὲ, ἥδη δεδημευμένων καὶ ἐξεληλυθυίας τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς, φύλακα κατεστήσαμεν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ, ἵνα μήτε θυρώματα μήτε ἀγγεῖα μήτε ἄλλο μηδὲν ἀπόλοιτο. ἐπιπλα δὲ ἀπεφαίνοντο πλείω ἢ χιλίων δραχμῶν, ὅσα οὐδενὸς πά-
 82 ποτ' ἐλάβετε. πρὸς δὲ τούτοις καὶ πρότερον πρὸς τοὺς συνδικούς καὶ νῦν ἐθέλομεν πιστεῖν δοῦναι, ἥτις ἐστὶ μεγίστη τοῖς ἀνθρώποις, μὴ ἔχειν τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, ὀφείλεσθαι δὲ τὴν προῖκα τῆς ἀδελφῆς καὶ ἐπὶ μνᾶς, ἃς ὄχετο λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ.
 33 πῶς ἂν οὖν εἴεν ἄνθρωποι ἀθλιώτεροι, ἢ εἰ τὰ σφέτερά αὐτῶν ἀπολωλεκότες δοκοῖεν τὰ κείμενα ἔχειν; ὃ δὲ πάντων δεινότατον, τὴν ἀδελφὴν ὑποδέξασθαι παιδίᾳ ἔχου-
 34 σαν πολλὰ καὶ ταῦτα τρέφειν, μὴδ' αὐτοὺς ἔχοντας μηδὲν, ἐὰν ὑμεῖς τὰ ὄντ' ἀφέλησθε. φέρε πρὸς θεῶν Ὀλυμ-
 34 πίων· οὕτω γὰρ σκοπεῖτε, ὡς δικασταί. εἴ τις ὑμῶν ἐτιχε δοὺς Τιμοθέῳ τῷ Κόνωνος τὴν θυγατέρα ἢ τὴν ἀδελφὴν, καὶ ἐκείνου ἀποδημήσαντος καὶ ἐν διαβολῇ γενομένου ἐδημεύθῃ ἢ οὐσία, καὶ μὴ ἐγένετο τῇ πόλει πρᾶ-
 34 θέντων ἀπάντων τέτταρα τάλαντα ἀργυρίου, διὰ τοῦτο

30, 3 ἄξια λόγον] ἄξιον λόγον Steph.

ib. ἔχοιεν ἂν] ἔχοιεν (sine ἂν) vulgo. ἔχοι ἂν X. et Vind. unde efficiebat Reisk., quod Bekk. in C. invenit, ἔχοιεν ἂν.

5. τοιαῦτα ἃ] ἃ adieci de con. Marklandi et Tayl.

81, 1. τόδε, quod con. Steph. pro vulg. τότε, deinde in Coisl. Vindob. et, ut videtur, in iis quos Bekk. contulit libris repertum est.

3. ἀφηρεύσθησαν] ἀπεσπάρσθησαν Steph.

5. φύλακα] φύλακας Steph. et plerique codd.

32, 4. ὀφείλεσθαι Bekk. in ἐνοφείλεσθαι mutari vult.

34, 5. διὰ τοῦτο, ut coniecerat pro vulg. διὰ τούτων Stephanus, confirmaverunt quattuor codd.

ῥηιοῦτε ἄν τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας ἀπολέ-
σθαι, ὅτι οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τῆς δόξης τῆς παρ'
ὑμῖν ἐφάνη τὰ χρήματα; ἀλλὰ μὴν τοῦτο πάντες ἐπὶ-35
στασθε, Κόνωνα μὲν ἄρχοντα, Νικοφῆμον δὲ ποιοῦντα
ὅ τι ἐκεῖνος προστάττοι. τῶν οὖν ὠφελειῶν Κόνωνα εἰ-
κὸς πολλοστὸν μέρος ἄλλω τινὶ μεταδιδόναι, ὥστ', εἰ
οἴονται πολλὰ γενέσθαι Νικοφῆμω, ὁμολογήσειαν τὰ
Κόνωνος εἶναι πλείονα ἢ δεκαπλάσια. ἔτι δὲ φαίνονται36
οὐδὲν πάποτε διενεχθέντες, ὥστ' εἰκὸς καὶ περὶ τῶν
χρημάτων ταῦτα γινῶναι, ἱκανὰ μὲν ἐνθάδε πρὸς υἱεῖ ἐκά-
τερον καταλιπεῖν, τὰ δὲ ἄλλα παρ' αὐτοῖς ἔχειν· ἦν γὰρ
Κόνωνι μὲν υἱὸς ἐν Κύπρῳ καὶ γυνή, Νικοφῆμω δὲ
γυνή καὶ θυγάτηρ· ἡγοῦντο δὲ καὶ τὰ ἐκεῖ ὅμως σφίσι
εἶναι ἴσα ὥσπερ καὶ τὰ ἐνθάδε. πρὸς δὲ τοῦτοις ἐνθυ-37
μείσθε ὅτι καὶ εἴ τις μὴ κτησάμενος, ἀλλὰ παρὰ τοῦ
πατρὸς παραλαβὼν τοῖς παισὶ διένειμεν, οὐκ ἐλάχιστα
ἂν αὐτῷ ὑπέλειπε· βούλονται γὰρ πάντες ὑπὸ τῶν παλ-
δων θεραπεύεσθαι ἔχοντες χρήματα μᾶλλον ἢ ἐκεῖνων
δεῖσθαι ἀπόροῦντες. νῦν τολῶντι εἰ δημεύσετε τὰ Τιμο-38
θέου, (ὃ μὴ γένοιτο, εἰ μὴ τι μέλλει μέγα ἀγαθὸν ἔδε-

34, 6. ῥηιοῦτε ἄν, quod coniectura assecutus erat Markl., Bekk. in C. reperit. ῥηῖον (sine ἄν) Steph., in margine propo-
uens ῥηῖον.

ib. τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας] Steph. legi vult aut
τοὺς παῖδας ἐκείνου καὶ τοὺς προσήκοντας aut τοὺς ἐκείνου
προσήκοντας.

35, 1. ἀλλὰ μὴν] ἀλλὰ μὲν Steph.

ib. τοῦτο, ut pro vulg. τοῦτον coni. Steph., Bekk. in optimo
suorum codd. invenit.

5. οἴονται] οἶόν τε Steph.

36, 3. ταῦτα] Hoc, quod coni. Cont. et Markl., in Bekkeri edi-
tione sine varietate est. ταῦτα Steph.

ib. ἱκανὰ] Sic iidem coni. pro vulg. ἱκανοί: confirmarunt hanc
emendationem Coisl. Vind. et, ut videtur, C. et X.

4. αὐτοῖς] αὐτοῖς Steph.

37, 3. διένειμεν] διένειμεν Steph.

38, 1. δημεύσετε] Sic MSS. Steph. et Brem. δημεύσαιτε coniectu-
ram Reiskii recepit Bekk.

ib. τὰ Τιμοθέου] τὰ τοῦ Τιμοθέου Steph. et Brem.

σθαι τῇ πόλει), ἐλάττω δὲ, ἐξ αὐτῶν λάβοιτ' ἢ ἐκ τῶν Ἀριστοφάνους γεγένηται, τούτου ἕνεκα ἀξιοῖτε ἂν τοὺς ἀναγκαίους τοὺς ἐκείνου τὰ σφέτερόν αὐτῶν ἀπολέσαι; 89 ἀλλ' οὐκ εἰκός, ὦ ἄνδρες δικασταί· ὁ γὰρ Κόνωνος θάνατος καὶ αἱ διαθήκαι, ὡς διέθετο ἐν Κύπρῳ, σαφῶς ἐδήλωσαν ὅτι πολλοστὸν μέρος ἦν τὰ χρήματα ὧν ὑμεῖς προσεδοκᾶτε. τῇ μὲν γὰρ Ἀθηνᾶ καθιέρωσεν εἰς ἀναθήματα καὶ τῷ Ἀπόλλωνι εἰς Δελφούς πεντακισχιλλοὺς στα- 40 τήρας· τῷ δὲ ἀδελφιδῷ τῷ ἑαυτοῦ, ὃς ἐφύλαττεν αὐτῷ καὶ ἐταμίευα πάντα τὰ ἐν Κύπρῳ, ἔδωκεν ὡς μυρίας δραχμᾶς, τῷ δὲ ἀδελφῷ τρία τάλαντα· τὰ δὲ λοιπὰ τῷ υἱεὶ κατέλιπε, τάλαντα ἑπτακαίδεκα. τούτων δὲ κεφάλαιον 41 γίγνεται περὶ τετταράκοντα τάλαντα. καὶ οὐδενὶ οἷον τι εἰπεῖν ὅτι διηρηπάσθη ἢ ὡς οὐ δικαίως ἀπεφάνθη· αὐτὸς γὰρ ἐν τῇ νόσῳ ὧν εὐ φρονῶν ᾔσθετο. καὶ μοι κάλε τούτων μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

42. Ἀλλὰ μὴν ὁστισοῦν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὶν ἀρ-
φότερα δῆλα γενέσθαι, πολλοστὸν μέρος τὰ Νικοφῆμου
τῶν Κόνωνος χρημάτων φήθη ἂν εἶναι. Ἀριστοφάνης
τοίνυν γῆν μὲν καὶ οὐσίαν ἐκτήσατο πλέον ἢ πέντε τα-
λάντων, κατεχορήγησε δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς
πεντακισχιλλὰς δραχμᾶς· τριηραρχῶν δὲ ἀνήλωσεν ὀγδοή-
43 κοντα μυᾶς· εἰσενήνεται δὲ ὑπὲρ ἀμφοτέρων οὐκ ἔλα-
τον μυῶν τετταράκοντα. εἰς δὲ τὸν ἐν Σικελίᾳ πλοῦν
ἀνήλωσεν ἑκατὸν μυᾶς· εἰς δὲ τὸν ἀπόστολον τῶν τρι-

88, 3. ἐλάττω δὲ] ἐλάττω ἑάν Steph.

ib. λάβοιτ' ἢ ἐκ] Sic conl. Steph. Cont. Palmeri pro vulg. λάβοι-
την ἐκ.

4. ἀξιοῖτε ἂν] ἡξιοῖτε Steph.

40, 4. κεφάλαιον] τι, quod vulgo post κεφάλ. addebatur, cum
Reisk. Bekk. Bremio expunxi.

41, 1. οὐδενί] οὐδέν Steph., in marg. „II. οὐδέ.“

42, 2. δῆλα] Hanc Steph. et Scaligeri emendationem lectionis vul-
gatae δῆλα Vind. et, ut videtur, C. X. firmarunt.

3. φήθη ἂν] Sic, ut conl. Steph. pro vulg. φήθησαν, Bekk.
edidit nulla adnotata varietate, Brem. cum est secutus.

5. κατεχορήγησε conl. Reisk: καὶ ἐχορήγησε MSS. et Steph.

ρων, ὅτε οἱ Κύπριοι ἤλθον καὶ ἔδοτε αὐτοῖς τὰς δέκα
ναῦς, καὶ τῶν πελταστῶν τὴν μίσθωσιν καὶ τῶν ὅπλων
τὴν ὄνην παρέσχε τριόμυριάς δραχμᾶς. καὶ τούτων κα-
φάλαιον πάντων γίγνεται μικροῦ λείποντος πεντεκαίδεκα
τάλαντα· ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως ἡμᾶς αἰτιασθε, εἰ τῶν⁴⁴
Κόνιωνος, τῶν ὁμολογουμένων δικαίως ἀποφανθῆναι ὑπ'
αὐτοῦ ἐκείνου, πολλαπλασίαν δοκούντων πλέον ἢ τρίτον
μέρος φαίνεται τὰ Ἀριστοφάνους. καὶ οὐ προσλογιζόμεθα
ὅσα αὐτὸς ἐν Κύπρῳ ἔσχε Νικέφημος, οὔσης αὐτῷ ἐκεῖ
γυναικὸς καὶ θυγατρὸς. Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιώ, ὃ ἄνδρες⁴⁵
δικασταί, οὕτω πολλὰ καὶ μεγάλα τεκμήρια παρασχομέ-
μένους ἡμᾶς ἀπολέσθαι ἀδίκως. ἀκήνοα γὰρ ἔγωγε καὶ
156 τοῦ πατρὸς καὶ ἄλλων πρεσβυτέρων, ὅτι οὐ νῦν μόνον,
ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ πολλῶν ψεύσθητε τῆς
οὐσίας, καὶ ζῶντες μὲν πλουτεῖν ἐδόκουν, ἀποθανόντες
δὲ πολὺν παρὰ τὴν δόξαν τὴν ὑμετέραν ἐφάνησαν. αὐ⁴⁶
τίκα Ἰσχομάχῳ, ἕως ἔξῃ, πάντες ᾤοντο εἶναι πλέον ἢ
ἐβδομήκοντα τάλαντα, ὡς ἐγὼ ἀκούω· ἐννεμάσθη δὲ
τῷ νῦν οὐδὲ δέκα τάλαντα ἑκατέρω ἀποθανόντος. Στε-
φάνῳ δὲ τῷ Θαλλοῦ ἔλεγτο εἶναι πλέον ἢ πενήκοντα
ταλάντων, ἀποθανόντος δ' ἢ οὐσία ἐφάνη περὶ ἑνδεκα
τάλαντα. ὁ τοίνυν Νικίου οἶκος προσεδουκάτο εἶναι οὐκ⁴⁷
ἑξαττον ἢ ἑκατὸν ταλάντων, καὶ τούτων τὰ πολλὰ ἔνδον
ἦν. Νικήρατος δ' ὅτ' ἀπέθνησκεν, ἀργύριον μὲν ἢ χρυ-
σίον οὐδ' αὐτὸς ἔφη καταλιπεῖν οὐδέν· ἀλλὰ τὴν οὐσίαν
ἦν κατέλιπε τῷ νῦν, οὐ πλείονος ἀξία εἶναι ἢ τετάρτων

43, 5. *ναῖς*] Est emendatio Markl. et Taylori, quam optimus Bekkeri liber, ut videtur, confirmavit. *μνᾶς* ceteri libri et Steph.

44, 1. *εἰ*, quod coniecit Taylori, e G. dederunt Bekk. et Brem. pro reliquorum librorum et Steph. lectione *ἐκί*.

3. *πλέον*] *εἰ πλέον* Steph.

45, 5. *ἔμπροσθεν*] *πρόσθεν* Bekk. et Brem. e C.

7. *ἐφάνησαν*] *ἐφάνη* Steph.

46, 2. *πλέον*, ut in Vind. legi refert Reisk., Bekk. et Brem. *πλείον* C. *πλείω* ceteri codd. et Steph.

3. *ἐννεμάσθη δὲ τῷ νῦν*] Sic dedit Reisk. de conl., Bekk. et Brem. e C. *ἐννεμάσθη δὲ τῷ νῦν* Steph.

47, 4. *καταλιπεῖν*] *καταλείπειν* conl. Bekk. in Add.

48 καὶ δέκα ταλάντων. Καλλίας τοίνυν ὁ Ἰπποκρίτου, ὅς, ὅτε νεωστὶ ἐτεθνήκει ὁ πατήρ, πλείστα τῶν Ἑλλήνων ἐδόκει κεκτῆσθαι, καὶ, ὥς φησι, διακοσίαν ταλάντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ ὁ πάππος, τὸ τούτου τοίνυν τίμημ' οὐδὲ δυοῖν ταλάντοις ἐστὶ. Κλεοφῶντα δὲ πάντες ἴσασιν, ὅτι πολλὰ ἔτη διεχείριστο τὰ τῆς πόλεως πάντα καὶ προσεδοκάτω πάμπολλα ἐκ τῆς ἀρχῆς ἔχειν· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ οὐδαμοῦ δῆλα τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ οἱ προσήκοντες καὶ οἱ κηδεσται, παρ' οἷς κατέλιπεν, ὁμολογού-
 49 μένως πένητές εἰσι. φαινόμεθα δὲ καὶ τῶν ἀρχαιοπλοῦ-
 των πολὺ ἐψευσμένοι καὶ τῶν νεωστὶ παρὰ τὸ εἶκός ἐν δόξῃ γεγεννημένων. αἴτιον δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι ὁσίων τιπὲς τολμῶσι λέγειν ὥς ὁ δεῖνα ἔχει τάλαντα πολλὰ ἐκ τῆς ἀρχῆς. καὶ ὅσα μὲν περὶ τεθνεώτων λέγουσιν, οὐ πᾶν θαναμάζω, (οὐ γὰρ ὑπὸ γε ἐκείνων ἐξελεχθεῖεν ἂν)
 50 ἀλλ' ὅσα ζώντων ἐπιχειροῦσι καταψεύδεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἐναργὺς ἡκούετα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὥς Διότιμος ἔχει τάλαντα τετταράκοντα πλείω ἢ ὅσα αὐτὸς ὁμολόγει παρὰ τῶν ναυκλήρων καὶ ἐμπόρων λαβεῖν· καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ ἤλθεν, ἐκείνου ἀπογραφέντος καὶ χαλεπῶς φέροντος· ὅτι ἀπὸν διεβάλλετο, οὐδεὶς ἐξήλεγξεν· δεομένης μὲν τῆς
 51 πόλεως χρημάτων, ἐθέλοντος δὲ ἐκείνου λογισασθαι. ἐνθυμείσθε τοίνυν οἷον ἂν ἐγένετο, εἰ Ἀθηναίων ἀπάντων ἀκηχοῦτων ὅτι τετταράκοντα τάλαντα ἔχει Διότιμος,

48, 1. δς] Hóc pronomen, quod libri scripti et Steph. ante πλεί-
 στα ponunt, hoc loco primus collocavit Reisk.

4. τὸ] τότε Steph. Cf. comment. crit. p. 3.

7. πάμπολλα] πᾶν πολλά Steph.

49, 1. φαινόμεθα δὲ] δὲ de coni. Reiskii add. Augerus: idem
 feci cum Bekk. et Bremio auctoritate codicis C.

2. παρὰ τὸ εἶκός] Haec verba add. Bekk. et Brem. ex optimo
 codice C.

5. τεθνεώτων] Sic coni. Markl. pro τεθνεώτος, quod prae-
 bent MSS. et Steph.

50, 2. ἔχει] ἔχει Steph.

8. ἢ] Haec particula, quae vulgo deest, ab Augero ex coni.
 Markl. et Tylori, a Bekk. et Bremio a C. addita est.

4. λαβεῖν om. Steph. et MSS., excepto codice C.

51, 2. ἀπάντων] Sic Laurentianus: nec aliter correxerat Reiskius
 lectionem codicum et Steph. ἀπόντων.

εἴτα ἑκαθὲ τι πρὶν καταπλεῦσαι δεῦρο· εἴτα οἱ προσή-
κοντες ἂν αὐτοῦ ἐν κινδύνῳ ἦσαν τῷ μεγίστῳ, εἰ ἔδει
αὐτοὺς πρὸς τοσαύτην διαβολὴν ἀπολογεῖσθαι, μὴ εἰδό-
τας μηδὲν τῶν πεπραγμένων. αἷτιοι οὖν εἰσὶ καὶ ὑμῶν
πολλῶν ἤδη ψευθεῖναι καὶ ἰδίᾳ ἀδίκως τινὰς ἑαδίως ἀπο-
λέσθαι οἱ τολμῶντες ψεύδεσθαι καὶ συκοφαντεῖν ἀνθρώ-
πους ἐπιθυμοῦντες. ἔπειτ' οἴομαι ὑμᾶς εἰδέναι ὅτε 'Αλ-52
κιβιάδης τέτταρα ἢ πέντε ἔτη ἐφεξῆς ἐστρατήγει ἐπὶ κρο-
τῶν καὶ νενικηκώς Λακεδαιμονίους, καὶ διπλάσια ἐκείνῳ
ἤξιον αἱ πόλεις διδόναι ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν στρατηγῶν·
ὥστ' ὦντο εἶναι τινες αὐτῷ πλέον ἢ ἑκατὸν τάλαντα.
ὁ δ' ἀποθανὼν ἐδήλωσεν, ὅτι οὐκ ἀληθῆ ταῦτα ἦν·
ἐλάττω γὰρ οὐσίαν κατέλιπε τοῖς παισὶν ἢ αὐτὸς παρὰ
τῶν ἐπιτροπευσάντων παρέλαβεν. "Οτι μὲν οὖν καὶ ἐν 53
τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ τοιαῦτα ἐγίνετο, ῥᾷδιον γινώσκει·
φασὶ δὲ καὶ τοὺς ἀρίστους καὶ σοφωτάτους μύλιστα ἐθέ-
λειν μεταγινώσκειν· εἰ οὖν δοκῶμεν εἰκότα λέγειν καὶ
ικανὰ τεκμήρια παρέχεσθαι, ὥ ἄνδρες δικασταί, πάσῃ
τέχνῃ καὶ μηχανῇ ἐλεήσατε. ὥς ἡμεῖς τῆς μὲν διαβολῆς
οὕτω μεγάλῃς οὐσίας αἰεὶ προσεδόκαμεν κρατῆσειν μετὰ
τοῦ ἀληθοῦς· ὑμῶν δὲ μηδενὶ τρόπῳ ἐθελήσαντων πε-
σεῖν οὐδ' ἐλπίς οὐδεμία σωτηρίας εἶδέναι ἡμῖν εἶναι. 54
ἀλλὰ πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, ὥ ἄνδρες δικασταί, βούλεσθε
ἡμᾶς δικαίως σῶσαι μᾶλλον ἢ ἀδίκως ἀπολέσαι· καὶ πι-
στεύετε τούτοις ἀληθῆ λέγειν, οἳ ἂν καὶ σιωπῶντες ἐν
ἅπαντι τῷ βίῳ παρέχουσι σώφρονας σφᾶς αὐτοὺς καὶ
δικαίους.

51, 4. εἴτα] εἴτα εἰ vulgo: et, quod Q. omittit, praesentibus
Marklando et Augero expunxerunt Bekk. et Brem.

ib. πρὶν coni. Steph. pro librorum lectione πλην.

6. εἰδότας, ut coni. Reisk., Bekkeri optimus codex praebuit.
εἰδότες ceteri. et Steph.

8. ἀδίκως] ἀδίως τε vulgo.

ib. ἀπολέσθαι] ἀπολέσαι coni. Bekk. in Add.

52, 6. ἀληθῆ ταῦτα] ἀληθὲς τοῦτο Steph.

54, 3. ἀπολέσαι] Sic coni. Reisk. ἀπολέσθαι Steph. cum MSS.

5. παρέχουσι] παρέχονται Steph., in marg. „Π. παρέχουσι.“

55 Περὶ μὲν οὖν αὐτῆς τῆς γραφῆς, καὶ ὃ τρόπῳ κη-
δεῖται ἡμῖν ἐγένοντο, καὶ ὅτι οὐκ ἐξήρασι τὰ ἐκείνου
εἰς τὸν ἔκπλου, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄλλοθεν προσεδανείσκατο,¹⁵⁷
ἀκηκόατε καὶ μαμαρτύρηται ὑμῖν· περὶ δ' ἑμαυτοῦ βρα-
χέα βούλομαι ὑμῖν εἰπεῖν. ἔγω γὰρ ἔτη γεροντῶς ἤδη
τριακόντα οὔτε τῷ πατρὶ οὐδὲν πώποτε ἀντεῖπον, οὔτε
τῶν πολιτῶν οὐδεῖς μοι ἐνεκάλεσεν· ἐγγὺς τε οἰκῶν τῆς
ἀγορᾶς οὔτε πρὸς δικαστηρίῳ οὔτε πρὸς βουλευτηρίῳ
ᾧφθην οὐδεπώποτε, πρὶν ταύτην τὴν συμφορὰν γενέ-
56σθαι. περὶ μὲν οὖν ἑμαυτοῦ τοσαῦτα λέγω, περὶ δὲ τοῦ
πατρὸς, ἐπειδὴ ὥσπερ ἀδικοῦντος αἱ κατηγορίαι γεγε-
νηται, συγγνώμην ἔχετε, ἐὰν λέγω ἃ ἀνέλωσεν εἰς τὴν
πόλιν καὶ εἰς τοὺς φίλους· οὐ γὰρ φιλοτιμίᾳ ἐνεκα,
ἀλλὰ τεκμήριον ποιούμενος ὅτι σὺ τοῦ αὐτοῦ ἐστὶν ἄν-
δρὸς ἄνευ ἀνάγκης τε πολλὰ ἀναλίσκειν καὶ μετὰ κιν-
δύνου τοῦ μεγίστου ἐπιθυμῆσαι ἔχειν τι τῶν κοινῶν.
57εἰσὶ δὲ τινες οἱ προαναλίσκοντες οὐ μόνον τοῦτον ἐνε-
κῶν, ἀλλ' ἵνα ἄρχῃν ὑφ' ὑμῶν ἀξιοθίντες διαπλάσια κο-
μίσσωνται. ὁ τοίνυν ἐμὸς πατὴρ ἄρχῃν μὲν οὐδεπώποτε
ἐπεθύμησε, τὰς δὲ χορηγίας ἀπάσας κεχορηγήσας, τετρατη-
ράρχηκα δὲ ἐπτάκις, εἰσφορὰς δὲ πολλὰς καὶ μεγάλας
εἰσενήνοχεν. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς, καθ' ἑκάστην ἀνα-
γνώσεται.

ΛΕΙΤΟΤΡΓΙΑΙ.

58 Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τὸ πλῆθος. πενή-
νοντα γὰρ ἔτη ἐστίν, ὅσα ὁ πατὴρ καὶ τοῖς χρήμασι καὶ

55, 2. ἐκείνου] ἐκείνου Steph.

5. ὑμῖν εἰπεῖν] ὑμῖν cum uno cod. C. om. Bekk. et Brem.

6. οὔτε τῷ πατρὶ] οὐδὲ τῷ πατρὶ Steph.

8. οὔτε — οὔτε] Sic Bekk. de codd. suis tacens et Brem. pro
vulg. οὐδέ — οὐδέ.

56, 4. ἐνεκα] ἐνεκεν Steph.

57, 1. οὐ μόνον τοῦτον] οὐ μόνον τοῦτον Bekk. et Brem. cum C.

6. καθ'] καὶ καθ' Steph. cum plerisque codicibus.

8. ΛΕΙΤΟΤΡΓΙΑΙ om. Steph.

58, 2. καὶ τοῖς] Haec lectio, quam tacite reposuit Auger., est
in Bekkeri quoque editione, nulla addita varietate: καὶ
τοῖς vulg. Brem. secutus est Bekkerum.

τῇ σώματι τῇ πόλει ἐλειτούργει. ἐν οὖν τοσούτῳ χρόνῳ
δοκοῦντάς τι ἐξ ἀρχῆς ἔχειν οὐδαμίαν εἰκὸς θαπάνην πε-
φρυγῆναι. ὅμως δὲ καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τούτων συμπαντῶν κεφάλαιόν ἐστιν ἐννέα τάλαντα⁵⁹
καὶ δισχιλία δραχμαί. ἔτι τοίνυν καὶ ἰδίᾳ τισὶ τῶν πο-
λιτῶν ἀποροδοὶ συνεξέδωκε θυγατέρας καὶ ἀδελφάς, τοὺς
δ' ἐλύσατο ἐκ τῶν πολεμίων, τοῖς δ' εἰς ταφὴν παρεί-
χεν ἀργύριον. καὶ ταῦτ' ἐποίει ἡγούμενος εἶναι ἀνδρὸς
ἀγαθοῦ ὠφελεῖν τοὺς φίλους, καὶ εἰ μηδὲς μέλλοι εἰσε-
σθαι. νῦν δὲ πρέπον ἐστὶ καὶ ὑμᾶς ἀκοῦσαι μου. καὶ
μοι κάλει τὸν καὶ τόν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν οὖν μαρτύρων ἀκηρόατε· ἐνθυμείσθε· διέ⁶⁰
ὅτι ὀλίγον μὲν χρόνον δύναται' ἂν τις πλάσασθαι τὸν
τρόπον τὸν αὐτοῦ, ἐν ἑβδομήκοντα δὲ ἔτεσιν οὐδ' ἂν
εἰς λάθοι ποιηρὸς ὦν. τῷ τοίνυν πατρὶ τῷ ἐμῷ ἄλλα
μὲν ἂν τις ἔχοι ἐπικαλέσθαι ἴσως, εἰς χρήματα δὲ οὐδείς
οὐδὲ τῶν ἐχθρῶν ἐτόλμησε πώποτε. οὐκ οὖν ἄξιον τοῖς⁶¹
τῶν κατηγορῶν λόγοις πιστεῦσαι μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις,
ἃ ἐπράχθη ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ, καὶ τῷ χρόνῳ, ὃν ὑμεῖς
σαφέστατον ἔλεγχον τοῦ ἀληθοῦς νομίζατε. εἰ γὰρ μὴ
ἦν τοιοῦτος, οὐκ ἂν ἐκ πολλῶν ὀλίγα κατέλιπεν· ἐπεὶ,
εἰ νῦν γε ἐξαπατηθείητε ὑπὸ τούτων καὶ δημεύσαιθ'
ἡμῶν τὴν οὐσίαν, οὐδὲ δύο τάλαντα λάβοιτ' ἂν. ὥστ'
οὐ μόνον πρὸς δόξαν, ἀλλὰ καὶ εἰς χρημάτων λόγον
λυσιτελεῖ μᾶλλον ὑμῖν ἀποψηφίσασθαι· πολὺ γὰρ πλείω
ὠφελήσεσθε, ἂν ἡμεῖς ἔχωμεν. σκοπεῖτε δὲ ἐκ τοῦ παρ⁶²
ληλυθότος χρόνου, ὅσα φαίνεται ἀνηλωμένα εἰς τὴν πό-
λιν· καὶ νῦν ἀπὸ τῶν ὑπολοκίων τριηραρχῶ μὲν ἐγὼ,
τριηραρχῶν δὲ ὁ πατήρ ἀπέθανεν. πειράσομαι δ', ὥσπερ
ἐκείνων ἐώρων, ὀλίγα κατὰ μικρὸν παρασκευάσασθαι εἰς

61, 8. ὃν ὑμεῖς] Hanc Reiskii emendationem confirmavit Lauren-
tianus. ὃ νῦν εἰς ceteri libri scripti et Steph.

6. δημεύσαιθ'] δημεύσηθ' Steph.

10. ὠφελήσεσθε] ὠφελήθησεσθε Steph.

τάς κοινὰς ὠφελείας. ὥστε τῷ γ' ἔργῳ πάσαι ταῦτ' ἐστὶ,
καὶ οὐτ' ἐγὼ ἀφηρημένος ἀδικεῖσθαι οἰήσομαι, ὑμῖν τε
63 πλείους οὕτως αἱ ὠφελείαι ἢ εἰ δημεύσαίτε. πρὸς δὲ
τούτοις ἄξιον ἐνθυμηθῆναι οἷαν φύσιν εἶχεν ὁ πατήρ.
ὅσα γὰρ ἔξω τῶν ἀναγκάλων ἐπεθύμησεν ἀναλίσκειν,
πάντα φανήσεται τοιαῦτα, ὅθεν καὶ τῇ πόλει τιμὴ ἔμει-
λεν ἔσεσθαι. αὐτίκα ὅτε ἔπευεν, οὐ μόνον ἔκπους ἐκτῆ-
σατο λαμπροῦς, ἀλλὰ καὶ ἀθλητὰς καὶ ἐνίκησεν Ἴσθμοῖ
καὶ Νεμέῃ· ὥστε τὴν πόλιν κηρυχθῆναι καὶ αὐτὸν στε-
64 φανωθῆναι. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ
τούτων καὶ τῶν ἄλλων μεμνημένους ἀπάντων τῶν εἰρη-
μένων, βοηθεῖν ἡμῖν καὶ μὴ περιδεῖν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν
ἀναιρεθῆντας. καὶ ταῦτα ποιοῦντες τὰ τε δίκαια ψηφισ-
θετε καὶ ὑμῖν αὐτοῖς τὰ συμφέροντα.

62, 6. τῷ γ' ἔργῳ coni. Markl. pro vulg. τῷ ε' ἔργῳ.
ib. πάσαι] Dixi commentat. crit. p. 17. et seq. mihi legen-
dum videri πόλει. Possit etiam πάσαι retineri et πόλει,
quod propter similitudinem cum πάσαι facile excidere
poterat, insuper addi,

7. ὑμῖν τε coni. Steph. et Cont. pro vulg. ὑμῖν δέ.

8. δημεύσαίτε] δημεύσατε Steph.

63, 6. καὶ ἐνίκησεν] καὶ om. Steph. et MSS. praeter Laurentianum.

XX.

158

Α Υ Σ Ι Ο Υ

ΤΗΡ ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ, ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑ-
ΔΡΕΞΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Οὐ μοι δοκεῖ χορῆναι ὀργλῆσθαι ὑμᾶς τῷ ὀνόματι τῶν¹
 τῶν τετρακοσίων, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις ἐνίων· οἱ μὲν γὰρ
 ἐπιβουλευσάντες ἦσαν αὐτῶν, οἱ δ' ἵνα μήτε τὴν πόλιν
 μηδὲν κακὸν ἐργάσαιντο μηδ' ὑμῶν μηδένα, ἀλλ' εὖνοι
 ὄντες εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, ὧν εἰς ὧν οὗτος
 τυγχάνει Πολύστρατος. οὗτος γὰρ ἠρέθη μὲν ὑπὸ τῶν²
 φυλειτῶν ὡς χρηστὸς ὧν ἀνὴρ καὶ περὶ τοὺς δημότας
 καὶ περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον· κατηγοροῦσι δὲ αὐτοῦ
 ὡς οὐκ εὖνους ἦν τῷ πλῆθει τῷ ὑμέτερω, αἰρεθεὶς ὑπὸ
 τῶν φυλειτῶν, οἱ ἄριστα διαγνοῖεν ἂν περὶ σφῶν αὐ-
 τῶν ὅποιοι τινες εἰσὶν. οὗτος δὲ τίνας ἂν ἐνεκα ὀλι-³
 γαρχίας ἐπεθύμησε; πότερον ὡς ἡλικίαν εἶχε λέγων τι
 διακράττεσθαι παρ' ὑμῖν, ἢ τῷ σώματι πιστεύων, ἵνα
 ἐβρίξοι εἰς τῶν ὑμετέρων τινά; ἀλλ' ὁρᾷτε αὐτοῦ τὴν

Tit. 'Τὰς Πολ. δῆμον καταλύσεως ἀπολογία] Hunc titulum ei, qui
 in ed. Stephani reperitur 'Τὰς Πολυστρατόν λόγος, pri-
 mus substituit Taylor. auctoritate Harpocratonis in v.
 Πολύστρ.

2, 5. διαγνοῖεν ἂν] ἂν, quod vulgo om., Auger. e conii. Reiskii
 reposuit, Bekk. e Laurentiano.

3, 1. ἐνεκα] ἐνεκεν Steph.

ἡλικίαν, ἥ καὶ τοὺς ἄλλους ἱκανός ἐστιν ἀποτρέπειν
 4 τούτων. ὅστις μὲν οὖν ἄτιμος ὢν, κακόν τι ἐργασάμε-
 νος ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ, ἐτέρας πολιτείας ἐπεθύμησε,
 διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα αὐτοῦ ἕνεκ' αὖ ἐπαρτε-
 5 τούτῳ δὲ τοιοῦτον οὐδὲν ἡμάρτηται, ὥστε αὐτοῦ ἕνεκα
 μισεῖν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον, ἢ τῶν παίδων. ὁ μὲν
 γὰρ ἐν Σικελίᾳ ἦν, οἱ δ' ἐν Βοιωτοῖς· ὥστε μηδὲ τού-
 6 των ἕνεκα ἐτέρας πολιτείας ἐπιθυμῆσαι. καὶ κατηγο-
 ροῦσι μὲν αὐτοῦ ὥς πολλὰς ἀρχὰς ἤρξεν, ἀποδείξει δὲ
 οὐδεὶς ὁλός τίς ἐστιν ὥς οὐ καλῶς ἤρξεν. ἐγὼ δ' ἡγοῦ-
 7 μαι οὐ τούτους ἀδικεῖν ἐν τοῖς πράγμασιν ἐκείνοις, ἀλλ'
 εἴ τις ὀλίγας ἄρχας ἀρχὰς μὴ τὰ ἄριστα ἤρξε τῇ πόλει.
 οὐ γὰρ οἱ καλῶς ἄρχοντες προϋδίδοσαν τὴν πόλιν, ἀλλ'
 8 βοὶ μὴ δικαίως. οὗτος δὲ πρῶτον μὲν ἄρχας ἐν Ὁρωπῇ
 οὔτε προέδωκε καὶ ἐτέραν πολιτείαν κατέστησε, τῶν ἄλλων
 9 ἀπάντων, ὅσοι ἤρχον, καταπροδόντων τὰ πράγματα. οἱ
 δ' οὐχ ὑπέμειναν, καταγρόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν· ὁ
 10 δὲ ἡγούμενος μηδὲν ἡδικῆναι δίκην δίδωσι. καὶ τοὺς
 μὲν ἀδικούντας οἱ κατήγοροι ἐκκλέπτουσιν ἀργύριον λαμ-
 βάνοντες· παρ' ὧν δ' αὖ μὴ κερδαίνωσιν, ἀδικούντας
 ἀποφαίνουσι· καὶ ὁμοίως τὰς κατηγορίας ποιοῦνται τῶν
 11 τε εἰπόντων γνώμην τινὰ ἐν τῇ βουλῇ καὶ τῶν μὴ. οὐ-

3, 5. ἦ] Sic dedi e Laurentiano pro ἦ, quod Bekk. e cod. X. recepit, quia nullum dum alium invenire potui locum, quo forma masc. ἱκανός etiam ad vocabula fem. gen. posita sit. Quum tamen non immemor sim eorum, quas Monk. ad Eurip. Hippol. v. 437. Dorvill. ad Charit. p. 413. ed. Lips. alii VV. DD. alibi praeceperunt, non omnino negaverim, etiam ἱκανός nonnunquam ut Adiectivum duorum tantum generum usurpatum esse.

ib. ἐστιν om. Steph.

4, 3 et 4. αὐτοῦ] αὐτοῦ Steph.

7. ἕνεκα] ἕνεκεν Steph.

ib. ἐπιθυμῆσαι] Quae post hoc v. vulgo adduntur μηδὲ διὰ τὰ πρόσθεν ἁμαρτήματα quaeque iam Taylorus statuit insiticia esse, auctoritate cod. Laurentiani cum Bekk. delevi.

5, 4. ἐν τοῖς] Sic e conji. Reiskii scripsit Auger. nec aliter dedit Bekk. e cod. X. pro Stephani lect. μὲν τοῖς.

τος δὲ οὐδὲ γνώμην οὐδεμίαν εἶπε περὶ τοῦ ὑμετέρου
 πλήθους. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι ἀξιόους εἶναι τούτους μηδὲν⁸
 πάσχειν ὅφ' ὑμῶν κακόν, εἰ ὑμῖν μὲν εὖνοι ἦσαν, ἐκεί-
 νοις δὲ οὐκ ἀπηχθάνοντο. τῶν γὰρ λεγόντων ἐναντία
 ἐκείνοις οἱ μὲν ἐφευγον, οἱ δ' ἀπέθνησκον. ὥστε, εἴ τις
 καὶ ἐβούλετο ἐναντιοῦσθαι ὑπὲρ ὑμῶν, τὸ δέος καὶ ὁ
 φόβος τῶν πεπονθότων ἀπέτρεπε πάντας. ὥστε οἱ πολ-⁹
 λοι πάντα ἐγίνωσκον αὐτῶν. τοὺς μὲν γὰρ ἐξήλαντον
 αὐτῶν, τοὺς δὲ ἀπεκτίνυσαν. οἱ δὲ ἐκείνων ἐμὲλλον
 ἀκροᾶσθαι καὶ μηδὲν ἐπιβουλεύειν μηδὲ ἐξαγγέλλειν, τού-
 τους ἂν καθίσταντο· ὥστε οὐκ ἂν ῥαδίως μετέστη ἂν
 ὑμῖν ἡ πολιτεία. οὐκ οὖν δίκαιοι εἰσιν, ὧν ὑμῖν εὖνοι
 ἦσαν, τούτων δίκην δίδουσι. θειῶν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι,¹⁰
 εἰ τοῖς εἰποῦσι περὶ τὸ πλήθος τὸ ὑμέτερον μὴ τὰ ἄρι-
 στα ὁ μηδὲν εἰπὼν ταῦτα πείσεται. καὶ ἐν μὲν ἐβδομή-
 κοντα ἔτεσιν οὐδὲν ἐξήμαρτεν εἰς ὑμᾶς, ἐν ὅκτω δ' ἡμέ-
 ραις· καὶ οἱ μὲν τὸν βίον ἅπαντα πονηροὶ ὄντες χρη-
 στοὶ ἐν τῷ λογιστηρίῳ γεγένηνται πείσαντες τοὺς κατη-
 γόρους, οἱ δ' αἰεὶ ὑμῖν χρηστοὶ ἦσαν, οὗτοι πονηροί.
 Καίτοι ἐν γε ταῖς πρότερον κατηγορίαις τὰ τε ἄλλα κα-¹¹
 τηγόρησαν ψευδῇ τοῦ πατρὸς, καὶ συγγενῇ Φρυνίχον
 αὐτοῦ εἶναι ἔφασαν. καίτοι εἴ τις βούλεται, ἐν τῷ λόγῳ
 τῷ ἐμῷ μαρτυρησάτω ὡς ἀναγκαῖον ὄντα Φρυνίχῳ. ἀλλὰ
 159 γὰρ ψευδῇ κατηγόρουν. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐκ παιδείας
 φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ μὲν γὰρ ἐν ἀγρῷ πένης ὢν ἐποίμαι-

8, 3. οὐκ om, Steph.

9, 3. ἀπεκτίνυσαν] ἀπεκτίνυνον Steph.

10, 4. ἐξήμαρτεν] Sic Reisk. e conl. Secuti eum sunt Auger. et Bekk., cuius codd. C. et X. eandem lectionem praeberē videntur. ἐξήμαρτον Steph. et ceteri libri MSS.

7. οἱ δ' αἰεὶ ὑμῖν χρηστοὶ ἦσαν] οἱ δ' αἰεὶ ὑμῖν χρηστοὶ (sine ἦσαν) Bekk. cum C.

11, 1. ἐν γε, ut Auger. de conl. Stephani et Contii pro vulg. ἐν γε dederat, in Laurentiano scriptum invenit Bekk.

2. πατρὸς] Πατρὸς Steph. item vers. 7. et § 12, 7.

3. ἔφασαν] ἔφησαν Steph.

5. ψευδῇ κατηγόρουν] Hanc Marklandi conjecturam praeter Vindob. Bekkeriani libri C. et X. videntur confirmare. ψευδαὶ κατηγόρῳ Steph.

- 12 γεν, ὁ δὲ πατήρ ἐν τῷ ἄστει ἐπαιδεύετο. καὶ ἐπειδὴ ἀνὴρ
 ἐγένετο, ὁ μὲν ἐγεώργει, ὁ δ' ἐλθὼν εἰς τὸ ἄστυ ἐσυ-
 κοφάντει· ὥστε μηδὲν ὁμολογεῖν τῷ τρόπῳ τῷ ἀλλήλων.
 καὶ ὅτ' ἐξέτινε τῷ δημοσίῳ, οὐκ εἰσήνεγκεν αὐτῷ τὸ
 ἀργύριον. καίτοι ἐν τοῖς τοιούτοις μάλιστα δηλοῦσθαι οἱ
 ἂν φίλοι ὄσιν. εἰ δ' ἦν δημότης, οὐ δίκαιος διὰ τοῦτο
 βλάπτεσθαι ἔστιν ὁ πατήρ· εἰ μὴ καὶ ὑμεῖς ἀδικεῖτε,
 13 ὅτι ὑμῶν ἔστι πολίτης. Πῶς δ' ἂν γένοιτο δημοτικώτε-
 ρος ἢ ὅστις ὑμῶν ψηφισαμένων πεντακισχιλίοις παρα-
 δοῦναι τὰ πράγματα καταλογεῖς ὧν ἐννακισχιλίους κατέ-
 λεξεν, ἵνα μηδεὶς αὐτῷ διάφορος εἴη τῶν δημοτῶν, ἀλλ'
 ἵνα τὸν μὲν βουλόμενον γράφῃ, εἰ δὲ τῷ μὴ οἴῳ τ'
 εἴη, χαρίζοιτο; καίτοι οὐχ οἱ ἂν πλείστους πολίτας ποιῶ-
 σιν, οὗτοι καταλύουσι τὸν δῆμον, ἀλλ' οἱ ἂν ἐκ πλείω-
 14 νων ἐλάττους. οὗτος δὲ οὔτε ὁμόσαι ἤθελεν οὔτε κατα-
 λέγειν, ἀλλ' αὐτὸν ἠνάγκαζον, ἐπιβολὰς ἐπιβάλλοντες
 καὶ ζημιοῦντες· ἐπεὶ δὲ ἠναγκάσθη καὶ ὤμοσε τὸν ὄρκον,
 ὅκτῳ ἡμέρας εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον ἐξέπλει εἰς
 Ἐφῆτριαν καὶ ἐδόκει ἐκεῖ τὴν ψυχὴν οὐ πονηρὸς εἶναι
 ἐν ταῖς ναυμαχίαις· καὶ τετραμένος δεῦρ' ἦλθε, καὶ ἦδη
 μετεπεπτῶκει τὰ πράγματα. καὶ οὗτος μὲν οὔτ' εἰπὼν
 γνώμην οὐδεμίαν οὔτε πλεον ὅκτῳ ἡμερῶν ἐλθὼν εἰς τὸ
 βουλευτήριον ὥφλε χρήματα τοσαῦτα· τῶν δὲ εἰπόντων
 ὑμῖν τάναντία καὶ διὰ τέλους ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ὄντων
 15 πολλοὶ ἀποπεφύγασι. καὶ οὐ φθονῶν τούτοις λέγω, ἀλλ'
 ἡμᾶς ἔλεων· οἱ μὲν γὰρ δοκοῦντες ἀδικεῖν ἐξηγούμενοι
 εἰδὼν ὑπὸ τῶν ὑμῖν προθύμων ἐν τοῖς πράγμασι γενο-
 μένων, οἱ δ' ἡδίκηότες ἐκπριάμενοι τοὺς κατηγοροὺς
 οὐδὲν ἔδοξαν ἀδικεῖν. πῶς ἂν οὖν οὐκ ἂν δεῖνὰ πάσχοι-
 μεν; καὶ κατηγοροῦσι μὲν τῶν τετρακοσίων ὅτι ἦσαν

12, 3. τῷ τρόπῳ τῷ, quod coniectura assecutus erat Reisk., cum Bekk. e Laurentiano recepi. τῷ τρόπῳ τῷ reliqui codd. et Steph.

7. μὴ καὶ, quod Marklando auctore dederat Augerus, e Laurentiano adscivit Bekk. pro vulg. καὶ μὴ.

13, 3. ἐννακισχιλίους] ἐνακισχιλ. Steph.

15, 2. ἡμᾶς] ὑμᾶς Steph.

κακοί· καίτοι ὑμαῖς αὐτοὶ πεισθέντες ὑπὸ τούτων παρέ-
 δοτε τοῖς πεντακισχίλοις· καὶ εἰ αὐτοὶ τοσοῦτοι ὄντες
 ἐπείσθητε, ἕνα ἕκαστον τῶν τετρακοσίων οὐ χρῆν πει-
 σθῆναι; ἀλλ' οὐχ οὗτοι ἀδικοῦσιν, ἀλλ' οἱ ὑμᾶς ἐξη-
 πάτων καὶ κακῶς ἐποιοῦν. οὗτος δ' ἐν πολλοῖς δηλοῖ
 ὑμῖν ὅτι, εἴπερ τι νεωτερίζειν ἐβούλετο εἰς τὸ ὑμέτερον
 πλῆθος, οὐκ ἂν ποτ' ἐν ὀκτῶ ἡμέραις εἰσελθὼν εἰς τὸ
 βουλευτήριον ᾤχετο ἐκπλέων. ἀλλ' εἴποι ἂν τις ὅτι κερ-17
 δαίνειν ἐπιθυμῶν ἐξέπλευσεν, ὥσπερ ἔνιοι ἡρπαζον καὶ
 ἔφερον. οὐδεὶς τοίνυν ἂν εἴποι ὅπως τι τῶν ὑμετέρων
 ἔχει· ἀλλὰ πάντα μᾶλλον κατηγοροῦσιν ἢ εἰς τὴν ἀρχήν.
 καὶ οἱ κατήγοροι τότε μὲν οὐδαμῇ εὖνοι ὄντες ἐφαίνοντο
 τῷ δήμῳ· αὐτὸς δὲ ἐβοήθουν· νῦν δὲ ἡνίκα αὐτὸς ἐαυτῷ
 εὐνοῦσάτος ἔστιν ὁ δῆμος, βοηθοῦσι τῷ μὲν ὀνόματι
 ὑμῖν, τῷ δὲ ἔργῳ σφίσιν αὐτοῖς. καὶ μὴ θαυμάζετε, ὥ18
 ἄνδρες δικασταί, ὅτι τόσαῦτα ὥφλε χρήματα. ἐρήμην
 γὰρ αὐτὸν λαβόντες αὐτοῦ τε καὶ ἡμῶν κατηγοροῦντες
 εἶλον. τῷ μὲν γὰρ, οὐδ' εἴ τις εἶχε μαρτυρίαν, εἶχε
 μαρτυρεῖν διὰ τὸ δέος τὸ τῶν κατηγορῶν, τοῖς δὲ καὶ
 τὰ ψευδῇ δεδοκίκατες ἐμαρτύρουν. ἢ δεινὰ γ' ἂν πᾶ-19
 ῖνοι μὲν, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ τοὺς μὲν οὐχ οἴους τε
 ὄντας ἐξάρκους εἶναι μὴ οὐ χρήματα ἔχειν ὑμῶν, τού-
 τους μὲν ἀφῆτε ἀνδρὶ ἐξαιτουμένῳ· ἡμῖν δὲ αὐτοῖς τε
 προθύμοις γεγεννημένοις περὶ τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον,
 καὶ τοῦ πατρὸς οὐδὲν ὑμᾶς ἡδικοκότος, οὐ χαριεῖσθε,
 καὶ εἰ μὲν ξένος τις ἐλθὼν ὑμᾶς ἢ χρήματα ἦται ἢ εὐ-
 εργέτης ἀναγραφῆναι ἤξλου, ἔδοτε ἂν αὐτῷ· ἡμῖν δὲ οὐ

16, 3. εἰ] Sic dedi ex codd. C. et X. οἱ Steph., in marg. „II.
 καὶ εἰ αὐτοί.“ H, καὶ ὁ αὐτοί.“ οἷς, quod Markl. pro-
 posuerat, Bekk. recepit.

4. χρῆν coni. Marklandus. χρῆ MSS. et Steph.

17, 3. ὅπως τι, quod pro vulg. τις ὅπως commendaverat Steph.,
 in Laurentiano reperit Bekk.

4. πάντα] πάντων Steph.

18, 2. ὥφλε] Sic Auger. e coni. Reiskii, Bekk. e Laurent. ὥφλε
 vulgo.

19, 1. γ' ἂν est emendatio Stephani; cod. Laurentiano firmata.
 ἔγαν vulg.

20 δαίσατε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπιτίμους ὑμῶν γενέσθαι. εἰ δέ τινες
κακόνου ἰγύνοντο εἰς τὰ ὑμέτερα πράγματα ἢ γνώμην
μὴ ἐπιτηδεῖαν εἶπον, οὐχ οἱ ἀπόντες τούτων αἵτιοι εἰσιν·
ἐπεὶ καὶ τοὺς παρόντας ὑμεῖς ἀπελύσατε. οὐδὲ γὰρ εἴ
τις τῶν ἐνθάδε μὴ τὰ ἄριστα λέγων πείθεται ὑμᾶς, οὐχ
21 ὑμεῖς ἐστέ αἵτιοι, ἀλλ' ὁ ἐξαπατῶν ὑμᾶς. ἐκεῖνοι δὲ
σφῶν αὐτῶν προκαταγνόντες ἀδικεῖν οἴχονται, ἵνα μὴ 160
δοῖεν δίκην· καὶ εἴ τινες ἄλλοι ἀδικοῦσιν, ἤττον μὲν
ἐκείνων, ἀδικοῦσι δὲ, τὸ δέος αὐτοὺς ποιεῖ τό τε ὑμέ-
τερον καὶ τὸ τῶν κατηγορῶν μὴ ἐπιδημεῖν, ἀλλὰ στρα-
τεύεσθαι· ἵνα ἢ ὑμᾶς πραιοτέρους ποιῶσιν ἢ τούτους
22 παλῶσιν. οὗτος δὲ ὑμῖν δίκην δέδωκεν, οὐδὲν ὑμᾶς ἀδι-
κῶν, εὐθύς μετὰ τὰ πράγματα, ὅτε ὑμεῖς τε μάλιστα
ἐμμένησθε τῶν γενομένων καὶ οὕτως ἐλεγχθῆσεσθαι
ἔμελλε, πιστεύων αὐτῷ μὴδὲν ἡμαρτήσθαι, ἀλλ' ἀγα-
πηεῖσθαι εὖ μετὰ τοῦ δικαίου. ὥς δ' ἦν δημοτικὸς, ἐγὼ
23 ὑμῖν ἀποδείξω. πρῶτον μὲν γὰρ ὅσων οὐδεμιᾶς στρα-
τείας ἀπελείφθη, ἀλλ' ἐστρατεύετο, ὥς συνεδότες ἂν
ἔποιεν οἱ δημόται· καὶ ἐξὸν αὐτῷ τὴν εὐσίαν ἀφανῆ
καταστήσαντι μὴδὲν ὑμᾶς ὠφελεῖν, εἴλετο μᾶλλον συνει-
δέναι ὑμᾶς· ἵν', εἰ καὶ βούλοιτο κακὸς εἶναι, μὴ ἐξ
αὐτῷ, ἀλλ' εἰσφέροι τε τὰς εἰσφορὰς καὶ λειτουργοίη.
καὶ ἡμᾶς παρσεκύνασεν, ὥς ἂν τῇ πόλει ὠφελιμώτατοι
24 εἴημεν. καὶ ἐμὲ μὲν εἰς Σικελίαν ἐξέπεμψεν, ὑμῖν δ' οὐκ
ἦν, ὥστ' εἰδέναι καταλεγκμένον εἰς τοὺς ἰκπίας, οἷος
ἦν τὴν φυγὴν, ὥς τὸ στρατόπεδον σῶν ἦν· ἐπειδὴ δὲ

20, 3. ἀπόντες] Ita conl. Markl. ἀπαντες MSS. et Steph.

23, 1. ὅσων] „II. ἀπασάν.“ Steph. in marg.

4. μὴδὲν] μὴδὲν δὲ Steph., in marg. indicans se δὲ deleri malle.

24, 2. καταλεγκμένον εἰς] Haec verba, quae Steph. et omnes codd. praeter Laurentianum omittunt, uncis inclusit Bekk. dicens ea simul cum seq. τοὺς ἰκπίας ponenda sibi videri post ἐξέπεμψεν.

3. σῶν] σῶν Steph.

διεφθάρη καὶ ἀντεσώθην εἰς Κατάνην, ἐληξόμην ὁρμώ-
μενος ἐντεῦθεν καὶ τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποιοῦν· ὥστα
τῇ θεᾷ τε τὰς δεκάτας ἐξαιρεθῆναι πλέον ἢ τριάκοντα
μνᾶς καὶ τοῖς στρατιώταις εἰς σωτηρίαν, ὅσοι ἐν τοῖς
πολεμοῖς ἦσαν. καὶ ἐπειδὴ Καταναῖοι ἠνάγκαζον ἱπ-25
πεύειν, οὐδενὸς οὐδ' ἐνταῦθα κινδύνου ἀπελιπόμην, ὥστ'
εἶδέναι ἅπαντας ὅλος ἦν τὴν ψυχὴν ἱκπεύων τε καὶ ὀπι-
τεύων. καὶ ὑπὲρ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἀκηκόαται μὲν τῶν μαρτύρων, ὧ ἄνδρες δικασταί· 26
ὅλος δ' εἰμὶ περὶ τὸ ὑμέτερον πλῆθος, ἐγὼ ὑμῖν ἀπο-
δείξω. ἀφικομένου γὰρ ἐκείσε Συρακουσίου ὀρκιον ἔχον-
τος καὶ ἐτοίμου ὄντος ὀρκοῦν καὶ προσιδόντος πρὸς ἕνα
ἐκαστον τῶν ἐκεῖ ὄντων, ἀντεῖπον εὐθύς αὐτῷ· καὶ ἐλ-
θὼν ὥς Τυδέα διηγούμην ταῦτα καὶ συλλογὴν ἐποiei
καὶ λόγοι οὐκ ὀλίγοι ἦσαν. ὧν δ' οὐν ἐγὼ εἶπον καλῶ
μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Σκέψασθε δὴ καὶ τοῦ πατρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἣν 27
ἔδωκεν ἀποδοῦναι μοι, πότερα τῷ ὑμετέρῳ πλῆθει ἀγα-
θὸς ἦν ἢ οὐ. τὰ τε γὰρ οἰκίᾳ ἐνεγέγραπτο, καὶ ἐτι, ὅτε

4. ἀντεσώθην, quod de Marklandi coni. Reisk. et Aug. dede-
runt, est in edit. Bekkeri sine varietate pro vulg. ἀντεσώθη.
ib. εἰς Κατάνην] εἰς τὴν Κατάνην Steph.
ib. ἐληξόμην est emendatio Contii et Taylori. ἐληξόμην
Steph. ὀπιζόμην Laurent.
25, 1. ἱκπεύειν] Auctor sum ut legatur ὀπιτεύειν. — Post ἱ-
κπεύειν vulgo adduntur verba ἱκπεύων καὶ: quia quum
absint a Laurentiano, uncis inclusit Bekk., ego expunxi.
2. ἀπελιπόμην] ἀπελειπόμην Steph.
4. καὶ ὑπὲρ τούτων] Haec verba, quae vulg. om., a Bekk.
e Laurentiano addita sunt. Facile autem excidere pote-
rant, quum similia sint praegressis καὶ ὀπιτεύων. —
Steph. ὧν adiiici volebat.
27, 2. μοι] ἐμοὶ Steph.
ib. ἀγαθός] ἀγαθὸς Steph. et MSS. praeter C.: quam lectio-
nem si quis servare velit, ἣν in ἐνῆν ut mutet suadeo.
3. ἐνεγέγραπτο, ut Auger. e Reiskii coni. scripsit, Bekk. quo-
que habet nulla addita varietate. ἀνεγέγραπτο Steph.

καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἦκειν. καίτοι ταῦτά ὑμῖν συν-
φερε καὶ τοῖς ἐκεῖ· ὥστ', εἰ μὴ εὐνοὺς ἦν τῇ πόλει καὶ
28 ὑμῖν, οὐκ ἂν ποτε τοιαῦτα ἐπέστελλεν. Ἀλλὰ μὴν καὶ
τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἐγὼ
ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, οἱ
οὐ μόνον ἐνθάδε ὅ τι οἱοί τ' ἦσαν κακὸν ἐργάζοντο,
ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείλους ἔφερον καὶ ἥγον ὑμᾶς, ἐξ-
λάσας ἐκ τῶν ἄλλων ἱππέων ἵνα ἀπέκτεινεν. ὦν ὑμῖν
αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρῆξομαι.

M A P T T P E Σ

29 Τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοὶ οἱ συστρατεύ-
μενοι ἴδασιν, οἵτινες ἐνθάδε ὄντες ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῃ,
ὥστε νομίζειν μηδενὸς ἦττον' εἶναι ἀνθρώπων τὴν ψυ-
χὴν. καὶ μοι ἀνάβητε δεῦρο.

M A P T T P E Σ.

30 Πῶς οὖν οὐ χορὴ χάριν παρ' ὑμῶν ἀπολαμβάνειν,
εἰ τοιοῦτοι ἐσμέν; ἀλλ' ὦν μὲν ὁ πατὴρ διαβέβληται εἰς
ὑμᾶς οὐ δικαίως, τούτων δεῖ ἡμᾶς ἕνεκα ἀπολέσθαι·
οἱ δ' ὦν δὲ προθύμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα, μηδεμίαν
ἀφέλειαν γενέσθαι; ἀλλ' οὐ δίκαιον. ἀλλ' εἰ διὰ τὴν
τούτου διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς πάσχειν, δίκαιοι ἐσμεν διὰ
31 τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς. οὐ
γὰρ ἂν ἡμεῖς χρημάτων γε ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν, εὐ ὑμᾶς
ἐποιούμεν, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε κίνδυνος εἴη ἡμῖν, ἐξαι-
τούμενοι παρ' ὑμῶν τὴν ἀξίαν χάριν ἀπολάβοιμεν. χρὴ
δὲ ὑμᾶς καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα τοιούτους εἶναι, γιγνώ-

27, 4. ταῦτά] Sic, ut conji. Taylor. pro vulg. ταῦτα, in Bekkeri
editione scriptum est.

28, 3. οἱ om. MSS. et Steph.: addendum esse primi viderunt
Cont. et auctor sched. Brulart., deinde etiam Markl. et
Tayl.

4. ὅ τι] Sic conji. Tayl. pro vulg. ὅτε: nec aliter edidit Bekk.,
de libris suis tacens.

29, 3. ἦττον' conji. Steph. pro eo, quod ipse e MSS. dedit, ἦττον.

5. ΜΑΡΤΤΡΕΣ] Hunc titulum non habet Steph.

30, 2. ἀλλ' om. Steph.

3. οὐ δικαίως] οὐ e conji. add. Reisk. et Aug. [et ante hos
Cont.], e C. Bekk.: in ceteris codd. et edit. Steph. deest.

σκοπτας ὅτι, ἐάν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ᾗ, οὐ μόνον
 ἡμᾶς ὠφελήσετε, (ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πε-
 πείρασθε, οἱοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς)· τοὺς δὲ ἄλλους προθυ-
 μοτέρους ποιήσετε, κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὅς ἂν τις
 ὑμᾶς εὖ ποιῇ. καὶ μηδαμῶς τοῖς λέγουσι βεβαιώσητε³²
 161 λόγον τῶν πάντων πονηρότατον· λέγεται γὰρ τοὺς κα-
 κῶς πεπονθότας μεμνησθαι μᾶλλον ἢ τοὺς εὖ. τίς γὰρ
 ἔτι θελήσει χρηστὸς εἶναι, εἰ ἡττηθήσονται τῶν κακῶς
 ὑμᾶς ποιοούντων οἱ εὖ ποιοῦντες; ἔχει δ' ὑμῖν, ὧ ἄν-
 δρες δικασταί, οὕτω. περὶ ἡμῶν γὰρ ἔστι ψῆφος ὑμῖν,
 καὶ οὐ περὶ χρημάτων. ἕως μὲν γὰρ εἰρήνῃ ᾗν, ἡμῖν³³
 φανερὰ οὐσία καὶ ᾗν ὁ πατὴρ ἀγαθὸς γεωργός· ἐπειδὴ
 δὲ ἐλθέβαλον οἱ πολέμιοι, πάντων τούτων ἐστέρηθημεν.
 ὥστε αὐτῶν τούτων ἕνεκα πρόθυμοι ἐσμεν εἰς ὑμᾶς·
 εἰδότες ὅτι χρήματα μὲν ἡμῖν οὐκ εἴη πόθεν ἐκτίσμεν,
 αὐτοὶ δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς ἀξιοῦμεν εὐρίσκεισθαι
 χάριν. καίτοι ὁρῶμεν γ' ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐάν³⁴
 τις παῖδας αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρηται,
 τοὺς τε παῖδας καὶ αὐτὸν εἰ ἀτιμωθήσονται ἐλθοῦντας,
 καὶ ἀφιέντας τὰς τῶν πατέρων ἀμαρτίας διὰ τοὺς παῖ-
 δας, οὕς οὕτω ἴστε, εἴτε ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ ἡβήσαντες
 γενήσονται. ἡμᾶς δ' ἴστε, ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθα
 εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἡμαρτηκότα. ὥστε
 πολλῶ δικαιότεροί ἐστε, ὧν πεπείρασθε, τούτοις χα-
 ρίσασθαι, ἢ οὕς οὐκ ἴστε, ὅποιοί τινες ἔσονται. πε-
 πόνθαμεν δὲ τούναντιον τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. οἱ³⁵
 μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησάμενοι ἔξαιτοῦνται
 ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτονὶ καὶ ἡμᾶς ἔξαιτούμε-
 θα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτίμων ἀτίμους ποιήσητε, ἀντὶ
 δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλ' ἐλεήσατε καὶ τὸν πατέρα
 γέροντα ὄντα καὶ ἡμᾶς. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως ἀπολείτε,
 πῶς ἢ οὕτως ἡμῖν ἡδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοισι ἐν
 τῷ αὐτῷ ὕντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πόλεως; ἀλλ'

32, 2. λόγον τῶν conl. Markl. λεγόντων Steph. cum libris MSS.

35, 7. ἡμῖν — ἡμεῖς] Steph. mavult ὑμῖν — ὑμεῖς.

καλῶς ἔχοι τὰ ἐν Σικελίᾳ, ἦκειν. καίτοι ταῦτ' ὑμῖν συν-
φερὲς καὶ τοῖς ἐκεῖ· ὥστ', εἰ μὴ εὖνους ἦν τῇ πόλει καὶ
28 ὑμῖν, οὐκ ἂν ποτε τοιαῦτα ἐπέστελλεν. Ἀλλὰ μὴν καὶ
τὸν ἀδελφὸν τὸν νεώτατον, οἷος εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἐγὼ
ἀποδείξω. καταδρομῆς γὰρ γενομένης τῶν φυγάδων, οἱ
οὐ μόνον ἐνθάδε ὅ τι οἱοί τ' ἦσαν κακὸν εἰργάζοντο,
ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ τείλους ἔφερον καὶ ἥγον ὑμᾶς, ἐξε-
λάσας ἐκ τῶν ἄλλων ἱππέων ἕνα ἀπέκτεινεν. ὦν ὑμῖν
αὐτοὺς μάρτυρας τοὺς παραγενομένους παρέξομαι.

MARTTPΕΣ

29 Τὸν δὲ πρεσβύτατον ἀδελφὸν αὐτοὶ οἱ συστρατεύ-
μενοι Ἰσάσιν, οὔτινες ἐνθάδε ὄντες ἦτε ἐν Ἑλλησπόντῳ,
ὥστε νομίζειν μηδεὶς ἦττον' εἶναι ἀνθρώπων τὴν ψυ-
χὴν. καὶ μοι ἀνάβητε δεῦρο.

MARTTPΕΣ.

30 Πῶς οὖν οὐ χρεὶν χάριν παρ' ὑμῶν ἀπολαμβάνειν,
εἰ τοιοῦτοι ἐσμεν; ἀλλ' ὦν μὲν ὁ πατὴρ διαβέβληται εἰς
ὑμᾶς οὐ δικαίως, τούτων δεῖ ἡμᾶς ἕνεκα ἀπολίσσθαι·
δι' ὧν δὲ προθύμοι εἰς τὴν πόλιν γεγενήμεθα, μηδεμίαν
ὠφέλειαν γενέσθαι; ἀλλ' οὐ δίκαιον. ἀλλ' εἰ διὰ τὴν
τούτου διαβολὴν δεῖ ἡμᾶς πάσχειν, δίκαιοι ἐσμεν διὰ
31 τὴν ἡμετέραν προθυμίαν τοῦτόν τε σῶσαι καὶ ἡμᾶς. οὐ
γὰρ ἂν ἡμεῖς χρημάτων γε ἕνεκα, ἵνα λάβοιμεν, εὐ ὑμᾶς
ἐποιοῦμεν, ἀλλ' ἵνα, εἴ ποτε κίνδυνος εἴη ἡμῖν, ἐξαι-
τούμενοι παρ' ὑμῶν τὴν ἀξίαν χάριν ἀπολάβοιμεν. χρὴ
δὲ ὑμᾶς καὶ τῶν ἄλλων ἕνεκα τοιούτους εἶναι, γινώ-

27, 4. ταῦτ' α] Sic, ut conji. Taylor. pro vulg. ταῦτα, in Bekkeri
editione scriptum est.

28, 3. οἱ om. MSS. et Steph.: addendum esse primi viderunt
Cont. et auctor sched. Brulart., deinde etiam Markl. et
Tayl.

4. ὅ τι] Sic conji. Tayl. pro vulg. ὅτε: nec aliter edidit Bekk.,
de libris suis tacens.

29, 3. ἦττον' conji. Steph. pro eo, quod ipse e MSS. dedit, ἦττον.

5. MARTTPΕΣ] Hunc titulum non habet Steph.

30, 2. ἀλλ' om. Steph.

3. οὐ δικαίως] οὐ e conji. add. Reisk. et Aug. [et ante hos
Cont.], e C. Bekk.: in ceteris codd. et edit. Steph. deest.

σκοπτας ὅτι, ἐάν τις πρόθυμος εἰς ὑμᾶς ᾗ, οὐ μόνον
 ἡμᾶς ἀφελήσετε, (ἡμῶν μὲν γὰρ καὶ πρὶν δεηθῆναι πε-
 πειρασθε, οἱοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς)· τοὺς δὲ ἄλλους προθυ-
 μοτέρους ποιήσετε, κατ' ἀξίαν χαριζόμενοι, ὃς ἂν τις
 ὑμᾶς εὖ ποιῇ. καὶ μηδαμῶς τοῖς λέγουσι βεβαιώσητε³²
 161 λόγον τῶν πάντων πονηρότατον· λέγεται γὰρ τοὺς κα-
 κῶς πεπονθότας μεμνησθαι μᾶλλον ἢ τοὺς εὖ. τίς γὰρ
 ξὶ θελήσει χρηστὸς εἶναι, εἰ ἡττηθήσονται τῶν κακῶς
 ὑμᾶς ποιοῦντων οἱ εὖ ποιοῦντες; ἔχει δ' ὑμῖν, ὦ ἄν-
 δρες δικασταί, οὕτω. περὶ ἡμῶν γὰρ ἔστι ψῆφος ὑμῖν,
 καὶ οὐ περὶ χρημάτων. ἕως μὲν γὰρ εἰρήνῃ ᾗν, ἡμῖν³³
 φανερὰ οὐσία καὶ ᾗν ὁ πατήρ ἀγαθὸς γεωργός· ἐπειδὴ
 δὲ εἰσέβαλον οἱ πολέμιοι, πάντων τούτων ἐστεργήθημεν.
 ὥστε αὐτῶν τούτων ἕνεκα πρόθυμοί ἐσμεν εἰς ὑμᾶς·
 εἰδότες ὅτι χρήματα μὲν ἡμῖν οὐκ εἴη πόθεν ἐκτίσμεν,
 αὐτοὶ δὲ πρόθυμοι ὄντες εἰς ὑμᾶς ἀξιοῦμεν εὐρίσκεισθαι
 χάριν. καίτοι ὀργωμέν γ' ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐάν³⁴
 τις παῖδας αὐτοῦ ἀναβιβασάμενος κλαίῃ καὶ ὀλοφύρῃται,
 τοὺς τε παῖδας καὶ αὐτὸν εἰ ἀτιμωθήσονται ἐλεοῦντας,
 καὶ ἀφιέντας τὰς τῶν πατέρων ἀμαρτίας διὰ τοὺς παῖ-
 δας, οὕς οὐπω ἴστε, εἴτε ἀγαθοὶ εἴτε κακοὶ ἡβήσαντες
 γενήσονται. ἡμᾶς δ' ἴστε, ὅτι πρόθυμοι γεγενήμεθα
 εἰς ὑμᾶς, καὶ τὸν πατέρα οὐδὲν ἡμαρτηκότα. ὥστε
 πολλῶν δικαιοτέροι ἐστέ, ὧν πεπειρασθε, τούτοις χα-
 ρίσασθαι, ἢ οὕς οὐκ ἴστε, ὅποιοι τινες ἔσονται. πε-
 πόνθαμεν δὲ τὸνναντίον τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. οἱ³⁵
 μὲν γὰρ ἄλλοι τοὺς παῖδας παραστησάμενοι ἐξαιτοῦνται
 ὑμᾶς, ἡμεῖς δὲ τὸν πατέρα τουτονὶ καὶ ἡμᾶς ἐξαιτούμε-
 θα, μὴ ἡμᾶς ἀντὶ μὲν ἐπιτιμῶν ἀτίμους ποιήσῃτε, ἀντὶ
 δὲ πολιτῶν ἀπόλιδας· ἀλλ' ἐλεήσατε καὶ τὸν πατέρα
 γέροντα ὄντα ἡμᾶς. εἰ δὲ ἡμᾶς ἀδίκως ἀπολεῖτε,
 πῶς ἢ οὗτος ἡμῖν ἡδέως συνέσται ἢ ἡμεῖς ἀλλήλοις ἐν
 τῷ αὐτῷ ὄντες ὑμῶν τε ἀνάξιοι καὶ τῆς πόλεως; ἀλλ'

32, 2. λόγον τῶν conl. Markl. λεγόντων Steph. cum libris MSS.

35, 7. ἡμῖν — ἡμεῖς] Steph. mavult ὑμῖν — ὑμεῖς.

ὑμῶν δεόμεθα τρεῖς ὄντες ἑᾶσαι ἡμᾶς ἔτι προθυμοτέ-
 369ους γενέσθαι. δεόμεθα οὖν ὑμῶν πρὸς τῶν ὑπαρχόντων
 ἀγαθῶν ἐκάστω, ὅτε μὲν εἰδὼν υἱεῖς, τοσούτων ἐνεκεν
 ἐλεῆσαι· ὅστις δ' ἡμῖν ἡλικιώτης τυγχάνει ἢ τῷ πατρὶ,
 ἐλεήσαντες ἀποψηφίσασθε καὶ μὴ ἡμᾶς βουλομένους εὖ
 ποιεῖν τὴν πόλιν ὑμῶν κωλύσῃτε. βεῖν δ' ἂν πάθοιμεν,
 εἰ ὑπὸ τῶν πολεμίων μὲν ἐσώθῃμεν, οὕς εἰκός ἦν δια-
 κολύειν μὴ σῶζεσθαι, παρ' ὑμῶν δὲ μηδὲν εὐρησόμεθα
 τοῦ σωθῆναι.

36, 3. ὅστις δ' ἡμῖν] Particulam δ', qua carent libri MSS., ad-
 didi auctore Stephano.

XXI.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ ΑΠΑΡΑΣΗΜΟΣ.

Περὶ μὲν τῶν κατηγορημένων, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἰσα-
 νῶς ὑμῖν ἀποδίδεσθαι· ἀκούσαι δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων
 ὑμᾶς ἄξιόν, ἵν' ἐπίσκηθε περὶ οἷον τινὸς ὄντος ἐμοῦ
 ψηφιεῖσθε. Ἐγὼ γὰρ ἰδοκίμασθην μὲν ἐπὶ Θεοπόμου
 ἄρχοντος, καταστάς δὲ χορηγὸς τραγωδοῖς ἀνήλωσα τριά-
 κοντα μνᾶς, καὶ τρίτῃ μηνὶ Θαρχηλλίοις νικήσας ἀνδρι-
 κῶ χορῶ διςχιλίας δραχμὰς, ἐπὶ δὲ Γλανκίππου ἄρχον-
 τος εἰς πυρρίχιστάς Παναθηναίοις τοῖς μεγάλοις ὀκτακο-
 σίας. ἔτι δ' ἀνδράσι χορηγῶν εἰς Διονύσια ἐπὶ τοῦ αὐ-
 τοῦ ἄρχοντος ἐνίκησα καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ τοῦ τρίποδος
 ἀναθέσει πεντακισχιλίας δραχμὰς καὶ ἐπὶ Διοκλέους
 Παναθηναίοις τοῖς μικροῖς κικλικῶ χορῶ τριακοσίας.
 τὸν δὲ μετὰ χρόνον ἐτρετηγόρουν ἑπτὰ ἔτη καὶ ἕξ
 τάλαντα ἀνήλωσα. καὶ τοσαύτας δαπάνας δαπανώμενος³
 καὶ καθ' ἡμέραν ὑπὲρ ὑμῶν κινδυνεύων καὶ ἀποδημῶν
 ὅμως εἰσφορὰν τὴν μὲν τριάκοντα μνᾶς, τὴν δὲ τετρα-
 κισχιλίας δραχμὰς εἰσενήνοχα. ἐπειδὴ δὲ κατέπλευσα ἐπὶ
 Ἀλεξίου ἄρχοντος, εὐθὺς ἐγυμνασιάρχουν εἰς Προμή-

1, 3. οἷον] Sic, ut Anger. Marklandum secutus pro vulg. ὄντου
 dedit, tacite a Bekkero est rescriptum.

Ἀθῆνα καὶ ἐνίκων ἀναλώσας δώδεκα μνᾶς. καὶ ὕστερον¹⁶²
 κατέστην χορηγὸς παιδικῶ χορῶ καὶ ἀνήλωσα πλεον ἢ
 πεντεκαίδεκα μνᾶς. ἐπὶ δὲ Εὐκλείδου ἄρχοντος καμψ-
 δοῖς χορηγῶν Κηφισοδότῳ ἐνίκων καὶ ἀνήλωσα σὺν τῇ
 τῆς σκευῆς ἀναθήσει ἑκκαίδεκα μνᾶς, καὶ Παναθηναίοις
 τοῖς μικροῖς ἐχορήγουν πυρρῆχισταῖς ἀγνεύοις καὶ ἀνι-
 βλωσα ἐπὶ μνᾶς. νενίκηκα δὲ τριήρει μὲν ἀμιλλώμετος
 ἐπὶ Σουνίῳ, ἀναλώσας πεντεκαίδεκα μνᾶς· χωρὶς δὲ
 ἀρχιδωρίας καὶ ἀρρήφορίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα, εἰς ἃ
 ἐμοὶ δεδαπάνηται πλεον ἢ τριάκοντα μναί. καὶ τούτων
 ὧν κατέλεξα, εἰ ἐβουλόμην κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ
 τόμῳ λειτουργεῖν, οὐδ' ἂν τὸ τέταρτον μέρος ἀνήλωσα.
 ὅτῳ δὲ χρόνον, ὃν ἐτριηράρχουν, ἢ ναῦς ἄριστα μοι
 ἔπλει παντὸς τοῦ στρατοπέδου. τεκμήριον δὲ τούτου
 μέγιστον ὑμῖν ἔρω. πρῶτον μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδης (ὃν
 ἐγὼ περὶ πολλοῦ ἂν ἐποιήσαμην μὴ συμπλεῖν μοι) οὗτε
 φίλος ὧν οὗτε συγγενὴς οὗτε φυλῆτης ἔπλει ἐπὶ τῆς
 τέρμης νεώς. καίτοι ὑμᾶς οἶμαι εἰδέναι ὅτι στρατηγὸς ὧν,
 ὃ ἔξην ποιεῖν ὃ τι ἐβούλετο, οὐκ ἂν ποτε ἀνέβη ἐκ'
 ἄλλης ναῦς εἰ μὴ τὴν ἄριστα πλείουσαν, μέλλων αὐτὸς
 κινδυνεύσειν. ἐπειδὴ δὲ ἐκείνους μὲν ὑμεῖς ἐπαύσατε τῆς
 δαρχῆς, τοὺς δὲ μετὰ Θρασύλλου δέκα εἰλεσθε, οὗτοι
 πάντες ἐβούλοντο ἐπὶ τῆς ἐμῆς νεώς πλεῖν. ἀνέβη μέντοι
 πολλῶν λουδουριῶν αὐτοῖς γενομένων Ἀρχέστρατος ὁ
 Φρεάριος· ἀποθανόντος δὲ τούτου ἐν Μιτυλήνῃ Ἐρα-
 σινίδης μετ' ἐμοῦ συνέπλει. καίτοι οὕτω παρεσκευασμέ-
 νην τριήρην πόσα οἴεσθε ἀνηλωκέναι χρήματα, ἢ πόσα
 τοὺς πολεμίους εἰργάσθαι κακὰ, ἢ πόσα τὴν πόλιν εὖ
 9 πεποικέναι; τεκμήριον δὲ τούτου μέγιστον· ὅτε γὰρ ἐν
 τῇ τελευταίᾳ ναυμαχίᾳ αἱ νῆες διεφθάρησαν, οὐδενὸς

6, 8. μέγιστον ὑμῖν] ὑμῖν μέγιστον Steph.

7, 1. ὧν om. Steph.

4. κινδυνεύσειν] κινδυνεύειν Steph.

8, 4. Φρεάριος] Φρεάριος Steph.

ib. Ἐρασινίδης] Ἐρασινίδης Steph.

μοι συμπλέκοντος στρατηγού (ἵνα καὶ τούτου μνησθῶ, ἐπειδὴ καὶ τοῖς τριηράρχοις ὠργίσθητε διὰ τὴν γενομένην συμφορὰν,) ἐγὼ τὴν τε ἑμαυτοῦ ναῦν ἐκόμισα καὶ τὴν Ναυδομάχου τοῦ Φαληρέως ἔδωσα. καὶ ταῦτα οὐκ¹⁰ ἀπὸ τύχης ἐγένετο, ἀλλ' ἀπὸ παρασκευῆς τῆς ἐμῆς· εἶχον γὰρ χρήμασι· πείσας κυβερνήτην Φαντίαν ἅπαντα τὸν χρόνον, ὃς ἔδοκει τῶν Ἑλλήνων ἄριστος εἶναι· παρεσκευασάμην δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκείνους καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἐπίστασθε, ὅσοι ἐτυγχάνετε ὄντες ἐκεῖ τῶν στρατιωτῶν. κάλεσον δὲ καὶ Λυσίμαχον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Αἱ μὲν τοίνυν σωθεῖσαι τῶν νεῶν δαώδεκα ἦσαν¹¹ ἐγὼ δ' ὑμῖν δύο ἐκόμισα, τὴν ἑμαυτοῦ καὶ τὴν Ναυδομάχου τριήρη. Καὶ οὕτω πολλοὺς κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν πεκινδυνενεκῶς καὶ τοσαῦτα ἀγαθὰ ἐργασμένος τὴν πόλιν, νυνὶ δέομαι οὐ δωρεάν, ὥσπερ ἕτεροι ἀντὶ τούτων παρ' ὑμῶν λαβεῖν, ἀλλὰ μὴ στερηθῆναι τῶν ἑμαυτοῦ ἡγουμένους καὶ ὑμῖν αἰσχρὸν εἶναι παρὰ τε ἐκόντος ἐμοῦ καὶ παρ' ἔκοντος λαμβάνειν. καὶ οὐ τοσοῦτόν μοι μέλει, εἴ με δεῖ τὰ ὄντα ἀπολέσαι· κἄλλ' οὐκ¹² ἂν δεξαμένην ὑβρισθῆναι; οὐδὲ παραστήναι τοῖς διαδουμένοις τὰς λειτουργίας, ἐμοὶ μὲν ἀχάριστα εἶναι τὰ εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένα, ἐκείνους δὲ δοκεῖν ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι, ὅτι ὑμῖν οὐδὲν προσεῖνται τῶν σφετέρων αὐτῶν. ἂν οὖν ἐμοὶ πεισθῇτε, τὰ τε δίκαια ψηφισέσθε καὶ τὰ λυσιτελοῦντα ὑπὲρ αὐτοῖς αἰρήσεσθε. ὁρᾷ¹³ τε γάρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, τὰ προσιόντα τῇ πόλει

9, 4. ἐπειδὴ καὶ τοῖς] Sic conl. Markl. ἐπειδὴ δὲ τοῖς Steph. onm MSS., in marg. adnotans: „II. ἐπειδὴ τοῖς.“ (ut scriptum est in Laurentiano.)

10, 2. ἐγένετο] ἐγένετο Steph.

11, 5. νυνὶ] νῦν Steph.
ib. ἀντὶ τούτων om. Steph.

13, 3. προσιόντα] Ita emendavit Reisk. librorum MSS. et Stephani lectionem προσόντα. Cf. Or. XXX, '19.

ὡς ὀλίγα ἐστὶ, καὶ ταῦτα ὡς ὑπὸ τῶν ἐπιδεηκότων ἀρ-
πάσσεται· ὥστ' ἄξιον ταύτην ἡγείσθαι πρόσοδον βεβαι-
οτάτην τῇ πόλει, τὰς οὐσίας τῶν θελούντων λειτουργεῖν.
ἂν οὖν εὖ βουλευσῆσθε, οὐδὲν ἦτοιν ἐπιμειλίησθε τῶν
ἡμετέρων χρημάτων ἢ τῶν ἰδίων τῶν ὑμετέρων αὐτῶν.
14 εἰδότες ὅτι ἔξετε πᾶσι χρῆσθαι τοῖς ἡμέτεροις, ὥσπερ
καὶ πρότερον. οἶμαι δὲ πάντας ὑμᾶς ἐπίστασθαι ὅτι
τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταπίας τῶν τὰ
τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων. ἰάν δ' ἐμὰ πένητα ποιή-
σῃτε, καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀδικήσετε· ἕτεροι δὲ καὶ ταῦτα
διανεμοῦνται, ὥσπερ καὶ τᾶλλα.

- 15 "Ἄξιον δὲ ἐστὶν ἐνθυμηθῆναι ὅτι πολὺ μᾶλλον ὑμῖν¹⁶³
προσῆκει τῶν ὑμετέρων ἐμοὶ διδόναι ἢ τῶν ἐμῶν ἐμοὶ
ἀμφισβητεῖσθαι, καὶ πένητα γενόμενον ἐλεῆσαι μᾶλλον ἢ
πλουτοῦντι φθονῆσαι, καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθαι τοὺς
ἄλλους εἶναι τοιοῦτους πολίτας, ἵνα τῶν μὲν ἑτέρων μὴ
ἐπιθυμήσωσι, τὰ δὲ σφέτερά αὐτῶν εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκω-
16 σιν. ἡγοῦμαι δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, (καὶ μηδαὶς ὑμῶν
ἀχθεσθῇ), πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς ὑπὸ τῶν ζητητῶν
ἀπογραφῆναι τὰ ἐμὰ ἔχειν ἢ ἐμὰ νυνὶ κινδυνεύειν ὡς
τοῦ δημόσιον χρήματα ἔχοντα. τοιοῦτον γὰρ ἐμαντὸν τῇ
πόλει παρέχω, ὥστ' ἰδίᾳ μὲν φείδομαι, δημοσίᾳ δὲ λει-
τουργῶν ἡδομαι, καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς περιουσίαις μέγα φρο-
17 νῶ, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς εἰς ὑμᾶς ἀνηλωμένοις, ἡγοῦμενος τού-
των μὲν αὐτὸς αἴτιος εἶναι, τὴν δ' οὐσίαν ἑτέρονος μοι
καταλιπεῖν, καὶ διὰ ταύτην μὲν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἀδίκως
συκοφαντεῖσθαι, δι' ἑκείνα δὲ ὑπ' ὑμῶν δικαίως σώζε-
σθαι. ὥστ' οὐκ ἂν εἰκότως ἕτεροί με ἐξηγήσαντο παρ'
ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις τῶν ἐμῶν φίλων τοιοῦτον ἀγῶνα

13, 4. θελούντων] ἐθελούντων Bekk. e cod. C.

14, 4. δ' ἐμὰ] Hoc tacite reposuit Bekk. pro vulg. δὲ μὲ.

15, 5. μὴ ἐπιθυμήσωσι] μὴ addidi auctoribus Contio et Schotto.
Itam in schedis Brul. adnotatum est hic μὴ vel eor
addendum esse.

16, 5. μὲν] μὲν τῶν Steph. Τῶν, quod iam Taylor. expunges-
sum esse statuerat, auctoritate cod. Laurentiani deleri.

ἡγωνίζετο, ὑμᾶς ἂν ἤξιουν ἐμοὶ δοῦναι τὴν χάριν, καὶ εἰ παρ' ἄλλοις ἐκινδυνεύουν, ὑμᾶς εἶναι τοὺς θεομένους ὑπὲρ ἐμοῦ. τοῦτο δ' οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοι τις, ὥς πολλὰς 18 ἀρχὰς ἄρχας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφέλημαι ἢ ὥς αἰσχροὺς δίκας δεδίκασμαι ἢ ὥς αἰσχροῦ τινος ἀτιός εἰμι ἢ ὥς τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἀσμένως εἶδον· ὑπὲρ πάντων δὲ καὶ [τῶν] ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων οὕτως ἡγαυμαί μοι πεπολιτεῦσθαι, καὶ ὑμᾶς εἰδέναι, ὥστε οὐδὲν δεῖ 19 με ἀπολογήσασθαι περὶ αὐτῶν. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὧν ἄνδρες δικασταί, τὴν αὐτὴν νῦν περὶ ἐμοῦ γνώμην ἔχειν, ἥνπερ καὶ ἐν τῇ τέως χρόνῳ, καὶ μὴ μόνον τῶν δημοσίων λειτουργιῶν μεμνήσθαι, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδίων ἐπιτηδεύματων ἐνθυμῆσθαι· ἡγουμένους ταύτην εἶναι τὴν λειτουργίαν ἐπικονωτάτην, διὰ τέλους τὸν πάντα χρόνον κόσμιον εἶναι καὶ σώφρονα καὶ μὴδ' ἡδονῆς ἡτηθῆναι μὴδ' ὑπὸ κέρδους ἐπαρθῆναι, ἀλλὰ τοιοῦτον παρασχεῖν ἑαυτῶν, ὥστε μηδένα τῶν πολιτῶν μήτε μέμψασθαι μήτε δίκην τολμῆσαι προσκαλέσασθαι. Οὐκ οὖν 20 ἔξιον, ὧν ἄνδρες δικασταί, παιδομένους κατηγόροις τοιούτοις ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, οἳ περὶ ἀσεβείας μὲν ἀγνωρίζοντες, τηλικούτοις γεγονόσιν, οὐ δυνάμενοι δ' ὑπὲρ τῶν σφετέρων ἀμαρτημάτων ἀπολογήσασθαι ἑτέρων κατηγορεῖν τολμῶσι. καὶ ὧν Κινησίας οὕτω διακείμενος

18, 1. τοῦτο δ' οὐκ ἂν εἰπεῖν ἔχοι] τοῦτό γε εἰπεῖν ἔχοι Steph., in marg. „II. μετὰ ἐρωτησεως, Ἐκ τῶν ὑμ. ὠφέλημαι; Οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς.“

5. [τῶν] ἰδίων] Articulum, qui a codd. et edit. Stephani abest, e conji. Bekkeri addidi.

ib. τῶν δημοσίων] Articulum, qui in Steph. edit. deest, e Vind. recepit Reisk., quem secutus est Bekk. de libris suis tacens.

6. δεῖ] δεῖν Bekk. e conji. Reiskii.

19, 4. καὶ vulgo deest: addidit Reisk. e conji., Bekk. e Laurentiano, ut videtur.

7. ἡδονῆς] ὑφ' ἡδονῆς Steph.

10. προσκαλέσασθαι] Sic Auger. de Markl. conji. et ex Vindob. pro vulg. προσκαλέσ.: item Bekk., de libris suis plane tacens.

20, 4. οὐκ ἂν δυνάμενοι] οὐκ ἂν δυνάμενοι Steph.

πλείους στρατείας ἐστράτευται, οὗτοι περὶ τῶν τῆς πό-
 λεως ἀγανακτοῦσι. καὶ ἐξ ὧν μὲν ἡ πόλις εὐδαίμων
 ἔσται, οὐ συμβάλλονται, πάντα δὲ ποιούσιν, ὅπως ὑμεῖς
 21 τοῖς εὐ πεποιηκόσιν ὀργισθήσεσθε. οὗτοι μὲν οὖν, ὧς
 ἄνδρες δικασταί, ἐν τῷ δήμῳ κατείποιν ὑμῖν τὰ σφέ-
 τερ' αὐτῶν ἐπιτηδεύματα· οὐ γὰρ ἂν ἔχοιμι ὅ τι τού-
 του μείζον αὐτοῖς εὐδαίμων κακόν. ἐγὼ δ' ὑμῶν δέομαι
 καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ μὴ καταγνώσθαι δωροδοκίαν
 ἐμοῦ μηδ' ἡγήσασθαι τοσαῦτα χρήματα εἶναι, [δι'] ἃ
 22 ἐγὼ βουληθεῖν ἂν τι κακόν τῇ πόλει γενέσθαι. μαινοί-
 μην γὰρ ἂν, ὧς ἄνδρες δικασταί, εἰ τὴν μὲν πατρίαν
 οὐσίαν φιλοτιμούμενος εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκοιμι, ἐπὶ δὲ τῷ
 τῆς πόλεως κακῷ παρὰ τῶν ἄλλων δωροδοκίην. ἐγὼ
 μὲν οὖν, ὧς ἄνδρες δικασταί, οὐκ οἶδ', οὐσίνας ἢ ὑμᾶς
 ἐβουλήθην περὶ ἐμοῦ δικαστᾶς γενέσθαι, εἰπερ χρή τοὺς
 εὐ πεπονθότας περὶ τῶν εὐ πεποιηκότων εὐχεσθαι τὴν
 23 ψῆφον φέρειν. καὶ μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, (ἐπιθυ-
 μῷ γὰρ καὶ τούτων μνησθῆναι) οὐδεπώποτε λειτουργεῖν
 ὑπὲρ ὑμῶν δεῖν ἐμνήσθην, εἰ τοσοῦτῳ πενεστέρους τοὺς
 παῖδας καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰ μὴ προθύμως
 24 ποιήσω τὰ προσταχθέντα· οὐδ' εἰ ποτε κινδυνεύσειν ἐν
 ταῖς ναυμαχίαις μέλλοιμι, οὐδεπώποτε ἡλέησα οὐδ' ἐδά-
 κρυσκα οὐδ' ἐμνήσθην γυναικὸς οὐδὲ παίδων τῶν ἐμαυ-
 τοῦ οὐδ' ἡγούμην δεινὸν εἶναι, εἰ τελευτήσας ὑπὲρ τῆς
 πατρίδος τὸν βίον ὀρφανούς καὶ πατρὸς ἀπεστερημένους
 αὐτοὺς καταλείψω, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον εἰ σωθεὶς αἰσχυρῶς 164
 25 ὀνειδῇ καὶ ἐμαυτῷ καὶ ἐκείνοις περιάψω. ἀνθ' ὧν ὑμᾶς

20, 10. ὀργισθήσεσθε] ὀργισθῆσθε Steph.

21, 6. δι' ἃ] Sic dedi de meo pro vulg. α. Cf. commentat. crit.
 p. 16. Quae ibi dicta sunt de rationibus, quas Viri do-
 cti hunc locum emendaturi inierunt, iis adde, Contium
 malle α ἐγὼ λαβῶν et Angerum e schedis Brulart. edi-
 disse α ἐγὼ κερδάνας ἐβουλόμην.

22, 2. ἂν] Haec particula, quam codd. et Steph. om., accessit
 ex editione Bekkeri, qui eam de suo adiecit.

23, 8. ἐμνήσθην om. Steph., addidit Bekk. e Laurent.
 ib. τοσοῦτῳ] τοσοῦτον Steph.

ἀπαιτῶ νῦν τὴν χάριν, καὶ ἀξιῶ, ἐν τοῖς κινδύνοις ἐμοῦ
 τοιαύτην περὶ ὑμῶν γνώμην ἔχοντος, ὑμᾶς νυνὶ ἐν τῷ
 θαρσάλῳ ὄντας ἐμὲ καὶ τοὺς παῖδας τούτους περὶ
 πολλοῦ ποιήσασθαι· ἡγούμενους ἡμῖν μὲν δεινόν, ὑμῖν
 δὲ αἰσχρόν εἶναι, εἰ ἀναγκασθῶμεθα ἐπὶ τοιαύταις αἰ-
 τίαις ἄτιμοι γενέσθαι, ἢ στερηθέντες τῶν ὑπαρχόντων
 πένητες εἶναι καὶ πολλῶν ἐνδεεῖς ὄντες περιέναι, ἀνάξια
 μὲν ἡμῶν αὐτῶν πεπονθότες, ἀνάξια δὲ τῶν εἰς ὑμᾶς
 ὑπηργμένων. μηδαμῶς, ὡς ἄνδρες δικασταί· ἀλλ' ἀπο-
 ψηφισάμενοι τοιούτοις ἡμῖν χρῆσθε πόλितαις οἷοις περ ἐν
 τῷ πρόσθεν χρόνῳ.

25, 8. ἀνάξια, quod pro vulg. ἀξία commendaverant Steph. et
 Cont., receperunt Reisk. Auger. et Bekk., cuius eod. C.
 hanc emendationem confirmare videtur.

9. ἡμῶν] ὑμῶν Steph.

11. ἐν τῷ] Articulum om. Steph.

XXII.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΣΙΤΟΠΩΛΩΝ.

1 **Π**ολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὧς ἄνδρες δικασταί, θανα-
 μάζοντες ὅτι ἐγὼ τῶν σιτοπωλῶν ἐν τῇ βουλῇ κατηγό-
 ρουν, καὶ λέγοντες ὅτι ὑμεῖς, εἰ ὥς μάλιστα αὐτοὺς ἀδι-
 κεῖν ἡγείσθε, οὐδὲν ἤττον καὶ τοὺς περὶ τούτων ποιοῦ-
 μένους λόγους συκοφαντεῖν νομίζετε. ὁδὲν οὖν ἡνάγκα-
 σμαι κατηγορεῖν αὐτῶν, περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν
 βούλομαι. ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρυτάνεις ἀπέδοσαν εἰς τὴν
 βουλήν περὶ αὐτῶν, οὕτως ὠρυσθῆσαν αὐτοῖς, ὥστε
 ἔλεγον τινες τῶν ρητόρων ὡς ἀκρίτους αὐτοὺς χρὴ τοῖς
 ἔνδεκα παραδοῦναι θανάτῳ ζημιῶσαι. ἡγούμενος δὲ ἐγὼ
 δεινὸν εἶναι τοιαῦτα ἐθίξεσθαι ποιεῖν τὴν βουλήν, ἀνα-
 στάς εἶπον ὅτι μοι δοκοῖη κρίνειν τοὺς σιτοπώλας κατὰ
 τὸν νόμον, νομίζων, εἰ μὲν εἰσιν ἄξια θανάτου ἐργα-
 σμένοι, ὑμᾶς οὐδὲν ἤττον ἡμῶν γνώσεσθαι τὰ δίκαια,
 εἰ δὲ μηδὲν ἀδικοῦσιν, οὐ δεῖν αὐτοὺς ἀκρίτους ἀπολα-
 ζέσθαι. πεισθείσης δὲ τῆς βουλῆς ταῦτα, διαβάλλειν ἐπε-
 χείρου με λέγοντες ὡς ἐγὼ σωτηρίας οὐνεκα τῆς τῶν
 σιτοπωλῶν τοὺς λόγους τούτους ἐποιούμην. πρὸς μὲν

οὐν τὴν βουλὴν, ὅτ' ἦν αὐτοῖς ἡ κρίσις, ἔργῳ ἀπειλο-
γησάμην· τῶν γὰρ ἄλλων ἡσυχίαν ἀρχόντων ἀναστὰς αὐ-
τῶν κατηγοροῦν, καὶ πᾶσι φανερὸν ἐποίησα ὅτι οὐχ ὑπερ
τούτων ἔλεγον, ἀλλὰ τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις ἐβροή-
δουν. ἡρξάμην μὲν οὖν τούτων ἕνεκα· δεδιώς δὲ τὰς
αἰτίας αἰσχρὸν ἡγοῦμαι πρότερον παύσασθαι, πρὶν ἂν
ὑμεῖς περὶ αὐτῶν ὅ τι ἂν βούλησθε ψηφίσησθε. καὶ
πρῶτον μὲν ἀνάβηθι καὶ εἰπέ σύ μοι, μέτοικος εἶ;
Ναί. Μετοικεῖς δὲ πότερον ὥς πεισόμενος τοῖς νόμοις
τοῖς τῆς πόλεως, ἢ ὥς ποιήσων ὅ τι ἂν βούλη; Ὡς πει-
σόμενος. Ἄλλο τι οὖν οὐκ ἀξιοῖς ἢ ἀποθανεῖν, εἴ τι
κεκοίμηκας παρὰ τοὺς νόμους, ἐφ' οἷς θάνατος ἡ ζημία;
Ἐργαγε. Ἀποκρίναι δὴ μοι, εἰ ὁμολογεῖς πλείω σίτον
συμπρίασθαι πεντήκοντα φορμῶν, ἢν ὁ νόμος ἐξεῖναι
κελεύει. Ἐγὼ τῶν ἀρχόντων κελευόντων συνεκριάμην.
Ἄν μὲν τοίνυν ἀποδείξῃ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὥς ἐστὶ
νόμος, ὃς κελεύει τοὺς σιτοπώλας συνωνεῖσθαι τὸν σίτον,
ἂν οἱ ἄρχοντες κελεύωσιν, ἀποψηφίσασθαι· εἰ δὲ μὴ, δι-
καιὸν ὑμᾶς καταψηφίσασθαι. ἡμεῖς γὰρ ὑμῖν παρυσχό-
μεθα τὸν νόμον, ὃς ἀπαγορεύει μηδένα τῶν ἐν τῇ πό-
λει πλείω σίτον πεντήκοντα φορμῶν συνωνεῖσθαι. χρῆν
μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἱκανὴν εἶναι ταύτην
τὴν κατηγορίαν, ἐπειδὴ οὗτος μὲν ὁμολογεῖ συμπρίασθαι,
ὁ δὲ νόμος ἀπαγορεύων φαίνεται, ὑμεῖς δὲ κατὰ τοὺς
νόμους ὁμωμόκατε ψηφιεῖσθαι· ὅμως δ' ἵνα πεισθῇτε
ὅτι καὶ κατὰ τῶν ἀρχόντων ψεύδονται, ἀνάγκη καὶ μα-
κρότερον εἰπεῖν περὶ αὐτῶν. ἐπειδὴ γὰρ οὗτοι τὴν αἰ-
τίαν εἰς ἐκείνους ἀνέφερον, παρακαλέσαντες τοὺς ἀρχον-

3, 4. ἀπειλογησάμην, quod Reisk. de suo dederat, Bekk. quoque exhibet, nulla memorata varietate. ἀπειλογισάμην Steph.

5, 2. καὶ om. Steph. et libri MSS., excepto Vindobonensi.
ib. εἰπέ σύ μοι] εἰ πέρουε μοι Steph.

6, 6. κλειώ, quod addendum esse primi statuerant Steph. et Cont., Bekk. videtur in Laurentiano invenisse: ceteri codd. et Steph. om.

7, 1. χρῆν coni. Reisk. χρῆ MSS. et Steph.

τας ἡρωτῶμεν. καὶ οἱ μὲν δύο οὐδὲν ἔρασαν εἰδέναι τοῦ πράγματος, Ἄνυτος δ' ἔλεγεν ὡς τοῦ προτέρου χεμῶνος, ἐπειδὴ τίμως ἦν ὁ σίτος, τούτων ὑπερβαλλόντων ἀλλήλους καὶ πρὸς σφᾶς αὐτοὺς μαχομένων συμβουλεύσειεν αὐτοῖς παύσασθαι φιλονεικοῦσιν, ἡγούμενος συμφέρειν ὑμῖν τοῖς παρὰ τούτων ὄνουμένοις ὡς ἀξιώτατον τούτους πρίασθαι· δεῖν γὰρ αὐτοὺς ὀβολῷ μόνον 9 πωλεῖν τιμιώτερον. ὡς τοίνυν οὐ συμπριαμένους καταθέσθαι ἐκέλευεν αὐτοὺς, ἀλλὰ μὴ ἀλλήλοις ἀντανεῖσθαι συνεβούλευεν, αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον μάρτυρα παρῆξομαι, καὶ ὡς οὗτος μὲν ἐπὶ τῆς προτέρας βουλῆς τούτους εἶπε τοὺς λόγους, οὗτοι δ' ἔτι τῆτες συνωνοῦμενοι φαίνονται.

MAPTTEΣ.

- 10 Ὅτι μὲν τοίνυν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀρχόντων κελευσθέντες συνεπρίαντο τὸν σίτον, ἀκηκόατε. ἡγοῦμαι δ', ἂν ὡς μάλιστα περὶ τούτων ἀληθῆ λέγωσιν, οὐχ ὑπὲρ αὐτῶν αὐτοὺς ἀπολογήσεσθαι, ἀλλὰ τούτων κατηγορήσειν· περὶ γὰρ ὧν εἰσι νόμοι διαβρόχην γεγραμμένοι, πῶς οὐ χορὴ διδόναι δίκην καὶ τοὺς μὴ πειθομένους καὶ τοὺς 11 κελεύοντας τούτοις τάναντία πράττειν; Ἀλλὰ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἶομαι αὐτοὺς ἐπὶ μὲν τοῦτον τὸν λόγον οὐκ ἐλεύσεσθαι· ἴσως δ' ἐροῦσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ

8, 3. ἡρωτῶμεν] Hanc Contii et Taylori coniecturam C. videtur confirmasse ἡρώτων μς Steph. Eadem lectio vel ἡρώτων μὲν est in ceteris MSS.

5. ὑπερβαλλόντων] ὑπερβαλότων Steph.

9, 3. παρῆξομαι] Post h. v. vulgo olim titulus MAPTTE ponabatur, sed auctoribus Marklando et Tayloro Reisk. et sequentes editores eum post φαίνονται collocarunt. Bekkerus hoc tantum dicit ad vers. 6., codicem C. pro MAPTTE pluralem MAPTTPEΣ exhibere. (Contius vv. αὐτὸν ὑμῖν Ἄνυτον μ. παρῆξομαι una cum titulo post φαίν. ponit.)

5. ἔτι τῆτες]. Sic lectionem vulgatam ἐπίτηδες, quam Bekk. et Brem. retinuerunt, cum Reiskio mutavi. In eius editione quidem legitur ἐπὶ τῆτες, sed ἔτι τῆτες dare enim voluisse adnotatio satis docet. — ἐπὶ τῆσδε vel ἐπ' ἐπὶ τῆσδε coni. Bekk.

10, 3. ἀντῶν] αὐτῶν Steph.

βουλῇ, ὥς ἐπ' εὐνοίᾳ τῆς πόλεως συνεωνοῦντο τὸν σῆ-
τον, ἐν' ὥς ἀξιώτατον ὑμῖν πωλοῖεν. μέγιστον δ' ὑμῖν
ἐρῶ καὶ περιφανέστατον τεκμήριον ὅτι ψεύδονται. ἐχρῆν¹²
γὰρ αὐτοὺς, εἴπερ ὑμῶν ἕνεκα ἔπραττον ταῦτα, φαι-
νεσθαι τῆς αὐτῆς τιμῆς πολλὰς ἡμέρας πωλοῦντας, ὥς
ὁ συνεωνημένος αὐτοὺς ἐπέλιπε· νυνὶ δ' ἐνίοτε τῆς αὐ-
τῆς ἡμέρας ἐπώλουν δραχμῇ τιμιώτερον, ὥσπερ κατὰ
μέδιμνον συνωνοῦμενοι· καὶ τούτων ὑμᾶς μάρτυρας παρέ-
χομαι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, εἰ, ὅταν μὲν εἰσφορὰν¹³
εἰσενεγκεῖν θέῃ, ἦν πάντες εἰσεσθαι μέλλουσιν, οὐκ ἐθέ-
λουσιν, ἀλλὰ πενίαν προφασίζονται, ἐφ' οἷς δὲ θάνατός
ἐστίν ἡ ζημία καὶ λαθεῖν αὐτοῖς συνέφερε, ταῦτα ἐπ'
εὐνοίᾳ φασὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρανομήσαι. καίτοι πάντες ἐπὶ-
στασθε ὅτι τούτοις ἥκιστα προσήκει τοιοῦτους ποιεῖσθαι
λόγους. τάναντία γὰρ αὐτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις συμφέρει.
τότε γὰρ πλείστα κερδαίνουσιν, ὅταν κακοῦ τινὸς ἀπαγ-
γελθέντος τῇ πόλει τίμιον τὸν σῆτον πωλῶσιν. οὕτω δ'¹⁴
ἄσμενοι τὰς συμφορὰς τὰς ὑμετέρας ὀρῶσιν, ὥστε τὰς
μὲν πρότεροι τῶν ἄλλων πυνθάνονται, τὰς δ' αὐτοὶ
λογοποιοῦσιν, ἢ τὰς ναῦς διεφθάρθαι τὰς ἐν τῷ Πόντῳ,
ἢ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐκπλεύσας συνειληφθαι, ἢ τὰ
ἐμπόρια κεκλείσθαι, ἢ τὰς σπονδὰς μέλλειν ἀπορρόγηθ-
εσθαι. καὶ εἰς τοῦτ' ἔχθρας ἐληλύθασιν, ὥστ' ἐν¹⁵
τούτοις τοῖς καιροῖς ἐπιβουλεύουσιν ὑμῖν, ἐν οἷσπερ
οἱ πολέμιοι. ὅταν γὰρ μάλιστα σίτου τυγχάνητε δεόμε-
νοι, ἀναρπάξουσιν οὗτοι καὶ οὐκ ἐθέλουσι πωλεῖν· ἵνα
μὴ περὶ τῆς τιμῆς διαφερώμεθα, ἀλλ' ἀγαπῶμεν, ἃν
ὀποδουτινοσοῦν πριάμενοι παρ' αὐτῶν ἀπέλθωμεν. ὥστ'
ἐνίοτε εἰρήνης οὐσῃς ὑπὸ τούτων πολιορκούμεθα. οὕτω¹⁶
δὲ πάλοι περὶ τῆς τούτων πανουργίας καὶ κακονοίας ἡ

11, 5. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

12, 2. ἕνεκα] οὕνεκα Steph.

13, 2. εἰσεσθαι] οἰσεσθαι Steph.

14, 3. αὐτοὶ est Marklandi emendatio. οὗτοι libri MSS. et Steph.

4. διεφθάρθαι] ἐφθάρθαι Steph.

15, 2. ὑμῖν] sic tacite dedit Bekk. ἡμῖν Steph. et Brem.

πῶς ἔγνωκεν, ὅστ' ἐπὶ μὲν τοῖς ἑλλοῖς πῶς τοῖς ἄλλοις
τοὺς ἀγορανόμους φύλακας κατέδότησατε, ἐπὶ δὲ ταύτῃ
μόνῃ τῇ τέχνῃ χωρὶς σιτοφύλακας ἀποκλήροῦτε· καὶ πολ-
λάκις ἤδη παρ' ἐκείνων πολιτῶν ὄντων δίκην τὴν μεγί-
στην ἐλάβετε, ὅτι οὐχ οἱοί τ' ἦσαν τῆς τούτων πονη-
ρίας ἐπικρατῆσαι· καίτοι τί χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικούντας
ὑφ' ὑμῶν πᾶσχειν, ὅποτε καὶ τοὺς οὐ δυναμένους φυ-
17 λᾶντεν ἀποκτείνετε; Ἐνθυμείσθαι δὲ χρὴ ὅτι ἀδύνατον
ὑμῖν ἐστὶν ἀποψηφισαῖσθαι. εἰ γὰρ ἀπαρνώσεσθε ὁποιο-
γούντων αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἐμπόρους σπύλασθαι, δόξεθ' ὑ-
μεῖς ἐπιβουλεύειν τοῖς εἰσπλέουσιν. εἰ μὲν γὰρ ἄλλη
τινὰ ἀπολογία ἐποιούντο, οὐδεὶς ἂν εἶχε τῆς ἀποψη-
φισαμένων ἐπιτιμᾶν, (ἐφ' ὑμῖν γὰρ ὁπότερός τις βούλεσθε
πιστεύειν)· νῦν δὲ πῶς οὐ δεινὰ ἂν δόξατε ποιεῖν, εἰ
18 τοὺς ὁμολογούντας παρανομεῖν ἀζημίους ἀφήσετε; ἀνα-
μνήσθητε δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολλῶν ἤδη ἐχόν-
των ταύτην τὴν αἰτίαν [λαμβάνειν] καὶ μάρτυρας παρ-
χομένων θάνατον κατέγνωτε, πιστοτέρους ἡγησάμενοι 166
τοὺς τῶν κατηγορῶν λόγους. καίτοι πῶς ἂν οὐ θυμα-
στόν εἴη, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ἀμαρτημάτων δικάζοντες
μᾶλλον ἐπιθυμεῖτε παρὰ τῶν ἀρνούμενων δίκην λαμβά-
19 νειν; καὶ μὲν δὴ, ὧ ἄνδρες δικασταί, πᾶσιν ἡγοῦμαι
φανερόν εἶναι ὅτι οἱ περὶ τῶν τοιούτων ἀγῶνες κοινό-
τατοι τυγχάνουσιν ὄντες τοῖς ἐν τῇ πόλει· ὥστε πείσθη-
ται ἥντινα γνώμην περὶ αὐτῶν ἔχετε· ἡγοῦμενοι, ἂν
μὲν θάνατον αὐτῶν καταγνώτε, κοσμιωτέρους ἔσεσθαι
τοὺς λοιπούς· ἂν δ' ἀζημίους ἀφήτε, πολλὴν ἄδειαν
αὐτοῖς ἐψηφισμένοι ἔσεσθε ποιεῖν ὃ τι ἂν βούλωνται.
20 Χρὴ δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, μὴ μόνον τῶν παρακληλυθό-
των ἕνεκα αὐτοὺς κολάζειν, ἀλλὰ καὶ παραδείγματος

16, 5. σιτοφύλακας] σιτοφύλακος Steph.

9. τοὺς οὐ] τοὺς μὴ Steph.

17, 2. ὑμῖν ἐστὶν] ἔστιν ὑμῖν Steph.

18, 3. [λαμβάνειν] Hoc verbum plane expunxit Brem.

20, 2. ἕνεκα] ὁὐνεκα Steph.

ἔνεκα τῶν μελλόντων ἔσεσθαι· οὕτω γὰρ ἔδονται μόγισ
ἀνεκτοί· ἐνθυμείσθε δ' ὅτι ἐκ ταύτης τῆς τέχνης πλεί-
στοι περὶ τοῦ σώματός εἰσιν ἡγωνισμένοι· καὶ οὕτω με-
γάλα ἐξ αὐτῆς ὠφελοῦνται, ὥστε μᾶλλον αἰροῦνται καθ'
ἐκάστην ἡμέραν περὶ τῆς ψυχῆς κινδυνεύειν ἢ καύσασθαι
παρ' ὑμῶν ἀδίκως κερδαίνοντες. καὶ μὲν δὴ οὐδ' ἀν21
ἀντιβολῶσιν ὑμᾶς καὶ ἱκετεύωσι, δικαίως ἂν αὐτοὺς ἐλεή-
σαιτε, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τῶν τε πολιτῶν οἱ διὰ τὴν
τούτων πονηρίαν ἀπέθνησκον, καὶ τοὺς ἐμπόρους, ἐφ'
οἷς οὗτοι συνέστησαν· οἷς ὑμεῖς χαριεῖσθε καὶ προθυ-
μοτέρους ποιήσετε, δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνοντες. εἰ
δὲ μὴ, τίς' αὐτοὺς οἴσεθε γνώμην ἔχειν, ἐπαιδὰν πεί-
θονται ὅτι τῶν κακῶν, οἱ τοῖς εἰσπλέουσιν ὁμολόγη-
σαν ἐπιβουλεύειν, ἀπεψηφίσασθε.

Οὐκ οἶδ' ὃ τι δεῖ πλείω λέγειν· περὶ μὲν γὰρ τῶν22
ἄλλων τῶν ἀδικούντων, ὅτε δικάζονται, δεῖ παρὰ τῶν
κατηγόρων πυνθίσθαι, τὴν δὲ τούτων πονηρίαν ἅπαντες
ἐπίστασθε. ἂν οὖν τούτων καταψηφίσησθε, τά τε δίκαια
ποιήσετε καὶ ἀξιώτερον τὸν σίτον ἀνήσεισθε· εἰ δὲ μὴ,
τιμωτέρον.

20, 6. αἰροῦνται, quod coniectura assecuti erant Markl. et Tayl.
pro vulg. αἰσθύνται, codice C., ut videtur, confirma-
tum est.

21, 7. τίς' αὐτοὺς, ut coniecerat Reisk., Laurentianus praebet:
οἱ αὐτοὶ. et Steph. τὴν αὐτὴν.

8. εἰσπλέουσιν. Sic dedi e Reiskii copi. (vid. eius Var. lect.)
ἐκπλέουσιν libri MSS. et Steph.

XXIII.

Λ Γ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΠΑΓΚΛΕΩΝΟΣ, ΟΤΙ ΟΥΚ ΗΝ
ΠΛΑΤΑΙΕΤΣ

1 Πολλὰ μὲν λέγειν, ὃ ἄνδρες δικασταί, περὶ τούτου τοῦ πράγματος οὐτ' ἂν δυναίμην οὔτε μοι δοκεῖ δεῖν ὥς δὲ ὀρθῶς τὴν δίκην ἔλαχον τούτῳ Παγκλέωνι οὐκ ὀντι Πλαταιεῖ, τοῦτο ὑμῖν πειράσομαι ἀποδείξαι. ὥς γὰρ ἀδικῶν με πολὺν χρόνον οὐκ ἐπαύετο, ἔλθων ἐπὶ τὸ γναφεῖον, ἐν ᾧ εἰργάζετο, προσεκαλεσάμην αὐτὸν πρὸς τὸν πολέμαρχον, νομίζων μέτοικον εἶναι. εἰπόντος δὲ τούτου ὅτι Πλαταιεὺς εἴη, ἡρόμην. ὁπόθεν δημοτεύοιτο, παραινέσαντός τινος τῶν παρόντων προσκαλέσασθαι καὶ πρὸς τὴν φυλὴν, ἥστινος εἶναι σκήπτοιο. ἐπειδὴ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι Δεκελειόθεν, προσκαλεσάμενος αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς τῇ Ἰπποθοωνεῖδι δικάζοντας, ἔλθων ἐπὶ τὸ κουρεῖον τὸ παρὰ τοὺς Ἑρμαῖς, ἵνα οἱ Δεκελεῖς προσφοιτῶσιν, ἡρώτων, οὓς τε ἐξευρίσκοιμι Δεκελείων ἐκυνθανόμην εἴ τινα γινώσκουσιν Δεκελειόθεν δημοτευόμενον Παγκλέονα. ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἔφασκεν γινώσκειν αὐτόν, πυθόμενος ὅτι καὶ ἐτέρως δίκας τὰς

2, 5. ὁπόθεν, quod Markl. proposuerat pro vulg. ὁπότε, est in editionibus Bekk. et Brem. sine varietate.

μὲν φύγοι, τὰς δ' ἀφλήκοι παρὰ τῷ πολέμαρχῳ, ἔλαχον καὶ ἐγώ. Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν Δικελίαν οὐς ἡρώμην⁴ μάρτυρας παρέξομαι· ἔπειτα δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν λαχόντων τε δίκας αὐτῷ πρὸς τὸν πολέμαρχον καὶ καταδικασαμένων, ὅσοι τυγχάνουσιν παρόντες· καὶ μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐν μὲν τούτων πεισθεὶς πρὸς τὸν πολέμαρχον αὐ-⁵ τῷ τὴν δίκην ἔλαχον· ἐπειδὴ δέ μοι αὐτὴν ἀντεγράφατο 167μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι, περὶ πολλοῦ ποιούμενος μηδενὶ δόξαι ὑβρίσειν βούλεσθαι μᾶλλον ἢ δίκην λαβεῖν ἢν ἡδικήθην, πρῶτον μὲν Εὐθύκριτον, ὃν πρεσβυτάτον τε Πλαταιέων ἐγίνωσκον καὶ μάλιστα φόβην εἰδέναι, ἡρόμην εἴ τινα γινώσκει Ἰππαρμωδώρου υἱὸν Παγκλέωνα Πλαταιέα· ἔπειτα δὲ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἀπεκρίνατό μοι ὅτι⁶ τὸν Ἰππαρμωδώρον μὲν γινώσκει, υἱὸν δὲ ἐκεῖνον οὐδένα οὔτε Παγκλέωνα οὔτε ἄλλον οὐδένα εἰδείη ὄντα, ἡρώτων δὴ καὶ τῶν ἄλλων ὅσους ἤδειν Πλαταιέας ὄντας. πάντες οὖν ἀγνοοῦντες τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀκριβέστατα ἂν ἔφασκάν με πυνθέσθαι, ἐλθόντα εἰς τὸν χλῶρον τυρὸν τῇ ἔνῃ καὶ νέῃ· ταύτῃ γὰρ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐκάστου ἐκεῖσε συλλέγεσθαι τοὺς Πλαταιέας. ἐλθὼν οὖν⁷ εἰς τὸν τυρὸν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐπυνθανόμην αὐτῶν εἴ τινα γινώσκειεν Παγκλέωνα πόλιν σφέτερον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι οὐκ ἔφασαν γινώσκειν, εἰς δὲ τις εἶπεν ὅτι τῶν μὲν πολιτῶν οὐδεὶς εἰδείη τοῦτο ὃν τὸ ὄνομα, δοῦλον μέντοι ἔφη ἑαυτοῦ ἀφεστῶτα εἶναι Παγκλέωνα, τὴν τε ἡλικίαν λέγων τὴν τούτου καὶ τὴν τέχνην, ἣ αὐτὸς χρῆται. ταῦτ' οὖν ὡς ἀληθῆ ἔστι, τὸν τε Εὐθύκριτον,⁸ ὃν πρῶτον ἡρόμην, καὶ τῶν ἄλλων Πλαταιέων ὅσοις προσῆλθον, καὶ τὸν ὃς ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι, μάρτυρας παρέξομαι. καὶ μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

3, 7. ἀφλήκοι] ἀφλήκοι Steph.

5, 4. βούλεσθαι μᾶλλον] μᾶλλον βούλεσθαι Bekk. et Brem.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 9 Ἡμέραις τοίνυν μετὰ ταῦτα οὐ πολλαῖς ὕστερον ἰδὼν ἀγόμενον τουτοῦ Παγκλήωνα ὑπὸ Νικομήδους, ὃς ἑμαρτύρησεν αὐτοῦ δεσπότης εἶναι, προσῆλθον βουλόμενος εἰδέναι ὁποῖόν τι περὶ αὐτοῦ παραχθῆσοιτο. τότε μὲν οὖν, ἐπειδὴ ἐπαύσαντο μαχόμενοι, εἰπόν τινες τῶν τούτῳ παρόντων ὅτι εἴη αὐτῷ ἀδελφός, ὃς ἐξαιρῆσοιτο αὐτὸν εἰς ἐλευθερίαν. ἐπὶ τούτοις ἐγγυησάμενοι παρέξεν 10 εἰς ἀγορὰν ὄχοντο ἀπίοντες. τῇ δ' ὕστερα αἰ τῆς τε ἀντιγραφῆως ἕνεκα ταυτησὶ καὶ αὐτῆς τῆς δίκης ἔδοξε μοι χρῆναι μάρτυρας λαβόντι παραγενέσθαι, ἵν' εἰδείην τὸν τ' ἐξαιρησόμενον αὐτὸν καὶ ὃ τι λέγων ἀφαιρῆσοιτο. ἐφ' οἷς μὲν οὖν ἐξηγγυήθη, οὔτε ἀδελφός οὔτε ἄλλος οὔδεις ἦλθε, γυνὴ δὲ φάσκουσα αὐτῆς αὐτὸν εἶναι δοῦλον, ἀμφισβητοῦσα τῷ Νικομήδει, καὶ οὐκ ἔφη εἶσθαι 11 αὐτὸν ἄγειν. ὅσα μὲν οὖν αὐτόθι ἐβλήθη, πολλὸς ἂν εἴη μοι λόγος διηγέσθαι· εἰς τοῦτο δὲ βιαιότητος ἦλθον οἱ τε παρόντες τούτῳ καὶ αὐτὸς οὗτος, ὥστε ἐθέλοντος μὲν τοῦ Νικομήδους, ἐθελούσης δὲ τῆς γυναικὸς ἀφέναι, εἴ τις ἢ εἰς ἐλευθερίαν τοῦτον ἄγοι ἢ φάσκων ἑαυτοῦ δοῦλον εἶναι, τούτων οὐδὲν ποιήσαντες ἀφελόμενοι ὄχοντο. ὥς οὖν τῇ τε προτεραίᾳ ἐπὶ τούτοις ἐξηγγυήθη καὶ τότε βίᾳ ὄχοντο ἀφελόμενοι αὐτὸν, μάρτυρας παρέξομαι ὑμῖν. καὶ μοι ἐπίλαβε τὸ ὕψος.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 12 Ῥᾶδιον τοίνυν εἰδέναι ὅτι οὐδ' αὐτὸς Παγκλῆων νομίζει ἑαυτὸν μὴ ὅτι Πλαταιά εἶναι, ἀλλ' οὐδ' ἐλεύθερον. ὅστις γὰρ ἐβουλήθη βίᾳ ἀφαιρεθῆς ἐνόχους κα-

10, 1. ἀντιγραφῆως] Sic cum Bekk. et Brem. e Laurentiano dedi. ἀντιγραφῆς Steph. cum ceteris libris.

11, 5. ἄγοι ἢ] ἢ uncis inclusit Bekk.

ib. φάσκων] Sic legitur in libris MSS. et Aldin. φάσκοι Steph. Cf. quae dixi de hoc loco in Commentat. crit. p. 19.

10. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Hunc titulum, quem e Stephani [et Contii] conii. addiderat Reisk., tacite reposuerunt Bekk. et Brem.

ταπεινῶσαι τοὺς ἑαυτοῦ ἐπιτηδείους τοὺς βίαιους, μᾶλλον ἢ κατὰ τοὺς νόμους εἰς τὴν ἐλευθερίαν ἐξαιρεθεὶς δίκην λαβεῖν παρὰ τῶν ἀγόντων αὐτόν, οὐδενὶ χαλεπὸν γινώμαι ὅτι εὖ εἰδὼς ἑαυτὸν ὄντα δοῦλον ἔδιδευσεν ἐγγνητὰς καταστάσας περὶ τοῦ σώματος ἀγωνίσασθαι.

"Οτι μὲν οὖν Πλαταιεὺς εἶναι πολλοῦ δεῖ, οἶμαι¹³ ὑμᾶς ἐκ τούτων σχεδὸν τι γινώσκειν· ὅτι δὲ οὐδ' οὗτος, ὃς ἄριστα οἶδε τὰ αὐτοῦ, ἡγήσατο δόξαι ἂν ὑμῖν Πλαταιεὺς εἶναι, ἐξ ὧν ἔπραξε, φραδίῳς μαθήσεσθε. ἐν τῇ ἀντωμοσίᾳ γὰρ τῆς δίκης, ἣν αὐτῷ ἔλαχεν Ἀριστόδικος οὗτος, ἀμφισβητῶν μὴ πρὸς τὸν πολέμαρχον εἶναι οἱ τὰς δίκας διεμαρτυρήθη μὴ Πλαταιεὺς εἶναι· ἐπισκηψά-¹⁴ μένος δὲ τῷ μάρτυρι οὐκ ἐπεξῆλθεν, ἀλλ' εἴσας καταδικάσασθαι αὐτοῦ τὸν Ἀριστόδικον. ἐπεὶ δὲ ὑπερήμερος ἐγένετο, ἐξέτισε τὴν δίκην, καθότι ἔπειθε. καὶ τούτων, ὡς ἀληθῆ ἔστι, μάρτυρας ἐγὼ παρέξομαι ὑμῖν. καὶ μοι ἐκίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πρὶν τοίνυν ταῦτα ὁμολογηθῆναι αὐτῷ, δεδιὼς τὸν¹⁵ 168 Ἀριστόδικον, μεταστὰς ἐντεῦθεν Θήβησι μετῴκει. καίτοι οἶμαι εἰδέναι ὑμᾶς ὅτι, εἴπερ ἦν Πλαταιεὺς, πανταχοῦ μᾶλλον ἢ Θήβησιν εἰκὸς ἦν αὐτὸν μετοικῆσαι. ὡς οὖν ᾧκει

13, 1. Πλαταιεὺς εἶναι] Bekkerus, Πλαταιεὺς εἶναι in C. et X., εἶναι Πλαταιεὺς vulgo legi dicens, errat: nam in nulla editione hic comparet εἶναι Πλατ. Suspicio igitur, versu 3. C. et X. pro vulgari εἶναι Πλατ. exhibere Πλαταιεὺς εἶναι, quod cum Altero a Vindob. dedi.

14, 1. ἐπισκηψάμενος, quod de Tylori coniectura pro vulg. ἐπισκεψάμενος dederant Reisk. et Auger., est in editionibus Bekk. et Bremii sine varietate. Eodem modo legendum esse etiam Contius statuit, Steph. autem coni. ἐπισκηψάμενος.

3. αὐτοῦ] Sie, ut de suo scripserat Reisk., Bekk. in X. reperit. Ceteri libri MSS. et Steph. αὐτόν.

15, 4. εἰκὸς ἦν] ἦν εἰκὸς Steph.

ib. ᾧκει] Bekk. et Bram. post hoc verbum Marklando auctore ἐκεῖ adiecerunt, uncis tamen inclusum.

πολὺν χρόνον, τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι. καὶ
μοι ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐξαρχεῖν μοι νομίζω τὰ εἰρημένα, ὧς ἄνδρες δικασ-
ται· ἐὰν γὰρ διαμνημονεύητε, οἶδ' ὅτι τὰ τε δίκαια
καὶ τἀληθῆ ψηφισέσθε, καὶ ἃ ἐγὼ ὑμῶν δέομαι.

15, 5. τούτων ὑμῖν] ὑμῖν om. Bekk. nullam commemorans cau-
sam our fecerit,

XXIV.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ
ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΤΩ ΑΛΤΗΝΑΤΩ ΑΡΙΤΡΙΟΝ.

Ὁὐ πολλοῦ δέω χάριν ἔχειν, ὃ βουλὴ, τῷ κατηγορῶ,¹
ὅτι μοι παρασκευάσας τὸν ἀγῶνα τουτονί· πρότερον γὰρ
οὐκ ἔχων πρόφασιν, ἐφ' ἧς τοῦ βίου λόγον δόλην, νυνὶ
διὰ τοῦτον εἴληφα. καὶ πειράσσομαι τῷ λόγῳ τοῦτον μὲν
ἐπιδείξαι ψευδόμενον, ἑμαυτὸν δὲ βεβιωκότα μέχρι τῆσδε
τῆς ἡμέρας ἐκάλινον μᾶλλον ἄξιον ἢ φθόνου· διὰ γὰρ
οὐδὲν ἄλλο μοι δοκεῖ παρασκευάσαι τόνδε μοι τὸν κίν-
δυνον οὗτος ἢ διὰ φθόνον. καίτοι ὅστις τούτοις φθο-²
νεῖ, οὗς οἱ ἄλλοι ἐλθοῦσι, τίνος ἂν ὑμῖν ὁ τοιοῦτος
ἀποσχέσθαι δοκεῖ πονηρίας; εἰ μὲν γὰρ ἔνεκα χρημάτων,
συκοφαντεῖ· εἰ δ' ὥς ἐχθρὸν ἑαυτοῦ με τιμωρεῖται, ψεύ-
δεται· διὰ γὰρ τὴν πονηρίαν αὐτοῦ οὕτως φίλῳ οὕτως
ἐχθρῷ πάποτε ἐχρησάμην αὐτῷ. ἤδη τοίνυν, ὃ βουλὴ,³
δηλὸς ἐστὶ φθονῶν, ὅτι τοιαύτη κεχρημένος συμφορᾷ
τούτου βελτίαν εἰμι πόλιν. καὶ γὰρ οἶμαι δαῖν, ὃ

1, 1. οὐ πολλοῦ] Sic Laurentianus: ceteri libri MSS. et Steph. omittunt particulam negativam.

2. πρότερον γὰρ] γὰρ, quod de Marklandi coni. addiderunt Reisk. et Auger., e C. cum Bekk. et Brem. recepi. Steph. et ceteri codices omittunt.

3, 4. συκοφαντεῖ] συκοφαντεῖ με Steph. με συκοφ. C. et (teste Reiskio) Vind. με om. Ald. et, ut videtur, cod. X.

βουλή, τὰ τοῦ σώματος δυστυχήματα τοῖς τῆς ψυχῆς ἐπιτηδεύμασιν ἰασθαι καλῶς. εἰ γὰρ ἐξ Ἰσοῦ τῇ συμφορᾷ καὶ τὴν διάνοιαν ἔξω καὶ τὸν βίον διάξω, τί τούτου δοίσω;

4 Περὶ μὲν οὖν τούτων τοσαῦτά μοι εἰρησθῶ· ὑπὲρ ὧν δέ μοι προσήκει λέγειν, ὥς ἂν οἷόν τε διὰ βραχυτάτων ἐρῶ. φησὶ γὰρ ὁ κατήγορος οὐ δικαίως με λαμβάνειν τὸ παρὰ τῆς πόλεως ἀργύριον· καὶ γὰρ τῷ σώματι δύνασθαι καὶ οὐκ εἶναι τῶν ἀδυνάτων, καὶ τέχνην ἐπίστασθαι τοιαύτην, ὥστε καὶ ἄνεν τοῦ διδρυμένου τούτου ζῆν. καὶ τεκμηρίοις χοῖται τῆς μὲν τοῦ σώματος ῥώμης, ὅτι ἐπὶ τοὺς ἱππους ἀναβαίνω, τῆς δ' ἐν τῇ τέχνῃ εὐπορίας, ὅτι δύναμαι συνεῖναι δυναμένοις ἀνθρώποις ἀναλίσκειν. τὴν μὲν οὖν ἐκ τῆς τέχνης εὐπορίαν καὶ τὸν ἄλλον τὸν ἐμὸν βίον, ὅλος τυγχάνει, πάντας ὑμᾶς οἶμαι γινώσκειν· ὅμως δὲ κἀγὼ διὰ βραχείων εἰρῶ. ἔμοι γὰρ ὁ μὲν κατήρ κατέλιπεν οὐδὲν, τὴν δὲ μητέρα τελευτήσασαν πέπαιμαι τρέφων τρίτον ἔτος τοιῆ παιδὸς δέ μοι οὐπω εἰδὼν, οἷ μὲ θεραπεύσανσι. τέχνην δὲ κέκτημαι βραχεία δυναμένην ὠφελεῖν, ἣν αὐτὸς μὲν ἤδη χαλεπῶς ἐργάζομαι, τὸν διαδεξιόμενον δ' αὐτὴν οὐπω δύναμαι κτῆσασθαι. πρόσδοδος δέ μοι οὐκ ἔστιν ἄλλη πλὴν ταύτης, ἥς ἂν ἀφέλῃσθέ με, κινδυνεύομαι· ἂν ὑπὸ 7 τῇ δυσχερεστάτῃ γενέσθαι τύχῃ. μὴ τοίνυν, ἐπειδὴ γε ἔστιν, ὦ βουλή, σῶσαι με δικαίως, ἀπολέσγητε ἀδίκως· μηδὲ ἂ νωτοτέρῳ καὶ μᾶλλον ἐρότωμένῳ ὅντι ἔδοτε, πρεσβύτερον καὶ ἀσθενέστερον γυγνόμενον ἀφέλῃσθε· μηδὲ πρότερον καὶ περὶ τοὺς οὐδὲν ἔχοντας κακὸν ἐλεημονέσταιοι δοκοῦντες εἶναι νυνὶ διὰ τοῦτον τοὺς καὶ τοῖς

3, 6. τὸν βίον] τὸν ἄλλον βίον codd. praeter Laurentianum, quem secutus sum, omnes et Steph.

5, 5. τυγχάνει] Bekk. et Brem. invitis libris MSS. cum Reiskio participium ὧν addiderunt uncis illud quidem circumdatum. (cf. Orat. XX, 86. et Lobeck. ad Phryn. p. 277.) τυγχάνω Steph.

7, 6. τοὺς καὶ] Sic Reisk. correxit Stephani et codicum lectio- nem καὶ τοὺς.

ἐχθροῖς ἐλεεινοῦς ὄντας ἀγρίως ἀποδέξῃσθε· μηδ' ἐμὲ
 τολμήσαντες ἀδικῆσαι καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ὁμοίως ἐμοὶ
 διακειμένους ἀθυμῆσαι ποιήσητε. καὶ γὰρ ἂν ἄτοπον⁸
 εἴη, ᾧ βουλῇ, εἰ, ὅτε μὲν ἀπλῇ μοι ἦν ἡ συμφορὰ, τότε
 μὲν φαινομένην λαμβάνων τὸ ἀργύριον τοῦτο· νῦν δ',
 ἐπειδὴ καὶ γῆρας καὶ νόσοι καὶ τὰ τοῦτοις ἐπόμενα κακὰ
 169 προσβλήνεται μοι, τότε ἀφαιρεθῇην. δοκεῖ δέ μοι τῆς⁹
 πενίας τῆς ἐμῆς τὸ μέγεθος ὁ κατήγορος ἂν ἐπιδειξάι
 σαφέστατα μόνος ἀνθρώπων. εἰ γὰρ ἐγὼ κατασταθεὶς
 χορηγὸς τραγικοῖς προκαλεσάμην αὐτὸν εἰς ἀντίδοσαν,
 δεκάκις ἂν ἔλοιτο χορηγῆσαι μᾶλλον ἢ ἀντιδοῦναι ἅπαξ.
 εἴκα πῶς οὐ δεινὸν ἔστι νῦν μὲν κατηγορεῖν ὥς διὰ πολ-
 λὴν εὐπορίαν ἐξ ἴσου δύναμαι συνεῖναι τοῖς πλουσιωτά-
 τοις· εἰ δὲ ἂν ἐγὼ λέγω τύχοι τις γενόμενος, τοιοῦτον
 εἶναι καὶ ἔτι πονηρότερον;

Περὶ δὲ τῆς ἐμῆς ἱπικῆς, ἥς οὗτος ἐτόλμησε μνη-10
 σθῆναι πρὸς ὑμᾶς οὔτε τὴν τύχην δειδῶς οὔτε ὑμᾶς
 αἰσχυνθεὶς, οὐ πολὺς ὁ λόγος. ἐγὼ γὰρ, ᾧ βουλῇ, πάν-
 τας οἶμαι τοὺς ἔχοντάς τι δυστύχημα τοιοῦτο ῥαστώνην
 τινα ζητεῖν καὶ τοῦτο φιλοσοφεῖν, ὅπως ὥς ἀλυπότατα
 μεταχειριζοῦνται τὸ συμβεβηκὸς πάθος. ὃν εἰς ἐγὼ καὶ
 περιπεπωκὼς τοιαύτη συμφορὰ ταύτην ἐμυτῶ ῥαστώ-
 νην ἐξεῦρον εἰς τὰς ὁδοὺς τὰς μακροτέρας τῶν ἀναγκαίων.
 ὃ δὲ μέγιστον, ᾧ βουλῇ, τακμήριον ὅτι διὰ τὴν συμφο-11

7, 7. μηδ' ἐμὲ] Sic scripsi cum Bekkero: μηδέ με Steph. et Brem.

8, 4. ἐπόμενα, ut coni. Reisk., dedit Bekk., de libris suis tacens. ἐχόμενα codd. ante eum collati et Steph.

9, 4. προκαλεσάμην] Sic coni. Reisk. προκαλεσάμην Steph. cum libris MSS., quorum unus C. exhibet προκαλεσάμην.

6. εἴτα] καὶ Steph.

8. γενόμενος] Sic optimus Laurent. γενομένων Steph. γενομέ-
 νον (sic) Ald.

ib. τοιοῦτον εἶναι] εἶναι τοιοῦτον Steph.

10, 4. οἶμαι] Hoc et sequentia verba ῥαστώνην τινα a Lauren-
 tiano a Bekk. et Bremio addita sunt: in ceteris libris
 desunt; quare Steph. coni. „II. νομίζω δεῖν τοῦτο ζητεῖν.
 “H, ἡγοῦμαι δεῖν τ. ζ. “H τι τοιοῦτον.“

ρὰν, ἀλλ' οὐ διὰ τὴν ὕβριν (ὡς οὐτός φησιν) ἐπὶ τοὺς
 ἵππους ἀναβαίνω, ῥαδίον ἐστι μαθεῖν. εἰ γὰρ ἐκεκτῆμην
 οὐσίαν, ἐπ' ἀστράβης ἂν ὠχούμην, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοὺς
 ἄλλοτρίους ἵππους ἀνέβαινον· νυνὶ δ', ἐπειδὴ τοιοῦτον
 οὐ δύναμαι κτήσασθαι, τοῖς ἄλλοτρίοις ἵπποις ἀναγκά-
 12ζομαι χρῆσθαι πολλάκις. καίτοι πῶς οὐκ ἄτοπόν ἐστιν,
 ὦ βουλῇ, τοῦτον αὐτόν, εἰ μὲν ἐπ' ἀστράβης ὀχοῦμενον
 ἑώρα με, σιωπᾶν (τί γὰρ ἂν καὶ ἔλεγεν;), ὅτι δ' ἐπὶ
 τοὺς ἡττημένους ἵππους ἀναβαίνω, πειρᾶσθαι πείθειν
 ὑμᾶς ὡς δυνατὸς εἶην; καὶ ὅτι μὲν δυοῖν βακτηρία
 χρῶμαι, τῶν ἄλλων μιᾷ χρωμένων, μὴ κατηγορεῖν ὡς
 καὶ τοῦτο τῶν δυναμένων ἐστίν· ὅτι δ' ἐπὶ τοὺς ἵππους
 ἀναβαίνω, τεκμηρίω χρῆσθαι πρὸς ὑμᾶς ὡς εἰμι τῶν
 δυναμένων; οἷς ἐγὼ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἀμφοτέροις
 13χρῶμαι. Τοσοῦτον δὲ διενήνοχεν ἀναισχυντία τῶν ἀπέν-
 των ἀνθρώπων, ὥστε ὑμᾶς πειρᾶται πείθειν, τοσοῦ-
 τους ὄντας εἰς ὧν, ὡς οὐκ εἰμι τῶν ἀδυνάτων ἐγώ. καί-
 τοι εἰ τοῦτο πείσει τινὰς ὑμῶν, ὦ βουλῇ, τί με κωλύει
 κληροῦσθαι τῶν ἐννέα ἀρχόντων, καὶ ὑμᾶς ἐμοῦ μὲν
 ἀφελέσθαι τὸν ὀβολὸν ὡς ὑγιαίνοντος, τοῦτω δὲ ψηφί-
 σασθαι πάντας ὡς ἀναπήρω; οὐ γὰρ δήπου τὸν αὐτόν
 ὑμεῖς μὲν ὡς δυνάμενον ἀφαιρήσεσθε τὸ διδόμενον, οἱ
 14δὲ ὡς ἀδύνατον ὄντα κληροῦσθαι κωλύουσιν. ἀλλὰ γὰρ
 οὔτε ὑμεῖς τοῦτω τὴν αὐτὴν ἔχετε γνώμην, οὔθ' οὗτος
 εὖ ποιῶν. ὁ μὲν γὰρ ὥσπερ ἐπικλήρου τῆς συμφορᾶς
 οὐδ' ἀμφοδβητήσων ἡκεί, καὶ πειρᾶται πείθειν ὑμᾶς
 ὡς οὐκ εἰμι τοιοῦτος, οἷον ὑμεῖς ὁρᾶτε πάντες· ὑμεῖς
 δὲ (ὁ τῶν εὖ φρονούντων ἔργον ἐστὶ) μᾶλλον πιστεύετε
 τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν ὀφθαλμοῖς ἢ τοῖς τοῦτου λόγοις.

12, 4. ἡττημένους] Sic Reisk. et Auger. e Valesii (ad Harpocr.
 p. 88) et Marklandi coni. pro vulg. ἡττημένους. Secuti
 eos sunt Bekk. (de codd. suis tacens) et Brem.

14, 3. ἐπικλήρου] ἐπὶ κλήρου Steph., in marg. „Π. ἐπικλήρου.“
 6. πιστεύετε] πιστεύατε Steph.

λέγει δ' ὡς ὑβριστῆς εἰμι καὶ βίαιος καὶ λίαν ἀσελ¹⁵
 γῶς διακειμένος, ὥσπερ εἰ φοβερῶς ὀνομάσαι, μέλλων
 ἀληθῆ λέγειν, ἀλλ' οὐκ ἂν πᾶν προῶν ὡς μηδὲ ψεύ-
 δηται ταῦτα ποιήσω. ἐγὼ δ' ὑμᾶς, ὧ βοῦλη, σαφῶς
 οἶμαι δεῖν διαγινώσκειν οἷς τ' ἐγχαρεῖ τῶν ἀνδρώπων
 ὑβρισταῖς εἶναι καὶ οἷς οὐ προσήκει. οὐ γὰρ κενομένους¹⁶
 καὶ λίαν ἀπόρως διακειμένους ὑβρίζειν εἰκός, ἀλλὰ τοὺς
 πολλῷ πλείω τῶν ἀναγκαίων κεκτημένους· οὐδὲ τοὺς
 ἀδυνάτους τοῖς σώμασιν ὄντας, ἀλλὰ τοὺς μέλιστα π-
 στεύοντας ταῖς αὐτῶν βῆμας· οὐδὲ τοὺς ἥδη προβεβη-
 κότας τῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ τοὺς ἔτι νέους καὶ νέαις ταῖς
 διανοίαις χρωμένους. οἱ μὲν γὰρ πλοῦσοι τοῖς χρήμασιν¹⁷
 ἐξωνοῦνται τοὺς κινδύνους, οἱ δὲ πένητες ὑπὸ τῆς πα-
 ρούσης ἀπορίας σωφρονεῖν ἀναγκάζονται· καὶ οἱ μὲν
 νέοι συγγνώμης ἀξιούνται τυγχάνειν παρὰ τῶν πρεσβυ-
 τέρων, τοῖς δ' ἑτέροις ἐξαμαρτάνουσιν ὁμοίως ἐπιτιμῶ-
 σιν ἀμφοτέροι· καὶ τοῖς μὲν ἰσχυροῖς ἐγχαρεῖ μηδὲν αὐ-¹⁸
 τοῖς πᾶσχευσιν οὐδ' ἂν βουλευθῶσιν ὑβρίζειν, τοῖς δὲ
 ἀσθενέσι αὐκ ἔστιν οὕτε ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι τοὺς
 ὑπάρξαντας οὕτε ὑβρίζειν βουλευμένοις περιγίνεσθαι τῶν
 170 ἀδικουμένων. ὥστε μοι δοκεῖ ὁ κατηγορὸς εἰπεῖν περὶ
 τῆς ἐμῆς ὕβρεως οὐ σπουδάζων, ἀλλὰ παίζων, οὐδ' ὑμᾶς
 πεῖσαι βουλόμενος ὡς εἰμι τοιοῦτος, ἀλλ' ἐμὲ κωμωδεῖν

15, 1. λέγει Auger. e coniectura dedit, quae cum confirmata sit
 codice G., Bekk. et Brem. secuti sunt. λέγων ceteri codd.
 et Steph.

2. φοβερῶς] φοβερὸν Steph.

3. λέγειν] λέγει Steph.

ib. προῶν] Punctum, quo vulgo post προῶν interpungebatur,
 cum Bekk. et Bremio delevi.

ib. ψεύδεται] ψεύσεται Steph.

16, 5. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

18, 2. ἂν] ἐάν Steph.

4. τοὺς ὑπάρξαντας] τοὺς ἀνάρξαντας vulgo. Steph. in marg.
 „Π. ὑπάρξαντας. Ἡ, ἀνάρξαντας.“ Priorem emenda-
 tionem, etiam a Contio propositam, receperunt Reisk.
 Auger. Bekk. (nulla notata varietate) et Brem.

βουλόμενους, ὥσπερ τι καλὸν ποιῶν. Ἔτι δὲ καὶ συλ-19
 λέγεσθαι φησιν ἀνθρώπους ὡς ἐμὲ ποιησοὺς καὶ πολ-
 λούς, οἳ τὰ μὲν αὐτῶν ἀνηλώκασιν, τοῖς δὲ τὰ σφέτερά
 σῶσαν βουλομένοις ἐπιβουλεύουσιν. ὑμεῖς δὲ ἐνθυμηθεὶτε
 πάντες ὅτι ταῦτα λέγων οὐδὲν ἐμοῦ κατηγορεῖ μᾶλλον
 ἢ τῶν ἄλλων, ὅσοι τέχνας ἔχουσιν, οὐδὲ τῶν ὡς ἐμὲ
 εἰσέειναι μᾶλλον ἢ τῶν ὡς τοὺς ἄλλους θεμιτοφρο-
 20νους γὰρ ὑμῶν εἰδίσται προσφροσῶν, ὁ μὲν πρὸς
 μυροπωλεῖον, ὁ δὲ πρὸς κουρεῖον, ὁ δὲ πρὸς σκυτοτο-
 μεῖον, ὁ θ' ὅποι ᾧ τύχη, καὶ πλείστοι μὲν ὡς τοὺς
 ἐγγυτάτω τῆς ἀγορᾶς κατεσκευασμένους, ἐλάχιστοι δὲ ὡς
 τοὺς πλείστον ἀπέχοντας αὐτῆς· ὥστ', εἴ τις ὑμῶν πο-
 νηρίαν καταγνώσεται τῶν ὡς ἐμὲ εἰσιόντων, ὁῖον ὅτι
 καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις διατριβόντων· εἰ δὲ καὶ κείνων,
 ἀπάντων Ἀθηναίων· ἅπαντες γὰρ εἰδίσθε προσφροσῶν καὶ
 21διατρίβειν ἑμοῦ γέ που. Ἀλλὰ γὰρ οὐκ οἷδ' ὅ τι δεῖ
 λέναι με ἀκριβῶς ἀπολογούμενον πρὸς ἕνα ἑκαστον ὑμῶν
 τῶν εἰρημένων ἐνοχλεῖν πλείω χρόνον. εἰ γὰρ ὑπὲρ τῶν
 μεγίστων εἴρηκα, τί δεῖ περὶ τῶν ὁμοίως τούτῳ φαύλων
 σπουδάζειν; ἐγὼ δ' ὅ ὑμῶν, ὃ βουλῇ, δέομαι πάντων τὴν
 αὐτὴν ἔχειν περὶ ἐμοῦ διάνοιαν, ἥνπερ καὶ πρότερον.
 22μηδ' οὐ μόνον μεταλαβεῖν ἔδωκεν ἡ τύχη μοι τῶν ἐν τῇ

20, 2. μυροπωλεῖον, ὁ δὲ] Sic Bekk. et Brem. e Laurentiano: μυροπώλειον, οἱ δὲ ceteri libri manu scripti et editiones.

3. ὅποι] ὅπη Steph.

ih. τοὺς ἐγγυτάτω] ἐγγυτάτω Steph. Articulum, quem Reisk. et Auger. de Marklandi con. addiderunt, Bekk. in C. videtur reperisse.

5. τοὺς πλείστον, quod auctore Stephano pro vulg. οὐ πλείστον dedit Auger., etiam a Bekkero (de suis codicibus tacente) et Bremio editum.

9. ἑμοῦ γέ που ex con. Bekkeri pro vulg. ἄλλων γέ που cum Bremio scripsi.

21, 1. ὅ τι] ὅτι Steph.

2. με, ut Reisk. con., in X. reperit Bekk. et dedit, sequente Bremio. μὲν cum ceteris codd. Steph.

22, 1. μόνον con. Markl. μόρον oedd. et Steph.

πατρίδι, τούτου διὰ τούτου ἀποστερήθητέ με· μηδ' ἂ
 πάσαι ποιῇ πάντες ἔδοτέ μοι, νῦν οὗτος εἰς ἂν πείσῃ
 πάλιν ὑμᾶς ἀπαλίσθαι. ἐπειδὴ γάρ, ὡς βουλή, τῶν με-
 γίστων ἐρχῶν ὃ δαίμων ἀπεστερήσεν ἡμᾶς, ἢ πάλιν ἡμῖν
 ἐψηφίσατο τοῦτο τὸ ἐργασίον, ἡγομένη κοινῆς εἶναι
 τὰς τῶν τοῖς ἡπασί καὶ τῶν κακῶν καὶ πᾶν ἀγαθῶν,
 πῶς οὖν οὐκ ἂν δειλαιότατος εἴην, εἰ τῶν μὲν καλλίστων²³
 καὶ μεγίστων διὰ τὴν συμφορὰν ἀπεστερημένος εἴην, ἂ
 δ' ἢ πόλις ἔδωκε προνοηθεῖσα τῶν οὕτως διακειμένων,
 διὰ τὸν κατήγορον ἀφαιρεθῆην; μηδαμῶς, ὡς βουλή,
 ταύτῃ θέσθε τὴν ψῆφον. διὰ τί γάρ ἂν τύχοιμι τοιού-
 των ὑμῶν; πότερον ὅτι δι' ἐμέ τις εἰς ἀγῶνα πάποτε²⁴
 καταστὰς ἀπώλεσε τὴν οὐσίαν; ἀλλ' οὐδ' ἂν εἰς ἀπο-
 δείξειεν. ἀλλ' ὅτι πολυπράγμων εἰμι καὶ θρασὺς καὶ
 φιλαπекθήμων; ἀλλ' οὐ τοιαύταις ἀφορμαῖς τοῦ βίον
 πρὸς τὰ τοιαῦτα τυγχάνω χρώμενος. ἀλλ' ὅτι λίαν ὑβρι-
 στής καὶ βίαιος; ἀλλ' οὐδ' ἂν αὐτὸς φήσειεν, εἰ μὴ βοῦ-²⁵
 λοιτο καὶ τοῦτο ψεύδεσθαι τοῖς ἄλλοις ὁμοίως. ἀλλ' ὅτι
 ἐπὶ τῶν τριάκοντα γενόμενος ἐν δυνάμει κακῶς ἐποίησα
 πολλοὺς τῶν πολιτῶν; ἀλλὰ μετὰ τοῦ ὑμετέρου πλήθους
 ἔφυγον εἰς Χαλκίδα τὴν ἐπ' Εὐρώπῃ, καὶ ἔξόν μοι μετ'
 ἐκείνων ἀδεῶς πολιτεύεσθαι μετ' ὑμῶν εἰλόμην κινδυ-
 νεύειν ἀπάντων. μὴ τοίνυν, ὡς βουλή, μηδὲν ἡμαρτη-²⁶
 κῶς ὁμοίως ὑμῶν τύχοιμι τοῖς πολλὰ ἡδικηκόσιν, ἀλλὰ
 τὴν αὐτὴν ψῆφον θέσθε περὶ ἐμοῦ ταῖς ἄλλαις βουλαῖς,
 ἀναμνησθέντες ὅτι οὕτως χρήματα διαχειρίσας τῆς πόλεως

22, 3. ὦν] ὦν Steph.

5. ἀπεστερήσεν] ἐστερήσεν Steph.

23, 1. δειλαιότατος est Marklandi emendatio, codice Laurentiano confirmata. δειλαιότατος Steph. cum reliquis codd.

5. θέσθε] Sic omnes Libri MSS., Steph. et Brem. θέσθε Bekk. de coni. dedit.

ib. τὴν ψῆφον] Sic Cont. et post eum Taylor. coni. τῇ ψῆφῳ codd. et Steph.

25, 1. ἀλλ' οὐδ' ὦν] ἀλλ', quod vulgo deest, a C. oblatum receperunt Bekk. et Bremi.

δίδωμι λόγον αὐτῶν, οὔτε ἀρχὴν ἀφ' ἧς οὐδεμίαν εὐθύ-
νας ὑπέχω νῦν αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ ὀβολοῦ μένον ποιου-
27μαι τοὺς λόγους. καὶ οὕτως ὑμῖς μετὰ τὰ δίκαια γνώ-
σεσθε πάντες, ἐγὼ δὲ τούτων ὑμῖν τυχὼν ἔξω τὴν χάριν·
οὗτος δὲ τοῦ λοιποῦ μαθήσεται μὴ τοῖς ἀσθενεστέροις
ἐπιβουλεύειν, ἀλλὰ τῶν ὁμοίων αὐτῷ περιγίνασθαι.

XXV.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

71 ΔΗΜΟΣ ΚΑΤΑΛΥΣΕΩΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Ἵμῖν μὲν πολλὴν συγγνώμην ἔχω, ὃ ἄνδρες δικασταί,¹
 ἀκούουσι τοιούτων λόγων καὶ ἀναμιμνησκομένους τῶν
 γεγενημένων, εἰ ὁμοίως ἅπασιν ὀργίξεσθε τοῖς ἐν ἄστει
 μένουσι, τῶν δὲ κατηγορῶν θαυμάζω, οἱ ἀμελοῦντες τῶν
 οἰκείων τῶν ἀλλοτρίων ἐπιμελοῦνται· οἱ σαφῶς εἰδότες
 τοὺς μηδὲν ἀδικούντας καὶ τοὺς πολλὰ ἐξημαρτηκότας
 ζητοῦσι κερδαίνειν ἢ ὑμᾶς πείθειν περὶ πάντων ἡμῶν
 τὴν γνώμην ταύτην ἔχειν. εἰ μὲν οὖν οἴονται ἃ ὑπὸ τῶν²
 τριάκοντα γεγεννηται τῇ πόλει ἑμοῦ κατηγορηκέναι,
 ἀδυνάτους αὐτοὺς ἡγοῦμαι λέγειν· οὐδὲ γὰρ πολλοστὸν
 μέρος τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰρήκασιν· εἰ δὲ ὥς
 ἑμοὶ τι προσῆκον περὶ αὐτῶν ποιοῦνται τοὺς λόγους,
 ἀποδείξω τούτους μὲν ἅπαντας ψευδομένους, ἑμὰντὸν

1, 3. εἰ ὁμοίως] Sic Bekk. et Brem. e C. ὁμοίως sine εἰ ceteri
 codd. et Steph.

ib. ὀργίξεσθε] ὀργίξεσθαι Steph. et MSS. praeter C.

6. μηδὲν] Sic conl. Reisk. pro vulg. μή. In Vind. X. et (ut
 Auger. refert) Sangerm. est μὲν.

2, 6. ἀποδείξω] Est coniectura Stephani et Contii, codice Lau-
 rentiano confirmata. ἀποδείξαι cum ceteris codd. Steph.

ib. ἅπαντας] ἅπαντα conl. Steph.

δὲ τοιοῦτον ὄντα, οἷόςπερ ἂν τῶν ἐκ Πειραιῶς [δ] βέλ-
 στιστος ἐν ἅσται μείνας ἐγένετο. δέομαι δ' ὑμῶν, ὧ ἄν-
 δρες δικασταί, μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν τοῖς συκο-
 φάνταις. τούτων μὲν γὰρ ἔργον ἐστὶ καὶ τοὺς μηδὲν
 ἡμαρτηκότας εἰς αἵτιαν καθιστάνειν, (ἐκ τούτων γὰρ ἂν
 μάλιστα χρηματίζοιντο) ὑμέτερον δὲ τοῖς μηδὲν ἀδικοῦσιν
 ἐξ ἴσου τῆς πολιτείας μεταδιδόναι· οὕτω γὰρ ἂν τοῖς
 4καθεσθηκόσι πράγμασι πλείστους συμμάχους ἔχοιτε. ἀξιῶ
 δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐὰν ἀποφανῶ συμφορᾶς μὲν
 μηδεμιᾶς αἴτιος γεγενημένος, πολλὰ δὲ κἀγαθὰ ἐργασμέ-
 νος τὴν πόλιν καὶ τῷ σώματι καὶ τοῖς χρήμασι, ταῦτα
 γοῦν μοι παρ' ὑμῶν ὑπάρχειν, ὧν οὐ μόνον τοὺς εὖ
 πεποιηκότας, ἀλλὰ καὶ τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας τυγχάνειν
 βδίκαιόν ἐστι. μέγα μὲν οὖν ἡγοῦμαι τεκμήριον εἶναι, ὅτι
 εἴπερ ἐδύναντο οἱ κατήγοροι ἰδίᾳ με ἀδικοῦντα ἐξελέγξαι,
 οὐκ ἂν τὰ τῶν τριάκοντα ἡμαρτήματα ἐμοῦ κατηγοροῦν,
 οὐδ' ἂν ᾤοντο χοῖναι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων
 ἐτέρους διαβάλλειν, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τιμα-
 ρεῖσθαι. νυνὶ δὲ νομίζουσι τὴν πρὸς ἐκείνους ὀργὴν ἱκα-
 νὴν εἶναι καὶ τοὺς μηδὲν κακὸν ἐργασμένους ἀπολέσαι.
 6ἐγὼ δὲ οὐχ ἡγοῦμαι δίκαιον εἶναι οὔτε εἰ τινες τῇ πόλει
 πολλῶν ἀγαθῶν αἴτιοι γεγένηται, ἄλλους τινὰς ὑπὲρ
 τούτων τιμὴν ἢ χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν, οὔτ' εἰ
 τινες πολλὰ κακὰ ἐργασμένοι εἰσὶν, εἰκότως ἂν δι' ἐκε-
 νους τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας ὀνειδους καὶ διαβολῆς τυγχά-
 νειν· ἱκανοὶ γὰρ οἱ ὑπάρχοντες ἐχθροὶ τῇ πόλει καὶ μέγα
 κέρδος νομίζοντες εἶναι τοὺς ἀδίκως ἐν ταῖς διαβολαῖς
 7καθεσθηκότας. Πειράσομαι δ' ὑμᾶς διδάξαι, οὓς ἡγοῦ-
 μαι τῶν πολιτῶν προσήκειν ὀλιγαρχίας ἐπιθυμεῖν καὶ

2, 7. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph.

ib. [δ] Articulum, quem nec MSS. habent nec Steph., Reiskio auctore cum Bekk. et Bremio addidi.

3, 5. χρηματίζοιντο] Sic coni. Coraes ad Isocrat. T. II. p. 326. pro χρηματίζειν τὸ, quod MSS. et Steph. praebeant. „II. χρηματίζουσιν.“ Steph. in marg.

5, 6. νυνὶ] νῦν Steph.

δημοκρατίας. ἐκ τούτου γὰρ καὶ ὑμεῖς γνῶσεσθε, καὶ γὰρ περὶ ἑκαυτοῦ τὴν ἀπολογίαν ποιήσομαι, ἀποφαίνων ὡς οὔτε ἐξ ὧν ἐν δημοκρατίᾳ οὔτε ἐξ ὧν ἐν ὀλιγαρχίᾳ πεπολιῆκα οὐδὲν μοι προσήκον κακόνου εἶναι τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ. πρῶτον μὲν οὖν ἐνθυμηθῆναι χρὴ ὅτι οὐδ' οὐδὲν ἐστὶν ἀνθρώπων φύσει οὔτε ὀλιγαρχικὸς οὔτε δημοκρατικὸς, ἀλλ' ἥτις ἂν ἐκάστῳ πολιτεία συμφέρῃ, ταύτην προθυμεῖται καθιστάναι· ὥστε οὐκ ἐλάχιστον ἐν ὑμῖν ἐστὶ μέρος ὡς πλείστον ἐπιθυμῶν τῶν παρόντων νῦν πραγμάτων. καὶ ταῦτα ὅτι οὕτως ἔχει, οὐ χαλεπῶς ἐκ τῶν πρότερον γεγενημένων μαθήσεσθε. σκέψασθε γάρ, ὧν ἄνδρες δικασταί, τοὺς προστάτας ἀμφοτέρων τῶν πολιτειῶν, ὅσάκις δὴ μεταβάλλοντο. οὐ Φρόνιχος μὲν καὶ Πείσανδρος καὶ οἱ μετ' ἐκείνων δημαγωγοί, ἐπειδὴ πολλὰ εἰς ὑμᾶς ἐξήμαρτον, τὰς περὶ τούτων δειδωκυίας τιμωρίας τὴν προτέραν ὀλιγαρχίαν κατέστησαν, πολλοὶ δὲ τῶν τετρακοσίων μετὰ τῶν ἐκ Πειραιῶς συγκατῆλθον, ἔνιοι δὲ τῶν ἐκείνους ἐκβαλόντων αὐτοὶ αὐτῶν τῶν τριάκοντα 172 ἐγένοντο; εἰσὶ δὲ οὔτινες τῶν Ἐλευσινιάδων ἀπογραφάμενων, ἐξελεθόντες μεθ' ὑμῶν, ἐπολιορκοῦντο μετ' αὐτῶν. οὐκ οὐν χαλεπὸν γινῶναι, ὧν ἄνδρες δικασταί, ὅτι οὐ περὶ 10 πολιτείας εἰσὶν αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραί, ἀλλὰ περὶ τῶν ἰδίᾳ συμφερόντων ἐκάστῳ. ὑμᾶς οὖν χρὴ ἐκ τούτων δοκιμάζειν τοὺς πολίτας, σκοποῦντας μὲν ὅπως ἦσαν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ πεπολιτευμένοι, ζητοῦντας δὲ εἴ τις

8, 3. συμφέρε] μὴ συμφέρε Steph.

4. καθιστάναι] μεθιστάναι Steph.

9, 2. τῶν] Deest articulus in codd. et edit. Steph.: additus est de coni. Reiskii ab Auger. Bekk. et Bremio. Ego uncis, quibus eum incluserunt novissimi illi editores, liberavi.

4. ἐκείνων] ἐκείνων Steph.

6. τετρακοσίων] τριάκοντων Steph., idem mox Πειραιῶς.

8. αὐτῶν] Sic, ut ex coni. Markl. scripserat Auger., ex optimo codice C. dedi. Cf. quae dixi Commentat. crit. p. 43. et sq. αὐτοῖς ceteri codd. et Steph. αὐτοῖς emendationem a Contio, Reiskio et auctore sched. Brulart. propositam receperunt Bekk. et Brem. Ille tamen adscripsit: ego malim abesse.

αὐτοῖς ἐγίνετο ὠφέλεια τῶν πραγμάτων μεταπεσόντων· οὕτω γὰρ ἂν δικαιοτάτην κρίσιν περὶ αὐτῶν ποιῶσθε. 11 ἐγὼ τοίνυν ἡγοῦμαι, ὅσοι μὲν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ ἄτιμοι ἦσαν εὐδύνους δεδωκότες ἢ τῶν ὄντων ἀπεστερημένοι ἢ ἄλλῃ τινὶ συμφορᾷ τοιαύτῃ κεχρημένοι, προσήκειν αὐτοῖς ἑτέρας ἐπιθυμεῖν πολιτείας, ἐλπίζοντας τὴν μεταβολὴν ὠφελειάν τινα αὐτοῖς ἔσεσθαι· ὅσοι δὲ τὸν δῆμον πολλὰ κἀγαθὰ ἐργασμένοι εἰσι, κακὸν δὲ μηδὲν πάποτε, ὀφείλεται δὲ αὐτοῖς χάριν κομίσασθαι παρ' ὑμῶν μᾶλλον ἢ δοῦναι δίκην τῶν πεπραγμένων, οὐκ ἄξιον τὰς κατὰ τούτων ὑποδέχεσθαι διαβολὰς, οὐδ' ἂν πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες ὀλιγαρχικοὺς αὐτοὺς φάσκωσιν 12 εἶναι. ἐμοὶ τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, οὐτ' ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ συμφορὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ οὐδεμίᾳ πάποτε ἐγένετο, ἀνθ' ἧς τινὸς ἂν προθυμούμενος τῶν παρόντων κακῶν ἀπαλλαγῆναι ἑτέρων ἐπεθύμουν πραγμάτων. ἐτριηράρχησα μὲν γὰρ πεντάκις καὶ τετράκις νευναυμάχηκα καὶ εἰσφορὰς ἐν τῷ πολέμῳ πολλὰς εἰσενήνοχα καὶ τᾶλλα 13 λελεितούργηκα οὐδενὸς χειρόν τῶν πολιτῶν. καίτοι διὰ τοῦτο πλείω τῶν ὑπὸ τῆς πόλεως προσταττομένων ἑδapanώμην, ἵνα καὶ βελτίων ὑφ' ὑμῶν νομιζοίμην, καὶ

10, 6. ἐγίνετο ὠφέλεια] ὠφέλεια ἐγίνετο Bekk. et Brem.

ib. τῶν πραγμάτων] τῶν om. Steph.

7. ἂν δικαιот.] ἂν εἴη δικαιот. Steph., sed optimi codices (Vind. Coisl. C. X., codex Stephani) omittunt εἴη.

ib. ποιῶσθε] Sic de Reiskii con. cum Bekk. et Bremio pro vulgata ποιείσθαι scripsi. In libris manu scriptis invenitur vel ποιείσθε vel ποιῆσθε.

11, 7. παρ' ὑμῶν μᾶλλον] παρ' ὑμῖν μᾶλλον Steph., sed in marg. „II. παρ' ὑμῶν μᾶλλον.“

8. τὰς κατὰ τούτων] κατὰ om. Steph. et codd. excepto Laurentiano.

12, 1. ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ] „II. ἰδίᾳ οὔτε δημοσίᾳ.“ Steph. in marg.

13, 2. προσταττομένων] Est emendatio Stephani, quam C., ut videtur, confirmavit. πραττομένων, quod ceteri exhibent codd., retinuit Steph.

ib. ἑδapanώμην con. Steph. pro vulg. ἑδapanώμεν. — ἑδapanών Cont. et sched. Brul. ἑδapanών cod. Laurent.

εἴ ποῦ μοί τις συμφορὰ γένοιτο, ἄμεινον ἀγωνιζοίμην.
ὦν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀπάντων ἀπεστερούμην· οὐ γὰρ
τοὺς τῷ πλήθει ἀγαθοῦ τινὸς αἰτίους γεγενημένους χά-
ριτος παρ' αὐτῶν ἤξιουν τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς πλεῖστα
κακὰ ὑμᾶς εἰργασμένους εἰς τὰς τιμὰς καθίστασαν, ὥς
ταύτην παρ' ἡμῶν πλῆστιν εἰληφότες. ἂν χρὴ πάντα ἐν-
θυμουμένους μὴ τοῖς τούτων λόγοις πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ
ἐκ τῶν ἔργων σκοπεῖν ἂν ἐκάστῳ τυγχάνει πεπραγμένα.
ἐγὼ γὰρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὔτε ἐπὶ τῶν τετρακοσίων¹⁴
ἐγενόμην (ἢ τῶν κατηγορῶν ὁ βουλόμενος παρελθὼν
ἐλεγξάτω)· οὐ τοίνυν οὐδ' ἐπειδὴ οἱ δέκα κατέστησαν,
οὐδεὶς με ἀποδείξει οὔτε βουλευσάντα οὔτε ἀρχὴν οὐδε-
μίαν ἄρξαντα. καίτοι εἰ μὲν ἔξόν μοι ἄρχειν μὴ ἡβουλό-
μην, ὅφ' ὑμῶν νυνὶ τιμᾶσθαι δίκαιός εἰμι· εἰ δὲ οἱ
τότε δυνάμενοι μὴ ἤξιουν μοι μεταδιδόναι τῶν πραγμά-
των, πῶς ἂν φανερώτερον ἢ οὕτω ψευδομένους ἀπο-
δείξαιμι τοὺς κατηγοροὺς;

Ἔτι τοίνυν, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων¹⁵
τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἄξιον σκέψασθαι. ἐγὼ γὰρ τοιοῦ-
τον ἑαυτὸν ἐν ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς παρέσχον,
ᾧστε, εἰ πάντες τὴν αὐτὴν γνώμην ἔσχον ἐμοί, μηδένα
ἂν ὑμῶν μηδεμιᾶ κεχρησθαι συμφορᾷ· ὅπ' ἐμοῦ γὰρ
ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ οὔτε ἀπαχθεὶς οὐδεὶς φανήσεται οὔτε
τῶν ἐχθρῶν οὐδεὶς τετιμωρημένος οὔτε τῶν φίλων εὖ
πεπονθώς. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον θαυμάζειν· εὖ μὲν¹⁶
γὰρ ποιεῖν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ χαλεπὸν ἦν, ἐξαμαρτά-
νειν δὲ τῷ βουλομένῳ ῥᾷδιον. οὐ τοίνυν οὐδ' εἰς τὸν
κατέλογον Ἀθηναίων καταλέξας οὐδένα φανήσομαι οὐδὲ
δίκαιον καταδικαζόμενος οὐδενὸς οὐδὲ πλουσιώτερος
ἐκ τῶν ὑμετέρων γεγυνώς συμφορῶν. καίτοι εἰ τοῖς τῶν

14, 1. τετρακοσίων] τριακοσίων Steph.

3. οἱ δέκα] Hanc Reiskii emendationem iure suo recepit Bekk., immerito repudiavit Bremius, qui cum Stephano oīδε, quod libri MSS. praebent, dedit.

15, 5. κεχρησθαι est emendatio Reiskii. χρησθαι MSS. et Steph.

γεγεννημένων κακῶν αἰτίοις ὀργίξεσθε, εἰκὸς καὶ τοὺς
 17μηδὲν ἡμαρτηκότας βελτίους ὑφ' ὑμῶν νομίζεσθαι. καὶ
 μὲν δὴ, ὡς ἄνδρες δικασταί, μερίστην ἡγοῦμαι περὶ ἑμαυ-
 τοῦ τῇ δημοκρατίᾳ πῶς ἐστιν δεδοκέναι· ὅστις γὰρ τότε
 οὐδὲν ἐξήμαρτον οὕτω πολλῆς δεδομένης ἐξουσίας, ἣ
 πού νῦν σφόδρα προθυμηθήσομαι χρηστὸς εἶναι, εὖ εἰ-
 δὼς ὅτι, ἐὰν ἀδικῶ, πάραχρημα δάσω δίκην. ἀλλὰ γὰρ
 τοιαύτην διὰ τέλους γνώμην ἔχω, ὥστ' ἐν ὀλιγαρχίᾳ
 μὲν μὴ ἐπιθυμεῖν τῶν ἀλλοτριῶν, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ τὰ¹⁷³
 18ὄντα προθύμως εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν. ἡγοῦμαι δ', ὡς ἄν-
 δρες δικασταί, οὐκ ἂν δικαίως ὑμᾶς μισεῖν τοὺς ἐν τῇ
 ὀλιγαρχίᾳ οὐδὲν πεπονθότας κακόν, ἐξὸν ὀργίξεσθαι τοῖς
 εἰς τὸ πλῆθος ἐξημαρτηκόσιν· οὐδὲ τοὺς μὴ φηγόντας
 ἐχθροὺς νομίζειν, ἀλλὰ τοὺς ὑμᾶς ἐκβαλόντας· οὐδὲ τοὺς
 προθυμονμένους τὰ ἑαυτῶν σῶσαι, ἀλλὰ τοὺς τὰ τῶν
 ἄλλων ἀφηρεμένους· οὐδὲ οἱ τῆς σφετέρας αὐτῶν σω-
 τηρίας ἐνεκα ξυμμεῖναι ἐν τῷ ᾧ ἔσται, ἀλλ' οἷτινες ἐτέρους
 ἀπολέσθαι βουλόμενοι μετέσχον τῶν πραγμάτων. εἰ δὲ
 οἴεσθε χρῆναι, οὕς ἐκεῖνοι παρέλιπον, ἀδικοῦντας ὑμεῖς
 19ἀπολέσθαι, οὐδεὶς τῶν πολιτῶν ἀπολειφθήσεται. Σκοπεῖν
 δὲ χρὴ καὶ ἐκ τῶνδε, ὡς ἄνδρες δικασταί· πάντας γὰρ
 ἐπίστασθε ὅτι ἐν τῇ προτέρᾳ δημοκρατίᾳ τῶν τὰ τῆς πό-
 λεως πραττόντων πολλοὶ μὲν τὰ δημόσια ἐκλείπον, ἔνιοι
 δ' ἐπὶ τοῖς ὑμετέροισι ἐδωροδόκουν, οἱ δὲ συκοφαντοῦν-
 τες τοὺς συμμάχους ἀφίστασαν. καὶ εἰ μὲν οἱ τριάκοντα
 τούτους μόνους ἐτιμωροῦντο, ἄνδρας ἀγαθοὺς καὶ ὑμεῖς
 ἂν αὐτοὺς ἡγεῖσθε· νῦν δὲ, ὅτι ὑπὲρ τῶν ἐκείνοις ἡμαρ-
 τημένων τὸ πλῆθος κακῶς ποιεῖν ἤθελον, ἡγανακτεῖτε,
 ἡγοῦμενοι δεινὸν εἶναι τὰ τῶν ὀλίγων ἀδικήματα· καὶ
 20τῇ πόλει κοινὰ γίνεσθαι. οὐ τοίνυν ἄξιον χρῆσθαι τού-
 τοις, οἷς ἐκείνους ἐωρᾶτε ἐξαμαρτάνοντας, οὐδὲ ἂν πᾶ-

18, 8. οὐδὲν πεπονθ.] Sic Bekk. et Brem. ex optimo codice Laur.
 μηδὲν πεπονθ. Steph. cum ceteris libris.

8. οἷτινες] εἰ τινες Steph.

σχοντες ἄδικοι ἐνομίζετε πᾶσχειν, ὅταν ἑτέρους ποιῆτε, δίκαια ἡγεῖσθαι, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν κατελθόντες περὶ αὐτῶν γνώμην ἔχετε, ἥνπερ φεύγοντες περὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔχετε· ἐκ τούτων γὰρ καὶ ὁμόνοιαν πλείστην ποιήσετε καὶ ἡ πόλις ἔσται μεγίστη καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἀνιαρῶτατα ψηφιεῖσθε.

Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ, ὧς ἄνδρες δικασταί, καὶ τῶν²¹ ἐπὶ τῶν τριάκοντα γεγενημένων, ἵνα τὰ τῶν ἐχθρῶν ἁμαρτήματα ἄμεινον ὑμᾶς ποιήσῃ περὶ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν βουλευσασθαι. ὅτε μὲν γὰρ ἀκούοιτε τοὺς ἐν ἄστει τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, μικρὰς ἐλπίδας ἔχετε τῆς καθόδου, ἡγούμενοι τὴν ὑμετέραν ὁμόνοιαν μέγιστον κακὸν εἶναι τῇ ὑμέτερᾳ φυγῇ· ἐπειδὴ δὲ πυνθανοῖσθε τοὺς μὲν²² τρισχιλίους στασιάζοντας ἐκ τοῦ ἄστος, τοὺς δὲ ἄλλους πολίτας ἐκκεκηραγμένους, τοὺς δὲ τριάκοντα μὴ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας, πλείους δ' ὄντας τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν δεδιότας ἢ τοὺς ὑμῖν πολεμοῦντας, τότε ἤδη καὶ κατιέναι προσεδοκᾶτε καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν λήψεσθαι δίκην. ταῦτα γὰρ τοῖς θεοῖς εὐχέσθε, ἅπερ ἐκείνους ἐωρᾶτε ποιοῦντας, ἡγούμενοι διὰ τὴν τῶν τριάκοντα πονηρίαν πολὺ μᾶλλον σωθήσεσθαι ἢ διὰ τὴν τῶν φευγόντων δύναμιν κατιέναι. χρὴ τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, τοῖς²³ πρότερον γεγενημένοις παραδείγμασι χρωμένους βουλεύεσθαι περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, καὶ τούτους ἡγεῖσθαι δημοτικωτάτους, οἵτινες ὁμονοεῖν ὑμᾶς βουλόμενοι τοῖς ὄρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένουσι, νομίζοντες

20, 4. ἡγεῖσθαι] Sic Bekk. et Brem. ex C. ἡγεῖσθε Steph. cum reliquis codd.

7. ἀνιαρῶτατα] ἀνιαρῶτατα Steph.

21, 6. ὑμετέραν] ὑμετέραν Steph.

ib. κακὸν] ἀγαθὸν Steph. et codd. praeter Vindob. et Laurent.

22, 2. τοὺς δὲ ἄλλους] τοὺς ἄλλους δὲ Steph. et codd. excepto Laurentiano.

4. πλείους δ'] δ' om. Steph. — Reisk. hanc particulam auctore Marklando interposuit, Bekk. et Brem. auctoritate codicis C. — Etiam Contius eam addidit.

καὶ τῆς πόλεως ταύτην ἱκανωτάτην εἶναι σωτηρίαν καὶ τῶν ἐχθρῶν μερίστην τιμωρίαν· οὐδὲν γὰρ ἂν εἴη αὐτοῖς χαλεπώτερον τούτων, ἢ πυνθάνεσθαι μὲν ἡμᾶς μετέχοντας τῶν πραγμάτων, αἰσθάνεσθαι δὲ οὕτω διακειμένους τοὺς πολίτας ὥσπερ μηδενὸς ἐγκλήματος πρὸς 24 ἄλλήλους γεγεννημένου. χρηὴ δὲ εἰδέναι, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὅτι οἱ φεύγοντες τῶν ἄλλων πολιτῶν ὥς κλειστοὺς καὶ διαβεβλήσθαι καὶ ἡτιμῶσθαι βούλονται· ἐλπίζοντες τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀδικουμένους ἑαυτοῖς ἔσσεσθαι συμμάχους, τοὺς δὲ σκοφάντας εὐδοκίμεῖν δεξιαντ' ἂν παρ' ὑμῖν καὶ μέγα δύνασθε ἐν τῇ πόλει· τὴν γὰρ τούτων πονηρίαν ἑαυτῶν ἡγοῦνται σωτηρίαν.

25 Ἄξιον δὲ μνησθῆναι τῶν μετὰ τοὺς τετρακοσίους πραγμάτων· εὖ γὰρ εἴσεσθε ὅτι, ἃ μὲν οὗτοι συμβουλευόντων, οὐδεπώποτε ὑμῖν ἐλυσιτέλησεν, ἃ δ' ἐγὼ παραινῶ, ἀμφοτέραις ἀεὶ ταῖς πολιτείαις συμφέρει. ἴστε γὰρ Ἐπιγένην καὶ Δημοφάνην καὶ Κλεισθένην ἰδίᾳ μὲν 174 καρπωσαμένους τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς, δημοσίᾳ δὲ 26 ὄντας μερίστων κακῶν αἰτίους· ἐνίων μὲν γὰρ ἔπεισαν ὑμᾶς ἀκρίτων θάνατον καταψηφίσασθαι, πολλῶν δὲ ἀδίκως δημεῦσαι τὰς οὐσίας, τοὺς δ' ἐξέλάσαι καὶ ἀτιμῶσαι τῶν πολιτῶν· τοιοῦτοι γὰρ ἦσαν, ὥστε τοὺς μὲν ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι, τοὺς δὲ μηδὲν ἡδυσχερότας εἰς ὑμᾶς εἰσιόντες ἀπολλύναι. καὶ οὐ πρότερον ἐπαύσαντο, ἕως τὴν μὲν πόλιν εἰς στάσεις καὶ τὰς μερίστας συμφορὰς κατέστησαν, οὗτοι δ' ἐκ πενή- 27 των πλούσιοι ἐγένοντο. ὑμεῖς δὲ οὕτω διατέθητε, ὥστε τοὺς μὲν φεύγοντας κατεδέξασθε, τοὺς δ' ἀτίμους ἐπιτίμους ἐποιήσατε, τοῖς δ' ἄλλοις περὶ ὁμονοίας ὅρκους ὤμνυντε· τελευτῶντες δὲ ἥδιον ἂν τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ

24, 6. καὶ μέγα] καὶ om. Steph., in margine tamen se hanc particulam inseri velle significavit.

25, 5. Δημοφάνην] Διοφάνη Steph.

27, 1. ὥστε, quod in vulgatis om., e G. addiderunt Bekk. et Brem.

συκοφαντοῦντας ἐτιμωρήσασθε ἢ τοὺς ἄρχοντας ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ. καὶ εἰκότως, ὧ ἄνδρες δικασταί· πᾶσι γὰρ ἤδη φανερόν ἐστιν ὅτι διὰ μὲν τοὺς ἀδίκως πολιτευομένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίνεται, διὰ δὲ τοὺς ἐν τῇ δημοκρατίᾳ συκοφαντοῦντας ὀλιγαρχία δις κατέστη. ὥστε οὐκ ἄξιον τούτοις πολλάκις χρῆσθαι συμβούλοις, οἷς οὐδὲ ἄπαξ ἐλυσιτέλησς πειθομένοις. σκέψασθαι δὲ 28
 χρὴ ὅτι καὶ τῶν ἐκ Πειραιῶς οἱ μερίστην δόξαν ἔχοντες καὶ μάλιστα κεκινδυνευότες καὶ πλείστα ὑμᾶς ἀγαθὰ εἰργασμένοι πολλάκις ἤδη τῷ ὑμετέρῳ πλήθει διεκέλευσαντο τοῖς ὄρκοις καὶ ταῖς συνθήκαις ἐμμένειν, ἡγοῦμενοι ταύτην δημοκρατίαν εἶναι φυλακὴν· τοῖς μὲν γὰρ ἐξ ἄστεος ὑπὲρ τῶν παρεληλυθότων ἄδειαν ποιήσαιν, τοῖς δ' ἐκ Πειραιῶς οὕτω πλείστον χρόνον τὴν πολιτείαν παραμῆναι. οἷς ὑμεῖς πολὺ ἂν δικαιότερον πιστεύοιτε ἢ 29
 τούτοις, οἱ φεύγοντες μὲν δι' ἑτέρους ἐσώθησαν, κατελθόντες δὲ συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσι. ἡγοῦμαι δ', ὧ ἄνδρες δικασταί, τοὺς μὲν τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντας ἐμοὶ τῶν ἐν ἄστει μεινάντων φανεροὺς γεγενῆσθαι καὶ ἐν δημοκρατίᾳ καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ, ὅποιοι τινὲς εἰσι πολῖται. τούτων δ' ἄξιον θαυμάζειν, ὅτι αὖ ἐποίησαν, εἴ τις 30
 αὐτοὺς εἶασε τῶν τριάκοντα γενέσθαι, οἱ νῦν δημοκρατίας οὐδης ταῦτα ἐκείνοις πράττουσι, καὶ ταχέως μὲν ἐκ πενήτων πλούσιοι γέγεννηνται, πολλὰς δ' ἀρχὰς ἄρχοντες οὐδεμιᾶς εὐθύνην διδόασιν, ἀλλ' ἀντὶ μὲν ὁμονοίας ὑποψίαν πρὸς ἀλλήλους πεποιήκασιν, ἀντὶ δὲ εἰρήνης

27, 7. διὰ μὲν τοὺς] Sic Bekk. et Brem. e C. διὰ τοὺς μὲν Steph. cum ceteris libris.

10. ἄξιον] ἄξιόν ἐστι Bekk. e C.

ib. πολλάκις χρῆσθαι] χρῆσθαι πολλάκις Bekk. et Brem.

28, 2. et 8. Πειραιῶς] Πειραιέως Steph. item §. 33, 2.

4. διεκέλευσαντο] Hoc coniectura assecutus est Taylor. pro διελύσαντο, quod habent libri MSS. et Steph.

29, 6. δημοκρατία καὶ ἐν ὀλιγαρχίᾳ] Sic Bekk. et Brem., optimum codicem secuti. ὀλιγαρχία καὶ ἐν δημοκρατίᾳ Steph. et ceteri codd.

πόλεμον κατηγορέλασι, διὰ τούτους δὲ ἄπιστοι τοῖς Ἑλ-
 31 λησι γεγενήμεθα. καὶ τεινόντων κακῶν καὶ ἐτέρων πολ-
 λῶν ὄντες αἴτιοι καὶ οὐδὲν διαφέροντες τῶν τριάκοντα,
 πλὴν ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ὀλιγαρχίας οὕσης ἐπεθύμουν ὥ-
 περ οὗτοι, οὗτοι δὲ δημοκρατίας τῶν αὐτῶν ὥπερ
 ἐκεῖνοι, ὅμως οἴονται χρῆνα οὕτω ῥαδίως ὥν ἂν βού-
 λωνται κακῶς ποιεῖν· ὥπερ τῶν μὲν ἄλλων ἀδικούντων,
 32 ἄριστοι δὲ ἄνδρες αὐτοὶ γεγενημένοι. καὶ τούτων μὲν
 οὐκ ἄξιον θαυμάζειν, ὑμῶν δὲ, ὅτι οἴεσθε μὲν δημο-
 κρατίαν εἶναι, γίγνεται δὲ ὅτι ἂν οὗτοι βούλωνται, καὶ
 δικὴν διδῶσιν οὐχ οἱ τὸ ὑμέτερον πλῆθος ἀδικούντες,
 ἀλλ' οἱ τὰ σφέτερα αὐτῶν μὴ διδόντες. καὶ δέξαιντ' ἂν
 33 μικρὰν εἶναι τὴν πόλιν μᾶλλον ἢ δι' ἄλλους μεγάλην
 καὶ ἐλευθέραν, ἡγούμενοι νῦν μὲν διὰ τοὺς ἐκ Πειραιῶς
 κινδύνους αὐτοῖς ἐξεῖναι ποιεῖν ὅτι ἂν βούλωνται, ἐάν
 δ' ὕστερον ὑμῖν δι' ἐτέρων σωτηρία γένηται, τούτους μὲν
 ἐπιλύσεσθαι, ἐκείνους δὲ μέγα θυνήσεσθαι. ὥστε δι' αὐτὸ
 πάντες ἐμποδῶν εἰσιν, ἐάν τι δι' ἄλλων ἀγαθὸν ὑμῖν
 34 φαίνεται. τοῦτο μὲν οὖν οὐ χαλεπὸν τῷ βουλευμένῳ κα-
 τανοῆσαι· αὐτοὶ τε γὰρ οὐκ ἐπιθυμοῦσι λανθάνειν, ἀλλ'
 αἰσχύνονται μὴ δοκοῦντες εἶναι πονηροί, ὑμεῖς τε τὰ
 μὲν αὐτοὶ ὀρεῖτε, τὰ δ' ἐτέρων πολλῶν ἀκούετε. ἡμεῖς
 δὲ, ὡς ἄνδρες δικασταί, δίκαιον μὲν ἡγούμεθ' εἶναι πρὸς
 πάντας ὑμᾶς τοὺς πολίτας ταῖς συνθήκαις καὶ τοῖς ὅρ-
 35 κοῖς ἐμμένειν· ὅμως δὲ, ὅταν μὲν ἴδωμεν τοὺς τῶν

31, 4. δὲ δημοκρ.] δὲ καὶ δημοκρ. Steph. et Brem.

5. ὅμως] Est emendatio Reiskii, ὁμοίως MSS. et Steph.

33, 3. δι' ἐτέρων] Hanc Marklandi coniecturam cod. C. firmasse videtur. δι' ἐτέρου ceteri codd. et Steph.

4. μέγα] μεῖζον Steph. et MSS. praeter Laurentianum.

ib. δι' αὐτὸ] τὸ αὐτὸ Steph. cum MSS. Solus codex Laur. δι' αὐτὸ exhibet.

34, 1. κατανοῆσαι] Hanc lectionem debemus optimo Bekkeri codici: κατηγορεῖν ceteri et Steph.

2. αὐτοὶ τε] Sic correxit Reisk., vulgatam αὐτοὶ δέ.

175 κακῶν αἰτλους δίκην διδόντας, τῶν τότε περὶ ἡμᾶς γεγενημένων μεμνημένοι συγγνώμην ἔχομεν· ὅταν δὲ φανεροὶ γένησθε τοὺς μηδὲν αἰτλους ἐξ Ἰσού τοῖς ἀδικοῦσι τιμωρούμενοι, τῇ αὐτῇ ψήφῳ πάντας ἡμᾶς εἰς ὑπο ***

35, 2, γεγενημένων] γενομένων Steph.

5. ἡμᾶς om. Steph., addunt cod. Vindob. C. et X.

ib. εἰς ὑπο] ὑπο om. Steph., addens: Δείπει τὸ τέλος τοῦ προκειμένου λόγου, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐξῆς τοῦ περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας.

XXVI.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΤΑΝΔΡΟΥ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

1 *** ἡγούμενος ἀκριβῇ νῦν τὴν δοκιμασίαν αὐτοὺς διὰ τὸν χρόνον ποιήσεσθαι, ἐπεὶ σύννοισθα πολλὰ καὶ δεινὰ εἰς αὐτοὺς ἐξημαρτηκώς, ὧν ἐπιλελῆσθαι καὶ οὐδ' ἀναμνησθήσεσθαι ἐνίοις αὐτῶν νομίζεις. ὃ δὲ ἔρωγε καὶ ἀγανακτῶ, εἰ ταύτῃ τῇ ἐλπίδι εἰς ὑμᾶς ἦκει πιστεύων· ὥσπερ ἄλλων μὲν τινων ὄντων τῶν ἡδικημένων, ἐτέρων δὲ τῶν ταῦτα διαψήφισμένων, ἀλλ' οὐκ ἀμφοτέρω τῶν ταύτων καὶ πεπονθότων καὶ ἀκουσομένων. αἴτιοι δὲ τούτων ὑμεῖς ἐστέ· οὐ γὰρ ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὗτοι μὲν, ὅτε ἡ πόλις ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἥρχετο, οὐδὲ τῆς αὐτῆς δουλείας ὑμῖν μεταδοῦναι ἠξίωσαν, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἐξήλασαν, ὑμεῖς δ' ἐλευθέρων αὐτὴν ποιήσαντες οὐ μόνον τῆς ἐλευθερίας αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικάζειν

Tit. ΠΕΡΙ ΤΗΣ] „*Malim cum Vindob. KATA. cf. or. 31.*“ Bekk. in Add.

1, 2. ποιήσεσθαι] Sic Auger. de coniectura Marklandi et Taylori, Bekk. e C. ποιήσεσθαι Steph. cum reliquis codd.

4. ἔρωγε, ut con. Markl., optimi praeberunt codd. pro vulgata ἀγωνιῶ, quam Steph. servavit.

2, 4. ὑμῖν] Sic Markl. vulgatam ἡμῖν correxit. Postea Bekk. in Laurentiano ὃ super ἡ (in hoc pronomine) scriptum reperit.

καὶ τοῦ ἐκκλησιάζειν περὶ τῶν κοινῶν μετέδοτε· ὥστε εἰκότως ὑμῶν ταύτην τὴν εὐήθειαν καταγινώσκουσιν. ὦν εἰς οὗτος ὦν οὐκ ἀγαπᾷ, εἴ τις αὐτὸν ἐξ τούτων³ μετέχειν, ἀλλὰ καὶ πρὶν ἐκείνων δοῦναι δίκην πάλιν ἄρχειν ἀξιοί. καὶ νυνὶ αὐτὸν ἀκούομεν ὑπὲρ ὧν αὐτοῦ κατηγοροῦμεν διὰ βραχέων ἀπολογέσθαι, ἐπισύροντα τὰ πράγματα καὶ διακλέπτοντα τῇ ἀπολογίᾳ τὴν κατηγορίαν, λέξιν δὲ ὡς πολλὰ εἰς τὴν πόλιν ἀνηλώκασιν καὶ φιλοτιμῶς λειτουργήκασιν καὶ νίκας πολλὰς καὶ καλὰς ἐν δημοκρατίᾳ νενικήκασιν, καὶ ὅτι αὐτὸς κόσμιός ἐστι καὶ οὐχ ὁράται ποιῶν ἃ ἕτεροι ἐνταῦθα τολμᾶσιν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτοῦ πράττειν ἀξιοί. ἐγὼ δὲ πρὸς τούτους τοὺς⁴ λόγους οὐ χαλεπὸν οἶμαι ἀντιπεῖν· πρὸς μὲν τὰς λειτουργίας, ὅτι κρείττων ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μὴ λειτουργήσας ἢ τοσαῦτα τῶν ἑαυτοῦ ἀναλώσας. διὰ γὰρ ταῦτα πιστευθεὶς ὑπὸ τοῦ δήμου κατέλυσε τὴν δημοκρατίαν, ὥστ' εἶναι ταῦτα τὰ ἔργα ἀειμνηστότερα ἢ τὰ ἐκ τῶν λειτουργιῶν αὐτῷ ἀναθήματα. πρὸς δὲ τὴν ἡσυχίτητα⁵ τὴν τούτου, ὅτι οὐ νῦν δεῖ αὐτὸν ἐξετάζειν, εἰ σώφρων ἐστίν, ὅτ' αὐτὸν οὐκ ἔξεστιν ἀσελγαίνειν, ἀλλ' ἐκείνον τὸν χρόνον σκοπεῖν, ἐν ᾧ, ἐξὸν ὁποτέρως ἐβούλετο ζῆν, εἴλετο παρὰ νόμῳ πολιτευθῆναι. τοῦ μὲν γὰρ νῦν μηδὲν ἐξαμαρτάνειν οἱ κωλύσαντες ἄλλιοι, τῶν δὲ τότε γεγενημένων ὁ τούτου τρόπος καὶ οἱ τούτῳ ἐπιτρέπειν ἀξιοῦντες. ὥστε, ἂν ἐκ τούτων δοκιμάζεσθαι ἀξιοί, ταῦτα χρὴ ὑπολαμβάνειν, μὴ εὐήθεις αὐτῷ εἶναι δοκῇτε. Ἄν δὲ⁶ καὶ ἐπὶ τοιούτῳ λόγον τρέπωνται, ὡς ὁ χρόνος οὐκ ἔχωρεῖ ἄλλον ἀποκληρωῶσαι, ἀλλ' ἀνάγκη, ἐὰν αὐτὸν ἀποδοκιμάσητε, ἅπαντα τὰ πάτρια ἱερὰ γίνεσθαι, τὰ δ' ἐνθιμῇθητε, ὅτι πάλαι ὁ χρόνος ἤδη παρελήλυθεν. ἢ γὰρ αὐτοῖς ἡμέρα μόνη λοιπὴ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐστίν, ἐν δὲ ταύτῃ τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι θυσία γίγνεται, δικαστήριον

3, 3. ὑπὲρ] ὑπὲρ μὲν m^{an}vult Bekk.

5, 6. γεγενημένων] γενομένων Steph.

7δὲ παρὰ τοὺς νόμους οὐ δυνατόν κληρωθῆναι. εἰ δὲ ταῦτα πάνθ' οὗτος ὥστε γενέσθαι διαπέπρακται, τί προσδοκῆσαι δεῖ δοκιμασθέντ' αὐτὸν ποιήσκειν, εἰ τὴν ἐξιούσαν ἀρχὴν πέπεικεν αὐτοῦ ἕνεκα πάρανομῆσαι; ἂρ' ἂν ὀλίγα τοιαῦτα ἐν τῷ ἐνιαυτῷ διαπράξασθαι; ἐγὼ μὲν ὅρα οὐκ ἂν οἶμαι. ἔστι δ' ὑμῖν οὐ τοῦτο μόνον σκεπτεῖν, ἀλλὰ καὶ πότερον εὐσεβέστερον τὸν βασιλεῖα καὶ τοὺς συνάρχοντας τὰ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ἄρχειν ἐρεῖσθαι, ὥς καὶ πρότερον ἤδη γένηται, ἢ καὶ τοῦτον, ὃν οὐδὲ καθαρὸν εἶναι τὰς χειρας οἱ εἰδότες μεμαρτυρηκασί, καὶ πότερον ὑμεῖς ὁμῶστε εἰς τὴν ἀρχὴν ἀδοκιμαστον καταστήσειν ἢ δοκιμάσαντες τὸν ἄξιον τῆς ἀρχῆς στεφανώσειν. ταῦτα γὰρ σκοπεῖσθε· καέκεινο ἐν-176 θυμείσθε, ὅτι ὁ θείας τὸν περὶ τῶν δοκιμασιῶν νόμον οὐκ ἤμιστα [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγαρχίᾳ ἀρξάντων ἕνεκεν ἔσθηνεν, ἡγούμενος δεινὸν εἶναι, εἰ δὲ οὗς ἡ δημοκρατία κατελύετο, οὗτοι ἐν αὐτῇ τῇ πολιτείᾳ πάλιν ἀρξουσιν, καὶ κύριοι γενήσονται τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως, ἣν πρότερον προλαβόντες οὕτως αἰσχροῦς καὶ δεινῶς ἐλάβῃσαντο. ὥστ' οὐκ ἄξιον τῆς δοκιμασίας ὀλιγαρχίᾳ εἶναι, οὐδὲ μικρὸν ἡγούμενους τὸ πρῶγμα μὴ φροντίζειν αὐτῆς, ἀλλὰ φυλάττειν· ὥς ἐν τῷ ἑκάστου δικαίως ἄρχειν ἢ τε πολιτεία καὶ τὸ ἄλλο πλῆθος τὸ ὑμέ-

6, 8. οὐ δυνατόν] Sic Bekk. e C. σὺ om. ceteri codd. et Steph. ib. κληρωθῆναι conji. Markl. κληρωθῆναι MSS. et Steph.

7, 3. προσδοκῆσαι δεῖ] προσδοκᾷ Bekk. e C. — Ceterum cf. quae dixi in Comment. crit. p. 22.

4. ἐξιούσαν] Sic Vindobon. nec aliter coniecerant legendum esse Scalig. et Cont. ἀξιούσαν Steph. cum ceteris codd. ib. ἕνεκα] οὕνεκα Steph.

8, 1. οὐ τοῦτο] οὐ, quod vulg. om., ex Stephani (et Contii) conji. addiderunt Reisk. et Auger., Bekk., ut videtur, auctoritate codicum suorum C. X.

4. ἢ καὶ] καὶ delendum statuerunt Auger. et Bekk.

9, 3. [περὶ] τῶν ἐν ὀλιγ.] Cum Bekk. περὶ uncis inclusi. Auger. cum Contio plane deleuit.

5. τῇ πολιτείᾳ] Bekk. haec verba uncis circumdedit. Cf. Commentat. crit. p. 21.

τερον σώζεται. εἰ μὲν δὴ βουλευσὼν νυνὶ ἐδοκιμάζετο καὶ¹⁰
ὥς ἱππευκότος αὐτοῦ ἐπὶ τῶν τριάκοντα ἄρμα ἐν ταῖς σα-
νίσιν ἐνεγέγραπτο, καὶ ἄνευ κατηγοροῦ ἂν αὐτὸν ἀπε-
δοκιμάζετε· νυνὶ δὲ, ὅτε μὴ μόνον ἱππευκῶς [μὴδὲ βε-
βουλευκῶς], ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πλήθος ἐξημαρτηκῶς φαίνε-
ται, οὐκ ἂν ἄτοπον ποιήσαιτε, εἰ μὴ τὴν αὐτὴν γνώ-
μην ἔχοντες περὶ αὐτοῦ φανείσθε; καὶ μὲν δὴ βουλευεῖν¹¹
γε δοκιμασθεὶς πεντακοσιοστὸς ὢν μετὰ τῶν ἄλλων
ἐνιαυτὸν ἂν μόνον ἐβούλευσεν, ὥστε καὶ εἴ τι ἐν τούτῳ
τῷ χρόνῳ ἐξαμαρτάνειν ἐβούλετο, φραδίῳς ἂν ὑπὸ τῶν
ἄλλων ἐκωλύετο. ταύτης δὲ τῆς ἀρχῆς ἀξιοῖ μόνος αὐτὸς
καθ' αὐτὸν ἄρχειν καὶ μετὰ τῆς ἐν Ἀρείῳ πύγῳ βουλῆς
τὸν ἅπαντα χρόνον τῶν μεγίστων κύριος γενέσθαι· ὥστε¹²
ὑμῖν καθήκειν περὶ ταύτης τῆς ἀρχῆς ἀκριβεστέραν τὴν
δοκιμασίαν ἢ περὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν ποιεῖσθαι. εἰ δὲ
μὴ, πῶς οἴσθε τὸ ἄλλο πλήθος τῶν πολιτῶν διακείσε-
σθαι, ὅταν αἰσθῶνται, ὃν προσήκε δίκας τῶν ἡμαρτη-
μένων διδόναι, τοῦτον ὑφ' ὑμῶν τοιαύτης ἀρχῆς ἡξιο-
μένον; καὶ φόνον δίκας δικάζοντα, ὃν ἔδει αὐτὸν ὑπὸ
τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βουλῆς κρῖνεσθαι; καὶ πρὸς τοῦ-
τοις ἰδῶσιν ἐστεφανωμένον, καὶ ἐπικλήρων καὶ ὄρφανῶν
κύριον γεγεννημένον, ὃν ἐνίοις αὐτὸς οὗτος τῆς ὄρφα-

10, 1. δὴ om. Steph.

ib. βουλευσὼν] βουλευσεῖν Steph.

ib. ἐδοκιμάζετο] Hanc Taylori emendationem cod. C. videtur confirmasse. ἐδοκιμάζετε ceteri codd. et Steph.

4. νυνὶ] νῦν Steph.

ib. μὴδὲ βεβουλευκῶς] Haec verba om. C.: itaque cum Bekkero unciis inclusi. Augerns deleuit.

7. φανείσθε] Sic Steph. et Bekk. φανοῖσθε Ald. cum plerisque libris MSS. φαινοῖσθε Coisl.

11, 1. μὲν δὴ] Est coniectura Stephani, quam confirmarunt libri MSS. μὴδὲν vulgatam retinuit Steph.

8. ἐβούλευσεν, ut coni. Schott., in Vindob. et C. repertum est: ἐβούλευσας ceteri codd. et Steph.

12, 10. αὐτὸς οὗτος] αὐτὸς ὢν τοιοῦτος Steph.

13νίας αἷτιος γηγένηται; ἄρ' οὐκ οἴεσθε χαλεπῶς αὐτοὺς διακείσθαι καὶ ὑμᾶς αὐτῶν αἰτίους ἡγήσεσθαι, ὅταν γένωνται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ἐν οἷς αὐτῶν πολλοὶ εἰς τὸ δεσποτικὸν ἀπήγοντο καὶ ἄκριτοι ὑπὸ τούτων ἀπώλλυντο καὶ φεύγειν τὴν σφετέραν αὐτῶν ἡναγκάζοντο; κάκεινο προσενθυμηθῶσιν, ὅτι ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνὴρ Θρασύβουλος αἷτιος γηγένηται Λεωδάμαντά τε ἀποδοκimasθῆναι καὶ τοῦτον δοκimasθῆναι, τοῦ μὲν κατήγορος γενόμενος, ὑπὲρ τούτου δὲ ἀπολογήσασθαι παρασκευασάμενος, ὃς ὅπως πρὸς τὴν πόλιν διέκειτο καὶ πό-
 14σων αἷτιος αὐτῇ κακῶν γηγένηται..... ἢ πειδόμενοι πῶς ἂν οἴεσθε διαβληθῆναι; τότε μὲν γὰρ ὑμᾶς ᾤοντο ὀργισθέντας Λεωδάμαντα ἀποδοκimasσαι· ἐὰν δὲ αὐτὸν δοκimasητε, εὖ εἴδονται ὅτι οὐ δίκαια γνώμη περὶ αὐτοῦ κέχρησθε. ἔστι δὲ τούτοις μὲν πρὸς ὑμᾶς ἄγων, ὑμῖν δὲ πρὸς ἅπασαν τὴν πόλιν, ἢ σκοπεῖ νυνὶ τίνα
 15ὑμεῖς γνώμην περὶ αὐτῆς ἔχετε. καὶ μηδεὶς ὑμῶν ἡγείσθω με Λεωδάμαντι χαριζόμενον κατηγορεῖν Εὐάνδρου, ὅτι φίλος ὢν τυγχάνει, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως προνοούμενον. ῥᾶδιον δ' ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος μαθεῖν. Λεωδάμαντι γὰρ συμφέρει τοῦτον δοκimasθῆναι.

- 13, 1. οὐκ] Ita coni. Steph. et Cont. οὐ MSS. et Steph.
 ib. χαλεπῶς αὐτοὺς] Sic cum Bekkero ex Laurentiano dedi pro vulg. αὐτοὺς χαλεπῶς.
 2. διακείσθαι, uti coni. Steph., dedi cum Bekkero, qui hanc lectionem in C. videtur reperisse. διακείσθαι vulgo. Idem valet de ἡγήσεσθαι, cuius loco vulgo dabatur ἡγήσασθαι.
 7. Λεωδάμαντά] Λαοδάμαντά Steph.
 10. ὃς om. Steph. et codd. praeter C; ex quo additum est a Bekk.
 ib. διέκειτο ex eodem libro scripsit Bekk. pro vulg. διακείσθαι.
 14, 1. ἢ πειδόμενοι] Lacunae, quam ante haec vv. cum Bekkero indicavi, nullum signum comparet in edit. Steph.
 2. τότε] ὅτε Steph. et libri MSS. excepto C, quo Contii et Reiskii coniectura τότε confirmata est. Idem liber etiam ἀποδοκimasσαι praebuit, quod ante Bekkerum Augerus iisdem viris doctis suadentibus pro vulg. ἀποδοκimasητε reposuerat.
 3. Λεωδάμαντα] Λαοδάμαντα Steph. item §. 15, 2 et 5.

οὕτω γὰρ ὑμεῖς μάλιστα διαβληθήσεσθε καὶ δόξετε ἀντι
 δημοτικῶν ἀνθρώπων ὀλιγαρχικοὺς εἰς τὰς ἀρχὰς κα-
 διστάνειν. καὶ εἰ μὲν τόνδε ἀποδοκιμάσετε, δόξετε κα-
 κείνον δικαίως ἂν ἀποδοκιμάσαι· ἐὰν δὲ μὴ τόνδε, οὐδ'
 ἐκεῖνον δικαίως. Καίτοιγε αὐτὸν ἀκούω λέγειν ὡς οὐ¹⁶
 περὶ αὐτοῦ μόνον ἡ δοκιμασία ἐστίν, ἀλλὰ περὶ πάν-
 των τῶν ἐν ἅστει μεινάντων, καὶ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς
 συνθήκας ὑμᾶς ὑπομνήσειν, ὡς ἐκ τούτων προσληψόμε-
 νον αὐτὸν δοκιμαστὰς τοὺς ἐν ἅστει μεινάντας. ἐγὼ δ'
 ὑπὲρ τοῦ πλήθους βραχέα πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν βούλομαι,
 ὅτι ὁ δῆμος οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχει περὶ πάντων
 τῶν ἐν ἅστει μεινάντων, ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν τοιαῦτα
 177 ἑξαμαρτανόντων, οἷαν ἐγὼ φημι δεῖν, περὶ δὲ τῶν ἄλ-
 λων τὴν ἐναντίαν· τεκμήριον δέ· οὐ γὰρ ἐλάττους τοῦ-¹⁷
 των ἡ πόλις τετίμηκε τῶν ἐπὶ Φυλὴν ἐλθόντων καὶ τὸν
 Πειραιᾶ καταλαβόντων. εἰκότως. τοὺς μὲν γὰρ Ἰσασιν
 ὅποιοι τινες ἐν δημοκρατίᾳ μόνῃ γεγέννηται, ὅποιοι δ'
 ἂν τινες ἐν ὀλιγαρχίᾳ γένοιτο, οὕτω πείραν εἰλήφασιν·
 παρὰ δὲ τούτων ἑκατέρως τῆς πολιτείας ἱκανὴν βάσανον
 ἔχουσιν, ὥστ' εἰκότως πιστεύειν. καὶ ἡγοῦνται γε διὰ¹⁸
 μὲν τοὺς τοιοῦτους τοὺς συλληφθέντας τότε ἀποθανεῖν,
 διὰ δὲ τοὺς ἄλλους τοὺς συλληφθέντας ἐκφεύγειν· ἐπεὶ,
 εἰ γε τὴν αὐτὴν γνώμην ἅπαντες ἔσχον, οὐτ' ἂν φυγῇ
 οὐτ' ἂν κάθοδος οὐτ' ἄλλο οὐδὲν ἂν τῶν γεγεννημένων
 τῇ πόλει συνέβη. ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλογον δοκοῦν εἶναι παρὰ¹⁹
 τισιν, ὅπως ποτὲ πολλοὶ ὄντες ὑπ' ὀλίγων τῶν ἐν Πει-
 ραιεῖ ἡττήθησαν, οὐδαμῶθεν ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς τούτων

15, 8. καὶ εἰ μὲν τόνδε ἀποδοκιμάσετε, δόξετε κακείνον] Sic Bekk.
 e C. ὑμῖν δὲ τόνδε ἀποδοκιμάσαι. δόξετε γὰρ κακείνον
 ceteri libri MSS. et Steph.

9. μὴ] Sic Bekk. ex eodem libro. μὴδὲ Steph. cum cete-
 ris codd.

18, 1. καὶ ἡγοῦνται γε x. τ. λ.] Cf. Comment. crit. p. 29.

2. τοὺς συλληφθέντας] τοὺς articulus auctore Marklando ad-
 ditus est.

19, 1. δοκοῦν] Sic Bekk. e C. δοκᾷ vulgo: quare Steph. καὶ δ
 ἄλογον legi maluit.

προνοίας γεγένηται· οὗτοι γὰρ εἶλοντο μετὰ τῶν κατε-
 θόντων πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν τριάκοντα Λα-
 20 κεδαιμονίοις δουλεύειν. τοιγάρτοι ἀντὶ τούτων αὐτοὺς
 ὁ δῆμος ταῖς μεγίσταις τιμαῖς τετίμηκεν, ἱππαρχεῖν καὶ
 στρατηγεῖν καὶ πρεσβεύειν ὑπὲρ αὐτῶν αἰρούμενοι· καὶ
 οὐδέποτε αὐτοῖς μετεμέλησε. καὶ διὰ μὲν γε τοὺς πολλὰ
 ἔξαμαρτόντας τὰς δοκιμασίας εἶναι ἐψηφίσαντο, διὰ δὲ
 τοὺς μηδὲν τοιοῦτον πράξαντας τὰς συνθήκας ἐποιή-
 σαντο τοιαύτας, οἷας ἐγὼ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀποκρίνομαι.
 21 Τμήτερον δὲ ἔργον ἐστίν, ὃ ἄνδρες βουλευταὶ, σέφα-
 σθαι, ποτέρῳ ἂν πειθόμενοι περὶ τῆς δοκιμασίας ταύ-
 της ἄμεινον βουλευσάμεσθε, πότερον ἐμοὶ ἢ Θρασυβούλῃ,
 ὃς αὐτῷ ἀπολογήσεται. περὶ μὲν οὖν ἐμοῦ ἢ τοῦ πατρὸς
 ἢ τῶν προγόνων οὐδὲν οὗτος εἰπεῖν ἔξει εἰς μισοθμίαν.
 οὔτε γὰρ ὡς ὀλιγαρχίας μετέσχον (ὕστερον γὰρ τῶν χρό-
 νων τούτων ἀνὴρ εἶναι ἔδοκιμάσθη) οὐδ' ὡς ὁ πατήρ
 πρὸ γὰρ τῶν στάσεων πολὺ ἐν Σικελίᾳ ἄρχων ἐτελεύτη-
 22 σεν· οὐδ' ὡς οἱ πρόγονοι ὑπὸ τοῖς τυράννοις ἐγένοντο
 στασιάζοντες γὰρ πρὸς αὐτοὺς τὸν ἅπαντα χρόνον δι-
 τέλεσαν. ἀλλὰ μὲν δὴ οὐδὲ τὴν οὐσίαν ἡμᾶς ἐν τῷ πο-
 λέμῳ φήσει κτήσασθαι, εἰς δὲ τὴν πόλιν οὐδὲν ἀνηλω-
 κέναι· πᾶν γὰρ τούναντιον ἐν εἰρήνῃ μὲν ὀρθοῦσθαι
 23 σωτηρίαν ἐν τῷ πολέμῳ ἅπας ἀνηλώθη. ἐγὼ δὲ περὶ
 τούτου τρία ἔξω εἰπεῖν τηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὥστ'
 ἄξιον εἶναι ἕκαστον ἔργον θανάτου· πρῶτον μὲν ὅτι
 τὴν ἐν Βοιωτοῖς πολιτείαν χρήματα λαβὼν μετέστησε καὶ
 τῆς συμμαχίας ὑμᾶς ταύτης ἀπεστέρησεν· ἔπειτα ὅτι τὰς

20, 4. τοὺς πολλὰ coni. Reisk. τοὺς πολλοὺς MSS. et Steph.

21, 7. οὐδ'] Non hic, ut Bekk. refert, sed §. 22, 1. pro οὐδ',
 quod libri praebent, Reisk. scripsit οὐδ'.

22, 5. πᾶν] Haec est Stephani et Contii emendatio, quam Lau-
 rentianus videtur confirmasse. Vulgatam πάντα retinuit
 Steph.

23, 5. ὑμᾶς] ἡμᾶς Steph.

ναῦς προὔδωκε καὶ τὴν πόλιν περὶ σωτηρίας βουλευ-
σθαι πεποιήκεν· ἔπειτα ὅτι παρὰ τῶν αἰχμαλώτων, οὓς²⁴
αὐτὸς ἀπώλεσε, τριάκοντα μνᾶς ἐσυκοφάντησεν, οὐ
φάσκων αὐτοὺς λύσεσθαι, εἰ μὴ τοῦτο αὐτῷ παρὰ σφῶν
αὐτῶν παράσχοιεν. συνειδότες οὖν ἡμῶν ἑκατέρων τὸν
βίον, πρὸς ταῦτα βουλευέσθε ὅποτερῳ χρὴ πιστεύειν
περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας, καὶ οὕτως οὐκ ἐξαμαρ-
τήσεσθε.

XXVII.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΡΕ-
ΠΡΕΣΒΕΥΤΩΝ ΕΠΙΔΟΓΟΣ.

¹ Κατηγορηται μὲν, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικράτους
 ἱκανὰ καὶ τῶν συμπρεσβευτῶν ἐνθυμείσθαι δὲ χρὴ ὅτι
 πολλάκις ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὅποτε βούλονται
 τινα ἀδίκως ἀπολίσσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφείσθε ἂν αὐ-
 τοὶ κελεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. καὶ νῦν
 οὐδὲν ἥττον ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν πλῆθος καὶ ἡ ἀσχύνη¹⁷⁸
 ἢ διὰ τούτων ὑμῖν γίνεται, ἢ δ' ὠφέλεια τούτοις· πε-
 πειράνται γὰρ ὅτι, ὅποτε ἂν οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι
 δοκῶσιν αἰτιοὶ εἶναι ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον,
 ὁμοίως παρὰ τῶν ἀδικούντων χρήματα λαμβάνουσι.
 Ζκαίτοι τινα χρὴ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, ὅποταν ἐν χρή-
 μασιν ἢ καὶ σωθῆναι τῇ πόλει καὶ μὴ, ταῦτα δὲ οὗτοι
 φύλακες ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, οἱ τῶν ἀδικούντων κο-
 λασταί, κλέπτωσί τε καὶ καταδωροδοκῶσι; καὶ οὐ νῦν
 πρῶτον ᾤφθησαν ἀδικούντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον ἤδη

2, 2. ἥττον] Quod vulgo post h. v. inseritur τοσοῦτον cum Bek-
 kero expunxi auctoritate codicis C.

ib. πλῆθος] Cf. Commentat. crit. p. 24. (Augerus post πλῆ-
 θος addidit τῶν ὄνειδων, convertens totum locum sic:
*et nunc nihilominus tantum abest rem ita contingere, ut
 etiam multitudo flagitiorum et horum infamia in vos ac-
 cidat, utilitas in ipsos.*)

3. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

δῶρων ἐπιβίβησαν. καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσθαι ὅτι τοῦ αὐ-⁴
 τοῦ ἀδικήματος ὀνομάσαντος μὲν καταψηφίσασθε, τοῦ-
 του δὲ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός ἀπάντων κα-
 τηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων, οἳ οὐχ
 ἐτέρων ἤκουσαν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ τῶν χρημά-
 των καὶ τῶν δώρων πρὸς τοὺτους πράττοντες. καίτοις
 τοῦτο ἄπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυνα-
 μένους λέγειν κολάζητε, τότε ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ
 ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἀλλ' ὅποταν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην
 λαμβάνητε, τότε πάντες παύσονται ἐπιχειροῦντες εἰς
 ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν. νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέ-⁶
 τερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθωσιν, ἀδελφῶς αὐτοῖς ἐξουσί-
 ας χορήσθαι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἡ μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν
 κίνδυνον ἐξεπρίαντο ἢ εἰς ἀγῶνα καταστάντες τῇ αὐτῶν
 δυνάμει ἐσώθησαν. νῦν τοίνυν, ὧ ἄνδρες δικασταί, πα-
 ράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ τού-
 των δίκην λαβόντες. ἤκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως
 πράττοντες οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμε-
 νοι ἦντινα γινώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἔξετε. ὥστ', εἰ
 μὲν ἀποψηφισάμενοι τούτων, οὐδὲν δεινὸν δοῖται αὐτοῖς
 εἶναι ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας ἐκ πῶν ὑμετέρων ὠφελείσθαι·
 εἰ δὲ καταψηφισάμενοι θανάτου τιμώσῃ, τῇ αὐτῇ
 ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους κοσμιωτέρους ποιήσετε ἢ νῦν εἰσὶ,
 καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἡγοῦμαι δ'·⁸

4, 2. ὀνομάσαντος] „Π. Ὀνομασάνδρου.“ Steph. in marg.

3. τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός ἀπάντων κατηγοροῦντος] τοῦ (omisso αὐτοῦ) ἀνδρός ἀπάντων κατηγοροῦντων Steph.

5. ἀλλ' αὐτοὶ] Sic Bekk. e C, αὐτοὶ δὲ Steph.

6, 3. τῶν ἀδικημάτων] Cf. Commentat. crit. p. 25 et 26.

7, 5. ἐξαπατήσαντας] Sic omnes libri MSS. (excepto uno Vin-
 dob. in quo est ἐξαπατήσαι) et editiones ante Bekkerum.
 Hic autem vir doctus ἐξαμαρτήσαντας edidit, nulla tamen
 addita adnotatione. Quum igitur nesciam, qua auctoritate
 haec lectio nitatur, neque intelligam, quomodo Accusa-
 tivus ὑμᾶς sine praepositione εἰς (nam ἐξαμαρτάνειν εἰς
 τινα fere dicitur) hic queat defendi, optimum duco le-
 ctionem vulgatam retinere.

XXVH.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΚΑΤΑ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΥΜ-
ΠΡΕΣΒΕΡΤΩΝ ΕΠΙΔΟΓΟΣ.

1 Κατηγόρηται μὲν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Ἐπικράτους
 ἱκανὰ καὶ τῶν συμπερσεβευτῶν ἐνθυμεῖσθαι δὲ χρὴ ὅτι
 πολλάκις ἠκούσατε τούτων λεγόντων, ὅποτε βούλονται
 τινα ἀδίκως ἀπολέσαι, ὅτι, εἰ μὴ καταψηφείσθε ὧν αὐ-
 τοὶ κελεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά. καὶ νῦν
 οὐδὲν ἤττον ἐνδεῖ, ὥστε τὸ μὲν πλῆθος καὶ ἡ αἰσχύνῃ¹⁷⁸
 ἢ διὰ τούτων ὑμῖν γίγνεται, ἢ δ' ὠφέλεια τούτοις πε-
 πείρανται γὰρ ὅτι, ὅποτε ἂν οὗτοι καὶ οἱ τούτων λόγοι
 δοκῶσιν αἰτιοὶ εἶναι ψηφιεῖσθαι ὑμᾶς παρὰ τὸ δίκαιον,
 ῥαδίως παρὰ τῶν ἀδικούντων χρήματα λαμβάνουσι.
 Σκαίτοι τίνα χρὴ ἐλπίδα ἔχειν σωτηρίας, ὅποτε ἐν χρή-
 μασιν ἢ καὶ σωθῆναι τῇ πόλει καὶ μὴ, ταῦτα δὲ οὗτοι
 φύλακες ὑφ' ὑμῶν καταστάντες, οἱ τῶν ἀδικούντων κο-
 λασταί, κλέπτωσι τε καὶ καταδωροδοκῶσι; καὶ οὐ νῦν
 πρῶτον ὠφθῆσαν ἀδικούντες, ἀλλὰ καὶ πρότερον ἤδη

2, 2. ἤττον] Quod vulgo post h. v. inseritur τοσοῦτον cum Bek-
 kero expunxi auctoritate codicis C.

ib. πλῆθος] Cf. Commentat. crit. p. 24. (Augerus post πλῆ-
 θος addidit τῶν ὀνειδῶν, convertens totum locum sic:
*et nunc nihilominus tantum abest rem ita contingere, ut
 etiam multitudo flagitiorum et horum infamia in vos ac-
 cidat, utilitas in ipsos.*)

3. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

δῶρων ἐκρίθησαν. καὶ ὑμῖν ἔχω ἐπικαλέσαι ὅτι τοῦ αὐ-⁴
 τοῦ ἀδικήματος ὀνομάσαντος μὲν κατεψηφίσασθε, τού-
 του δὲ ἀπεψηφίσασθε, τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀπάντων κα-
 τηγοροῦντος καὶ τῶν αὐτῶν καταμαρτυρούντων, οἳ οὐχ
 ἐτέρων ἤκουσαν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν οἱ περὶ τῶν χρημά-
 των καὶ τῶν δῶρων πρὸς τούτους πράττοντες. καίτοις
 τοῦτο ἅπαντες ἐπίστασθε, ὅτι οὐχ ὅταν τοὺς μὴ δυνα-
 μένους λέγειν κολάζητε, τότε ἔσται παράδειγμα τοῦ μὴ
 ὑμᾶς ἀδικεῖν, ἀλλ' ὅποταν παρὰ τῶν δυναμένων δίκην
 λαμβάνητε, τότε πάντες παύσονται ἐπιχειροῦντες εἰς
 ὑμᾶς ἐξαμαρτάνειν. νῦν δ' ἀσφαλῶς αὐτοῖς ἔχει τὰ ὑμέ-⁶
 τερα κλέπτειν. ἂν μὲν γὰρ λάθῳσιν, ἀδελφὸς αὐτοῖς ἔξουσι
 χρῆσθαι· ἂν δὲ ὀφθῶσιν, ἡ μέρει τῶν ἀδικημάτων τὸν
 κίνδυνον ἐξεκρίαντο ἢ εἰς ἀγῶνα καταστάντες τῇ αὐτῶν
 δυνάμει ἐσώθησαν. νῦν τολῶν, ὃ ἄνδρες δικασταί, πα-
 ράδειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις δικαίοις εἶναι, παρὰ τοῦ-
 των δίκην λαβόντες. ἤκουσι δὲ πάντες οἱ τὰ τῆς πόλεως⁷
 πράττοντες οὐχ ἡμῶν ἀκροασόμενοι, ἀλλ' ὑμᾶς εἰσόμε-
 νοι ἦντινα γνώμην περὶ τῶν ἀδικούντων ἔξετε. ὥστ', εἰ
 μὲν ἀποψηφισάμενοι τούτων, οὐδὲν δεινὸν δοῖε αὐτοῖς
 εἶναι ὑμᾶς ἐξαπατήσαντας ἐκ τῶν ὑμετέρων ὠφελεῖσθαι·
 εἰ δὲ καταψηφισάμενοι θανάτου τιμώσητε, τῇ αὐτῇ
 ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους κοσμιωτέρους ποιήσετε ἢ νῦν εἰσὶ,
 καὶ παρὰ τούτων δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἡγοῦμαι δ' ⁸

4, 2. ὀνομάσαντος] „Π. Ὀνομασάνδρου.“ Steph. in marg.

3. τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀπάντων κατηγοροῦντος] τοῦ (omisso αὐτοῦ) ἀνδρὸς ἀπάντων κατηγοροῦντων Steph.

5. ἀλλ' αὐτοὶ] Sic Bekk. e C, αὐτοὶ δὲ Steph.

6, 3. τῶν ἀδικημάτων] Cf. Commentat. crit. p. 25 et 26.

7, 5. ἐξαπατήσαντας] Sic omnes libri MSS. (excepto uno Vin-
 dob. in quo est ἐξαπατήσαι) et editiones ante Bekkerum.
 Hic autem vir doctus ἐξαμαρτάνοντας edidit, nulla tamen
 addita adnotatione. Quum igitur nesciam, qua auctoritate
 haec lectio nitatur, neque intelligam, quomodo Accusa-
 tivus ὑμᾶς sine praepositione εἰς (nam ἐξαμαρτάνειν εἰς
 τινα fere dicitur) hic queat defendi, optimum duco le-
 ctionem vulgatam retinere.

ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδ' εἰ μὴ προθέντες ἀντοῖς κλίσιν ἢ ἀπολογουμένων μὴ ἐθέλησαντες ἀκοῦσαι καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων τιμῆσαιτε, οὐκ ἂν ἀκρίτους αὐτοὺς ἀπολωλέναι, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν δίκην δεδωκέναι. οὐ γὰρ οὗτοι ἀκριτοὶ εἰσι, περὶ ὧν ἂν ὑμεῖς εἰδότες τὰ πραχθέντα ψηφίσασθε, ἀλλ' οἱ τινες ἂν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν διαβληθέντες περὶ ὧν ὑμεῖς μὴ ἴσate ἀκροάσεως μὴ τύχωσι. τούτων δὲ τὰ μὲν πράγματα κατηγορεῖ, ἡμεῖς δὲ καταμαρτυροῦμεν. καὶ οὐ τοῦτο δεδωκα, ὥς, ἐὰν ἀκροᾷσθε αὐτῶν, ἀποψηφισέσθε· ἀλλ' οὐκ ἂν ἡγοῦμαι αὐτοὺς δίκην ἀξίαν δεδωκέναι, εἰ ἀκροσάμενοι αὐτῶν καταψηφισαίσθε. πῶς γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταί, οἷς οὐδὲ ταῦτά καὶ ὑμῖν συμφέρει; οὗτοι μὲν γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ ἐκ πενήτων πλούσιοι γερόνασιν ἐκ 10 τῶν ὑμετέρων, ὑμεῖς δὲ διὰ τούτους πένητες. καίτοι οὐ ταῦτα ἀγαθῶν δημαγωγῶν ἐστὶ, τὰ ὑμέτερα ἐν ταῖς ὑμετέραις συμφοραῖς λαμβάνειν, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν ὑμῖν δίδοναι. καὶ γὰρ τσι εἰς τοσοῦτον ἤκομεν, ὥσθ' οἱ πρότερον ἐν τῇ εἰρήνῃ οὐδὲ σφᾶς αὐτοὺς ἐδύναντο τρέφειν, νῦν ὑμῖν εἰσφορὰν εἰσφέρουσι καὶ χορηγοῦσι καὶ οἰκίας 11 μεγάλας οἰκοῦσι. καίτοι ἐτέροις ὑμεῖς ἔστιν ὅτε τὰ πατρώα κεκτημένοις ταῦτα ποιοῦσιν ἐφθονεῖτε. νῦν δ' οὕτως ἡ πόλις διαίκεται, ὥστε οὐκέτι ἂν οὗτοι κλέπτουσιν ὀργίξεσθε, ἀλλ' ὧν αὐτοὶ λαμβάνετε χάριν ἴστε, ὥσπερ ὑμεῖς τὰ τούτων μισθοφοροῦντες, ἀλλ' οὐ τούτων τὰ 12 ὑμέτερα κλεπόντων. τὸ δὲ πάντων ὑπερφυέστατον, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἰδίοις οἱ ἀδικούμενοι θακρύνουσι καὶ ἐλεεινοὶ εἰσιν, ἐν δὲ τοῖς δημοσίοις οἱ μὲν ἀδικοῦντες ἐλεεινοί,

8, 2. αὐτοῖς κλίσιν] Sic, ut Reisk. conieciabat, dedit Bekk. e C. — Ceteri codd. praebent aut αὐτοὺς εἰς κλίσιν, ut vulgo legitur, aut αὐτοὺς κλίσιν.

3. καταψηφισάμενοι] καὶ καταψηφισάμενοι Steph.

7. οἱ τινες] εἰ τινες Steph.

11, 1. ὑμεῖς] Hanc Reiskii emendationem confirmavit Laurentianus. Ceteri codd. aut ὑμῖν aut ὑμῶν, quae est vulgata lectio, exhibent.

ὑμεῖς δ' οἱ ἀδικούμενοι ἔλαϊτε. καὶ νῦν ἴσως ποιήσου-
 σιν ἅπερ καὶ πρότερον ἦσαν εἰθισμένοι, καὶ θημύται καὶ
 φίλοι κλαίοντες ἐξαιτῶνται αὐτοὺς παρ' ὑμῶν. ἐγὼ 13
 179δ' οὕτως ἀξιῶ γενέσθαι· εἰ μὲν ἀδικεῖν τούτους μὴδὲν
 νομίζουσιν, ἀποδείκνυται ὡς ψευδῇ τὰ κατηγορημένα,
 οὕτω πείθειν ὑμᾶς ἀποψηφίσασθαι· εἰ δὲ νομίσαντες
 ἀδικεῖν αἰτήσονται, θήλον ὅτι τοῖς ἀδικοῦσιν εὐνοῦστε-
 ροὶ εἰσιν ἢ ὑμῖν τοῖς ἀδικουμένοις καὶ ἴσως οὐ χάριτος
 ἄξιοι τυχεῖν, ἀλλὰ τιμωρίας, ὅποταν ὑμεῖς δύνησθε.
 ἔτι δὲ τοὺς αὐτοὺς ἡγεῖσθαι χρὴ καὶ τῶν κατηγορῶν 14
 σφόδρα δεήσεσθαι, νομίζοντας πολὺ ἂν θάπτον παρ'
 ἡμῶν ὀλίγων ὄντων ταύτην τὴν χάριν λαμβάνειν ἢ παρ'
 ὑμῶν, ἔτι δὲ ῥᾶν ἄλλους τινὰς τὰ ὑμέτερα καταχαρι-
 ξεσθαι ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς γε. ἡμεῖς μὲν τολῶν οὐκ ἡθελή- 15
 σαμεν προδοῦναι, ἀξιοῦμεν δὲ μὴδ' ὑμᾶς· ἐνθυμουμέ-
 νους ὅτι σφόδρ' ἂν ἡμῖν ὀργίξεσθε καὶ ἐτιμωρεῖσθε,
 ὅπου παρεκπίπτομεν, ὡς εἰκὸς τοὺς ἀδικοῦντας, εἰ ἡμεῖς
 παρὰ τούτων ἢ χρήματα λαβόντες ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ
 διηλλάγημεν. καίτοι εἰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξιοῦσιν ὀργί-
 ξεσθε, ἢ που σφόδρα χρὴ αὐτοὺς τοὺς ἀδικοῦντας τι-
 μωρεῖσθαι. νῦν τολῶν, ὥ ἄνδρες δικασταί, καταψηφι- 16
 σάμενοι Ἑλικράτους, τῶν ἐσχάτων τιμῆσατε· καὶ μὴ,

12, 4. οἱ ἀδικούμενοι.] Articulum, quem om. MSS. et Steph., ex
 coniectura addidi. Idem fecit Bekkerus: non recte autem
 dicit Brunckium ad Sophocli. Antig. 260. sic emendasse
 haec Lysiae verba.

6. ἐξαιτῶνται, ut Cont. pro vulgari ἐξαιτῶσθαι coni., Bekk.
 in Laurentiano reperit.

13, 6. καὶ ἴσως] Sic dedi ex Laurentiano. ἴσως ss ceteri libri
 MSS. et Steph. — ὥστε, Marklandi coniecturam, cum
 Reiskio et Augero recepit Bekk. Mea sententia nulla
 correctione hic locus eget.

14, 4. ἔτι δὲ] Cf. Commentat. crit. p. 62 et sq.

15, 4. ἡμεῖς] ὑμεῖς Steph.

16, 2. τιμῆσατε] Sic coni. Steph. pro τιμωρήσατε, quod ipse cum
 libris MSS. retinuit. Non aliter Cont. hunc locum emen-
 dandum esse statuit.

ὥσπερ ἐν τῇ τέως χρόνῳ εἰθισμένοι ἐστέ, ἐπειδὴν κατα-
ψηφισάμενοι ἐξελέγχετε τοὺς ἀδικοῦντας, ἐν τῇ τιμῇματι
ἀζημίους ἀφίετε, ἔχθραν, οὐ δίκην, παρὰ τῶν ἀδικούν-
των λαμβάνοντες· ὥσπερ τοῦ ὀνειδούς, ἀλλ' οὐ τῆς ζη-
μίας αὐτοῖς μέλον· εὖ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐ-
δὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικαῶσιν, ἐν δὲ τῇ
τιμῇματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

XXVIII.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΤΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινὰ, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε οὐκ ἂν μοι δοκῇ δύνασθαι Ἐργοκλῆς ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πολ-
 λάκις ἀποδανῶν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει.
 καὶ γὰρ πόλεις προδεδωκὸς φαίνεται καὶ προξένους καὶ
 πολλὰς ὑμετέρους ἡδικηκώς καὶ ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμε-
 τέρων πλούσιος γεγενημένος. καίτοι πῶς αὐτοῖς χρηῖς
 συγγνώμην ἔχειν, ὅταν ὁρᾶτε τὰς μὲν ναῦς, ὧν ἥρχον
 οὗτοι, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυομένας καὶ ἐκ πολ-
 λῶν ὀλγὰς γινομένας, τούτους δὲ πένητας καὶ ἀπόρους
 ἐκκλεύσαντας οὕτω ταχέως πλείστην τῶν πολιτῶν οὐ-
 σίαν κεκτημένους; ὑμέτερον τοίνυν ἔργον ἐστίν, ὧς ἂν-3
 δρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀργίζεσθαι· καὶ γὰρ
 δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ πιεζόμενοι
 ταῖς εἰσφοραῖς συγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δω-
 ροδοκοῦσιν ἔχοιτε, ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἴ-
 κων τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν δημοσίων
 προσόδων μεγάλων οὐδῶν, θανάτῳ ἐκολάζετε τοὺς τῶν
 ὑμετέρων ἐπιθυμοῦντας. οἶμαι δ' ἔγωγε πάντας ὑμᾶς

ἄδομολογῆσαι, εἰ ὑμῖν Θρασύβουλος ἐπηγγέλλετο τριήρεις ἔχων ἐκπλεῦσεσθαι καὶ ταύτας παλαιὰς ἀντὶ καινῶν παραδῶσειν, καὶ τοὺς μὲν κινδύνους ὑμετέρους ἔσεσθαι, τὰς δ' ὀφείλειαι τῶν αὐτοῦ φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφορὰς πενεστέρους ἀποδείξειν, Ἐργονλέα δὲ καὶ τοὺς κόλακας τοὺς αὐτοῦ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ποιήσειν, οὐδένα ἂν ὑμῶν ἐπιτρέψαι τὰς ναῦς ἐκείνων ἔχοντα ἐκπλεῦσαι. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὰ χρήματα ἀπογράψαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνων καταπλεῖν εὐθύνας δῶσοντας, Ἐργονλέης ἔλεγεν· ὥς ἤδη συνοφαντεῖτε καὶ τῶν ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ Θρασυβούλου συνέβουλεως Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ τὰς ναῦς ἔχειν καὶ τὴν Σεύθου θυγατέρα γαμεῖν· ἵνα αὐτῶν τῶν ἐκκόψης, ἔφη, τὰς συνοφαντίας· ποιήσεις γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἐπιβουλεύοντάς σοι καθῆσθαι καὶ τοῖς σοῖς φίλοις, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν δεδιέναι. Οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ τάχιστα ἐνεπέπληντο καὶ τῶν ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἄλλοτρίους τῆς πόλεως ἑαυτοὺς ἡγήσαντο. Ὡς γὰρ πλουτοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσι, καὶ οὐκέτι ὡς ἀρξόμενοι παρασκευάζονται, ἀλλ' ὥς ὑμῶν ἀρξοντες, καὶ δεδιότες ὑπὲρ ὧν ἀφήρηνται ἔτοιμοι εἰσι καὶ χωρὶς καταλαμβάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάνειν καὶ πάντα πράττειν, ὅπως ὑμεῖς ἐν τοῖς δεινοτάτοις κινδύνοις καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἔσεσθε· οὕτω γὰρ ἡγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἀμαρτήμασι τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὀρθώδουντας θήσυχον πρὸς τούτους ἔξειν. Θρασύβουλος μὲν οὖν, ὦ

5, 1. καὶ ἐπειδὴ] ἐπειδὴ καὶ cum libris MSS. dedit Steph., sed in marg. καὶ ἐπειδὴ se legi malle indicavit: quam emendationem Reisk. Auger. et Bekk. comprobaverunt. Ceterum cf. Commentat. crit. p. 30 et 31.

6, 8. ἑαυτοὺς] αὐτοὺς Steph.

7, 1. ὡς] Haec est correctio Reiskii. ἀλλὰ MSS. et Steph.

6. τοῖς σφετέροις αὐτῶν] αὐτῶν tollendum censet Bekk. in Add. et Corrig.

9. τούτους] τοῖς Steph.

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλεῖον λέγειν) καλῶς ἐποίησεν οὕτω τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει αὐτὸν οὕτως εἶναι τοιούτοις ἔργοις ἐπιβουλευόντα οὐδ' ἕφ' ὑμῶν ἀποθανεῖν ἤδη τι δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν πεποιημέναι, ἀλλὰ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς πόλεως ἀπαλλαγῆναι. ὁρῶ δ' αὐτοὺς διὰ τὴν πρόωγην ἐκκλησίαν 9 οὐκέτι φειδομένους χρημάτων, ἀλλ' ὠνούμενους τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν λεγόντων καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν προτάνεων, καὶ πολλοὺς Ἀθηναίων ἀργυρίῳ διαφθείροντας. ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιόν ἐστιν ἀπολογησασθαι· παρὰ τούτου νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπιδείξει ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἡτήσεσθε, ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικούντας. ἐνθυμείσθε γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐκ Ἐργολῆς 10 μόνος κρινεται, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη. νυνὶ γὰρ τοῖς ἄρχουσι τοῖς ὑμετέροις ἐπιδείξετε, πότερον χρητὰ δίκαιοις εἶναι ἢ ὡς πλείστα τῶν ὑμετέρων ὑφελόμενοις τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν παρασκευάζεσθαι, ὥπερ οὗτοι νυνὶ πειρῶνται. καίτοι εὖ εἰδέναι χρητὰ, ὦ ἄνδρες δικασταί, 11 ὅστις ἐν τοσαύτῃ ἀπορίᾳ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν ἢ χρήματα κλέπτειν ἢ δωροδοκεῖν ἀξιοί, οὗτος καὶ τὰ τέλῃ καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι καὶ ὀλιγαρχίαν ἐκ δημοκρατίας καθίστησιν· ὥστ' οὐκ ἄξιον ὑμῖν τῆς τούτων παρασκευῆς ἡτᾶσθαι, ἀλλὰ παράδειγμα πᾶσιν ἀνθρώποις ποιῆσαι καὶ μήτε κέρδος μήτε ἔλεον μήτ' ἄλλο μηδὲν περὶ πλείονος ποιῆσασθαι τῆς τούτων τιμωρίας.

9, 2. χρημάτων] τῶν χρημάτων Steph. et Bekk. — Ego omisi articulum, cum absit a codd. C. et X. Cf. Xenoph. Memorab. I, 2, 22. πολλοὶ γὰρ, καὶ χρημάτων δυνάμενοι φείδεσθαι πρὶν ἐρεῖν, ἐρασθέντες οὐκέτι δύνανται.

5. διαφθείροντας, ut conji. Reisk., e C. dedit Bekk. διαφθεῖρειν ceteri libri MSS. et Steph.

10, 5. ὥπερ] ὥσπερ Steph.

11, 2. ὅστις] ὅτι anti ὅστις de Stephani coniectura addidit Bekk.

6. ἡτᾶσθαι] ἡττήσθαι Steph.

7. 8. ποιῆσαι — ποιήσασθαι] ποιεῖται — ποιήσασθε Steph.

ὧσπερ ἐν τῷ τέως χρόνῳ εἰθισμένοι ἔσσι, ἐπειδὴν κατα-
 ψηφισάμενοι ἐξελέγητε τοὺς ἀδικούντας, ἐν τῷ τιμήματι
 ἀζημίους ἀφίετε, ἔχθραν, οὐ δίκην, παρὰ τῶν ἀδικούν-
 των λαμβάνοντες· ὧσπερ τοῦ ὀνειδούς, ἀλλ' οὐ τῆς ζη-
 μίας αὐτοῖς μέλον· εὖ εἰδότες ὅτι ἐν μὲν τῇ ψήφῳ οὐ-
 δὲν ἄλλο ποιεῖτε ἢ ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικούσιν, ἐν δὲ τῷ
 τιμήματι τιμωρεῖσθε τοὺς ἐξαμαρτάνοντας.

XXVIII.

Λ Υ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΕΡΓΟΚΛΕΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Τὰ μὲν κατηγορημένα οὕτως ἐστὶ πολλὰ καὶ δεινὰ, ὧν ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥστε οὐκ ἂν μοι δοκεῖ δύνασθαι Ἐργοκλῆς ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πολ-
λάκις ἀποθανῶν δοῦναι δίκην ἀξίαν τῷ ὑμετέρῳ πλήθει.
καὶ γὰρ πόλεις προδεδωκὼς φαίνεται καὶ προξένους καὶ
πολλὰς ὑμετέρους ἡδίκηκώς καὶ ἐκ πένητος ἐκ τῶν ὑμε-
τέρων πλούσιος γεγεννημένος. καίτοι πῶς αὐτοῖς χρη-
σιν γινώσκων, ὅταν ὀρᾶτε τὰς μὲν ναῦς, ὧν ἤρχον
οὗτοι, δι' ἀπορίαν χρημάτων καταλυομένας καὶ ἐκ πολ-
λῶν ὀλλγας γινόμενας, τούτους δὲ πένητας καὶ ἀπόρους
ἐκπλεύσαντας οὕτω ταχέως κλείσθην τῶν πολιτῶν οὐ-
σίαν κεκτημένους; ὑμέτερον τοίνυν ἔργον ἐστίν, ὧν ἄν-
δρες Ἀθηναῖοι, ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ὀργίζεσθαι· καὶ γὰρ
δὴ δεινὸν ἂν εἴη, εἰ νῦν μὲν οὕτως αὐτοὶ κτεζόμενοι
ταῖς εἰσφοραῖς σιγγνώμην τοῖς κλέπτουσι καὶ τοῖς δω-
ροδοκοῦσιν ἔχοιτε, ἐν δὲ τῷ τέως χρόνῳ, καὶ τῶν οἴ-
κων τῶν ὑμετέρων μεγάλων ὄντων καὶ τῶν δημοσίων
προσόδων μεγάλων οὐσῶν, θανάτῳ ἐκολάζετε τοὺς τῶν
ὑμετέρων ἐκιδυμοῦντας. οἶμαι δ' ἔγωγε πάντας ὑμᾶς

ἄδομολογῆσαι, εἰ ὑμῖν Θρασύβουλος ἐπηγγέλλετο τριήρεις ἔχων ἐκπλεύσεσθαι καὶ ταύτας παλαιὰς ἀντὶ καινῶν παραδῶσειν, καὶ τοὺς μὲν κινδύνους ὑμετέροους ἔσεσθαι, τὰς δ' ὀφείλεις τῶν αὐτοῦ φίλων, καὶ ὑμᾶς μὲν διὰ τὰς εἰσφορὰς πενεστέροους ἀποδείξειν, Ἐργονλέα δὲ καὶ τοὺς κόλακας τοὺς αὐτοῦ πλουσιωτάτους τῶν πολιτῶν ποιήσειν, οὐδένα ἂν ὑμῶν ἐπιτρέψαι τὰς ναῦς ἐκείνον ὄχοντα ἐκπλεύσαι. ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὰ χρήματα ἀπογράφαι τὰ ἐκ τῶν πόλεων εἰλημμένα καὶ τοὺς ἄρχοντας τοὺς μετ' ἐκείνου κατακλῆν εὐθύνας δῶσοντας, Ἐργονλέης ἔλεγεν· ὥς ἤδη συκοφαντεῖτε καὶ τῶν ἀρχαίων νόμων ἐπιθυμεῖτε, καὶ Θρασυβούλῳ συνεβούλευε Βυζάντιον καταλαβεῖν καὶ τὰς ναῦς ἔχειν καὶ τὴν Σεύθου θυγατέρα γαμεῖν· ἵνα αὐ-¹⁸⁰ τῶν ἐκκόψῃς, ἔφη, τὰς συκοφαντίας· ποιήσεις γὰρ αὐτοὺς οὐκ ἐπιβουλεύοντάς σοι καθῆσθαι καὶ τοῖς σοῖς φίλοις, ἀλλὰ περὶ αὐτῶν δεδιέναι. Οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ τάχιστα ἐνεπέπληντο καὶ τῶν ὑμετέρων ἀπέλαυσαν, ἄλλοτρίους τῆς πόλεως ἑαυτοὺς ἡγήσαντο. Ἦμαρ γὰρ πλουτοῦσι καὶ ὑμᾶς μισοῦσι, καὶ οὐκέτι ὥς ἀρξέομενοι παρασκευάζονται, ἀλλ' ὥς ὑμῶν ἄρξοντες, καὶ δεδιότες ὑπὲρ ὧν ἀφήρηνται ἔτοιμοι εἰσι καὶ χωρὶα καταλαμβάνειν καὶ ὀλιγαρχίαν καθιστάνειν καὶ πάντα πράττειν, ὅπως ὑμεῖς ἐν τοῖς δεινोτάτοις κινδύνοις καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἔσεσθε· οὕτω γὰρ ἡγοῦνται οὐκέτι τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἀμαρτήμασι τὸν νοῦν ὑμᾶς προσέξειν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ὀρφωδούντας θήσυχIAN πρὸς τούτους ἔξειν. Θρασύβουλος μὲν οὖν, ὦ

5, 1. καὶ ἐπειδὴ] ἐπειδὴ καὶ cum libris MSS. dedit Steph., sed in marg. καὶ ἐπειδὴ se legi malle indicavit: quam emendationem Reisk. Auger. et Bekk. comprobaverunt. Ceterum cf. Commentat. crit. p. 30 et 31.

6, 8. ἑαυτοὺς] αὐτοὺς Steph.

7, 1. ἡμαρ] Haec est correctio Reiskii. ἀλλὰ MSS. et Steph.

6. τοῖς σφετέροις αὐτῶν] αὐτῶν tollendum censet Bekk. in Add. et Corrig.

9. τούτους] τούτοις Steph.

ἄνδρες Ἀθηναῖοι, (οὐδὲν γὰρ δεῖ περὶ αὐτοῦ πλεῖον λέγειν) καλῶς ἐποίησεν οὕτω τελευτήσας τὸν βίον· οὐ γὰρ ἔδει αὐτὸν οὕτω ζῆν τοιούτοις ἔργοις ἐπιβουλεύοντα οὐδ' ὑφ' ὑμῶν ἀποθανεῖν ἤδη τι δοκοῦντα ὑμᾶς ἀγαθὸν πεποιθέναι, ἀλλὰ τοιούτῳ τρόπῳ τῆς πόλεως ἀπαλλαγῆναι. ὁρῶ δ' αὐτοὺς διὰ τὴν πρῶην ἐκκλησίαν⁹ οὐκέτι φειδομένους χρημάτων, ἀλλ' ὠνούμενους τὰς αὐτῶν ψυχὰς καὶ παρὰ τῶν λεγόντων καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ παρὰ τῶν πρυτάνεων, καὶ πολλοὺς Ἀθηναίων ἀργυροῖα διαφθείροντας. ὑπὲρ ὧν ὑμῖν ἄξιόν ἐστιν ἀπολογήσασθαι· παρὰ τούτου νῦν δίκην λαβοῦσι, καὶ πᾶσιν ἀνδράποισ ἐπιδεῖξαι ὅτι οὐκ ἔστι τὸσαῦτα χρήματα, ὧν ὑμεῖς ἠτετέσθε, ὥστε μὴ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀδικοῦντας. ἐνθυμεῖσθε γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι οὐκ Ἐργοκλῆς¹⁰ μόνος κρίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ πόλις ὅλη. νυνὶ γὰρ τοῖς ἄρχουσιν τοῖς ὑμετέροισ ἐπιδείξετε, πότερον χρὴ δικαίους εἶναι ἢ ὡς πλεῖστα τῶν ὑμετέρων ὑφελομένους τῷ αὐτῷ τρόπῳ τὴν σωτηρίαν παρασκευάζεσθαι, ὥπερ οὗτοι νυνὶ περὶ ὧνται. καίτοι εὖ εἶδέναι χρὴ, ὦ ἄνδρες δικασταί,¹¹ ὅστις ἐν τὸσαύτῃ ἀπορίᾳ τῶν ὑμετέρων πραγμάτων ἢ πόλεις προδίδωσιν ἢ χρήματα κλέπτειν ἢ δωροδοκεῖν ἀξιοῖ, οὗτος καὶ τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς τοῖς πολεμίοις παραδίδωσι καὶ ὀλιγαρχίαν ἐκ δημοκρατίας καθίστησιν· ὥστ' οὐκ ἄξιον ὑμῖν τῆς τούτων παρασκευῆς ἠτεῖσθαι, ἀλλὰ παράδειγμα πᾶσιν ἀνδράποισ ποιῆσαι καὶ μῆτε κέρδος μῆτε ἔλπον μῆτ' ἄλλο μηδὲν περὶ πλείονος ποιῆσασθαι τῆς τούτων τιμωρίας.

9, 2. *χρημάτων*] *τῶν χρημάτων* Steph. et Bekk. — Ego omisi articulum, cum absit a codd. C. et X. Cf. Xenoph. Memorab. I, 2, 22. πολλοὶ γὰρ, καὶ χρημάτων δυνάμενοι φείδεσθαι πρὶν ἐρᾶν, ἐρασθέντες οὐκέτι δύνανται.

5. *διαφθείροντας*, ut con. Reisk., e C. dedit Bekk. *διαφθεῖρειν* ceteri libri MSS. et Steph.

10, 5. *ὥπερ*] *ὥσπερ* Steph.

11, 2. *ὅστις*] *ὅτι* anti ὅστις de-Stephani coniectura addidit Bekk.

6. *ἠτεῖσθαι*] *ἠτεῖσθαι* Steph.

7. 8. *ποιῆσαι* — *ποιήσασθαι*] *ποιεῖται* — *ποιήσεσθε* Steph.

- 12 Οἶμαι δ' Ἐργονκλία, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ μὲν Ἀλικαρνασσοῦ καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ περὶ τῶν αὐτῷ πεπραγμένων οὐκ ἐπιχειρήσειν ἀπολογεῖσθαι, ἔρεῖν δὲ ὥς ἀπὸ Φυλῆς κατῆλθε καὶ ὥς δημοτικός ἐστι καὶ ὥς τῶν κινδύνων τῶν ὑμετέρων μετέσχευ. ἐγὼ δὲ, ὧ ἄνδρες
- 13 Ἀθηναῖοι, τοιαύτην γνώμην ἔχω περὶ τῶν τοιούτων· ὅσοι μὲν ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου ἐπιθυμοῦντες καὶ τοὺς νόμους ἴσχειν βουλόμενοι καὶ τοὺς ἀδικοῦντας μισοῦντες τῶν ὑμετέρων κινδύνων μετέσχον, οὐ πονηροὺς εἶναι πολίτας οὐδὲ ἀδίκως τούτοις φημὶ εἶναι ὑπόλογον τὴν ἐκείνων φυγὴν· ὅσοι δὲ κατελθόντες ἐν δημοκρατίᾳ τὸ μὲν ὑμέτερον πλῆθος ἀδικοῦσι, τοὺς δὲ ἰδίους οἴκους ἐκ τῶν ὑμετέρων μεγάλους ποιοῦσι, πολὺ μᾶλλον αὐ-
- 14 τοῖς προσήκει ὀργίζεσθαι ἢ τοῖς τριάκοντα. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦτ' ἐχειροτενήθησαν, ἵνα κακῶς, εἴ πῃ δύναιτο, ὑμᾶς ποιήσαιεν· τούτοις δ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπετρέφατε ὥς μεγάλην καὶ ἐλευθέραν τὴν πόλιν ποιήσουσιν· ὧν ὑμῖν οὐδὲν ἀποβέβηκεν, ἀλλὰ τὸ ἐπὶ τούτοις εἶναι ἐν τοῖς δεινोτάτοις κινδύνοις καθεστήκατε, ὥστε πολὺ ἂν δικαιότερον ὑμᾶς αὐτοὺς ἢ τούτους ἔλεοιτε, καὶ τοὺς ὑμετέρους παῖδας καὶ γυναῖκας, ὅτι ὑπὸ τοιούτων ἀν-
- 15 δρῶν λυμαινέσθαι. ὅταν γὰρ ἡγησώμεθα σωτηρίας ἀντιελθῆναι, δεινότερα ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἀρχάντων πάσχομεν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων. καίτοι πάντες ἐπιστάσθε ὅτι
- 181 οὐδὲμία ἐλπὶς σωτηρίας ὑμῖν δυστυχήσασιν. ὥστε ἄξιον ὑμᾶς παρακαλευσάμενους ὑμῖν αὐτοῖς παρὰ τούτων νυνὶ τὴν μεγίστην δίκην λαβεῖν, καὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσιν ἐπι-

12, 6. τοιαύτην] οὗ τοιαύτην Steph., sed optimi codd. om. οὐ.

13, 1. ὅσοι] ἀλλ' ὅσοι Steph.: Bekk. Laurentianum secutus omisit ἀλλ'.

3. ἴσχειν] ἔχειν Steph.

5. ὑπόλογον] ὑπὸ λόγον Steph., sed in marg. „Π. ὑπόλογον.“

14, 4. ποιήσουσιν] Sic Markl. et Taylor. correxerunt codicum et Stephani lectionem ποιήσασιν.

15, 6. τὴν μεγίστην δίκην] δίκην τὴν μεγίστην Bekk.

δεῖξαι ὡς τοὺς ἀδικούντας τιμωρεῖσθε καὶ τοὺς ὑμετέ-
 ρους ἄρχοντας βελτίους ποιήσετε. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦθ' 16
 ὑμῖν παρακαλεύομαι· ὑμᾶς δὲ χρὴ εἰδέναι ὅτι, ἂν μὲν
 ἐμοὶ πεισθῇτε, εὖ περὶ αὐτῶν βουλευσέσθε, εἰ δὲ μὴ,
 χείροσι τοῖς ἄλλοις πολίταις χρήσεσθε. ἔτι δὲ, ὧς ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, ἂν αὐτῶν ἀποψηφισέσθε, οὐδεμίαν ὑμῖν εἴ-
 σονται χάριν, ἀλλὰ τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς χρήμασιν
 οἷς ὑφ' ἡγήνται· ὥστε τὴν μὲν ἔχθραν ὑμῖν αὐτοῖς κατα-
 λείψετε, 1 τῆς δὲ σωτηρίας ἐκείνοις εἴσονται χάριν. καὶ 17
 μὲν δὴ, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀλικαρνασσεῖς καὶ οἱ
 ἄλλοι οἱ ὑπὸ τούτων ἡδικημένοι· ἂν μὲν παρὰ τούτων
 τὴν μεγίστην δίκην λάβητε, νομιοῦσιν ὑπὸ τούτων μὲν
 ἀπολωλέναι, ὑμᾶς δὲ αὐτοῖς βεβοηθηκέναι· ἔαν δὲ τού-
 τος σώσητε, ἡγῆσονται καὶ ὑμᾶς ὁμογενήμονας γεροντέ-
 ναι τοῖς αὐτοῖς προδεδικάσιν. ὥστ' ἄξιον τούτων
 ἀπάντων ἐνθυμηθέντας ἅμα τοῖς τε φίλοις τοῖς ὑμε-
 τέροις ἀποδοῦναι χάριν καὶ παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην
 λαβεῖν.

15, 7. καὶ τοὺς ὑμ. κ. τ. λ.] Cf. Commentat. crit. p. 31.

16, 3. αὐτῶν] αὐτῶν Steph.

6. τοῖς ἀνηλωμένοις καὶ τοῖς χρ.] Cf. Commentat. crit. p. 32.

17, 9. δίκην] τὴν δίκην Steph. et MSS. praeter Laurentianum.

XXIX.

Λ Τ Σ Ι Ο Τ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ.

Ο μὲν ἄγων οὗτος, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐρημότερος γέγνηται ἢ ἐγὼ προσεδόκων. πολλοὶ γὰρ ἦσαν οἱ ἀπειλοῦντες καὶ οἱ φάσκοντες Φιλοκράτους κατηγορήσειν· ὧν οὐδεὶς νυνὶ φαίνεται. ὃ καὶ μοι δοκεῖ οὐδενὸς ἔλαττον εἶναι τεκμήριον τῆς ἀπογραφῆς, ὅτι ἀληθῆς οὐσα τυγχάνει· εἰ γὰρ μὴ πολλὰ τῶν Ἐργοκλέους εἶχε χρημάτων, οὐκ ἂν οὕτως οἷός τ' ἦν ἀπαλλάξαι τοὺς κατηγορούς. ἐγὼ δὲ, ὃ ἄνδρες δικασταί, πάντας ὑμᾶς ἡγοῦμαι εἰδέναι ὅτι Ἐργοκλέους διὰ τοῦτο ὑμεῖς θάνατον κατεχειροτονήσατε, ὅτι κακῶς διαθείς τὰ τῆς πόλεως πλεόν ἢ τριάκοντα ταλάντων οὐσίαν ἐκτέσσατο. καὶ τούτων τῶν χρημάτων οὐδὲν ἐν τῇ πόλει φαίνεται. καίτοι ποῦ χρητραπεύσθαι ἢ πῇ ζητῆσαι τὰ χρήματα; εἰ γὰρ παρὰ τοῖς κηδεσταῖς καὶ οἷς ἐκεῖνος οἰκειότατ' ἀνθρώπων ἐχρήτο μὴ φανήσεται, χαλεπῶς παρὰ τοῖς ἐχθροῖς εὐρεθήσεται· τίνα δὲ Ἐργοκλῆς περὶ πλείονος Φιλοκράτους ἐποιεῖτο; ἢ πρὸς τίν' ἀνθρώπων δέκετο οἰκειότερον; οὐ τῶν μὲν ὑμετέρων πολιτῶν αὐτὸν ἐξήγαγε, τῶν δ' αὐτοῦ χρημάτων ταμίαν ἐποίησε, καὶ τὸ τελευταῖον τριήραρχον

2, 5. ποτ'] ποῦ Steph.

3, 4. τριήραρχον] τριήραρχον αὐτὸν Steph. et codd. praeter C., quem secutus Bekkerus pronomen omisit.

κατέστησε; καίτοι δεινόν, εἰ οἱ μὲν τὰς οὐσίας ἔχοντες⁴ ὀλοφροῦνται τριηραρχοῦντες, οὗτος δὲ οὐδὲν πρότερον κεκτημένος ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ἐθελοντῆς ὑπέστη ταύτην τὴν λειτουργίαν. οὐκοῦν δὴ οὐχ ὥς ζημιωθησόμενον αὐτὸν τριηραρχον κατέστησεν, ἀλλ' ὥς ὠφεληθησόμενον καὶ φυλάξοντα τὰ αὐτοῦ χρήματα, οὐκ ἔχων ὅτῳ χρημᾶλλον τούτου πιστεῦσαι. ἡγοῦμαι δὲ, ὅ ἄνδρες δικασταί, Φιλοκράτει δύο εἶναι καὶ μόνας ἀπολογίας. προσήκει γὰρ αὐτῷ ἀποδείξαι ἢ ἑτέρους ἔχοντας τὰ Ἐργοκλέους χρήματα ἢ ἀδίκως ἀπολωλότα ἐκείνου καὶ οὐδὲν ὑψηροῦς τῶν ὑμετέρων οὐδὲ δεδωροδοκηκότα. εἰ δὲ τούτων μηδέτερον ποιήσῃ, δέδοκται καταψηφίζεσθαι, καὶ μὴ τοῖς μὲν παρὰ τῶν ἄλλων λαμβάνουσιν ὀργίζεσθαι, τοῖς δὲ τὰ ὑμέτερά αὐτῶν ἔχουσι συγγνώμην ἔχειν.

182 τίς δ' οὐκ οἶδεν Ἀθηναίων τρία τάλαντα παρ' Ἐργοκλέους μεσεγγυηθέντα τοῖς λέγουσιν, εἰ δύναιτο αὐτὸν σῶσαι καὶ μὴ κατηγορεῖν; οἱ, ἐπειδὴ ἐώρων τὴν ὑμετέραν ὀργὴν τιμωρεῖσθαι βουλομένην, ἡσυχίαν ἤγον καὶ οὐκ ἐτόλμων σφᾶς αὐτοὺς φανεροὺς ποιῆσαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὗτος οὐ κομιζόμενος παρ' αὐτῶν τὰ χρήματα μηνύειν ἔφη τῇ πόλει· ἐπειδὴ δὲ καὶ ταῦτα ἀπί-⁷ληψε καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐκείνου κύριος γεγένηται, εἰς τοῦτο τόλμης ἐλήλυθεν, ὥστε μάρτυρας πεπόρισται, οἱ μαρτυρήσουσιν αὐτῷ ὥς ἦν ἔχθιστος πάντων ἀνθρώπων Ἐργοκλῆϊ. καίτοι οἷσδ' ἂν αὐτόν, ὡ ἄνδρες δικασταί, εἰς τοῦτο μανίας ἀφικέσθαι, ὥστε Θρασυβούλου στρατηγοῦντος καὶ Ἐργοκλέους αὐτῷ διαφερομένου ἐθελοντὴν ὑποστῆναι τριηραρχον; πῶς γὰρ ἂν θάττον ἀπώ-⁸λετο, ἢ πῶς ἂν μᾶλλον ἐπηρεάζετο;

4, 4. οὐκοῦν] οὕκουν Steph.

5, 2. προσήκει, ut conl. Reisk., e C. dedit Bekk. προσήκειν vulgo.

6, 3. ἐπειδὴ est emendatio Reiskii, quam cod. X. confirmare videtur. ἐπειδὴν ceteri codd. et Steph.

7. μηνύειν] Sic MSS. et Steph., cuius coniecturam μηνύσαι nolle recepisset Bekkerus.

Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημμένα· ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἄξιῶ ὑμῖν αὐτοῖς βοηθῆσαι καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι ἢ τοὺς τὰ τῆς πόλεως ἔχοντας ἔλεινους ἡγείσθαι. οὐδὲν γὰρ τῶν αὐτοῦ καταδήσει, ἀλλὰ τὰ ὑμέτερα ὑμῖν αὐτοῖς ἀποδώσει, καὶ πολλῶ 9 πλείω αὐτῷ τούτων περιέσται. καὶ γὰρ ἂν καὶ δεινὸν εἴη, ὃ ἄνδρες δικασταί, εἰ τοῖς μὲν μὴ δυναμένοις τὰ σφότερ' αὐτῶν εἰσφέρειν ὀργίζοισθε καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ὡς ἀδικούντων δημεύοιτε, τοὺς δὲ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν ἔχοντας μὴ τιμωροῖσθε, ἀλλὰ τῶν τε χρημάτων ἀποστεροῖσθε καὶ τούτους χαλεπωτέρους ἐχθροὺς ἔχετε. 10 ἔως γὰρ ἂν τὰ ὑμέτερα ἔχοντες σφίαν αὐτοῖς ξυνιδῶσιν, οὐδέποτε ὑμῖν παύσονται κακονοοῦντες, νομίζοντες τὰς τῆς πόλεως δυστυχίας μόνας ἀκαλλαγὴν εἶ 11 ναι τῶν πρὸς αὐτοὺς πραγμάτων. Ἐγούμαι δ', ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐ μόνον περὶ χρημάτων αὐτῷ πρὸς ἡμῖν ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ σώματος κινδυνεύειν. καὶ γὰρ ἂν καὶ δεινὸν εἴη, εἰ οἱ μὲν τὰ τῶν ἰδιωτῶν ἀπολλύμενα τοῖς κλέπταις συνειδότες τοῖς αὐτοῖς ἐνέχουτο, οὗτος δὲ τὰ τῆς πόλεως Ἐργοκλεῖ συνειδὼς κλέπτοντι καὶ ἐπὶ τοῖς ὑμέτεροις δωροδοκοῦντι μὴ τῆς αὐτῆς τιμωρίας τυγχάνοι, ἀλλὰ ἅθλα λάβοι τὴν ἐκ 12 ἐκείνου καταλειφθεῖσαν οὐσίαν ἀντὶ τῆς αὐτοῦ πονηρίας. ἄξιοι δ' ὑμῖν εἶδιν ὀργῆς, ὃ ἄνδρες δικασταί. οὗτοι γὰρ, ὅτε Ἐργοκλῆς ἐκρίνετο, ἐν τῷ δήμῳ περιμόντες ἔλεγον ὡς πεντακόσιοι μὲν αὐτοῖς εἴησαν ἐκ τοῦ Πειραιῶς δε 13 δεκασμένοι, ἑξακόσιοι δὲ καὶ χίλιοι ἐκ τοῦ ἄστεος· μᾶλλον δὲ προσεποιοῦντο πιστεύειν τοῖς χρήμασιν ἢ δεδῖναι τὰ αὐτῶν ἀμαρτήματα. ἐκεῖ μὲν οὖν ἐπεδείχτα αὐτοῖς, εἰ δὲ εὐ φρονῆτε, καὶ νυνὶ τοῦτο φανερόν πάσιν ἀνθρώποις ποιήσετε, ὅτι οὐκ ἔστι τοσαῦτα χρήματα, ἃ

8, 6. πλείω] Sic Vindobon. κλείων δ' ceteri libri MSS. et Steph. 12, 3. εἴησαν, uti coniecerat Steph., a Bekkero repertum est in C. οὐ ἦσαν, quod retinuit Steph., ceteri exhibent codices.

ib. Πειραιῶς] Πειραιεύς Steph.

ὕμᾱς οὕς ἂν λαμβάνητε ἀδικοῦντας ἀποτρέψει τιμωρεῖσθαι, καὶ μηδεμίαν αὐτοῖς ἄδειαν δώσετε τὰ ὑμέτερα αὐτῶν διαρπάξουσι καὶ κλέπτουσιν. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα¹⁴ ὑμῖν παραινῶ. πάντες γὰρ ἐπίστασθε ὅτι Ἑργοκλῆς χρηματιούμενος, ἀλλ' οὐ πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμησόμενος ἐξέπλευσε καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἔχει τὰ χρήματα ἢ οὗτος. ἔαν οὖν σωφρονήτε, τὰ ὑμέτερά αὐτῶν κομεισθε.

. 13, 4. 3v] ἐὰν Steph.

XXX.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΝΙΚΟΜΑΧΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ 183
ΕΡΘΤΝΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ.

1 ¹ *Ἦδη, ὃ ἄνδρες δικασταί, τινὲς εἰς κρίσιν καταστάντες ἀδικεῖν μὲν ἔδοξαν, ἀποφαινόντες δὲ τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς καὶ τὰς σφετέρως αὐτῶν εὐεργεσίας συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τῶν ἀπολογουμένων ἀποδέχεσθε, ἔάν τι ἀγαθὸν φαίνωνται τὴν πόλιν πεποιηκότες, ἄξιον καὶ τῶν κατηγορῶν ὑμᾶς ἀκροάσασθαι, ἔάν ἀποφαινῶσι τοὺς φεύγοντας πάσαις πονηροῦς ὄντας. ὅτι μὲν τοίνυν ὁ πατὴρ ὁ Νικομάχου δημόσιος ἦν, καὶ οἷα νέος ὢν οὗτος ἐπετήδευσε, καὶ ὅσα ἔτη γεγωνῶς εἰς τοὺς φράτορας εἰσῆχθη, πολὺ ἂν ἔργον εἴη λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τῶν νόμων ἀναγραφεὺς ἐγένετο, τίς οὐκ οἶδεν ὅσα τὴν πόλιν ἐλυμήνατο; προσταχθὲν γὰρ αὐτῷ τεσσάρων μηνῶν ἀναγράψαι τοὺς νόμους τοὺς Σόλωνος, ἀντὶ μὲν Σόλωνος αὐτὸν νομοθέτην κατέστησεν, ἀντὶ δὲ τεττάρων μηνῶν ἐξέτη τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο,*

1, 6. ἄξιον] Sic Bekk. et Brem. e C. ἀξιώ Steph. cum ceteris libris.

2, 6. τοὺς Σόλωνος cum Reiskio scripsi pro τοῦ Σόλωνος, ut in codd. scriptum legitur.

8. ἐξέτη] Ita auctore Taylora correxi vulgatam scripturam ἐξ ἔτη.

καθ' ἐκάστην δὲ ἡμέραν ἀργύριον λαμβάνων τοὺς μὲν ἐνέγραφε, τοὺς δὲ ἐξήλειπεν. εἰς τοῦτο δὲ κατέστημεν,³ ὥστε ἐκ τῆς τούτου χειρὸς τεταμιεύμεθα τοὺς νόμους· καὶ οἱ ἀντίδικοι ἐπὶ τοῖς δικαστηρίοις ἐναντίους παρέρχοντο, ἀμφοτέροι παρὰ Νικομάχου φάσκοντες εἰληφέναι. ἐπιβαλλόντων δὲ τῶν ἀρχόντων ἐπιβολὰς καὶ εἰσαγόντων εἰς τὸ δικαστήριον οὐκ ἠθέλησε παραδοῦναι τοὺς νόμους· ἀλλὰ πρότερον ἢ πόλις εἰς τὰς μεγίστας συμφορὰς κατέστη, πρὶν τοῦτον ἀπαλλαγῆναι τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν πεπραγμένων εὐθύνας ὑποσχεῖν. καὶ γάρ τοι, ὦ ἄνδρες⁴ δικασταί, ἐπειδὴ ἐκείνων δίκην οὐ δέδωκεν, ὅποیان καὶ νῦν τὴν ἀρχὴν κατεστήσατο; ὅστις πρῶτον μὲν τέτταρα ἔτη ἀνέγραψεν, ἐξὸν αὐτῷ τριάκοντα ἡμερῶν ἀπαλλαγῆναι. ἔπειτα διωρισμένον ἐξ ὧν ἔδει ἀναγράφειν, αὐτὸν ἀπάντων κύριον ἐποίησεν καὶ τосαῦτα διαχειρίσας μόνος οὗτος τῶν ἀρχάντων εὐθύνας οὐκ ἔδωκεν· ἀλλ' οἱ μὲν⁵ ἄλλοι τῆς αὐτῶν ἀρχῆς κατὰ πρυτανεῖαν λόγον ἀναφέρουσι, σὺ δὲ, ὦ Νικόμαχε, οὐδὲ τετάρτων ἐτῶν ἡξίως εἰργάζεαι, ἀλλὰ μόνω σοὶ τῶν πολιτῶν ἐξεῖναι νομίζεις ἀρχεῖν πολὺν χρόνον καὶ μήτε εὐθύνας διδόναι μήτε τοῖς ψηφίσμασι πείθεσθαι μήτε τῶν νόμων φροντίζειν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐγγράφεις, τὰ δ' ἐξαλείφεις, καὶ εἰς τοῦτο ὕβρεως ἦκεις, ὥστε σαυτοῦ νομίζεις εἶναι τὰ τῆς πόλεως, αὐτὸς δημόσιος ὢν. ὑμᾶς τοῖσιν χρῆ, ὦ ἄνδρες δικασταί,⁶ ἀναμνησθέντας καὶ τῶν προγόνων τῶν Νικομάχου, οἷτινες ἦσαν, καὶ οὗτος ὡς ἀχαρίστως ὑμῖν προσενήνεται παρανομήσας, κολάσαι αὐτόν, καὶ ἐπειδὴ ἐνὸς ἐκάστου δίκην οὐκ εἰλήφατε, νῦν ὑπερ ἀπάντων τὴν τιμωρίαν ποιήσασθαι.

4, 6. ἐποίησεν καὶ τосαῦτα] Sic Laurentianus. ἐποίησατο καὶ ὅσα ceteri codd. et Steph.

ib. διαχειρίσας coni. Cont. et Markl. χειρίσας MSS. et Steph.

6, 5. ἀπάντων τὴν] ἀπάντων γ' ὧν τὴν vulgo. In Laurentiano et Vindob. deest illud γ' ὧν: quare cum Bekk. et Bremio expunxi.

6. ποιήσασθαι coni. Markl. pro vulg. ποιήσασθε.

7 Ἰσως δὲ, ὧ ἄνδρες δικασταί, ἐπειδὴν περὶ αὐτοῦ
 μηδὲν δύνηται ἀπολογεῖσθαι, ἐμὲ διαβάλλειν πειράσεται.
 ἐγὼ δὲ περὶ τῶν ἐμῶν τούτῳ τότε ἀξιῶ πιστεῦν ὑμᾶς,
 ὅπόταν ἀπολογίας ἐμοὶ δοθείσης μὴ δύνωμαι ψευδόμενον
 αὐτὸν ἐξελέγξαι. ἔαν δ' ἄρ' ἐπιχειρῇ λέγειν ἅπερ ἐν τῇ
 βουλῇ, ὥς ἐγὼ τῶν τετρακοσίων ἐγενόμην, ἐνθυμείσθαι
 ὅτι ἐκ τῶν τοιαῦτα λεγόντων πλείον ἢ χίλιοι τῶν τετρα-
 κοσίων γενήσονται· καὶ γὰρ τοὺς ἔτι παῖδας ὄντας ἐν
 ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ καὶ τοὺς ἀποδημοῦντας οἱ διαβάλλειν
 8 βουλόμενοι ταῦτα λοιδοροῦσιν. ἐγὼ δὲ οὕτῳ πολλοῦ
 ἐδέησα τῶν τετρακοσίων γενέσθαι, ὥστε οὐδὲ τῶν τρις-
 χιλίων κατελέγην. δεινὸν δὲ μοι δοκεῖ εἶναι ὅτι, εἰ μὲν
 περὶ ἰδίων συμβολαίων ἀγωνιζόμενος οὕτω φανερώς ἐξή-
 λεγchon αὐτὸν ἀδικῶντα, οὐδ' ἂν αὐτὸς ἠξίωσσε τοιαῦτα
 ἀπολογούμενος ἀποφεύγειν, νυνὶ δὲ περὶ τῶν τῆς πό-184
 λεως κρινόμενος οἴήσεται χρῆναι ἐμοῦ κατηγορῶν ὑμῖν
 9 μὴ δοῦναι δίκην. Ἔτι δὲ [οἶμαι] θανμαστὸν νομίζω
 Νικόμαχον ἑτέροις ἀδικοῦσι μνησικακεῖν ἀξιῶν, ὃν ἐγὼ
 ἐπιβουλεύσαντα τῷ πλήθει ἀποδείξω. καὶ μὲν ἀκούσατε·
 δίκαιον γὰρ, ὧ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῶν τοιούτων ἀν-
 θρώπων τὰς τοιαύτας κατηγορίας ἀποδέχεσθαι, οἵτινες
 τότε συγκαταλύσαντες τὸν δῆμον νυνὶ δημοτικοὶ φασιν
 10 εἶναι. ἐπειδὴ γὰρ ἀπολομένων τῶν νεῶν ἢ μετὰστασις

7, 3. ἐγὼ] Sic C. τότε ceteri codd. et Steph.

ib. τούτῳ om. Steph. et MSS. praeter Vindobonensem.

6. τετρακοσίων] Sic Aldina. τριακοσίων MSS. et Steph.

7. ὅτι ἐκ τῶν τοιαῦτα λεγ.] Sic C. ὅτι ἐκ om. ceteri codd. et Steph.

ib. πλείον ἢ χίλιοι τῶν τετρακοσίων γενῆς.] Sic idem cod. C. illud si exceperis, quod τριακοσίων pro τετρακ. habet. ἐκ τῶν τριακοσίων πλείον ἢ χίλιοι γενῆς. ceteri libri MSS. et Steph., qui καὶ ante vv. ἐκ τῶν τριακοσ. addendum censet.

8, 2. τετρακοσίων] τριακοσίων Steph.

9, 1. οἶμαι uncis inclusi: cf. Commentat. crit. p. 32 et 33.

2. ἀδικοῦσι] Haec est emendatio Reiskii. Libri MSS. praebent vel ἀδίκως (quod Steph. habet) vel ἀδίκους vel (ut Bekk. refert) ἀδίκους.

ἐπράττετο, Κλεοφῶν τὴν βουλὴν ἐλοιδορεῖ, φάσκων συνε-
στάναι καὶ οὐ τὰ βέλτιστα βουλευεῖν τῇ πόλει. Σάτυ-
ρος δὲ Κηφισιεὺς βουλευὼν ἔπεισε τὴν βουλὴν δῆσαντας
αὐτὸν παραδοῦναι δικαστηρίῳ. οἱ δὲ βουλόμενοι αὐτὸν¹¹
ἀπολέσαι δεδιότες μὴ οὐκ ἀποκτείνωσιν ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ πελθουσι Νικομαχίδην νόμον ἀποδείξαι ὥς χρὴ καὶ
τὴν βουλὴν συνδικάζειν. καὶ ὁ πάντων οὗτος πονηρότα-
τος οὕτω φανερώς συνεστασίασεν, ὥστε τῇ ἡμέρᾳ, ἣ ἡ
πρίσις ἐγένετο, ἀποδείξαι τὸν νόμον. Κλεοφῶντος τοι¹²
ων, ὃ ἄνδρες δικασταί, ἕτερα μὲν ἂν τις ἔχοι κατηγο-
ρῆσαι· τοῦτο δὲ παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, ὅτι οἱ κατα-
λύοντες τὸν δῆμον ἐκείνων ἐβούλοντο μάλιστα τῶν πολι-
τῶν ἐκποδῶν γενέσθαι, καὶ ὅτι Σάτυρος καὶ [Κλεοφῶν]
οἱ τῶν τριάκοντα γενόμενοι οὐχ ὑπὲρ ὧν ὀργιζόμε-
νοι Κλεοφῶντος κατηγοροῦν, ἀλλ' ἵνα ἐκείνων ἀποκτεί-
ναντες αὐτοὶ ὧμᾶς κακῶς ποιῶσι. καὶ ταῦτα διεπράξαντο¹³
διὰ τὸν νόμον, ὃν Νικόμαχος ἀπέδειξεν. εἰκὸς τοίνυν,
ὃ ἄνδρες δικασταί, ἐνθυμείσθαι καὶ ὁπόσοι ὧμῶν ἐνό-
μιζον Κλεοφῶντα κακὸν πολίτην εἶναι, ὅτι καὶ τῶν ἐν
τῇ ὀλιγαρχίᾳ ἀποθανόντων ἴσως τις ἦν πονηρὸς, ἀλλ'
ὅμως καὶ διὰ τοὺς τοιοῦτους ὀργίξεσθε τοῖς τριάκοντά,
ὅτι οὐ τῶν ἀδικημάτων ἕνεκα, ἀλλὰ κατὰ στάσιν αὐ-
τοὺς ἀπέκτειναν. ἂν οὖν πρὸς ταῦτα ἀπολογῇται, το-¹⁴
σοῦτον μέμνησθε, ὅτι ἐν τοιούτῳ καιρῷ τὸν νόμον ἀπέ-
δειξεν, ἐν ᾧ ἡ πολιτεία μεθίστατο, καὶ τούτοις χαρίζο-
μενος, ὃ τὸν δῆμον κατέλυσαν, καὶ ταύτην τὴν βουλὴν
συνδικάζειν ἐποίησεν, ἐν ᾧ Σάτυρος μὲν καὶ Χρέμων
μέριστον ἐδύναντο, Στρομβιχίδης δὲ καὶ Καλλιάδης καὶ

10, 3. καὶ οὐ] Particulam negativam οὐ, quam MSS. et Steph. non habent, ex coni. Contii et Reiskii addidi.

4. Κηφισιεὺς] Libri MSS. partim Κηφισιεύς partim Κηφισεύς exhibent.

11, 3. Νικομαχίδην] Cf. Commentat. crit. p. 33. et 34.

12, 5. Κλεοφῶν] Cum Bekkero et Bremio uncis hoc nomen inclusi.

13, 6. ὀργίξεσθε, ut Steph. coni. pro vulg. ὀργίξεσθαι, Bekkeri codd. C. X. confirmarunt.

ἔτεροι πολλοὶ καὶ καλοὶ ἀγαθοὶ τῶν πολιτῶν ἀπώλ-
 15 λυντο. Καὶ περὶ τούτων οὐδένα ἂν ἐποιησάμην λόγον,
 εἰ μὴ ἡσθανόμην αὐτὸν ὥς δημοτικὸν ὄντα πειράσσεσθαι
 παρὰ τὸ δίκαιον σώζεσθαι, καὶ τῆς εὐνοίας τῆς εἰς τὸ
 πλῆθος τεκμηρίῳ χρησόμενον ὅτι ἐφυγεν. ἐγὼ δὲ καὶ
 ἑτέρους ἂν ἔχοιμι ἐπιδεῖξαι τῶν συγκαταλυσάντων τὸν
 δῆμον τοὺς μὲν ἀποθανόντας, τοὺς δὲ φερόντας τε καὶ
 16 οὐ μετασχόντας τῆς πολιτείας· ὥστε οὐδὲν εἰκὸς αὐτῷ
 τοῦτο ὑπόλογον γενέσθαι. τοῦ μὲν γὰρ ὑμᾶς φυγεῖν
 μέρος τι καὶ οὗτος συνεβάλετο· τοῦ δὲ τοῦτον κατελ-
 θεῖν τὸ πλῆθος τὸ ὑμέτερον αἷτιον ἐγένετο. ἔτι δὲ καὶ
 δεινὸν, εἰ ὧν μὲν ἄκων ἔπαθε χάριν αὐτῷ εἴσεσθε, ὧν
 δ' ἑκὼν ἐξήμαρτε μηδεμίαν τιμωρίαν ποιήσεσθε.

17 Πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν λέγειν ὥς ἀσεβῶ καταλύων
 τὰς θυσίας. ἐγὼ δ' εἰ μὲν νόμους ἐτίθην περὶ τῆς ἀνα-
 γραφῆς, ἡγούμην ἂν ἐξεῖναι Νικομάχῳ τοιαῦτα εἰπεῖν
 περὶ ἐμοῦ· νῦν δὲ τοῖς κοινοῖς καὶ κειμένοις ἀξίῳ τοῦ-
 τον πεῖθεσθαι. θαυμάζω δὲ, εἰ μὴ ἐνθυμίζεται, ὅταν ἐμὰ
 φάσκη ἀσεβεῖν λέγοντα ὥς χρηθύειν τὰς θυσίας τὰς ἐκ
 τῶν κύρβων καὶ τῶν στηλῶν κατὰ τὰς συγγραφὰς, ὅτι
 καὶ τῆς πόλεως κατηγορεῖ· ταῦτα γὰρ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε.
 ἔπειτα εἰ ταῦτα νομίζεις δεινὰ, ἡ πον σφόδρα ἐκείνους
 18 ἡγῶν ἀδικεῖν, οἳ τὰ ἐκ τῶν κύρβων μόνον ἔθουον. καί-
 τοι, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ εὐσεβείας οὐ παρὰ Νικο-
 μάχου δεῖ μανθάνειν, ἀλλ' ἐκ τῶν γεγενημένων σκοπεῖν.
 οἳ τοίνυν πρόγονοι τὰ ἐκ τῶν κύρβων θύοντες μεγλ-
 στην καὶ εὐδαιμονεστάτην τῶν Ἑλληνίδων τὴν πόλιν
 παρέδωκαν· ὥστε ἄξιον ἡμῖν τὰς αὐτὰς ἐκείνοις θυσίας
 ποιεῖσθαι καὶ εἰ μηδὲν δεῖ ἄλλο, τῆς τύχης ἕνεκα τῆς

15, 5. *συγκαταλυσάντων*, ut Markl. et Tayl. coniecerant pro vulg. *συγκαλεσάντων*, nonnullis confirmatum est codicibus.

16, 2. *ὑπόλογον*] *ὅπερ λόγον* Steph., sed in marg. „II. ὑπόλογον.“

17, 7. *στηλῶν* coni. Taylor. *ὀπλων* C. *εὐπλων* ceteri codd. et Steph.

10. *ἀδικεῖν*] Bekk. mavult *ἀσεβεῖν*.

18, 3. *δεῖ μανθάνειν*] *μανθάνειν* χρῆ Bekk. e C.

185 ἐξ ἐκείνων τῶν ἱερῶν γεγενημένης. πῶς δ' ἂν τις εὐ-19
 σβεστέρατος γένοιτο ἑμοῦ; ὅστις ἀξιώσῃ πρῶτον μὲν κατὰ τὰ
 πάτρια θύειν, ἔπειτα ἂ μᾶλλον συμφέρει τῇ πόλει, ἔτι
 δὲ ἂ ὁ δῆμος ἐψηφίσατο καὶ δυνησόμεθα δαπανᾶν ἐκ
 τῶν προσιόντων χρημάτων. σὺ δὲ, ὦ Νικόμαχε, τούτων
 τάναντία πεποίηκας· ἀναγράφας γὰρ πλείω τῶν προς-
 ταχθέντων αἷτιος γεγενῆσθαι τὰ προσιόντα χρήματα εἰς
 ταῦτα μὲν ἀναλλοκισθῆναι, ἐν δὲ ταῖς πατρίοις θυσίαις
 ἐπιλείπειν. αὐτίκα πέρυσιν ἱερὰ ἄθρυτα τριῶν ταλάντων20
 γεγέννηται τῶν ἐν ταῖς κύρβεσι γεγραμμένων, καὶ οὐχ
 οἷόν τε εἰπεῖν ὥς οὐχ ἱκανὰ ἦν ἂ προσῆλθε τῇ πόλει.
 εἰ γὰρ οὗτος μὴ πλείω ἀνέγραψεν ἕξ ταλάντοις, εἰς τε
 τὰς θυσίας τὰς πατέρας ἂν ἐξήρκεσε καὶ τρία τάλαντα
 ἂν περιεγένετο τῇ πόλει. περὶ δὲ τῶν εἰρημένων καὶ
 μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐνθυμείσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι, ὅταν21
 μὲν κατὰ τὰς συγγραφὰς ποιῶμεν, ἅπαντα τὰ πάτρια
 θύεται· ἐπειδὴν δὲ κατὰ τὰς στήλας, ἃς οὗτος ἀνέγραψε,
 πολλὰ τῶν ἱερῶν καταλύεται. καὶ τούτοις ὁ ἱερόσυλος
 περιτρέχει, λέγων ὥς εὐσέβειαν, ἀλλ' οὐκ εὐτέλειαν ἀνέ-
 γραψε· εἰ δὲ μὴ ταῦτα ὑμῖν ἀρέσκει, ἐξαλείφειν κελεύει,
 καὶ ἐκ τούτων οἴεται πείθειν ὥς οὐδὲν ἀδικεῖ· ὅς ἐν
 δυοῖν μὲν ἑτοῖν πλείω ἤδη τοῦ δέουτος δώδεκα ταλάν-
 τοις ἀνάλωσε, παρ' ἑκαστον δὲ τὸν ἐνιαυτὸν ἐπεχείρησεν
 ἕξ ταλάντοις τὴν πόλιν ζημιῶσαι, καὶ ταῦτα ὁρῶν αὐ-22

19, 5. προσιόντων et v. 7. προσιόντα de coni. Reiskii dedi pro
 vulg. προσόντων et προσόντα.

9. ἐπιλείπειν] ἐπιλείπειν Steph.

20, 3. ἦν ἂ coni. Markl. εἶναι libri MSS. et Steph.

4. εἰς τε] Dedi cum Bekkero τε, sive est huius viri docti con-
 jectura sive lectio codicum, quos contulit. γε Steph. et
 Brem. et codices ante Bekkerum collati.

21, 4. καὶ τούτοις] καὶ ταύταις proposui in Commentat. crit.
 p. 36.

6. εἰ δὲ] Sic e G. dederunt Bekk. et Brem. καὶ εἰ cum ce-
 teris MSS. Steph.

τὴν ἀποροῦσαν χρημάτων καὶ Λακεδαιμονίους μὲν ἀπει-
 λούντας, ὅταν μὴ ἀποπέμψωμεν αὐτοῖς τὰ χρήματα,
 Βοιωτοὺς δὲ σῦλα ποιούμενους, ὅτι οὐ δυνάμεθα δύο
 τάλαντα ἀποδοῦναι, τοὺς δὲ νεωσκόλους καὶ τὰ τεῖχη
 περικαταρρέοντα, εἰδὼς δὲ ὅτι ἡ βουλὴ ἡ βουλευούσα,
 ὅταν μὲν ἔχῃ ἱκανὰ χρήματα εἰς διοίκησιν, οὐδὲν ἑξα-
 μαρτάνει, ὅταν δὲ εἰς ἀπορίαν καταστῇ, ἀναγκάζεται
 εἰσαγγελίας δέχεσθαι καὶ δημεύειν τὰ τῶν πολιτῶν καὶ
 23 τῶν ρητόρων τοῖς πονηρότατα λέγουσι πεῖθεσθαι. χοῦ
 τοῖνον, ὃ ἄνδρες δικασταί, μὴ τοῖς βουλευούσιν ἐκά-
 στοτε ὀργίζεσθαι, ἀλλὰ τοῖς εἰς τοιαύτας ἀπορίας καθι-
 στάσι τὴν πόλιν. προσέχουσι τὸν νοῦν οἱ βουλόμενοι τὰ
 κοινὰ κλέπτειν, ὅπως Νικόμαχος ἀγωνιεῖται· οἷς ὑμεῖς,
 εἰ μὴ τοῦτον τιμωρήσῃτε, πολλὴν ἄθειαν ποιήσετε·
 εἰ δὲ καταψηφισάμενοι τῶν ἐσχάτων αὐτῷ τιμῆσθε,
 τῇ αὐτῇ ψήφῳ τοὺς τε ἄλλους βελτίους ποιήσετε καὶ
 24 παρὰ τούτου δίκην εἰληφότες ἔσεσθε. ἐπίστασθε δὲ, ὃ
 ἄνδρες δικασταί, ὅτι παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἔσται μὴ
 τολμᾶν εἰς ὑμᾶς ἑξαμαρτάνειν, οὐχ ὅταν τοὺς ἀδυνά-
 τους εἰπεῖν κολάζητε, ἀλλ' ὅταν παρὰ τῶν δυναμένων
 λέγειν δίκην λαμβάνητε. τίς οὖν τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπιτη-
 δεώτερος Νικομάχου δοῦναι δίκην; τίς ἐλάττω τὴν πό-
 25 λιν ἀγαθὰ πεποίηκεν ἢ πλείω ἢ δίκην; ὅς καὶ τῶν
 ὀσίων καὶ τῶν ἱερῶν ἀναγραφεὺς γενόμενος εἰς ἀμφοτέρω
 ταῦτα ἡμάρτηκεν. ἀναμνήσθητε δὲ ὅτι πολλοὺς ἤδη τῶν
 πολιτῶν ἐπὶ κλοπῇ χρημάτων ἀπεκτείνωατε. καίτοι ἐκείνοι
 μὲν τοσοῦτον μόνον ὑμᾶς ἐβλάψαν, ὅσον ἐν τῷ παρόντι,

22, 4. σῦλα] σὺλα Steph.

6. περικαταρρέοντα] περικαταρρέοντας Steph.

ib. ἡ βουλὴ] Bekk. articulum ἡ omisit.

23, 3. καθιστάσι] Sic cum Reiskio correxi librorum MSS. et Steph.
 lectionem καθιστῶσι.

4. προσέχουσι] „II. οἷς προσέχουσι.“ Steph. in marg.

7. αὐτῷ coni. Reisk. pro vulg. αὐτόν.

ib. τιμῆσθε] τιμωρήσθε Steph.

25, 5. τοσοῦτον] τοσοῦτο Steph.

οὗτοι δ' ἐπὶ τῇ τῶν νόμων ἀναγραφῇ καὶ τῶν ἱερῶν
δῶρα λαμβάνοντες εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον τὴν πόλιν
ζημιούσι.

Διὰ τί δ' ἂν τις ἀποψηφίσαιτο τούτου; πότερον ὥς 26
ἄνδρὸς ἀγαθοῦ πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ πολλαῖς μάχαις
καὶ ναυμαχίαις παραγεγεννημένου; ἀλλ' ὅτε ὑμεῖς ἐκιν-
δυνεύετε ἐκπλέοντες; οὗτος αὐτοῦ μένων τοὺς Σόλωνος
νόμους ἐλυμαίνετο. ἀλλ' ὅτι χρήματα δεδαπάνηκε καὶ
πολλὰς εἰσφορὰς εἰσενήνοχεν; ἀλλ' οὐχ ὅπως ὑμῖν τῶν
αὐτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ τῶν ὑμετέρων πολλὰ ὑφίρηται.
ἀλλὰ διὰ τοὺς προγόνους; ἤδη γάρ τινες καὶ διὰ τοῦτο 27
συγγνώμης ἔτυχον παρ' ὑμῶν. ἀλλὰ τούτῳ γε προσήκει
διὰ μὲν αὐτὸν τεθνάναι, διὰ δὲ τοὺς προγόνους περᾶ-
σθαι. ἀλλ' ὥς, ἐὰν νῦν αὐτοῦ φείσῃθε, αὐτίς ἀπο-
186 δώσει τὰς χάριτας; ὅς οὐδ' ὢν πρότερον μετέλαβε
παρ' ὑμῶν ἀγαθῶν μέμνηται. καίτοι ἀντὶ μὲν δού-
λου πολίτης γεγέννηται, ἀντὶ δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντὶ
δὲ ὑπογραμματίας νομοθέτης. ἃ καὶ ὑμῶν ἔχει ἂν τις 28
κατηγορήσῃ, ὅτι οἱ μὲν πρόγονοι νομοθέτας ἡρῶντο
Σόλωνα καὶ Θεμιστοκλέα καὶ Περικλέα, ἡγούμενοι τοι-
ούτους ἔσεσθαι τοὺς νόμους, οἷοίπερ ἂν ᾧδιν οἱ τιθέν-
τες· ὑμεῖς δὲ Τισαμενὸν τὸν Μηχανίωνος καὶ Νικόμα-
χον καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους ὑπογραμματίας· καὶ τὰς μὲν
ἀρχὰς ὑπὸ τῶν τοιούτων ἡγείσθε διαφθείρεσθαι, αὐ-
τοὺς δὲ τούτοις πιστεύετε. ὃ δὲ πάντων δεινότατον, [ὅτι] 29

25, 6. οὗτοι δ' ἐπὶ] οὗτοι τ' ἐπὶ Steph., sed in marg. „Π. οὗ-
τοι δ' ἐπὶ“, quam coniecturam codd. satis firmarunt.

26, 5. χρήματα] Hanc Marklandi coniecturam confirmavit Lau-
rentianus. χρήμασι ceteri libri et Steph.

7. ἀλλὰ τῶν ὑμετ.] ἀλλὰ καὶ τῶν ὑμετ. Steph. et Brem. Ego
cum Bekkero καὶ, quod in C. et X. deest, expunxi.

28, 5. Νικόμαχον] τὸν Νικόμαχον Steph.

7. αὐτούς] Ita Markl. conl. pro αὐτοῖς, quod MSS. et Steph.
habent.

29, 1. ὅτι, quod vulgo omittitur, a Bekkero autem et Bremio e
C. additum est, uncis circumdedi. Cf. Commentat. crit.
p. 37.

ὑπογραμματοῦσαι μὲν οὐκ ἔξεστι δις τὸν αὐτὸν τῇ ἀρχῇ τῇ αὐτῇ, περὶ δὲ τῶν μεγίστων τοὺς αὐτοὺς ἔατε πολὺν χρόνον κυρίους εἶναι. καὶ τὸ τελευταῖον Νικόμαχον ἐλεσθε ἀναγράφειν τὰ πάτρια, ᾧ κατὰ πατέρα τῆς πόλεως οὐ προσήκει· καὶ ὃν ἔδει ὑπὲρ τοῦ δήμου κολῆσθαι, οὗτος τὸν δῆμον συγκαταλύσας φαίνεται. νῦν τοίνυν ὑμῖν μεταμελησάτω τῶν πεπραγμένων, καὶ μὴ ὑπὸ τούτων ἀεὶ κακῶς πάσχοντες ἀνέχεσθε, μηδὲ ἰδίᾳ μὲν ὀνειδίζετε τοῖς ἀδικοῦσιν, ἐπειδὴν δ' ἐξῇ δίκην παρ' αὐτῶν λαμβάνειν, ἀποψηφίζεσθε.

- 31 Καὶ περὶ μὲν τούτων ἱκανά μοι τὰ εἰρημένα· περὶ δὲ τῶν ἐξαιτησομένων βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν βούλομαι. παρσευασμένοι τινὲς εἰσι καὶ τῶν φίλων καὶ τῶν τὰ τῆς πόλεως πραττόντων δεῖσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ· ὧν ἐγὼ ἡγοῦμαι ἐνίοις προσήκειν ὑπὲρ τῶν ἑαυτοῖς πεπραγμένων ἀπολογεῖσθαι πολὺ μᾶλλον ἢ τοὺς ἀδικούντας σῶζειν προσβλαπείσθαι. δεινὸν δέ μοι δοκεῖ εἶναι, ᾧ ἄνδρες δικασταὶ εἰ τούτου μὲν ἐνός ὄντος καὶ οὐδὲν ὑπὸ τῆς πόλεως ἡδικοῦμένου οὐκ ἐπεχείρησαν δεῖσθαι ὥς χρὴ παύσασθαι εἰς ὑμᾶς ἐξαμαρτάνοντα, ὑμᾶς δὲ τοσούτους ὄντας καὶ ἡδικομένους ὑπὸ τούτου ζητοῦσιν ὥς οὐ χρὴ δίκην παρ' αὐτοῦ λαμβάνειν. χρὴ τοίνυν, ὥσπερ ἂν τούτους ὀράτε προθύμως σῶζοντας τοὺς φίλους, οὕτω καὶ ὑμᾶς τοὺς ἐχθρούς τιμωρεῖσθαι· εὖ εἰδότες ὅτι τούτοις πρώτους ἄνδρες ἀμείνους δόξετε εἶναι, ἐπὶ τῶν παρὰ τῶν ἀδικούντων δίκην λαμβάνητε. ἐνθυμείσθε δὲ ὅτι οὔτε Νικόμαχος οὔτε τῶν αἰτησομένων οὐδεὶς τοσαῦτα ἀγαθὰ πει-

30, 3. ὑπὸ τούτων] Sic Bekk. e C. ὑπὸ τῶν ceteri libri MSS. Steph. et Brem.

31, 2. ἐξαιτησομένων] ἐξαιτησαμένων Steph.

32, 5. ζητοῦσιν] Sic Bekk. et Brem. e C. ζητήσουσιν ceteri codd. et Steph., qui margini adscripsit „Ἰ. πείσαι ζητήσουσιν.“ In Commentat. crit. mihi αἰτήσουσιν scribendum videri dixi: quam eandem emendationem iam a Contio, cuius adnotationes illo tempore plane ignorabam, prolatam esse laetabundus nunc video.

ποίηκε τὴν πόλιν, ὅσα οὗτος ἡδίκηκεν· ὥστε πολὺ μᾶλλον ὑμῖν προσήκει τιμωρεῖσθαι ἢ τούτοις βοηθεῖν. εὖ³⁴ δ' εἰδέναι χρὴ τοὺς αὐτοὺς τούτους, ὅτι πολλὰ δεηθέντες τῶν κατηγορῶν ἡμᾶς μὲν οὐδαμῶς ἔπεισαν, τὴν δὲ ὑμετέραν ψῆφον καταπειράσοντες εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἐλπίζουσιν ὑμᾶς ἐξαπατήσαντες ἄδειαν εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον λήψεσθαι τοῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. ἡμεῖς μὲν τοίνυν οὐκ ἡθελήσαμεν ὑπὸ τούτων³⁵ ἀξιούμενοι πεισθῆναι, τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο παρακαλοῦμεν, μὴ πρὸ τῆς κρίσεως μισοπονηρεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ κρίσει τιμωρεῖσθαι τοὺς τὴν ὑμετέραν νομοθεσίαν ἀφανίζοντας· οὕτω γὰρ ἐννόμως διοικηθήσεται τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν ἅπαντα.

35, 1. τοίνυν] οὖν Bekk. e G.

4. ὑμετέραν Coisl. ἡμετέραν ceteri codd. et Steph.

ib. νομοθεσίαν, quod coni. Markl. et Taylor., videtur Bekk. in Laurentiano reperisse. νομθεσίαν reliqui libri manu scripti et Steph.

6. ἅπαντα] πάντα Steph.

XXXI.

Λ Τ Σ Ι Ο Υ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ.

1 Ὡμην μὲν, ὦ βουλὴ, οὐκ ἂν ποτ' εἰς τοῦτο τόλμης
 Φίλωνα ἀφικέσθαι, ὥστε ἐθελῆσαι ὡς ὑμᾶς ἐλθεῖν δο-
 κимασθησόμενον· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἓν τι μόνον, ἀλλὰ πολλὰ
 τολμηρός ἐστιν, ἐγὼ δὲ ὁμόσας εἰσῆλθον εἰς τὸ δικαστή-
 ριον τὰ βέλτιστα συμβουλεύειν τῇ πόλει, ἔνεστι δὲ ἐν
 2 τῷ ὄρκῳ ἀποφαίνειν, εἴ τις τινα οἶδε τῶν λαχόντων
 ἀνεπιτήδειον ὄντα βουλεύειν, ἐγὼ τὴν κατὰ τουτουῦ Φί-
 λωνος ποιήσομαι κατηγορίαν, οὐ μέντοιγε ἴδιαν ἐχθραν¹⁸⁷
 οὐδεμίαν μεταπορευόμενος, οὐδὲ τῷ δύνασθαι καὶ εἰσ-
 θέναι λέγειν ἐν ὑμῖν ἐπαρθεῖς, ἀλλὰ τῷ πλήθει τῶν
 ἀμαρτημάτων αὐτοῦ πιστεύων καὶ τοῖς ὄρκοις οἷς
 3 ὥμοσα ἐμμένειν ἀξιῶν. γινώσcesθε μὲν οὖν ὅτι οὐκ ἀπὸ
 ἰσῆς παρασκευῆς ἐγὼ τε τοῦτον ἐλέγξω οἷός ἐστι, καὶ
 οὗτος ἐπεχείρησε πονηρός εἶναι· ὅμως, εἴ τι ἐγὼ ἐλλεί-
 ποιμι τῷ λόγῳ τῆς κατηγορίας, οὐκ ἂν δίκαιος εἴη οὗ-
 4 τος διὰ τοῦτο ὠφελῆθῃναι, ἀλλὰ μᾶλλον, εἴ τι ἱκανῶς
 διδάξαιμι, ἐκ τούτων ἀποδοκιμασθῆναι. ἐνδεῶς μὲν γὰρ
 διὰ τὴν ἀπειρίαν πάντων τῶν τούτῳ πεπραγμένων, ἱκα-

1, 4. δικαστήριον] βουλευτήριον de suo dedit Bekk.

5. συμβουλεύειν] συμβουλεύσειν Steph. et Brem.

3, 2. ἐγὼ τε conl. Markl. ἔγωγε MSS. et Steph.

4. δίκαιος] δικαίως Steph. sed in marg. „II. δίκαιος εἴη.“

5. εἴ τι, ut conl. Markl. et Taylor., Bekk., quem secutus est Brem., nulla allata varietate dedit pro vulg. ὅτι.

νῶς δὲ διὰ τὴν περὶ αὐτὸν κακίαν εἰρηκῶς ἂν εἴην.
 ἀξιῶ δὲ καὶ ὑμῶν οὔτινες δυνατώτεροι ἐμοῦ εἶσι, λόγῳ
 ἀποφῆναι μείζω ὄντα αὐτοῦ τὰ ἁμαρτήματα, καὶ ἐξ ὧν
 ἂν ἐγὼ ὑπολίπωμαι, πάλιν αὐτοὺς περὶ ὧν ἴσασι κατη-
 γορήσαι Φίλωνος· οὐ γὰρ ἐκ τῶν ὑπ' ἐμοῦ λεγομένων
 δεῖ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ ὁποῖός ἐστι σκέψασθαι. ἐγὼ γάρ
 οὐκ ἄλλους τινὰς φημι δίκαιον εἶναι βουλεύειν περὶ
 ἡμῶν ἢ τοὺς πρὸς τῷ εἶναι πολλίτας καὶ ἐπιθυμοῦντας
 τούτου. τούτοις μὲν γὰρ μεγάλα τὰ διαφέροντά ἐστιν
 εὖ τε πράττειν τὴν πόλιν τήνδε καὶ ἀνεπιτηδείως διὰ
 τὸ ἀναγκαῖον σφίσιν αὐτοῖς ἡγεῖσθαι εἶναι μετέχειν τὸ
 μέρος τῶν δεινῶν, ὥσπερ καὶ τῶν ἀγαθῶν μετέχουσιν·
 ὅσοι δὲ φύσει μὲν πολῖται εἰσι, γνώμῃ δὲ χρωνται, ὥς
 πᾶσα γῆ πατρὶς αὐτοῖς ἐστὶν ἐν ἣ ἂν τὰ ἐπιτήδεια ἔχω-
 σιν, οὗτοι δὴλοὶ εἰσιν ὅτι ἂν παρέντες τὸ τῆς πόλεως
 κοινὸν ἀγαθὸν ἐπὶ τὸ ἑαυτῶν ἴδιον κέρδος ἔλθοιεν, διὰ
 τὸ μὴ τὴν πόλιν, ἀλλὰ τὴν οὐσίαν πατρίδα ἑαυτοῖς
 ἡγεῖσθαι. ἐγὼ τολῶν ἀποφανῶ Φίλωνα τουτοῦ περὶ
 πλείονος ποιησάμενον τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν ἢ τὸν κοι-
 νὸν τῆς πόλεως κίνδυνον, καὶ ἡγησάμενον κρεῖττον εἶ-
 ναι αὐτὸν ἀκινδύνως τὸν βίον διάγειν ἢ τὴν πόλιν σώ-
 ζειν ὁμοίως τοῖς ἄλλοις πολίταις κινδυνεύοντα. οὗτος
 γὰρ, ὃ βουλῇ, ὅτε ἡ συμφορὰ τῇ πόλει ἦν (ἣς ἐγὼ,
 καθ' ὅσον ἀναγκάζομαι, κατὰ τοσοῦτον μέμνημαι) ἐκκα-
 κηρυγμένος ἐκ τοῦ ἄστεος ὑπὸ τῶν τριάκοντα μετὰ τοῦ
 ἄλλου πληθους τῶν πολιτῶν τέως μὲν ᾤκει ἐν ἀργῷ·
 ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀπὸ Φυλῆς κατήλθον εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ
 οὐ μόνον οἱ ἐκ τῶν ἀργῶν, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τῆς ὑπερο-
 ρίας, οἱ μὲν εἰς τὸ ἄστυ, οἱ δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ συνελέ-

6, 1. ὅσοι δὲ] καὶ γὰρ οἱ Steph. et MSS. praeter C. (De senten-
 tia cf. Mureti Varr. Lectt. II, 8.)

2. αὐτοῖς ἐστὶν] ἐστὶν αὐτοῖς Bekk. e C.

5. ἑαυτοῖς] αὐτοῖς Steph.

8, 3. τοσοῦτον e C. dedi cum Bekk. et Bremio. τοῦτο ceteri
 libri et Steph.

5. ἀργῷ] ἀγορᾷ Steph.

γοντο, καὶ καθ' ὅσον ἕκαστος οἷός τ' ἦν, κατὰ τοσοῦτον ἐβοήθει τῇ πατρίδι, τὰναντία ἅπασιν τοῖς ἄλλοις πολλταῖς ἐποίησε. συσχευασάμενος γὰρ τὰ ἑαυτοῦ ἐνθάδε εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐξήκησε καὶ ἐν Ὠρωπῷ μετόικιον κατατιθεῖς ἐπὶ προστάτου ᾧκει, βουλευθεὶς παρ' ἐκείνοις μετοικεῖν μᾶλλον ἢ μεθ' ἡμῶν πολλῆς εἶναι οὐ τοίνυν οὐδ', ὥσπερ ἐνιοὶ τινες τῶν πολιτῶν μετεβόλουντο, ἐπειδὴ ἐώρων τοὺς ἀπὸ Φυλῆς ἐν οἷς ἑκρατιον εὐτυχοῦντας, οὐδὲ τούτων τι τῶν εὐτυχημάτων ἤξιασε μετασχεῖν, ἐπὶ κατειργασμένοις μᾶλλον ἔλθειν βουλόμενος ἢ συγκατελθεῖν κατειργασάμενός τι τῶν τῇ κοινῇ πολιτείᾳ συμφερόντων. οὐδ' ἦλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ, οὐδ' 10 ἔστιν ὅπου ἑαυτὸν ὑμῖν τάξει παρέσχε. καίτοι ὅστις εὐτυχοῦντας ὁρῶν ὑμᾶς ἐτόλμα προδιδόναι, τί ποτε ὡς μὴ βουλόμεθ' αὖτε πράττοντας ἐποίησεν αὖ; ὅσοι μὲν τοίνυν διὰ συμφορὰς ἰδίας οὐ μετέσχον τῶν τότε γενομένων τῇ πόλει κινδύνων, συγγνώμης τινὸς ἄξιοι εἶσι τυχεῖν, (οὐδενὶ γὰρ οὐδὲν ἐκούσιον δυστύχημα γίνεσθαι) 11 ὅσοι δὲ τοῦτο γνώμῃ ἔπραξαν, οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιοι εἰσιν· οὐ γὰρ διὰ δυστυχίαν, ἀλλὰ δι' ἐπιβολὴν ἐποίησαν αὐτό. καθέστηκε δέ τι ἔθος δίκαιον πᾶσιν ἀνθρώποις τῶν αὐτῶν ἀδικημάτων μάλιστα ὀργίζεσθαι τοῖς μάλιστα θυνάμενοις μὴ ἀδικεῖν, τοῖς δὲ πένησι ἢ ἀδυνάτοις τῷ σώματι συγγνώμην ἔχειν διὰ τὸ ἡγείσθαι 12 ἄκοντας αὐτοὺς ἁμαρτάνειν. οὗτος τοίνυν οὐδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιός ἐστι τυχεῖν· οὐτὲ γὰρ τῷ σώματι ἀδύνα-

10. τὰναντία] τὰ ἐναντία Steph.

9, 1. ἐνθάδε] ἐνθένδε mavult Bekk.

8. ἐπὶ κατειργασμένοις, quod de coniectura dederat Reisk. in C, ut videtur, reperit Bekk. ἐπὶ κατειργασμένων Steph. cum reliquis codd.

11. παρέσχε] παρασχέιν Steph.

10, 1. καίτοι, quod Bekk. de suo dedit, iam ante eum Auger. coniecit ac dedit. καὶ γὰρ MSS. et Steph. — Bremius Bekkerum est secutus.

11, 5. μὴ ἀδικεῖν] μὴ, quod Coisl. Paris. 2944. X. et Aldina praebeant, om. Steph.

τος ἦν ταλαιπωρεῖν, ὥς καὶ ὑμεῖς δοῦτε, οὕτε τῇ
 188 οὐσίᾳ ἄπορος λειτουργεῖν, ὥς ἐγὼ ἀποδείξω. ὅστις
 οὖν, ὅσον δυνατός ἦν ὠφελεῖν, τοσοῦτον κακὸς ἦν,
 πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπὸ πάντων ὑμῶν μισοῖτο; ἀλλὰ¹³
 μὴν οὐδ' ἀπεχθίσασθε γὰρ τῶν πολιτῶν οὐδενὶ τοῦτον
 ἀποδοκιμάσαντες· οὐτ' εἰ τοὺς ἐτέρους, ἀλλ' ἀμφοτέ-
 ρους φανερός ἐστι προδούς· ὥστε μήτε τοῖς ἐν τῷ ἄστει
 γενομένοις φίλον προσήκειν εἶναι τοῦτον (οὐ γὰρ ἤξιω-
 σεν ὥς αὐτοὺς ἐλθεῖν κινδυνεύοντας) μήτε τοῖς τὸν
 Πειραιᾶ καταλαβοῦσιν· οὐδὲ γὰρ τοῖς ἡθελήσας συγ-
 κατελεθεῖν, καὶ ταῦτα, ὥς φησι, καὶ ἄστος γενόμενος.
 εἰ μέντοι τι μέρος περιέσσι τῶν πολιτῶν ὃ τι τῶν αὐ-¹⁴
 τῶν μετέσχευε τούτῳ πραγμάτων, μετ' ἐκείνων, ἐάν ποτε
 (ὃ μὴ γένοιτο) λάβωσι τὴν πόλιν, βουλεύειν ἀξιούτω.
 Ὡς οὖν ᾤκει τε ἐν Ὁρωπῷ ἐπὶ προστάτου καὶ ἐκτεκτο
 ἱκανὴν οὐσίαν καὶ οὐτ' ἐν τῷ Πειραιεῖ οὐτ' ἐν τῷ ἄστει
 ἔθετο τὰ ὅπλα, ἵνα εἰδῇτε ὅτι ταῦτα πρῶτον ἀληθῆ
 λέγω, ἀκούσατε τῶν μαρτύρων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπολείπεται τοίνυν αὐτῷ λέγειν ὥς τῷ μὲν σώματι¹⁵
 δι' ἀσθενείαν τινα γενομένην ἀδύνατος κατέστη βοηθεῖ-
 σαι εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀπὸ δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἐπαγγει-
 λάμενος αὐτὸς ἢ χρήματ' εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ πλῆθος τὸ
 ὑμέτερον ἢ ὀπλίσαι τινας τῶν ἑαυτοῦ δημοτῶν, ὥσπερ

12, 3. ἦν ταλαιπωρεῖν coni. Tayl. pro ἡ ταλαιπωρεῖ, quod in libris MSS. est et Stephaniana.

13, 8. οὐτ' εἰ] Retinui cum Bremio hanc librorum MSS. lectionem, quamvis corrupta sit. Bekkerus dedit οὐ γὰρ, secutus Reiskium, qui οὐχὶ γὰρ scribendum esse statuebat. Bremius coni. δὲ οὐχί. (Markl. δὲ οὐ, ut Augerus dedit.) Steph., qui retinuit vulgatam, coni. οὐτε pro οὐτ' εἰ. (Cont. οὐτε γὰρ vel εἰ γ' οὐ.)

8. καὶ ταῦτα, ὥς φησι, καὶ ἄστος γενόμενος] Sic Bekk. et Brem. e C. φησι δὲ καὶ ταῦτα καὶ αὐτὸς γενόμενος Steph. et ceteri codd. (nisi quod Paris. 2944. et Bessar. φῆ pro φησι habent, Vindob. vero δὲ om.) ἄστος etiam Anonymus apud Taylorum coniecerat.

14, 1. ὃ ἐ] ὅτε Steph.

καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν πολιτῶν αὐτοὶ οὐ δυνάμενοι λε-
 16 τουργεῖν τοῖς σώμασιν· ἵνα οὖν μὴ ἐγγένηται αὐτῷ ψευ-
 σαμένῳ ἑξαπατῆσαι, καὶ περὶ τούτων ἤδη σαφῶς ὑμῖν
 ἀποδείξω, ἐπειδὴ ὕστερον οὐκ ἐξέσται μοι παρελθόντι
 ἐνθάδ' ἐλέγχειν αὐτόν. καὶ μοι κάλει αὐτὸν Διοτίμον
 Ἀχαρνέα καὶ τοὺς αἰρεθέντας μετ' αὐτοῦ τοὺς δημότας
 ὁπλίσαι ἀπὸ τῶν εἰσενεχθέντων χρημάτων.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΔΙΟΤΙΜΟΝ.

17 Οὗτος τοίνυν οὐχ ὅπως ὠφελήσει τὴν πόλιν ἐν
 τοιοῦτῳ καιρῷ καὶ τοιαύτῃ καταστάσει διανοήθη, ἀλλ'
 ὅπως τι κερδανεῖ ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμφορῶν παρ-
 σκευάσας· ὀρμώμενος γὰρ ἐξ Ὀρωποῦ, τότε μὲν αὐ-
 τὸς μόνος, τότε δ' ἐτέροις ἡγούμενος, οἷς τὰ ὑμέτερα
 δυστυχήματα εὐτυχήματα ἐγερόναι, περιωὴν κατὰ τοὺς
 18 ἀγρούς καὶ ἐντυγχάνων τῶν πολιτῶν τοῖς πρεσβυτάτοις,
 οἳ κατέμειναν ἐν τοῖς δήμοις, ὀλίγα μὲν τῶν ἐπιτηδείων
 ἔχοντες, ἀναγκαῖα δὲ, εὖνοι μὲν ὄντες τῷ πληθύνει, ἀδύ-
 νατοι δὲ ὑπὸ τῆς ἡλικίας βοηθεῖν, τοὺτους ἀφηρεῖτο τὰ
 ὑπάρχοντα, περὶ πλείονος ποιούμενος αὐτοὺς μικρὰ κερ-
 δαίνειν ἢ ἐκείνους μηδὲν ἀδικεῖν· οἳ νῦν αὐτόν δι'
 αὐτὸ τοῦτο οὐχ οἷοι τέ εἰσιν ἐπεξελεῖν ἅπαντες, διό-
 19 περ καὶ τότε ἀδύνατοι τῇ πόλει βοηθεῖν ἦσαν. οὐ μὲν
 τοι τοῦτόν γε χρὴ διὰ τὴν ἐκείνων ἀδυναμίαν δις ὠφε-
 ληθῆναι, τότε τ' ἀφελόμενον ἃ εἶχον, νῦν τε δοκιμα-
 σθέντα ὑφ' ὑμῶν· ἀλλὰ καὶ ὅστις οὖν παραγένηται τῶν
 ἀδικηθέντων, μέγα αὐτὸ ἡγήσασθαι εἶναι, καὶ τοῦτον
 ὑπερμισθήσασθε, ὅστις ἐτόλμησεν, οἷς ἕτεροι διδόναι παρ'
 ἑαυτῶν τι προηροῦντο διὰ τὴν ἀπορίαν οἰκτεῖραντες
 αὐτοὺς, τούτων ἀφαιρεῖσθαι τὰ ὑπάρχοντα. κάλει μοι
 τοὺς μάρτυρας.

17, 1. ὠφελήσει — κερδανεῖ] Sic Bekk. et Brem. e C. ὠφελή-
 σαι — κερδαίνοι· vulgo. Nonnulli libri pro ὠφελήσαι ex-
 hibent ὠφελήσοι.

19, 3. τότε τ'] Sic conii. Cont. et Reisk. pro vulg. τότε (sine τε):
 nec aliter dedit Bekk. nullam afferens varietatem. Secu-
 tus enim est Bremius.

ΜΑΡΤΤΡΕΣ.

Οὐ τοίνυν ἔγωγε οἶδα ὃ τι ὑμᾶς διαφερόντως δεῖ20
 γινώσκειν περὶ αὐτοῦ ἢ οἱ οἰκείοι γινώσκουσι· τοι-
 αῦτα γὰρ ἔστιν, ὥστ', εἰ καὶ μηδὲν αὐτῷ ἄλλο ἡμάρτητο,
 διὰ μόνα ταῦτα ἱκανὸν εἶναι ἀποδοκιμασθῆναι. οἷα μὲν
 οὖν ᾤδσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ κατηγορεῖ, παρήσω· ἐξ ὧν δὲ
 τελευτῶσα τὸν βίον διεπράξατο τεμναιρομένοις ῥάδιόν
 ἔστιν ὑμῖν γινῶναι, ὁποῖός τις ἦν περὶ αὐτήν. ἐκείνη21
 γὰρ τοῦτ' μὲν ἠπίσθησεν ἀποθανοῦσαν ἑαυτήν ἐπιτρέ-
 φαι, Ἀντιφάνει δὲ οὐδὲν προσήκουσα πιστεύσασα ἔδω-
 κεν εἰς τὴν αὐτῆς ταφήν τρεῖς μνᾶς ἀργυρίου, παρῶ-
 πούσα τοῦτον υἱὸν ὄντα ἑαυτῆς. ἄρα δῆλον ὅτι εὐ ᾔδει
 αὐτῶν οὐδὲ διὰ τὸ προσήκειν αὐτῇ τὰ δέοντα ἂν ποιή-
 σοντα; καίτοι εἰ μήτηρ, ἡ κέρυκε καὶ ἀδικουμένη ὑπὸ22
 τῶν ἑαυτῆς παιδων μάλιστα ἀνέχεσθαι καὶ μηδ' ὥφε-
 λουμένη μεγάλα ἔχειν ἡγείσθαι διὰ τὸ εὐνοίᾳ μᾶλλον ἢ
 189 ἐλέγχῳ τὰ γινόμενα δοκιμάζειν, ἐνόμιζε τοῦτον κἂν
 ἀπὸ τεθνεώσης φέρειν ἑαυτῆς, τί χρὴ ὑμᾶς περὶ αὐτοῦ
 διανοηθῆναι; ὅστις γὰρ περὶ τοὺς ἑαυτοῦ ἀναγκαίους23
 τοιαῦτα ἁμαρτάνει ἁμαρτήματα, τί ἂν περὶ γε τοὺς ἄλλο-
 τέρους ποιήσειεν; ὥς οὖν καὶ ταῦτ' ἀληθῆ ἔστιν, ἀκούσας
 αὐτοῦ τοῦ λαβόντος τὸ ἀργύριον καὶ θάψαντος αὐτήν.

ΜΑΡΤΤΕΣ.

Τί [ἂν] οὖν βουλευθέντες ὑμεῖς τοῦτον δοκιμάσατε;24
 πρότερον ὥς οὐχ ἡμαρτητότα; ἀλλὰ τὰ μέγιστα περὶ τὴν

20, 1. οἶδα est emendatio Contii, Taylori et Marklandi, codice Veneto (ut Tayl. refert) confirmata. ἤδη vulgo. οἶμαι Laurentianus.

1b. ὃ τι] δεῖ Steph.

2. γινώσκειν] γινώσκειν Steph.

1b. οἱ οἰκείοι] οἰκείον Steph. οἰκείοι (sine articulo) cod. Stephani, Coisl. Vindob. Bessar. Paris. 2944. οἱ οἰκείοι, ut con. Cont. Tayl. et Reisk., in Bekkeriana est sine varietate.

21, 4. αὐτῆς] ἑαυτῆς Steph.

6. αὐτῇ, ut con. Taylor, pro vulg. αὐτῶ, Vindob. prae-buit et praeterea Bekkeri codd., ut videtur.

23, 4. αὐτοῦ τοῦ λαβ.] τοῦ om. Steph.

24, 1. ἂν, quod libris MSS. et edit. Steph. deest, de suo addidit Bekk., quem Bremius secutus est.

πατρίδα ἡδίκηκεν. ἀλλ' ὥς ἔσται βελτίων; τοιγάρτοι πρό-
τερον βελτίων γενόμενος περὶ τὴν πόλιν ὕστερον βου-
λεύειν ἀξιούτω, φανερόν τι ἀγαθὸν ὥσπερ τότε κακὸν
ποιήσας. σῶφρονέστερον γὰρ ἔστιν ὕστερον πᾶσι τῶν
ἔργων τὰς χάριτας ἀποδιδόναι· δεινὸν γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ
εἶναι, εἰ ἔξ ὧν μὲν ἤδη ἡμάρτηκα μηδέποτε τιμωρηθί-
σεται, ἔξ ὧν δὲ μέλλει εὖ ποιήσῃν, ἤδη τετιμῆσται.
25 ἀλλ' ἄρα, ἵνα βελτίους ᾖσιν οἱ πολῖται ὀρῶντες ἅπαν-
τας ὁμοίως τιμωμένους, διὰ τοῦτο δοκιμαστέον ἔστιν;
ἀλλὰ κίνδυνος καὶ τοὺς χρηστούς, ἐὰν ἀλοδῶνται
ὁμοίως τοὺς πονηροὺς τιμωμένους, παύσεσθαι τῶν χρη-
στῶν ἐπιτηδευμάτων· τῶν αὐτῶν ἡγουμένους εἶναι τοὺς
26 τε κακοὺς τιμᾶν καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀμνημονεῖν. ἄξιον δὲ
καὶ τόδε ἐνθυμηθῆναι, οὗ, εἰ μὲν τις φρουρίον τι
προϋδωκεν ἢ ναῦν ἢ στρατόπεδόν τι, ἐν ᾧ μέρος τι
ἐνύγκανε τῶν πολιτῶν ὃν, ταῖς ἐσχάταις αὖν ζημίαις ἐξη-
μιούσῃ· οὗτος δὲ προδοὺς ὅλην τὴν πόλιν οὐχ ὅπως τι-
μωρηθήσεται παρασκευάζεται. καίτοι δικαίως γ' ὅν ὅστις
φανερώς, ὥσπερ οὗτος, προϋδωκε τὴν ἐλευθερίαν, οὐ
περὶ τοῦ βουλεύειν, ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλεύειν καὶ τῆς
μεγίστης ἀπορίας ἐκκλησιάζεται.

27 Ἀκούω δ' αὐτὸν λέγειν ὅς, εἰ τι ἦν ἀδικήμα τὸ μὴ
παραγενέσθαι ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, νόμος ἂν ἔκειτο περὶ
πᾶντοῦ διαρρήδην, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀδικημά-
των. οὐ γὰρ οἴεται ὑμᾶς γνώσεσθαι, ὅτι διὰ τὸ μέγεθος
τοῦ ἀδικήματος οὐδεὶς περὶ αὐτοῦ ἐγγράφη νόμος. τίς
γὰρ ἔτι ποτε ῥήτωρ ἐνεθυμήθη ἢ νομοθέτης ἡλπίσειν
28 ἀμαρτησέσθαι τινα τῶν πολιτῶν τόσαύτην ἀμαρτίαν; οὐ

24, 5. κακὸν est coniectura Stephani et Contii pro vulg. ἀγαθόν,
confirmata codice Veneto (ut affirmat Tayl. in ed. Can-
tabr.) et, ut videtur, Bekkeri libris C. et X.

25, 4. τοὺς πονηροὺς coni. Markl. τοῖς πονηροῖς libri MSS. et
Steph.

ib. παύσεσθαι] παύσεσθαι Steph.

26, 9. ἐκκλησιάζειτο Bekk. et Bram. ex Laurentiano C., ἐκκλησι-
άζεται ceteri codd. et Steph.

γὰρ ἂν δὴ που, εἰ μὲν τις λίποι τὴν τάξιν, μὴ αὐτῆς
 τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὕσης, ἀλλ' ἐτέρους εἰς τοῦτο
 καθιστάσης, ἐτίθη νόμος ὥς μέγала ἀδικούντος· εἰ δὲ
 τις αὐτῆς τῆς πόλεως ἐν κινδύνῳ οὕσης λίποι τὴν πό-
 λιν αὐτὴν, οὐκ ἂν ἄρα ἐτίθη; σφόδρα γ' ἂν, εἰ τις
 φήσῃ τινὰ τῶν πολιτῶν ἀμαρτήσεσθαι τι τοιοῦτόν ποτε.
 τίς δ' οὐκ ἂν εἰκότως ἐπιτιμήσειεν ὑμῖν, εἰ τοὺς μεταί-29
 κους μὲν, ὅτι οὐ κατὰ τὸ προσήκον ἑαυτοῖς ἐβοήθησαν
 τῷ δήμῳ, ἐτιμήσατε ἀξίως τῆς πόλεως, τοῦτον δὲ, ὅτι
 παρὰ τὸ προσήκον ἑαυτῷ προὔδωκε τὴν πόλιν, μὴ κο-
 λάζοιτε, εἰ μὴ γε ἄλλῳ τινὶ μέλζονι, τῇ γε παρουσίᾳ
 ἀτιμίας; ἀναμνήσθητε δὲ, διότι περὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἂν-30
 θρας γενομένους περὶ τὴν πόλιν τιμᾶτε καὶ τοὺς κακοὺς
 ἀτιμάζετε. ἐδείχθη γὰρ ἀμρότερα ταῦτα οὐ τῶν γενη-
 μένων μᾶλλον τι ἔνεκα ἢ τῶν γενησομένων· ἴν' ἀγαθοὶ
 προθυμῶνται γίνεσθαι ἐκ παρασκευῆς, κακοὶ δὲ μηδὲ ἐξ
 ἐνὸς τρόπου ἐπιχειροῦσιν. ἔτι δὲ ἐνθυμηθήτε, πόλις ἂν-31
 ὑμῖν δοκεῖ οὗτος ὄρκων φροντίσαι, ὃς ἔργῳ τοὺς πα-
 τρώους θεοὺς προὔδωκεν· ἢ πῶς ἂν χρηστόν τι βουλευ-
 σαι περὶ τῆς πολιτείας, ὃς οὐδὲ ἐλευθερωῶσαι τὴν πα-
 τρίδα ἐβουλήθη· ἢ ποῖα ἂν ἀπόρρητα τηρεῖται, ὃς οὐδὲ
 τὰ προειρημένα ποιῆσαι ἠξίωσε; πῶς δ' εἰκός ἐστι τοῦ-
 τον, ὃς οὐδὲ τελευταῖος ἐπὶ τοὺς κινδύνους ἦλθε, πρό-
 τερον τῶν κατεργασαμένων καὶ οὕτω συντιμηθῆναι; σχέ-
 τλιον δ' ἂν εἶη, εἰ οὗτος μὲν ἅπαντας τοὺς πολίτας
 περὶ οὐδενὸς ἡγήσατο, ὑμεῖς δὲ τοῦτον ἓνα ὄντα μὴ
 ἀποδοκιμάσατε. ὁρᾷ δὲ τινάς, οἳ νῦν μὲν τούτῳ παρα-32
 σκευάζονται βοηθεῖν καὶ δεῖσθαι ὑμῶν, ἐπειδὴ ἐμὲ οὐκ
 ἠδύναντο πείσαι· τότε δὲ, ὅτε οἱ κίνδυνοι μὲν ὑμῖν καὶ

29, 4. κολάζοιτε] Cum Stephano et Bremio retinui hanc lectionem vulgatam, quamvis non ignorem Bekkeri emendationem κολάσαιτε habere quo commendetur: libri enim manu scripti aut κολάσετε aut κολάσητε aut κολάζετε praebent.

5. μὴ γε] μὴ καὶ coni. Bekk.

30, 2. γενομένους] Sic Reisk. e Vindob. γινομένους cum ceteris codicibus Steph. Bekk. et Bremi.

οἱ μέγιστοι ἀγῶνες ἦσαν, τὰ δὲ ἅθλα αὐτῇ ἡ πολιτεία
 ἔκειτο, καὶ ἔδει οὐ μόνον περὶ τοῦ βουλευέειν, ἀλλὰ
 καὶ περὶ τῆς ἐλευθερίας βουλευέσθαι, τότε οὐκ ἔδειντο
 αὐτοῦ βοηθῆσαι καὶ ὑμῖν καὶ κοινῇ τῇ πόλει, καὶ μὴ
 προδοῦναι μήτε τὴν πατρίδα μήτε τὴν βουλὴν, ἣς νῦν
 ἀξιοὶ τυχεῖν οὐ μετὸν αὐτῶ, ἄλλων γε κατεργασαμένων.
 33 μόνος δὴ, ὃ βουλῇ, δικαίως οὐδ' ἂν ἀγανακτοίῃ μὴ
 τυγῶν· οὐ γὰρ ὑμεῖς νῦν αὐτὸν ἀτιμάξετε, ἀλλ' αὐτὸς
 αὐτὸν τότε ἀπεστέρησεν, ὅτε οὐκ ἤξιωσεν, ὥσπερ νῦν
 προθύμως κληρωσόμενος ἦλθε, καὶ τότε διαμαχόμενος
 περὶ αὐτῆς καταστῆναι μεθ' ὑμῶν.

34 Ἰκανὰ μὲν νομίζω εἰρησθαι, καίτοι πολλά γε παρα-
 λιπῶν· ἀλλὰ πιστεύω ὑμᾶς καὶ ἄνευ τούτων αὐτοὺς τὰ
 συμφέροντα τῇ πόλει γνῶσεσθαι. οὐ γὰρ ἄλλοις τισὶν
 ὑμᾶς δεῖ περὶ τῶν ἀξίων ὄντων βουλευέειν τεκμηρίοις
 χρῆσθαι ἢ ὑμῖν αὐτοῖς, ὅποιοι τινες ὄντες αὐτοὶ περὶ
 τὴν πόλιν ἐδοκιμάσθητε. ἔστι γὰρ τὰ τούτου ἐπιτηδεύματα
 κοινὰ παραδείγματα καὶ πάσης δημοκρατίας ἀλλότρια.

34, 1. Ἰκανὰ μὲν] Ἰκανὰ μοι, ut conl. Reisk., tacite dedit Bekk.
 2. αὐτοὺς conl. Reisk. αὐτῶν MSS. et Steph.
 6. τὰ τούτου] αὐτοῦ τὰ Steph.

XXXII.

Α Τ Σ Ι Ο Τ

ΚΑΤΑ ΔΙΟΓΕΙΤΟΝΟΣ ΛΟΓΟΣ.

(Dionys. Halic. T. II. p. 88. ed. Sylb. T. V. p. 498. ed. Reisk.)

208 *Εἰ* μὲν μὴ μεγάλα ἦν τὰ διαφέροντα, ὃ ἄνδρες δικασ-
 ται, οὐκ ἂν ποτε εἰς ὑμᾶς εἰσελθεῖν τούτους εἶσα,
 νομιζων ἀσχυριστον εἶναι πρὸς τοὺς οἰκελους διαφέρεσθαι,
 εἰδώς τε ὅτι οὐ μόνον οἱ ἀδικοῦντες χείρους ὑμῖν εἶναι
 δοκοῦσιν, ἀλλὰ καὶ οὔτινες ἂν ἔλαττον ὑπὸ τῶν προση-
 κόντων ἔχοντες ἀνέχεσθαι μὴ δύνωνται. ἐπειδὴ μέντοι,
 ὃ ἄνδρες δικασται, πολλῶν χρημάτων ἀπεστέρηται καὶ
 πολλὰ καὶ δεινὰ κεπονθότες ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν ἐπ'
 ἐμὲ κηδεστήν ὄντα κατέφυγον, ἀνάγκη μοι γεγνηται εἰ-
 πεῖν ὑπὲρ αὐτῶν. ἔχω δὲ τούτων μὲν ἀδελφὴν, Διογεί-2
 τος δὲ θυγατριδὴν, καὶ πολλὰ ἀμφοτέρων δεηθεὶς τὸ
 μὲν πρῶτον ἔπεισα τοῖς φίλοις ἐπιτρέψαι δίαιταν, περὶ

1, 1. τὰ διαφέροντα, ὃ ἄνδρες δικασται,] ὃ ἄνδρες δικασται,
 τὰ διαφέροντα Bekk. ex uno codice S.

4. εἰδώς τε] τε om. Steph.

8. καὶ δεινὰ] καὶ om. Steph.

2, 2. θυγατριδὴν] ἀδελφιδὴν Steph.

ib. ἀμφοτέρων δεηθεὶς] δεηθεὶς ἀμφοτέρων Bekk. ex uno
 cod. S.

8. ἐπεισά] Post h. v. Bekk. e cod. S. addidit αὐτούς: quod
 cum a ceteris omnibus MSS. absit, non adscivi.

ib. τοῖς φίλοις] τοὺς φίλους Steph.

ib. δίαιταν] Sic e S. dedit Bekk. (τὴν δίαιταν scholiastes Her-
 mogenis.) δίαιτάν Steph. cum ceteris MSS.

πολλοῦ ποιούμενος τὰ τούτων πράγματα μηδένα τῶν ἄλλων εἰδέναι· ἐπεὶ δὲ Διογείτων, ἃ φανερώς ἔχων ἐξηλέγγετο, περὶ τούτων οὐδενὶ τῶν αὐτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι, ἀλλ' ἠβουλήθη καὶ φεύγειν δίκας καὶ μὴ οὐσας διώκειν καὶ ὑπομεῖναι τοὺς ἐσχάτους κινδύνους μᾶλλον ἢ τὰ δίκαια ποιήσας ἀπηλλάχθαι τῶν πρὸς τούτους βέγκλημάτων, ὑμῶν δέομαι, ἐὰν μὲν ἀποδείξω οὕτως αἰσχρῶς αὐτοὺς ἐπιτετροπυμένους ὑπὸ τοῦ πάππου, ὥς οὐδεὶς πώποτε ὑπὸ τῶν οὐδὲν προσηκότων ἐν τῇ πόλει, βοηθεῖν αὐτοῖς τὰ δίκαια· εἰ δὲ μὴ, τοῦτ' ἐμὲν ἅπαντα πιστεῦειν, ἡμᾶς δὲ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ἠγείσθαι χείρους εἶναι. ἐξ ἀρχῆς δ' ἡμᾶς περὶ αὐτῶν διδάξαι πευράσσομαι.

4 Ἀδελφοὶ ἦσαν, ὧς ἄνδρες δικασταί, Διόδωτος καὶ 209
Διογείτων ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι, καὶ τὴν μὲν ἀφανῆ οὐσίαν ἐνεῖμαντο, τῆς δὲ φανερώς ἐκινεῖον· ἐργασμένοι δὲ Διόδωτου κατ' ἐμπορίαν πολλὰ χρήματα, πείθει αὐτὸν Διογείτων λαβεῖν τὴν ἐκυτοῦ θυγατέρα, ἥτις ἦν αὐτῷ μόνη. καὶ γίνονται αὐτῷ δύο υἱοὶ καὶ θυγάτηρ. 5
ἔχρονος δὲ ὕστερον καταλεγείς Διόδωτος μετὰ Θρασύλλου τοῦ ἐπὶ τῶν ὀπλιτῶν, καλέσας τὴν ἐκυτοῦ γυναῖκα, ἀδελφιδὴν οὖσαν, καὶ τὸν ἐκείνης μὲν πατέρα, αὐτοῦ δὲ κηδεστὴν καὶ ἀδελφὸν ὁμοπατρίων, πάππον δὲ τῶν παιδίων καὶ θεῖον, ἡγούμενος διὰ πάντας τὰς ἀνάγκας οὐδενὶ μᾶλλον προσήκειν ἑτέρῳ εἰς τοὺς παῖδας ἐπιτρόπῳ γενέσθαι, διαθήκην αὐτῷ δίδωσι καὶ κέντε βτάλαντα ἀργυρίου παρακαταθήκην. ναυτικά δὲ ἐπέδειξεν

2, 5. Διογείτων] ὁ Διογείτων Bekk. cum S.

ib. ἐξηλέγγετο] Sic S., scholiastes Hermog. et Bekk. ἐξηλέγητο vulgo.

7. ἠβουλήθη] ἐβουλήθη Bekk. cum S.

4, 5. Διογείτων λαβεῖν] λαβεῖν Διογείτων Bekk. ex eodem libro.

5, 5. ἀνάγκας] Sic complures libri MSS. et Bekk. ἀναγκαῖστης vulgo.

5. τοὺς παῖδας] τοὺς παῖδας αὐτοῦ Bekk. ex T. (τοὺς αὐτοῦ παῖδας Reisk. in edit. Dion. H. ex Codd. MSS. affert.)

6, 1. ναυτικά est coniectura Marklandi, codicibus, ut videtur, firmata. αὐτικά vulgo.

ἐκδοδομένα ἑπτα τάλαντα καὶ τετραράκοντα μνᾶς, δισχίλλας δὲ ὀφειλομένας ἐν Χερρόνῃσιν. ἐπέσκηψε δὲ, ἵαν τι πάθῃ, τάλαντον μὲν ἐπιδοῦναι τῇ γυναικί, καὶ τὰ ἐν τῷ ὀσφυίῳ δοῦναι· τάλαντον δὲ τῇ θυγατρὶ. κατέλιπε καὶ εἴκοσι μνᾶς τῇ γυναικί καὶ τριάκοντα στατήρας Κυζικηνούς. ταῦτα δὲ πράξας καὶ οἴκοι ἀντίγραφᾳ κατα-7
 λικῶν ᾤχετο στρατευσόμενος μετὰ Θρασύλλου. ἀποθα-
 νόντος δὲ ἐκείνου ἐν Ἐφέσῳ Διογελῶν τὴν μὲν θυγα-
 τέρα ἐκρυπτε τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός, καὶ τὰ γράμματα λαμβάνει, ἃ κατέλιπε σεσημασμένα, φάσκων τὰ ναυτικά χρήματα δεῖν ἐκ τούτων τῶν γραμματέων κομίσασθαι. ἐπεὶ δὲ τῷ χρόνῳ ἐδήλωσε τὸν θάνατον αὐτοῖς καὶ ἐποίη-8
 σαν τὰ νομιζόμενα, τὸν μὲν πρῶτον ἐνταυτὸν ἐν Παι-
 ραιεὶ διητῶντο· ἅπαντα γὰρ αὐτοῦ κατελείπειτο τὰ ἐπι-
 τήδεια. ἐκείνων δὲ ὑπολιπόντων τοὺς μὲν παῖδας εἰς ἄστυ ἀναπέμπει, τὴν δὲ μητέρα αὐτῶν ἐκδίδωσιν ἐπιδούς πεν-
 τακισχιλίας δραχμὰς, χίλλαις ἑλαττον ὧν ὁ ἀνὴρ αὐτῇς ἔδωκεν. ὀργὴν δ' ἔχει δοκιμασθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ9
 πρεσβυτέρου τοῦν μειρακλίῳν, καλέσας αὐτοὺς εἶπε Διο-
 γελῶν ὅτι καταλίποι αὐτοῖς ὁ πατήρ εἴκοσι μνᾶς ἀργυ-
 ρίου καὶ τριάκοντα στατήρας. ἐγὼ οὖν πολλὰ τῶν ἐμῶν τοῦ δεδαπάνηκα εἰς τὴν ὑμετέραν τροφήν. καὶ ἔως μὲν εἶχον, οὐδὲν μοι διέφερε· νυνὶ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπό-
 ρως διακίμαι· σὺ οὖν, ἐπειδὴ δεδοκίμασαι καὶ ἀνὴρ γεγένησαι, σκόπει αὐτὸς ἥδη πόθεν ἔξεις τὰ ἐπιτήδεια. ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκπεπληγμένοι καὶ θαυμάζοντες ᾤχοντο10
 πρὸς τὴν μητέρα, καὶ παραλαβόντες ἐκλήνῃ ἤκον πρὸς ἐμὲ, οἰκτρῶς ὑπὸ τοῦ πάθους διακείμενοι καὶ ἀθλίως

6, 2. δισχίλλας] Ita Cantabr. Helmst. T., Augeri codd. I. H. et Bekk. χίλλας vulgo.

5. τάλαντον δὲ τῇ θυγατρὶ. κατέλιπε καὶ] Sic cum Reiskio et Bekkero (qui eodem Reiskio auctore post κατέλιπε addidit [δὲ]) distinxi haec verba. τάλαντον δὲ τῇ θυγατρὶ κατέλιπε, καὶ vulgo.

8, 2. τὸν μὲν πρ.] τὸ μὲν πρ. Steph.

9, 6. νυνὶ] νῦν Steph.

ἐκπεπωκότες, κλαίοντες καὶ παρκαλοῦντές με μὴ περι-
δεῖν αὐτοὺς ἀποστερηθέντας τῶν πατρῶων μηδ' εἰς πτω-
χείαν καταστάντας, ὑβρισμένους ὑφ' ὧν ἤμισα ἐχρῆν,
ἀλλὰ βοηθῆσαι καὶ τῆς ἀδελφῆς οὐνεκα καὶ σφῶν αὐ-
11 τῶν. πολλὰ ἂν εἴη λέγειν, ὅσον πένθος ἐν τῇ ἐμῇ οἰκίᾳ
ἦν ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. τελευτῶσα δὲ ἡ μήτηρ αὐτῶν
ἠντιβόλει με καὶ ἰκέτους συναγαγεῖν αὐτῆς τὸν πατέρα
καὶ τοὺς φίλους, εἰποῦσα ὅτι, εἰ καὶ πρότερον μὴ εἰδι-
σται λέγειν ἐν ἀνδράσι, τὸ μέγεθος αὐτὴν ἀναγκάσει
τῶν συμφορῶν περὶ τῶν σφετέρων κακῶν δηλῶσαι πάντα
12 πρὸς ἡμᾶς. ἑλθὼν δ' ἐγὼ ἡγανάκτου μὲν πρὸς Ἥγη-
μονα τὸν ἔχοντα τὴν τούτου θυγατέρα, λόγους δ'
ἐποιούμην πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιτηδελους, ἡξίουν δὲ τοῦ-
τον εἰς ἔλεγχον ἵεναι περὶ τῶν πραγμάτων. *Λογείτων*
δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ᾔθειλε, τελευτῶν δὲ ὑπὸ τῶν φί-
λων ἡναγκάσθη. ἐπειδὴ δὲ συνήλθομεν, ἤρετο αὐτὸν ἡ
γυνὴ, τίνα ποτὲ ψυχὴν ἔχων ἀξιοῖ περὶ τῶν παίδων τοι-
αύτῃ γνώμῃ χρῆσθαι, ἀδελφὸς μὲν ὢν τοῦ πατρὸς αὐ-
13 τῶν, πατήρ δ' ἐμὸς, θεῖος δὲ αὐτοῖς καὶ πάππος. καὶ
εἰ μηδὲνα ἀνδρῶπων ὑσχύνου, τοὺς θεοὺς ἐχρῆν σε, 210
φησί, δεδιέναι· ὃς ἔλαβες μὲν, ὅτ' ἐκεῖνος ἐξέπλει, πέντε
τάλαντα παρ' αὐτοῦ καταθήκην. καὶ περὶ τούτων ἐγὼ
θέλω τοὺς παῖδας παραστησαμένη καὶ τούτους καὶ τοὺς
ὑστερον ἐμαυτῇ γενομένους ὁμοῖσαι ὅπου ἂν αὐτοὺς λέγῃς.
καίτοι οὐκ οὕτως ἐγὼ εἰμι ἀθλία, οὐδ' οὕτω περὶ πολ-
λοῦ ποιοῦμαι χρήματα, ὥστ' ἐπιорκήσασα κατὰ τῶν παί-
δων τῶν ἐμαυτῆς τὸν βίον καταλιπεῖν, ἀδίκως δὲ ἀφε-
14 λίσθαι τὴν τοῦ πατρὸς οὐσίαν. ἔτι τοίνυν ἐξήλεγχεν αὐ-

10, 7. σφῶν αὐτῶν] αὐτῶν om. Steph.

11, 7. ἡμᾶς] ὑμᾶς Steph.

13, 3 ἐξέπλει coni. Markl. et Tayl. ἐξέλιπς MSS. et Steph.

4. παρ' αὐτοῦ καταθήκην] Sic Steph. et Bekk. cum plu-
mis codicibus. παρακαταθήκην Reisk. et cod. Cantabr.
παρ' αὐτοῦ παρακαταθήκην Cont. proposuit. παρ' αὐ-
τοῦ παρακαθήκην (sic) codd. I. H., testante Augero.

6. ὑστερον] καὶ ὑστερον Steph.

τὸν ἐπὶ τάλαντα κεκομισμένον ναυτικὰ καὶ τετρακισχί-
 λιας δραχμὰς, καὶ τούτων τὰ γράμματα ἀπέδειξεν· ἐν
 γὰρ τῇ διοικήσει, ὅτ' ἐκ Κολυττοῦ διωκίζετο εἰς τὴν
 Φαίδρου οἰκίαν, τοὺς παῖδας ἐπιτυχόντας ἐκβεβλημένω
 τῷ βιβλίῳ ἐνεγκεῖν πρὸς ταύτην. ἀπέφηνε δ' αὐτὸν ἐκα-15
 τὸν μνᾶς κεκομισμένον ἐγγύους ἐπὶ τύκῃ δεδανεισμένας,
 καὶ ἑτέρας δισχίλιας δραχμὰς καὶ ἑπιπλα πολλοῦ ἄξια·
 φοιτᾶν δὲ καὶ σίτον αὐτοῖς ἐκ Χερσφονήσου καθ' ἑκαστον
 ἐνιαυτόν. ἔπειτα σὺ ἐτόλμησας, ἔφη, εἰπεῖν, ἔχων το-
 σαῦτα χρήματα, ὥς δισχίλιας δραχμὰς ὁ τούτων πατήρ
 κατέλιπε καὶ τριάκοντα στατήρας, ἃ παρ' ἐμοὶ καταλει-
 φθέντα ἐκείνου τελευτήσαντος ἐγὼ σοι ἔδωκα; καὶ ἐκ-16
 βαλεῖν τούτους ἡξίωκας θυγατριδοὺς ὄντας ἐκ τῆς οἰ-
 κίας τῆς αὐτῶν ἐν τριβωνίοις, ἀνυποδήτους, οὐ μετὰ
 ἀκολούθου, οὐ μετὰ στρωμάτων, οὐ μετὰ ἱματίων, οὐ
 μετὰ τῶν ἐπίπλων, ἃ ὁ πατήρ αὐτοῖς κατέλιπε, οὐδὲ
 μετὰ τῶν παρακαταθηκῶν, ἃς ἐκεῖνος παρὰ σοὶ κατέ-
 θετο. καὶ νῦν τοὺς μὲν ἐκ τῆς μητριᾶς τῆς ἐμῆς παι-17
 δεύεις ἐν πολλοῖς χρήμασιν εὐδαίμονας ὄντας· καὶ ταῦτα
 μὲν καλῶς ποιεῖς· τοὺς δ' ἐμοὺς ἀδικεῖς, οὓς ἀτίμως
 ἐκ τῆς οἰκίας ἐκβαλὼν ἀντὶ πλουσίων πτωχοὺς ἀποδείξαι
 προθυμῇ. καὶ ἐπὶ τοιούτοις ἔργοις οὔτε τοὺς θεοὺς φο-
 βῇ οὔτε ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα τὴν συνειδυῖαν ἀσχόνη

14, 2. *ναυτικὰ*] *αὐτὶκα* Steph. v. 6, 1.

3. *ἀπέδειξεν*] *ἐπέδειξεν* Steph.

4. *διοίκησι* conl. Reisk. et Matthaei pro vulg. *διοικήσει*.

6. *τῷ βιβλίῳ*] Sic T. et Helmsl. *βιβλίῳ* (sine *τῷ*) ceteri codd. et Steph.

15, 7. *ἃ παρ' ἐμοὶ* est coniectura Reiskii. *ἅπερ ἐμοὶ* codd. et Steph.

8. *ἐγὼ σοι ἔδωκα; καὶ ἐκβαλεῖν τούτους* om. Steph. et Sylb.

16, 1. *ἐκβαλεῖν*] Sic Bekk. ex T. *ἐκβάλλειν* Reisk.

2. *ἡξίωκας*] *ἐξέωκας* Steph.

17, 6. *οὐτα ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα τὴν συνειδυῖαν*] Sic Reisk. et Bekk. cum uno codice T., ut videtur. Nam Taylorus ex Cantabr. et Augerus ex H. I. afferunt: οὔτε (vel οὐτ') ἐμὲ τὴν συνειδυῖαν. Ceteri codd. vulgatam praebent οὔτε ἐμὲ τὴν σὴν θυγατέρα, omisissis illis τὴν συνειδυῖαν.

οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ μέμνησαι, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς περὶ 18
ἐλάττονος ποιῇ χρημάτων. τότε μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες δικασ-
ται, πολλῶν καὶ δεινῶν ὑπὸ τῆς γυναικὸς ῥηθέντων
οὕτω διετέθημεν πάντες οἱ παρόντες ὑπὸ τῶν τούτῳ
πεπραγμένων καὶ τῶν λόγων τῶν ἐκείνης, ὁρῶντες μὲν
τοὺς παῖδας, οἳ ἦσαν πεπονθότες, ἀναμνησκόμενοι
δὲ τοῦ ἀποθανόντος, ὥς ἀνάξιον τῆς οὐσίας τὸν ἐπί-
τροπον κατέλιπεν, ἐνθυμούμενοι δὲ ὥς χαλεπὸν ἐξευρεῖν
ὅτῳ χρή περὶ τῶν ἑαυτοῦ πιστεῦσαι τινα· ὥστε, ὡς ἄν-
δρες δικασται, μηδὲνα τῶν παρόντων δύνασθαι φθιγγε-
σθαι, ἀλλὰ καὶ θακρύνοντας μηδὲν ἥττον τῶν πεπονθό-
των ἀπιδότας οἴχεσθαι σιωπῇ. πρῶτον μὲν οὖν τούτων
ἀγάβητέ μοι μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

- 19 Ἀξιῶ τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασται, τῷ λογισμῷ προς-
έχειν τὸν νοῦν, ἵνα τοὺς μὲν νεανίσκους διὰ τὸ μέγε-
θος τῶν συμφορῶν ἐλεήσητε, τοῦτον δ' ἅπασιν τοῖς πο-
λλοῖς ἄξιον ὀργῆς ἡγήσησθε. εἰς τοσαύτην γὰρ ὑποφλάν
Διογείτων πάντας ἀνθρώπους εἰς ἀλλήλους καθίστησιν,
ὥστε μήτε ζῶντας μήτε ἀποθνήσκοντας μηδὲν μᾶλλον
20 τοῖς οἰκιοτάτοις ἢ τοῖς ἐχθίστοις πιστεύειν· ὃς ἐτόλ-
μησε τὰ μὲν ἕξαρνος γενέσθαι, τὰ δὲ τελευτῶν ὁμολο-
γήσας ἔχειν, εἰς δύο παῖδας καὶ ἀδελφὴν λῆμμα καὶ
ἀνάλωμα ἐν ὀκτώ ἔτεσιν ἐπὶ τάλαντα ἀργυρίων καὶ
ἐπτακισχυλλίας δραχμὰς ἀποδεῖξαι· καὶ εἰς τοῦτο ἦλθεν
ἀναισχυντίας, ὥστε, οὐκ ἔχων ὅποι στροφῆς τὰ χρήματα,
εἰς ὄψον μὲν δυοῖν παιδίον καὶ ἀδελφῇ πέντε ὀβολούς
τῆς ἡμέρας ἐλογίζετο, εἰς ὑποδήματα δὲ καὶ εἰς γναφεῖον

18, 2. δεινῶν] ἐλεινῶν manvlt Bekk.

3 πάντες om. Steph.

13. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] Hunc titulum addidit Bekkerus.

19, 4. γὰρ cod. Cantabr. I. et H. δ' ceteri libri et Steph.

6. μήτε — μήτε cum Bekkero scripsi pro vulg. μηδὲ — μηδέ.

20, 3. ἔχειν] Est emendatio Reiskii. Cf. § 28. εἰεῖν plerique libri
MSS. ἐλθεῖν vulgo.

6. ὅποι] Sic cum Bekkero dedi pro vulg. ὅπου.

[ιμάτια,] καὶ εἰς κουρεῖον οὐκ ἦν αὐτῷ κατὰ μῆνα οὐδὲ κατ' ἐνιαυτὸν γεγραμμένα, συλλήβδην δὲ παντὸς τοῦ χρόνου πλεῖον ἢ τάλαντον ἀργυρίου. εἰς δὲ τὸ μνημα²¹ τοῦ πατρὸς οὐκ ἀναλώσας πέντε καὶ εἴκοσι μνᾶς ἐκ πεντακισχιλίων δραχμῶν, τὸ μὲν ἡμῖν αὐτῶν τίδῃσι τοῦτοῖς λελογίσθαι. εἰς Λιονύσια τοίνυν, ὧς ἄνδρες δικασταί, (οὐκ ἄτοπον γάρ μοι δοκεῖ καὶ περὶ τούτου μνησθῆ-
²¹¹ναι) ἐκκαίδεκα δραχμῶν ἀπέφαινεν ἑωνυμένον ἀργίον, καὶ τούτων τὰς ὀκτὼ δραχμὰς ἐλογίζετο τοῖς παισίν· ἐφ' ὧν ἡμεῖς οὐχ ἤκιστα ὠρλίσθημεν. οὕτως, ὧς ἄνδρες, ἐν ταῖς μεγάλαις ζημίαις ἐνίοτε οὐχ ἥττον τὰ μικρὰ λυπεῖ τοὺς ἀδικουμένους· ἴσταν γὰρ φανεράν τὴν πονηρίαν τῶν ἀδικούντων ἐπιδεικνυσιν. εἰς τοίνυν τὰς ἄλλας ἐορτάς²² καὶ θυσίας ἐλογίσατο αὐτοῖς πλεον ἢ τετρακισχιλλίαις δραχμὰς ἀνηλωμένας, ἑτερά τε παμπληθῆ, ἃ πρὸς τὸ κεφάλαιον συνελογίζετο, ὥσπερ διὰ τοῦτο ἐπίτροπος τῶν παιδῶν καταλειφθεὶς, ἵνα γράμματα αὐτοῖς ἀντὶ τῶν χρημάτων ἀποδείξει καὶ πενεστάτους ἀντὶ πλουσίῳ ἀποφῇναι, καὶ ἵνα, εἰ μὲν τις αὐτοῖς πατρικὸς ἐχθρὸς ἦν, ἐκείνου μὲν ἐπιλάθωνται, τῷ δ', ἐπεὶ τῶν πατρῶν εἰδὼν ἀπεστερημένοι, πολεμῶσι. καίτοι εἰ ἐβούλετο δι-
²³καιος εἶναι περὶ τοὺς παῖδας, ἐξῆν αὐτῷ, κατὰ τοὺς νόμους εἶ κείνται περὶ τῶν ὀρφανῶν καὶ τοῖς ἀδυνάτοις τῶν ἐπιτρόπων καὶ τοῖς δυναμένοις, μισθῶσαι τὸν οἶκον ἀπηλλαγμένον πολλῶν πραγμάτων, ἢ γῆν πριάμενος ἐκ τῶν προσιόντων τοὺς παῖδας τρέφειν· καὶ ὁπότερον τούτων ἐποίησεν, οὐδένος ἂν ἥττον Ἀθηναίων πλούσιοι ἦσαν. νῦν δὲ μοι δοκεῖ οὐδεπώποτε διανοηθῆναι ὥς φανεράν καταστήσων τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὥς αὐτὸς ἔξω τὰ τούτων· ἡγούμενος δεῖν τὴν αὐτοῦ πονηρίαν κληρουόμενον εἶναι τῶν τοῦ τεθνεώτος χρημάτων.

20, 9. [ιμάτια] Uncis inclusi hoc vocabulum praesentibus Reiskio et Bekkero. Augerus deleuit.

23, 5. ἀπηλλαγμένος — πριάμενος] Sic complures bonae notae codices. ἀπηλλαγμένοις — πριάμενοις vulgo.

24δ δὲ πάντων δεινότατον, ὃ δικάσται· οὗτος γὰρ συν-
 τριήραρχῶν Ἀλέξειδι τῷ Ἀριστοδίκου, φάσκειν δυοῖν
 δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἐκείνῳ συμβαλέσθαι, τὸ ἡμῖν
 τούτων τοῖς ὀρφανοῖς οὐσι λελόγισται, οὓς ἡ πόλις οὐ
 μόνον παῖδας ὄντας ἀτελεῖς ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ, ἐπειδὴν
 δοκιμασθῶσιν, ἐνιαυτὸν ἀφῆκεν ἀπασῶν τῶν λειτουρ-
 γιῶν. οὗτος δὲ πάππος ὢν παρὰ τοὺς νόμους τῆς ἑαυ-
 τοῦ τριήραρχίας παρὰ τῶν θυγατριδῶν αὐτοῦ τὸ ἡμῖν
 25πράττεται. καὶ ἀποπέμψας εἰς τὸν Ἀδρίαν ὀκτάδα δυοῖν
 ταλάντων, ὅτε μὲν ἀπέστειλεν, ἔλεγε πρὸς τὴν μητέρα
 αὐτῶν ὅτι τῶν παίδων ὁ κίνδυνος εἴη· ἐπεὶ δὲ ἐσώθη
 καὶ ἐδικλασίασεν, αὐτοῦ τὴν ἐμπορίαν ἔφασκεν εἶναι.
 καίτοι εἰ μὲν τὰς ζημίας τούτων ἀποδείξει, τὰ δὲ σω-
 θέντα τῶν χρημάτων αὐτὸς ἔξει, ὅπῃ μὲν ἀνήλωται τὰ
 χρήματα, οὐ χαλεπῶς εἰς τὸν λόγον ἐγγράψει, ὅρα δὲ
 26δ' ἐκ τῶν ἀλλοτριῶν αὐτὸς πλουτήσει. καθ' ἕκαστον μὲν
 οὖν, ὃ δικάσται, πολὺ ἂν εἴη ἔργον πρὸς ὑμᾶς λογιζε-
 σθαι· ἐπειδὴ δὲ μόλις παρ' αὐτοῦ παρέλαβον τὰ γράμ-
 ματα, μάρτυρας ἔχων ἡρώτων Ἀριστόδικον τὸν ἀδελφὸν
 τοῦ Ἀλέξιδος (αὐτὸς γὰρ ἐτύγγανε τετελευτηκῶς) εἰ ὁ
 λόγος αὐτῷ εἴη τῆς τριήραρχίας· ὁ δὲ ἔφασκεν εἶναι.
 καὶ ἐλθόντες ὀκτάδε εὗρομεν Λιογείτονα τέτταρας καὶ
 εἴκοσι μνᾶς ἐκείνῳ συμβεβλημένον εἰς τὴν τριήραρχίαν·
 27οὗτος δὲ ἐπέδειξε δυοῖν δεούσας πεντήκοντα μνᾶς ἀν-
 λωκέναι, ὥστε τούτοις λελογίσθαι ὅσονπερ ὅλον τὸ ἀνά-
 λωμα αὐτῷ γεγένηται. καίτοι τί αὐτὸν οἴσθε πεποιη-
 κέναι περὶ ὧν αὐτῷ οὐδεὶς σύνοιδεν, ἀλλ' αὐτὸς μό-
 νος διεχειρίζεν, ὃς ἂν δι' ἐτέρων ἐπράχθη καὶ οὐ χα-
 λεπὸν ἦν περὶ τούτων πυθέσθαι, ἐτόλμησε ψευδόμενος

24, 8. αὐτοῦ om. Steph.

25, 2. ἀπέστειλεν] ἀπέστειλεν Steph.

5. καίτοι] καὶ μέντοι Steph.

26, 7. τέτταρας] τετραράκοντα Steph.

27, 2. ὅσονπερ] Haec lectio, quam primus Markl. proposuit, communis est testimonio complurium codd. ὅσον ὅπερ Steph.

τέτταρσι καὶ εἴκοσι μυαῖς τοὺς αὐτοῦ θυγατριδοῦς. ζή-
μιῶσαι; καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὡς δικασταί. ἐγὼ δ' 28
ὅσα τελευτῶν ὠμολόγησεν αὐτὸς ἔχειν χρήματα, ἐπὶ
τάλαντα καὶ τετταράκοντα μυᾶς, ἐκ τούτων αὐτῶν λο-
γιούμαι, πρόσδοτον μὲν οὐδεμίαν ἀποφαίνων, ἀπὸ δὲ
τῶν ὑπαρχόντων ἀναλίσκων· καὶ θήσω ὅσον οὐδεὶς πώ-
ποτε ἐν τῇ πόλει, εἰς δύο παιδας καὶ ἀδελφὴν καὶ παι-
δαγωγὸν καὶ θεράπαιναν χιλίας δραχμὰς ἐκάστου ἐνιαυ-
τοῦ, μικρῷ ἔλαττον ἢ τρεῖς δραχμὰς τῆς ἡμέρας. ἐν 29
ὅκτῳ αὐταὶ ἔτεσι γίνονται ὀκτακισχίλια δραχμαί, καὶ
ἀποδείκνυνται ἕξ τάλαντα περιόντα τῶν ἐπὶ τάλαντων
καὶ εἴκοσι μυαί. οὐ γὰρ ἂν δύναιτο ἀποδεῖξαι οὐθ' ὑπὸ
τῶν ληστῶν ἀπολωλεκὼς οὔτε ζημίαν εἰληφὼς οὔτε χρή-
σταις ἀποδεδωκὼς . . . . .

28, 8. μικρῷ] μικρόν Steph.

29, 1. ἐν ὅκτῳ αὐταὶ ἔτεσι.] Cum Bekkero ex nonnullis libris MSS.
recepī hunc verborum ordinem pro vulg. ἐν ὅκτῳ ἔτεσιν
αὐταί.

XXXIII.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

Λ Ο Γ Ο Σ Ο Λ Τ Μ Π Ι Α Κ Ο Σ.

(Dionys. Halicarn. T. II. p. 92. ed. Sylb. T. V. p. 520. ed. Reisk.)

1^η Ἀλλων τε πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ἕνεκα, ὧς ἄνδρες, 212
 ἄξιον Ἡρακλείους μνησθαι, καὶ ὅτι τόνδε τὸν ἀγῶνα
 πρῶτος συνήγειρε δι' εὐνοίαν τῆς Ἑλλάδος. ἐν μὲν γὰρ
 τῷ τέως χρόνῳ ἀλλοτρίως αἱ πόλεις πρὸς ἀλλήλας διέ
 ῥκειντο· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος τοὺς τυράννους ἔπαυσε καὶ
 τοὺς ὑβρίζοντας ἐκώλυσε, ἀγῶνα μὲν σωμάτων ἐποίησε,
 φιλοτιμίαν δὲ πλούτῳ, γνώμης δ' ἐπίδειξιν ἐν τῷ καλ-
 λίστῳ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα τούτων ἀπάντων ἕνεκα εἰς τὸ
 αὐτὸ συνέλθωμεν, τὰ μὲν ὀφόμενοι, τὰ δὲ ἀκουσόμενοι·
 ἡγήσατο γὰρ τὸν ἐνθάδε σύλλογον ἀρχὴν γενέσθαι τοῖς
 3^η Ἕλλησι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλίας. ἐκεῖνος μὲν οὖν ταῦθ'
 ὑφηγήσατο· ἐγὼ δ' ἤκω οὐ μικρολογησόμενος οὐδὲ περὶ
 τῶν ὀνομάτων μαχούμενος. ἡγοῦμαι γὰρ ταῦτα ἔργα μὲν
 εἶναι σοφιστῶν ἢ ἀχρήστων καὶ σφόδρα βίου δεομέ-
 νων, ἀνδρὸς δὲ ἀγαθοῦ καὶ πολίτου πολλοῦ ἀξίου περὶ
 τῶν μεγίστων συμβουλεύειν· ὁρῶν οὕτως αἰσχυρῶς δια-

3, 4. σοφιστῶν coni. Markl. σοφὰ τῶν vulgo. σοφῶν τῶν non-
 nulli codd.

ib. ἀχρήστων est coniectura eiusdem Marklandi, quam Can-
 tabr. confirmavit. χρηστῶν vulgo.

κειμένην τὴν Ἑλλάδα, καὶ πολλὰ μὲν αὐτῆς ὄντα ὑπὸ τῷ βαρβάρῳ, πολλὰς δὲ πόλεις ὑπὸ τυράννων ἀναστάτους γεγενημένας. καὶ ταῦτα εἰ μὲν δι' ἀσθένειαν ἐπά-4 σχομεν, στέργειν ἂν ᾤν ἀνάγκη τὴν τύχην· ἐπειδὴ δὲ διὰ στάσιν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους φίλονεικίαν, πῶς οὐκ ἄξιον τῶν μὲν παύσασθαι, τὰ δὲ κωλύσαι; εἰδότες ὅτι φιλονεικεῖν μὲν ἔστιν εὖ πραττόντων, γινῶναι δὲ τὰ βίλ-5 τιστα τῶν αὐτῶν. ὁρῶμεν γὰρ τοὺς κινδύνους καὶ με-6 γάλους καὶ πανταχόθεν περιεστηκότας· ἐπιστάσθε δὲ ὅτι ἢ μὲν ἀρχὴ τῶν κρατούντων τῆς θαλάσσης, τῶν δὲ χρημάτων βασιλεὺς ταμίας, τὰ δὲ τῶν Ἑλλήνων σώματα τῶν δαπανᾶσθαι δυναμένων, ναῦς δὲ πολλὰς αὐτοὺς κέκτηται, πολλὰς δ' ὁ τύραννος τῆς Σικελίας. ὥστε ἄξιον τὸν μὲν6 πρὸς ἀλλήλους πόλεμον καταθέσθαι, τῇ δ' αὐτῇ γνώμῃ χρωμένους τῆς σωτηρίας ἀντέχεσθαι, καὶ περὶ μὲν τῶν παρεληλυθότων αἰσχύνεσθαι, περὶ δὲ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι δεδιέναι, καὶ τοὺς προγόνους μιμεῖσθαι, οἱ τοὺς μὲν βαρβάρους ἐποίησαν τῆς ἀλλοτρίας ἐπιθυμοῦντας τῆς σφετέρως αὐτῶν ἑστερέσθαι, τοὺς δὲ τυράννους ἔξε-7 λάσαντες κοινὴν ἅπασιν τὴν ἑλευθερίαν κατέστησαν. θαν-7 μάξω δὲ Λακεδαιμονίους πάντων μάλιστα, τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι καιομένην τὴν Ἑλλάδα περιορᾶσιν, ἡγεμόνες ὄντες τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἀδίκως καὶ διὰ τὴν ἔμ-φυτον ἀρετὴν καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιστήμην, μόνοι δὲ οἰκοῦντες ἀπόρθητοι καὶ ἀτείχιστοι καὶ ἀστα-σίαστοι καὶ ἀήττητοι καὶ τρόποις αἰεὶ τοῖς αὐτοῖς χρώ-μενοι· ὧν ἕνεκα ἐλπὶς ἀθάνατον τὴν ἑλευθερίαν αὐτοὺς κεκτῆσθαι, καὶ ἐν τοῖς παρεληλυθόσι κινδύνοις σωτηρίας γενομένους τῆς Ἑλλάδος περὶ τῶν μελλόντων προορᾶ-8 σθαι. οὐ τοίνυν ὁ ἐπιὼν καιρὸς τοῦ παρόντος βελτίων·8 οὐ γὰρ ἀλλοτρίας δεῖ τὰς τῶν ἀπολωλότων συμφορὰς

5, 5. πολλὰς] πολλὰς μὲν, uti Cont. et Reisk. scribendum coniecercant, tacite dedit Bekk.

7, 6. τρόποις Bekk. cum Augero et Reiskio, qui auctore Marklando sic vulgatum τόποις correxerunt.

νομίξειν, ἀλλ' οἰκείας, οὐδ' ἀναμείναι, ἕως ἂν ἐπ' αὐ-
 τοὺς ἡμᾶς αἱ δυνάμεις ἀμφοτέρων ἔλθωσιν, ἀλλ' ἕως
 9 ἔτι ἔξεστι, τὴν τούτων ὕβριν κωλύσαι. τίς γὰρ οὐκ ἂν
 ἐνορῶν ἐν τῷ πρὸς ἀλλήλους πολέμῳ μεγάλους αὐτοὺς
 γεγενημένους; ὧν οὐ μόνον αἰσχυρῶν ὄντων, ἀλλὰ καὶ
 δεινῶν, τοῖς μὲν μεγάλα ἐξημαρτηκόσιν ἐξουσία γέγνη-
 ται τῶν πεπραγμένων, τοῖς δὲ Ἑλλήσιν οὐδεμία αὐτῶν
 τιμωρία . . . .

8, 3. ἂν om. Steph.

9, 2. ἐνορῶν] „Π. ἐνορῶ. “H, ἐνορῶν.“ Steph. in marg.

XXXIV.

Α Τ Σ Ι Ο Υ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΚΑΤΑΛΤΣΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΟΝ
ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΑΘΗΝΗΣΙ ΛΟΓΟΣ.

(Dion. Halic. T. II. p. 92. ed. Sylb. T. V. p. 526. ed. Reisk.)

213 Ὅτε ἐνομιζομεν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γεγενημένας συμφορὰς ἱκανὰ μνημεῖα τῇ πόλει καταλελειφθαι, ὥστε μὴδ' ἂν τοὺς ἐπιγινομένους ἐτέρας πολιτείας ἐπιθυμῇν, τότε δὴ οὗτοι τοὺς κακῶς πεπονθότας καὶ ἀμφοτέρων πεπειραμένους ἐξαπατῆσαι ζητοῦσι τοῖς αὐτοῖς ψηφίσμασιν, οἷσπερ καὶ πρότερον. διὸ δὴ καὶ τούτων μὲν οὐδ' θαυμάζω, υμῶν δὲ τῶν ἀκροαμένων, ὅτι πάντων εἰδὼν ἐπιλησμονέστατοι ἢ πάσχειν ἐτοιμότατοι κακῶς ὑπὸ τούτων ἀνδρῶν, οἳ τῇ μὲν τύχῃ τῶν ἐκ Πειραιῶς πραγμάτων μετέσχον, τῇ δὲ γνώμῃ τῶν ἐξ ἄστεος. καίτοι τί ἔδει φεύγοντας καταλθεῖν, εἰ χειροτονοῦντες ὑμᾶς αὐτοὺς καταδουλώσεσθε; ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, οὔτε γένει ἀπαλυνόμενος..., ἀλλ' ἀμφοτέρω τῶν ἀντι-

1, 1. ἐνομιζομεν] „Π. νομιζομεν.“ Steph. in marg.

2, 3. ἢ πάσχ. ἐτ.] Steph. margini adscripsit: „Π. οἱ πάσχ. ἐτ.“

4. ἐκ Πειραιῶς] Praepositionem ἐκ, qua carent MSS. et Steph., auctore Reiskio addidi.

7. καταδουλώσεσθε, ut con. Reisk., praebuit codex Augeri I. — Ceteri exhibent αὐτ καταδουλοῦσθε, ut vulgo legitur, aut καταδουλώσεσθαι aut καταδουλώσασθε.

3, 2. οὔτε γένει ἀπαλυνόμενος..., ἀλλ'] Inter verba ἀπαλυνόμενος ἀλλ', inter quae lacunae signum posui, Augerus ex

λεγόντων πρότερος ὢν, ἡγοῦμαι ταύτην μόνην σωτηρίαν εἶναι τῇ πόλει, ἅπασιν Ἀθηναίοις τῆς πολιτείας μετεῖναι· ἐπεὶ, ὅτε καὶ τὰ τεῖχη καὶ τὰς ναῦς καὶ τὰ χρήματα καὶ συμμάχους ἐκτησάμεθα, οὐχ οὕτως ἵνα Ἀθηναίων τινὰ ποιήσωμεν διενεοούμεθα, ἀλλὰ καὶ Εὐβοεῦσιν ἐπιγαμίαν ἐποιούμεθα· νῦν δὲ καὶ τοὺς ὑπάρχοντας πολίτας ἀπελῶμεν; οὐκ, ἂν ἔμοιγε πειδώμεθα, οὐδὲ μετὰ τῶν τειχῶν καὶ ταῦτα ἡμῶν αὐτῶν περιαιροσόμεθα, ὀπλίτας πολλοὺς καὶ ἱππέας καὶ τοξότας· ὧν ὑμεῖς ἀντεχόμενοι βεβαίως δημοκρατήσεσθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν πλέον ἐπικρατήσετε, ὥφελιμώτεροι δὲ τοῖς συμμάχοις ἔσεσθε· ἐπίστασθε γὰρ ταῖς ἐφ' ἡμῶν ὀλιγαρχίαις γεγενημέναις, καὶ οὐ τοὺς γῆν κεκτημένους ἔχοντας τὴν πόλιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἀποθανόντας, πολλοὺς δ' ἐκ τῆς πόλεως ἐκπεσόντας, οὓς ὁ δῆμος καταγαγὼν ὑμῖν μὲν τὴν ὑμετέραν ἀπέδωκεν, αὐτοὺς δὲ ταύτης οὐκ ἐτόλμησε μετασχεῖν. ὥστε, ἂν ἔμοιγε πειδωσθε, οὐ τοὺς εὐεργέτας, καθὼς δυνασθε, τῆς πατρίδος ἀποστερήσετε, οὐδὲ τοὺς λόγους πιστοτέρους τῶν ἔργων οὐδὲ τὰ μέλλοντα τῶν γεγενημένων νομιεῖτε· ἄλλως τε καὶ μεμνημένοι τῶν περὶ τῆς ὀλιγαρχίας μαχομένων, οἳ τῷ μὲν λόγῳ τῷ δῆμῳ πολεμοῦσι, τῷ δὲ ἔργῳ τῶν ὑμετέρων ἐπιθυμοῦσιν· ἅπερ κτήσονται, ὅταν ὑμᾶς ἐρήμους

uno codice D. qui inter codd. Paris. est 2989., chartaceus et saeculo XVII. exaratus) recepit haec: οὐτε οὐσία ἐλάττων. Reiskius et Bekkerus inter verba οὐτε γένει de Stephani coniectura inseruerunt „ἡλικία οὐτε.“ — οὐτε γένει ἀπελευνόμενος, ἀλλ' vulgo.

3, 6. ἐκτησάμεθα] ἐκτῆμεθα Steph.

ib. οὐχ οὕτως ἵνα Ἀθηναίων τ.] „II. οὐχ ὅπως ἵνα Ἀθηναίων τ.“ Steph. in marg.

9. ἀπελῶμεν] Sic Bekk. de suo dedit pro ἀπολοῦμεν, quod Steph. et MSS. habent.

5, 10. ἅπερ est emendatio Stephani, Scaligeri et Contii. ὅπερ. quod praebent plerique codd., retinuit Steph. (ἀπικτήσονται I. et H. pro ἅπερ κτήσονται.

6συμμάχων λάβωσιν. εἴτα τοῖς τῶν ὑμῖν ὑπαρχόντων ἐρωσὶ
 τίς ἐστὶ σωτηρία τῇ πόλει, εἰ μὴ ποιήσομεν ἢ Λακεδαι-
 μόνιοι κτελεύουσιν; ἐγὼ δὲ τούτους εἰπεῖν ἀξιώ, τί τῷ
 πλήθει περιγενήσεται, εἰ ποιήσασιν ἢ ἐκεῖνοι προσαιτά-
 τουσιν. εἰ δὲ μὴ, πολὺ κάλλιον μαχομένους ἀποδινήσκειν
 7ἢ φανερώς ἡμῶν αὐτῶν θάνατον καταψηφίσασθαι. ἡγοῦ-
 μαι γάρ, ἐὰν μὴ πείθω, ἀμφοτέροις κοινὸν εἶναι κίν-
 δυνον. ὁρῶ δὲ Ἀργεῖους καὶ Μαντινέας τὴν αὐτὴν ἔχον-
 τας γνώμην, τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας, τοὺς μὲν δμόρους
 ὄντας Λακεδαιμονίοις, τοὺς δὲ ἐγγὺς οἰκοῦντας, καὶ
 τοὺς μὲν οὐδὲν ἡμῶν πλείους, τοὺς δὲ οὐδὲ τρισχιλλούς
 8ὄντας. ἴσασι γὰρ ὅτι, καὶ πολλὰκις εἰς τὴν τούτων ἐμ-
 βάλλωσι, πολλὰκις αὐτοῖς ἀπαντήσονται ὅπλα λαβόντες·
 ὥστε οὐ καλὸς ὁ κίνδυνος αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι, ἐὰν μὲν
 νικήσωσι, τούτους καταδουλώσεσθαι γε, ἐὰν δὲ ἡττη-
 θῶσι, σφᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἀρσενεῖ-
 σαι· ὅσῳ δ' ἂν ἄμεινον πράττωσι, τοσοῦτ' ἐπιθυμοῦσι
 9κινδυνεύειν. εἴχομεν δὲ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἡμεῖς ταύτην
 τὴν γνώμην, ὅτε τῶν Ἑλλήνων ἤρχομεν, καὶ ἔδοκοῦμεν
 καλῶς βουλευέσθαι, περιορῶντες μὲν τὴν χώραν τεμνο-
 μένην, οὐ νομίζοντες δὲ χρῆναι περὶ αὐτῆς διαμάχεσθαι·

6, 1. ὑμῖν] ἡμῖν Steph.

2. ποιήσομεν] ποιήσωμεν Steph.

ib. ἢ ex conl. Stephani additum est.

ib. Λακεδαιμόνιοι, ut conl. Steph. pro vulg. Λακεδαιμονίοις, videtur Bekk. in T. legisse.

3. τούτους] Est Stephani emendatio, codicibus I. et H. firmata, τούτοις vulgo.

7, 2. μὴ conl. Steph. μὲν est librorum MSS. lectio, quam retinuit Bekk.

8. τὴν αὐτῶν οἰκοῦντας, quae verba vulgo non leguntur, Reisk. ex Helmst. addidit. Bekkerus ea in T. quoque reperisse videtur. Nam refert tantum haec τὴν αὐτὴν ἔχον-τας γνώμην et τοὺς [?] — οἰκοῦντας ab hoc libro abesse.

8, 1. ἐμβάλλωσι] ἐμβάλλωσι Steph.

5. τῶν ὑπαρχόντων] Articulus qui vulgo omittebatur, Reisk. et Auger. e conl. Sylburgii et Cantabr. addiderunt. Idem fecit Bekkerus lectore non monito.

6. τοσοῦτ' ἐπιθυμ.] „Π. τοσοῦτ' μᾶλλον ἐπιθυμ.“ Steph. in marg.

ἄξιον γὰρ ἦν ὀλίγων ἀνελόντων πολλῶν ἀγαθῶν φείσασθαι. νῦν δὲ, ἐπεὶ ἐκείνων μὲν ἀπάντων μάχη ἐστειρήμεθα, ἡ δὲ πατρὶς ἡμῶν λείλειπται, ἴσμεν ὅτι ὁ κίνδυνος 10 οὗτος μόνος ἔχει τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας. ἀλλὰ γὰρ χρὴ ἀναμνησθέντας ὅτι ἤδη καὶ ἑτέροις ἀδικουμένοις βοηθήσαντες ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ πολλὰ τρόπαια τῶν πολέμιων ἐστήσαμεν, ἄνδρας ἀγαθοὺς περὶ τῆς πατρίδος καὶ ἡμῶν αὐτῶν γίνεσθαι· πιστεύοντας μὲν τοῖς θεοῖς καὶ ἐλπίζοντας ἐπὶ τὸ δίκαιον μετὰ τῶν ἀδικουμένων ἔσεσθαι.

11 δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ, ὅτε μὲν ἐφεύγομεν, ἐμαχόμεθα Λακεδαιμονίοις, ἵνα κατέλωμεν, κατελθόντες δὲ φευξόμεθα, ἵνα μὴ μαχώμεθα. οὐκοῦν αἰσχρὸν, εἰ εἰς τοῦτο κακίας ἤξομεν, ὥστε οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων ἐλευθερίας Ἑλλήνων διεκινδύνουν, ὑμεῖς δὲ οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν τολμᾶτε πολεμεῖν; . . . .

9, 7. ἡμῶν] Sic ex codd. I. et H. pro vulgata ἡμῶν, quam retinuit Bekk., scripsi. ἡμῶν μόνῃ de coni. Reiskii dedit Auger.
10, 1. ἀλλὰ γὰρ] γὰρ, quod vulgo omittebatur, in Cantabr. Helmst. H. et I. repertum est.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ.

1. *Ἐκ τοῦ κατ' Αἰσχίνου περὶ τῆς δημεύσεως τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων*] Ἐπειδὴ τοίνυν τοὺς Χύτρος ὁ Δημάρατος ἔαλω προδιδούς.

2. *Ἐκ τοῦ πρὸς Αἰσχίνην τὸν Σωκρατικὸν χρέως*] Οὐκ ἂν ποτ' ᾤηθην, ἄνδρες δικασταί, Αἰσχίνην τολμῆσαι οὕτως αἰσχρὰν δίκην δικάσασθαι, νομίζων οὐκ ἂν ῥαδίως αὐτὸν ἐτέραν ταύτης συκοφαντωδεστέραν ἐξευρεῖν. οὗτος γάρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, ὀφείλων ἀργύριον ἐπὶ τρισὶ δραγμαῖς Σωσινόμῳ τῷ τραπεζίτῃ καὶ Ἀριστογέιτῳ προσελθὼν πρὸς ἐμὲ ἰδεῖτο μὴ περμιθεῖν αὐτὸν διὰ τοὺς τόκους. ἐκ τῶν ὄντων ἐκπεσόντα κατασκευάζομαι δ', ἔφη, τέχνην μυρεψικὴν· ἀφορμῆς δὲ δέομαι, καὶ οἶσω δέ σοι ἐννέ' ὀβολοὺς τῆς μνᾶς τόκους.¹⁰ Πεισθεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ τοιαῦτα λέγοντος καὶ ἅμα οἰόμενος τοῦτον Αἰσχίνην Σωκράτους γερονέναι μαθητὴν καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἀρετῆς πολλοὺς καὶ σεμνοὺς λέγοντα λόγους οὐκ ἂν ποτε ἐπιχειρῆσαι οὐδὲ τολμῆσαι ἅπερ οἱ πονηρότατοι καὶ ἀδικώτατοι ἄνθρωποι ἐπιχει-¹⁵ροῦσι πράττειν . . . . .

Ἀλλὰ γάρ, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐκ εἰς ἐμὲ μόνον τοιοῦτός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς

1. Harpocrat v. Χύτροι.

2. Athen. p. 611. E. edit. Commelin. p. 1360. ed. Dind.

11. Πεισθεὶς — —] Athen. p. 612. B.

17. Ἀλλὰ γάρ —] Athen. p. 612. C.

αὐτῷ κεκρημένους. οὐχ οἱ μὲν κάπηλοι οἱ ἐγγυὲς οἰκοῦν-
 20τες, παρ' ὧν προπόσεις λαμβάνων οὐκ ἀποδίδωσι, δι-
 κάζονται αὐτῷ συγκλείσαντες τὰ καπηλεία; οἱ δὲ γείτο-
 νες οὕτως ὑπ' αὐτοῦ δεινὰ πάσχουσιν, ὥστ' ἐκλιπόντες
 τὰς αὐτῶν οἰκίας ἐτέρας πόρῳ μισθοῦνται. ὅσους δ'
 ἐράνους συνείλεται, τὰς μὲν ὑπολοίπους φορὰς οὐ κα-
 25τατίδῃσιν, ἀλλὰ περὶ τοῦτον τὸν κάπηλον ὥς περὶ στή-
 λην διαφθείρονται. τοσοῦτοι δὲ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἅμα τῇ
 ἡμέρᾳ ἀπαιτήσοντες τὰ ὀφειλόμενα ἔρχονται, ὥστε οἴε-
 σθαι τοὺς παριόντας ἐπ' ἐκφορὰν αὐτοὺς ἤκειν τοῦτου
 τεθνεῶτος. οὕτω δ' οἱ ἐν τῇ Πειραιεῖ διάκεινται, ὥστε
 30πολὺ ἀσφαλέστερον εἶναι δοκεῖν εἰς τὸν Ἀδρίαν πλεῖν
 ἢ τοῦτω συμβάλλειν· πολλὸν γὰρ μᾶλλον ἢ ἂν δανείσῃται
 αὐτοῦ νομίζει εἶναι ἢ ἂν ὁ πατήρ αὐτῷ κατέλιπεν. ἀλλὰ
 γὰρ οὐ τὴν οὐσίαν κέκτηται Ἑρμαίου τοῦ μυροπώλου,
 τὴν γυναικα διαφθείρας ἐβδομήκοντα ἔτη γεροντίαν; ἥς
 35ἐρᾶν προσποιησάμενος οὕτω διέθηκεν, ὥστε τὸν μὲν ἄν-
 δρα αὐτῆς καὶ τοὺς υἱοὺς πτωχοὺς ἐποίησεν, αὐτὸν δὲ
 ἄντὶ καπήλου μυροπώλην ἀπέδειξεν· οὕτως ἐρωτικῶς τὸ
 κόριον μετεχειρίζετο, τῆς ἡλικίας αὐτῆς ἀπολαύων, ἥς
 ῥῆον τοὺς ὀδόντας ἀριθμῆσαι [ὅσον ἐλάττους ἦσαν] ἢ
 40τῆς χειρὸς τοὺς δακτύλους. καὶ μοι ἀνάβητε τούτων μάρ-
 τυρες. ὁ μὲν οὖν βίος τοῦ σοφιστοῦ τοιοῦτος.

3. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀλκιβιάδην.] Ἐκκλεύσαντες
 γὰρ κοινῇ Ἀέλιος καὶ Ἀλκιβιάδης εἰς Ἑλλήσποντον ἔρη-
 μαν ἐν Ἀβύδῳ δύο ὄντε Μεδοντιάδα τὴν Ἀβυδηνὴν καὶ
 ξυνωκεῖτην. ἔπειτα αὐτοῖν γίνεται θινγάτηρ, ἣν οὐκ

20. παρ' ὧν] Sic editiones Athenaei et MSS. (praeter Pala-
 tinum, in quo παριῶν legitur.) ἐξ ὧν Bekk.

39. [ὅσον ἐλάττους ἦσαν] ὅσων ἐλ. ἡς. Bekk. „ὅσων (ὅσους cod.
 Laurent. B.) ἐλάττους ἦσαν (ἐλαττούσης ἂν Laurent. B. et
 Palat.), quae etiam in epitome adduntur, delet Casau-
 bonus omitta ab Demetrio de elocutione sect. 128. qui
 ex Lysia attulit ἥς ῥῆον ἂν τις ἀριθμῆσιν τοὺς ὀδόντας
 ἢ τοὺς δακτύλους. Suidas, Ρᾶόν τις τοὺς ὀδόντας ἡρί-
 σθησέν ἢ τοὺς δακτύλους: ἐπὶ γερόντων.“ G. DINDORF.

8. Athen. p. 534. F. ed. Commel. p. 1194. ed. Dind.

ἐφαντα δῆνασθαι γνῶναι ὁποτέρου εἴη. ἐπεὶ δὲ ἦν ἀνδρὸς ὥρατα, ξυνεκοιμῶντο καὶ ταύτῃ· καὶ εἰ μὲν χρῆται καὶ ἔχοι Ἀλκιβιάδης, Ἀξιώχου ἐφασκεν εἶναι θυγατέρα, εἰ δὲ Ἀξίολχος, Ἀλκιβιάδου.

4. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Οἶμαι μὲν τοίνυν καὶ ἐκείνο ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι, ὅτι Ἀλκιβιάδης οὐκ ἄλλα τι ἐξήκει κομιῖσθαι, ἀλλὰ τῶν ἐμῶν ἡμυριασθῆναι.

5. Ἐκ τοῦ κατ' Ἀλκιβίου.] Καίτοι εἰ ἀποδεχάμεναι τῷ Κτησικλεῖ ν' παλαιὰς, ὥσπερ οὗτός φησι.

6. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀνδοκίδην.] Οὐ μὴν ταταρμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὥς ἂν δύνανται πλειστοηράσαντες πλείστον ἀπέδοτε.

7. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀρέσανδρον.] Νῦν δὲ πρὸς τοὺς ἐκλογὰς τοῦ φέρου ἅπαντα ἀπογραφόμεθα.

8. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἀρχεβιάδην.] Ἐπειδὴ ταχίστη ἐλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὃ ἄνδρες δικασταί, προσήλθον αὐτῷ λέγων ὅτι νέος καὶ ἀπειρος εἰναι πραγμάτων καὶ οὐδὲν δέόμενος εἰσιέναι εἰς δικαστήριον, ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ μὴ εὖρημα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τῆς ἐμῆς, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμούς φίλους καὶ τοὺς σαντοῦ διηγῆσθαι περὶ τοῦ χρόνου ὅθεν γενήσεται, πᾶν δοκῆς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδὲν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ λαβὼν ἅπει τὰ σαντοῦ, δίκαιος δὲ εἰ μοι μηδὲν παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπὼν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός10 εἰμι τοῦ συμβουλεύειν, ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἐάν πως φανερόν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐπίσσει ἢ δι-

4. Suid. v. *Αἰσθάνεσθαι*. Bekk. omisit hoc fragm.

5. Suid. v. *Παλαιόν*. Bekk. omisit hoc quoque fragm.

6. Poll. 7, 14., qui tamen falso haec verba ex *Isaei* oratione πρὸς Ἀνδοκ. affert. „Πρὸς Ἀνδουίδην, ἀποστασίον.“ Reisk., qui etiam *πλειστοηράσαντες* pro *πλείστ.* habet.

7. Harpocrat. v. *Ἐκλογαίς*.

8. Dionys. Halic. T. II. p. 106. ed. Sylb. T. V. p. 601. ed. Reisk.

5. *εὖρημα*] Sic Bekk. cum cod. Bodl. *εὖρημα* Reisk.

9. *ἅπει* est coniectura Reiskii, quam Bekk. recepit pro vulg. *ἐπί*. ib. *εἰ μοι*] Sic de suo dedit Reisk. *εἰμὶ* vulgatam retinuit Bekk.

καλῶς τὰ σεαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι. ταῦτ' ἐμοῦ προ-
 15 κλάουμένῳ οὐδεπώποτ' ἠθέλησε συνελθεῖν, οὐδὲ λόγον
 περὶ ὧν ἐνεκάλει ποιήσασθαι οὐδὲ δίκαιαν ἐπιτρέψαι,
 ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε.

9. Ἐκ τοῦ κατ' Αὐτοκλήους.] Ψηφομαικτοῦσι
 τὸ δίκαιον.

10. Ἐκ τοῦ κατὰ Αὐτοκράτους μοιχείας.]
 Τοῖς ὀφειζομένοις ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐπιτιθέμενοι τὰ ἱμάτια
 ἀποδύονται.

11. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Τετύχηκε δὲ μοι καὶ
 εἰκοσίμυτος ἔρανος.

12. Ἐκ τ. αὐτ. λ.] Τὸν παῖδα τὸν ἀκολουθοῦντα
 μετ' αὐτοῦ.

13. Ἐκ τοῦ πρὸς Γλαύκωνα.] Καὶ μὲν δὴ οὐδὲ
 τοῦτο ἂν ἔχοι Γλαύκων εἰπεῖν ἢ ἄλλος τις τῶν Δικαιο-
 γένους συγγενῶν, ὥς, ὅτε μὲν προῦκειτο, ὤκνουν καὶ
 ἡσχύνοντο λόγους περὶ αὐτοῦ ποιέσθαι, ἔξενεχθέντος
 20 δὲ ἢ περὶ τῶν χρημάτων τινὰ μνείαν ἔχετε ἢ τὰς θυγα-
 τέρας ἀξιούτε διαιτᾶσθαι.

14. Δικαιογένους δὲ τίως μὲν ὀκει παρ' ἡμῖν, δοκι-
 μασθεῖς δὲ ἔγχετε.

15. Ἐκ τῆς ὑπὲρ Δεξιοῦ ἀπολογίας.] Καθί-
 στησιν αὐτὸν ἐπὶ τὰς αἰγας, καὶ ἡπόλει αὐταῖς.

16. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Ἐχρῆν τὸν Κλειτο-
 φῶντα καὶ τοὺς ἀντιδικοῦντας αὐτῷ.

16. ἐνεκάλει] Sic Bekk. de conjectura, ut videtur. ἐνεκάλειτο
 vulgō.

9. Poll. 7, 200.

10. Lexic. Seguer. p. 110, 29.

11. Poll. 9, 57.

12. Phrynich. p. 353. ed. Lobeck.

13. Suid. v. Προῦκειτο.

14. Haec verba Suidas v. Τίως dicit ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ Δι-
 καιογένους κλήρον reperiri. Reiskius autem coniecit hanc
 orationem cum τῷ πρὸς Γλαύκωνα λόγῳ eandem esse:
 quamobrem huic fragmento hunc locum assignavit. Bek-
 kerus eum secutus est.

15. Lexic. Seguer. p. 129, 15.

16. Lexic. Seguer. p. 129, 18.

17. Ἐκ τοῦ κατὰ Δημοσθένους ἐπιτροπῆς.] *Εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς τῷδε τῷ μιρακίῳ καὶ τῶν σῶν τι ἔχει, δικάσαι αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους, εἰ μὲν χωρίου ἀμφισβητεῖς, καρποῦ, εἰ δὲ οἰκίας, ἐνοικίου, ὥστερ οὐτός σοι νῦν ἐπιτροπῆς δικάζεται.*

18. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Διογένους.] *Καὶ πρῶτ' Διογένηι δὲ οἰκειότατα πάντων ἀνθρώπων ἐχρῶμεθα, καὶ ὥς γε ὕλαινεν, ἐξ ἀγροῦ ὅτε ἔλθοι, παρ' ἡμῖν διήτατο.*

19. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] *Ἦν γὰρ αὐτῇ νόθος ἐκ τοῦ προτέρου ἀνδρὸς ἐπὶ τῶν γεγενησῶς ἐκαίδεκα.*

20. Ἐκ τοῦ πρὸς Διογένην περὶ χωρίου.] *Ἄρα σὺν ἀπαρχμῶν εἶναι δοκεῖ ὑμῖν Διογένης, ὃς ἐδικάζεται μὲν τῶν κλήρων, ἀμφισβητεῖ δὲ τοῖς ὀρφανῶς ἂν αὐτοῖς εἰ πατέρες κατέλιπον;*

21. Ἐκ τοῦ κατὰ Διοκλέους ὕβρεως.] *Ὁ ἀδελφὸς δ' ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἐρμῶνι ἐν βοθύνοις ἀπιόντι.*

22. Ἐκ τοῦ περὶ ἐγγυθήκης.] *Εἰ μὲν δικαιον ἔλεγε νῆ μέτριον, ἄνδρες διασται, Λυσιμένης.*

17. Harpocrat. et Suid. v. *Καρποῦ δίκη*. Harpocraton „*Καρποῦ δίκη*. *Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους ἐπιτροπῆς, εἰ γνήσιος — — —*“ Cod. Vratislav. tamen, ut Suidas, non habet vv. *εἰ γνήσιος*.

4. *οὗτός σοι νῦν*] Sic Harpocr. *νῦν οὗτός σοι* Suid. et Reisk. *νῦν οὗτος σοι* Bekk.

18. Priscian, Instit. Gramm. l. XVIII, c. 25. T. II. p. 230. ed. Krehl (Bekk. omisit hoc fragm.)

Titul. *Περὶ τοῦ Διογένους κλήρου* Reisk.

2. δὲ e cod. Monac. inseruit Krehl.

ib. *οἰκειότατα* Reisk. *οἰκειοτάτῳ* Krehl.

3. *ὅτε* Krehl. *ὁπόταν* Reisk.

19. Prisc. l. l. T. II. p. 210. ed. Krehl. laudat haec vv. *ἐκ τοῦ περὶ τοῦ Διογένους*. Reisk. et Bekk. omiserunt hoc fragm.

20. Lexic. Seguer. p. 145, 8. *ἄρα — τῶν κλήρων* et p. 120, 15. *ἀμφισβ.* — *κατέλιπον*. Bekkerus haec duo fragmenta in unum coniunxit et *ἀμφισβητεῖ* pro *ἀμφισβητεῖν* scripsit.

21. Lexic. Segner. p. 173, 26.

22. Athen. p. 209. F. edit. Commel. p. 460. Dind. „— *λόγος τις εἰς Λυσίαν ἀναφέρεται τὸν ῥήτορα περὶ ἐγγυθήκης ἐπιγραφόμενος, οὗ ἡ ἀρχή, Εἰ μὲν κ. τ. λ.*“

2. *ἄνδρες*] ὡ *ἄνδρες* Bekk.

Οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς ἐγγυθήκης δικαιολογῆσθαι, ἣ οὐκ ἔστιν ἀξία τριάκοντα δραχμῶν.

5. Πέρουσι δὲ ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέδωκα εἰς τι χαλκεῖον· ἔστι γὰρ συνθετὴ καὶ Σατύρων ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλια. ἄλλο ἔτι μέγεθος τὸ αὐτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκευὴ τοιαῦτα καὶ ὅμοια ἐργάζεται.

23. Ἐκ τοῦ περὶ τῆς Ἐπιγένους διαθήκης.] Ἐπειδὴ τοίων Ἐπιγένης ἀσθενὴς τριηραρχεῖν ἠναγκάζετο, ἀνάργυρος ὦν καὶ τῆς γῆς τῶν πολεμίων κρατούντων.

24. Ἐκ τοῦ περὶ τῶν Ἰδίων εὐεργεσιῶν.]. Οἱ Κεῖοι μὲν πόλιν τοσαύτην.

25. Ἐκ τοῦ κατ' Εὐθυδέλκον.]. Οὐ δυνάμενος δ' ἐμβαλεῖν διὰ τὸ ἀμφιδέαις δεδῆσθαι τὰς θύρας.

26. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Εὐθύνοου.]. Καὶ τοῦτο ἐποιήσαμεν οὐκ αὐτοτελῶς, ἀλλ' ἀκριβῶς.

27. Ἐκ τῆς ὑπὲρ Εὐκρίτου διαμαρτυρίας.]. Ἀδελφάγους τριήρεις.

28. Ἐκ τοῦ περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου κλήρου.]. Ὡς ἐμελλεν ἐπὶ τα τοὺς βωμούς ἵσται καὶ νομιζόμενά γε ποιῆσειν.

4. δικαιολογῆσθαι] δικαιολογῆσθαι Bekk.

6. εἰς τι] εἰς τὸ Reisk et Bekk.

7. βουκεφάλια] Bekker. post h. v. lacunae signum posuit.

23. Suid. v. Ἀνάργυρος.

24. Harpocrat. v. Κεῖοι.

25. Harpocrat. et Suid. v. Ἀμφιδέαι.

1. δ' om. Suid.

26. Lexic. Seguer. p. 468, 1. „Αὐτοτελῶς: σημαίνει μὲν τὸ τελείως. Ἀνείας δὲ ἀντὶ τοῦ ὡς ἐνυχεῖ ἐχρήσατο· ὡς ἂν τῷ ὑπευθύνου etc.“ Bekk. ex his corruptis verbis titulum effecit, quem dedi.

27. Harpocrat. v. ἀδελφάγ. τρ.: apud quem vulgo ἀδελφάγους legitur. Vid. Reisk. in coll. fragm. p. 16.

28. Frisc. Inst. Gramm. XVIII, 25. p. 221. ed. Krehl. „Ἀνείας ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἡγησάνδρου. Κλήρον ὡς κ. τ. λ.“ Recte Reisk. et Krehl.: — Ἡγησάνδρου κλήρον. Ὡς κ. τ. λ.

2. ἵσται Bekk. ἵσται Krehl. et Reisk.

29. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Κἄν τοῦτοις ἑγγύ-
τατα γένοιο συνοικῶν.

30. Ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς Ἰπποκράτους παῖδας.]
Οὐχ ἱκανόν, ὃ ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα
πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασώ-
ξουσιν τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν
ὀργάνων πολλοί. ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέβηκεν. ἔγω γὰρ, 5
ὃ ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπιτροπὸς τῶν Ἰππο-
κράτους χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως
τὴν οὐσίαν καὶ παραδούς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ
χρήματα ὧν ἐπιτροπὸς κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν
ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως. 10

31. Ἐκ τοῦ πρὸς Ἴσοκράτην αἰκίας.] Καίτοι
τίς οὐκ οἶδεν ὑμῶν ὅτι τὴν μὲν αἰκίαν χρημάτων ἔστι
μόνον τιμῆσαι, τοὺς δὲ ὑβρίζειν δόξαντας ἔξεστιν ὑμῖν
θανάτῳ ζημιοῦν;

32. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Καλλιστράτου.] Μστ' ἄβα-
κίου δὲ καὶ τραπέζιου πωλῶν ἑαυτόν.

33. Ἐκ τοῦ κατὰ Καλλίου ὕβρεως.] Καὶ ἐξέ-
θουσα ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοίγνυσι.

34. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Καλλίου.] Οὗτοι δὲ φάσκον-
τες πλείονα μισθώσασθαι καὶ τίμημα καταστήσασθαι.

29. Prisc. Inst. Gramm. XVIII, 23. p. 187. Krehl. Vulgo hic le-
gitur: *Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἀγησάνδρου*, quod mu-
taverunt Reisk. et Krehl. in *Ἠγησ.* Fragmentum ipsum
exhibui, uti in editione Krehlii legitur. Bekkerus et
Reisk. sic: *πρὸς τοὺς ἐγγύτατα γένους συνοικοῖη.*

30. Dionys. Halic. T. II. p. 106. ed. Sylb. Vol. V. p. 599. ed. Reisk.
3. *ἐπιτροπὴν*] Sic Bekk., quum Dionys. p. 600, v. 8. haec
verba repetens sic dixerit. *ἐπιτροπείαν* vulgo.

8. *νῦν* om. Reisk. (in collect. fragm.) et Bekk. nescio qua
caussa moti.

31. „*Etymol. M. et Suid.* in *Ἰσοκ.* *Etym.* tamen *M.* minus cor-
recte. Uterque legit *πρὸς Ἴσοκράτην*. Ego Poll. 8, 46.
sequor, qui laudat orationem Lysias *πρὸς Ἰπποκράτην*.“
REISK.

32. Poll. 10, 105.

33. Poll. 8, 76.

34. Harpocrat. et Suid. v. *Τίμημα*.

35. Ἐκ τοῦ κατὰ Κινησίλου ὑπὲρ Φανίλου
 παρ' ἀνόμων.] Θανμάξω δὲ εἰ μὴ βαρέως φέρετε ὅτι
 Κινησίας ἐστὶν ὁ τοῖς νόμοις βοηθός, ὃν ὑμεῖς πάντες
 ἐκίστασθε ἀσεβέστατον ἀπάντων καὶ παρανομώτατον ἀν-
 θρώπων γεγονέναι, οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοιαῦτα περὶ θεοῦς⁵
 ἐξαμαρτάνων, ἀ τοῖς μὲν ἄλλοις αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν,
 τῶν κωμωδοδιδασκάλων δ' ἀκούετε καθ' ἕκαστον ἐνιαυ-
 τόν; οὐ μετὰ τούτου ποτὲ Ἀπολλοφάνης καὶ Μυσταλί-
 δης καὶ Λυσίθεος συνεισιτιῶντο, μίαν ἡμέραν ταξάμενοι¹⁰
 τῶν ἀποφράδων, ἐντὶ νομηνιαστῶν κακοδαιμονιστάς¹⁰
 σφίσιν αὐτοῖς τοῦτομα θέμενοι, πρέπον μὲν ταῖς αὐτῶν
 τύχαις· οὐ μὴν ὥς τοῦτο διαπραττόμενοι τὴν διάνοιαν
 ἔσχον, ἀλλ' ὥς καταγελῶντες τῶν θεῶν καὶ τῶν νόμων
 τῶν ἡμετέρων. ἐκείνων μὲν οὖν ἕκαστος ἀπώλετο ὥσπερ
 εἰκός τοὺς τοιούτους. τούτον δὲ τὸν ὑπὸ πλείστων γι-¹⁵
 νωσκόμενον οἱ θεοὶ οὕτως διέθεσαν, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς
 αὐτὸν βούλεσθαι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι, παράδειγμα
 τοῖς ἄλλοις, ἵν' ἴδωσιν ὅτι τοῖς λίαν ὑβριστικῶς πρὸς
 τὰ θεῖα διακειμένοις οὐκ εἰς τοὺς παῖδας ἀποτίθενται
 τὰς τιμωρίας; ἀλλ' αὐτοὺς κακῶς ἀπολλύουσι, μείζους²⁰
 καὶ χαλεπωτέρας καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς νόσους ἢ
 τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις προσβάλλοντες. τὸ μὲν γὰρ ἀπο-
 θανεῖν ἢ καμεῖν νομίμως κοινὸν ἅπασιν ἡμῖν ἐστὶ· τὸ
 δ' οὕτως ἔχοντα τοσοῦτον χρόνον διατελεῖν καὶ καθ'
 ἑκάστην ἡμέραν ἀποδνήσκοντα μὴ δύνασθαι τελευτῆσαι²⁵
 τὸν βίον τούτοις μόνοις προσήκει τοῖς τὰ τοιαῦτα ἄπερ
 οὗτος ἐξημαρτηκόσιν.

35. Athen. p. 551. E. edit. Commelin. p. 1229. ed. Dind.

8. „μυσταλίδης καὶ λυσίθεος BPV. (i. e. cod. Laurentianus B, Palatinus et editio Aldina) μυσταλίδης δὲ λυσίθεος Basil. ex quo Μυσταλίδης δὲ καὶ Λυσίθεος factum in L. (i. e. edit. Commelin.), retentum ab Schweighäusero [et Bekkero].“ DIND.

9. συνεισιτιῶντο] Sic Reisk. Bekk. et Dindorf., qui adnotat: scribebatur συνεσιτιῶντο.

13. καὶ τῶν νόμων] Sic Dind. ex codice Laurentiano B. καὶ νόμων cum edit. Aldina et Commelin. Reisk. et Bekk.

21. „καὶ τὰς συμφορὰς AB. καὶ om. PVL [et Bekk.]“ DIND.

36. Ἐκ τοῦ πρὸς Κλεινίαν.] Ἐπειδὴ πάντες κατέδαρθον, ἰσχυρασμένος τῶν χαλκωμάτων ὅσα οἷός τ' ἦν πλείστα, ὑπὸ μάλης λαβὼν ἐξήγαγε ξίφος ἔχων.

37. Ἐκ τοῦ πρὸς Κλεόστρατον.] Οὐδὲ εἴ τις εἰσποίητος πάθοι, οὐκ ἀποστερεῖ τὴν μητέρα αὐτοῦ τῶν χρημάτων.

38. Ἐκ τοῦ κατὰ Κτησιφῶντος.] Καὶ τοὺς μὲν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων παῖδας, ὧν οἱ πατέρες βοηθήσαντες ὑμῖν ἔτι ζῶσιν, ἀπειπεῖν ἐν τοῖς νόμοις μήτε ἀδικὸν μήτε δίκαιον λέγειν.

39. Ἐκ τῆς περὶ τοῦ κυνὸς ἀπολογίας.] Ἐλυμαίνοντο γάρ μου τὸν καρκίνον εἰσφοιτᾶσαι αἱ κύνες.

40. Ἐκ τοῦ κατὰ Λαῖδος.] Φιλύρα γέ τοι ἐπαύσατο πορνευομένη ἔτι νέα οὖσα καὶ Σικιῶνι καὶ Ἰππάρφεις καὶ Θεόκλεια καὶ Ψαμάθῃ καὶ Λαγίσκῃ καὶ Ἀνθείᾳ.

41. Ἐκ τοῦ πρὸς Λακράτην.] Οὐδ' ἂν εἰ πολὺ ἐλάττονα τόκον λογίσαιτό τις ἢ ὅσον οὗτοι οἱ ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται.

42. Ἐκ τοῦ κατὰ Λυσιθέου.] Ἔστι δὲ κάμψαντι

36. Suid. v. Ἐπὶ μάλης.

37. Prisc. Inst. Gramm. l. XVIII, 25. p. 235.

2. πάθοι, οὐκ. „Haec dedi e cod. MS. Mon. Putschius: πάθος οὐδεῖς [ut Reisk. et Bekk. dederunt.]“ Krehl.

ib. ἀποστερεῖ] ἀποστερεῖ Reisk.

38. Suid. v. Ἀντίπατος.

39. Harpocrat. (qui addit, εἰ γνήσιος) et Suid. v. Καρκίνος.

40. Athen. p. 586. E. ed. Commelin. p. 1805. ed. Dind. — Repetitur hic locus ab Athen. p. 592. E. ed. Comm. (p. 1319. ed. Dind.) sed ita, ut ibi ante ἔτι additum sit καὶ, post Ἀνθεία autem „καὶ Ἀριστόκλεια.“ Praeterea in priori loco dicit Athen. ἐν τῷ πρὸς Λαῖδα, εἰ γε γνήσιος ὁ λόγος, in posteriori „ἐν τῷ κατὰ Λαῖδος, εἰ γνήσιος ὁ λόγος.“

41. Harpocrat. v. Ὀβολοσταταί. Etiam Suidas sub eadem voce affert hoc fragm., sed ita: οὐδ' ἂν οἱ πολλοὶ ἐλάττονα τόκον λογίσαιτό σοι, ἢ ὅσον οὗτοι ὀβολοστατοῦντες τοὺς ἄλλους πράττονται.

42. Sic Harpocrat. v. Γωνιασμός, nisi quod πάντῃ πολλὴ non habet. Suidas v. Γωνία: Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Λυσιθέου, εἰ γνήσιος. Κάμψαντί, φησι, τοῦ τείχους, ὃ βουλή, ἐστὶ γωνιασμός ἐν ἀριστερῇ καὶ ἐν δεξιᾷ πάντῃ πολλῇ.

τοῦ τείχους, ὡς βουλὴ, γωνιασμός ἐν ἀριστερᾷ καὶ εὐρυχωρία πάνν πολλή.

43. Ἐκ τοῦ κατὰ Μικίνου φόνου] Οὐ πρὸς ἐταίρας ἀπίας ἀνήκειν δοκοῦντα παραλείψεται.

44. Ἐκ τῆς πρὸς Μιξιδήμου γραφὴν ἀπολογίας.] Καὶ δύο παῖδας αὐτῷ ἀκολούθους εἶναι, ὧν οὗτος τὸν μὲν Μουσαῖον καλεῖ, τὸν δὲ Ἡρίοδον.

45. Ἐκ τοῦ πρὸς Ναυσίαν περὶ τοῦ τύπου.] Ἀλλὰ διὰ τὸ τρεῖς τέχνας ἐργάζεσθαι, τὴν τε λιθοουργικὴν καὶ λιθοτριβικὴν καὶ πρὸς τούτοις τὸ τετυυφικῆναι.

46. Ἐκ τοῦ πρὸς Ξενοφῶντα.] Συγκομίσας δὲ δῶρα καὶ ἀποδόμενος τὸ ἀργύριον.

47. Ἐκ τοῦ πρὸς Πολέμωνα.] Οὐτοσί δὲ πυροὺς ἐπὶ καλᾷμῃ ἀροῖ.

48. Ἐκ τοῦ πρὸς Τιμωνα.] Οἱ δ' ἀλαζονεύονται μὲν Τιμῶνι παραπλησίως καὶ ἐσχηματισμένοι περιέχονται ὥσπερ οὗτος.

49. Ἐκ τοῦ πρὸς Τιμωνίδην.] Πῶς δ' ἂν τῆς διαθέσεως τοῦ τετελευτηκότος ἀμελήσαιμεν, ἣν ἐκείνος διέθετο οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πεισθεῖς;

50. Ἐκ τοῦ κατὰ Τίσιδος.] Ἀρχιππος γὰρ οὐτοσί, ὡς Ἀθηναῖοι, ἀπσδύσατο μὲν εἰς τὴν αὐτὴν παλαστραν οὐπερ καὶ Τίσις ὁ φεύγων τὴν δίκην, ὀργῆς δὲ

43. Priscian. Inst. Gramm. XVIII, 24. p. 194. ed. Krehl. — Scripti uti Reiskius voluit. Krehl.: *Ἀπίας ἐν τῷ κατὰ Μικίνου Φόνου* οὐ πρὸς ἐταίρας κ. τ. λ. (Cf. Athen. p. 799. ed. Dind.) Bekkerus omisit hoc fragm.

44. Harpocrat. et Suid. v. *Μουσαῖος*, sed addunt „*εἰ γνήσιος*.”

45. Suid. v. *Λιθοουργική*.

46. Suid. v. *Συγκομιδή*. „Eadem procul dubio est, quam memorat Etym. M. in *Συγκομιδή*. Πρὸς Ξενοφάντην Συγκομίσας δὲ δῶρα καὶ ἀποδοὺς τὸν ἀργόν.” REISK.

47. Suid. v. *Ἐπὶ καλᾷμῃ ἀροῦν*.

48. Suid. v. *Ἐσχηματισμός*.

49. Suid. v. *Διάθεσις*.

50. Dionys. Halic. T. II. p. 169. ed. Sylb. Vol. VI. p. 983. ed. Reisk. „et Ioann. Sicil. cod. Barocc. 175. Fol. 83.” BEKK.

1. οὐτοσί] Sic Bekk. οὗτος Reisk.

2. Τίσις] Τίσις Reisk.

γενομένης ἐς σκώματά τε αὐτοῖς καὶ ἀντιλοδρίαν καὶ
 ἐχθραν καὶ λοιδορίαν κατέστησαν. ἔστιν οὖν Πυθίας5
 ἐραστῆς μὲν τοῦ μειρακίου. (πάντα γὰρ εἰρήσεται ἀληθῆ
 πρὸς ὑμᾶς), ἐπίτροπος δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς καταλειμ-
 μένος. οὗτος ἐπειδὴ Τίσις πρὸς αὐτὸν τὴν ἐν τῇ παλαι-
 στρᾷ λοιδορίαν διηγῆσατο, βουλόμενος χαρίζεσθαι καὶ
 δοκεῖν δεινὸς καὶ ἐπίβουλος εἶναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν, ὥς10
 ἡμεῖς ἐκ τῶν πεπραγμένων ἡσθήμεθα καὶ τῶν εὖ εἰ-
 δότων ἐπυθόμεθα, ἐν μὲν τῷ παρόντι διαλλαγῆναι, σκο-
 πεῖν δὲ ὅπως αὐτὸν μόνον πον λήψεται. πεισθεὶς δὲ
 ταῦτα καὶ ἀπαλλαγείς καὶ χρώμενος καὶ προσποιούμενος
 ἐπιτήδειος εἶναι εἰς τοῦτο· μανίας τηλικούτος ὢν ἀφί-15
 σταται, ὥστε ἐτύγγανε μὲν οὐσα ἵπποδρομία Ἀνακείων,
 ἰδὼν δ' αὐτὸν μετ' ἐμοῦ παρὰ τὴν θύραν ἀπιόντα (γελ-
 τονες γὰρ ἀλλήλοις τυγχάνουσιν ὄντες) τὸ μὲν πρῶτον
 συνδαιπνεῖν ἐκέλευεν, ἐπειδὴ δ' οὐκ ἡθέλησεν, ἔδεξθη
 ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ κῶμον, λέγων ὅτι μεθ' αὐτοῦ καὶ τῶν20
 οἰκετῶν πικίτω. δειπνήσαντες οὖν ἤδη συσκοτάζοντος ἐλ-
 θόντες κόπτομεν τὴν θύραν, οἱ δ' ἡμᾶς ἐκέλευον εἰσελ-
 ναι. ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἐγενόμεθα, ἐμὲ μὲν ἐκβάλλουσιν ἐκ
 τῆς οἰκίας, τοντονὶ δὲ συναρπάσαντες ἔδησαν πρὸς τὸν
 κίονα, καὶ λαβὼν μάλιστα τις ἐντείνας πολλὰς πληγὰς25
 εἰς οἶκημα αὐτὸν καθείρξε. καὶ οὖν ἐξηγκεσεν αὐτῷ
 ταῦτα μόνον ἕξαμα. Ἦν, ἀλλ' ἐξηλακῶς μὲν τῶν νεω-
 τέρων τοὺς πονηροτάτους ἐν τῇ πόλει, νεωστί δὲ τὰ

4. ἐς σκώματά τε αὐτοῖς Bekk. „Id. εἰς σκώματά τε αὐτοῖς“
 in margine cod. Bodl. ἐς κόμματά τε αὐτῆς vulgo.

8. τὴν uncis incluserunt Sylb. et Reisk.

15. ἀφίσταται Bekk. ἀφίστατο vulgo.

16. ὥστε] . . . τ' vulgo. Hanc lacunam aequae ac sequentes
 supplevit Bekk. Idem Ἀνακείων scripsit pro vulg. ἀνα-
 κείων.

17. ἰδὼν om. vulg.

ib. ἀπιόντα — ἀλλήλοις] παριόντων . . . ἀλλήλοις vulgo.

19. συνδαιπνεῖν om. vulg.

ib. ἐπειδὴ δ' οὐκ — δειπνήσαντες] ἐπειδὴ δὲ οὐ μετ' αὐ-
 τοῦ . . . δειπνήσαντες vulgo.

27. νεωτέρων Bekk. νέων vulgo.

πατρῶα παρειληφώς καὶ προσποιούμενος νέος καὶ πλού-
 30σιος εἶναι, πάλιν τοὺς οἰκέτας ἐκέλευσεν ἡμέρας ἤδη γε-
 νομένης πρὸς τὸν κίονα αὐτὸν μαστιγοῦν δῆσαντας.
 οὕτω δὲ τοῦ σώματος πονήρως ἤδη διακειμένου Ἀντί-
 μαχον μεταπεψάμενος τῶν μὲν γεγεννημένων οὐδὲν εἴ-
 πεν, ἔλεγε δ' ὥς αὐτὸς μὲν δειπνῶν τύχοι, οὗτος δὲ
 35μεθύων ἔλθοι, ἐκκόψας δὲ τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν κα-
 κῶς λέγοι αὐτὸν καὶ τὸν Ἀντίμαχον καὶ τὰς γυναῖκας
 αὐτῶν. Ἀντίμαχος δὲ ὠρλίζετο μὲν αὐτοῖς ὥς μεγάλα
 ἡμαρτηκόσιν, ὅμως δὲ μάρτυρας παρακαλέσας ἡρώτα αὐ-
 τὸν πῶς εἰσέλθοι· ὁ δὲ κελεύσαντος Τίσιδος καὶ τῶν οἰ-
 40κειῶν ἔφασκε. συμβουλευόντων δὲ τῶν εἰσελθόντων ὥς
 τάχιστα λῦσαι καὶ τὰ γεγεννημένα δεινὰ νομιζόντων εἶναι
 ἀπέδοσαν αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς. οὐ δυναμένου δὲ βαδί-
 ξειν ἐκόμισαν αὐτὸν εἰς τὸ Δεῖγμα ἐν κλίνῃ, καὶ ἐπέ-
 δεξαν πολλοῖς μὲν Ἀθηναίων, πολλοῖς δὲ καὶ τῶν ἄλ-
 45λων ξένων οὕτω διακειμενον, ὥστε τοὺς ἰδόντας μὴ μό-
 νον τοῖς ποιήσασιν ὀρλίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως
 κατηγορεῖν, ὅτι οὐ δημοσίᾳ οὐδὲ παραχρηῖμα τοὺς τὰ
 τοιαῦτα ἔξαμαρτάνοντας τιμωρεῖται.

51. Ἐκ τοῦ ὑπὲρ Φερεινικοῦ περὶ τοῦ Ἀν-
 δροκλείδου κλήρου.] Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὃ
 ἄνδρες δικασταί, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φε-
 ρεινικοῦ πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαν-
 56μάρξῃ ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρηκῶς πρότερον
 ὑπὲρ τούτου νυνὶ λέγω. ἐμοὶ γάρ, ὃ ἄνδρες δικασταί,
 ξένος ἦν Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατήρ, καὶ ὅτε ἐφρεύο-
 μεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγορῶν καὶ ἐγὼ καὶ ἄλ-
 λος Ἀθηναίων ὁ βουλούμενος, καὶ πολλὰ καὶ ἀραδὰ καὶ
 10ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ καὶ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμέ-

31. μαστιγοῦν δῆσαντας Bekk. δῆσαντες μαστιγοῦν vulgo. δῆ-
 σαντας tamen malebat Reisk.

32. πονήρως ἤδη Bekk. ἤδη πονήρως vulgo.

33. τῶν μὲν — δειπνῶν τύχοι] τῶν μὲν δειπνῶν τύχοι vulgo,
 nullo lacunae signo appietto.

51. Dionys. Halicarn. T. II. p. 105. Sylb. Vol. V. p. 594. ed. Reisk.

τέραν αὐτῶν κατηλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς
τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυγάδες Ἀθήνας ἀφίκοντο, ἡγού-
μενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν οὕτως οἰκείως
αὐτοὺς ὑπεδεξάμεν, ὥστε μηδένα γινῶναι τῶν εἰσιόν-
των, εἰ μὴ τις πρότερον ἡπίστατο, ὁπότερος ἡμῶν ἐκ-15
πητο τὴν οἰκίαν. οἶδε μὲν οὖν καὶ Φερένικος, ὃ ἄν-
δρες δικασταί, ὅτι πολλοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι
καὶ μᾶλλον τοιούτων πραγμάτων ἔμπειροι· ἀλλ' ὅμως
ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχροὺς
οὖν μοι δοκεῖ εἶναι κελεύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ20
δίκαια αὐτῷ βοηθῆσαι περιδεῖν αὐτόν, καθ' ὅσον οἷός τ'
εἰμι ἐγὼ, τῶν ὅπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στερηθῆναι.

52. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου.] Εἰ μὲν γὰρ ἀγροῦς
κατέλιπεν Ἀνδροκλείδης ἢ ἄλλην φανεράν οὐσίαν, ἐξῆν
ἂν εἰπεῖν τῷ βουλομένῳ ὅτι οὐδὲν μὲν ψεύδεται, αὐτῷ
δὲ δίδεται. περὶ ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ καὶ ἀφανοῦς οὐ-
σίας δῆλον ὅτι, ὅστις ἔχων αὐτὰ φαίνεται, τούτῳ δέδοται.

53. Ἐκ τοῦ πρὸς Φίλωνα ὑπὲρ Θεοκλείδου
φόνου.] Ἀλλ' εἰς τὸ οἰκάριον τὸ ὀπισθε τῆς γυναικω-
νιτιδος.

54. Ἐκ τοῦ κατὰ Φιλωνίδου βιαίων.] Ἔστιν
οὖν γυνὴ ἑταῖρα, Ναῖς ὄνομα, ἧς Ἀρχίας κύριός ἐστιν·
ὁ δ' ὑμέναιος ἐπιτήδειος. ὁ Φιλωνίδης δ' ἐρᾷν φησί.

16. οἰκίαν] Sic Sylb. et Reisk. in edit. Dionys. Sed in col-
lectione fragmentorum Reisk. tacite dedit οὐσίαν, quod
Auger. et Bekk. adsciverunt.

20. οὖν μοι] Sic Bekk. μοι οὖν Sylb. Reisk. et Auger.

21. αὐτῷ Bekk. αὐτῷ ceteri.

52. Suid. v. Οὐσία φανερά.

4. δίδεται.] Posui cum Bekkero punctum post δίδεται. Vulgo
hic plane non interpungitur.

ib. οὐσίας δῆλον ὅτι] Sic cum Bekkero scripsi. „οὐσίας. Δη-
λονότι“ vulgo.

5. δίδεται Bekk. δίδωκεν Kuster. et Reisk.

53. Poll. 9, 39.

54. Athen. p. 592. C. ed. Commelin. p. 1328. ed. Dind. — Athen.
addit: εἰ γνήσιος ὁ λόγος.

3. ὑμέναιος] Τάμναιος Bekk., commatis signo post ἔστιν et
ἐπιτήδειος posito.

55. Ἐκ τοῦ περὶ τοῦ χρυσοῦ τριποδος.] Ἀργυρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδόναι.

56. Ἐκ τοῦ πρὸς Χυτρίνον.] Ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβὼν ἔκρουσε τὸν λυχνοῦχον.

57. Καὶ φανερός γέγονεν οὐ τῶν σωμάτων συγγενὴς ὢν, ἀλλὰ τῶν χρημάτων.

58. Ὅστις τοῦ μὲν μὴ ἀδικεῖν οὐ προνοεῖται, τοῦ δὲ μὴ δοῦναι δίκην ἐπιμελεῖται, κακουργεῖ.

59. Φεύδεσθαι προχειρότατον τοῖς πολλὰς ἀμαρτάνουσιν.

60. Τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν δικάζοντας ἄξιον ἦν περ νομοθετοῦντας.

61. Εἰ μὲν οἷόν τ' ἦν ἐκ τῶν προτέρων λόγων τὰ δίκαια γινώσκειν, οὐδὲν ἂν ἔδει τοὺς φεύγοντας ἀπολογεῖσθαι, ἀλλ' ἀκριτὲ ἀποθνήσκειν· ἐπεὶ δὲ τὰ ψευδῇ λέγειν δυνατόν ἐστι τοῖς κατηγοροῦσι, δίκαιον ἀμφοτέ-
δρων τῶν ἀντιδικῶν ἀκούσαντας τηνικαῦτα τὴν περὶ τοῦ δικαίου ψῆφον φέρειν.

62. Προσῆκει δ' ὑμῖν περὶ ψυχῆς δικάζουσι μὴ παρανομεῖν, ἀλλ' εὐσεβεῖν· μὴδὲ θεοῦ βωρ τὰ πράγματα κρῖνειν, ἀλλὰ σιωπῇ τὰ δίκαια γινώσκειν.

63. Ἢ γὰρ ἂν ἡμέτερά γυνὴ προδῶ τὸ σῶμα καὶ τὴν τάξιν λίπη τῆς αἰδοῦς, εὐθέως παραλλάττει τῶν φρενῶν, ὥστε νομίζειν τοὺς μὲν οἰκείους ἐχθροὺς, τοὺς δὲ ἀλλοτρίους πιστοὺς, περὶ δὲ τῶν καλῶν καὶ αἰσχυρῶν δέναντιαν ἔχειν τὴν γνώμην.

55. Athen. p. 231. B. ed. Commelin. p. 504. ed. Dind. — Addit

Athen. „εἰ γνήσιος ὁ λόγος.“

56. Poll. 10, 116.

57. Clem. Alexandr. Strom. VI. p. 266. ed. Sylb.

58. Ioann. Stob. Florileg. 2, 24. Vol. I. p. 79. ed. Gaisf.

59. Ibid. 12, 21. Vol. I. p. 316. ed. Gaisf.

60. Ibid. 46. [44.], 17. Vol. II. p. 260. ed. Gaisf.

61. Ibid. 46. [44.], 110. Vol. II. p. 293. ed. Gaisf.

62. Ibid. 46. [44.], 111. Vol. II. p. 293. ed. Gaisf.

63. Ibid. 68. [66.], 32. Vol. III. p. 28. ed. Gaisf.

64. Τοῦ νόμου κελεύοντος τοὺς ἐπιτρόπους τοῖς ὀρφανοῖς ἔγγειον τὴν οὐσίαν καθιστάναι, οὗτος δὲ ναυτικούς ἡμᾶς ἀποφαίνει.

65. "Ωιμην δ' ἔγωγε τοιαύτη φίλῃ σννηρμόσθαι, ὥστε μὴδ' ἂν τὴν Ἐμπεδοκλέους ἔχθραν ἐμποδῶν ἡμῖν γενέσθαι.

66. Ἡ γὰρ γλῶττα κατὰ Λυσίαν τὸν ἐήτορα νοῦν οὔτε πολὺν οὔτε μικρὸν ἔχει, ὃ δὲ νοῦς ᾧ μὲν πολὺ πολὺς, ᾧ δὲ μικρὸν μικρός.

67. "Οσας ἄξιους ἦν λαβεῖν πληγὰς, τσαύτας εἴληφε δραχμάς.

---

64. Suid. v. Ἐγγειον.

65. Suid. v. Ἐμπεδοκλέους ἔχθρα.

66. Gregor. Corinth. p. 4, ed. Schaef.

67. Demetr. Phaler. §. 128.

I N D E X

CODICUM ET EDITIONUM LYSIAE.

A. LIBRI SCRIPTI.

1) Taylori.

Cod. Stephani. Sunt variae lectiones, quas e cod. MS. Stephanus deprompsit et margini editionis suae adscripsit. (V. Tayl. praef. apud Reiskium, Oratt. Gr. T. VI. p. 91.)

Coislinianus (apud Augerum Sangerm. 1) „*olim Segurrianus, postea Coislinianus, hodie vero Sangermansensis. Codex est membranaceus in folio, num. 342, quamdiu in bibliotheca Coisliniana adservabatur.*“ TAYL. l. l. p. 92.

Coislinianus 2. num. 249., ab Augero appellatus Sang. 2., a Bekkero V., continens orationem funebrem. (l. l. p. 95.)

Baroccianus, asservatus in bibliotheca Barocciana, orationem funebrem tenens. (l. l. p. 95.)

Cantabrigienses. Sunt variae lectiones, quae duobus Cantabrigiensibus Aldinae exemplaribus, quorum alterum servabatur in bibliotheca Collegii D. Ioannis, alterum in bibl. Ioannis Mori, sunt adscriptae. (l. l. p. 96. et p. 718.)

Venetus: cuius lectiones Taylorus (l. l. p. 58.) refert secum ab Io. Christ. Wolfio Hamburgensi communicatas esse.

Cod. reg. 1. Parisinus n. 2131. (v. Augeri praef. p. XVII.)

Cod. reg. 2. Parisinus n. 2944; ab Augero C., a Reiskio simpliciter *Parisinus*, a Bekkero T. appellatus. (v.

INDEX CODICUM ET EDITIONUM LYS. 823

Aug. praef. p. XVII. et Reisk. T. VI. p. 716. T. V. p. XVII.). Ille continet Dionysii Halic. de Lysia iudicium, hic praeter illum libellum orationem in Philonem.

2) Reiskii.

Bessarioneus: codex Marcianus, qui olim in libris Bessarionis fuit. (Reisk. T. V. p. XIII.)

Vindobonensis: denuo collatus, sed negligenter, ut videtur, ab Altero. (I. l. p. XIV.)

Augustanus, solam tenens orationem funebrem: „est idem, quem *Demosthenicorum meorum quintum appellare soleo*.“ REISK. T. VI. p. 662.

(*Parisinus*: v. supra cod. reg. 2.)

Schedae Brulartianae: sunt lectiones quaedam Brulartii manu ad marginem editionis Stephanianae scriptae.

Reisk. T. V. p. XVII. Augeri praef. p. XVIII.

Helmstadiensis: in quo solus inest Dionysii Halic. de Lysia libellus. Reisk. T. VI. p. 719.

3) Angeri.

Codices regii Parisini. (V. Angeri praefat. p. XV. sq.)

A. 3035. exhibens orationem de caede Eratosthenis.

B. 2939 A., XIV Lysiae orationes habens.

(C. 2944. v. supra cod. reg. 2.)

D. 2989. partem politicae orationis tenens.

E. 3017.

F. 2489. } In his inest una oratio funebris.

G. 2992. }

H. 1657. } His solus Dionysii de Lysia libellus conti-

I. 1742. } netur.

Contii *) adnotationes exemplari editionis Aldinae adscriptae.

---

*) „Antonius Contius, natus Novioduni, doctissimus iuriconsultus, scientiam iuris cum maximo applausu docuit primum Aureliae, deinde Bituricae, ubi mortuus est anno 1586. Ipsum fuisse graecarum litterarum peritissimum mihi patuit evidenter ex ipsis annotationibus, lectionibus variis et felicissimis interdum textus emendationibus, quas ad Aldi margines conscripsit. Iam ex nonnullis ipsius notis, quae ad unum typographum pertinent, videtur vir eruditus novam eorum oratorum, quos Aldus edidit, editionem paravisse.“ AUGERUS in praefat. p. XIII.

824 INDEX CODICUM ET EDITIONUM LYS.

4) Bekkeri. (v. Oratt. Attic. ed. Bekk. Berol. T. I. p. 161.)

Laurentiani *C. D. E.* (plut. 57. codd. 4. 45. 52.) Marciani *I.* (522.) et *K.* (app. class. 8. cod. 1.)

Vaticani *M.* (66.) et *N.* (1366.) Urbinae *O.* (117.) Palatinus *X.* (88.)

Marcianus *F.* (416.) Marcianus *G.* (417.) Parisiensis reg. *U.* (3017.) Coislinianus *V.* (249.) solam orationem funebrem habent.

Paris. reg. *S.* (1983.) et *T.* (2944.) usus est Bekkerus in fragmentis a Dionysio Halicarn. servatis.

5) Sluiteri etc.

Marg. Ald. Lugd. sunt variae lectiones e codice aliquo Veneto enotatae et emendationes viri cuiusdam docti, exemplari Aldino, quod in bibliotheca Lugduno-Batava exstat, adscriptae. (Sluit. lectt. And. p. 242.)

Cod. Leid. liber manu scriptus, qui in eadem Lugdunensi bibliotheca asservatur. (Sluit. l. l. p. 282.)

Vimar. v. quae dixi in praefatione.

B. LIBRI EDITI.

Aldi editio, Venet. 1513. fol.

Stephani —, Paris. 1575. fol. (*Vulgata.*)

Vander-Heidenii —, Hanoviae, 1615. 8. Haec editio repetita est Marburgi Cattorum 1683. 8. curante I. chardo Maio.

Taylori maior — Lond. 1739. 4.

— minor — Cantabrig. 1740. 8.

Reiskii —, Oratt. Graecc. ed. Reisk. Vol. V. et VI. Lips. 1772. 8.

Augeri —, Paris. 1788. 8. II. Voll.

Alteri — Vindob. 1785.

Tauchnitzii editio stereotypa. Lips. 1818. 12.

Weigelii — Lips. 1822. 8.

Bekkeri —, Oratt. Att. ex recens. Imman. Bekkeri. Oxonii 1822. 8. Berol. 1823. 8. Vol. I.

Bremii —, Lysiae et Aeschinis orationes selectae. ed. I. H. Bremi. Goth. et Erford. 1826. 8. (Biblioth. Graec. cur. a Fr. Jacobsio et V. Chr. F. Rostio. B. scriptt. orat. ped. Vol. XVI.)

INDEX ORATIONUM.

I. Ἐπὶ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου ἀπολογία. Oratio de caede Eratosthenis.	p. 9
II. Ἐπιτάφιος τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς. Oratio funebris.	20
III. Ἀπολογία πρὸς Σίμωνα. Defensio adversus Simonem.	42
IV. Περὶ τραύματος ἐκ προνοίας, περὶ οὗ καὶ πρὸς ὄν. Defensio criminis de vulnere praemeditato.	52
V. Ἐπὶ Καλλίου ἱεροσυλίας ἀπολογία. Defensio Calliae.	57
VI. Κατ' Ἀνδοκίδου ἀσεβείας. Or. in Andocidem.	59
VII. Ἀρεοπαγιτικός. Ἐπὶ τοῦ σηκοῦ ἀπολογία. Or. de trunco oleae sacrae exciso.	72
VIII. Κατηγορία πρὸς τοὺς συνουσιαστὰς κακολογιῶν. Or. adversus familiares de obtrectationibus.	82
IX. Ἐπὶ τοῦ στρατιώτου. Defensio veterani emeriti.	88
X. Κατὰ Θεομνήστου Α. Or. I. in Theomnestum.	93
XI. Κατὰ Θεομνήστου Β. Or. II. in Theomnestum.	102
XII. Κατὰ Ἐρατοσθένους. Or. in Eratosthenem.	105
XIII. Κατὰ Ἀγοράτου ἐνδελέως. Or. in Agoratum.	128
XIV. Κατὰ Ἀλκιβιάδου λευποταξίου. Or. I. in Alcibiadem.	153
XV. Κατὰ Ἀλκιβιάδου ἀστρατείας. Or. II. in Alcibiadem.	166
XVI. Ἐν βουλῇ Μαντιθείᾳ δοκιμαζομένη ἀπολογία. Apologia Mantitheii.	170
XVII. Περὶ δημοσίων ἀδικημάτων. Or. de pecuniis publicatis.	176
XVIII. Περὶ τῆς δημεύσεως τοῦ Νικίου ἀδελφοῦ ἐπὶ λόγος. Or. de publicatione bonorum Eucratis Niciae fratris.	180
XIX. Ἐπὶ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων, πρὸς τὸ δημόσιον. Or. pro bonis Aristophanis.	187
XX. Ἐπὶ Πολυστράτου δήμου καταλύσεως ἀπολογία. Or. pro Polystrato.	203
XXI. Ἀπολογία δωροδοκίας ἀπαράσημος. Or. de munibus acceptis.	213

XXII. Κατὰ τῶν σιτοπωλῶν. Or. in Dardanarios. . .	220
XXIII. Κατὰ Παγκλέωνος, ὅτι οὐκ ἦν Πλαταιεύς. Or. in Panceleonem.	226
XXIV. Πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν περὶ τοῦ μὴ δίδοσθαι τῷ ἀδυνάτῳ ἀργυρίου. Or. de invalido. . . .	231
XXV. Δήμου καταλύσεως ἀπολογίᾳ. Or. de affectata tyrannide.	239
XXVI. Περὶ τῆς Εὐάνδρου δοκιμασίας. Or. in Evandrum.	250
XXVII. Κατὰ Ἐπικράτους καὶ τῶν συμβεσβευτῶν ἐπι- λογος. Or. in Epicratem sociosque legationis.	258
XXVIII. Κατὰ Ἐργοκλέους ἐπίλογος. Or. in Ergoclem.	263
XXIX. Κατὰ Φιλοκράτους ἐπίλογος. Or. in Philocratem.	268
XXX. Κατὰ Νικομάχου γραμματέως εὐθυνῶν κατηγορίᾳ. Or. in Nicomachum.	272
XXXI. Κατὰ Φίλωνος δοκιμασίας. Or. in Philonem.	282
XXXII. Κατὰ Διογείτονος. Or. in Diogitonem. . . .	291
XXXIII. Ὀλυμπιακός. Or. Olympiaca.	300
XXXIV. Περὶ τοῦ μὴ καταλῦσαι τὴν πατριὸν πολιτείαν Ἀθήνησι. Or. de republica Atheniensium.	303
Ἀποσπασμάτια. Fragmenta.	307

CORRIGENDA.

Cum per tempus non liceat typothetarum singulos errores diligenter investigare, lectores benevoli mihi rogandi sunt, ut ipsi, si quos deprehenderint, corrigendi negotium suscipiant. Hos paucos indicasse sufficiat:

- p. 18. v. 15. Comma post *ἐκποιούμην* muta in signum interrogationis.
p. 21. v. 1. *τὰ αὐτῶν*. Lege, ut Bekk. in Addendis significavit, *τὰ αὐτῶν*.
ib. not. ad 3, 3. Dele punctum post *emendator*.
p. 27, 1. *εἰ*. Lege *εἰ*.
ib. not. ad 6, 6. v. 1. Pro *neque* l. *usque*.
p. 40. §. 76. v. 4. Pro *οἱ* l. *οἱ* —.
p. 52. §. 1. v. 2. Pro *καί* l. *καί* —.
p. 53. not. ad 9, 3. lege *τραῦμά γε*.
p. 62. l. *κολάσασιν*. (P. 43. v. 27. l. *δς* pro *ες*.)
p. 64. §. 24. v. 1. dele comma post *ἦν*.
p. 95. not. ad 11, 6. Adde: *καλῶς* Steph. cum ceteris libris MSS.
p. 119. §. 65. v. 1. l. *πρώτον* (p. 153. §. 20. v. 6. l. *ἀδικούντων*.)
p. 167. not. ad §. 3, 3. lege *πολυήσει*.
p. 244. §. 19. v. 2. Pro *πάντας* lege *πάντες*.
p. 300. not. ad §. 3, 4. v. 3. lege *ἀρχήστων*. Praeterea in Commentat. crit. p. 23. v. 19. pro p. 1317 lege p. 1311. et p. 40. not. v. 9. pro p. 417 l. p. 717.
-

